VERZAMELING VAN ARRESTEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN,

DOOR WIJLEN

JOAN VAN DEN HONERT THZ.,
laatstelijk Hoofd-Commies bij het Ministerie van Justitie;

VOORTGEZET DOOR

MR. J. C. M. VAN DEN HONERT,
Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Brielle,

EN

MR. C. C. E. D'ENGELBRONNER,
Advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden, enz.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

1858.

EERSTE DEEL.

'SGRAVENHAGE,
MARTINUS NIJHOFF.

1859.

CHRONOLOGISCHE AANWIJZING

DER

ARRESTEN

IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

1858.

DEEL I.

AANWIJZING DER VRAAGPUNTEN,

BEHANDELD BIJ DE

ARRESTEN,

MEDEGEDEELD EN VERMELD IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING,

IN VERBAND MET DE WETSBEPALINGEN, TOT DEZELVE BETREKKING HEBBENDE.

1858.

(DEEL 1.)

WET OP DE REGTERLIJKE ORGANISATIE EN HET BELEID DER JUSTITIE.

Art. 44. Is ontvankelijkheid in hooger beroep niet alleen afhankelijk van het feit, bij de dagvaarding te last gelegd, in verband met de tegen dat feit bedreigde straf? — JA.

Zoo de hoofdkenmerken van het feit, in de dagvaarding vermeld, hierin bestaan, dat door den nu gereq. is gehandeld *willekeurig*, en dat door zijne handelingen de doortogt door de bij dagvaarding aangeduide straat is belemmerd, is dan daarop te regt toegepast a. 471, n°. 4, *C. P.* en bij gevolg, naar luid van a. 44 R. O., te regt daartegen geen hooger beroep ontvankelijk verklaard? — JA.

Komt bij niet-ontvankelijk-verklaring van een hooger beroep, een onderzoek te pas naar het *al of niet bewezen zijn* van het feit, den beklaagde bij oorspronkelijke dagvaarding te last gelegd, of alleen het feit zoo als het in die dagvaarding is omschreven? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Arrest van den 10 Febr. 1858, n°. MCCCLXXXVI, blz. 97.

CODE PÉNAL.

Art. 52. Strekt het voorschrift, dat de tekst der toegepaste a. van de strafwet in veroordeelende vonnissen in strafzaken

moet worden opgenomen, zich ook uit tot die van a. 207 Sr. of a. 52 *C. P.*? — Neen.

Arrest van den 24 Maart 1858, no. MCCCXCIX, blz. 170.

Artt. 147, 150, 151. Heeft het Hof, door te oordeelen, dat het valsche geschrift, waarvan de rede is, niet was van dien aard, om aan derde personen nadeel toe te brengen, en diensvolgens de a. 150 en 151, in verband met a. 147, derde zinsnede, *C. P.* niet toepasselijk te verklaren, deze wetsbepalingen geschonden? — Neen.

Is de materiële valschheid van een geschrift wel voldoende voor de strafbaarheid van het feit? — Neen.

Arrest van den 27 April 1858, no. MCDIX, bladz. 237.

Art. 150. Is de vervaardiging van een valsch geschrift met boos opzet, genoegzaam tot daarstelling van het misdrijf van valschheid? — Ja.

Was *in casu* benadeeling wel mogelijk? — Ja.

Arrest van den 3 Maart 1858, no. MCCCXCI, bladz. 128.

Artt. 150, 151. Is het niet, tot het aannemen van valschheid in een onderhandsch geschrift, voldoende, dat de vervaardiger van het stuk het voornemen hebbe gehad om anderen, wie dan ook, te benadeelen, en dat de wezenlijkheid of mogelijkheid dier benadeeling werkelijk bestaat? — Ja.

Arrest van den 7 April 1858, no. MCDIII, bladz. 199.

Art. 161. Zijn bij a. 161 *C. P.* wel uitgesloten certificaten van gegoedheid, wanneer de omstandigheid, als *in casu*, daarbij aangewezen, slechts geschikt is om de welwillendheid op te wekken en vertrouwen te bezorgen? — Neen.

Arrest van den 27 April 1858, no. MCDIX, bladz. 237.

Artt. 161, 164. Kan wegens het gebruik maken van een valsch stuk, dat beschouwd is geworden als daarstellende een der bedriegelijke middelen, waardoor de gereq. het wanbedrijf van opligting heeft gepleegd en waarvoor hij is schuldig verklaard aan en veroordeeld wegens bedriegelijke opligting, nog wel te pas komen eene afzonderlijke schuldigverklaring en veroordeeling naar a. 161 en 164 *C. P.*? — Neen.

Arrest van den 27 April 1858, no. MCDIX, bladz. 237.

Art. 164. Moet niet uit de woorden: *auteurs du crime*, in a. 164 *C. P.*, worden afgeleid, dat dit a. alleen ten aanzien van de misdaad van valschheid toepassing kan hebben? — Ja.

Arrest van den 27 April 1858, no. MCDIX, bladz. 237.

Art. 209. Volgt uit de daadzaken en de beslissing omtrent

die daadzaken, dat *in casu* het vereischte ter toepassing van a. 209 *C. P.* aanwezig was? — JA.

Arrest van den 28 April 1858, n°. MCDXII, bladz. 260.

Artt. 209, 228, 230. Kan aan eene en dezelfde daadzaak (rebellie) eene dubbele qualificatie worden gegeven? — NEEN.

Arrest van den 13 Jan. 1858, n°. MCCCLXXVIII, blz. 47.

Artt. 209, 212. Wanneer een schildwacht verkeert *in re licita* en zijn aanrander *in re illicita*, is er dan rebellie aanwezig? — JA.

Arrest van den 3 Feb. 1858, n°. MCCCLXXXIII, blz. 82.

Artt. 212, 216, 224, 230. Heeft het Hof, door tegen den gereq. *in casu* niet alleen toepasselijk te verklaren a. 230 *C. P.*, dat a. en a. 216 *C. P.* geschonden, en voorts, door zoowel de straf, bij a. 212, als die bij a. 224 *C. P.* gesteld, toepasselijk te verklaren, die wetsbepalingen, in verband met a. 216, verkeerd toegepast? — JA.

Arrest van den 26 Mei 1858, n°. MCDXXIII, bladz. 330.

Art. 224. Zijn de woorden: „*Ik heb schijt aan jou en aan den serjant parkmeester*", geuit tegen een schildwacht, te regt geoordeeld op te leveren eene beleediging met woorden, als a. 224 *C. P.* bedoelt? — JA.

Arrest van den 3 Febr. 1858, n°. MCCCLXXXIII, blz. 82.

Art. 224. Is a. 224 *C. P.* geschonden of a. 471, no. 11, verkeerd toegepast, door te beslissen, dat *in casu* de rijksveldwachter tegenover den beklaagde niet was in de uitoefening zijner bediening, maar als bijzonder persoon moet aangemerkt worden? — NEEN.

Arrest van den 7 April 1858, n°. MCDIV, bladz. 205.

Artt. 228, 230. Is de stoot op de borst, *in casu*, van een op post staande schildwacht, zonder eigenlijk verzet toegebragt, te regt verklaard daar te stellen het wanbedrijf van rebellie? — NEEN.

Stellen de *in casu* bewezen daadzaken het misdrijf daar, waartegen is voorzien bij de a. 228 en 230 *C. P.*? — JA.

Arrest van den 3 Feb. 1858, n°. MCCCLXXXIII, bladz. 82.

Art. 296, 297. Wordt voor het bestaan van doodslag met voorbedachten rade, of moord, gevorderd de voorafgemaakte toeleg om te dooden? — NEEN.

Is niet, waar doodslag begaan is, die, in den zin der wet, met voorbedachten rade gepleegd, wanneer vóór de daad bij

den dader toeleg heeft bestaan om tegen den verslagen persoon geweld te plegen? — Ja.

Arrest van den 23 Feb. 1858, nº. MCCCLXXXVII, blz. 107.

Art. 304. Bestaat *in casu* zoodanige zamenloop van verwondingen, met poging tot doodslag, als in den zin der strafwet grond geeft tot toepassing òf van a. 304 *C. P.*, òf, bij het ontbreken der omstandigheden, vermeld in het slot van a. 13, nº. 3, der wet van 29 Junij 1854, *St.* nº. 102, van de eerste bewoordingen van dat a. 13, nº. 3, in verband met den aanhef van dat a.? — Ja.

Arrest van den 18 Mei 1858, nº. MCDXVIII, bladz. 296.

Artt. 309, 311. Verstaat de wetgever onder *porter des coups* (a. 309 *C. P.*), niet alleen het toebrengen van slagen in de engere beteekenis, maar ook het gewelddadig aanranden van, en alzoo het plegen van gewelddadige handelingen jegens eenen persoon, zoodat ook de gevolgen van eene gewelddadige aanranding aan den dader moeten worden toegerekend? — Ja.

Arrest van den 20 Jan. 1858, nº. MCCCLXXXI, blz. 66.

Art. 311. Is a. 311 *C. P.* geschonden of verkeerd toegepast, wanneer, aangenomen dat de req. het pistool hebbe aangelegd op A., doch B. verwond, hij veroordeeld is wegens moedwillige verwonding? — Neen.

Arrest van den 18 Mei 1858, nº. MCDXVIII, bladz. 296.

Artt. 311, 319, 320. Is eene onbesuisde baldadigheid, die eene verwonding te weeg bragt, te regt gequalificeerd als verwonding door onvoorzigtigheid? — Ja.

Arrest van den 6 Januarij 1858, nº. MCCCLXXIV, bladz. 1.

Art. 367. Wordt, er voor de qualificatie van laster, b. v. bij de te-last-legging van het ontnemen van een ketting, vereischt dat er in de gebezigde lasterlijke uitdrukkingen gelegen zijn de criteria van diefstal, de arglistige wegneming enz.? — Ja.

Arrest van den 13 Jan. 1858, nº. MCCCLXXVI, blz. 40.

Art. 373. Zijn aan den Minister van Justitie verpligtingen opgelegd of verrigtingen opgedragen, die hem kunnen doen rangschikken onder de ambtenaren, bedoeld bij a. 373 *C. P.*? — Neen.

Arrest van den 30 Maart 1858, nº. MCD, bladz. 181.

Art. 375. Valt de uitdrukking *dronke lap*, op eene openbare plaats ten aanhoore van verschillende personen gebezigd, in de termen van a. 375 *C. P.*? — Ja.

Arrest van den 17 Maart 1858, nº. MCCCXCVII, blz. 161.

Art. 379. Is het aannemelijk, dat er, bij eene doorgaande handeling van diefstal, even zoo vele misdrijven aanwezig zouden zijn als er bestolenen bevonden worden? — NEEN.

Arrest van den 28 April 1858, nº. MCDX, bladz. 251.

Artt. 382, 385. Wordt voor de misdaad van diefstal met of met behulp van geweldpleging vereischt, niet dat de geweldpleging zij voorafgegaan, maar dat zij hebbe plaats gehad bij gelegenheid van de volvoering van de misdaad? — JA.

Moet tot de volvoering van eenen diefstal ook niet gebragt worden de vlugt des misdadigers, en dus ook de handelingen om die vlugt ten uitvoer te brengen, en wel, bij betrapping op heeter daad, onverschillig of de misdadiger de gestolen voorwerpen medevoert, dan wel of hij zich daarvan reeds ontdaan hebbe? — JA.

Heeft het Hof, door *in casu* niet toepasselijk te achten de a. 382 en 385 *C. P.*, die a. en a. 249 Sr. geschonden? — JA.

Arrest van den 19 Mei 1858, nº. MCDXIX, bladz. 307.

Art. 386, nº. 1. Is bij a. 386, nº. 1, *C. P.* alleen de diefstal bedoeld, welke gepleegd wordt door een persoon, die, geholpen door de duisternis, in eene herbergkamer insluipt en daaruit iets ontvreemdt, — niet de diefstal, gepleegd, als *in casu*, door iemand, als gelaggenoot in eene herberg gezeten? — NEEN.

Arrest van den 24 Maart 1858, nº. MCCCXCIX, blz. 170.

Art. 434. Bestaat *in casu* de misdaad van brandstichting, waartegen is voorzien bij a. 434, 1º., *C. P.*? — JA.

Arrest van den 10 Maart 1858, nº. MCCCXCIII, blz. 137.

Art. 471, nº. 4. Zoo de hoofdkenmerken van het feit, in de dagvaarding vermeld, hierin bestaan, dat door den nu gereq. is gehandeld *willekeurig*, en dat door zijne handelingen de doortogt door de bij dagvaarding aangeduide straat is belemmerd, is dan daarop te regt toegepast a. 471, nº. 4, *C. P.*, en bij gevolg, naar luid van a. 44 R. O., geen hooger beroep daartegen ontvankelijk verklaard? — JA.

Arrest van den 10 Feb. 1858, nº. MCCCLXXXVI, blz. 97.

Art. 471, nº. 5. Wat is te verstaan onder *petite voirie?* — NIET BESLIST.

Arrest van den 14 April 1858, nº. MCDVIII, bladz. 227.

Art. 471, nº. 11. Is a. 224 *C. P.* geschonden of a. 471, nº. 11, verkeerd toegepast, door te beslissen, dat *in casu* de rijksveldwachter tegenover den beklaagde niet was in de uitoefe-

ning zijner bediening, maar als bijzonder persoon moet aangemerkt worden? — NEEN.

Arrest van den 7 April 1858, n°. MCDIV, bladz. 205.

Art. 471, n°. 13. Is a. 471, n°. 13, *C. P.* wel gerigt tegen hen, die gebruik maken van een ten behoeve van eene gemeente of van een gehucht wettig tot de openbare dienst bestemd voetpad? — NEEN.

Arrest van den 28 April 1858, n°. MCDXIII, bladz. 266.

Art. 475, n°. 12. Zijn de omstandigheden, die *in casu* hebben plaats gehad, te regt verstaan als te vallen in de termen van a. 475, n°. 12, *C. P.* — NEEN.

Arrest van den 11 Mei 1858, n°. MCDXVI, bladz. 286.

Art. 479, n°. 8. Drukken de woorden: *nachtelijke burengeruchten*, tevens uit het feit en de qualificatie van het feit als misdrijf? — JA.
Is het voor de toepassing van a. 479, n°. 8, *C. P.* genoeg, dat de geruchten zijn òf beleedigend òf nachtelijk, mits in elk geval verstorende de rust der ingezetenen? — JA.
Kan het al of niet bestaan van een doel om te beleedigen daarbij in aanmerking komen? — NEEN.

Arrest van den 11 Mei 1858, n°. MCDXV, bladz. 279.

WET VAN 29 JUNIJ 1854, *Staatsblad* n°. 102.

Art. 8. Is het vereischte, dat de vonnissen en arresten inhouden den tekst der wet, welke wordt toegepast, van toepassing op a. 8 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, wanneer de regter, gebruik makende van de hem daarbij verleende bevoegdheid, de daarbij bedoelde ontzetting van regten niet heeft uitgesproken? — NEEN.

Arrest van den 10 Maart 1858, n°. MCCCXCIV, blz. 141.

Art. 13, n°. 3. Bestaat *in casu* zoodanige zamenloop van verwondingen, met poging tot doodslag, als in den zin der strafwet grond geeft tot toepassing òf van a. 304 *C. P.*, òf bij het ontbreken der omstandigheden, vermeld in het slot van a. 13, n°. 3, der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, van de eerste bewoordingen van dat a. 13, n°. 3, in verband met den aanhef van dat a.? — JA.

Arrest van den 18 Mei 1858, n°. MCDXVIII, bladz. 296.

Art. 14, n°. 6. Behoort niet, in den tegenwoordigen stand der wetgeving, bij zamenloop van diefstal bij nacht in eene plaats, tot bewoning dienende, en diefstal in dienstbaar-

heid, het eerstgenoemde misdrijf, als het zwaardere, eeniglijk te gelden voor de toepassing der strafwet? — JA.

Arrest van den 17 Maart 1858, no. MCCCXCVI, blz. 156.

WET VAN 7 MEI 1856, *Staatsblad* n₀. 32.

Art. 11. Is a. 11 der wet van 7 Mei 1856, *St.* n₀. 32 (tucht koopvaardijschepen) toepasselijk op de nu requiranten, die aangemonsterd waren vóór dat deze wet verbindend was? — NIET BESLIST.

Arrest van den 12 Jan. 1858, nº. MCCCLXXV, bladz. 5.

WET VAN 13 JUNIJ 1857, *Staatsblad* nº. 87.

Art. 49. Zijn de bepalingen omtrent de procedure bij ontdekking op heeter daad, ook toepasselijk bij ontdekking van jagtdelicten? — NEEN.

Zijn, in de taal der wetgeving, onder de uitdrukking „de „officier” ook te begrijpen de ambtenaren, die bij a. 32 Sv. als „hulpofficieren” worden aangewezen? — NEEN.

Arrest van den 28 April 1858, nº. MCDXIV, bladz. 272.

WET HOUDENDE ALGEMEENE BEPALINGEN VAN WETGEVING.

Artt. 3, 8, 11. Moeten feiten, gepleegd aan boord van een Nederlandsch koopvaardijschip in zee, beschouwd worden als te zijn gepleegd in Nederland? — JA.

Arrest van den 12 Jan. 1858, nº. MCCCLXXV, blz. 5.

WETBOEK VAN STRAFVORDERING.

Art. 1. Is er gehandeld in strijd met de wet, en is bepaaldelijk a. 1 Sv. geschonden, door de uitgeleverden te regt te stellen en te veroordeelen wegens een ander misdrijf, dan dat, op grond waarvan de uitlevering is gevraagd? — NEEN.

Arrest van den 12 Jan. 1858, nº. MCCCLXXV, blz. 5.

Art. 1. Is partiëel appel in strafzaken geoorloofd? — JA.

Kan de regter in hooger beroep de grenzen van dit gedeeltelijk hooger beroep overschrijden? — JA.

Arrest van den 14 April 1858, nº. MCDV, bladz. 211.

Art. 6. Bestaat er grond tot schorsing van het strafgeding, wanneer een beklaagde ex a. 471, nº. 13, zich beroept op

de omstandigheid, dat hij als inwoner van het gehucht slechts heeft gebruik gemaakt van een hem toekomend regt? — NEEN.

Arrest van den 28 April 1858, no. MCDXIII, bladz. 266.

Artt. 32, 37. Zijn de bepalingen omtrent de procedure bij ontdekking op heeter daad, toepasselijk bij ontdekking van jagtdelicten? — NEEN.
Zijn in de taal der wetgeving, onder de uitdrukking „de „officier" ook de ambtenaren te begrijpen, die bij a. 32 Ss. als „hulpofficieren" worden aangewezen? — NEEN.

Arrest van den 28 April 1858, no. MCDXIV, blz. 272.

Artt. 86, 89. Is niet het verzet van den Off. v. J. tegen de uitspraak der Regtb., volgens a. 89, in verband met a. 86 Ss., slechts dan toegelaten, wanneer er, behalve het bevel tot nader onderzoek, tevens is gegeven last tot in-vrijheid-stelling van den beklaagde? — JA.

Arrest van den 7 April 1858, no. MCDII, bladz. 193.

Art. 88. Kon er *in casu*, vermits er wel bezwaren bestonden wegens mishandelingen, strafbaar met correctionele straffen, maar die geen verwonding hadden ten gevolge gehad, wel bevel van gevangenneming, a. 88 Ss., worden verleend? — NEEN.

Arrest van den 7 April 1858, no. MCDII, bladz. 193.

Art. 89. Toont de beperking van het verzet tot het geval, dat bij het bevel tot nader onderzoek in-vrijheid-stelling is bevolen, niet duidelijk aan, dat de wetgever geen verzet heeft willen toelaten, waar, door het bevel, geen onherroepelijk nadeel aan den gang der vervolging zou kunnen gezegd worden te zijn toegebragt? — JA.

Arrest van den 23 Maart 1858, no. MCCCXCVIII, blz. 166.

Artt. 101, 214. Zijn de a. 211, 214 en 101 Ss. geschonden en verkeerd toegepast, door de nu reqn. schuldig te verklaren aan gewapende rebellie, ofschoon *in facto* niet was uitgemaakt, dat meer dan twee hunner zigtbare wapens hebben gevoerd? — NIET BESLIST.

Arrest van den 12 Jan. 1858, no. MCCCLXXV, bladz. 5.

Artt. 129, 130. Is er in deze, waar sprake is van voortdurend mishandelen, het onthouden van het noodige voedsel, het onthouden der meest noodige verzorging bij ziekte en het moedwillig toebrengen van kneuzingen, de rede

van zamenhangende feiten, of van splitsing van feiten? — NEEN.

Arrest van den 7 April 1858, no. MCDII... bladz. 193.

Art. 130. Wordt er voor het aannemen van het bestaan van zamenhangende misdrijven vereischt, niet allèen dat zij door onderscheidene personen gelijktijdig zijn gepleegd, maar ook, dat tot het plegen van de verschillende misdrijven, tusschen de onderscheidene personen een onderling verband aanwezig zij? — JA.
Is dit verband *in casu* aanwezig in dé aangenomen omstandigheid, dat het met beider beklaagden dadelijke toestemming is geweest, dat de tweede gedaagde het woonvertrek op de bij het arr. omschreven wijze is ingetreden en daarin verbleven? — NEEN.

Arrest van den 10 Feb. 1858, no. MCCCLXXXV, blz. 92.

Artt. 175, 445. Zijn de a. 175 en 445 Sv. geschonden, door als toelichting acht te slaan op de voorgelezen verklaringen, door vier afwezige getuigen voor den Ned. consul te Rio Janeiro, en dus niet voor den regter-commissaris in de voorloopige instructie, maar lang vóór den aanvang hiervan afgelegd? — NIET BESLIST.

Arrest van den 12 Jan. 1858, no. MCCCLXXV, bladz. 5.

Art. 183. Moet het proces-verbaal der teregtzitting uitdrukkelijk vermelden, dat de gehoorde getuigen, alvorens getuigenis af te leggen, bij eed of belofte verklaard hebben de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen? — JA.

Arrest van den 19 Jan. 1858, no. MCCCLXXIX, blz. 51.

Artt. 183, 188. Moeten al de op de lijst der getuigen vermelde personen op straffe van nietigheid worden beëedigd? — NEEN.
Kan er in cassatie op worden teruggekomen, zoo een getuige, omtrent wien ter teregtzitting, met in achtneming der vormen, beslist is, dat hij wegens aanverwantschap met den beschuldigde niet mogt worden gehoord, dien ten gevolge niet onder eede is gehoord, maar later blijkt niet in uitgesloten graad den beschuldigde te bestaan? — NEEN.

Arrest van den 13 Jan. 1858, no. MCCCLXXVII, blz. 44.

Art. 193. Is a. 193 Sv. geschonden, omdat op 5 en 6 Oct. 1857 met het onderzoek der zaak is voortgegaan, zonder dat de nu reqn. van cassatie vooraf onderrigt zijn van hetgeen in hunne afwezigheid ter teregtzittingen van die dagen,

bepaaldelijk ten aanzien van het hooren der getuigen, is voorgevallen? — Ja.

Arrest van den 12 Jan. 1858, nº. MCCCLXXV, bladz. 5.

Artt. 202, 227, 247 en 256. Is door de wijze van behandelen in deze, de nu req. van cassatie buiten de gelegenheid gelaten om zich te verdedigen en, nadat het O. M. andermaal het woord had gevoerd, het laatst te spreken? — Ja.

Arrest van den 2 Maart 1858, nº. MCCCLXXXIX, blz. 119.

Art. 206. Zijn *in casu* geschonden de a. 206, 211, 380 Sr., als hadde het Hof nagelaten te beraadslagen en te beslissen omtrent de rebellie, zoo als die in deze aan de nu reqn. was te last gelegd, en bepaaldelijk omtrent de rebellie tegen de stuurlieden der *Twenthe;* en omdat het Hof verzuimd zou hebben omtrent dit punt uitspraak te doen op het requisitoir van den Proc.-G.? — Niet beslist.

Arrest van den 12 Jan. 1858, nº. MCCCLXXV, bladz. 5.

Art. 206. Zijn de a. 206 en 211 Sr. *in casu* geschonden, door in geen onderzoek te treden naar den grond, waarop de door de gereqn. ontkende onderhoudpligtigheid zoude berusten? — Ja.

Arrest van den 23 Feb. 1858, nº. MCCCLXXXVIII, blz. 117.

Art. 206. Heeft het Hof, door de reqn. in deze, — aan het slot der acte van beschuldiging beschuldigd van „feitelijk „en gewelddadig verzet tegen een bedienend beambte en een „met openbare dienst bekleed burger, ter gelegenheid van de „uitoefening hunner functie, en het hen daarbij moedwillig „verwonden, waardoor bloedstorting is ontstaan," — schuldig te verklaren o. a. aan wederspannigheid, gepleegd door twee personen, met wapenen, zonder daarbij aan te wijzen jegens wien de wederspannigheid is gepleegd, en zonder dat in het arr. eenig onderzoek of beraadslaging, veel min beslissing voorkomt omtrent den aard der functiën, die aan den bedoelden, met openbare dienst belasten burger zou zijn opgedragen, en omtrent de verwonding en bloedstorting van den veldwachter, — de a. 206 en 211 Sg. geschonden? — Ja.

Arrest van den 9 Maart 1858, nº. MCCCXCII, bladz. 134.

Art. 206. Brengt de aard en strekking van het onderzoek in hooger beroep van zelf mede, dat de regter in hooger beroep bevoegd is om een geheel nieuw onderzoek in te stellen omtrent de zaak, die aan zijne kennisneming is onderworpen, zonder dat onderzoek te doen voorafgaan door eene beoordeeling der beweegredenen van de uitspraak des eersten regters? — Ja.

Behooren derhalve de door hem opgegeven gronden, die hem bewogen hebben om de beschouwingen en de uitspraak des eersten regters ter zijde te stellen, ook dan wanneer zij onjuist zijn, geen onderwerp van onderzoek in cassatie uit te maken? — JA.

Arrest van den 10 Maart 1858, n°. MCCCXCIV, blz. 141.

Art. 206. Is *in casu* wel naar aanleiding van de dagvaarding beraadslaagd en beslist omtrent het al of niet bewezene der daadzaken? — NEEN.

Arrest van den 14 April 1858, n°. MCDVIII, bladz. 227.

Art. 206. Zijn de a. 206 en 211 Sv. geschonden, wanneer bij een in appel gewezen vonnis, de beklaagde wel is schuldig verklaard aan het bij de oorspronkelijke dagvaarding te last gelegd feit, doch dat feit in het vonnis niet is omschreven; het appel wel is te niet gedaan, maar het vonnis *a quo* noch bevestigd noch vernietigd, en bovendien geen voldoend onderzoek heeft plaats gehad? — JA.

Arrest van den 28 April 1858, n°. MCDXI, bladz. 255.

Art. 207. Is de bepaling van a. 207 Sv. omtrent de veroordeeling in de kosten van het regtsgeding algemeen, zonder onderscheid of die kosten gemaakt zijn ten gevolge van tusschengeschillen, veroorzaakt het zij door den regter, het zij door het O. M., het zij door den beschuldigde? — JA.

Arrest van den 9 Feb. 1858, n°. MCCCLXXXIV, bladz. 89.

Art. 207. Strekt het voorschrift, dat de tekst der toegepaste a. van de strafwet in veroordeelende vonnissen in strafzaken moet worden opgenomen, zich ook uit tot die van de a. 207 Sv. of a. 52 *C. P.*? — NEEN.

Arrest van den 24 Maart 1858, n°. MCCCXCIX, bladz. 170.

Art. 207. Moeten er, bij schuldigverklaring aan valschheid in onderhandsch geschrift en het gebruik maken daarvan, twee geldboeten worden uitgesproken? — JA.

Arrest van den 7 April 1858, n°. MCDIII, bladz. 199.

Art. 210. Ligt in de uitspraak, waarbij als bewezen wordt aangenomen, „dat de nu gereq. den 2n getuige, toen deze „ongeroepen op hem toetrad, wel van zich afgekeerd, maar „niet moedwillig gestooten of geslagen heeft,„ en, op grond daarvan, de gereq. niet schuldig is verklaard „aan het toe„brengen van een slag of stoot ten bedoelde tijde en plaatse,„ eene vrijspraak opgesloten; te dien effecte, dat, hoezeer de

regter niet, naar aanleiding van a. 210, 1e zinsnede, Sr., eene uitdrukkelijke vrijspraak daarop heeft laten volgen, daartegen nogtans geene voorziening in cassatie is toegelaten, dan volgens a. 351 Sv. in het belang der wet? — Ja.

Arrest van den 7 April 1858, no. MCDIV, bladz. 205.

Art. 210. Heeft *in casu* het Hof omtrent de feiten, waaraan de gereq. is schuldig verklaard en ter zake waarvan hij is veroordeeld, wel een ontslag van regtsvervolging kunnen uitspreken? — Neen.

Arrest van den 27 April 1858, no. MCDIX, bladz. 217.

Art. 210. Is de beslissing van het Hof, dat niet is gebleken van arglist (bij het terughouden van een opgedolven schat), van feitelijken aard en dus niet vatbaar voor cassatie? — Ja.

Is dan ook het *in casu* uitgesproken ontslag van regtsvervolging eene vrijspraak? — Ja.

Valt het beklaagde arr. dienvolgens in de termen van a. 210, al. 1, Sv., waarvan geen cassatie kan worden gevorderd dan in het belang der wet? — Ja.

Arrest van den 25 Mei 1858, no. MCDXXII, bladz. 325.

Art. 211. Zijn *in casu* de a. 206, 211 en 380 Sv. geschonden, als hadde het Hof nagelaten te beraadslagen en te beslissen omtrent de rebellie, zoo als die in haar geheel aan de nu reqe. was te laste gelegd, en bepaaldelijk omtrent de rebellie tegen de stuurlieden der *Twenthe;* en omdat het Hof verzuimd zou hebben omtrent dit punt uitspraak te doen op het requisitoir van den Proc.-G.? — Niet beslist.

Arrest van den 12 Jan. 1858, no. MCCCLXXV, bladz. 5.

Art. 211. Is a. 11 der wet van 7 Mei 1856, *St.* no. 32, en zijn de a. 211, 214 en 101 Sv. geschonden en verkeerd toegepast, door de nu reqn. schuldig te verklaren aan gewapende rebellie, ofschoon *in facto* niet was uitgemaakt, dat meer dan twee hunner zigtbare wapens hebben gevoerd? — Niet beslist.

Arrest van den 12 Jan. 1858, no. MCCCLXXV, bladz. 5.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sv. *in casu* geschonden, door in geen onderzoek te treden naar den grond, waarop de door de gereqn. ontkende onderhoudpligtigheid zoude berusten? — Ja.

Arrest van den 23 Feb. 1858, no. MCCCLXXXVIII, blz. 117.

Art. 211. Moet het arr. van veroordeeling inhouden den tekst

van alle door den regter in aanmerking genomen en opgevolgde wetsartikelen? — NEEN.

Arrest van den 3 Maart 1858, no. MCCCXCI, bladz. 128.

Art. 211. Heeft het Hof, door de reqn. in deze, — aan het slot der acte van beschuldiging beschuldigd van „feitelijk „en gewelddadig verzet tegen een bedienend beambte en een „met openbare dienst bekleed burger, ter gelegenheid van de „uitoefening hunner functie, en hen daarbij moedwillig ver„wonden, waardoor bloedstorting is ontstaan," — schuldig te verklaren o. a. aan wederspannigheid, gepleegd door twee personen, met wapenen, zonder daarbij aan te wijzen jegens wien de wederspannigheid is gepleegd, en zonder dat in het arr. eenig onderzoek of beraadslaging, veelmin beslissing voorkomt omtrent den aard der functiën, die aan den bedoelden, met openbare dienst belasten burger zouden zijn opgedragen, en omtrent de verwonding en bloedstorting van den veldwachter, — de a. 206 en 211 Sv. geschonden? — JA.

Arrest van den 9 Maart 1858, no. MCCCXCII, bladz. 134.

Art. 211. Brengt de aard en strekking van het onderzoek in hooger beroep van zelve mede, dat de regter in hooger beroep bevoegd is om een geheel nieuw onderzoek in te stellen omtrent de zaak, die aan zijne kennisneming is onderworpen, zonder dat onderzoek te doen voorafgaan door eene beoordeeling der beweegredenen van de uitspraak des eersten regters? — JA.

Behooren derhalve de door hem opgegeven gronden, die hem bewogen hebben om de beschouwingen en de uitspraak des eersten regters ter zijde te stellen, ook dan wanneer zij onjuist zijn, geen onderwerp van onderzoek in cassatie uit te maken? — JA.

Arrest van den 10 Maart 1858, no. MCCCXCIV, blz. 141.

Art. 211. Is *in casu* wel naar aanleiding van de dagvaarding beraadslaagd en beslist omtrent het al of niet bewezene der daadzaken? — NEEN.

Arrest van den 14 April 1858, no. MCDVIII, bladz. 227.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sv., in verband met de a. 252, 253 en 227 Sv. geschonden, wanneer bij een in appel gewezen vonnis, de beklaagde wel is schuldig verklaard aan het bij de oorspronkelijke dagvaarding te last gelegd feit, doch dat feit in het vonnis niet is omschreven; — het appel wel is te niet gedaan, maar het vonnis *a quo* noch bevestigd, noch vernietigd, en bovendien geen voldoend onderzoek heeft plaats gehad? — JA.

Arrest van den 28 April 1858, no. MCDXI, bladz. 255.

Art. 223. Is *in casu* a. 223 Sv. geschonden, door den tweeden beklaagde vrij te spreken van enkelen diefstal, maar hem schuldig te verklaren aan medepligtigheid aan diefstal door een loonbediende enz.? — NEEN.

Arrest van den 17 Maart 1858, no. MCCCXCV, bladz. 146.

Art. 223. Wordt ergens voor eene dagvaarding gevorderd, dat zij eene bepaalde opgave behelze van het uur, waarop het feit zoude hebben plaats gehad? — NEEN.

Wordt ergens het ontbreken van voornamen, het bezigen van verkeerde voornamen, of het verkeerd spellen van namen bij dagvaardingen, als grond van nietigheid opgenomen? — NEEN.

Arrest van den 11 Mei 1858, no. MCDXV, bladz. 279.

Artt. 227, 252 en 253. Zijn de a. 206 en 211 Sv., in verband met de a. 252, 253 en 227 Sv. geschonden, wanneer bij een in appel gewezen vonnis, de beklaagde wel is schuldig verklaard aan het bij de oorspronkelijke dagvaarding te last gelegd feit, doch dat feit in het vonnis niet is omschreven; het appel wel is te niet gedaan, maar het vonnis *a quo* noch bevestigd, noch vernietigd, en er bovendien geen voldoend onderzoek heeft plaats gehad? — JA.

Arrest van den 28 April 1858, no. MCDXI, bladz. 255.

Art. 232. Is de verwijzing der zaak naar den regter-commissaris ter instructie van strafzaken bij de Regtbank, niet geheel en al onderscheiden van die naar den bevoegden regter, a. 232? — JA.

Arrest van den 31 Maart 1858, no. MCDI, bladz. 187.

Artt. 235, 242. Is *in casu* het vonnis der Arr.-R. te Groningen (in hooger beroep, waarvan de tegenwoordige req. van cassatie is verklaard niet ontvankelijk) een vonnis, of eene beschikking, waarbij eene nadere instructie werd gelast, dus een vonnis van instructie, geen eindvonnis? — JA.

Moet de aard van een vonnis worden opgemaakt alleen uit de beslissing zoo als die gegeven is, en de wezenlijke strekking der gronden, die daartoe hebben geleid, niet uit eenige daarin gebezigde overbodige of min juiste uitdrukking? — JA.

Arrest van den 31 Maart 1858, no. MCDI, bladz. 187.

Artt. 242, 255. Is in strafzaken de vader bevoegd, namens zijn minderjarigen zoon een hooger beroep in te stellen? — NEEN.

Arrest van den 14 April 1858, no. MCDVI, bladz. 217.

Art. 249. Wordt voor de misdaad van diefstal met of met behulp van geweldpleging vereischt, niet dat de geweldpleging zij voorafgegaan, maar dat zij hebbe plaats gehad bij gelegenheid van de volvoering der misdaad? — JA.

Heeft het Hof, door alzoo *in casu* niet toepasselijk te achten de a. 382 en 385 *C. P.*, die a. en a. 249 Sɪ. geschonden? — JA.

Arrest van den 19 Mei 1858, n°. MCDXIX, bladz. 307.

Art. 380. Zijn *in casu* geschonden de a. 206, 211 en 380 Sɪ., als hadde het Hof nagelaten te beraadslagen en te beslissen omtrent de rebellie, zoo als die in haar geheel aan de nu reqn. was te last gelegd, en bepaaldelijk omtrent de rebellie tegen de stuurlieden der *Twenthe;* en omdat het Hof verzuimd zou hebben omtrent dit punt uitspraak te doen op het requisitoir van den Proc.-G.? — NIET BESLIST.

Arrest van den 12 Jan. 1858, n°. MCCCLXXV, bladz. 5.

Art. 380. Bestaan er sacramentele vormen nopens de bewoordingen, waarin eene uitspraak van den regter in hooger beroep moet zijn vervat, het zij in het algemeen, het zij waar het geldt eene incidentele uitspraak? — NEEN.

Arrest van den 11 Mei 1858, n°. MCDXV, bladz. 279.

Art. 381. Ligt in de uitspraak, waarbij als bewezen is aangenomen, „dat de nu gereq. den 2n getuige, toen deze on„geroepen op hem toetrad, wel van zich afgekeerd, maar „niet moedwillig gestooten of geslagen heeft" en, op grond daarvan, de gereq. niet schuldig is verklaard „aan het toe„brengen van een slag of stoot ten bedoelden tijde en plaats," eene vrijspraak, opgesloten, te dien effecte, dat, hoezeer de regter niet, naar aanleiding van a. 210, al. 1, Sɪ., eene uitdrukkelijke vrijspraak daarop heeft laten volgen, daartegen nogtans geene voorziening in cassatie is toegelaten, dan volgens a. 381 Sɪ. in het belang der wet? — JA.

Arrest van den 7 April 1858, n°. MCDIV, bladz. 205.

Art. 381. Is de beslissing, dat aan het Hof niet is gebleken van arglist (bij het terughouden van een opgedolven schat), van feitelijken aard, en dus niet vatbaar voor cassatie? — JA.

Is dan ook het *in casu* uitgesproken ontslag van regtsvervolging niet eene vrijspraak? — JA.

Valt het beklaagde arr. diensvolgens in de termen van a. 210, al. 1, Sɪ., waarvan geen cassatie kan worden gevorderd, dan in het belang der wet? — JA.

Arrest van den 25 Mei 1858, n°. MCDXXII, bladz. 325.

Art. 388. Kan *in casu* het beklaagde vonnis, waarbij zijn be-

vestigd twee vonnissen, strekkende tot afwijzing van voorgestelde exceptiën, geacht worden te behooren tot de voorbereidende gewijsden enz., bij a. 388 Sv. bedoeld? — Neen.

Arrest van den 19 Mei 1858, n°. MCDXX, bladz 315.

Art. 389. Kan door *verdediger*, in a. 389 Sv., iemand anders verstaan worden dan de raadsman, die als zoodanig bij de teregtstelling van den veroordeelde ter zijner verdediging is opgetreden? — Neen.

Arrest van den 17 Maart 1858, n°. MCCCXCV, bladz. 146.

Artt. 427, 428. Moet *in casu* de beslissing: „dat door het „*à bout portant* afschieten van met kruid en lood geladene „vuurwapenen, op de borst, nek of rug van een mensch, „deze daardoor konde en hoogst waarschijnlijk doodelijk moest „worden gewond of het leven benomen worden," worden beschouwd als te bevatten de beoordeeling door den regter van een op grond van wettige bewijsmiddelen als bewezen aangenomen feit, waarbij de voorschriften van de a. 427 en 428 buiten aanmerking moeten blijven? — Ja.

Arrest van den 2 Maart 1858, n°. MCCCXC, bladz. 121.

Artt. 427, 434. Betreft de vraag: *of kinderziekte al dan niet is eene inwendige ziekte*, een feit, dat door de zintuigen der getuigen kan worden waargenomen? — Neen.

Is eene toestemmende beslissing dier vraag niet eene meening, op wetenschappelijk onderzoek gegrond? — Ja.

Wordt, door zoodanige meening als bewijsmiddel door verklaringen van getuigen op te nemen en daarop eene uitspraak te gronden, niet geschonden a. 434, j°., a. 427 Sv.? — Ja.

Arrest van den 18 Mei 1858, n°. MCDXVII, bladz. 291.

Artt. 427, 438. Heeft *in casu* het rapport van deskundigen wel als bewijsmiddel gediend, anders dan om, in verband met andere, den regter tot inlichting te verstrekken omtrent wetenschappelijke vraagpunten? — Neen.

Arrest van den 25 Mei 1858, n°. MCDXXI, blz. 321.

Artt. 431, 444. Is ook de beoordeeling van de overeenstemming der daadzaken, als aanwijzingen aangenomen, zoo onderling als met het misdrijf zelf, aan de bescheidenheid van den regter overgelaten, zoodat hij niet verpligt is omtrent die overeenstemming te beraadslagen en te beslissen? — Ja.

Is eenigerlei bewijsmiddel ter veroordeeling van eenen beklaagde verpligtend? — Neen.

Moet de regter, behalve van de door hem aangenomen en bij de wet als zoodanig erkende bewijsmiddelen, bij zijne uit-

spraak ook rekenschap geven van de bij hem verkregene overtuiging? — NEEN.

Arrest van den 2 Feb. 1858, n°. MCCCLXXXII, bladz. 77.

Art. 437. Moet een als bewijsmiddel aangenomen proces-verbaal van den veldwachter, door dezen op den ambtseed opgemaakt en onderteekend, ook door hem zelven zijn geschreven? — NEEN.

Arrest van den 17 Maart 1858, n°. MCCCXCV, bladz. 146.

Artt. 439 en volgg. Valt er in deze aan eene veroordeeling op eene *nuda confessio* te denken? — NEEN.

Wordt bij a. 439, in verband met a. 440 Sv., vereischt, dat elke omstandigheid, die een beklaagde bij zijne bekentenis mededeelt, ook nog door andere bewijsmiddelen worde gestaafd? — NEEN.

Arrest van den 20 Jan. 1858, n°. MCCCLXXX, bladz. 56.

Artt. 442, 443. Moet eene bekentenis, hoezeer geene regtstreeksche bekentenis van schuld inhoudende, echter, als bevattende eene erkentenis van daadzaken en omstandigheden, als aanwijzing, in verband van andere behoorlijk bewezen daadzaken en omstandigheden, door den regter worden opgenomen onder de wettige bewijsmiddelen? — JA.

Arrest van den 21 Jan. 1858, n°. MCCCLXXXI, bladz. 66.

Art. 443. Kan eene aanwijzing alleen dan gezegd worden door eene of meer andere aanwijzingen te zijn bewezen, en dus op onwettige wijze, wanneer zij niet berust op hetgeen is verklaard of anders bewezen onmiddellijk nopens de daadzaak of omstandigheid, die als aanwijzing wordt aan genomen? — JA.

Arrest van den 10 Maart 1858, n°. MCCCXCIII, blz. 137.

Art. 443. Kan door den regter ook in negative antwoorden van een beschuldigde eene erkentenis gevonden worden, die tot aanwijzing kan verstrekken? — JA.

Arrest van den 14 April 1858, n°. MCDVII, bladz. 221

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

N°. MCCCLXXIV. — Arrest van 6 Januarij 1858.

(A. 311, 319, 320 St.)

Is eene onbesuisde balddadigheid, die eene verwonding teweegbragt, te regt gequalificeerd als verwonding door onvoorzigtigheid? — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Zeeland is req. van cassatie tegen een arr. van dat Hof, van den 31sten Oct. 1857, bij verstek gewezen, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis der Arr.-R. te Zierikzee, van den 4den Sept. bevorens, bij welk vonnis S. M., oud 17 jaren, geboren en wonende te Dreischor, ter zake van het toebrengen eener verwonding uit onvoorzigtigheid, doch met verzachtende omstandigheden, is veroordeeld tot eene geldboete van *f* 3.00.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer de Vos, heeft de Adv.-G. Karsseboom, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het *eenig* in deze aangevoerde *middel* van cassatie bestaat in schending van a. 311 en verkeerde toepassing van de a. 319 en 320 St., omdat, zoo als de heer req. zich uitdrukt, „het Hof zich „heeft laten verleiden door het vergoelijken van de handeling en „het op het gunstigst voor den beklaagde voorstellen der daadza„ken, om het feit anders te beschouwen dan behoort."

„Volgens mijne opvatting behoort de voorziening in cassatie te

worden verworpen, èn omdat ik de opvatting van den req. niet deel, èn wegens de feitelijke beslissing, waarop de Raad niet kan terugkomen.

„Bij dagvaarding was ten laste gelegd, dat de gereq., op een kermisavond, zekeren V. D. B., te Dreischer, terwijl hij op de kermis wandelde, heeft aangevat, op de straat geworpen en op die wijze aan het hoofd gewond.

„De Regtbank te Zierikzee nam het feit aan als bewezen, doch als *uit scherts* geschied, en paste dien ten gevolge de a. 319, 320 *C. P.* toe.

„Op het appel van het O. M. werd het vonnis bij het aangevallen arr. bevestigd, waarbij werd aangenomen, dat de gereq. den verwonde onbesuisd had aangevat, waardoor deze gevallen was, en overwoog: „dat dan ook den Hove *niet is gebleken van* „*eenig opzet*, of zelfs niet van den blooten *wil om eenig persoon*, „wien dan ook, *eenig letsel toe te brengen*, maar dat het ge-„beurde zich voordoet als eene *onbesuisde* handeling, waardoor „*tegen den wil* van den handelenden persoon eene verwonding is „ontstaan, welke wel aan den beklaagde behoort te worden toege-„rekend, doch niet als eene met *opzet* of *moedwil* toegebragte, „maar veeleer als eene *door onbesuisdheid* en *onvoorzigtigheid* „veroorzaakte verwonding."

„De req. meent: „Het doet er niets toe, of de beklaagde al dan „niet *uit scherts* of *uit balddadigheid* heeft gelieven om te draaijen „en op den grond te werpen." — Volgens mijne meening stelt dit juist het onderscheid tusschen *moedwillige* en *onwillige* verwonding daar.

„Ik deel wel de meening van den req., dat het niet noodig is bij moedwillige verwonding aan te toonen, dat de dader juist al de gevolgen en de zwaarte der gevolgen van zijn moedwil vooraf heeft gekend, die heeft gewild, maar ik kan niet met den req. aannemen, dat het *criterium* zou gelegen zijn in het *vrijwillig* en *zonder noodzakelijkheid* aanvatten.

»De req. tracht die stelling te verdedigen door aan te voeren : »De beklaagde verkeerde *in facto illicito.*« — Concedo. — »Hij pleegde »*balddadigheid* jegens een vreedzaam mensch, die hem niet moei- »de.« — Concedo. — »Hij wilde — zij het dan al, dat hij de »gevolgen er niet van voorzag — dien jongen eens omdraaijen, maar »omdat dit wat hard in zijn werk is gegaan, en hij een kwaad »berokkende, dat hij niet bedoelde, daarom verwandelt (?) zijne »*moedwillige* daad van aanvatten niet in eene daad van *onvoor- »zigtigheid.*«

»Ik beantwoord die bewijsvoering met eene tegenstelling : Indien de req., tegen de reglementen, op den openbaren weg een pistool afschoot, vuurwerk afstak, en daardoor iemand verwondde, dan was zijne daad eene *vrijwillige*, dan handelde hij alzoo zonder *noodzakelijkheid*; dan verkeerde hij *in facto illicito*; dan pleegde hij *balddadigheid*; maar daarom zal hij niet gezegd kunnen worden *moedwillig* te hebben verwond; iedereen zal erkennen, dat hij dan schuldig zou zijn aan *onwillige* verwonding.

»Ik geloof niet dat deze de *criteria* van het misdrijf, voorzien bij a. 311 *C. P.*, zijn; en ik zou niet meenen, dat de door den req. aangehaalde schrijvers Carnot, Chauveau en Faustin enz. zijn systema wettigen.

»Wel zegt Carnot, n°. 2, ad a. 319 *C. P.*, dat er geen *onwillige* manslag is, wanneer de dood gevolgd is op *moedwillige* mishandeling, ook dan wanneer de slagen *niet met het oogmerk van te dooden* zijn toegebragt; maar dat is hier de vraag niet. Ook in de overige plaatsen vond ik niets, dat het beweren van den req. inderdaad kan steunen.

»Ook Chauveau & Faustin schijnen mij toe, wel verre dat zij de meening van den req. zouden zijn toegedaan, een *criterium* aan te voeren, hetgeen mijns bedunkens niet genoegzaam door den req. is in het oog gehouden, namelijk dat blijken moet (III, I, p. 124, éd. Brux.) »qu'il ait agi *volontairement*, c'est-à- »dire, avec *l'intention de nuire*«, en daarvan blijkt niets; de regter

regter niet, naar aanleiding van a. 210, 1e zinsnede, Sg., eene uitdrukkelijke vrijspraak daarop heeft laten volgen, daartegen nogtans geene voorziening in cassatie is toegelaten, dan volgens a. 381 S_g. in het belang der wet? — Ja.

Arrest van den 7 April 1858, no. MCDIV, bladz. 205.

Art. 210. Heeft *in casu* het Hof omtrent de feiten, waaraan de gereq. is schuldig verklaard en ter zake waarvan hij is veroordeeld, wel een ontslag van regtsvervolging kunnen uitspreken? — Neen.

Arrest van den 27 April 1858, no. MCDIX, bladz. 217.

Art. 210. Is de beslissing van het Hof, dat niet is gebleken van arglist (bij het terughouden van een opgedolven schat), van feitelijken aard en dus niet vatbaar voor cassatie? — Ja.
Is dan ook het *in casu* uitgesproken ontslag van regtsvervolging eene vrijspraak? — Ja.
Valt het beklaagde arr. diensvolgens in de termen van a. 210, al. 1, Sg., waarvan geen cassatie kan worden gevorderd dan in het belang der wet? — Ja.

Arrest van den 25 Mei 1858, no. MCDXXII, bladz. 325.

Art. 211. Zijn *in casu* de a. 206, 211 en 380 Sg. geschonden, als hadde het Hof nagelaten te beraadslagen en te beslissen omtrent de rebellie, zoo als die in haar geheel aan de nu reqn. was te laste gelegd, en bepaaldelijk omtrent de rebellie tegen de stuurlieden der *Twenthe;* en omdat het Hof verzuimd zou hebben omtrent dit punt uitspraak te doen op het requisitoir van den Proc.-G.? — Niet beslist.

Arrest van den 12 Jan. 1858, no. MCCCLXXV, bladz. 5.

Art. 211. Is a. 11 der wet van 7 Mei 1856, *St.* no. 32, en zijn de a. 211, 214 en 101 Sg. geschonden en verkeerd toegepast, door de nu reqn. schuldig te verklaren aan gewapende rebellie, ofschoon *in facto* niet was uitgemaakt, dat meer dan twee hunner zigtbare wapens hebben gevoerd? — Niet beslist.

Arrest van den 12 Jan. 1858, no. MCCCLXXV, bladz. 5.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sg. *in casu* geschonden, door in geen onderzoek te treden naar den grond, waarop de door de gereqn. ontkende onderhoudpligtigheid zoude berusten? — Ja.

Arrest van den 23 Feb. 1858, no. MCCCLXXXVIII, blz. 117.

Art. 211. Moet het arr. van veroordeeling inhouden den tekst

van alle door den regter in aanmerking genomen en opgevolgde wetsartikelen? — NEEN.

Arrest van den 3 Maart 1858, no. MCCCXCI, bladz. 128.

Art. 211. Heeft het Hof, door de req^n. in deze, — aan het slot der acte van beschuldiging beschuldigd van „feitelijk „en gewelddadig verzet tegen een bedienend beambte en een „met openbare dienst bekleed burger, ter gelegenheid van de „uitoefening hunner functie, en hen daarbij moedwillig ver„wonden, waardoor bloedstorting is ontstaan," — schuldig te verklaren o. a. aan wederspannigheid, gepleegd door twee personen, met wapenen, zonder daarbij aan te wijzen jegens wien de wederspannigheid is gepleegd, en zonder dat in het arr. eenig onderzoek of beraadslaging, veelmin beslissing voorkomt omtrent den aard der functiën, die aan den bedoelden, met openbare dienst belasten burger zouden zijn opgedragen, en omtrent de verwonding en bloedstorting van den veldwachter, — de a. 206 en 211 Sg. geschonden? — JA.

Arrest van den 9 Maart 1858, no. MCCCXCII, bladz. 134.

Art. 211. Brengt de aard en strekking van het onderzoek in hooger beroep van zelve mede, dat de regter in hooger beroep bevoegd is om een geheel nieuw onderzoek in te stellen omtrent de zaak, die aan zijne kennisneming is onderworpen, zonder dat onderzoek te doen voorafgaan door eene beoordeeling der beweegredenen van de uitspraak des eersten regters? — JA.

Behooren derhalve de door hem opgegeven gronden, die hem bewogen hebben om de beschouwingen en de uitspraak des eersten regters ter zijde te stellen, ook dan wanneer zij onjuist zijn, geen onderwerp van onderzoek in cassatie uit te maken? — JA.

Arrest van den 10 Maart 1858, no. MCCCXCIV, blz. 141.

Art. 211. Is *in casu* wel naar aanleiding van de dagvaarding beraadslaagd en beslist omtrent het al of niet bewezene der daadzaken? — NEEN.

Arrest van den 14 April 1858, no. MCDVIII, bladz. 227.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sg., in verband met de a. 252, 253 en 227 Sg. geschonden, wanneer bij een in appel gewezen vonnis, de beklaagde wel is schuldig verklaard aan het bij de oorspronkelijke dagvaarding te last gelegd feit, doch dat feit in het vonnis niet is omschreven; — het appel wel is te niet gedaan, maar het vonnis *a quo* noch bevestigd, noch vernietigd, en bovendien geen voldoend onderzoek heeft plaats gehad? — JA.

Arrest van den 28 April 1858, no. MCDXI, bladz. 255.

Art. 223. Is *in casu* a. 223 Sr. geschonden, door den tweeden beklaagde vrij te spreken van enkelen diefstal, maar hem schuldig te verklaren aan medepligtigheid aan diefstal door een loonbediende enz.? — Neen.

Arrest van den 17 Maart 1858, no. MCCCXCV, bladz. 146.

Art. 223. Wordt ergens voor eene dagvaarding gevorderd, dat zij eene bepaalde opgave behelze van het uur, waarop het feit zoude hebben plaats gehad? — Neen.

Wordt ergens het ontbreken van voornamen, het bezigen van verkeerde voornamen, of het verkeerd spellen van namen bij dagvaardingen, als grond van nietigheid opgenomen? — Neen.

Arrest van den 11 Mei 1858, no. MCDXV, bladz. 279.

Artt. 227, 252 en 253. Zijn de a. 206 en 211 Sr., in verband met de a. 252, 253 en 227 Sr. geschonden, wanneer bij een in appel gewezen vonnis, de beklaagde wel is schuldig verklaard aan het bij de oorspronkelijke dagvaarding te last gelegd feit, doch dat feit in het vonnis niet is omschreven; het appel wel is te niet gedaan, maar het vonnis *a quo* noch bevestigd, noch vernietigd, en er bovendien geen voldoend onderzoek heeft plaats gehad? — Ja.

Arrest van den 28 April 1858, no. MCDXI, bladz. 255.

Art. 232. Is de verwijzing der zaak naar den regter-commissaris ter instructie van strafzaken bij de Regtbank, niet geheel en al onderscheiden van die naar den bevoegden regter, a. 232? — Ja.

Arrest van den 31 Maart 1858, no. MCDI, bladz. 187.

Artt. 235, 242. Is *in casu* het vonnis der Arr.-R. te Groningen (in hooger beroep, waarvan de tegenwoordige req. van cassatie is verklaard niet ontvankelijk) een vonnis, of eene beschikking, waarbij eene nadere instructie werd gelast, dus een vonnis van instructie, geen eindvonnis? — Ja.

Moet de aard van een vonnis worden opgemaakt alleen uit de beslissing zoo als die gegeven is, en de wezenlijke strekking der gronden, die daartoe hebben geleid, niet uit eenige daarin gebezigde overbodige of min juiste uitdrukking? — Ja.

Arrest van den 31 Maart 1858, no. MCDI, bladz. 187.

Artt. 242, 255. Is in strafzaken de vader bevoegd, namens zijn minderjarigen zoon een hooger beroep in te stellen? — Neen.

Arrest van den 14 April 1858, no. MCDVI, bladz. 217.

Art. 249. Wordt voor de misdaad van diefstal met of met behulp van geweldpleging vereischt, niet dat de geweldpleging zij voorafgegaan, maar dat zij hebbe plaats gehad bij gelegenheid van de volvoering der misdaad? — Ja.

Heeft het Hof, door alzoo *in casu* niet toepasselijk te achten de a. 382 en 385 *C. P.*, die a. en a. 249 Sr. geschonden? — Ja.

Arrest van den 19 Mei 1858, no. MCDXIX, bladz. 307.

Art. 380. Zijn *in casu* geschonden de a. 206, 211 en 380 Sr., als hadde het Hof nagelaten te beraadslagen en te beslissen omtrent de rebellie, zoo als die in haar geheel aan de nu reqn. was te last gelegd, en bepaaldelijk omtrent de rebellie tegen de stuurlieden der *Twenthe;* en omdat het Hof verzuimd zou hebben omtrent dit punt uitspraak te doen op het requisitoir van den Proc.-G.? — Niet beslist.

Arrest van den 12 Jan. 1858, no. MCCCLXXV, bladz. 5.

Art. 380. Bestaan er sacramentele vormen nopens de bewoordingen, waarin eene uitspraak van den regter in hooger beroep moet zijn vervat, het zij in het algemeen, het zij waar het geldt eene incidentele uitspraak? — Neen.

Arrest van den 11 Mei 1858, no. MCDXV, bladz. 279.

Art. 381. Ligt in de uitspraak, waarbij als bewezen is aangenomen, „dat de nu gereq. den 2n getuige, toen deze ongeroepen op hem toetrad, wel van zich afgekeerd, maar niet moedwillig gestooten of geslagen heeft" en, op grond daarvan, de gereq. niet schuldig is verklaard „aan het toebrengen van een slag of stoot ten bedoelden tijde en plaats," eene vrijspraak, opgesloten, te dien effecte, dat, hoezeer de regter niet, naar aanleiding van a. 210, al. 1, Sr., eene uitdrukkelijke vrijspraak daarop heeft laten volgen, daartegen nogtans geene voorziening in cassatie is toegelaten, dan volgens a. 381 Sr. in het belang der wet? — Ja.

Arrest van den 7 April 1858, no. MCDIV, bladz. 205.

Art. 381. Is de beslissing, dat aan het Hof niet is gebleken van arglist (bij het terughouden van een opgedolven schat), van feitelijken aard, en dus niet vatbaar voor cassatie? — Ja.

Is dan ook het *in casu* uitgesproken ontslag van regtsvervolging niet eene vrijspraak? — Ja.

Valt het beklaagde arr. diensvolgens in de termen van a. 210, al. 1, Sr., waarvan geen cassatie kan worden gevorderd, dan in het belang der wet? — Ja.

Arrest van den 25 Mei 1858, no. MCDXXII, bladz. 325.

Art. 388. Kan *in casu* het beklaagde vonnis, waarbij zijn be-

de verdediging zich loffelijk van alle inmenging van feitelijkheden heeft onthouden.

„*Zeven middelen* van cassatie heeft de verdediging gemeend aan U. H. E. A. te moeten voordragen; zien wij, wat van de gegrondheid dier *middelen* zij.

„Ik moet doen opmerken, dat enkele dier *middelen* alleen zijn aangevoerd tegen het eindarr., andere tegen dit arr., in verband met de incidentele arr^{n}., deels ook nog tevens met het arr. van verwijzing van 17 Aug., met uitzondering echter van de voordeelige gedeelten, waarbij vrijspraak, ontslag van vervolging of niet-ontvankelijk-verklaring van het O. M. was uitgesproken.

„De algemeenheid overigens van het beroep tegen *alle* incidentele arr^{n}. omvat dus ook een beroep in cassatie tegen het arr. van 1 Oct. jl., ten aanzien van de tolken, in deze gewezen.

„In dit opzigt zijn echter geene *middelen* aangevoerd, en ik heb geene gronden gevonden, welke mij moesten leiden U. E. H. A. aan te raden ambtshalve dit arr. op zich zelf te vernietigen.

„Het *eerste middel* van cassatie is: schending van a. 1, in verband met de a. 8 en 9 S^{r}., en wel door verkeerde toepassing van a. 8 der wet, houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koningrijk, de a. 11 en 14 der wet van 7 Mei 1856, *St.* n°. 32, en schending van de a. 3 en 11 der wet, houdende algemeene bepalingen, doordien het Hof heeft beslist, dat feiten, gepleegd aan boord van een Nederlandsch koopvaardijschip, buiten de havens van Nederland, moeten beschouwd worden te zijn gepleegd *in* Nederland, en mitsdien van die feiten heeft kennis genomen, in strijd met de genoemde a. van het Wetb. v. Strafv.

„De vraag in deze te beslissen is alzoo deze, of de Nederlandsche wetgeving van kracht is op misdrijven, aan boord van Nederlandsche koopvaardijschepen gepleegd? Is de Nederlandsche regter bevoegd daarover regt te spreken?

»De geëerde pleiter heeft erkend, dat het volkenregt, blijkens de meeste schrijvers, heeft uitgemaakt, dat een schip een deel is van het land, welks vlag het voert.

»Dit is inderdaad het geval; men zie FOELIX, *Traité du droit intern. privé*, 2e éd., n°. 544 en 579; FAUSTIN HÉLIE, *Traité de l'action publique*, enz., éd. NYPELS, n°. 835—839; Mr. C. A. DEN TEX, *Bijdragen*, VIII, 541; Mr. J. VAN HALL, *De mag. navis*, II, 169; Mr. N. OLIVIER, *Het zeeregt van vroegeren en lateren tijd*, bl. 388 vlgg. »Schip toch is ter»ritoir; in welke zee, bij welk volk ook onze driekleur waait, »de schipper en de schepelingen drukken Hollandschen bodem. »Het zou aan dwaasheid grenzen, wanneer men beweren wilde, »dat een misdrijf, op Hollandschen bodem gepleegd, ongestraft »zou kunnen of mogen blijven;» zegt Mr. J. A. MOLSTER, een kundig regtsgeleerde, *Regtsg. Bijblad*, 1854, bl. 74.

»Ik geloof zelfs niet, dat eenig schrijver over het volkenregt dit betwijfelt. — Is dit dus volkenregtelijk waar, dan is het niet te betwijfelen, of het Hof was in deze bevoegd regt te spreken over het voorgevallene in volle zee op den bodem van het Nederlandsch schip *Twenthe*.

»Ik mag mij voorstellen, dat de Raad deze opvatting zal deelen. Reeds tweemalen toch heeft dit collegie het aangevallen stelsel omhelsd. Ik bedoel de arrn. van 29 Junij 1841 en 12 Julij 1850 (*Nederl. Regtspr.* VIII, 325, en XXXV, 371; V. D. HONERT, *Strafr.*, V, 376; *ibid.* 1850, I, 350).

»Daarbij is, in overeenstemming met het O. M. bij dezen Raad, telkens uitdrukkelijk uitgemaakt, dat de handelingen op zoodanig schip in het algemeen aan de wetgeving en de regtsmagt van den Staat zijn onderworpen.

»Behoort de Nederlandsche bodem in de open zee alzoo tot Nederlandsch grondgebied, dan kan er geene sprake zijn van schending der a. 1, 8 en 9 Sr., of van verkeerde toepassing van a. 8 der wet, houdende algemeene bepalingen; evenmin als

van schending van a. 11 dier wet; welk laatste alleen een oordeel omtrent de innerlijke verbindbaarheid of billijkheid der wet aan den regter ontzegt; welk oordeel het aangevallen arr. zich niet heeft aangematigd.

„Maar, zegt de verdediging (en zij verbindt daarmede het beweren dat a. 3 der wet, houdende algemeene bepalingen, is geschonden), wat het volkenregt moge leeren in dit opzigt, het is niet meer dan een wijsgeerig regt, natuurregt, regt der wetenschap, regt der gewoonte; het berust alzoo op een grond, die door het Ned. positieve regt wordt gewraakt; want a. 3 voorn. zegt: „Gewoonte geeft geen regt, dan alleen wanneer de wet daarop „verwijst.„

„Ik zou, P. en R., deze stellingen niet durven onderschrijven.

„Ik betwijfel zeer de vraag, of de Nederlandsche wetgever in a. 3 voorn. met eene enkele pennenstreek het volkenregt, als gewoonteregt, zou hebben willen wegvagen.

„Ik geloof, dat de bedoeling der wet eene andere is geweest. Zij heeft, naar mijne meening, willen voorzien, dat het gewoonteregt in burgerlijk en strafregt alleen dan zou mogen gelden, wanneer de wet dit uitdrukkelijk beval, met afwijking alzoo van vroegere regtsbeginselen. Maar zij heeft daarbij niet willen handelen over bevoegdheid der wetgevende magt in staatsregtelijken of volkenregtelijken zin.

„Indien de req^{n}. veroordeeld waren, omdat zij een bij de wet niet voorzien gewoonteregt zouden hebben overtreden, de schending van het aangehaalde a. zou met vertrouwen kunnen zijn aangedrongen; thans niet.

„Het is niet eene hier of daar geldende *gewoonte*, maar een stellig door alle volken erkend *regtsbeginsel*, hetwelk ten grondslag ligt aan de regterlijke bevoegdheid in deze.

„Wat is de vraag? deze: zonder wetgeving, zonder regtsmagt kan een schip op den oceaan niet zijn; wie behoort die uit te oefenen?

»De open zee kan in den gewonen zin des woords niet onder het regtsgebied van deze of gene mogendheid zijn.

»Men heeft wel eens van een *mare clausum* gesproken, doch de tijd dier eutopie is lang voorbij.

»Van daar, dat men is overeengekomen, dat de bodem des vaartuigs zou zijn, ten aanzien van wetgeving en regtsmagt, een deel van den vaderlandschen grond, waartoe het schip behoort.

»Het is eene wet der noodzakelijkheid, omdat alle volken tot de erkentenis zijn gekomen, dat het onmogelijk is een regtsgebied op de opene zee anders te handhaven.

»Wat vraagt eigenlijk de verdediging, waar zij eene onbevoegdverklaring van den Ned. regter zoekt te erlangen? . . . » Straffeloosheid voor al hetgeen de req^n. en anderen aan boord mogten hebben misdreven.

»Ik beroep mij, tot staving daarvan, op de in druk verschenen pleidooijen in deze zaak, werwaarts de eerste pleiter den Raad heeft verwezen.

»Ik weet wel, dat bij dit met zorg bewerkte en verdienstelijke pleidooi op bl. 34 en 35 de exceptie is verdedigd, op grond dat de req^n. aan hunnen natuurlijken regter, dien in Indië, werden onttrokken, al zie ik het bijzondere belang voor hen niet in om bij voorkeur dáár eene teregtstelling te wenschen; maar het zal U. E. H. A. met mij niet ontgaan, dat men, bij toewijzing der exceptie, ook weder eene exceptie van onbevoegdheid, behalve ten aanzien van de nu vervallen beschuldiging van brandstichting, voor den Indischen regter gereed had, gegrond op a. 33 van het Ind. Reglement, houdende algemeene bepalingen. (Men zie bl. 52 en 53 van het gedrukte verslag.)

»En zoo is het ook. Bij gebreke van bepaald grondgebied eener mogendheid, zou men, behalve voor eenige zware misdrijven, straffeloosheid hebben en bij elken regter de exceptie van onbevoegdheid kunnen doen gelden. Dat heeft het volkenregt niet gewild, en met algemeene toestemming heeft men op zee een

imperium commune erkend, eene regtsmagt, welke door geen *imperium* van andere volken wordt ingekort.

„En men zegge niet, dat het Ned. positieve regt dit zou wraken. Het is, integendeel, gelijk bij het arr. van 12 Junij 1850 te regt is aangevoerd, als aangenomen verondersteld bij onderscheidene a. van Ned. wetgeving, met name a. 35 vlgg., 60 vlgg., 994 B. W.

„Men heeft getracht dit te wederleggen, en beweerd, dat die a. enkel de toepassing inhouden van den regtsregel: *locus regit actum*, en aanwijzing van eenige vormen, omdat een schip niet, zoo als het buitenland, eene eigene wetgeving heeft.

„Zeer waar: maar juist omdat geene andere wetgeving op onze schepen kan gelden, is de Nederlandsche als zoodanig opgetreden.

„Met welk regt zou de Nederlandsche wetgever bepaalde vormen (niet slechts om de handelingen, volgens de gebruiken van een ander land elders aangegaan, met inachtneming der regels omtrent het personel statuut, ook hier te lande regtsgevolgen te doen hebben, zoo als in de a. 138 en 139 B. W.); met welk regt, zeg ik, zou de Ned. wetgever bepaalde vormen hebben voorgeschreven ten aanzien van regtstoestanden, aan boord van Ned. schepen ontstaande; met welk regt zou hij eene soort van burgerlijken stand, eene soort van hulp-notariaat hebben geregeld, zoo hij zich niet bewust was en tevens erkende, dat zijne *regtsmagt* aan boord van die schepen op zee zich uitstrekte; zoo hij niet wist, dat zijne wetgeving daar van kracht zou zijn.

„Men zie ook v. D. HONERT, op a. 89 R. O., en a. 93 aldaar; Jhr. MR. I. DE BOSCH KEMPER, *Strafv.*, I, 84 en 85.

„Ook het oudere zeeregt, hier te lande geldende, heeft dit erkend; ik behoef daartoe niet iedere bepaling aan te halen: ik bepaal mij slechts, bij wijze van toepasselijk voorbeeld, tot a. 3 van het plakkaat van 10 Julij 1551, waarbij „indien de wederspan„nigheyt heur streckte tot eenige injurien, 't zij in woorden

„of in wercken, sullen deselve injurien boven de voorsz. geld-
„boet noch gecorrigeert werden met geesselinge of meerder punitie
„tot ter verbeurte van den lijve toe incluijs, na gelegentheijt
„van den saken;" en in wier a. 4 was bepaald: „item ende
„waert also dat door de voorsz. ongehoorsaemheijt, wederspan-
„nigheijt — 't schip vergouweloost of eenigh oproer of rumoer
„in den schepe gemaeckt werde, daeruijte door versuymenisse
„of anders 't schip soude geweest hebben in dangiere hem te
„verliesen, te verdrincken enz. — so willen wij en ordineren dat
„sonder breeder vertreck noch langer ophoude, sulcke persoon
„sonder tusschenscheijdt met ten lijve gerecht en van den leeven
„tot ter doodt gebrocht werden, en de diergelijcke sijne aen-
„hangers ende complicen nae schipsrecht ende gebruijcke."

„Men zie ook titel VI der ordonnancie van 31 Oct. 1563, en a. 5 aldaar, en a. 25 der eerstgenoemde ordonnantie, waarbij de vasthouding en levering ter justitie van doodslagers wordt bevolen.

„Het hier te lande executoir verklaarde advies van den Franschen Staatsraad van 28 Oct. (20 Nov.) 1806, berustte op eene erkentenis van dezelfde beginselen.

„Men heeft de voortdurende kracht van dit advies hier te lande betwist, op grond dat het, als integrerend deel van het C. N., als interpretatie van a. 3 van dat code, zou zijn afgeschaft.

„Ik zou die beschouwing voor alsnog niet kunnen deelen, omdat ik in het advies niet bepaaldelijk vind uitgedrukt, dat de strekking zou zijn *eene interpretatie aan a. 3 C. N.* te geven, maar daarin eerder zie de *aanduiding van een bepaald beginsel van wetgeving*, van regtsmagt, hetwelk door latere wetten niet is gewijzigd of afgeschaft; doch hoe het zij, in allen gevalle moge het wetenschappelijke kracht aan het systeem geven.

„Maar het Hof heeft zich in deze ook beroepen op de wet van 7 Mei 1856, *St.* n°. 32, en de verdediging heeft daarentegen juist gemeend, dat de a. 11 en 14 dier wet zouden zijn geschonden; zien wij wat daarvan zij.

„Ik moet doen opmerken, dat door de verdediging tevens is aangevoerd, dat die wet niet mogt zijn toegepast, omdat zij dan terugwerkende kracht zou erlangen, als nog niet geldende tijdens de aanmonstering; doch dat, gelijk de eerste verdediger dit punt ter adstructie aan zijn ambtgenoot bij diens *vierde middel* van cassatie heeft overgelaten, ik ook in dit opzigt mijne meening tot later mag verschuiven, en mij beperk tot die wet uit het algemeen oogpunt van de bevoegdheid tot kennisneming van de te last gelegde misdrijven.

„En dan meen ik uit die wet het bewijs te mogen ontleenen, dat de Ned. wetgeving, wel verre van met de erkende regtsbeginselen van het volkenregt in deze in strijd te zijn, integendeel ook bij die wet ze heeft gehuldigd, heeft gemeend van dat standpunt te mogen uitgaan.

„Ik spreek niet van de regeling van het contractuele, betrekkelijk de burgerlijke verhouding van den schipper en scheepsvolk; maar van de strafwetgeving, daarin vervat; de titel der wet duidt het reeds aan; zij bevat o. a.: bepalingen omtrent *de tucht op koopvaardijschepen.* Hoe zou de wet *die* hebben kunnen geven, indien de wetgevende magt niet van oordeel was, dat hare bevoegdheid ook aan vaderlandsch boord op de zee moest erkend worden?

„A. 1 gaat mede uit van de veronderstelling van regtsmagt; het beveelt, dat schipper en scheepsvolk disciplinair en *correctioneel* strafbaar zijn naar deze wet; *ook* in de gevallen, niet door het gewone strafregt voorzien; ook dit laatste wordt alzoo toepasselijk geacht op misdrijven, aan boord gepleegd.

„Men zie voorts de straffen, bedreigd op hetgeen aanboord wordt misdreven, bij de a. 3, 4, 9, 11, 14, 18, 22 en andere.

„Opmerkelijk is het daaronder vooral, dat bij a. 4 zelfs straf is bedreigd tegen *anderen dan die de bemanning* van het schip *uitmaken*; waardoor het gepleitte omtrent *poenale sanctie van het contractuele* vervalt.

»Opmerkelijk is het, dat bij a. 14 in het algemeen wordt gesproken van *»misdrijven* buitengaats *aan boord* gepleegd, *straf»baar* naar deze of *andere rijkswetten»*, welke in een strafregister worden vermeld; dat daarbij eene voorloopige instructie is voorgeschreven.

»Dat de overlevering van den misdadiger (zoowel *passagier* als *schepeling*) aan den *bevoegden regter in het moederland* wordt voorgeschreven. Men vergelijke a. 15.

»Inderdaad, grooter bewijs, dat de Nederl. wetgever het vooropgestelde beginsel van bevoegdheid, van regtsmagt, *uitdrukkelijk erkent*, is schier niet te leveren.

»En men kan dit alles niet wegnemen, door b. v., gelijk de eerste der geëerde pleiters, met ironie te vragen, of de wetgever dan had moeten voorschrijven in a. 14, dat de uitlevering zou plaats hebben aan een *onbevoegden* regter, of aan een *regter in het buitenland?*

»Ik geloof hiermede het *eerste middel* van cassatie genoegzaam te hebben besproken en begeef mij tot het *tweede middel*: schending van dezelfde a. van het Wetb. v. Strafv., in verband met a. 2 van het tractaat van 22 Junij 1854, *St.* n°. 141, doordien het Hof de req^n. heeft teregtgesteld en veroordeeld wegens misdrijven, waarvoor zij niet waren, immers niet konden worden uitgeleverd.

»Ik zou meenen, dat de aangehaalde a. Strafv. niets met eene uitlevering te maken hebben, en dat a. 2 der gemelde overeenkomst niet is geschonden.

»Er schijnt in deze uitlevering te zijn geschied, op grond van moedwillige brandstichting, door de Portugeesche regering; althans te dier zake was regtsingang verleend, en de verzending uit Portugeesch gebied herwaarts is daarop gevolgd.

»Maar in dat geval zou de uitlevering zijn geschied overeenkomstig a. 2 der aangehaalde overeenkomst.

»De verdediging erkent dit ook, doch beweert, dat het gevolg

daarvan is, dat de req^{n}. wegens andere misdrijven niet mogten worden teregtgesteld, en zij beroept zich op FOELIX, o. c. bl. 588; op FAUSTIN HÉLIE, o. c. n°. 76; op LEGRAVEREND, *Législ. Crim.* I, p. 87 sqq.; op DE BOSCH KEMPER, *Wetb. v. Strafv.*; op de dissertatie van het Raadslid Mr. H. PROVÓ KLUIT, *De deditione profugorum.*

„En inderdaad, a die schrijvers zijn van meening, dat men zich moet bepalen tot de vervolging alleen ter zake van het misdrijf, waarop de uitlevering is gegrond. Maar tot regt verstand dier autoriteiten, moet ik opmerken, dat b. v. LEGRAVEREND niet spreekt van eene onbevoegd-verklaring, *door een regterlijk collegie* op dien grond uitgesproken, doch van eene daad van het Fransche *gouvernement*, dat niet wilde toegeven aan de vordering van den *Minister van Oorlog*, om een officier wegens een ander misdrijf te doen vervolgen, en den officier deed uitgeleiden, meenende dat eene andere wijze van handelen schending der beginselen van volkenregt zou moeten heeten.

„Zoo pleit ook FOELIX l. c. gedeeltelijk voor de req^{n}., door sub. n$_{o}$. 3 het stelsel in het algemeen te huldigen; doch hij voegt daarbij sub. n°. 4: „*Le gouvernement est exclusivement compétent* pour fixer la portée d'une extradition et en interpréter les „termes.” Wel laat deze nog volgen: „Les tribunaux doivent sur- „seoir jusqu'à sa décision,” doch zoodanige schorsing is in deze niet gevraagd, is onbekend in onze wetgeving, die in a. 6 S$_{v}$. alleen een anderen grond tot schorsing kent. Zoo spreekt ook FAUSTIN HÉLIE, l. c., n°. 964, wel in het algemeen in den geest der verdediging, doch ik zou zeer betwijfelen, of die schrijver het beginsel *in concreto* hier zou huldigen, wanneer ik lees, dat hij in n°. 968 de behandeling van dit onderwerp aldus besluit: „Une considération générale doit dominer toutes les inter- „prétations: il ne serait *plus exact* de considérer l'extradition „comme une mesure exceptionelle qu'il faille *restreindre dans ses* „*termes les plus stricts. Elle est devenue une voie* en quelque

„*sorte ordinaire d'exécution* des arrêts ou mandats de justice, et „c'est en la considérant sous ce point de vue qu'il faut apprécier „*son caractère*, *ses formes* et ses *effets.*„

„De gronden tot de niet-aanneming van soortgelijk *middel* van cassatie zijn vroeger betoogd bij eene conclusie van mijnen hooggeschatten voorganger Mr. A. DEKETH, en in het daarop gevolgde arr. van dezen Raad van 18 April 1848 (V. D. HONERT, *Strafr.* 1848, I, 304) welk arr. bij de verdediging voor het Hof en in cassatie reeds is behandeld; en U.E.H.A. zullen mij voorzeker niet ten kwade duiden, dat ik te dien aanzien in geene herhaling verval.

„Dit alleen wensch ik daarbij nog te voegen, dat het aangevallen arr. te regt heeft uitgemaakt: „dat 's regters bevoegdheid „tot kennisneming van misdrijven bij de wet niet is afhankelijk „gemaakt van het al of niet regelmatige der uitlevering, maar „eeniglijk van den aard en de plaats der misdrijven of de per„sonen der daders.„

„De regter heeft geen onderzoek te doen, of door of ten gevolge van eene uitlevering een tractaat kan zijn geschonden. Het Hof had alleen te beoordeelen de zaak, die door den bevoegden regter naar den Proc.-G. en dien ten gevolge naar de openbare teregtzitting was verwezen; door de instructie was het Hof wettiglijk gesaisisseerd.

„Meende het *Gouvernement*, dat de hier te lande gevonden beklaagden, ten gevolge van voorwaarden van uitlevering, niet wegens andere feiten, dan wegens moedwillige brandstichting behoorden te regt te staan, dat er anderzins schending van het tractaat met Portugal zou zijn, a. 5 R. O. bood den Koning de gelegenheid aan, het O. M. te gelasten zich van de vervolging te onthouden.

„Maar bovendien, ik zie niet in, dat a. 2 van het tractaat kan zijn geschonden, wanneer men slechts eene gezonde hermeneutiek bezigt, zoo als die, welke wij bij FAUSTIN HÉLIE opmerkten.

„De overeenkomsten *juris gentium* zullen ook wel moeten worden uitgelegd naar de bewoordingen en de bedoelingen van partijen, niet naar algemeene begrippen.

„A. 2 nu bepaalt, dat uitlevering plaats zal hebben in geval van veroordeeling, o. a. wegens brandstichting.

„Te dier zake zijn de req^{s}. vervolgd en schijnt de uitlevering te hebben plaats gehad.

„Nergens wordt in de overeenkomst het verbod gevonden, dat de uitgeleverde niet tevens wegens andere feiten, vooral niet, gelijk hier, wegens connexe zal kunnen worden vervolgd; alleen is de vervolging wegens *politieke* misdrijven uitdrukkelijk uitgesloten bij a. 4, en van politiek misdrijf is ten deze geen spraak.

„En nu zegge men niet, dat dit a. eene *overtollige* bijvoeging is, omdat het reeds uit den aard der zaak zou volgen, gelijk dit ook ten aanzien der uitsluiting van andere feiten het geval zou zijn.

„Zoodanige uitlegging der overeenkomst mag ik niet aannemen; er volgt mijns bedunkens uit, dat de contracterende partijen bedoelden dat dit *niet van zelf* sprak, dat zij het *noodig* achtten, zoodanige uitzondering *uitdrukkelijk te bedingen*, en dat zij *door deze alleen* en de feiten, met politieke misdrijven zamenhangende, *te noemen*, getoond hebben die voor andere feiten niet te verlangen; van schending van een verbod, dat niet blijkt te bestaan, kan geen sprake zijn.

„En hiermede stap ik van deze exceptionele *middelen* af, om met den tweeden pleiter de *middelen* na te gaan, welke de instructie voor het Geregtshof en het fond der zaak betreffen.

„Het *eerste* dier *middelen* is: schending van a. 193 S^{t}., omdat op 5 en 6 Oct. jl. met het onderzoek der zaak is voortgegaan, zonder dat de req^{s}. vooraf onderrigt zijn van hetgeen in hunne afwezigheid ter teregtzitting van die dagen is voorgevallen, bepaaldelijk ten aanzien van het hooren van getuigen.

„Feitelijk is het *middel* juist: er blijkt, dat op last van het Hof, op grond van a. 193, om zeer gegronde redenen, de beschuldigden, toen tot hunne ondervraging werd overgegaan, ieder afzonderlijk zijn verhoord, terwijl de overige buiten stonden.

„Er blijkt, dat, bij het verhoor van KL. L., de 3e getuige nog gehoord is omtrent eenige opgaven van dezen beschuldigde, en wel eenig en alleen omtrent bezwaren, dezen beschuldigde persoonlijk of geheel afzonderlijk betreffende: er blijkt, dat evenzoo de getuige O. is gehoord, onder het verhoor van voornoemden beschuldigde; dat op gelijke wijze bij het verhoor van den beschuldigde L., de derde getuige, bij het verhoor van den beschuldigde S., dezelfde getuige, en tijdens het verhoor van den beschuldigde K., de tweede getuige zijn gehoord.

„Er is acte verleend, dat met het onderzoek is voortgegaan, zonder dat aan de afwezige beschuldigden is medegedeeld, wat in hunne afwezigheid is voorgevallen. — Dit voorgevallene was tweederlei:

„1°. De ondervraging der mede-beschuldigden; 2°. het hooren van enkele getuigen, in voege als boven aangeduid.

„Dat a. 193 Sv. *niet* is geschonden, indien aan beschuldigden niet wordt medegedeeld hetgeen door hunne mede-beschuldigden in hun afzijn is opgegeven, is herhaaldelijk door den Raad beslist; men zie de arrn. van 18 Junij 1839 (*Ned. Regtspr.* III, 147; V. D. HONERT, *Strafr.* II, 23), 3 Nov. 1840 (*Ned. Regtspr.* IX, 178; V. D. HONERT, *Strafr.* V, 1), 24 Aug. 1841 (*Ned. Regtspr.* X, 47; V. D. HONERT, *Strafr.*, VI, 26), 24 Junij 1845 (*Ned. Regtspr.* XXII, 52; V. D. HONERT, *Strafr.*, XI, 320), 2 Maart 1847 (*Ned. Regtspr.* XXVII, 9; V. D. HONERT, 1847, *Strafr.*, I. 105), en 19 Febr. 1856 (*Ned. Regtspr.* LII, 137; V. D. HONERT *Strafr.* 1856, I, 82).

„Ik vermeen mij op dien grond te mogen onthouden van een onderzoek van dit vraagpunt, ook omdat de verdediging verklaard heeft dit niet zoozeer te bedoelen; ik heb alleenlijk de arr^{n}. meer speciaal opgegeven, omdat het van belang kan zijn de *motieven* nog eens na te slaan, bij de beoordeeling van het tweede punt der vraag: of namelijk dit a. is geschonden, indien bij het verhoor van een beschuldigde een of meerdere getuigen nader zijn gehoord, zonder dat de opgaven, daarbij door die getuigen gedaan, vóór de voortzetting van het onderzoek aan afwezige medebeschuldigden zijn medegedeeld.

„In het algemeen komt mij deze vraag voor, geene betwistbare te zijn; de wet is, naar mijn inzien, duidelijk: wanneer een getuige over eenige omstandigheid der zaak afzonderlijk, d. i. terwijl een of meèrdere beschuldigden buiten stonden, is ondervraagd, zal de voorzitter met het onderzoek der zaak niet voortgaan, dan na vooraf *elken* beschuldigde te hebben onderrigt van hetgeen in zijne afwezigheid is voorgevallen. En bij de latere redactie (zie Mr. Voorduin, n°. III, op dit a.) is op verzuim daarvan uitdrukkelijk de straf van nietigheid ingevoegd.

„Ik heb wel eens hooren spreken van eene onderscheiding tusschen de *débats généraux* en *l'interrogatoire particulier d'un accusé*, aangenomen in een arr. van het Hof van cassatie van 16 Junij 1836 (Sirey, 1836, I, p. 843): van een onderscheid tusschen het getuigenverhoor, behandeld in de a. 183 tot 197 Sv., en den *nieuwen actus* der instructie, aanvangende met a. 198 van dat wetboek, en men zou welligt daaruit kunnen afleiden, dat a. 193 alleen op die eerste phase van het proces sloeg, en dat het buiten toepassing kon blijven, wanneer gedurende het interrogatorium een getuige nog iets verklaarde, — doch ik zou mij daarmede niet kunnen vereenigen; — ik zou die onderscheiding moeten achten buiten de wet te zijn gelegen, en, met opzigt tot a. 193 Sv., in strijd met de bedoeling dier bepaling.

„*Buiten de wet* gelegen, omdat ik in het Wetb. v. Strafv. in

de opvolging der a. wel zekere orde bespeur, welke in den regel behoort te worden in acht genomen, doch niet zoodanige strenge afsluiting van het onderzoek in twee deelen.

»Vooral niet, omdat ik in a. 198, 2e zinsnede, lees: dat de ondervraging ook gedurende een getuigenverhoor kan geschieden; omdat a. 203, laatste zinsnede, toelaat, na de ondervraging van beschuldigden nog getuigen te hooren; omdat eindelijk a. 204 slechts een geheel, en niet een gesplitst onderzoek kent, door de verklaring, dat, wanneer *al het vorenstaande* is afgeloopen, het *onderzoek* door den voorzitter *gesloten* wordt verklaard.

»*In strijd met de bedoeling der wet*, omdat a. 193 kennelijk wil beletten, dat een beschuldigde buiten de gelegenheid zij zich uit te laten over, zich te verdedigen tegen *ieder* bezwaar, dat in zijne zaak uit wettige bewijsmiddelen zou kunnen ontstaan, waartoe ook de bepaling van a. 185 strekt, en het zeer mogelijk is, dat door getuigen, nà het hooren der beschuldigden, belangrijke, bij hun aanvankelijk verhoor niet medegedeelde, feiten worden getuigd, welke van zeer veel invloed op 's regters beslissing kunnen zijn, welke de regter als bewijsmiddelen mag bezigen, en waarop de beschuldigde zich alzoo behoort te kunnen verdedigen en te verantwoorden, even als bij den aanvang der debatten.

»De onderscheiding tusschen *débats généraux* en *l'interrogatoire* was wel gewettigd onder vigueur van a. 327 *C. d'Instr. Crim.*, omdat dit spreekt van *débats généraux* en het afzonderlijk verhoor van beschuldigden; maar ook *in dien zin* doet dit niets ter zake; de bedoeling was ook aldaar kennelijk, dat dit *interrogatoire* zou zijn eene afzonderlijke behandeling van de instructie, ten opzigte waarvan de formaliteiten, o. a. die van mededeeling van hetgeen in afwezen van den beschuldigde was voorgevallen, vóór dat de andere beschuldigden gehoord werden, niet zouden behoeven te worden in acht genomen; maar dat, zoodra het afzonderlijk ondervragen van iederen beschuldigde in afwezigheid

der overige gedaan was, de algemeene debatten weder voortgingen; en het is meermalen beslist, dat de president, na het sluiten van het afzonderlijk verhoor, de beschuldigden kennis moet geven van het voorgevallene, onder de Fransche wet zelfs van de verklaringen van mede-beschuldigden. Men zie de arr^{n}. van het Hof van cassatie van 17 Jan. 1823, 15 Julij 1825, 17 Sept. 1829 (SIREY, 23, 1, 155; 25, 1, 364; 29, 1, 361.) Opmerkelijk is vooral in dit opzigt het arr. van 17 Jan. 1823, omdat daarbij het *interrogatoire* plaats had vóór den aanvang van het getuigenverhoor, en daaruit bepaaldelijk volgt, dat, *op welk tijdstip* der debatten de beschuldigden worden ondervraagd, hetgeen in afzijn van enkelen is voorgevallen, aan deze moet worden medegedeeld, immers na afloop van het *interrogatorium*.

„Van zeer veel belang is dienaangaande de overweging in het aangehaalde arr. van 10 Aug. 1841: „dat, *ware dit middel aanwezig*, „zulks *voorzeker de cassatie* van het beklaagde arr. *ten gevolge* „*zoude moeten hebben*; doch dat het proces-verbaal, door de „bewoordingen: *dat eindelijk* ook nog OP NIEUW de zevende getuige „omtrent eenige punten was gehoord, — duidelijk aantoont „dat *alstoen* de beschuldigden gezamenlijk weder in de teregtzit„ting tegenwoordig waren.„

„Men vergelijke ook de conclusie van den toenmaligen Adv.-G., thans Proc.-G., in de vorige zaak (V. D. HONERT, *Strafr.* II, 29, in fine) en het aangehaalde arr. van 24 Junij 1845, met de conclusie van den Adv.-G. DEKETH. (V. D. HONERT, *Strafr.*, XI, 316.)

„De vraag blijft mij slechts over te behandelen, of *in casu* eene uitzondering op die beginselen wordt gemaakt, door de vermelding, in het proces-verbaal der teregtzitting telken male opgenomen, (*) dat de getuige is gehoord *eenig en alleen omtrent de*

(*) Proces-verbaal p. 61, 62, 63 en 64.

bezwaren, den binnenstaanden beschuldigde persoonlijk en geheel afzonderlijk betreffende, en hetwelk alles aan dien beschuldigde door den tolk is overgebragt.

»Ik erken gaarne, dat dit een der moeijelijkste punten van dit cassatie-proces betreft, en dat ik lang in dit opzigt heb geweifeld in de meening wat regtens zij.

»De geëerde pleiter heeft de vraag ontkennend beantwoord, door te beweren, dat het niet aan den griffier zou staan te constateren, welke *strekking* eene verklaring heeft, daar deze alleen, volgens a. 217 Sv., tot het constateren der feiten geroepen is. Ik geloof echter dat de verdediging daardoor zich minder juist heeft uitgedrukt. De griffier toch moge de penvoerder zijn, het proces-verbaal wordt mede onderteekend door den voorzitter; wat dus het proces-verbaal constateert, wordt door beiden verklaard te zijn voorgevallen.

»Men zou kunnen beweren, dat alzoo eene *feitelijke beslissing* is gegeven; dat hetgeen alzoo door de getuigen is verklaard, van geen *invloed is geweest* op het bewijs van schuld der *overige beschuldigden;* dat *zij* alzoo daardoor niet konden worden benadeeld; dat *dit voorgevallene* hun alzoo niet *behoefde te worden medegedeeld.*

»Maar tegen die stelling heb ik gewigtige bezwaren:

»Het is waar, hetgeen door den *judex facti feitelijk is beslist*, behoort de regter in cassatie als waarheid aan te nemen.

»Maar hier is *geene beslissing van den judex facti.*

»Er is slechts eene authentieke verklaring van hen, die bevoegd zijn feiten te constateren; maar er is geene beslissing van den *judex facti.*

»De president en griffier kunnen wel constateren het feit, dat aan de beschuldigden al dan niet kennis is gegeven van hetgeen in hun afzijn is voorgevallen; het feit, dat deze of gene vraag is gedaan; dat het eene of andere antwoord daarop is gegeven. Maar het ligt buiten hunne bevoegdheid (en de vermelding

daarvan in het proces-verbaal behoort dus buiten invloed te blijven), te constateren de *strekking* der vragen en antwoorden; de *vraag* te beslissen, *in hoever die buiten invloed* op het geding *zullen* zijn, *in hoeverre* die door den eindregter als bewijsmiddelen *zullen* worden aangenomen, *welke kracht* zij *op de overtuiging van het Hof zullen* uitoefenen.

„Mijne overtuiging te dezen aanzien wordt nog versterkt door de overweging, dat het proces-verbaal van iedere zitting *stricto sensu* dadelijk geacht wordt te zijn opgemaakt, en dat het op dat tijdstip stellig voor de redacteuren van het proces-verbaal niet uitgemaakt kan zijn, in hoever de gedachte verklaringen bij de beraadslagingen in raadkamer zullen wegen.

„Uitsluitend kon eenen beschuldigde de vraag hebben betroffen, of *hij* gewapend was; of *hij* van messen heeft gebruik gemaakt; of *hij* bij het verzet tegenwoordig is geweest; of het bewezen is, dat *hij* daaraan heeft deel genomen; en ik heb slechts te verwijzen naar de bepaling van a. 112 *C. P.*, om te doen beseffen, hoeveel invloed het op de *andere* beschuldigden kan uitoefenen, dat degeen, die binnen stond, al dan niet *was gewapend*; en op de a. 210, 211 en 212 *C. P.*, om te doen zien het belang van mede-beschuldigden, om aan te toonen, dat de *binnenstaande beschuldigde geen deel* heeft gehad aan de rebellie, waarvan hij was beschuldigd.

„Bestaat zelfs niet de mogelijkheid, dat uit het alzoo ten aanhoore alleen van een beschuldigde afgelegd getuigenis, de overige beschuldigden gelegenheid ontvangen aan te toonen, dat de getuige op anderen tijd ten hunnen aanzien eene onjuiste verklaring heeft afgelegd. Zouden zij zelfs niet daarin gelegenheid kunnen vinden, om gebruik te maken van het regt, bij a. 195 S^r. aan de verdediging toegekend, gebruik te maken?

„Dit alles geloof ik niet, dat *a priori* ter beoordeeling, ter overweging van president en griffier staat.

„Het zijn *gevolgtrekkingen*, uit feiten getrokken; deze staan ter beoordeeling, ter overweging van den *judex facti* in Raadkamer,

niet aan de ambtenaren, bevoegd om bij authentieke acte *feiten* te constateren.

„Maar bovendien, ik zou achten, dat niet ten onregte door den tweeden pleiter voor de req^n. is opgemerkt, dat de wet *niet zegt*, dat alléén moet worden medegedeeld wat voor *hem belangrijk* is; maar in het algemeen mededeeling vordert van *hetgeen* is voorgevallen.

„Inderdaad, de wet onderscheidt niet; en dan mogen wij niet, in de plaats van den wetgever, die onderscheiding als afdoende aannemen.

„A. 193 S^t. spreekt niet van eene mededeeling aan *hem* of *hen*, die hebben buiten gestaan, maar gebiedt, *elken* beschuldigde, wanneer een of meer buiten de zaal waren, toen een getuige ondervraagd is, te onderrigten van *hetgeen* in zijn afzijn *is voorgevallen*.

„Wien der beschuldigden eene omstandigheid der zaak, van den getuige vernomen, moge *schijnen* in de eerste plaats of meer bijzonder, zelfs uitsluitend, aan te gaan; de vraag en het antwoord van den getuige betroffen toch *de zaak*, en dus *de zaak*, waarvoor ook de tijdelijk verwijderden te regt stonden; en de president en griffier kunnen niet, bij het opmaken van het procesverbaal, bij de sluiting eener zitting, bepaaldelijk uitmaken, in hoeverre die omstandigheid der zaak bij de beraadslagingen invloed kunne uitoefenen op de leden van het Hof, ten aanzien van de schuld der toen buiten staanden.

„Het Hof was niet gebonden in zijn oordeel door deze *appreciatie* van feiten, in het proces-verbaal opgenomen.

„Op dezen grond acht ik *dit middel*, waarop de straffe van nietigheid is bepaald, gegrond en zou ik mij kunnen ontslaan van de behandeling der *vier* overblijvende *middelen* van cassatie.

„Het zou echter kunnen zijn, dat de Raad in dit eenigzins twijfelachtig en vroeger niet uitgemaakt punt tot eene andere

beslissing kwam, en welligt wilt gij, E.H.A.H., voor dàt geval ook mijne meening omtrent *de andere middelen* vernemen.

„Daaraan wensch ik dus nog eenige oogenblikken te besteden.

„Het *vierde middel* van cassatie is: verkeerde toepassing der a. 175 en 144 S^t., door als *toelichting* acht te slaan op de voorgelezen verklaringen, door de afwezige 4°, 5°, 7° en 10° getuigen voor den Nederlandschen consul-generaal te Rio Janeiro, en dus niet voor den regter-commissaris in de voorloopige instructie, maar lang vóór den aanvang hiervan afgelegd.

„Aan *dit middel* hecht ik weinig waarde.

„Vooreerst moet ik doen opmerken, dat eene voorlezing van vroegere verklaringen dikwerf geschiedt en noodig is, omdat bij de instructie der zaak vaak door de getuigen aan die vroegere verklaringen wordt gerefereerd; gelijk b. v. in deze gebleken is bij een der bedoelde getuigen (de vierde, V.), die zich bij zijn verhoor te Rotterdam uitdrukkelijk aan zijn verhoor te Rio Janeiro heeft gerefereerd en dit bevestigd, zoodat het als een deel zijner te Rotterdam afgelegde verklaring behoort te worden beschouwd.

„Zoodanige uitdrukkelijke referte heb ik echter niet in de verklaringen, bij de instructie afgelegd, gevonden van de door de verdediging bedoelde 5°, 7° en 10° getuigen, wier verklaringen, voor de eeniglijk bevoegde Nederlandsche autoriteit, den heer consul-generaal te Rio Janeiro, afgelegd, mede schijnen voorgelezen te zijn.

„Maar ik moet vragen, waar het verbod te lezen is voor den regter, om zoodanige stukken voor te doen lezen, en zich daardoor te doen *inlichten?*

„Die verhooren te Rio Janeiro maakten, onder n°. 2 van den inventaris, een deel uit der processtukken, waarvan ieder Raadsheer (zie a. 205 S^t.) inzage kan nemen en zich *daardoor kan doen inlichten.*

„En wat zegt daarenboven a. 175 S^t.?

„Dat bij overlijden of verhindering van een bij de *voorloopige*

instructie gehoorden getuige *moeten* worden voorgelezen (het Hof *zal* doen voorlezen) de verklaringen, door hen afgelegd, zonder onderscheiding, alleen met de beperkende bepaling, dat zij, als niet onder eede ter teregtzitting afgelegd, slechts mogen gelden als *toelichting*, d. i., in gevolge a. 445 al. 2 Sv., ten einde *bekend te worden* of *op het spoor te geraken* van daadzaken, *welke van elders* kunnen *blijken* of *bevestigd* worden.

»Dat ze slechts tot *toelichting* hebben gediend, *is* uitdrukkelijk bij het arrest *uitgemaakt.*

»Dit is *in casu* van *te meer* gewigt, omdat de verklaringen te Rio Janeiro beëedigd zijn.

»Het Hof heeft nu uitgemaakt, dat ze *als onbeëedigde verklaringen* zijn beschouwd.

»Ik geloof, dat de verdediging alle belang mist ten aanzien van *dit middel*, en dat daarenboven de wet nergens nietigheid ten dezen aanzien heeft voorgeschreven, *mits die* voorgelezen verklaringen slechts niet als wettige bewijsmiddelen zijn aangenomen.

»Ik ga nog verder:

»Onder de woorden: *voorloopige instructie*, in a. 175 voorkomende, geloof ik niet, dat in den strengsten zin verstaan behoort te worden alleen *de instructie*, *door een regter-commissaris* gevoerd; ik zou eerder achten, dat daarmede bedoeld was het *geheele onderzoek vóór de openbare teregtstelling*, en dus ook het onderzoek naar het misdrijf, *voorloopig* ingesteld buiten 's lands, waar geen regter-commissaris is, door de eenige aldaar *bevoegde Nederlandsche autoriteit.*

»Zoo spreekt ook a. 83 Sv. van aanwijzingen, het zij na 't *voorloopig onderzoek*, *in den vorigen titel* vermeld, het zij uit *ingewonnen processen verbaal* of *andere* bewijsmiddelen. En *in casu* is bepaaldelijk door de Regtbank te Rotterdam *regtsingang* verleend op het *voorloopig onderzoek*, op de voorloopige instructie, te Rio Janeiro gehouden.

»Deze mijne opvatting vond ik gedeeld door mijn' geachten

voorganger ARNTZENIUS, ten aanzien van processen-verbaal, door hulpofficieren van Justitie opgemaakt, doch verworpen door den H.-R. bij arr. van 14 Jan. 1851 (*Ned. Regtspr.* XXXVII, 258, v. D. HONERT, *Strafr.* 1851, I, 16); doch behalve de overweging van het door mij aangevoerde, verzoek ik, even als de toenmalige Adv.-G., den Raad, de beslissingen van 19 Maart 1844 en van 2 April 1844, bij diens conclusie aangehaald, daarmede te vergelijken.

"Ik acht alzoo *dit middel* ongegrond.

"Door het *vijfde middel* ben ik eenigzins verrast, omdat ik niet had gedacht den verdediger te zien optreden als *negotiorum gestor* van het O. M.

"*Dit middel* toch is: schending van de a. 206, 211 en 380 Sv., omdat het Hof heeft nagelaten te beraadslagen en te beslissen omtrent de rebellie, zoo als die in haar geheel aan de req^n. was ten laste gelegd, en bepaaldelijk omtrent de rebellie tegen de stuurlieden der Twenthe, en omdat het Hof heeft nagelaten op dit punt uitspraak te doen op het requisitoir van den Proc.-G.

"Feitelijk blijkt, dat het arr. ten aanzien van de req^n. *niet* inhoudt eene *formele vrijspraak* ter zake van de ten laste gelegde rebellie *jegens den eersten stuurman.*

"Beraadslaagd is er wel over dit gedeelte van het requisitoir, en, wat meer is, de *judex facti* heeft verklaard, dat dit feit *niet voldoende regtens was bewezen.*

"Na de vermelding toch dat niet regtens bewezen is, dat de overige beschuldigden mededaders of medepligtigen zouden zijn aan de rebellie jegens den kapitein, vind ik op bl. 90 en 91 van het arr. overwogen, ten aanzien van het verzet jegens den *eersten stuurman*: "dat aan den Hove *niet* genoegzaam *regtens* is gebleken, en alzoo *niet* is bewezen, *wie der beschuldigden* (en deze uitdrukking is algemeen en slaat op allen) bepaaldelijk de personen zijn, die zich hieraan schuldig hebben gemaakt."

"Maar ook verzet tegen de overige stuurlieden maakt een deel

van de acte van beschuldiging uit en van het requisitoir van het O. M., en dienaangaande zwijgt het arr. ten eenemale.

„Nu zou de bedenking wel kunnen rijzen, of de req^{n}. belang hadden bij *dit middel* van cassatie, en of zij alzoo daarin wel ontvankelijk zijn; maar bij arr. van 23 Nov. 1852 is een arr. van ditzelfde Geregtshof vernietigd op dien grond, *mede op de vordering van een beschuldigde* (*Ned. Regtspr.* XLIII, 209, v. D. HONERT, *Strafr.* 1852, II, 164); en bovendien zou het toch aanleiding behooren te geven tot eene vernietiging, ambtshalve uit te spreken.

„Men zou evenzeer kunnen vragen, of het noodig was het *geheele* arr. te vernietigen, en of het niet genoegzaam ware, alleen *op dat punt eene verwijzing* naar een ander Hof te bevelen, wanneer verzuimd is *over een deel der te laste gelegde feiten* regt te spreken en ten aanzien der overige feiten het arr. in volkomen orde was; maar de Raad heeft reeds meermalen in diergelijke gevallen eene nieuwe behandeling *der geheele zaak* bevolen.

„Men zie, behalve het zoo even aangehaalde arr., ook die van 6 Nov. 1849 (*Ned. Regtspr.* XXXIV, 132, v. D. HONERT, *Strafr.* 1849, II, 207) en van 24 Aug. 1841 (v. D. HONERT, *Strafr.* V, 456).

„Ik acht dus ook *dit middel* van cassatie gegrond.

„Anders denk ik over het *zesde middel* van cassatie, zijnde schending van a. 4 der wet, houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koningr., en van a. 3 der wet op den Overgang, en verkeerde toepassing van a. 11 der wet van 7 Mei 1856, *St.* n°. 32, door dit laatste a. toepasselijk te achten op de req^{n}., die, vóór dat deze wet verbindend was, zijn aangemonsterd.

„Het Hof heeft beslist, dat *feitelijk* is gebleken, dat de aanmonstering volgens de monsterrol op 7 Julij des vorigen jaars is geschied, en dat de Twenthe eerst op 15 Julij daaraanvolgende het vaderland heeft verlaten, en daaruit naar mijn inzien te regt beslist, dat hetgeen aan boord van dat schip op 12 Aug. 1856 is voorgevallen,

viel onder het bereik der wet van 7 Mei 1856, als zijnde in het *St.* uitgegeven op 10 Junij 1856, en alzoo, in gevolge a. 2 der Algemeene Bepalingen van kracht en verbindbaar op 1 Julij 1856, en alzoo vóór het gepleegde feit en zelfs vóór de aanmonstering en het vertrek der schepelingen.

„Aan de wet is alzoo geene terugwerkende kracht toegekend, en a. 4 der algemeene bepalingen kan alzoo niet zijn geschonden.

„Men heeft echter gemeend, dat de geheele wet ten deze niet geldende zou zijn: dat zij niet terugwerken kan op aanmonsteringen, vroeger aangegaan, en men heeft daarom ook beweerd: schending van a. 3 der wet op den Overgang. Maar, blijkens de feitelijke beslissing, was de wet in werking, toen de overeenkomst werd gesloten.

„Men leidt de niet-toepasselijkheid der wet af uit de omstandigheid, dat eenige a. zouden zijn voorgelezen, in gevolge de slotbepaling der wet.

„Maar, moge dit van eenigen invloed zijn op de contractuele verbindtenissen, op de toepassing der strafwet is zij van geene waarde.

„De toepasselijkheid der strafwet is *in casu* niet afhankelijk gemaakt van hare voorlezing.

„Men heeft beweerd, dat, volgens de wet van 1856, de scheepsofficieren tot magistraten zijn verheven, en dat dus de schepeling, door zijn contract, volgens die nieuwe wet aangegaan, zich moest hebben onderworpen aan de gevolgen van dat contract.

„Maar het *contract* verheft niet de scheepsofficieren tot ambtenaren, werkzaam ter uitvoering der wet, maar de *wet.*

„Die hoedanigheid, en de bescherming daaraan verbonden, ontleenen de scheepsofficieren *niet aan het contract*, maar *aan de wet.*

„De strafwet is verbindende twintig dagen na hare afkondiging, en dus, op het tijdstip van het plegen van de feiten in deze

van de aanmonstering, van het vertrek van het schip, zoo als die *in facto* zijn aangenomen.

»Hare toepasselijkheid kan niet afhankelijk gemaakt worden van de vraag, of men al dan niet *gestipuleerd* heeft *zich aan de strafwet te onderwerpen.*

»De verdediging heeft zich beroepen op de slotbepaling van a. 21, bij amendement in de wet gebragt; zij heeft daaruit afgeleid, dat de wet alleen terugwerkende zou zijn op vroegere verbindtenissen, indien geene kennisgeving van haar bestaan aan den bevoegden ambtenaar binnen eene maand na de afkondiging was geschied.

»Zij heeft kracht gezocht in de redevoering, door den heer Mr. Godefroi over dit amendement uitgesproken.

»Maar die kracht is in de woorden van den geachten afgevaardigde der hoofdstad niet te vinden.

»Deze uitmuntende regtsgeleerde heeft niet gesproken van *strafregtelijke* bepalingen, maar het amendement alleen overbodig genoemd, omdat reeds volgens erkende beginselen van transitoir regt, deze wet geene terugwerkende kracht, geen invloed kan hebben op *verbindtenissen*, vóór hare invoering aangegaan.

»Ik laat nu daar, of het amendement *overbodig* was, als het spreekt van verbindtenissen, *niet* vóór het *in werking zijn* der wet aangegaan, maar vóór de *afkondiging*, die 20 dagen voorafgaat aan het in werking zijn; maar doe alleen opmerken, dat de toepasselijkheid op het *contractuele* alleen te duidelijker in het oog springt, als men let, dat hier sprake is van het regt van derden, *niet zeevarenden*, die met de zeevarenden mogten hebben gecontracteerd.

»Er is gepleit, dat de schepelingen niet konden contracteren zoodanige ondergeschiktheid aan den kapitein, nu de aanmonstering niet onder deze wet, die haar zou hebben ingevoerd, zou geschied zijn.

»Maar ik heb daarop velerlei bedenkingen.

„Ik heb reeds aangetoond, dat *in facto* is bewezen, dat het feit is gepleegd, dat de aanmonstering is geschied, dat het schip is vertrokken, onder de werking dezer wet.

„Dat de reqⁿ. volgens de wet geacht worden die wet te hebben gekend bij het vertrek.

„Dat de rang van ambtenaren, aan de scheepsofficieren toegekend, aan de wet en niet aan het contract, wordt ontleend.

„Dat de strafwet niet verbindend wordt krachtens eene overeenkomst, waarbij men zich aan haar onderwerpt, maar *vi legis*.

„Ik voeg er bij, dat de schepelingen, vertrokken zijnde met de legale kennis der beweerde verzwaring van hun contract, zich daartegen later niet konden verzetten.

„Ik acht alzoo *dit middel* ongegrond.

„Het *laatste middel* van cassatie is: schending en verkeerde toepassing van a. 11 der wet van 7 Mei 1856, *St.* nº. 32, en der a. 211, 214 en 101 *C. P.*, door de reqⁿ. schuldig te verklaren aan *gewapende rebellie*, ofschoon *in facto* niet is uitgemaakt; dat meer dan twee hunner zigtbare wapens hebben gevoerd; en subsidair: schending der a. 206, 211 en 427 Sᵗ., in verband met de aangehaalde a., door dit punt niet voldoende te onderzoeken, de beslissing niet op de wettige bewijsmiddelen te doen rusten, en een en ander niet behoorlijk te motiveren.

„*Dit middel* zou regtens opgaan, indien het feitelijk juist was.

„Naar mijne meening is het feitelijk onjuist.

„Ik vind toch in het arr. de overweging, dat: „uit de onder eede „afgelegde verklaringen van de 2ᵉ, 3ᵉ, 6ᵉ, 8ᵉ en 14ᵉ getuigen, „toegelicht door de voorgelezen verklaringen van de 1ᵉ, 5ᵉ, 7ᵉ, „9ᵉ, 10ᵉ, 11ᵉ en 12ᵉ getuigen, alles beschouwd in deszelfs za- „menhang en onderling verband, alsmede in verband met de „opgaven omtrent alles, door de beschuldigden gedaan, is voort- „gevloeid — dat een aantal der beschuldigden eensklaps de cam- „pagne heeft bestormd en op de personen van den kapitein en „den eersten stuurman S. een *gewelddadige aanval* door hen

»is begaan, waaraan, wat inzonderheid den aanval des kapiteins »betreft, onder meerderen, die onbekend gebleven zijn, echter »meer bepaaldelijk de 1e, 2e, 4e en 11e beschuldigden gebleken zijn een feitelijk en gewelddadig aandeel te hebben genomen, »en bij welke gelegenheid van de *scheepsmessen*, *waarmede de »beschuldigden zijn gewapend* geweest, ook toen reeds *door* MEERDEREN *tot verwonding is gebruik gemaakt;* dat zij toen eenigen »tijd met hem hebben geworsteld, gedurende welke worsteling »aan hem bepaaldelijk door *één van die vier* beschuldigden »is toegebragt eene *gestokene* wonde onder den linker schouder; »dat de *eerste* beschuldigde hem dat *pistool* heeft ontrukt en »hetzelve onverwijld heeft gerigt en aangelegd op zijn hals, blijk»baar om hem daarmede te treffen, den haan van het pistool »heeft *afgetrokken*, doch hem niet geraakt, daar het schot niet »is afgegaan.

»*Dat* de kapitein zich ook tegen het openlijk bedreigen »met — en *gebruik maken van* HUNNE *messen* — heeft getracht »te vrijwaren, doch desniettemin van hen een *zeventiental ge»meden wonden* in eene zijner handen *heeft bekomen.* Dat intus»schen ook de 1e stuurman door *eenige* der beschuldigden, »*minstens* 5, hoogstens 7 in getal, die hij echter niet heeft »kunnen aanwijzen, gewelddadig is aangevallen; dat hij ook met »die (5 à 7) personen heeft geworsteld; dat hij gedurende die »worsteling eene *diepgestokene wonde* heeft bekomen in de linker »zijde en *twee gehouwen wonden* op het hoofd; dat ook bij die »gelegenheid een zijner *zakpistolen* door een der beschuldigden, »dien hij echter niet heeft kunnen aanwijzen, op hem is afge»schoten, doch dat het schot hem niet heeft getroffen; zijnde »voorts nog in het bijzonder uit het getuigenis van de 2e, 3e, »4e en 14e getuigen gebleken: 1°. dat de kapitein bevonden is »te hebben bekomen eene blijkbaar *met een mes gestokene* wonde »onder den linker schouder, en een *zeventiental* blijkbaar *met een »mes gesneden* wonden aan de linker hand; 2°. dat de derde

„getuige S. heeft bekomen eene blijkbaar *met een dolk* diep ge-„stokene driehoekige wond in de linker zijde, onder de korte „ribben, en *twee* blijkbaar met eene *sabel gehouwene wonden* op „het hoofd; 3°. dat de vijfde getuige heeft bekomen eene breuk „aan den regter voorarm.„

„Ten gevolge waarvan de vier beschuldigden zijn schuldig verklaard aan „wederspannigheid, feitelijk en gewelddadig gepleegd, „aan boord van een koopvaardijschip, door mindere schepelingen, „ten getale van *meer dan drie gewapende* personen jegens hunne „meerderen in rang, zijnde de schipper van dat schip, en „alzoo jegens een ambtenaar, werkzaam ter uitvoering der wet.„ (Men zie de aangehaalde plaatsen op bl. 47, 56, 57, 58, 60, 61, 74, 75, 122 van het arr., en vergelijke daarmede nog hetgeen op bl. 85, 87, 98 en 99 aldaar wordt gelezen.)

„De Raad zal mij deze uitgebreide feitelijke aanhaling vergeven; ik achtte ze noodig om te doen zien, en de Raad zal, naar ik vertrouw, mijne zienswijze deelen, dat in deze door wettige bewijsmiddelen (onderscheidene getuigenissen in onderling verband) is bewezen, dat bij den feitelijken wederstand door *meer dan* 3 en minder dan 20 personen, onderscheidene verwondingen zijn toegebragt; dat door *meerderen* ter verwonding is gebruik gemaakt van scheepsmessen; door *twee* van pistolen; en dat ook een dolk en een sabel tot de verwonding door de insurgenten zijn gebezigd en er alzoo geen twijfel bestaat, of het *gewapend* zijn van meer dan twee der feitelijke aanvallers is behoorlijk gemotiveerd, bewezen verklaard en, met toepassing der a. 211, 214 en 101 *C. P.*, in verband met a. 11 der wet van 7 Mei 1856, gestraft; en dat er dus geen sprake kan zijn van de schending en verkeerde toepassing dier a., evenmin als van de a. 206, 211 en 427 Sv., en dat alzoo *dit middel* is ongegrond.

„Op grond van het voorzegde heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping der beide *eerste middelen* van cassatie, de exceptiën van onbevoegdheid betreffende, doch

tot vernietiging van het aangevallen eindarr., met uitzondering van die gedeelten, waartegen geene cassatie is aangeteekend, en verwijzing naar een aangrenzend Geregtshof, om, met inachtneming van 's Raads beslissing omtrent de bevoegdheid van den Ned. regter in deze en van de in kracht van gewijsde gegane beslissingen, op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw de zaak te onderzoeken en af te doen, op grond van het *derde* — en subsidiair op grond van het *vijfde middel* van cassatie; met reserve der kosten tot de einduitspraak."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"O., dat tegen het incidenteel arrest aangaande de benoeming van tolken, van den 1sten October 1857, noch bij de aanteekening van het beroep, noch naderhand, door of van wege de requiranten eenige gronden voor cassatie zijn aangevoerd, en dat er ook geene aanwezig zijn bevonden, waarom dit arr. ambtshalve zoude behooren te worden vernietigd;

"O., met betrekking tot het *eerste middel* van cassatie, dat uit den geheelen inhoud van de a. 8 en 9 Sr., zoowel op zich zelven als in verband beschouwd met het daarop volgende a. 10, ten duidelijkste blijkt, dat de aldaar voorkomende bepalingen omtrent de vervolging en bestraffing van misdrijven, *buiten 's lands* gepleegd, eenig en alleen betrekking hebben op misdrijven, die gepleegd zijn op het grondgebied van andere natiën, of, met andere woorden, ter plaatse, aan vreemd gezag, vreemde wetten en regtsmagt onderworpen;

"O., dat reeds hieruit volgt, dat aan geene schending van a. 1, in verband met gemelde a. 8 en 9 te denken valt, waar het, gelijk in deze, de vervolging en bestraffing geldt van misdrijven, het zij dan door Nederlanders of vreemdelingen gepleegd op een Nederlandsch schip in volle zee, en mitsdien op een bodem, noch tot het grondgebied van eenige vreemde natie behoorende, noch aan vreemd gezag, vreemde wetgeving of regtsmagt onderworpen;

"O. daarenboven, dat, wel verre dat zoodanige misdrijven

zouden zijn aan te merken als in den zin van gemelde a. *buiten 's lands* gepleegd, zij integendeel regtens niet anders kunnen worden beschouwd dan als op Nederlandsch grondgebied of binnen het Koningrijk gepleegd;

„O., dat het toch een in het volkenregt algemeen erkend regtsbeginsel is, dat een schip op zee een deel uitmaakt van het grondgebied van den Staat, tot welken het behoort en welks vlag het mitsdien ten teeken zijner nationaliteit regtmatig voert;

„O., dat dit beginsel noodzakelijk ook als beginsel van Nederlandsch Staatsregt met zich brengt, dat de handelingen op Nederlandsche schepen in zee aan geene vreemde wetgeving en regtsmagt, maar alleen aan die van het Koningrijk onderworpen zijn;

„O., dat dit regtsbeginsel ook als vast staande door den Nederlandschen wetgever is erkend en in toepassing gebragt, niet alleen in burgerlijke zaken, onder anderen bij de bepalingen in a. 35 en volgende, 60 en volgende en 994 B. W., maar ook in strafzaken, zoowel bij vroegere wetgeving als bepaaldelijk bij de aangehaalde wet van den 7den Mei 1856;

„O., dat toch deze wet reeds op zich zelve door hare geheele strekking en inhoud kennelijk het bewijs daarvan oplevert, maar dat ook in het bijzonder daarbij de toepasselijkheid van de Rijkswetten en het gewone strafregt op misdrijven, aan boord der schepen ook *buiten gaats* gepleegd, onder anderen bij de a. 1, 14 en 15 bepaaldelijk wordt erkend, terwijl bij a. 14, in geval van zoodanige misdrijven, strafbaar naar deze of andere Rijkswetten, den schipper wordt bevolen de processen-verbaal op te maken, de bewijzen te verzamelen en al datgene te doen, waardoor bij zijne aankomst hier te lande de vervolging kan worden bevorderd, en om, buiten 's lands of in de koloniën van het Rijk binnenloopende, na raadpleging der bij de wet aangewezen autoriteiten, tot zoodanige maatregelen te besluiten, waardoor de *misdadiger spoedig en met zekerheid aan den bevoegden regter in het moederland kan worden overgeleverd;*

„O., dat tegen dit een en ander niets hoegenaamd kan afdoen het beroep der req^n. op de bepaling van a. 3 der wet, houdende algemeene bepalingen van wetgeving van het Koningrijk, „dat „gewoonte geen regt geeft, dan alleen wanneer de wet daarop „verwijst," vermits *eensdeels* aan dat artikel de strekking niet kan worden toegekend, om algemeen aangenomen en erkende beginselen van volken- en staatsregt ter zijde te stellen, enkel omdat ze bij geene geschrevene wet zijn vastgesteld; en *ten andere*, omdat het meergemelde regtsbeginsel in allen geval door de Nederlandsche wet zelve bekrachtigd is;

„O., dat uit dit alles volgt, dat het Hof door de verwerping der exceptie van onbevoegdheid, bij arrest van den 2^{den} Oct., en de kennisneming zoowel in raadkamer als ter openbare teregtzitting van de door de req^n. aan boord van het Nederlandsch koopvaardijschip *de Twenthe*, in volle zee gepleegde feiten, zij mogen vreemdelingen of Nederlanders wezen, geen der bij het *middel* aangevoerde wetsbepalingen heeft geschonden of verkeerd toegepast, en dat mitsdien dit *eerste middel* is ongegrond;

„O., ten opzigte van het *tweede middel*, dat ook dit, voor zoover daarbij schending wordt beweerd van de a. 1, 8 en 9 S^t. al dadelijk afstuit op de hiervoor tot afwijzing van het *eerste middel* aangevoerde redenen; — dat toch die a. 8 en 9 eenig en alleen van toepassing zijnde op het geval, dat misdrijven buiten 's lands, dat is op vreemd gebied zijn gepleegd, geene schending dier a. denkbaar is, waar 't misdrijven geldt op een Nederlandsch schip in zee, en mitsdien niet op grondgebied van eenig ander Rijk, maar op een tot het gebied van dit Koningrijk behoorenden bodem gepleegd;

„O., met betrekking tot de bij *dit middel* beweerde schending van a. 1 St., in verband met a. 2 van het aangehaalde tractaat, dat dit tractaat slechts is eene overeenkomst, tusschen *Nederland* en *Portugal* gesloten tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners, en niet eene wet, veel minder eene wet, de bevoegdheid van

den Nederlandschen regter tot teregtstelling en veroordeeling van op vreemd grondgebied gevlugte en van daar uitgeleverde misdadigers op eenigerlei wijze beperkende;

"O., dat mitsdien, al waren de req^s. te regt gesteld en veroordeeld wegens een ander misdrijf, dan waarvoor de Nederlandsche van de Portugesche Regering derzelver uitlevering gevraagd en verkregen heeft of volgens die overeenkomst vorderen mogt, (waarvan echter volgens het arr. ten processe geen blijk voorhanden is) daardoor nogtans niet in strijd met de wet zou zijn gehandeld, en mitsdien geene schending van a. 1 S^g. zou zijn begaan;

"O., dat alzoo ook dit *tweede middel* is ongegrond, en mitsdien evenmin als het *eerste* tot vernietiging leiden kan van een der drie arr^n., waartegen deze *middelen* zijn gerigt; weshalve de voorziening tegen de arr^n. van den 17^den Augustus en van den 2^den October 1857, waarvoor geene verdere gronden zijn aangevoerd, noch aanwezig bevonden zijn, moet worden verworpen;

"O, met betrekking tot het *derde middel* van cassatie, uitsluitend gerigt tegen het eindarr. van den 16^den October 1857, dat uit het proces-verbaal der teregtzitting blijkt, dat op de zitting van den 5^den October jl., na afloop van het getuigenverhoor en nadat, zoo als in het proces-verbaal staat vermeld, het Hof, op grond van a. 193 S^g., had gelast, dat al de beschuldigden uit de kamer geleid zouden worden, tot de afzonderlijke ondervraging van den beschuldigde n°. 10, D., in diens tegenwoordigheid, doch buiten die der overige beschuldigden, de getuige O., zoo als in het proces-verbaal staat vermeld, "nog is gehoord omtrent eenige opgaven van dien beschuldigde, "en wel eenig en alleen omtrent bezwaren, dien beschuldigde "persoonlijk en geheel afzonderlijk betreffende;" — en dat voorts op gelijke wijze na ondervraging van den beschuldigde K. L. de getuige S. is gehoord; — dat vervolgens alle de beschuldig-

den weder in de gehoorzaal zijn geleid en de behandeling der zaak is voortgezet, zonder dat aan hen mededeeling is gedaan van hetgeen in hunne afwezigheid was voorgevallen, waarvan door een der verdedigers acte is gevraagd en door het Hof verleend; — dat wijders op de teregtzitting van den 6den Oct., insgelijks na verhoor van een beschuldigde buiten tegenwoordigheid der overige beschuldigden, omtrent eenige opgaven van dien beschuldigde op dezelfde wijze als hiervoor bij het proces-verbaal telkens omschreven, getuigen zijn gehoord, en wel, na nogmaals gedane ondervraging van den beschuldigde L., de getuige O.; na verhoor van den beschuldigde L., de getuige S.; na verhoor van den beschuldigde S., mede de getuige S.; en na verhoor van den beschuldigde K., de getuige C.; en dat ook na deze verhooren geene mededeeling aan de respectivelijk afwezige 21 beschuldigden blijkt te zijn gedaan van hetgeen buiten hunne tegenwoordigheid was voorgevallen;

»O., dat mitsdien werkelijk in deze onderscheidene getuigen nader afzonderlijk over eenige omstandigheden der zaak zijn ondervraagd, terwijl de beschuldigden bij elke zoodanige ondervraging, met uitzondering van één hunner, op 's Hofs bevel, uit de gehoorzaal verwijderd waren; en dat mitsdien is overtreden het bij dat a. op straffe van nietigheid gedaan verbod, om daarna met het onderzoek der zaak voort te gaan, alvorens elken beschuldigde te hebben onderrigt van hetgeen in deszelfs afwezigheid is voorgevallen;

»O., dat hiertegen niets afdoet, dat ieder zoodanig nader getuigenverhoor bij het proces-verbaal der teregtzitting met de bewoordingen, hiervoor gemeld, omschreven staat als uitsluitend den tegenwoordig zijnde beschuldigde betreffende;

»O., dat toch die omschrijving aan de ondervraging het karakter niet ontneemt van *eene ondervraging over eenige omstandigheden der zaak*, bij gezegd a. 193 vermeld; en dat voorts de termen, waarin bij dit a. bevolen is om *elken beschuldigde* te onderrigten

van hetgeen in deszelfs afwezigheid is voorgevallen, zijn algemeen en mitsdien den president niet veroorloven om de nakoming daarvan achterwege te laten, op grond dat de omstandigheden, waarover de getuige is gehoord, naar zijn oordeel dezen of genen der afwezige beschuldigden niet persoonlijk zouden betreffen;

„O., dat mitsdien *dit middel* is gegrond, en het beklaagde eind-arr. van den 16den Oct. 1847, uit dien hoofde moet worden vernietigd, waardoor een onderzoek omtrent de verder daartegen aangevoerde *middelen* van cassatie overbodig wordt;

„Verwerpt de voorziening, ingesteld tegen het arr. van teregtstelling van den 17den Aug. 1857, tegen het arr. van den 2den Oct. 1857, houdende verwerping der exceptie van onbevoegdheid, alsmede tegen het incidenteel arr. van den 1sten Oct. 1857;

„En gezien a. 106 R. O.;

„Vernietigt het beklaagde eind-arr. van den 16den Oct. 1857, voor zoover de voorziening daartegen is gerigt, en verwijst de zaak, voor zoover de reqn. betreft, naar het Pr.-Ger. in Gelderland, ten einde op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden onderzocht en afgedaan;

„De kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCCLXXVI. — Arrest van 13 Jan. 1858.

(A. 367 St.)

Wordt er voor de qualificatie van laster, b. v. bij te-last-legging van het ontnemen van een ketting, vereischt dat er in de gebezigde lasterlijke uitdrukkingen gelegen zijn de criteria van diefstal, de arglistige wegneming enz.? — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Utrecht is req. van cassatie, doch alleen voor zoo verre de gereq. daarbij ter zake der als bewezen aangenomen daadzaken is ontslagen van alle regtsvervolging, van een arr. van gemeld Geregtshof, van den 3den

November 1857, waarbij, op het hooger beroep van een vonnis van de Arr.-R. te Utrecht, van den 21sten September 1857, met te-niet-doening van dat vonnis; de gereq. in deze, C. v. D. L., huisvrouw van G. A. v. D. B., zonder beroep, wonende te Abcoude-Proostdij, is vrijgesproken van het feit van het verwijten aan zekeren persoon, van door hem jegens haar gepleegden diefstal, en waarbij voorts is verklaard, dat de overige aan haar bij de dagvaarding te laste gelegde feiten, noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding opleveren, en zij is ontslagen van alle regtsvervolging te dier zake; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»Ik kan bij de behandeling dezer zaak zeer kort zijn, omdat ik mij over het algemeen wel kan vereenigen met de gronden, welke door den req. in zijne memorie van cassatie worden aangevoerd.

»Er is slechts *één middel* voorgedragen, schending namelijk van de a. 367 en 372 St., en verkeerde toepassing van a. 210 Sr.

»In het beklaagde arr., waarbij het vonnis der Arr.-R. te Utrecht is vernietigd en de gereq. gedeeltelijk is vrijgesproken, gedeeltelijk van regtsvervolging ontslagen, is *in facto* als bewezen aangenomen, dat de gereq., op den 29sten Julij jl., in de openbare gelagkamer van het raadshuis te Loenen, aan den klager heeft toegevoegd: *»dat hij haar den ketting van den hals heeft gerukt, en dat die ketting bij hem is gebleven.»* Het Hof besliste, dat, daar geene omstandigheden waren bijgevoegd, welke het strafwaardige dier daad aantoonen, de gebezigde woorden niet noodwendig inhielden de verwijting eener daad, zoo als zulks bij a. 367 St. wordt vereischt, en ontsloeg de gereq. van alle regtsvervolging te dier zake.

„Naar mijn inzien vielen de gebezigde woorden onder de strafbepaling van a. 367 *C. P.* Zij behelzen ongetwijfeld een bepaald feit, en, zoo als in de memorie wordt aangegeven, is het kennelijk doel dezer beleediging geweest, om den eersten getuige van diefstal te betichten.

„Maar al konde ik, des neen, aan het beklaagde arr. toegeven, dat in de gebezigde woorden geene aantijging van *diefstal* is gelegen, zoo houden zij daarom niet op een strafbaar feit te behelzen.

„Zij duiden toch eene daad van geweldpleging aan, welke hem, die dezelve had gepleegd, aan de straffen, bij a. 311, j°. a. 309 S^t., zoude blootstellen.

„Ik zal wel niet behoeven te betoogen, E.H.A.H., dat *het afrukken van eenen ketting van den hals*, naar omstandigheden eene door geweld veroorzaakte *aandoening van het ligchaam* kan daarstellen, en dat zoodanig feit den dader derhalve aan eene boetstraffelijke vervolging zoude kunnen blootstellen. (Zie SCHOONEVELD, 2^e. uitgave, op a. 309, aant. 8.)

„En daar nu *in casu* een ontslag van regtsvervolging heeft plaats gehad, op grond der *juridieke appreciatie* van het ten laste gelegde feit, vermeen ik dat de regter in cassatie ten deze bevoegd is, de als bewezen aangenomen ten-laste-legging zoodanig te qualificeren, als bevonden zal worden te behooren.

„Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het beklaagde arr., voor zooverre de gereq. daarbij is ontslagen van alle regtsvervolging, en dat de Raad, regt doende op het hooger beroep, door de gereq. ingesteld, hetzelve zal te niet doen en het vonnis der Regtbank te Utrecht, in deze zaak gewezen, zal bevestigen, met veroordeeling der gereq. in de kosten, zoomede die in cassatie gevallen.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft het aangevoerde *middel* van cassatie:

„O., dat *in facto* is aangenomen, dat de beklaagde, nu gereq.,

op Woensdag, den 29sten Julij 1857, in de openbare gelagkamer van het raadshuis van K. te Loenen gezegd heeft, dat zeker persoon, de eerste der gehoorde getuigen, "haar den ketting "van den hals heeft gerukt en dat die ketting bij hem is ge"bleven ;" maar dat het onbewezen is verklaard, dat zij beklaagde zou hebben gezegd, dat de bedoelde persoon haar dien ketting had ontstolen, gelijk dit bij de dagvaarding was te last gelegd ;

"O., dat de woorden, die door den *judex facti* zijn verklaard niet te zijn gebezigd, bij de juridieke waardering der feiten ook niet verder kunnen in aanmerking komen, en dat de woorden, die zijn aangenomen te zijn gebezigd, niet kunnen geacht worden de te-last-legging van diefstal in zich te bevatten;

"O. toch, dat, om zoodanige te-last-legging hier te kunnen aannemen, vóór alles zou moeten blijken, dat was te last gelegd eene arglistige wegneming; dat de beteekenis der gebezigde woorden op zich zelve dat niet medebrengt; en dat hier evenzeer andere bewezen omstandigheden ontbreken, waaruit zou kunnen of moeten worden opgemaakt, dat deze de zin en beteekenis der gebezigde woorden hier zou moeten zijn geweest;

"O., dat evenmin in de gebezigde woorden de te-last-legging van eenige andere strafbare daad kan geacht worden gelegen te zijn, of van eenige andere daad, als bedoeld bij a. 367 St.;

"O., dat ook de woorden, die verder nog in deze zouden zijn gebezigd: "de volgende week zal ik het met hem hebben over "den ketting, en dan zullen wij eens zien of de ketting niet terug"komt, die bij hem in huis is gebleven," geene te-last-legging inhouden van eene bepaalde daadzaak, als bedoeld bij a. 367 St., zoo als dit dan ook niet door den req. van cassatie wordt beweerd;

"O., dat op deze gronden het aangevoerde *middel* van cassatie niet is aannemelijk;

"Verwerpt het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCCLXXVII. — Arrest van 13 Januarij 1858.

(A. 183, 188, 2°., Sr.)

Moeten al de op de lijst der getuigen vermelde personen op straffe van nietigheid worden beëedigd? — Neen.

Kan er in cassatie op worden teruggekomen, zoo een getuige, omtrent wien ter teregtzitting, met inachtneming der vormen, beslist is, dat hij wegens aanverwantschap met den beschuldigde niet mogt worden gehoord, dien ten gevolge niet onder eede is gehoord, maar later blijkt niet in uitgesloten graad den beschuldigde te bestaan? — Neen.

J. E., koopman en schipper te Dordrecht, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Zuidholland, in raadkamer, van den 2den September 1857, zoomede tegen een arr. van hetzelve Hof van den 13den Nov. 1857, en bij welk laatstgemelde de req. is schuldig verklaard aan moedwillige brandstichting in een gebouw, van dien aard, dat te voorzien was, dat daardoor menschenlevens in gevaar konden worden gebragt, en te dier zake, met toepassing van a. 434 St., a. 1 en a. 13 n°. 5 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, en a. 207 Sr., is veroordeeld tot de straf des doods en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin en het *middel* van cassatie, namens den req. voorgesteld bij pleidooi, en bestaande in schending van a. 183 Sr. en verkeerde toepassing van a. 188 n°. 2 *eodem*, *jis* a. 345 en 350 B. W., omdat de 19e getuige, P. V. of P. v. S, door het Hof is gehoord zonder eedsaflegging, zoo als het proces-verbaal der teregtzitting luidt, *uit hoofde van aanverwantschap met den beschuldigde* (nu req.) door *aanhuwelijking;* terwijl uit het arr. (bepaaldelijk in de 6e en 8e overwegingen) feitelijk blijkt, dat geene zwagerschap of aanhuwelijking in den zin der wet, bepaaldelijk geene zoodanige betrekking in de bij a. 188 Sr. uitgesloten graden, tusschen den beschuldigde (nu req.) en den voormelden getuige bestaat, — heeft de Proc.-G. van Maanen geconcludeerd tot verwerping van het ingestelde beroep, voor zoover hetzelve gerigt is tegen het arr. van het Hof in raadkamer, van den

2^{den} Sept. 1857, en tot vernietiging van het arr. van hetzelve Hof van den 13^{den} Nov. 1857, en tot verwijzing der zaak naar een aangrenzend Hof; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»O., wat betreft het beroep in cassatie tegen het arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl. in raadkamer, van den 2^{den} Sept. 1857, dat noch bij de aanteekening van dat beroep, noch naderhand daarvoor, eenige gronden zijn aangevoerd en ook ambtshalve geene aanwezig zijn bevonden, en mitsdien dat beroep behoort te worden verworpen;

»O., wat betreft het tegen het veroordeelend arr. aangevoerd *middel* van cassatie, dat P. V. of v. S., onder n°. 19 voorkomende op de lijst der getuigen, gedagvaard ter requisitie van den Proc.-G., blijkens het proces-verbaal der teregtzitting, *uit hoofde van aanverwantschap met den beschuldigde door aanhuwelijking*, geen eed heeft afgelegd, en is gehoord na beloofd te hebben de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen spreken; — dat wijders, zoo als blijkt uit de 22^{e} overweging van het arr., de zonder eedsaflegging gedane verklaring van P. V. of v. S. niet als een *getuigenis* door het Hof is aangenomen maar slechts als *toelichting* heeft gediend;

»O., wat betreft de beweerde schending van a. 183 S^{v}., dat daarin niet gelezen wordt, dat *al* de op de lijst der getuigen vermelde personen, op straffe van nietigheid moeten beëedigd worden, — maar dat de *getuigen*, alvorens zij hun *getuigenis* afleggen, elk op de wijze van zijne godsdienstige gezindheid, den eed of de belofte zullen doen van de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen;

»Dat voornoemde P. V. of v. S., naar aanleiding van a. 188 S^{v}., uit hoofde van aanverwantschap met den beschuldigde, niet als getuige zijnde toegelaten, ook geen eed heeft mogen afleggen;

»O., wat aangaat de beweerde verkeerde toepassing van a.

188, 2°., Sr., dat ongetwijfeld de regter de vrijheid niet heeft om personen, die, het zij door het O. M., het zij door beschuldigden of beklaagden, overeenkomstig de wet zijn gedagvaard om getuigenis af te leggen, als getuigen te weren of van het afleggen van getuigenis te verschoonen, dan alleen in de gevallen, uitdrukkelijk bij de wet bepaald; dat echter in deze niet blijkt, dat het Hof ten aanzien van meergenoemden persoon, op de lijst der getuigen door den Proc.-G. gebragt, heeft gehandeld eigendunkelijk en in strijd met de wet;

„Dat toch, blijkens het proces-verbaal der teregtzitting, de president van het Hof, overeenkomstig het voorschrift, vervat in het 3e lid van a. 183 Sr., de op de lijst der getuigen vermelde personen heeft afgevraagd, of zij den beschuldigde in den bloede of door aanhuwelijking bestaan en in welken graad; dat daarop is geantwoord, en dat alstoen, zonder tegenspraak, het zij van den Proc.-G., het zij van den beschuldigde of zijnen raadsman, is beslist, dat P. V. of v. S. niet als getuige mogt worden gehoord, wegens aanverwantschap met den beschuldigde (nu req. van cassatie) door aanhuwelijking;

„Dat op die beslissing thans niet meer kan worden teruggekomen, en dat bij den Hoogen Raad een onderzoek omtrent de al of niet verkeerde toepassing van a. 188 Sr. in dezen stand der zaak niet kan te pas komen;

„O., dat het aangevoerde *middel* van cassatie mitsdien is ongegrond;

„Verwerpt het beroep, ingesteld zoo tegen het arr. in raadkamer, van den 2den Sept. 1857, als tegen het eindarr. van den 13den Nov. 1857, en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen.”

N°. MCCCLXXVIII. — Arr. van 13 Januarij 1858.

(A. 209, 228 en 230 St.)

Kan aan eene en dezelfde daadzaak (rebellie) eene dubbele qualificatie worden gegeven? — NEEN.

C. A. S., kamerbehanger, wonende te Amsterdam, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van den 9den Nov. 1857, waarbij in hooger beroep, met vernietiging van een vonnis der Arr.-Regtb. te Amsterdam, van den 22sten Sept. te voren, voor zooveel betreft de qualificatie, daarbij aan de als bewezen aangenomen daadzaken gegeven, en de schuldigverklaring aan die daadzaken, — die daadzaken zijn gequalificeerd als en de req. is schuldig verklaard aan *feitelijk en gewelddadig verzet tegen een agent der regerings-policie, handelende ter uitvoering der bevelen van het openbaar gezag, door een persoon zonder wapenen*, met aanhaling en toepassing der a. 209, 212, 228 en 230 St., veroordeeld tot eene gevangenisstraf voor den tijd van zes weken, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Gelijk U.E.H.A. uit het uitgebragt verslag van den Raadsheer-rapporteur is gebleken, is door den req., op den 12den Nov. 1857, cassatie aangeteekend tegen een arr., door het Pr.-Ger. in N.holl. op 9 Nov. bevorens gewezen, waarbij hij tot gevangenisstraf ter zake van rebellie is veroordeeld.

„Eerst op den 4den Jan. 1858 is eene memorie, houdende *één middel* van cassatie, ter griffie van den Raad ingediend.

„Dat op dat voorgestelde *middel* geen acht kan worden geslagen, als zijnde de memorie niet *tempore utili* ingediend, behoef ik, na de veelvuldige arrn. van den Raad omtrent dit punt, niet in het breede te betoogen: men zie o. a. de arrn. van 7 Aug. 1841 (*Ned. Regtspr.* XI, § 2, p. 4; v. D. HONERT, *Strafr.* V, 403), van 9 Jan. 1846, (*Ned. Regtspr.* XXIV, § 31, p. 228; v. D. HONERT, *Gem. Z.*, IV, n°. 170, p. 345), van 12

Jan. 1847; (*Ned. Regtspr.* XXV, § 75, p. 357; V. D. HONERT, *Belast.*, III, n°. 121, p. 102.)

„Het voorgestelde *middel* berust daarenboven op eene verwarring der zaak. De req. beweert: schending van de a. 206 en 211 S^r., in verband met de a. 209, 212, 228 en 230 *C. P.*, omdat hij zoude zijn beschuldigd van twee delicten, namelijk van *verzet*, en van het *toebrengen van slagen*, en bij *schuldigverklaring* aan het eene, van het andere had *vrijgesproken* moeten worden.

„Ik antwoord hieromtrent, dat de req. is gedagvaard „ter zake „van een nachtwacht, wiens assistentie was ingeroepen, en mits„dien in de uitoefening zijner functiën, moedwillig te hebben „aangegrepen, tegen den grond geworpen, en hem voorts in de „bakkebaarden gegrepen en het haar uit het gezigt gerukt te „hebben.„

„Dit feit werd als bewezen aangenomen en konde m. i. slechts *eene* overtreding daarstellen; alleen omtrent de *qualificatie* konde eenige twijfel bestaan; of namelijk a. 209, j°. 212 *C. P.*, dan wel a. 228, j°. 230 was overtreden; en bij het aannemen der ééne qualificatie, kwam geen *vrijspraak* omtrent de andere te pas.

„Deze is de doorgaande leer van den H.-R.; ik zal mij slechts op twee arr^n. beroepen: dat van den 7^den Febr. 1843 (*Ned. Regtspr.*, XIII, § 62, bl. 251 V. D. HONERT, *Strafr.*; IX, bl. 259) en 27 Jan. 1846. (*Ned. Regtspr.*, XXIII, § 47, bl. 209; V. D. HONERT, *Strafr.*, 1846, I, bl. 121.)

„Ik betwijfel echter, E. H. A. H., of de *qualificatie*, bij het beklaagde arr. aan de feiten gegeven, de ware is.

„De Raad heeft, wel is waar, beslist, dat het worstelen met een klapwaker, die iemand wegens het plegen van nachtelijke geruchten had aangehouden, het wanbedrijf van *rebellie* daarstelt. Zie het arr. van 12 Maart 1844 (SCHOONEVELD, op a. 209, 2e uitg., aant. 27); maar met het oog op de onderscheidene arr^n. van dezen Raad, betrekkelijk deze materie gewezen, zoude ik gelooven, dat *in casu* meer dan feitelijk en gewelddadig verzet

heeft plaats gehad, en dat de gepleegde feiten *mishandeling* en *gewelddadigheden* daarstellen: zie b. v. de arr. bij SCHOONEVELD, op a. 209, aant. 31 en 53.

»Nog onlangs heeft de Raad op een gelijken grond de qualificatie van een arr. vernietigd: ik bedoel de zaak van I. L., beslist bij arr. van 15 Dec. 1857. (Zie nº. MCCCLXVIII.)

»Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G. te concluderen tot cassatie van het beklaagde arr., doch alleen voor zooveel de aan de als bewezen aangenomen feiten ten laste gelegde qualificatie betreft; en dat de Raad, ten dezen opzigte op nieuw regt doende, mede zal vernietigen het vonnis van de Regtbank te Amsterdam, dd. 22 Sept. 1857; voorts den req. zal schuldig verklaren aan het wanbedrijf van het plegen van gewelddadigheden tegen een bedienend beambte, onder de waarneming van zijne dienst, met instandhouding van het overige gedeelte van het arr., en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»O., dat in deze door den req. aanteekening van beroep in cassatie is gedaan op den 12den Nov. 1857, en dat daarop door hem eene memorie van cassatie ter griffie van den H.-R. is ingezonden, gedagteekend den 3den Jan. 1858, en aldaar ingekomen den 4den daaraanvolgende, en dat alzoo die memorie niet zijnde ingediend binnen den termijn, voorgeschreven bij a. 393 Sv.; daarop geen acht kan worden geslagen;

»O. echter, ambtshalve, dat bij het onderzoek van deze zaak, door den Raad ingesteld, is gebleken, dat bij het aangeklaagde arr., in verband met het vonnis, waarvan hooger beroep, op de beëedigde verklaringen van twee getuigen, en mitsdien op wettige bewijsmiddelen, is aangenomen: »dat de eerste getuige (de nacht- »wacht H.) als *nachtwacht* door den tweeden getuige (F.) in diens »tapperij in de Vrouwensteeg te Amsterdam, in den avond van »den 11den Julij 1857, omstreeks tien ure, is binnen geroepen,

„om eenige personen, die aldaar twist maakten, te verwijderen; „dat de req. zich mede in die tapperij bevond, den 1[n] getuige „heeft uitgescholden, en toen deze hem zeide, *dat hij mede naar „het bureau van policie moest*, zich daartegen heeft verzet; *door „dien getuige aan te grijpen; dat hij dien getuige toen op den „grond heeft geworpen, in den baard gegrepen en de haren uit„getrokken:*

„O., dat, wel is waar, bij a. 209 wordt gestraft *toute résistance avec violence et voies de fait;* dat echter onder beide deze laatste uitdrukkingen alleen zijn begrepen geweld en feitelijkheden, die zich bepalen tot eigenlijk gezegd *verzet;* dat de req. echter, door den genoemden nachtwacht, terwijl deze, daartoe geroepen, trachtte eenige personen uit de tapperij des 2[n] getuige, waar zij twist maakten, te verwijderen, *aan te grijpen, hem op den grond te werpen, in den baard te grijpen en de haren uit te trekken*, dien nachtwacht in het waarnemen van zijne dienst heeft aangedaan zoodanige beleediging, als is begrepen onder de uitdrukking *frapper*, voorkomende in a. 228 S[t].;

„O., dat derhalve de als bewezen aangenomen daadzaken niet hadden behooren te zijn gequalificeerd als, en de req. schuldig verklaard aan *feitelijk en gewelddadig verzet* (rebellie), strafbaar volgens de a. 209 en 212 S[t]., en alzoo het aangeklaagde arr. uit dien hoofde moet worden vernietigd;

„O., dat bij het vonnis, waarvan hooger beroep, de als bewezen aangenomen, hiervoren opgegeven daadzaken zijn verklaard daar te stellen: *feitelijk en gewelddadig verzet tegen eenen agent der regerings-policie handelende ter uitvoering der bevelen van het openbaar gezag, door een persoon zonder wapenen, en het moedwillig toebrengen van slagen aan eenen burger, met het bedienen van eene openbare dienst belast, onder het waarnemen van die dienst;*

„O. echter, dat, naar de feitelijke beslissing, het door den req. gepleegde feit niet is geweest eene op zich zelve staande daad

van gewelddadigheid, maar heeft bestaan in het *aangrijpen van den genoemden ambtenaar*, *het hem op den grond werpen*, *in den baard grijpen en de haren uittrekken;*

„O., dat derhalve aan eene en dezelfde daadzaak geene dubbele qualificatie had kunnen zijn gegeven, en de req. gevolgelijk aan geene twee afzonderlijke, aldus gequalificeerde feiten had kunnen zijn schuldig verklaard; en mitsdien ook dat vonnis uit dien hoofde behoort te worden vernietigd;

„Vernietigt het arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van den 9den Nov. 1857;

„En ten principale regt doende krachtens a. 105 R. O.;

„Vernietigt het vonnis van de Arr.-R. te Amsterdam, van den 22sten Sept. 1857;

„Verklaart de als bewezen aangenomen daadzaken daar te stellen *het toebrengen van slagen aan eenen burger*, *met het bedienen van eene openbare dienst belast*, *in het waarnemen van zijne dienst;*

„Verklaart daarop van toepassing de a. 228 en 230 St., dus luidende enz.;

„Voorts gezien a. 207 St.;

„Verklaart den req. schuldig aan dat wanbedrijf;

„Veroordeelt den req. te dier zake tot eene gevangenzetting voor den tijd van zes weken en in de kosten van het geding, daaronder begrepen die in cassatie gevallen.”

N°. MCCCLXXIX. — Arrest van 19 Januarij 1858.

(A. 183 St.)

Moet het proces-verbaal der teregtzitting uitdrukkelijk vermelden, dat de gehoorde getuigen, alvorens hun getuigenis af te leggen, bij eed of belofte verklaard hebben de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen? — Ja.

W. H. S., voerman, laatst woonachtig te Sittard, is req. van cassatie, 1°. tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 26sten Oct. 1857, waarbij hij, ter zake van diefstal, gepleegd door eenen voerman, van goederen, die hem als zoodanig waren toevertrouwd, op grond van de a. 379 en 386, no. 4, St., is veroordeeld tot tuchthuisstraf van vijf jaren en in de kosten; en 2°. tegen een interlocutoir arr., door gemeld Geregtshof op den 8sten Oct. bevorens gewezen, waarbij de door den req. voorgestelde exceptie van onbevoegdheid is verworpen, en voorts bevolen, dat dadelijk met de verdere behandeling der zaak zal worden voortgegaan.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, en de *middelen* van cassatie, namens den req. voorgesteld zoo bij memorie als bij pleidooi; — heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»Er zijn in deze zaak twee voorzieningen in cassatie door den req. gedaan, eene tegen het incidenteel arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, waarbij dit zich bevoegd heeft verklaard om van de zaak kennis te nemen, en eene tegen het eindarr., waarbij de req. is veroordeeld.

»Ik zal de ontvankelijkheid of gegrondheid van het eerste dier beroepen niet onderzoeken; er zijn daarvoor noch bij memorie noch bij pleidooi eenige gronden bijgebragt, en ambtshalve zijn er mij geene voorgekomen.

»Ik bepaal mij alzoo eeniglijk tot het onderzoek der *middelen* van cassatie, welke tegen het eindarr. zijn aangevoerd.

»Als *eerste middel* is daartoe bij de memorie van cassatie voorgesteld: schending van a. 183 Sv., omdat uit het gehouden proces-verbaal niet blijkt, dat de 20e en 25e getuigen zouden zijn beëedigd; terwijl de raadsman, bij pleidooi, nog als *tweede middel* heeft voorgedragen: schending van de a. 206 en 211 Sv., omdat het beklaagde arr. in twee opzigten niet voldoende zoude zijn gemotiveerd.

„Wat nu het *eerste middel* betreft, zoo kan ik, E.H.A.H., met het oog op de bepaling van a. 183 S^t. en de standvastige jurisprudentie van den H.-R., de gegrondheid van dat *middel* niet tegenspreken. Ik twijfel er niet aan, of de beide opgenoemde getuigen zijn behoorlijk beëedigd: van de beëediging van den 20ⁿ getuige wordt zelfs in het proces-verbaal der zitting van 15 Oct. 1857 (n°. 178 processtuk.) ter loops melding gemaakt; ten opzigte van den 25ⁿ getuige blijkt niet uit het arr., dat op diens verklaring regt zoude zijn gedaan; maar dit alles neemt niet weg dat uit het proces-verbaal niet blijkt, dat eene op straffe van nietigheid voorgeschreven formaliteit behoorlijk in acht is genomen.

„En dit is *in casu* te meer opmerkelijk, omdat bij elk der overige getuigen van het in acht nemen dezer voorgeschreven formaliteit *uitdrukkelijk* en *afzonderlijk* melding wordt gemaakt.

„Er zijn dan ook onderscheidene arrn. door den Raad in dezen zelfden geest gewezen: men zie een arr. van 23 Febr. 1841 (*Ned. Regtspr.* X, § 49, p. 191; v. D. HONERT, *Strafr.* IV, n°. 230, p. 294), van 20 Apr. 1847 (*Ned. Regtspr.* XXVII, § 33, p. 137; v. D. HONERT, *Strafr.* 1847, I, n°. 199, p. 258 vlgg.), van 18 Junij 1850 (*Ned. Regtspr.* XXXV, § 90, p. 389; v. D. HONERT, *Strafr.* 1850, I, p. 362), van 24 Sept. 1850 (*Ned. Regtspr.* XXXVI, § 30, p. 139; v. D. HONERT, *Strafr.* 1850, II, p. 114).

„Ofschoon het bij de aanneming van *dit middel* onnoodig zoude kunnen geacht worden het *tweede middel*, bij pleidooi aangevoerd en mede op den *vorm* betrekking hebbende, nader te onderzoeken, wil ik er echter eenige oogenblikken bij stil staan.

„Volgens den geachten raadsman van den req. zouden bij het beklaagde arr. de a. 206 en 211 S^t. zijn geschonden en 's regters uitspraak in *twee* opzigten niet behoorlijk zijn gemotiveerd, en wel *vooreerst*, omdat niet is onderzocht, of de diefstal was gepleegd gedurende den tijd dat het rijtuig twee malen had stil gestaan, en *ten andere*, omdat zonder eenigen grond of bewijs is

aangenomen, dat het gat in de chaisbank door den req. en niemand anders is gemaakt.

»Ik antwoord op de *eerste* aanmerking, dat deze berust op eene verkeerde voorstelling der zaak.

»Het gestelde dilemma is niet dit: de diefstal is gepleegd terwijl het rijtuig stil stond of voortgetrokken werd; maar wel: de diefstal is gepleegd door iemand, die zich *binnen* of *buiten* het rijtuig bevond.

»En nu beslist het Hof in de 15e overweging, in verband met de onmiddellijk voorafgaande: »dat het bedoelde gat niet is kun»nen gebroken worden, en de zak met geld door dat gat uit »het chaiskistje is kunnen genomen worden door iemand, die »de chais, terwijl dezelve werd voortgetrokken, zoude hebben »nageloopen.»

»En dat deze de zin van het arr. is, blijkt uit de *resumtie* in den 25n considerans, »dat het gat in de chais *onderweg van bui»ten* niet is kunnen gebroken worden, noch de zak daardoor uit »de chais is kunnen worden weggenomen.»

»Het arr. is dus op dit punt voldoende gemotiveerd, en de gemaakte aanmerking ongegrond.

»Maar ook de *tweede* opmerking is, geloof ik, onjuist, en wordt door het arr. genoegzaam wederlegd.

»Het is waar dat in de 25e overweging voorkomt, dat het Hof de volle overtuiging heeft bekomen, dat de req., om den diefstal te bedekken, het meerbedoelde gat in de chais heeft gebroken; maar die overweging in het arr. is eene resumtie van datgene, hetwelk door den regter in de vroegere overwegingen uit wettige bewijsmiddelen is afgeleid. Men vergelijke de 3e en 4e overweging van het beklaagde arr.

»En hoe nu het Hof uit de wettig bewezen aanwijzingen het bewijs van schuld heeft geput, dat is eene vraag, welke ons hier niet kan bezig houden: die schuld is voldoende gemotiveerd, en de overtuiging van dezelve is door wettige bewijsmiddelen verkregen.

»Ik heb, op grond van dit een en ander, de eer, namens den heer Proc.-G. te concluderen tot verwerping van het beroep, tegen het incidenteel arr. ingesteld, doch tot vernietiging van het eind-arr., in deze zaak door het Pr.-Ger. in Limburg gewezen op den 26 Oct. jl., en verwijzing der zaak naar een aangrenzend Hof, ten einde op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van ens.;

»O., ten aanzien van het beroep in cassatie tegen het incidenteel arr., den 8sten Oct. 1857 gewezen, dat noch bij de aanteekening van dat beroep, noch naderhand, door of van wege den req. hiertegen eenige *middelen* zijn aangevoerd, en dat er ook door den Raad geene zijn gevonden, waarom hetzelve ambtshalve zoude behooren te worden vernietigd;

»Verwerpt het beroep hiertegen;

»O., ten aanzien van het beroep tegen het eindarr., den 26sten Oct. 1857 in deze gewezen, dat onder anderen hiertegen is aangevoerd: schending van a. 183 Sr., omdat, blijkens het proces-verbaal van den 10den Oct. 1857, de getuigen J. A. en C. T. zijn gehoord, zonder dat het blijkt, dat zij den gevorderden eed hebben afgelegd;

»O. hieromtrent, dat in het proces-verbaal der teregtzitting van den 10den Oct. 1857 (n°. 171 der processale stukken), ten opzigte van den eersten toen gehoorden getuige J. A., en verder ten opzigte van den zesden toen gehoorden getuige C. T., geene vermelding gevonden wordt, dat die beide getuigen, alvorens hun getuigenis af te leggen, den bij de wet gevorderden eed hebben gedaan, terwijl zulk eene vermelding in dat proces-verbaal ten opzigte der andere toen gehoorde getuigen wel voorkomt;

»O., dat bij a. 183 Sr. is voorgeschreven, dat de getuigen, alvorens zij hun getuigenis afleggen, op straffe van nietigheid,

den eed of de belofte zullen doen van de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen;

„O., dat die beide getuigen alzoo moeten geacht worden geen eed of belofte te hebben afgelegd, terwijl het tegendeel daarvan, wat betreft den eerstgenoemden getuige A., niet kan worden aangenomen enkel op grond der in 't voorbijgaan voorkomende vermelding, in een later proces-verbaal der teregtzitting van den 15den Oct. 1857 (n°. 173 der processale stukken), dat die getuige alstoen, bij zijn nader verhoor, onder verband van den reeds door hem afgelegden eed heeft verklaard, en dat a. 183 voormeld hierdoor is geschonden;

„O., dat *dit middel* van cassatie alzoo gegrond zijnde, het onderzoek naar de gegrondheid van het andere *middel* overbodig is;

„Gezien a. 106 R. O.;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 26sten Oct. 1857, in deze gewezen, en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in N.brab., ten einde op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCCCLXXX. — Arrest van 20 Januarij 1858.

(A. 439 en vlgg. Sr.)

Valt er in deze aan veroordeeling op eene nuda confessio *te denken?* — NEEN.

Wordt bij a. 439, *in verband met a.* 440 *St. vereischt, dat elke omstandigheid, die een beklaagde bij zijne bekentenis mededeelt, ook nog door andere bewijsmiddelen worde gestaafd?* — NEEN.

R. V., huisvrouw van J. B., oud 34 jaren, werkster, geboren en wonende te Wieringen, is req°. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van den 6 Nov. 1857, waarbij zij

is schuldig verklaard aan kindermoord, door de gehuwde moeder gepleegd, en te dier zake veroordeeld tot de straffe des doods, uit te voeren overeenkomstig de wet, op eene der openbare plaatsen der stad Amsterdam, alsmede tegen een incidenteel arr., in dezelfde zaak door gemeld Geregtshof gewezen den 3^{den} Nov. 1857, waarbij de overlegging van een door een Hoogleeraar en een Medicinae Doctor opgemaakte schriftelijke beoordeeling van het ter teregtzitting voorgelezen schouwrapport van deskundigen is geweigerd, zonder evenwel daardoor den verdediger te beperken in het regt, om bij zijne mondelinge voordragt van het bedoelde stuk zoodanig gebruik te maken, als hij in 't belang der verdediging mogt noodig oordeelen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS, en gelet op *de middelen* van cassatie, van wege de req^{e}., bij de behandeling der zaak ter openbare teregtzitting, door haren advocaat voorgedragen en toegelicht tegen het voormelde arr. van den 3^{den} Nov. 1857, en bestaande in:

1°. Schending van a. 438, in verband met de a. 427 en 428 S^{r}., omdat het schouwrapport der deskundigen als bewijsmiddel is gebezigd; — zoo deze stelling niet wordt aangenomen:

2°. Schending van de a. 206 en 211 S^{r}., in verband met a. 427 van dat zelfde Wetboek en a. 300 *C. P.*, omdat de H.-R. niet kan beoordeelen, of en zoo ja welke aanwijzing, uit wettige bewijsmiddelen voortvloeijende, door het Hof is bedoeld, die de bekentenis omtrent het leven van het kind zoude bevestigen;

3°. Schending van de a. 439 en 440, in verband met de a. 206, 211 en 428 S^{r}. en 300 *C. P.*, omdat er geene omstandigheid of aanwijzing is *gepreciseerd*, die de erkentenis der req^{e}. zou bevestigen, en er op het punt van het leven bestaat eene *nuda confessio*;

4°. Schending van a. 434 S^{r}., omdat de deskundigen, als getuigen gehoord omtrent het *leven* van het kind, hebben verklaard omtrent eene zaak, die zij niet zelven hebben gezien, gehoord of ondervonden;

5°. Schending van de a. 440 en 439, in verband met de a. 206 en 211 Sr., omdat de bewering of erkentenis der req^e., betreffende de *oorzaak* van den dood, door geene enkele *positieve* aanwijzing wordt bevestigd;

6°. Schending van de a. 206 en 211 Sr., in verband met a. 300 *C. P.*, omdat geen onderzoek is ingesteld en geen beslissing is gevallen omtrent de *mogelijkheid* van de door de req$_e$. opgegeven oorzaak van den dood, — heeft de Proc.-G. VAN MAANEN genomen de volgende conclusie:

„Tegen het voorbereidend arr. zijn geene *middelen* aangevoerd. Mij zijn geene gronden tot cassatie daarvan voorgekomen. Ergo conclusie tot rejectie.

„Niet minder dan *zes middelen* tegen het definitief arr. zijn bij pleidooi voorgedragen.

„M. o. echter is inderdaad in onderscheidene vormen slechts een enkel *middel* voorgesteld, t. w., dat uit het arr. niet blijkt dat regt is gedaan op wettig bewijs, waardoor de voorschriften van de a. 206 en 211, in verband met de onderscheidene bepalingen van den 22^n titel zouden zijn geschonden. Ik herhaal hier wat reeds zoo dikwerf door mij is betoogd en door den Raad honderde malen is beslist, maar dat toch telken male weder door de raadslieden der beschuldigden wordt uit het oog verloren: dat de H.-R. in cassatie niet vermag te treden in een onderzoek naar het bewezene der feiten; dat dus nooit kan worden onderzocht, of de voorschriften omtrent het wettig bewijs op zich zelven zijn geschonden; maar dat in cassatie alleen de vraag kan zijn, of het arr. behoorlijk met redenen is omkleed, zoodat daaruit kunne blijken, dat de *judex facti* de regelen omtrent het bewijs heeft in acht genomen.

„Dit is van het hoogste belang, omdat het gevolg hiervan is, dat men ten onregte vordert dat in een arr. worde gevonden het betoog, dat het misdrijf werkelijk overtuigend is bewezen, daar het arr. volkomen aan het voorschrift der wet voldoet, als

daaruit blijkt dat de overtuiging des regters op wettige *bewijsmiddelen* is gegrond. — Het is niet noodig dat het arr. vermelde wat de getuigen hebben verklaard, of welke de inhoud is der schriftelijke bescheiden; het is genoeg dat blijke, dat op deze of andere bewijsmiddelen gegrond is de beslissing, dat de strafbare daad werkelijk heeft plaats gehad en dat de beklaagde daaraan schuldig is. Of die getuigenissen, bescheiden, aanwijzingen, al dan niet te regt geoordeeld zijn het feit te bewijzen, kan geen onderwerp van onderzoek in cassatie uitmaken.

„Bij de pleidooi is dit m. o. meermalen uit het oog verloren, en veel gezegd wat hier in den tegenwoordigen stand des gedings minder ter zake afdeed, en daarom door mij met stilzwijgen zal worden voorbijgegaan.

„Dat gebrek in den vorm zou dan in niet minder dan zes onderscheidene opzigten in het beklaagde arr. kunnen worden opgemerkt, en wel 1° ten aanzien van het bewijs omtrent het leven van het kind; 2°. ten aanzien van het bewijs dat het door de moeder is gedood.

„Er is hier, E. H. A. H., eene *volledige* bekentenis op alle punten. De vraag is alleen, of die bekentenis volledig *bewijs* oplevert, volgens a. 439.

„Daartoe is niet noodig, dat, zoo als men het in de pleidooi heeft doen voorkomen, ieder onderdeel der bekentenis, iedere omstandigheid, ook op eene andere wijze wettig bewezen zij, maar alleen, dat de door de beklaagde opgegeven omstandigheden *uit andere bewijsmiddelen bekend zijn en daarmede overeenstemmen.*

„Is nu die door de beschuldigde bekende omstandigheid, dat haar kind geleefd heeft, blijkens het arr. *uit andere bewijsmiddelen bekend?*

„Dit is de vraag, die hier te beantwoorden is. Ik meen, dat als men die vraag zóó stelt, gelijk ze volgens de wet gesteld moet worden, alle de tegen het arr. aangevoerde bezwaren, tot welker beschouwing ik nu overga, vervallen.

"1°. Het schouwrapport der deskundigen zou als *bewijsmiddel* zijn aangenomen, in strijd met a. 438.

"De zinsnede van het arr., waarop hier gedoeld wordt, en die in meer opzigten als een wapen tot bestrijding van het arr. heeft gediend, wordt gevonden in den 4^n considerans en luidt aldus: "dat de daadzaken, welke voormelde 6^e en 7^e getuigen," (de deskundigen die het kinderlijkje hebben geschouwd), "in *overeen-"stemming* met, en deels ook *ter aanvulling* van hun ter teregt-"zitting voorgelezen schouwrapport, met betrekking tot hunne be-"vinding ter gelegenheid dier schouwing, den Hove onder eede "hebben medegedeeld, zij het dan niet dat *dááruit alleen* met "onbetwistbare zekerheid volgt, dat het kind, waarvan de be-"schuldigde bevallen is, na de geboorte heeft geleefd, evenwel "zoodanige hooge graad van waarschijnlijkheid voor dat feit ople-"veren, dat zij meer dan voldoende zijn om de bekentenis van "de beschuldigde ook op dit punt te bevestigen."

"Ik meen dat hier in duidelijke Nederduitsche woorden staat geschreven, dat *uit de daadzaken*, die de bedoelde getuigen als zoodanig onder eede den Hove hebben medegedeeld, en dus uit hun *getuigenis*, uit een bewijsmiddel, die omstandigheid den Hove is bekend geworden. Of zou het welligt geen bewijsmiddel meer zijn, omdat die verklaring was in overeenstemming met het rapport omtrent hetgeen zij bij de schouwing hadden bevonden? Of zou de regter van die overeenstemming, zoo belangrijk in eene dergelijke omstandigheid, geene melding hebben mogen maken? Waarlijk, E. H. A. H., ik geloof niet dat de pleiter zelf die vragen ontkennend zou willen beantwoorden. Dit bezwaar berust dus op eene verkeerde opvatting van hetgeen door den regter in het arr. is gezegd.

"2°. Met den inhoud van dezen considerans zijn voorts m. o. in lijnregten strijd de bezwaren, sub. n^{is}. 3 en 4 tegen het arr. aangevoerd, en die mij toeschijnen hier het best te kunnen worden behandeld; te weten, dat er zoude bestaan eene *nuda confessio*,

omdat niet is gepreciseerd de omstandigheid, die de bekentenis zou bevestigen, en dat de deskundigen, als getuigen gehoord, niet zouden hebben verklaard omtrent hetgeen zij zelven hadden gezien, gehoord en ondervonden.

»De door de beschuldigde bekende *omstandigheid* dat het kind geleefd heeft, is den Hove bovendien bekend geworden uit de verklaringen der bedoelde getuigen, die het lijkje als deskundigen hadden geschouwd en *daadzaken* met betrekking tot hunne *bevinding* bij de schouwing hebben verklaard. — Ook dit staat duidelijk in het arr. te lezen. Welke die daadzaken zijn, behoeft de regter niet op te geven. Genoeg is het, dat uit het arr. blijkt van welken aard zij geweest zijn, namelijk dat zij als getuigen hebben verklaard wat zij vroeger bij de schouwing hebben *gezien* en *opgemerkt*, welke resultaten de genomene proefnemingen hebben opgeleverd. Dit zijn geene meeningen, maar stellige feiten, die door niemand anders verklaard konden worden, en waarop de regter zijn oordeel over het leven van het kind moest gronden.

»Hierdoor is dus juist die aanvulling der bekentenis geleverd, die alle denkbeeld aan eene *nuda confessio* den bodem inslaat.

»3°. Als 2e bezwaar voerde men aan, dat het arr. niet met redenen was omkleed, omdat het niet inhield wat de deskundigen als getuigen ter bevestiging, wat zij ter aanvulling van hun rapport hebben verklaard, en alzoo de Raad niet zou kunnen beoordeelen, *of* en zoo ja welke *aanwijzing* door het Hof is bedoeld.

»Maar er is hier geen sprake van een bewijs door *aanwijzingen*, maar van eene volledige geregtelijke bekentenis; terwijl ik al weder herhaal, wat reeds zoo vaak is gezegd, dat een arr. geen *proces-verbaal* van getuigenverhoor is, noch behoort te zijn, en dat het genoeg is dat het Hof verklaart, dat hem de omstandigheid, dat het kind geleefd heeft, ook bekend is uit hetgeen de 6e en 7e getuigen hebben verklaard. — Of de verklaringen werkelijk daartoe strekken konden, kan en mag in

cassatie niet worden onderzocht, dit is geheel overgelaten aan het oordeel van den *judex facti.*

„4°. Wat is er nu van de bezwaren, in het midden gebragt tegen de beslissing dat de beschuldigde het kind heeft gedood?

„De oorzaak van den dood, zegt men, is door geene enkele positive aanwijzing bevestigd, en daarbij is verzuimd een onderzoek in te stellen omtrent de mogelijkheid van het veroorzaken van den dood van het kind, op de wijze waarop de beschuldigde dit, volgens hare bekentenis, zou hebben gedaan.

„Ook hier is niet de vraag: is de moord van het levend geboren kind, buiten en afgescheiden van de bekentenis, *aliunde* bewezen; maar zijn de omstandigheden, die de beschuldigde heeft bekend, ook van elders gebleken? Is het eene *bloote bekentenis*, door geenerlei in het geding bekende omstandigheid bevestigd?

„Nu is het waar, dat de regter niet in het vonnis is getreden in een wetenschappelijk onderzoek naar de vraag, of de moeder haar kind op de voorgestelde wijze heeft *kunnen* dooden, iets dat nu bij de pleidooi in cassatie twijfelachtig gesteld, doch vroeger in het proces niet is ter sprake gekomen. Maar het arr. zegt toch in den 6[n] considerans dit: dat geen enkel bewijs, ja zelfs geen enkele grond van vermoeden bestaat, dat de *dood op eene andere wijze is veroorzaakt*, dan de *beschuldigde bij hare* omstandige *bekentenis heeft* opgegeven. Daarin ligt dan toch wel zeer duidelijk opgesloten eene beslissing, dat de misdaad op die wijze heeft kunnen plaats hebben, anders toch zou er zeker ten minste zijn *een grond van vermoeden*, dat de dood (want deze is buiten twijfel) op eene andere wijze *moest* zijn veroorzaakt.

„Nu moge de raadsman der beschuldigde, ja de H.-R. zelf daaromtrent van het Hof in gevoelen verschillen, dit is niets afdoende voor het geding in cassatie. De *judex facti* was geroepen om dit punt te beslissen, hij heeft het gedaan, en was niet verpligt, de gronden, die hem tot die uitspraak leidden, in het arr., dat evenmin eene wetenschappelijk *medico-legale* ver-

handeling als een proces-verbaal van verhoor behoeft te zijn, op te nemen.

„Reeds op zich zelf is alleen dit, dat het levend geboren kind dood is gevonden, en dat de dood op de wijze, die de beschuldigde heeft opgegeven, heeft kunnen worden veroorzaakt, genoegzaam, om aan de bekentenis der beschuldigde het karakter eener bloote bekentenis, als a. 440 bedoelt, te ontnemen.

„Maar bovendien, al wat verder gevonden wordt in dien zeer uitgebreiden 5e considerans, op pag. 9, 10, 11 en 12 van het arr., en waarvan niet bij de pleidooi is gesproken, dat alles dient mede tot bevestiging van die omstandige bekentenis, door de reqe. van cassatie afgelegd. Dien ten gevolge verklaart het Hof in den 6e considerans, dat *alle die* daadzaken en omstandigheden voldoende bevestigen de bekentenis der beschuldigde, dat zij het kind, dat zij levend heeft ter wereld gebragt, kort na de geboorte heeft gedood.

„Zoo ooit, is hier blijkens den inhoud van het arr. aanwezig eene bekentenis, die in allen deele voldoet aan het voorschrift van a. 439.

„Nog iets. Het moge meermalen zijn beslist, dat zelfs dan, wanneer een groot aantal wettige bewijsmiddelen aanwezig zijn, de vermelding van een enkel twijfelachtig bewijsmiddel in een arr. genoegzaam is om dit als niet voldoende met redenen bekleed te doen vernietigen, eene beslissing, waarin ik berust, ofschoon ik hare juistheid nog altijd betwijfel. Hier echter is de zaak geheel anders. Hier is het niet de vraag, of elk feit op zich zelf volkomen wettig is bewezen, of soms onder de *bewijsmiddelen* eene verklaring of schriftelijk instrument is opgenomen, dat geacht zou kunnen worden niet in allen deele aan de wet te voldoen; — hier is eene bekentenis, vergezeld van eene bepaalde naauwkeurige opgave van omstandigheden; om deze als volledig bewijs aan te nemen, is het genoeg dat eenige dier omstandigheden *aliunde* bevestigd worden.

„De H.-R. besliste, overeenkomstig de conclusie van mijn kundigen ambtgenoot GREGORY, bij arr. van 24 Julij 1848 (v. D. HONERT, *Strafr.*, 1848, II, 93): „dat niet elke omstandigheid, die „een beklaagde bij zijne bekentenis mededeelt, ook nog door andere „bewijsmiddelen behoeft te worden gestaafd.„

„Al mogt dus de eene of andere omstandigheid, b. v. de juiste wijze waarop het kind gedood is, niet uit andere bewijsmiddelen gebleken zijn, dan nog is dit geen grond om de bekentenis als eene *nuda confessio* te beschouwen en het arr. als niet gemotiveerd te vernietigen.„

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met betrekking tot het beroep tegen het incidenteel arr. van den 3den Nov. 1857, dat noch bij de aanteekening van dat beroep, noch naderhand, door of van wege de reqe. eenige gronden tot staving van hetzelve zijn aangevoerd, en dat er ook geen aanwezig zijn bevonden, waarom dit arr. ambtshalve zoude behooren te worden vernietigd;

„O., ten aanzien der *vier eerste middelen* van cassatie, dat uit den 4e considerans in het beklaagde arr. blijkt, dat het Hof de volledige bekentenis der reqe., dat zij de haar ten laste gelegde misdaad heeft gepleegd, met betrekking tot de daarbij opgegevene omstandigheid, dat het kind na de geboorte had geleefd, als voldoende van elders bevestigd heeft aangenomen, niet, gelijk bij het *eerste middel* wordt beweerd, op grond van het schouwrapport der deskundigen, maar op grond van de daadzaken, door hen onder eede aan den Hove medegedeeld met betrekking tot hetgeen zij bij de lijkschouwing hadden bevonden, en alzoo niet, gelijk bij het *vierde middel* is beweerd, op verklaringen van getuigen omtrent eene zaak, welke zij niet zelven hebben gezien, gehoord of ondervonden;

„O., dat hieruit almede volgt, dat 's Hofs beslissing omtrent de bevestiging der bekentenis op dit punt voldoende is gemotiveerd, hetgeen bij het *tweede middel* wordt betwist, en dat hier

aan geene veroordeeling op eene *nuda confessio* te denken valt, zoo als bij het *derde middel* wordt beweerd;

»O., ten opzigte van de *twee laatste middelen*, dat, met betrekking tot de oorzaak van den dood van het kind, bij het beklaagde arr. in den aanvang van den 6^e^ considerans is overwogen, dat, hoezeer het onderzoek bij de lijkschouwing te dien aanzien geene stellige resultaten heeft opgeleverd, dit echter vast staat, dat de bevindingen bij de schouwing, zoo als zij zijn opgeteekend in het schouwrapport, waarbij voormelde getuigen (de deskundigen) hebben verklaard te volharden, geen enkel bewijs, *ja zelfs geen enkelen grond tot het vermoeden* hebben doen kennen, dat de dood van het kind op eene andere wijze is veroorzaakt dan de beschuldigde bij hare bekentenis opgegeven heeft;

»O., dat hierin 's Hofs uitspraak ligt opgesloten, dat de dood van het kind op de wijze, door de beschuldigde opgegeven, heeft *kunnen* worden veroorzaakt, en dat die uitspraak voldoende is gemotiveerd, door dezelve te gronden op hetgeen nopens het onderzoek bij de lijkschouwing is opgeteekend en door de deskundigen als getuigen bevestigd, waardoor van zelf het bezwaar vervalt, waarop het *laatste middel* is gegrond, dat geen onderzoek is ingesteld en geen beslissing gevallen omtrent de *mogelijkheid* van de door de req^e^. opgegeven oorzaak van den dood;

»O., dat, hoezeer geene positieve aanwijzing betreffende de oorzaak van den dood moge zijn aangenomen, zoo als tot grond voor het *voorlaatste middel* is aangevoerd, daaruit echter de daarbij beweerde schending der a. 440 en 439 S^t^. nog niet kan volgen, vermits reeds dááruit, dat het kind levend geboren en dood is gevonden, en dat geen enkele grond zelfs tot vermoeden is gevonden, dat de dood op eene andere wijze dan de req^e^. opgeeft, zou zijn veroorzaakt, aan de bekentenis der req^e^. het karakter eener bloote bekentenis, bedoeld bij voormeld a. 440, ontneemt;

»O. eindelijk, met betrekking tot *al* de aangevoerde *middelen*, *eensdeels*, dat zij alle ten grondslag hebben de stelling, dat de

volledige bekentenis der req°. niet als wettig bewijsmiddel zou mogen worden aangenomen, zonder dat het leven van het kind en de oorzaak des doods, zoo als die daarbij zijn opgenomen, ook door ander wettig bewijsmiddel op zich zelven zouden zijn bewezen, doch dat bij a. 439, in verband met a. 440 Sr., niet wordt vereischt, dat elke omstandigheid, die een beklaagde bij zijne bekentenis mededeelt, ook nog door andere bewijsmiddelen worde gestaafd; en *ten andere*, dat, behalve hetgeen bij den 4n considerans en bij den aanvang van den 5n tot staving der bekentenis in deze is aangevoerd, het Hof bij laatstgemelden considerans in het beklaagde arr. nog daarenboven onderscheidene, door wettig bewijsmiddel bewezen daadzaken en omstandigheden opgeeft, betreffende de handelwijze en gezegden van de beschuldigde, zoo vóór als na hare bevalling, alle welke daadzaken en omstandigheden, in verband met het voorafgaande, door het Hof in den zesden considerans worden verklaard voldoende te bevestigen de bekentenis van de beschuldigde: »dat zij het kind, hetwelk zij op »voorschreven tijd en plaats levend heeft ter wereld gebragt, »kort na de geboorte moedwillig heeft gedood;«

»O., dat mitsdien in deze de schuldigverklaring niet op eene op zich zelve staande bekentenis, bedoeld bij a. 440 voormeld, maar op eene bekentenis, door aanwijzingen bevestigd, is uitgesproken, en dat mitsdien ook uit dien hoofde de aangevoerde *middelen* niet tot vernietiging van het arr. kunnen leiden;

»Verwerpt het beroep zoo tegen het incidenteel als tegen het eindarr., hierboven omschreven, en veroordeelt de req°. in de kosten.«

N°. MCCCLXXXI. — Arrest van 20 Januarij 1858.

(A. 442, 443 Sr.; a. 309, 311 St.)

Mag eene bekentenis, hoezeer geene regtstreeksche bekentenis van

schuld inhoudende, echter als bevattende eene erkentenis van daadzaken en omstandigheden, als aanwijzing, in verband met andere behoorlijk bewezen daadzaken en omstandigheden, door den regter worden opgenomen onder de wettige bewijsmiddelen? — JA.

Is in casu *de aanwezigheid van moedwil genoegzaam met redenen omkleed?* — JA.

Verstaat de wetgever onder porter des coups (*a.* 309 *St.*), *niet alleen het toebrengen van slagen in de engere beteekenis, maar ook het gewelddadig aanranden van, en alzoo het plegen van gewelddadige handelingen jegens eenen persoon, zoodat ook de gevolgen van eene gewelddadige aanranding aan den dader moeten worden toegerekend?* — JA.

E. H. G. R. en P. H. A. R., beiden zonder beroep, wonende te M., zijn req^{n}. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 8sten Oct. 1857, waarbij in hooger beroep, en met vernietiging van het in eersten aanleg op den 27sten Mei bevorens door de Arr.-R. te Maastricht gewezen vonnis, de req^{n}. zijn schuldig verklaard aan het moedwillig, en wel met geleider lage, toebrengen van slagen, stooten en verwondingen, die geene ziekte of werkbeletsel van meer dan twintig dagen hebben veroorzaakt, en, met aanneming van verzachtende omstandigheden, op grond der a. 309, 311, 298 en 463 S^{t}. en de a. 1, 2 en 3 van de wet van den 28sten Junij 1851 (*St.* n°. 68), zijn veroordeeld ieder tot eene gevangenisstraf van veertien dagen, in eenzame opsluiting te ondergaan, en ieder in eene geldboete van *f* 25.00 en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, en gelet op de *middelen* van cassatie, van wege de req^{n}. voorgesteld bij memorie en bij mondelinge voordragt van hunnen advocaat, te weten:

I^{o}. Schending van de a. 427, 428 en 439 S^{r}., omdat het Hof heeft acht geslagen op een bewijsmiddel, dat bij de wet niet bekend is;

II°. Schending van de a. 311 en 309 S^{t}., in verband met de a. 211 en 206 S^{r}., omdat het arr. niet vermeldt op welke gron-

den de slagen zijn geoordeeld *moedwillig* te zijn toegebragt;

III°. Schending van de a. 311 en 309 St., omdat het Hof toerekenbaar verklaart kneuzingen, waarvan niet bewezen is, dat zij door toeval zijn veroorzaakt; en die in allen geval niet het gevolg kunnen zijn van de mishandeling, daar het te weeg brengen derzelve aan de mishandeling is voorafgegaan;

IV°. Schending van de a. 427 en 211, in verband met a. 206 St.; omdat het Hof voor de verzwarende omstandigheid van opwachting en achtervolging alleen heeft regt gesproken volgens zijne overtuiging en zonder te beslissen dat die overtuiging door wettige bewijsmiddelen is verkregen; en

V°. Schending van a. 434 St., omdat het Hof, door regt te spreken op de verklaring van den tweeden getuige, heeft regt gedaan op een *testimonium de auditu*; — heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De req^n. van cassatie hebben bij hunne memorie tegen het arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, *vier middelen* van cassatie aangevoerd; terwijl later nog een *vijfde middel* bij pleidooi is voorgedragen.

„Het is mij voorgekomen, dat het beklaagde arr. aan de vereischten der wet voldoet, en dat geen der voorgestelde *middelen* tot vernietiging van hetzelve aanleiding zal kunnen geven.

„Ik zal die *middelen* in dezelfde volgorde behandelen, waarin zij zijn voorgesteld.

„Als *eerste middel* werd voorgedragen: schending van de a. 427, 428 en 439 St., op grond dat voor het bewijs van het gepleegde feit is acht geslagen op een bewijsmiddel, dat bij de wet niet bekend is, namelijk de *gedeeltelijke* bekentenis van den tweeden beklaagde.

„Bij onderscheidene arr^n. heeft de H.-R. reeds beslist, wat door eene *gedeeltelijke* bekentenis moet worden verstaan, en dat dezelve als *bewijsmiddel* niet door de wet is uitgesloten. Ik zal slechts ééne dier uitspraken thans vermelden, omdat in de

conclusie van het O. M., door den Adv.-G. ARNTZENIUS genomen, ook de andere worden aangehaald.

„Dat arr. is van 11 Maart 1851 (*Ned. Regtspr.*, XXXVIII, § 19, p. 89 volgg.; v. D. HONERT, *Strafr.* 1851, I, 122).

„Als *bewijsmiddel* kan derhalve eene *gedeeltelijke* bekentenis door den regter worden aangenomen; en dit is, geloof ik, het eenige punt, wat in cassatie behoort te worden onderzocht.

„En welke nu de *inhoud* dier bekentenis is geweest, en wat de regter daaruit heeft geput en afgeleid, met één woord, het onderzoek naar de *innerlijke waarde* van het bewijsmiddel, hangt ten eenemale van de beoordeeling van den *judex facti* af. — Ook dit is een en andermaal door den Raad beslist; men zie de arrn. van 27 Dec. 1848 (*Ned. Regtspr.* XXII, n°. 34, p. 122; v. D. HONERT, *Strafr.* 1848, D. II, n°. 437, p. 426), van 28 Sept. 1852 (*Ned. Regtspr.*, XLIII, § 3, p. 21); en van 25 Jan. 1853 (*Ned. Regtspr.*, XLIV, § 2, p. 4).

„Ik mag echter niet nalaten den Raad op te merken, dat de *voorstelling* der reqn. betrekkelijk die bekentenis van den tweeden req. geheel onjuist en onvolkomen is. Zoowel bij memorie als bij pleidooi is opgegeven, dat door den req. alleen zoude zijn bekend: „dat het mogelijk is, dat hij in de worsteling hem (den eersten „getuige) met zijne ligte paraplaie slagen of stooten heeft toege-„bragt.„ — Ik lees echter in den derden considerans van het beklaagde arr.: „overwegende, dat de beide beklaagden *en* in het „voorloopig onderzoek, *en* voor de Arr.-R., *en* voor dit Hof be-„kend hebben, dat zij het geweest zijn, die in den bedoelden „avond, omstreeks half tien ure, op de Tongersche straat „alhier, met den eersten getuige hebben geworsteld, en de „plaats der worsteling met achterlating van eene muts en ge-„broken parapluiestok hebben verlaten; zijnde *tevens* door den „eersten beklaagde bekend, dat hij den eersten getuige met den „stok van dezen heeft geslagen, terwijl de tweede beklaagde „verklaard heeft, dat het mogelijk is dat hij in de worste-

„ling hem met zijne ligte plarapuie slagen of stooten heeft toegebragt.”

„Er is alzoo bekentenis van bepaalde feiten, welke, in verband met andere behoorlijk bewezen feiten, als aanwijzingen en als zoodanig als wettig bewijsmiddel van het misdrijf en de schuld hebben kunnen strekken.

„Het *tweede middel* van cassatie was: schending van de a. 311 en 309 Sr., in verband met de a. 211 en 206 Sr., omdat bij het arr. niet wordt vermeld, op welke gronden de slagen zijn geoordeeld *moedwillig* te zijn toegebragt.

„De pleiter heeft zich betrekkelijk *dit middel* gerefereerd aan de memorie; en waarlijk, E.H.A.H., ik geloof te mogen zeggen dat deze materie is uitgeput. — Er zijn, ik erken het, arrn. van den H.-R. in onderscheiden zin. Zie SCHOONEVELD, 2e uitgave, op a. 311, aant. 1 en 9.

„Wat mij betreft, zoo geloof ik, dat, in den regel, uit de feitelijke beslissing wel zal blijken, dat de slagen niet *onwillig* zijn toegebragt; en wanneer nu ten gevolge dier feitelijke beslissing *schuldig* wordt *verklaard* aan het *moedwillig* toebrengen van slagen, zoo als *in casu* is geschied, en a. 311 Sr. toepasselijk wordt verklaard, acht ik 's regters uitspraak genoegzaam gemotiveerd.

„Maar *in casu* geloof ik, dat het *middel* in geen geval kan worden aangenomen. Het arr. motiveert breedvoerig, dat de slagen met *geleider lage* zijn toegebragt; en deze verzwarende omstandigheid van het misdrijf zal toch wel elk denkbeeld van het *onwillig* toebrengen van mishandeling uitsluiten.

„Zoo besliste de Raad bij arr. van 24 Junij 1851, dat de beslissing, dat de slagen ten gevolge van *provocatie* zijn toegebragt, noodzakelijk het denkbeeld van *opzet* of *moedwil* medevoert. (Zie *Ned. Regtspr.* XXXIX, § 29, p. 145, en v. D. HONERT, *Strafr.* 1851, I, no. 753, p. 343.)

„In de *derde* plaats is als *middel* van cassatie aangevoerd:

schending van de a. 311 en 609 Sᵗ., »doordien het Hof toereken-»baar verklaart kneuzingen, waarvan het volgens de feitelijke be-»slissing niet bewezen is, dat zij moedwillig zijn toegebragt, ja »waarvan zelfs blijkt, dat zij door toeval zijn veroorzaakt, en »die in allen geval niet kunnen het gevolg zijn van de gepleegde »mishandeling, daar het te weeg brengen derzelve aan de mis-»handeling is *voorafgegaan.*»

»Ik haal met opzet de woorden der memorie aan, omdat de geachte raadsman der reqᵗ. bij *dit middel* voornamelijk heeft stil gestaan en hetzelve breedvoerig heeft ontwikkeld.

»De geachte raadsman hield de leer der *toerekenbaarheid*, zoo als deze bij het arr. is aangenomen, voor onjuist, doch onthield zich van dezelve te bestrijden, omdat zij *in casu* niet van toepassing was.

»Ik houd die leer voor juist, doch onthoud mij van die thans te ontwikkelen of te verdedigen, omdat ik bekend ben met het gevoelen van den Raad op dit punt, waarmede ik mij geheel kan vereenigen. Ik behoef U. E. H. A. slechts te herinneren de arrᵃ. aangehaald in het werk van den heer SCHOONEVELD, op a. 309, de 4ᵉ aant., 2ᵉ uitg., en opgenomen in de conclusie van den Adv.-G. DEKETH, bij v. D. HONERT, *Strafr.*, 1853, II, 10 en volgg. (*Ned. Regtspr.*, XLV, § 46, p. 214.)

»Maar het *middel* berust m. i. op eene verkeerde voorstelling der feitelijke beslissing in het arr.

»Het is waar dat in de 5ᵉ overweging van het arr. is opgenomen de verklaring van den eersten getuige: »dat hij niet met »zekerheid kan verklaren, of de kneuzing aan het been het ge-»volg van eenen hem moedwillig of onwillig toegebragten stoot »of schop, dan wel van den val is geweest;» maar in diezelfde overweging komt tevens voor: »dat hij al de op hem bevonden »kneuzingen heeft bekomen door de op hem gepleegde geweld-»dadigheden.»

»En wel verre dat hiermede de *eerste* overweging in strijd

zoude zijn, waarbij, volgens den raadsman, *in facto* zoude zijn beslist, dat er geene gewelddadigheden zouden zijn gepleegd, vóór dat *en* klager *en* beklaagden op den grond lagen, en alzoo noch de *val*, noch de *kneuzingen* aan gewelddadigheid zouden kunnen toegeschreven worden, blijkt veeleer daaruit: »dat een »der beklaagden den klager dadelijk van achteren bij den kraag »van zijnen jas heeft vastgegrepen; en daar hij hem steeds bij »den kraag en den nek vast hield, hij zich heeft willen losruk- »ken en met zijnen stok om zich heen heeft geslagen, en door »die beweging met zijnen arm, den hem vasthoudende eersten »beklaagde heeft kunnen treffen; dat beiden, hij getuige en »de eerste beklaagde, daarop *al worstelende* zijn gevallen;» enz.

»Uit deze feitelijke beslissing vloeit m. i. onbetwistbaar voort, dat de val van den eersten getuige een *gevolg* is geweest van zijne poging om zich los te rukken uit de handen van den eersten req., en de daaruit ontstane worsteling; en dat deze is voortgekomen uit het aangrijpen en vasthouden in den kraag en nek, en alzoo het *gevolg* is geweest van den gepleegden gewelddadigen aanval.

»En nu beslist het arr. in de *zesde* overweging, dat: »aange- »nomen zelfs dat de kneuzing aan het been en aan het achter- »hoofd door den val zijn veroorzaakt, die val het gevolg van »de op den eersten getuige gepleegde gewelddadige *aanranding* is »geweest;» en deze beslissing is volkomen in overeenstemming met datgene wat in de eerste overweging wordt gelezen.

»En wat nu betreft de aanmerking, dat door den eersten getuige is opgegeven, dat de kneuzing het gevolg zoude kunnen zijn geweest van een *onwillig* toegebragten stoot of schop, en dat het Hof niet heeft onderzocht wat hiervan is, zoo geloof ik dat 's Hofs beslissing, dat die kneuzing in ieder geval het gevolg is geweest der *gewelddadige aanranding*, ten dezen opzigte als volkomen voldoende te beschouwen is.

»Ik ga thans over tot het onderzoek van het *vierde middel* van

cassatie, het *laatste* der memorie: schending van de a. 427 en 211, j°. 206 S^t., "omdat het Hof voor de verzwarende om-"standigheid van opwachting en achtervolging, alleen heeft regt "gesproken volgens zijne overtuiging, zonder zich af te vragen "*of*, en ook zonder te beslissen dat het die overtuiging door "wettige bewijsmiddelen heeft verkregen."

"Ik antwoord dat het Hof in den 12ⁿ considerans van het arr. geene *redeneringen*, zoo als de raadsman heeft gepleit, maar *bepaalde feiten* en *omstandigheden* heeft opgegeven, waaruit het *doel* der opwachting wordt afgeleid: dat deze *considerans* het *resumé* bevat van de 9°, 10° en 11° overweging, in welke de voormelde omstandigheden uit wettige bewijsmiddelen zijn geput; en eindelijk, dat het oordeel over het al of niet bestaan van *voorbedachten rade*, uit den aard der zaak aan den *judex facti* is verbleven. Zie hieromtrent de arrⁿ., aangehaald bij den heer SCHOONEVELD, ll. ad a. 297, 1° aant.

"En waar nu het Hof in de *achtste* overweging zegt: "dat "het den Hove, op grond van *wettige bewijsmiddelen*, *overtuigend* "is gebleken," en in de 12° overweging: "dat de opgenoemde "daadzaken en omstandigheden den regter de *volkomene over-"tuiging* hebben gegeven;" daar heeft, naar mijn oordeel, geene schending van de a. 429 en 431 S^t. plaats gehad.

"Eindelijk is nog bij pleidooi een *vijfde middel* van cassatie voorgedragen, bestaande in schending van a. 434 S^t., omdat o. a. zoude zijn regt gedaan op de verklaring van den *tweeden* getuige, welke zoude zijn een getuige *de auditu*.

"Volgens het arr., in den 2ⁿ considerans, heeft de 2° getuige verklaard: "dat de eerste getuige in bedoelden avond, ongeveer "tien minuten nadat hij hem aan zijne woning had verlaten, is "teruggekomen, en hem zijn wedervaren verhaald heeft, wanneer "hij getuige *gezien* heeft, dat de 1° getuige boven het oog ge-"kwetst was en deszelfs kleederen verscheurd en beslijkt waren."

"Ten opzigte van *dit middel* kan ik, geloof ik, volstaan

met te verwijzen naar het arr. van 24 Nov. jl., in zake D. J. (*) gewezen: even als in die zaak, behoorde *in casu* de mededeeling van hetgeen de getuige van den verwonde had vernomen, onafscheidelijk tot datgene, hetwelk de getuige zelf *gezien* en *waargenomen* had; en door nu die verklaring van den getuige in haar *geheel* op te nemen en als *aanwijzing* te beschouwen, kan het Hof niet gezegd worden op *onwettig bewijsmiddel* te hebben regt gedaan en het aangehaalde a. te hebben geschonden.

„Ik houd alzoo ook *dit middel* voor ongegrond en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het ingestelde beroep, met veroordeeling van de req^n. solidair in de kosten, in cassatie gevallen.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Ten aanzien van het *eerste middel:*

„O., dat het Hof, blijkens de 8^e overweging van het aangevallen arr., het moedwillig toebrengen van slagen en stooten door de beide req^n. aan den eersten getuige, in den avond van den 27sten Maart 1857, op de Tongersche straat te M., waardoor kneuzingen of verwondingen zijn te weeg gebragt, als bewezen heeft aangenomen op de verklaringen van éénen getuige, bevestigd door aanwijzingen, voortgevloeid uit de verklaringen van andere getuigen, door de bekentenis van den eersten req. en de gedeeltelijke bekentenis van den tweeden req., en dat deze laatste, blijkens de 3e overweging, hierin heeft bestaan, dat de twee req^n. èn in het voorloopig onderzoek, èn voor de Arr.-R., èn voor het Hof hebben bekend: „dat zij het geweest zijn, die „op den aangewezen tijd en plaats met den eersten getuige hebben geworsteld, en de plaats der worsteling met achterlating „van eene muts en gebroken parapluiestok hebben verlaten; — „terwijl de tweede req. verklaard heeft, dat het mogelijk is,

(*) Zie 1857, bl. 404 volgg.

»dat hij in de worsteling hem met zijne parapluie slagen of stooten »heeft toegebragt;»

»O., dat deze bekentenis, hoezeer geene regtstreeksche bekentenis van schuld inhoudende, echter bevat eene erkentenis van daadzaken en omstandigheden, welke als aanwijzing, in verband met andere behoorlijk bewezen daadzaken en omstandigheden, volgens de a. 442 en 443 Sv., door den regter onder de wettige bewijsmiddelen mogt worden opgenomen, en dat derhalve het *eerste middel* is ongegrond;

»Ten aanzien van het *tweede middel:*

»O., dat het Hof zijne beslissing, dat de slagen en stooten moedwillig zijn toegebragt, heeft gegrond op eene voorafgaande breedvoerige omschrijving der omstandigheden, welke gedachte gewelddadigheid zijn voorafgegaan en hebben verzeld, en dat alzoo 's Hofs beslissing ten aanzien van de aanwezigheid van moedwil, als gegrond op die omstandigheden, genoegzaam met redenen is bekleed, weshalve het *tweede middel* is ongegrond;

»Ten aanzien van het *derde middel:*

»O., dat in de zesde overweging van het aangevallen arr. ten opzigte van de daadzaken is beslist: »dat, aangenomen zelfs dat »de kneuzingen aan het been en het achterhoofd door den val »zijn veroorzaakt, die val het gevolg van de op den eersten »getuige gepleegde gewelddadige aanranding geweest is;» op welke beslissing, als betreffende de daadzaken, in cassatie niet kan worden teruggekomen;

»O., dat de Fransche wetgever onder de uitdrukking: *porter des coups*, in a. 309 Sr., niet alleen verstaat het toebrengen van slagen in de engere beteekenis, maar ook het gewelddadig aanranden *van*, en het plegen van gewelddadige handelingen *jegens* eenen persoon, en dat alzoo ook de gevolgen van eene gewelddadige aanranding aan den dader moeten worden toegerekend;

»O. derhalve, dat het Hof, door de gevolgen van den val, te

weeg gebragt door eene gewelddadige aanranding, toe te rekenen en diensvolgens te begrijpen onder de schuldigverklaring aan het moedwillig toebrengen van slagen en stooten, waardoor kneuzingen of verwondingen zijn te weeg gebragt, en daarop de a. 311 en 309 S^t. van toepassing te oordeelen, deze a. niet heeft geschonden, weshalve het *derde middel* is ongegrond;

„Ten aanzien van het *vierde middel*:

„O., dat het Hof zijne beslissing, dat de beide req^n. den „eersten getuige opgewacht en achtervolgd hebben, met de bedoe„ling om dezen uit wraak voor een door hem verspreid gerucht „te mishandelen," blijkens het slot der 12^e overweging van het aangevallen arr., niet heeft gegrond, zoo als ten onregte door de req^n. wordt voorgesteld, op eene bloote overtuiging des regters, — maar integendeel heeft afgeleid uit vroeger vermelde daadzaken en omstandigheden, welke door wettige bewijsmiddelen zijn bevestigd, en daarop zijne overtuiging heeft gegrond, weshalve het *vierde middel* is onjuist;

„Ten aanzien van het *vijfde middel*:

„O., dat in de verklaring van den tweeden getuige (zoo als die in de 2^e overweging van het aangevallen arr. is omschreven): „dat „de eerste getuige in bedoelden avond, ongeveer tien minuten „nadat hij hem aan zijne woning had verlaten, is terug gekomen „en hem zijn wedervaren verhaald heeft, wanneer hij getuige ge„zien heeft, dat de eerste getuige boven het oog gekwetst was „en deszelfs kleederen verscheurd en beslijkt waren," geene vermelding voorkomt van eenige daadzaak of omstandigheid, die het wedervaren van den eersten getuige betreft en door den tweeden getuige niet is waargenomen, en dat alzoo de verklaring van dezen getuige beperkt is gebleven tot hetgeen door hem zelf gehoord, gezien en waargenomen is, — weshalve het *vijfde middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt de req^n. ieder voor het geheel in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCCLXXXII. — Arrest van 2 Februarij 1858.

(A. 444, 431 S[6].)

Is ook de beoordeeling van de overeenstemming der daadzaken, als aanwijzingen aangenomen, zoo onderling als met het misdrijf zelf, aan de bescheidenheid van den regter overgelaten, zoodat hij niet verpligt is omtrent die overeenstemming te beraadslagen en te beslissen? — JA.

Is eenigerlei bewijsmiddel ter veroordeeling van eenen beklaagde verpligtend? — NEEN.

Moet de regter, behalve van de door hem aangenomen en bij de wet als zoodanig erkende bewijsmiddelen, bij zijne uitspraak ook rekenschap geven van de bij hem verkregene overtuiging? — NEEN.

K. K., veenman te Breukelen S[t]. Pieters, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Utrecht, uitgesproken den 17[den] Nov. 1857, waarbij, op de verwijzing door den H.-R., bij arr. van den 7[den] Oct. te voren, in hooger beroep is vernietigd een vonnis van den Kntr. te Loenen, van den 30[sten] Apr. 1857, waarbij de req. is schuldig verklaard aan overtreding van het verveenen binnen den afstand van 45 ellen van eene publieke of gemeene vaart (de Weersloot), en te dier zake, met toepassing van de a. 33 en 61 van het reglement op de veenderijen in de provincie Utrecht, van den 13[den] (lees 5[den]) Maart 1852 (*Prov. blad* n°. 28), de a. 247, 227, 207, 253 en 256 S[r]. en a. 52 van dat van S[t]., veroordeeld tot betaling eener geldboete van *f* 75.00, ten behoeve van den Staat, onverminderd zijne verpligting om het binnen den verboden kring verveende wederom digt te maken en in den vorigen toestand te herstellen binnen een door Ged[e]. Staten te bepalen termijn, met bevoegdheid van Ged[e]. Staten, om, bij gebreke van daaraan te voldoen, die herstelling ten koste van den req. te doen plaats hebben, en bepaling, dat, indien de geldboete niet is voldaan binnen de twee maanden, nadat de req. tot betaling zal zijn aangemaand, zij zal worden vervangen door eene gevangenis van twee dagen en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, en gelet op de *middelen* van cassatie, namens den req. voorge-

steld bij pleidooi, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

"De tegenwoordige voorziening in cassatie zal geene breedvoerige behandeling van mijne zijde vorderen.

"Het is reeds de tweede maal dat deze zaak aan het oordeel van den Raad wordt onderworpen, en door het naauwkeurig rapport van den Raadsheer-rapporteur is de Raad met den stand van het geding, de gronden van het beklaagde arr. en de daartegen aangevoerde *middelen* van cassatie, volkomen bekend gemaakt.

"Alvorens tot de beknopte behandeling dier *middelen* over te gaan, zij het mij vergund op te merken, dat ik mij bij de behandeling dezer zaak geheel stel op het standpunt, waarop het geding door uw arr. van 7 Oct. jl. is gebragt. De Raad vernietigde toen het vonnis der Arr.-R. te Utrecht, op grond: "dat "het bestaan der ten processe te bewijzen daadzaak, *dat de be-"doelde Weersloot is eene publieke vaart*, niet was aangenomen op "ten processe verkregen bewijsmiddelen, als zoodanig bij a. 428 "S^{t}. aangewezen, maar op eene uitspraak van Ged^{e}. Staten, ge-"heel buiten en *anterieur* aan het onderwerpelijke geding."

"Ik geloof, met het oog op deze beslissing van den Raad, te mogen beweren, dat door het beklaagde arr. hieraan thans is voldaan: de raadsman heeft dan ook aan die zijde het arr. niet aangevallen, doch beweerd, dat hetzelve met opzigt tot het bewijs niet behoorlijk zoude zijn gemotiveerd.

"Als *eerste middel* van cassatie is toch voorgedragen: schending of verkeerde toepassing van de a. 427 en 442, in verband met de a. 206 en 211 St., en zulks *eensdeels*, omdat het Hof niet heeft beraadslaagd over de overeenstemming der aanwijzingen, zoo onderling als met het misdrijf zelf; en *anderdeels*, omdat uit het arr. wel blijkt dat ten deze *formeel* bewijs aanwezig is, doch niet dat dit tot *overtuiging* van den regter heeft gestrekt.

"Ik antwoord op dit *eerste* argument, dat in de 7^{e} overweging van het beklaagde arr., na opgaaf der door wettige bewijsmiddelen

bewezen daadzaken wordt gezegd, dat deze *feiten* „daarstellen zoo „vele bewezene *aanwijzingen*, waardoor verkregen wordt het bewijs „dat de *Weersloot* eene *publieke* of *gemeene* vaart is."

„En wanneer ik nu lees in a. 442 Sv.: „Door *aanwijzingen* „worden verstaan *daadzaken* enz., welker bestaan en overeen„stemming, zoo onderling als uit het misdrijf zelf" enz.; terwijl *aanwijzingen*, in a. 428 *ibid.*, onder de *wettige* bewijsmiddelen zijn aangenomen, zoo is m. i. 's regters uitspraak volkomen juist gemotiveerd, indien zij, na opgave der *feiten*, verklaart dat deze daarstellen *aanwijzingen*, en daaruit het wettige bewijs afleidt.

„De wet vereischt dan ook niet de *overeenstemming* der *aanwijzingen*; deze is ter beoordeeling van den *judex facti*, maar het verband der *daadzaken*, om dezelve als *aanwijzingen* te kunnen qualificeren.

„Wat nu betreft het *tweede* argument, voor de stelling aangevoerd, dat nl. het *formeel* bewijs niet voldoende is, maar dat uit het arr. ook had moeten blijken van 's regters *overtuiging*, zoo geloof ik dat dit argument berust op eene verkeerde opvatting van het proces in cassatie.

„Er mag geene veroordeeling plaats hebben dan op *wettig* bewijs; uit 's regters uitspraak moet alzoo blijken, dat aan dit voorschrift der wet is voldaan; en wanneer het arr. in dit opzigt goed is gemotiveerd, dan volgt hieruit m. i. voldoende, dat de regter ook de overtuiging van schuld had; en er is mij geene wetsbepaling bekend, waarbij een formulier hieromtrent zoude zijn voorgeschreven, of zijn bepaald dat de regter zoude moeten verklaren dat hij *overtuigd* was van schuld; de veroordeeling is, dunkt mij, het beste bewijs van die overtuiging, welke aan het geweten van den *judex facti* is overgelaten.

„De Raad heeft dan ook menige uitspraak gehandhaafd, waarin blijkbaar niets meer voorkwam dan in het thans beklaagde arr. Zie bijv. een arr. van 22 Dec. 1840, bij v. d. Honert, *Strafr.*,

IV, n°. 220, bl. 230, *ibid.* V, n°. 247, bl. 59; arr. v. 14 Mei 1856, *ibid.* 1856, I, n°. MCCXXII, bl. 286.

„Ik houd dus het *eerste middel* voor ongegrond.

„Het *tweede middel* was: schending en verkeerde toepassing van a. 33 van het reglement op de veenderijen in de provincie Utrecht, van 13 Maart 1852, op grond dat bij het arr. niet is beslist, *wanneer* de verveening, waarvan hier sprake is, zoude zijn geschied.

„De Raad zal zich welligt herinneren, dat bij de vroegere behandeling der zaak ook *dit middel* is voorgedragen.

„Ik heb toen getracht aan te toonen, dat, ofschoon zulks uit het vonnis niet bepaald volgde, echter uit de ten processe bewezen daadzaken, in verband met de *volledige bekentenis* van den req., genoegzaam bleek op welk tijdstip de verveening had plaats gehad.

„Maar in de *eerste* overweging van het nu beklaagde arr. heeft het Hof *in facto* uitgemaakt, dat de req. heeft bekend de verveening in de maand *Junij* bevorens te hebben gedaan, zoodat uit deze bekentenis, in verband met het proces-verbaal van bevinding, volkomen consteert, dat die verveening onder vigueur van het reglement van 1852 heeft plaats gehad.

„Ik geloof door deze feitelijke beslissing mij te mogen onthouden van alle verder onderzoek van hetgeen opzigtens *dit middel* door den geachten raadsman in het midden is gebragt, en daar alzoo ook het *tweede middel* m. i. niet is aannemelijk, zoo heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het ingestelde beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie is aangevoerd: schending of verkeerde toepassing van de a. 427 en 442, in verband met de a. 206 en 211 Sv., op grond, *eensdeels*, dat uit het aangevallen arr. niet zou blijken, dat door het Hof is beraadslaagd

over de overeenstemming der daadzaken, als aanwijzingen tot bewijsmiddel hebbende gestrekt, zoo onderling als met de aan den req. bij dagvaarding te laste gelegde en bij dat arr. als bewezen aangenomen overtreding; en *anderdeels*, omdat, wel is waar, uit het aangeklaagde arr. blijkt, dat daarbij op *formeel* bewijs is regt gedaan, maar dat uit dat arr. niet zou blijken van 's Hofs *overtuiging*, dat de aan den req. te laste gelegde overtreding werkelijk door hem is begaan;

»O. dienaangaande, 1°. dat in het aangevallen arr. onderscheidene daadzaken zijn vermeld, die door het Hof zijn aangenomen als daarstellende even zoo vele *aanwijzingen*, »waardoor verkregen »wordt het bewijs, dat de *Weersloot* eene *publieke* of *gemeene* »vaart is;»

»O., dat bij a. 444 Sv. de beoordeeling van de kracht van bewijs door *aanwijzingen*, en derhalve ook de beoordeeling van de overeenstemming der daadzaken, als aanwijzingen aangenomen, zoo onderling als met het misdrijf zelf, aan de bescheidenheid des regters is overgelaten, waaruit volgt, dat de regter niet verpligt is omtrent die overeenstemming te beraadslagen en te beslissen;

»O., 2°., dat, luidens a. 431 Sv., geenerlei bewijsmiddel ter veroordeeling van eenen beklaagde *verpligtend* is, wanneer de regter niet volkomen overtuigd is, dat deze het hem ten laste gelegde misdrijf waarlijk heeft begaan;

»O., dat hieruit echter in geenen deele voortvloeit, dat de regter, behalve van de door hem aangenomen en bij de wet als zoodanig erkende bewijsmiddelen, daarenboven van de bij hem verkregen *overtuiging* bij zijne uitspraak zou moeten rekenschap geven, en dat *in casu* op de ten processe verkregen en bij het aangeklaagde arr. opgenoemde wettige bewijsmiddelen de veroordeeling des req'. gegrond zijnde, het Hof daardoor heeft getoond, de bij a. 431 bedoelde *overtuiging* te bezitten;

»O., dat het *eerst* aangevoerde *middel* alzoo is ongegrond;

»O., dat als *tweede middel* van cassatie is aangevoerd: schen-

ding en verkeerde toepassing van a. 33 van het hiervoren omschreven reglement, omdat bij het aangeklaagde arr. niet zou zijn uitgemaakt, wanneer — het zij *vóór*, het zij *na* het in werking treden van dat reglement, — de aan den req. te laste gelegde en als bewezen aangenomen overtreding zou hebben plaats gehad;

„O. dienaangaande, dat, luidens het slot der 1e overweging van het aangevallen arr., het Hof, onder anderen, op des reqs. ter teregtzitting van den Hove afgelegde bekentenis heeft uitgemaakt, „dat de verveening *door hem req. in de maand Junij* „*bevorens is gedaan:*"

„O. dat mitsdien *dit middel* berust op eene onjuiste voorstelling, en alzoo is onaannemelijk;

„Verwerpt het gedaan beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCCCLXXXIII. — Arrest van 3 Februarij 1858.

(A. 209, 212, 224, 228 en 230 St.)

Verkeerde in casu *de mishandelde schildwacht niet* in re licita *en zijn aanrander* in re illicita? — Ja.

Zijn de gebezigde uitdrukkingen te regt geoordeeld op te leveren eene beleediging met woorden, als a. 224 *St. bedoelt?* — Ja.

Is de stoot op de borst in casu *aan een op post staande schildwacht, zonder eigenlijk verzet toegebragt, te regt verklaard daar te stellen het wanbedrijf van rebellie?* — Neen.

Stellen de in casu *bewezen daadzaken het misdrijf daar, waartegen is voorzien bij de a.* 228 *en* 230 *St.?* — Ja.

A. D., stal- en logementhouder te Groningen, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Drenthe, van den 19den Nov. 1857, waarbij, op de verwijzing door den H.-R. bij arr. van den 6den Oct. 1857, met bevestiging in hooger beroep van een vonnis der Arr.-R. te G., van den 3den Junij te voren, de req. is schuldig verklaard aan de wanbedrijven van rebellie

en beleediging met woorden van eenen agent van de gewapende magt, in de uitoefening zijner functiën, en te dier zake, met aanneming van verzachtende omstandigheden en toepassing van a. 212, in verband met de a. 209, 224 en 463 S^t., a. 20 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, de a. 207, 227 en 247 S^t., veroordeeld tot gevangenisstraf voor éénen dag, eene geldboete van *f* 3.00 en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin, heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»Tegen het arr. van het Pr.-Ger. van Drenthe zijn *drie middelen* van cassatie aangevoerd:

»*Vooreerst*, schending van a. 380 S^t., omdat bij het beklaagde arr. regt is gedaan op eene nietige acte, waarop het condemnatoir arr. van het Hof van Groningen reeds was gegrond en dat als zoodanig aan dat arr. was voorafgegaan, en door de vernietiging daarvan tevens was vernietigd.

»Indien ik de redenering van den req. wel begrijp, want duidelijk is het *middel* niet voorgedragen, dan is zij deze: dat bij het arr. van het Pr.-Ger. van Groningen, het proces-verbaal van onderzoek, bij den eersten regter gehouden, tot grondslag der veroordeeling was genomen, welk proces-verbaal met het eind-arr. *eo ipso* is vernietigd, en dus niet andermaal tot grondslag voor het nu beklaagde arr. had kunnen dienen.

»Indien de redenering van den req. juist ware, zoo geloof ik dat niet het aangehaalde a. 380 S^t. zoude geschonden zijn, doch dat er eene *overschrijding van regtsmagt* en *schending* van de *voorgeschreven regelen van bewijs* zoude hebben plaats gehad: het is mij echter voorgekomen, dat het *middel* berust op eene onjuiste voorstelling der in deze gevolgde procesorde.

»Wat toch is er geschied?

»Bij arr. van den Raad was vernietigd het gewijsde van instructie van het Pr.-Ger. van Groningen, in deze zaak gewe-

zen, en dien ten gevolge mede het eindarr., en was de zaak verwezen naar het Pr.-Ger. van Drenthe, om *op dit hooger beroep* op nieuw te worden beregt en afgedaan.

„Er werd geen beregting *op de bestaande dagvaarding* gelast, en in dit opzigt verschilt deze zaak van die, welke is beslist bij arr. van den Raad dd. 22 Maart 1853 (*Ned. Regtspr.* XLIV, § 41; p. 186; v. D. HONERT, *Strafr.* 1853, I, 86) en bij arr. van 28 Jan. 1851 (*Ned. Regtspr.* XXXVII, p. 219; v. D. HONERT, *Strafr.* 1851, I, 1).

„De geheele procedure, in eersten aanleg gevoerd, bleef derhalve *in suspenso* tot dat het vonnis van den eersten regter op het hooger beroep bevestigd of vernietigd zoude zijn.

„En het Pr.-Ger. van Drenthe, hetwelk door het arr. van den H.-R. trad in de plaats van het Pr.-Ger. in Groningen, en alzoo de plaats bekleedde van den *regter in hooger beroep*, was volkomen bevoegd om, zoo als *in casu* is geschied, het vonnis van den eersten regter als het zijne aan te nemen en te bevestigen.

„Ik kan mij hier beroepen op een zeer uitgewerkt arr. van den Raad, dd. 5 Mei 1846, waarbij m. i. de vraag, die ons bezig houdt, *implicite* is beslist. Dat arr. is opgenomen in de *Ned. Regtspr.* XXIV, 143, v. D. HONERT, *Strafr.* 1846, I, 351 volgg.

„Het *tweede middel* van cassatie bevat eene redenering betrekkelijk de vereischten tot het daarstellen van *rebellie*, doch voert geen wetsa. aan, hetwelk geschonden zoude zijn.

„Volgens de memorie verkeerde de req. *in re licita*; de schildwacht daarentegen *in re illicita*, en op dezen grond kon de req. niet geacht worden rebellie te hebben gepleegd.

„Ik antwoord op *dit middel*, dat alles wat tot staving daarvan wordt aangevoerd, in strijd is met de feitelijke beslissing van het vonnis, en dus tot geen nader onderzoek in cassatie aanleiding kan geven.

„Bij 's regters uitspraak is toch beslist uit wettige bewijsmiddelen, dat de req. den post hebbende schildwacht, die hem het binnentreden in het exercitie-bastion, in gevolge het hem gegeven consigne, had verboden, een stoot op de borst heeft gegeven.

„En dat de schildwacht ten deze handelde ter uitvoering van de bevelen van het openbaar gezag, en dus *in re licita* verkeerde, zal ik wel niet nader behoeven te betoogen. Ik beroep mij alleen op een arr. van den Raad van 11 Mei 1847 (*Ned. Regtspr.* XXVIII, § 1, p. 1; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1847, I, n°. 208, p. 309 volgg).

„Als *derde middel* van cassatie is aangevoerd, dat de gebezigde woorden ten onregte zijn beschouwd als vallende onder de bepaling van a. 224 S^{t}.; en naar het schijnt, wordt dus verkeerde toepassing van dat a. beweerd.

„Ik heb bij de vroegere behandeling dezer zaak reeds beweerd, dat, ofschoon de geïncrimineerde uitdrukking niet strekt om de kieschheid van den magistraatspersoon aan te tasten, zij echter m. i. valt onder de bepaling van een a., waarbij zelfs *beleedigende gebaarden* strafbaar worden gesteld.

„En daar nu, zoo als *in casu*, die woorden met *gewelddadigheid* gepaard gingen en door den *judex facti* als *outrage* zijn gequalificeerd, vind ik althans voor mij geene termen, uit dezen hoofde tot cassatie van het arr. te concluderen. De Raad kan omtrent dit punt nog inzien de conclusie van den Adv.-G. DEKETH, bij v. D. HONERT, *Strafr.* 1852, II, 238, en het arr. van 28 Dec. 1852, *ibid.* — *Ned. Regtspr.* XLIII, § 65, p. 324 volgg.

„Ik houd alzoo de aangevoerde *middelen* voor ongegrond; doch met het oog op de *jurisprudentie* van den Raad, geloof ik dat het feit, bestaande in het geven van een stoot op de borst, verkeerdelijk is gequalificeerd als *rebellie*, en dat hetzelve als vallende onder de bepaling van a. 230, j°. 226 *C. P.*, had behooren te worden gestraft.

„Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het ingestelde beroep tegen het arr. van het Pr.-Ger. van Drenthe, dd. 19 Nov. 1857, voor zooverre daarbij het vonnis van de Regtbank te Groningen, met betrekking tot het *tweede* feit en de *opgelegde straffen*, is *bevestigd*; doch tot verbetering der qualificatie, aan de *eerste* overtreding gegeven, en den req. alzoo ten gevolge der als bewezen aangenomen daadzaken schuldig te verklaren aan het plegen van gewelddadigheid jegens een agent van de gewapende magt, onder het waarnemen van zijne dienst, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 380 Sv., vermits het Hof van Drenthe bij het aangeklaagde arr. zou hebben regt gedaan op eene door den H.-R. bij arr. van den 6den Oct. 1857 vernietigde acte, namelijk het proces-verbaal van het verhandelde ter openbare teregtzitting van de Arr.-R. te Groningen, van den 3den Junij te voren;

„O., dat *dit middel* berust op eene onjuiste voorstelling, alzoo bij genoemd arr. van den H.-R. alleen is vernietigd een gewijsde van instructie van het Hof van Groningen, van den 27sten Julij 1857, en een eindarr. van dat Hof van denzelfden dag, — maar geenszins het vonnis der Arr.-R. te Groningen, waarvan appel, en de voorafgaande bij die Regtbank ten deze plaats gehad hebbende instructie, en mitsdien het *eerste middel* is ongegrond;

„O., dat als *tweede middel* wordt aangevoerd een betoog, dat de req. in deze, tijdens het voorgevallene, zou hebben verkeerd *in re licita*, en de agent der gewapende magt, aangenomen als door hem te zijn mishandeld, daarentegen *in re illicita*;

„O. te dien aanzien, dat bij het beklaagde arr., in verband met het vonnis waarvan hooger beroep, op beëedigde verklaringen van bevoegde, ter audiëntie gehoorde getuigen, en mitsdien op wettige bewijsmiddelen, welke niet waren ontzenuwd door de

getuigen, aan zijde en op verzoek van den beklaagde, nu req., gehoord, als wettig en overtuigend bewezen is aangenomen: »dat »de req., op Woensdag den 6[den] Mei 1857, des namiddags om»streeks drie ure, feitelijk en gewelddadig verzet heeft gepleegd »tegen den artillerist J. P. P., terwijl deze als schildwacht dienst »deed in het exercitie-bastion bij de Heerengracht te Groningen, »door zonder verlof zich in dat bastion te begeven, om aldaar »liggend bleekgoed weg te nemen, hetwelk hem verboden is door »den post hebbende schildwacht aldaar, ten gevolge van het con»signe, waaraan de req. niet heeft gehoorzaamd, maar integen»deel den schildwacht een stoot op de borst heeft toegebragt »en door woorden heeft beleedigd, door hem toe te voegen: *ik heb »schijt aan jou en aan den serjant parkmeester*;»

»O., dat uit hetgeen alzoo feitelijk door den *judex facti* is uitgemaakt, volgt, dat, tijdens het voorgevallene, de req. verkeerde *in re illicita* en de door hem mishandelde schildwacht in de regtmatige waarneming van zijne dienst, en derhalve *in re licita*, en mitsdien het *tweede middel* van cassatie is onaannemelijk;

»O., dat als *derde midddel* van cassatie is aangevoerd: verkeerde toepassing en hierdoor schending van a. 224 S[t]., omdat dit a. zou veronderstellen, dat de gebezigde woorden de eer en kieschheid van den beleedigde aanranden, hetgeen (naar des req[s]. beweren) de gebezigde woorden niet zouden doen, omdat een soldaat niet zou zijn beleedigd, wanneer men hem toevoegt: *er ligt mij aan u niets gelegen*, — *ik heb met u niets te schaffen*, als hetwelk, *volgens het Groninger taaleigen*, de beteekenis der *in casu* gebezigde, hiervoren vermelde woorden zoude zijn;

»O., dat *eensdeels* van zoodanig taaleigen, als waarop de req. zich beroept, niet blijkt, en *anderdeels* de uitdrukkingen, zoo als zij gebezigd zijn, en onder de omstandigheden door den *judex facti* aangenomen, niet kunnen worden aangemerkt als eenvoudig daar te stellen onbetamelijke uitdrukkingen in onbe-

schaafde taal, maar te regt geoordeeld zijn op te leveren eene zoodanige beleediging met woorden, als bedoeld is bij a. 224 S^t., en dat mitsdien ook het *derde middel* van cassatie is ongegrond;

„O. ambtshalve, dat op wettige bewijsmiddelen als hiervoor is vermeld, bij het aangevallen arr., in verband met het vonnis waarvan hooger beroep, als bewezen is aangenomen, dat de req. eenen post hebbenden schildwacht, in het waarnemen van zijne dienst, een stoot op de borst heeft toegebragt, en dat dit feit, met bevestiging van het vonnis waarvan hooger beroep, bij dat arr. is verklaard daar te stellen het wanbedrijf van *rebellie*, strafbaar volgens a. 212, in verband met a. 209 S^t;

„O. echter, dat, wel is waar, bij a. 209 wordt gestraft *toute resistance avec violences et voies de fait*; maar dat onder beide deze laatste uitdrukkingen alleen zijn begrepen geweld en feitelijkheden, die zich bepalen tot eigenlijk gezegd *verzet*; dat de req., door den genoemden schildwacht, terwijl deze op post stond, eenen stoot op de borst toe te brengen, dien schildwacht in het waarnemen van zijne dienst heeft aangedaan zoodanige beleediging, als is begrepen onder de uitdrukking *frapper*, voorkomende in a. 228 S^t;

„O., dat derhalve de als bewezen aangenomen daadzaken, in de eerste plaats bij dagvaarding aan den req. te laste gelegd en door het Hof als bewezen aangenomen, niet hadden behooren te zijn gequalificeerd als, en de req. schuldig verklaard aan *feitelijk* en *gewelddadig* verzet, rebellie, strafbaar volgens de a. 209 en 212 S^t., maar daarop had behooren te zijn toegepast a. 230, in verband met a. 228 van dat zelfde Wetboek;

„O., dat alzoo het aangeklaagde arr. uit dien hoofde moet worden vernietigd, en evenzoo het vonnis der Arr.-R. te Groningen, waarvan hooger beroep; hetwelk bij het aangevallen arr. is bevestigd;

„Vernietigt, doch alleen wat betreft de qualificatie van rebellie en de toepassing der straf ter zake voormeld, en mitsdien met

instandhouding voor het overige, het arr. van het Pr.-Ger. in Drenthe, van den 19den Nov. 1857;

„En ten principale regt doende, krachtens a. 105 R. O., op de als bewezen aangenomen daadzaken;

„Vernietigt het vonnis der Arr.-R. te Groningen, van den 3den Junij te voren, doch mede alleen voor zoo veel betreft de qualificatie van rebellie en de daartegen uitgesproken straf;

„Gezien de a. 228 en 463 St. en a. 20 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, dus luidende enz.;

„Mede gezien a. 207 Sv.;

„Verklaart de als bewezen aangenomen daadzaken daar te stellen het *toebrengen van slagen aan eenen agent van de gewapende magt* (*agent de la force publique*), *onder het waarnemen van zijne dienst;*

„En dat daarop van toepassing zijn de a. 228 en 230 St.;

„Verklaart den req. schuldig aan dat wanbedrijf, en veroordeelt hem te dier zake, met in achtneming der bij het aangevallen arr. aangenomen verzachtende omstandigheden, tot gevangenisstraf van éénen dag en in de kosten, in cassatie gevallen.”

N°. MCCCLXXXIV. — Arr. van 9 Februarij 1858.

(A. 207 Sv.)

Is de bepaling van a. 207 *Sv. omtrent de veroordeeling in de kosten van het regtsgeding algemeen, zonder onderscheid of die kosten gemaakt zijn ten gevolge van tusschengeschillen, veroorzaakt het zij door den regter, het zij door het O. M., het zij door den beschuldigde?* — Ja.

J. H., commissionair te Amsterdam, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Utrecht, van den 8sten December 1857, waarbij is verklaard dat er geen termen bestaan om te bevelen, dat eenige voorwerpen als stukken van overtuiging in deze zaak aan den eigenaar of anderen regthebbende zullen worden

teruggegeven, met veroordeeling van den req. in de kosten van het regtsgeding, gevoerd voor dat Hof, invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De vraag omtrent de proceskosten in strafzaken heeft zich reeds verscheidene malen bij den Raad voorgedaan, doch zoo veel ik heb kunnen nagaan, nimmer onder deze omstandigheden.

„Het is mij voorgekomen, dat het arr. van het Pr.-Ger. van Utrecht in dit opzigt juist is gewezen, en dat het daartegen aangevoerde *middel* van cassatie; verkeerde toepassing van a. 207 Sg. en a. 52 *C. P.*, is onaannemelijk.

„Ik deel de meening van het Hof, dat de ten deze gemaakte proceskosten het onafscheidbaar gevolg zijn van de vroegere veroordeeling van den req., en dus ten zijnen laste moeten gebragt worden. Ik beschouw het arr. van het Pr.-Ger. van Utrecht als een deel van het veroordeelend arr., het maakt m. i. daarmede een geheel uit; het is een noodzakelijk gevolg van de vervolging, welke tegen den req. is ingesteld, en moet met het condemnatoir arr. als een geheel worden *ten uitvoer gelegd.*

„De overlegging der overtuigingsstukken was het gevolg van het door den req. gepleegde misdrijf, en de beschikking des regters over die overtuigingsstukken staat dus met zijne veroordeeling in een onafscheidelijk verband.

„Ware de Raad bij magte geweest ten principale regt te doen, er zoude voorzeker eene veroordeeling in de kosten zijn gevolgd, en ik kan niet inzien dat ten deze een ander beginsel gevolgd zoude moeten worden, omdat de Raad de beslissing omtrent dit punt aan een anderen regter heeft moeten overlaten.

„Met opzigt tot de kosten toch, kan geen andere maatstaf worden aangenomen, dan deze, of het regterlijk gewijsde eene *veroordeeling* bevat, en het arr., waarvan deze beschikking een

deel uitmaakt, was *condemnatoir*. Al de kosten, die een regtstreeksch gevolg zijn, het zij van de gehoudene instructie, het zij van de behandeling der zaak op de openbare teregtzitting, komen ten laste van den veroordeelde. Men zie eene conclusie van den Adv.-G. DEKETH, bij V. D. HONERT, *Strafr.*, 1856, I, 148, en aldaar CARNOT. Vgl. CHAUVEAU, *Théor.*, I, p. 107, § 349.

„Zie mede arr. 18 Jan. 1842 (*Ned. Regtspr.*, XI, p. 354, § 87; V. D. HONERT, *Strafr.*, VI, 357).

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *middel* van cassatie, namens den req. voorgesteld bij ingediende memorie: verkeerde toepassing van a. 207 S^{v}. en van a. 52 S^{t}., omdat de req. is veroordeeld in de kosten van een regtsgeding, veroorzaakt door dat het Hof in N.holl. nagelaten had uitspraak te doen op de vordering van het O. M. omtrent de teruggave der overtuigingsstukken, welk verzuim geenszins aan hem req. te wijten is;

„O., dat, volgens a. 207 S^{v}., die schuldig geoordeeld wordt, behalve in de door de wet op het misdrijf gestelde straf, ook in de kosten van het regtsgeding moet worden veroordeeld; dat deze bepaling is algemeen, zonder eenige onderscheiding of deze kosten gemaakt zijn ten gevolge van tusschengeschillen, veroorzaakt het zij door den regter, het zij door het O. M., het zij door den beschuldigde;

„O., dat *in casu* de kosten, in welker betaling de req. is veroordeeld, zijn veroorzaakt door eene verwijzing naar een aangrenzend Hof en behandeling van dezelve aldaar, ten gevolge van gebrek in den vorm van het arr., waarbij de req. is schuldig verklaard en veroordeeld, en dat die kosten alzoo in een onafscheidbaar verband staan met zijne schuldigverklaring en veroordeeling, en altijd het gevolg zijn van de strafbare daad van

den req., welke aanleiding tot het regtsgeding gegeven heeft;

»O., dat dus de kosten, op zoodanige verwijzing vallende of ten gevolge daarvan gemaakt, behooren tot de kosten van het regtsgeding, en de req. alzoo te regt in dezelve is veroordeeld, en het aangevoerde *middel* is ongegrond;

»Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, daarop gevallen.»

N°. MCCCLXXXV. — Arrest van 10 Februarij 1858. (*)

(A. 136, n°. 1, S^t., in verband met de a. 1 en 6 der gemeente-verordening v. S^t. Michiels-Gestel op de herbergen, van 5 Sept. 1854.)

Wordt er voor het aannemen van het bestaan van zamenhangende misdrijven vereischt, niet alleen dat zij door onderscheidene personen gelijktijdig zijn gepleegd, maar ook, dat tot het plegen van de verschillende misdrijven, tusschen de onderscheidene personen een onderling verband aanwezig zij? — JA.

Is dit verband in casu *aanwezig in de aangenomen daadzaken of in de aangenomen omstandigheid, dat het met beider beklaagden dadelijke toestemming is geweest, dat de tweede gedaagde het woonvertrek op de bij het arr. omschrevene wijze is binnengetreden en daarin verbleven?* — NEEN.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. is req. van cassatie tegen een arr. van dat Geregtshof, van den 25sten Nov. 1857, waarbij, uit krachte van de verwijzing der zaak naar dat Hof, bij arr. van den H.-R. van den 29sten Sept. 1857, op het hooger beroep van een vonnis van den Kntr. te Boxtel, van den 12^den Mei 1857, bij hetwelk G. v. W., timmerman en herbergier, en P. J. v. D. M., landbouwer, beide wonende te St. Michiels-Gestel, gereq^n. in deze, zijn schuldig verklaard, de *eerste*, aan het openhouden van zijne herberg na tien ure des avonds, zonder vergunning, en de *tweede*, aan het zich ophouden in eene herberg na tien ure des avonds, zonder wettige reden, en te dier zake, met toepassing van de a. 1 en 6 van de verordening op de herber-

---

(*) Vgl. arr. van 29 Sept. 1857. (*Strafr.* 1857, bl. 328 volgg.)

gen in de gemeente St. Michiels-Gestel, gearresteerd door den Raad dier gemeente den 5^{den} Sept. 1854, in verband met de a. 164 en 165 der gemeente-wet, *St.* n°. 85 van 1851, veroordeeld ieder in eene geldboete van *f* 3.00 te zamen en ieder voor het geheel, of subsidiaire gevangenisstraf van één dag en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»Ik heb geen grond om te veronderstellen, dat de Raad zoude terugkomen omtrent het aangenomen beginsel betreffende het niet zamenhangende van overtredingen, als waarvan hier sprake is, een beginsel, vroeger vastgesteld en in deze zaak op nieuw gehandhaafd.

»Ik houd alzoo het *eerste middel* van cassatie, schending namelijk van de a. 129 en 130 S^g., gegrond, en zal geene verdere gronden tot staving van *dit middel* aanvoeren. Zoo als toch reeds bij de memorie van cassatie is opgemerkt, heeft het Hof *in facto* uitgemaakt, dat ten deze geene afspraak tot het plegen der overtreding heeft plaats gehad, terwijl mede niet is beslist, dat de tweede gereq^e. niet viel in de uitzondering van de 2^e al. van a. 1 der policie-verordening van St. Michiels-Gestel, hetwelk toch m. i. voor eene volledige feitelijke beslissing noodzakelijk was geweest.

»Met betrekking tot het *tweede middel* van cassatie: schending van a. 469 S^g., op grond dat in deze geene veroordeeling in de kosten, althans geene *solidaire* veroordeeling had plaats kunnen hebben, merk ik alleen aan, dat reeds meermalen door den Raad is beslist, dat bij *veroordeeling* in hooger beroep, de kosten ten laste van den veroordeelde moeten gebragt worden, onverschillig door wien dat hooger beroep is aangeteekend.

»Ik erken echter, dat in het stelsel van het Hof, a. 469 *C. P.* verkeerd is toegepast; de *solidariteit* kan uit dat a. niet worden geput, maar had aan a. 156 van het decreet van 18 Junij 1811

moeten ontleend worden, zoodat dit a. zoude zijn geschonden.

"Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc-G., te concluderen tot vernietiging van het beklaagde arr., alsmede van het vonnis van den Kntr. te Boxtel, bij dat arr. bevestigd; voorts dat de Raad zal gelasten eene nieuwe en tegen elk der gereqn. afzonderlijke instructie, ter zake van de aan elk hunner in het bijzonder ten laste gelegde feiten, en de zaak ten dien einde zal verwijzen naar een aangrenzend Hof, om in hooger beroep op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, op deze voorziening gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"Gelet op de *middelen* van cassatie, door den req. voorgesteld bij ingediende memorie, als:

"1°. Schending van de a. 129 en 130, in verband met a. 1 Sr., omdat in deze niet zamenhangende misdrijven ook in hooger beroep zijn beregt en afgedaan bij een en hetzelfde arr.;

"2°. Schending van a. 469 St., omdat de gereqn. niet hadden moeten zijn veroordeeld in de kosten van het hooger beroep, als niet hebbende aanleiding gegeven tot die kosten, en in allen gevalle niet solidair in de kosten hadden moeten worden veroordeeld, als zijnde de solidariteit in zake van overtredingen niet bij de wet voorgeschreven;

"Wat betreft het *eerste middel* van cassatie:

"O., dat de beide gereqn. van cassatie voor het Ktng. te Boxtel bij ééne en dezelfde acte zijn gedagvaard, de *eerste*, ter zake van in zijne herberg te St. Michiels-Gestel, in den avond van den 5den Maart 1857, en wel na tien ure, zijnde na bezetten tijd der aldaar bestaande policie-verordeningen op de herbergen, den *tweeden* genoemde gereq. in zijne herberg te hebben toegelaten; de *tweede*, van terzelfder tijd aldaar te zijn bevonden; — dat de Kntr., zonder dat uit zijn vonnis van eenig vorafgaand onderzoek omtrent den zamenhang dezer overtredingen bleek, en zonder voor het bestaan van dien zamenhang eenigen grond bij

te brengen, daarover bij één en hetzelfde vonnis uitspraak heeft gedaan; — dat dit vonnis bij het thans beklaagde arr. in hooger beroep is bevestigd;

»O., dat, hoezeer de gedaagden, nu gereq[s]., bij eene en dezelfde dagvaarding waren geroepen, evenwel de overtreding van een herbergier, die na het daarvoor bepaalde uur, een of meer personen in zijne herberg toelaat, op zich zelve is onderscheiden van die der personen, die de herberg niet hadden verlaten op dat uur, en dat in die beide gepleegde overtredingen, al zijn ze gelijktijdig gepleegd, niet voorhanden zijn de kenmerken van den zamenhang, als bedoeld bij de a. 129 en 130 S[r].;

»O., dat wel bij het beklaagde arr. is beslist, dat, hoezeer dan niet ten gevolge van bepaald vooraf gemaakte afspraak, toch met beider dadelijke toestemming, de *tweede* beklaagde het woonvertrek, tot tapperij dienende, langs eene niet openstaande deur is binnengetreden en daarin verbleven, en door den *eersten* beklaagde aldaar is ontvangen, ten gevolge of met dat gevolg, dat beide beklaagden hebben zamengewerkt tot een en hetzelfde feit, *in casu* de overtreding van a. 1 der meergemelde policie-verordening daarstellende, maar zonder welke gemeenschappelijke zamenwerking, in het voorhanden geval, aan geene overtreding zou kunnen gedacht worden; dat in dezen stand van zaken, zoo al het gepleegde niet als een en hetzelfde feit mogt te beschouwen zijn, dan toch de feiten, door ieder der gedaagden begaan, zoozeer te zamenhangen, dat zij voor geene afzonderlijke behandeling vatbaar zijn;

»O. te dien aanzien, dat misdrijven, om te kunnen worden geacht te vallen in de termen van a. 130, n°. 1, S[r]., welke bepaling hier alleen tot de beoordeeling van de vraag, of er al of niet zamenhang bestaat, kan in aanmerking komen, moeten zijn gepleegd niet alleen door verscheidene personen *gelijktijdig*, maar ook door verscheidene *vereenigde* personen; dat tot het aanwezig oordeelen van dit kenmerk wordt gevorderd eenig onderling verband tusschen de verschillende personen tot het plegen van de ver-

schillende misdrijven; — dat zoodanig onderling verband tusschen de beide gedaagden niet kan worden gevonden in de aangenomen daadzaken, en in 't bijzonder ook niet in de aangenomen omstandigheid, dat het met beider dadelijke toestemming is geweest, dat de *tweede* gedaagde het woonvertrek op de bij het arr. omschreven wijze is binnen getreden en daarin verbleven;

„O. toch, dat die omstandigheid alleen zou kunnen aantoonen, dat de een willens en wetens zijne herberg niet voor het publiek heeft gesloten gehouden, en de andere willens en wetens is binnen gekomen en in de tapperij verbleven, zonder dat daardoor wordt weggenomen, dat ieder der gedaagden op zich zelf heeft bedreven, de een het feit van het niet gesloten houden der herberg, de andere dat van het zich daarin ophouden, welke beide feiten niet alleen ieder hun eigen karakter hebben, maar ook geene onderlinge vereeniging tot het plegen van misdrijf op zich zelf veronderstellen, terwijl ook de gebleken toestemming van beiden tot het plegen der onderscheidene feiten niet kan worden geacht het, tot het bestaan van eene vereeniging tot het plegen van misdrijven gevorderd, onderling verband tusschen de verschillende personen in dit bijzondere geval uit te maken;

„O., dat alzoo het *eerste middel* van cassatie is gegrond, en dat uit dien hoofde het *tweede middel* niet behoeft te worden onderzocht;

„Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van den 25sten Nov. 1857;

„En uit krachte van a. 106 R. O.;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Gelderland, om op het bestaande hooger beroep van het vonnis van den Kntr. te Boxtel, van den 12den Mei 1857, op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

N°. MCCCLXXXVI. — Arrest van 10 Februarij 1858.

(A. 44 R. O.; a. 471, no. 4, St.)

Is ontvankelijkheid in hooger beroep niet alleen afhankelijk van het feit, bij de dagvaarding te last gelegd, in verband met de tegen dat feit bedreigde straf? — Ja.

Zoo de hoofdkenmerken van het feit, in de dagvaarding vermeld, hierin bestaan dat, door den nu gereq. is gehandeld willekeurig, *en dat door zijne handelingen de doortogt door de bij dagvaarding aangeduide straat is belemmerd, is dan daarop te regt toegepast a.* 471, *n°.* 4, *St. en bij gevolg, naar luid van a.* 44 *R. O., teregt geen hooger beroep daartegen ontvankelijk verklaard?* — Ja.

Komt bij niet-ontvankelijk-verklaring van een hooger beroep een onderzoek te pas naar het al of niet bewezen zijn *van het feit, den beklaagde bij oorspronkelijke dagvaarding te last gelegd, of alleen het feit zoo als het in die dagvaarding is omschreven?* — In laatstgemelden zin beslist.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Tiel is req. van cassatie tegen een vonnis van dezelve Regtbank, van den 10^{den} Dec. 1857, waarbij niet ontvankelijk is verklaard het hooger beroep, ingesteld door den ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Zalt-Bommel, tegen een vonnis van dat Ktng. van den 10^{den} Oct. te voren, waarbij B. F. D. P., fabrikant te Zalt-Bommel, was ontslagen van alle regtsvervolging ter zake hem bij dagvaarding te last gelegd, namelijk van op den 21sten Aug. 1857, zonder schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders, gebruik te hebben gemaakt van tot openbare dienst bestemde gronden der gemeente Zalt-Bommel tot opslag of berging van goederen, door in de Oliestraat te Zalt-Bommel, gedurende bijna den geheelen dag, op de groote en kleine steenen vaten tabak te hebben laten liggen, waarvan er sommige opengeslagen en verspreid lagen over de geheele breedte der straat, zoodat de doortogt door die straat bekemmerd was; — de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin, heeft de Adv.-G. Karseboom, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

schillende misdrijven ; — dat zoodanig onderling verband tusschen de beide gedaagden niet kan worden gevonden in de aangenomen daadzaken, en in 't bijzonder ook niet in de aangenomen omstandigheid, dat het met beider dadelijke toestemming is geweest, dat de *tweede* gedaagde het woonvertrek op de bij het arr. omschreven wijze is binnen getreden en daarin verbleven;

„O. toch, dat die omstandigheid alleen zou kunnen aantoonen, dat de een willens en wetens zijne herberg niet voor het publiek heeft gesloten gehouden, en de andere willens en wetens is binnen gekomen en in de tapperij verbleven, zonder dat daardoor wordt weggenomen, dat ieder der gedaagden op zich zelf heeft bedreven, de een het feit van het niet gesloten houden der herberg, de andere dat van het zich daarin ophouden, welke beide feiten niet alleen ieder hun eigen karakter hebben, maar ook geene onderlinge vereeniging tot het plegen van misdrijf op zich zelf veronderstellen, terwijl ook de gebleken toestemming van beiden tot het plegen der onderscheidene feiten niet kan worden geacht het, tot het bestaan van eene vereeniging tot het plegen van misdrijven gevorderd, onderling verband tusschen de verschillende personen in dit bijzondere geval uit te maken;

„O., dat alzoo het *eerste middel* van cassatie is gegrond, en dat uit dien hoofde het *tweede middel* niet behoeft te worden onderzocht;

„Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van den 25sten Nov. 1857;

„En uit krachte van a. 106 R. O.;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Gelderland, om op het bestaande hooger beroep van het vonnis van den Kntr. te Boxtel, van den 12den Mei 1857, op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

N°. MCCCLXXXVI. — Arrest van 10 Februarij 1858.

(A. 44 R. O.; a. 471, no. 4, St.)

Is ontvankelijkheid in hooger beroep niet alleen afhankelijk van het feit, bij de dagvaarding te last gelegd, in verband met de tegen dat feit bedreigde straf? — JA.

Zoo de hoofdkenmerken van het feit, in de dagvaarding vermeld, hierin bestaan dat, door den nu gereq. is gehandeld willekeurig, *en dat door zijne handelingen de doortogt door de bij dagvaarding aangeduide straat is belemmerd, is dan daarop te regt toegepast a.* 471, *n°.* 4, *St. en bij gevolg, naar luid van a.* 44 *R. O., teregt geen hooger beroep daartegen ontvankelijk verklaard?* — JA.

Komt bij niet-ontvankelijk-verklaring van een hooger beroep een onderzoek te pas naar het al of niet bewezen zijn *van het feit, den beklaagde bij oorspronkelijke dagvaarding te last gelegd, of alleen het feit zoo als het in die dagvaarding is omschreven?* — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Tiel is req. van cassatie tegen een vonnis van dezelve Regtbank, van den 10den Dec. 1857, waarbij niet ontvankelijk is verklaard het hooger beroep, ingesteld door den ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Zalt-Bommel, tegen een vonnis van dat Ktng. van den 10den Oct. te voren, waarbij B. F. D. P., fabrikant te Zalt-Bommel, was ontslagen van alle regtsvervolging ter zake hem bij dagvaarding te last gelegd, namelijk van op den 21sten Aug. 1857, zonder schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders, gebruik te hebben gemaakt van tot openbare dienst bestemde gronden der gemeente Zalt-Bommel tot opslag of berging van goederen, door in de Oliestraat te Zalt-Bommel, gedurende bijna den geheelen dag, op de groote en kleine steenen vaten tabak te hebben laten liggen, waarvan er sommige opengeslagen en verspreid lagen over de geheele breedte der straat, zoodat de doortogt door die straat belemmerd was; — de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De req. komt in cassatie op tegen het vonnis der Regtbank te Tiel, waarbij het O. M. is niet ontvankelijk verklaard, op grond dat het ten laste gelegde misdrijf niet was onderworpen aan hooger beroep.

„Zijn *eerste middel* van cassatie is: schending van a. 44 R. O.

„De vraag is dus: was het hooger beroep toegelaten volgens dit a.? en wij komen daarmede op het vaak betreden terrein, waarbij de vraag is behandeld, waarvan de appellabiliteit afhangt.

„A. 44 R. O. zegt, dat er geen hooger beroep bij policie-overtredingen is, wanneer tegen de overtreding geene hoogere of andere straf is bedreigd, dan eene geldboete van *f* 20.00.

„Evenzoo spreekt a. 56 dier wet bij wanbedrijven, van het geval dat tegen het misdrijf geen hoogere straf is bedreigd dan eene boete van *f* 200.00

„Maar wie bepaalt dit?

„Er zijn geweest, die meenden, dat de qualificatie, door *den eersten regter* gegeven aan het feit, den maatstaf bepaalde; maar men heeft dit gevoelen moeten opgeven, omdat men inzag, dat *deze* niet kon beslissen of *zijne* uitspraak al dan niet aan hooger beroep onderworpen kon zijn; omdat men moest erkennen, dat, waar de wet spreekt van eene *bedreigde* straf, er niet te denken viel aan eene *toegepaste* straf, niet aan het oordeel *van den regtsprekende*, maar aan het oordeel *der wet.*

„Men heeft gemeend, dat het afhankelijk was van de qualificatie, *door het Openbaar Ministerie* aan het feit gegeven bij zijn requisitoir, omdat dit als ware het de conclusie, de eisch des eischers was, welke aan de wet moest worden getoetst.

„En daarvoor laat zich uit dit oogpunt veel zeggen.

„Maar toch kan ik daarmede geen volkomen vrede hebben.

„Ik vind daarin een gelijk bezwaar als in het eerste stelsel.

„Dan wordt het O. M. *regter* over de al dan niet appellabiliteit.

»Dan hangt weder deze niet af van de *bedreigde*, maar van de *geëischte* straf.

»Men kan daarbij beweren, dat men niet zoozeer de geëischte straf bedoelt, maar de *qualificatie*, door het O. M. bij het requisitoir gegeven, en deze *getoetst aan de wet*, welke de straf op het alzoo gequalificeerde feit bedreigt.

»Maar dan blijft het desniettemin *aan het O. M.* overgelaten om ten aanzien der appellabiliteit te beslissen.

»En waar de wet dit niet aan den regter, die kennis neemt, heeft willen overlaten, zie ik zwarigheid om dit aan het O. M. te doen.

»Het gevolg er van zou ook dit zijn, dat de Proc.-G. of de Off. van Just., in gevolge a. 242 of 255 Sv., gebruik willende maken van hun regt tot hooger beroep, daarin beperkt zouden zijn door de meening van den ambtenaar van het O. M. in eersten aanleg.

»En bovendien, indien men de onderscheiding, door Jhr. Mr. DE BOSCH KEMPER aangenomen, juist acht, dat het O. M. *requireert*, dat de regter op de aanhangige zaak *regt spreke*, doch *concludeert*, d. i. adviseert *in welken zin* die regtspraak plaats behoort te grijpen, dan vervalt, naar mijn eerbiedig inzien, de omstandigheid, dat het requisitoir de eisch, en dus den aard van het geding bepaalt.

»En zou dit ook wel kunnen zijn, wanneer, en dit is buiten tegenspraak, de regter niet gebonden is door het requisitoir van het O. M.?

»De regter behoeft dit in geenen deele te volgen.

»Hij is gebonden aan de *dagvaarding*; deze bevat *het objectum litis*; *daaraan* moet de regter zich houden; *daarover* moet hij uitspraak doen.

»Deze is de *introitus litis*, zij bepaalt de *litis contestatie*; zij bevat het *feit*, *aan de regterlijke kennisneming onderworpen*; en de vraag is, om de appellabiliteit te bepalen, welke straf be-

dreigt *de wet* tegen het *feit* of *misdrijf*, *waarvan* de regter heeft kennis genomen.

»De regter, die geroepen is te oordeelen over de ontvankelijkheid van het beroep, over *zijne* bevoegdheid om in hooger beroep te oordeelen, moet dus *dat feit*, hetwelk *te last* was *gelegd*, hetwelk het *onderwerp van de regterlijke beslissing* in eersten aanleg uitmaakt, toetsen *aan de wet*, om te beoordeelen, of *hij* bevoegd is, behoudens het oordeel van den H.-R. in cassatie of *door die toetsing geene wet is geschonden* of *verkeerd toegepast*, of die toetsing een juisten, een wettigen grondslag heeft gehad.

»Mijn oordeel is dus, gelijk ik in zake F. J. v. W. en J. v. V. bij conclusie dit heb uitgedrukt: »Waardoor wordt in straf»zaken de regterlijke competentie, en alzoo de bevoegdheid tot »hooger beroep geregeld? Door het *feit*, *aan de kennisneming* des »regters *onderworpen*, *in verband met de hoegrootheid der straf*, »*door de wet tegen dat feit bedreigd.*» In dien zin is dan ook het arr. door U. E. H. A. in die zaak op 8 Sept. jl. gewezen. (Zie v. D. HONERT, *Strafr.*, 1857, 289 en volg.; *Ned. Regtspr.*, LVI, 261.)

»Ik weet wel, dat dit stelsel moeijelijkheden kan te weeg brengen; dat een beklaagde vaak in het onzekere zal verkeeren, of hij hooger beroep, dan cassatie moet beproeven. Maar dit kan, dunkt mij, de juistheid van het stelsel niet omverwerpen; het is een gevolg der wet, die veronderstelt en veronderstellen moet, dat ieder de wet kent, en die de toetsing der appellabiliteit aan haar, aan de wet, aan de strafbedreiging der wet, heeft gewild.

»Men heeft wel eens de bedenking ingebragt: Indien het feit, bij dagvaarding gesteld, volgens de wet eens *geen* misdrijf opleverde, indien daartegen geene straf bij de wet is bedreigd, dan ontbreekt ook de maatstaf.

»Maar ik antwoord: Indien er geene straf is bedreigd, dan is de zaak niet appellabel, want dan is stellig geene *hoogere* straf bedreigd, die een hooger beroep wettigt.

»En bovendien, ook bij de andere opvatting blijft soortgelijke moeijelijkheid.

»Indien toch het O. M. *vrijspraak requireert* van het ten laste gelegde, waar blijft dan de maatstaf, die anders in het requisitoir, in de qualificatie van den eischer wordt gezocht?

»Indien het O. M. *ontslag* van regtsvervolging requireert, hoe dan?

»En toch bestaat de mogelijkheid, dat de regter, *die niet gehouden is aan het requisitoir*, omtrent bewijs van schuld of qualificatie, eene veroordeeling, en misschien eene zeer juiste veroordeeling, althans eene zeer juiste qualificatie heeft uitgesproken.

»Zal dan het regt van verdediging, in welks belang het andere stelsel wel eens is wedersproken, door het min juiste inzigt van het O. M. verstoken zijn van de mogelijkheid van hooger beroep?

»Wordt de *qualificatie van den eersten regter* als maatstaf gebezigd, dan ontvalt die aan het O. M. waar de eerste regter geen maatstaf geeft, ten gevolge van vrijspraak of ontslag van regtsvervolging.

»Zal men dan weder terugkeeren tot den *verworpen* maatstaf: *de wet? en de beoordeeling van den hoogeren regter*, ten aanzien *zijner* bevoegdheid?

»Maar dan wisselt men van maatstaf *pro re natâ*, zonder dat de wet daartoe aanleiding geeft.

»Ik eindig deze vooropgezette en voor de beoordeeling der zaak noodwendige algemeene beschouwing, met de verwijzing naar eenige arr^n^. van dezen Raad, hiertoe betrekkelijk, als: van 2 Aug. 1847; 13 Dec. 1853; 7 Febr. 1854; 4 Feb. 1854; 23 Mei 1854; 19 Dec. 1854 (*Ned. Regtspr.* XXVIII, 217; XLVI, 225; XLVII, 1, 31, 275; XLIX, 50; v. d. Honert, *Strafr.*, 1847, II, 141; 1853, II, 165; 1854, I, 52—205; 1854, II, 143).

»De Raad zal hieruit zien, dat ik in zekere mate slechts deel hetgeen, waarmede de req. het betoog der beweerde schending

aanvangt: „dat de vraag niet afhankelijk is van de qualificatie, „waarmede de regter in hooger beroep vermeent het feit te moe-„ten bestempelen, maar integendeel alleen en uitsluitend wordt „bepaald door de oorspronkelijke dagvaarding;" maar dat ik juist daarom niet deel het betoog, waarmede de memorie op dit punt eindigt: „Indien de Kntr. had *veroordeeld*, *zou de beklaagde ontvanke-„lijk* zijn verklaard, zou de regter in appel *verpligt* zijn geweest „de zaak te onderzoeken; en dus moet ook de wederpartij ont-„vankelijk zijn."

„Daar is de *major* onjuist, want de geachte steller der memorie schijnt daarbij terug te keeren tot het denkbeeld, dat het *vonnis in eersten aanleg* de appellabiliteit regelt.

„De H.-R. zal thans te onderzoeken hebben, of de Regtbank te Tiel zich met regt onbevoegd heeft verklaard, of zij met juistheid het te last gelegde feit daartoe aan de strafwet heeft getoetst.

„De Regtbank meende dat a. 471, n°. 4, *C. P.* op dat feit paste.

„Wat was te laste gelegd?

„Dat de gereq. zonder schriftelijke vergunning van burg. en weth. *gebruik zou hebben gemaakt van tot openbare dienst bestemde gronden der gemeente Zalt-Bommel*, *tot opslag of berging van goederen*, door in de Oliestraat, gedurende bijna den ganschen dag, op de groote en kleine steenen *vaten tabak te hebben laten liggen*, waarvan sommige *opengeslagen en verspreid* lagen over de breedte der straat, zoodat de doortogt door die straat belemmerd was.

„Er is dus tweederlei eigenlijk te last gelegd: *gebruik* van stadsgrond tot *opslag* of *berging*; en 2°. dit *gedeeltelijk* in die mate, dat de doortogt belemmerd werd.

„Was dit laatste bewezen, en tevens dat daartoe geene noodzakelijkheid bestond, dan zou a. 471, n°. 4, *C. P.* toepasselijk kunnen zijn.

„Maar de hoofdzaak van het feit is: *gebruik maken van stads*

grond, zonder schriftelijke vergunning, *tot opslag of berging van tabakswaten.*

»En dit valt onder het bereik der verordening van 28 Junij 1856, bij de stukken aanwezig, strafbaar met geldboete en, subsidiair, volgens a. 165 der gemeente-wet, met gevangenisstraf, en de ten laste gelegde overtreding is dus vatbaar voor hooger beroep.

»De verordening verbiedt toch met zoo vele woorden: »*het gebruik maken van tot openbare dienst bestemde gemeente-gronden*, tot *opslag*, *berging* of *uitstalling* van goederen of tot werkplaats, *ten zij met schriftelijke vergunning* van burg. en weth.

»De regter in eersten aanleg (en die in hooger beroep deelde in diens gevoelen) meende, dat daaronder niet begrepen was het *tijdelijk* nederleggen, maar dat de vergunning eerst noodig zou zijn, wanneer een *blijvend* gebruik van gemeentegrond voor langeren tijd werd gemaakt.

»Ik kan die onderscheiding van korteren of langeren tijd in de verordening niet lezen; ik vind daarin niets dat eenige tijdsbepaling aangeeft.

»Het woord *berging* moge daartoe *eenige* aanleiding geven; de woorden *opslag* (waarop het vooral hier aankomt) en *uitstalling* doen veeleer aan een tijdelijk gebruik denken.

»Hij, die gedurende *eenen dag*, gedurende *een' voormiddag*, op de straat *uitstalt*, of op andere wijze de straat gedeeltelijk *tot eigen gebruik voor opslag* als anderzins bezigt, maakt evenzeer gebruik van de straat, als hij, die dit *gedurig* herhaalt.

»De eerste regter heeft ook gemeend steun te vinden in de bepaling van a. 3 dier verordening, omdat daarbij verboden is, bouwstoffen, afbraak, puin, of *andere voorwerpen na zonsondergang* op straat te laten liggen, zonder gelijke vergunning; als waardoor zou blijken, dat *eerst dan* het laten liggen met straf wordt bedreigd, *wanneer zulks geschiedt na zonsondergang.*

»Maar de bewoordingen van dat a. duiden m. i. aan, dat

aldaar sprake is van geheel iets anders, dan van opslag enz., en zelfs kunnen beide bepalingen zeer goed zamen gaan: iemand toch *kan* vergunning hebben *om* goederen *op te slaan*, om *uit te stallen* op de straat, en toch wordt hij strafschuldig, wanneer hij die *goederen na zonsondergang* laat liggen, hetgeen gewoonlijk het geval niet is bij opslag of uitstalling, zonder *ook daartoe* bijzondere vergunning te bezitten.

„Ik geloof dus, dat dit *eerste middel* gegrond is. Ik voeg daarbij slechts, dat zulks ook het geval moet zijn in het oog van hen, die de vraag naar de al dan niet appellabiliteit liever in verband brengen met het requisitoir van het O. M., want ook de ambtenaar van het O. M. had de toepassing der gemeente-verordening en der gemeente-wet *gerequireerd*.

„Met een enkel woord wil ik ook nog, omdat de Raad met mij in opvatting zou kunnen verschillen en omdat ze quaestiën van vorm betreffen, mij bezig houden met de *beide andere middelen* van cassatie.

„*Het tweede* wordt genaamd: schending van de a. 206 en 211 S'. „omdat het vonnis in geschil geene beslissing bevat over het „al of niet bewezene van het feit, omdat de regter in appel zich „vergenoegd heeft met alleen bij onderstelling daarvan melding „te maken."

„Maar het komt mij voor, dat de bestreden handeling uitermate overeenstemt met hetgeen de vraag naar al dan niet beroepbaarheid van een vonnis medebrengt.

„Het oordeel over het al dan niet bewezene der feiten is uit den aard der zaak eene regterlijke *kennisneming* en *beslissing*; en hoe *kan* de regter *die geven*, waar hij zelf verklaart *niet bevoegd* te zijn, om in hooger beroep van het te last gelegde *kennis te nemen* en daarover *te beslissen*?

„Ik geloof dat *dit middel* van cassatie niet gegrond is.

„Het *laatste middel* beweert, dat het vonnis niet met redenen is omkleed ten aanzien der beslissing, dat het feit niet krachtens

de policie-verordening, maar volgens a. 471, n°. 4, *C. P.* zou kunnen worden gestraft.

»Ik meen *dit middel* feitelijk minder juist te mogen noemen, wanneer ik in het vonnis des eersten regters minstens twee overwegingen (vroeger door mij aangevoerd) daaraan gewijd zie, en in het vonnis der Regtbank eene referte daaraan lees in de woorden: »dat echter dit feit, zoo 't bewezen ware, niet zou daar»stellen overtreding van evengemelde verordening, *zoo als sulks ook »door den eersten regter bij zijn vonnis op daarbij aangevoerde »gronden te regt is verstaan.»*

»Ook *dit middel* zou ik dus ongegrond achten.

»Naar aanleiding echter van het door mij overwogene ten aanzien van het *eerste middel*, heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de Raad het aangevallen vonnis vernietige, het hooger beroep ontvankelijk verklare en de zaak terugwijze naar de Arr.-R. te Tiel, om met inachtneming van 's Raads arr. de zaak af te doen, met reserve der kosten in cassatie tot de einduitspraak.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gelet op de *middelen* van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie, bestreden bij pleidooi door den advocaat van den gereq.;

»O., dat als *eerste middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 44 R. O., omdat de ontvankelijkheid van het hooger beroep geenszins zou afhankelijk zijn van de qualificatie, waarmede de regter in hooger beroep vermeent het feit te moeten bestempelen, maar integendeel alleen en uitsluitend wordt bepaald door de oorspronkelijke dagvaarding;

»O. dienaangaande, dat het al of niet aan hooger beroep onderworpen zijn eener aan de kennisneming van eenen Kntr. onderworpen strafzaak afhangt van de *tegen het misdrijf bedreigde straf;* — dat onder *misdrijf* moet worden verstaan het bij dagvaarding ten laste gelegde feit; en dat derhalve alleen

dáárvan, in verband met de tegen dat feit bedreigde straf, afhangt het al of niet voor hooger beroep vatbaar zijn eener zoodanige zaak;

„O., dat hetgeen aan den gereq. bij dagvaarding is te last gelegd, is een eenig feit, waarvan de hoofdkenmerken hierin bestaan, dat door den gereq. is gehandeld *willekeurig* en dat door zijne handelingen de doortogt door de bij dagvaarding aangeduide straat belemmerd is;

„O., dat tegen dat feit bij a. 471, n°. 4, S^t^. eene boete is bedreigd van één tot vijf franken, en alzoo eene geldboete, de som van *f* 20.00 niet te boven gaande, en derhalve tegen het vonnis van den Kntr., waartegen hooger beroep was aangeteekend, naar a. 44 R. O. geen hooger beroep ontvankelijk was;

„O., dat derhalve dat wetsa. met juistheid bij het aangeklaagde vonnis is toegepast, dat a. daarbij mitsdien niet is geschonden, en alzoo het *eerste middel* is onaannemelijk;

„O., dat als *tweede middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 206, in verband met a. 211 S^r^., vermits het aangeklaagde vonnis geene beslissing bevat over het al of niet bewezen zijn van het feit, zoo als het aan den gereq. bij de oorspronkelijke dagvaarding was ten laste gelegd;

„O. dienaangaande, dat bij niet-ontvankelijk-verklaring van een hooger beroep, geen onderzoek naar het al of niet bewezen zijn van het feit, aan eenen beklaagde bij oorspronkelijke dagvaarding ten laste gelegd, maar alleen van het feit, zoo als het in die dagvaarding is omschreven, te pas komt; en gevolgelijk ook het *tweede middel* is ongegrond;

„O., dat als *derde middel* van cassatie is aangevoerd, dat het aangeklaagde vonnis niet voldoende met redenen zou omkleed zijn ten aanzien der toepasselijkheid *in casu* van a. 471, n°. 4, S^t^.;

„O., dat het aangeklaagde vonnis, de niet-ontvankelijkheid van het hooger beroep uitsprekende, op grond dat in deze niet zou van toepassing zijn a. 2 der verordening op de openbare

straten, pleinen en wandelplaatsen binnen de gemeente Zalt-Bommel, van den 30sten Mei en 28sten Junij 1856, maar a. 471, n°. 4, Sr. dat vonnis, door de opneming van het feit, zoo als het in de dagvaarding was omschreven, en door de omschrijving van dat feit te vergelijken met de bepaling van laatstgenoemd wetsa., voldoende met redenen is omkleed, en mitsdien ook het *derde middel* van cassatie is onaannemelijk;

»Verwerpt het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.»

N°. MCCCLXXXVII. — Arrest van 23 Februarij 1858.

(A. 296, 297 St.)

Wordt voor het bestaan van doodslag met voorbedachten rade, of moord, gevorderd de vooraf gemaakte toeleg om te dooden? — NEEN.

Is niet, waar doodslag begaan is, die, in den zin der wet, met voorbedachten rade gepleegd, wanneer vóór de daad bij den dader toeleg heeft bestaan om tegen den verslagen persoon geweld te plegen? — JA.

P. J. G., oud 22 jaren, landbouwersknecht, laatst wonende op de Weijerhof te Benrad, Burgemeesterij Hals, Koningrijk Pruissen, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 9den Dec. 1857, waarbij hij is schuldig verklaard aan de misdaden van verkrachting van een kind beneden de volle 15 jaren, en van moord, en te dier zaken veroordeeld tot de straf des doods en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Proc.-G. VAN MAANEN genomen de volgende conclusie:

»Een Nederlander heeft binnen het Koningrijk Pruissen jegens eene vreemdelinge, eene ingezetene van dien Staat, misdrijven gepleegd, zoo gruwelijk en onmenschelijk, ik moest zeggen, zoo

tegennatuurlijk, dat de mond schier weigert die mede te deelen, de pen, die te omschrijven.

"Hij is daarvoor door den Nederl. regter ter dood veroordeeld. Eene zeer uitvoerige memorie van cassatie is ten behoeve van den misdadiger aan U. E. H. A. ingediend, en onderscheidene *middelen* van cassatie zijn daarbij voorgesteld. Eenige betreffen den vorm, andere de regterlijke beslissing. Slechts zeer kort zal ik bij deze stilstaan, maar hoofdzakelijk voor de behandeling van eenige andere, naar mijne meening belangrijke punten U. E. H. A. aandacht inroepen.

"Schoon de memorie van cassatie daarvan zwijgt, meen ik die aandacht in de eerste plaats te moeten bepalen bij de vraag: Was de Nederl. regter bevoegd, over deze wandaden regt te spreken?

"Ik vind mij daartoe te meer geroepen, omdat het laatste subordinate *middel* van cassatie toch met die vraag in verband staat.

"Men heeft daarbij willen beweren, dat a. 304 *C. P.* door a. 207, 2e lid, Sr. zou zijn afgeschaft, en dat mitsdien deze req. niet krachtens eerstgenoemd a. ter dood moest worden veroordeeld, ofschoon het *in facto* is beslist, dat hij, overwegende dat het geschreeuw van het zesjarig slagtoffer zijner afschuwelijke lusten zoude gehoord, en alzoo zijne misdaad ontdekt zoude worden, ten einde die ontdekking voor te komen, dat kind met de banden van haar voorschoot de keel heeft toegewrongen en alzoo verworgd.

"Zoo dit ongerijmd beweren al anders eene ernstige wederlegging verdiende, en niet ten allen overvloede werd wedersproken door a. 13, n°. 3, der wet van 29 Julij 1854, *St.* n°. 102, hier, E. H. A. H., doet het niets ter zake.

"In de eerste plaats toch is a. 304 *C. P.* door het Hof *niet* toegepast, maar ten andere, en hierop moet ik uwe aandacht vestigen, het *kon* niet worden toegepast.

„Het Hof toch ontleende zijne bevoegdheid om regt te spreken over misdrijven, door een Nederlander buiten 's lands tegen eene vreemdelinge begaan, uit a. 9 S^{t}., en daar de doodslag, vergezeld van de in a. 304 *C. P.* omschreven verzwarende omstandigheden, niet behoort tot die, welke in gemeld 9^{e} a. worden opgenoemd, zoo volgt hieruit, dat de Nederl. regter onbevoegd zou zijn, om te dier zake eene veroordeeling uit te spreken.

„Van de in dat 9^{e} a. S^{t}. opgetelde misdaden, is hier alleen sprake van MOORD. Wegens MOORD is de req. dan ook veroordeeld, en bijaldien de H.-R. mogt oordeelen, dat de gepleegde feiten het karakter van *moord* missen, dan zal hiervan het noodzakelijk gevolg moeten zijn, dat hij, ten principale regt doende, het Hof onbevoegd verklaart, om van dit strafgeding kennis te nemen.

„Ik geloof echter daarom niet dat het Hof slechts bevoegd was, om in de gegevene omstandigheden alleen naar den gepleegden moord onderzoek te doen en daaraan schuldig te verklaren, doch onbevoegd, om te oordeelen over de daarmede in *een onafscheidelijk verband staande* misdaad, van verkrachting. Ik moet te dezen opzigte den Raad doen opmerken, dat a. 9 niet zegt, dat alleen de daarin vermelde *misdaden* hier te lande volgens onze wetten zullen worden gestraft, maar *Nederlanders*, die zich daaraan schuldig of medepligtig hebben gemaakt.

„De bevoegdheid des Nederl. regters, om den schuldige te vervolgen en te veroordeelen, hangt af van de vraag, of hij beschuldigd wordt van een der in a. 9 bedoelde misdaden; en als dit het geval is, dan kan en moet hij, naar mijne meening, tevens vervolgd worden wegens alle de verdere daarmede *zamenhangende* misdrijven, al ware het dat die niet in a. 9 zijn opgenoemd.

„Dat nu in dit geval de misdaden van verkrachting en van moord zamenhangende waren, zal men wel, ook met het oog op a. 130 S^{t}., niet kunnen betwijfelen.

„Het *eerste middel* van cassatie is als naar gewoonte weder gegrond op het beweren, dat uit het arr. niet zou blijken, dat de req. op wettige bewijsmiddelen is schuldig verklaard. In meerdere opzigten tracht de steller der memorie dit aan te toonen, en geeft zich de moeite om daarbij te treden in enkele bijzonderheden, die welligt hoogst belangrijk kunnen zijn geweest bij de behandeling der zaak voor den *judex facti*, doch die ten eenemale vreemd zijn aan hetgeen bij de behandeling der zaak in cassatie ter sprake kan komen.

„Ik zal met een enkel woord al wat daarover gezegd is beantwoorden. De steller der memorie heeft het arr. òf niet gelezen òf niet verstaan. Hij verliest geheel uit het oog, dat hier regt is gedaan op eene bekentenis, voor den regter-commissaris afgelegd, eene bekentenis, in allen deele voldoende aan hetgeen bij a. 439 Sr. wordt gevorderd, om die volledig bewijs van schuld te doen opleveren, op eene geregtelijke bekentenis, die wel ter openbare teregtzitting is herroepen, doch van welke herroeping de regter heeft verklaard, dat zij niet rust op aannemelijke gronden. Zie cons. 17, 18, 19, 20 en 21. Deze bekentenis betreft niet alleen de daden die gepleegd zijn, maar ook dat te voren opgevatte voornemen van den req., hetwelk het Hof geoordeeld heeft, aan den gepleegden doodslag het kenmerk van moord te geven.

„Ik meen dat het onnoodig is van *dit eerste middel* meer te spreken.

„Het beweren van den steller der memorie, dat er geene behoorlijke afzonderlijke uitspraak omtrent de daadzaken en hare qualificatie in het arr. zoude zijn, vindt zijne volledige wederlegging in de eenvoudige lezing van den 21n en 23n considerans; ik kan volstaan met daarnaar te verwijzen.

„De eenige quaestie, die werkelijk van gewigt is en die wel niet bepaald en duidelijk, maar toch eenigermate en zijdelings in de memorie van cassatie wordt aangevoerd, ofschoon vermengd

met vele niets ter zake doende bedenkingen over het al of niet bewezen zijn van het aanwezen van een vóór de daad gevormd voornemen, is deze: of de bewezene feiten het karakter dragen van *moord*, van doodslag, met voorbedachten rade gepleegd.

»Wij lezen te dezen aanzien in den 23n considerans: »Overwe-»gende, dat bewezen zijnde dat de beschuldigde, vóór dat hij de ge-»welddadige verkrachting pleegde en het kind verworgde, het »voornemen had opgevat, om, door verkrachting, eenen aanslag »op den persoon van het kind te plegen, zich daardoor heeft »schuldig gemaakt aan de misdaden van verkrachting van een »kind beneden de volle 15 jaren gepleegd, en van doodslag, met »voorbedachten rade gepleegd, of moord.» Als men dit in verband brengt met de feitelijke beslissing in den 21n considerans, dan ziet men dat de snoodaard, reeds toen hij zich met het kind in de tuin van den woning harer ouders bevond, zijn afschuwelijk voornemen heeft opgevat, en dat hij dat ongelukkig slagtoffer daartoe onder beloften van korenbloemen te plukken en kransen voor haar te vlechten (eene daarvan hield de verstijfde hand van het kinderlijkje nog omvat) uit den tuin heeft gelokt naar eene eenzame, midden tusschen het hooge graan gelegen plaats, waar hij het gruwelstuk heeft volbragt.

»De regtsvraag is alzoo deze: Of dat vóór de daad gevormd voornemen om het kind te verkrachten, ook met betrekking tot den daarop gevolgden doodslag, oplevert de kenteekenen van zoodanige praemeditatie, dat die doodslag regtens geacht moet worden *met voorbedachten rade* te zijn gepleegd en alzoo het karakter van *moord* te dragen?

»Het Hof heeft die vraag toestemmend beantwoord. Ik meen dat die beslissing regtens juist is. Argumenten daartegen zijn in de memorie eigenlijk niet aangevoerd; dit bevrijdt mij van de moeite der wederlegging. Ik bepaal mij tot de adstructie van mijn gevoelen.

„De praemeditatie wordt in a. 297 omschreven, als „le dessein, „formé avant l'action, d'attenter à la personne d'un individu.„ daartoe wordt dus niet gevorderd het vooraf bestaan van een opzet om te dooden, maar alleen het opzet om aan te randen, het vooraf beramen van het voornemen (zoo als de Raad zich zeer juist uitdrukte in zijn arr. van 8 Dec. 1851, V. D. HONERT, *Strafr.* II, 238, initio) „tot het plegen van persoonlijk ge„weld„ (ook *Ned. Regtspr.* IX, 237). Die dus, om een bekend voorbeeld te nemen, uitgaat met het doel om eenen anderen slechts slagen toe te brengen en dan een doodelijken slag toebrengt, pleegt *moord.*

„Nu zal het toch, geloof ik, wel niets ter zake kunnen afdoen, dat *in casu* het voornemen niet was om tè slaan, te moorden, in het water te werpen of dergelijke mishandelingen, maar op de meest geweldige wijze de eerbaarheid aan te randen, om te schenden om te verkrachten. Dit voorzeker is niet in mindere mate eene aanranding des persoons, een persoonlijk geweld, dan de zoo even genoemde feitelijke bedreigingen. Even zoo min doet het m. i. iets ter zake, dat de dood niet het gevolg is geweest van het voorgenomen *stuprum violentum*, [hoezeer de daarbij aangedane beleedigingen, volgens de deskundigen, ofschoon niet *volstrekt doodelijk*, echter niet zonder invloed zijn geweest op den dood van het kind, (consid. 6, 7, 20 en 8)], maar dat die dood onmiddellijk is veroorzaakt door de daarop gevolgde en daarmede in een onafscheidelijk verband staande verworging.

„Ik kan toch niet inzien, dat het gedurende het plegen der voorgenomen, der gepraemediteerde feitelijke beleediging, bij den dader opgerezen opzet om zijn slagtoffer te dooden, en het daartoe plegen van ander geweld, dan hij aanvankelijk had voorgenomen, het karakter van voorbedachten rade ontnemen aan het vroeger gevormd voornemen.

„Hoe? Zoo de req. na het plegen van het *stuprum* en de

daarbij op eene ontmenschte wijze toegebragte zware verwondingen, zijn slagtoffer had laten liggen, en het, gelijk zeer vermoedelijk is, daardoor bezweken ware, dan zou er buiten kijf doodslag met voorbedachten rade hebben plaats gehad. Maar nu hij bovendien, na het boeten van zijnen lust, het kind heeft verworgd, zou die misdaad geacht moeten worden niet met die verzwarende omstandigheid gepleegd te zijn. Hoe! Als men iemand ten gevolge van voorbedachtelijk aangedaan geweld doodt, schoon men daartoe niet het minste voornemen had, zal die daad het kenmerk dragen van moord. Maar als men, onder het plegen van de mishandeling zelve, het voornemen opvat om hem te dooden, en daartoe andere middelen aanwendt, dan men aanvankelijk bij de mishandeling bezigde, zal dan die doodslag het karakter niet hebben van met voorbedachte rade gepleegd te zijn? Ik zoude dit voor eene groote inconsequentie houden, die evenzeer met de bepaling der strafwet als met de wetten eener gezondene redeneerkunde zou strijden.

»Ook het Hof heeft dit te regt aldus begrepen. Het vormen van dat voornemen, dat aan eenen doodslag of verwonding het karakter geeft van met voorbedachten rade gepleegd te zijn, is een op zich zelf staand feit, dat, om mij zoo eens uit te drukken, geheel voltooid, ten einde gebragt is, voor dat de werkelijke aanranding eenen aanvang neemt.

»Welke dan ook de gevolgen van deze laatste mogen zijn, welke daden daarbij mogen worden gepleegd, deze allen dragen het kenmerk van gepraemediteerde beleedigingen, zelfs dan als de gevolgen daarvan naauwelijks of niet door den dader hadden kunnen worden voorzien, en ook als, gelijk in dit geval, *bij en onder* het plegen van den voorgenomen aanval, door nieuw opgekomen driften en hartstogten de aard daarvan verandert. De dood van het ongelukkige kind is een onmiddellijk gevolg geweest van de met voorbedachten rade door den beschuldigde ondernomen geweldpleging.

„Die doodslag draagt dus zelf het kenmerk van *moord*, zoo als die misdaad in de wet wordt omschreven.

„Ik ben alzoo van oordeel, dat het beklaagde arr. in allen deele overeenkomstig de wet is gewezen.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* is aangevoerd: schending van de a. 427, alinea 2, 428, 1°. en 3°., in verband met de a. 439, 440, 441 en 443, 1°. en 4°., S^{t}., omdat de req. niet op wettige bewijsmiddelen, maar op bloote vermoedens zoude zijn schuldig verklaard èn ten aanzien van de verkrachting èn ten aanzien van den moord.

„O. hieromtrent, dat èn de verkrachting èn de verworging bij het beklaagde arr. als bewezen zijn aangenomen op de volledige bekentenis van den req., niet alleen voor den regter-commissaris bij de Arr.-R. te Roermond, maar ook voor den Hove afgelegd, zoo als die in de 17e en 18e overweging van het arr. gevonden wordt, en welke bekentenis, volgens de 21e overweging, als vergezeld zijnde van eene bepaalde en naauwkeurige opgave van omstandigheden, welke ook door de verklaringen der getuigen, die den beschuldigde met het kind gezien, die het lijk des kinds gevonden hebben, en van hen, die dat lijk geregtelijk geschouwd hebben, bekend zijn en daarmede overeenstemmen, een volledig bewijs van schuld heeft opgeleverd;

„O., dat *dit middel* alzoo van allen grond is ontbloot;

„Wat aangaat het in *de 2e en de 4e plaats* beweerde, dat namelijk in deze van praemeditatie tot den doodslag niet wettig zou zijn gebleken, en daardoor bij de schuldigverklaring aan moord of doodslag met voorbedachten rade verkeerd zouden zijn toegepast de a. 296 en 302 S^{t}., en geschonden a. 297 van hetzelfde Wetboek;

„O., dat de vooraf gemaakte toeleg om het kind te verkrachten, door het Hof als bewezen is aangenomen op grond van de bekentenis, door den req. afgelegd voor den regter-commissaris

bij de Arr.-R. te Roermond: ***dat hij reeds te voren, en wel in den tuin van de hofstede, het voornemen had opgevat om het kind te verkrachten, en hij hetzelve daartoe, met belofte van kransjes van korenbloemen te zullen maken, in het veld gelokt had;***

»O., dat wel deze bekentenis is herroepen voor het Hof, maar die herroeping door den regter is geoordeeld niet op aannemelijke redenen gegrond te zijn, zoodat zij, naar het voorschrift van a. 441 S^r^., de vroeger afgelegde geregtelijke bekentenis niet krachteloos heeft gemaakt;

»O., dat alzoo de vooraf bij den req. bestaan hebbende toeleg om het kind te verkrachten is aangenomen op wettig bewijsmiddel;

»O., dat het verder is aangenomen, dat, na de met geweld volbragte verkrachting en het daarbij hevig schreeuwen van het kind, de req., vreezende dat dat geschreeuw zoude gehoord en alzoo zijne misdaad zoude ontdekt worden, ten einde die ontdekking voor te komen, het kind eerst met de hand moedwillig de keel heeft toegedrukt en daarna hetzelve met de twee banden van deszelfs voorschoot de keel heeft toegewrongen en alzoo verworgd, en hetzelve in dien toestand stervende heeft verlaten; — dat de dood van het kind dan ook weldra is gevolgd, en dat die dood het gevolg geweest is der verworging, terwijl de zware, hoewel niet onmiddellijk en volstrekt doodelijke verwonding den dood door verworging verhaast heeft;

»O., dat voor het bestaan van doodslag met voorbedachten rade of moord, naar de a. 296 en 297 S^t^., in onderling verband beschouwd, niet wordt gevorderd de vooraf gemaakte toeleg *om te dooden*, maar dat, waar doodslag heeft plaats gehad, die, in den zin der wet, is begaan met voorbedachten rade, wanneer vóór de daad de toeleg bij den dader heeft bestaan om geweld *tegen den persoon* te plegen (*d'attenter à la personne*);

»O., dat de toeleg om een zesjarig kind te verkrachten, op

zich zelf, en afgescheiden van het denkbeeld van aanranding der eerbaarheid, ontegenzeggelijk is een der meest misdadige van de voornemens, die kunnen zijn bedoeld bij de even aangehaalde uitdrukkingen der wet, zoodat hier zeer zeker toeleg heeft bestaan tot geweldpleging tegen den persoon; — dat wijders de verkrachting, zoo als die hier is uitgevoerd, met de daardoor ontstane verwonding, *en* de doodslag, naar het door het Hof dienaangaande besliste, in zoo naauw en onafscheidelijk verband te zamen hangen en te zamen hebben medegewerkt tot den dood van het kind, dat zij niet anders zijn te beschouwen dan als eene en dezelfde handeling, ten gevolge waarvan het kind is gestorven;

„O., dat op grond van een en ander, het in de 2e en in de 4e plaats aangevoerde is onaannemelijk;

„O., omtrent de in de *derde plaats* beweerde schending van a. 206, j°. 211, 2e lid, Sr., als zoude het arr. niet behoorlijk met redenen zijn omkleed *en* omtrent de daadzaken *en* omtrent derzelver qualificatie, dat dit beweren mede van allen grond is ontbloot, daar het beklaagde arr. in de 20 eerste overwegingen vermeldt èn hetgeen de getuigen en de deskundigen hebben verklaard, èn hetgeen de req. heeft bekend, en hierin eene volledige opgave van daadzaken gevonden wordt; terwijl in de 23e overweging voorkomt de qualificatie dier daadzaken, als: van verkrachting, aan een kind beneden de volle 15 jaren gepleegd, en van doodslag met voorbedachten rade gepleegd, of moord, misdaden voorzien en bestraft bij de a. 331, 332, 295, 296, 297, en 302 St.;

„O. omtrent het ten slotte van de memorie van cassatie beweerde, als of a. 304 St. door a. 207 Sr. zoude zijn geabrogeerd, dat dit beweren voor den Raad geen punt van onderzoek behoeft uit te maken, daar de veronderstelling, namelijk de mogelijke toepassing van gezegd a. 304, waaronder het is aangevoerd, niet aanwezig is, en er alzoo in deze van gezegd a. 304 geen sprake kan zijn;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCCCLXXXVIII. — Arrest van 23 Februarij 1858.

(A. 206 en 211 Sr.)

Zijn de a. 206 *en* 211 *Sr.* in casu *geschonden, door in geen onderzoek te treden naar den grond, waarop de door de gereqn. ontkende onderhoudspligtigheid zoude berusten?* — Ja.

L. J. V., burgemeester, en L. I. M. V., grondeigenaresse, beide wonende te Esch, zijn reqn. van cassatie tegen een vonnis van den Kntr. te B., van den 15den Dec. 1857, waarbij zij, ter zake van op den 2den Sept. 1857, bij de schouwing over den waterloop te Helvoirt, genaamd de Zandlei, het hun toebehoorende gedeelte van den voormelden waterloop, schietende langs het perceel kadaster C, n°. 435, van genoemde gemeente, uitmakende eene lengte van 128 Ned. ellen, te zijn bevonden niet naar behooren te hebben uitgediept, krachtens de publicatie van het Volk van Bataafsch Brabant, van 23 Mei 1796, en bijzonder de bepaling van a. 1, zijn schuldig verklaard aan twee en twintig overtredingen en te zamen zijn veroordeeld in 22 geldboeten, elk van 35 cents, ten behoeve der gemeente Helvoirt, teruggave der gemaakte kosten van herstelling der breuken, geschat op *f* 7.00, en aanbestedingskosten derzelve, ten bedrage van 97 cents, ten behoeve der gemeente, en voorts solidair in de kosten, ten behoeve van den Staat, ter somma van *f* 5.14, een en ander invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Evertsz, heeft de Adv.-G. Karseboom, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„O., dat bij memorie (zonder noodzaak op zegel geschreven) als *eenig middel* van cassatie is voorgedragen: overschrijding, al-

thans niet-naleving (hetgeen zal moeten zijn verkeerde toepassing, althans schending) der a. 206 en 211, in verband met de a. 253 en 217 St., omdat de regter niet heeft onderzocht, krachtens welk regt, welke wet, welk reglement, welk contract zij tot de geactioneerde uitdieping zouden gehouden zijn;

„O., dat het aangevallen vonnis alleenlijk uit het proces-verbaal van schouwing en de verklaringen van de beëedigde getuigen heeft aangenomen, dat bij het voeren van de schouw gebleken was, dat niet naar behooren was uitgediept het gedeelte van den waterloop te Helvoirt, langs het eigendom der beide aangeklaagden, en *mitsdien* ten hunnen laste, ter lengte van 128 el, zonder eenige verdere omkleeding der redenen, op welke de onderhoudspligtigheid is aangenomen;

„Dat alzoo het vonnis in dit opzigt niet behoorlijk met redenen is omkleed;

„O., dat ook slechts a. 1 der publicatie der Representanten van het Volk van Bataafsch Brabant tekstueel is opgenomen in het aangevallen vonnis;

„Dat dit a., luidende: „dat de boete van iedere fout zal wezen „van 7 stuivers, en iedere fout of breuk gerekend worden op eene „roede, Bosscher maat, tegen hetzelfde perceel of erf," blijkbaar alleen de straf bevat op een elders voorkomend gebod;

„Dat het a. der verordening, welke het feit als misdrijf qualificeert, alzoo niet tekstueel is opgenomen, en het vonnis mitsdien niet bevat den tekst der wet, welke is toegepast;

„Dat alzoo de aangehaalde a. in tweederlei opzigt zijn geschonden;

„Concludeert, dat de Raad het aangevallen vonnis vernietige en de zaak verwijze naar de Arr.-R. te 's Hertogenbosch, om op de bestaande dagvaarding te worden beregt en afgedaan; de kosten te brengen onder die der einduitspraak."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *middel* van cassatie, door de req^n. voorgesteld bij

memorie: overschrijding, althans niet-naleving van de a. 206 en 211, in verband met de a. 253 en 227 Sr., omdat de regter niet heeft onderzocht, krachtens welke wet, welk reglement of welk contract zij tot uitdieping van de rivier de Lei zouden gehouden zijn;

»O., dat de gedaagden *primario* hebben ontkend tot de uitdieping van den waterloop de Zandlei gehouden te zijn, en de Kntr. deze verdediging, even als hunne bewering, dat zij de Lei hebben doen zuiveren en daarenboven voldoende uitdiepen, onaannemelijk heeft geacht, alleen op grond dat die verdediging in strijd was met de daadzaken, in gevolge het reglement geconstateerd door de bevoegde overheden en door de getuigen ten laste toegelicht;

»O., dat dus de verpligting door den Kntr. schijnt te zijn afgeleid uit de omstandigheid, dat het gedeelte van den waterloop, schietende langs het perceel kadaster sectie C, van n°. 435 der gemeente Helvoirt, toebehoorde aan de beide gereqn. en mitsdien *ten hunnen laste was;*

»O., dat evenwel voor dit laatste geen de minste grond is opgegeven, en alzoo niet is onderzocht, op welken grond de verpligting, door de gedaagden ontkend, zoude berusten;

»O., dat mitsdien de a. 206 en 217 Sr. inderdaad zijn geschonden en het aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond;

»Vernietigt het beklaagde vonnis des Kntr. te Boxtel, van den 15den Dec. 1857; verwijst de zaak naar de Arr.-R. te 's Bosch, om op de bestaande dagvaarding te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.»

N°. MCCCLXXXIX. — Arr. van 2 Maart 1858.

(A. 202, in verband met de a. 256, 247 en 227 Sr.)

Is door de wijze van behandelen in deze, de nu req. van cas-

satie buiten gelegenheid gelaten om zich te verdedigen en, nadat het O. M. andermaal het woord had gevoerd, het laatst te spreken? — JA.

H. G., landbouwer, wonende te Soest, is req. van cassatie tegen eene vonnis van de Arr.-R. te Amersfoort, op den 17den Dec. 1857 in hooger beroep gewezen, waarbij hij, ter zake van het niet behoorlijk onderhouden van eenen duiker, liggende in eenen publieken weg onder de gemeente Soest, door iemand, tot het onderhoud verpligt, zelfs nadat hem door burgemeester en wethouders dier gemeente was aangezegd, in dit onderhoud te voorzien vóór den dag, waarop de herschouw zoude gehouden worden, op grond van de a. 74, litt. *k* en *m*, 78, 79, 80 en 82 van de algemeene verordening van policie voor de gemeente Soest, van den 1sten Dec. 1856, — de a. 164 en 165 der wet van den 29sten Junij 1851, *St.* n°. 85, en a. 469 St., is veroordeeld in eene geldboete van zes gulden, met subsidiaire gevangenisstraf van één dag, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., zijne conclusie genomen, strekkende tot verwerping van het ingestelde beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, hoezeer door of van wege den req. geene *middelen* tot staving van zijn beroep zijn aangevoerd, nogtans uit de processen-verbaal der teregtzittingen, tot deze zaak betrekkelijk, blijkt, dat, na contradictoire behandeling der zaak in hooger beroep, op de teregtzitting van den 12den Nov. 1857 hét onderzoek is gesloten verklaard en de uitspraak van het vonnis bepaald op den 19den daaraanvolgende; — dat echter ter teregtzitting van laatstgenoemden dag, alwaar de req. niet was verschenen, de uitspraak van het vonnis niet heeft plaats gehad, maar de debatten in deze zaak door de Regtbank weder geopend zijn, en gelast is, dat ter teregtzitting van den 3den Dec., toen aanstaande, de beide

wethouders der gemeente S., T. K. en T. S., alsnog als getuigen zouden worden gedagvaard door den Off. v. J., en de verdere behandeling der zaak tot dien dag werd uitgesteld;

„Dat voorts ter teregtzitting van den 3den Dec., buiten tegenwoordigheid van den req. of zijn gemagtigde, als zijnde aldaar niet verschenen, en zonder dat er eenig blijk voorhanden is, dat de op den 19den Nov. gedane heropening van het vroeger gesloten onderzoek en de last tot nader getuigenverhoor op den 3den Dec., op eenigerlei wijze ter kennis van den req. was gebragt of gekomen was, de genoemde getuigen zijn gehoord, en nadat het O. M. het woord had gehad, het onderzoek andermaal is gesloten en de uitspraak van het vonnis bepaald op den 10den Dec., als wanneer die dan ook is gevolgd;

„O., dat door deze handelwijze der Regtbank de req. buiten de gelegenheid is gelaten om, bij het hervatte onderzoek der zaak en dien ten gevolge nader gehouden getuigenverhoor, zich te verdedigen, en nadat het O. M. andermaal het woord had gevoerd, het laatst te spreken;

„O., dat mitsdien de req. in hetgeen tot het wezen van het regt van verdediging behoort is verkort, en bepaaldelijk a. 202, in verband met de a. 256, 247 en 227 Sv. geschonden is;

„Vernietigt het beklaagde vonnis en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, ten einde op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; de kosten in cassatie te dragen door den Staat.”

No. MCCCXC. — Arrest van 2 Maart 1858.

(A. 427, 428 Sv.)

Moet in casu *de beslissing: „dat door het* à bout portant *af„schieten van met kruid en lood geladene vuurwapenen op de „borst, nek of rug van een mensch, deze daardoor konde*

„en hoogstwaarschijnlijk doodelijk moest worden gewond of „het leven worden benomen ,„ worden beschouwd als te bevatten de beoordeeling door den regter van een op grond van wettige bewijsmiddelen als bewezen aangenomen feit, waarbij de voorschriften van de a. 427 en 428 *S*[t]. *buiten aanmerking moeten blijven?* — Ja.

G. H., policie-bediende, geboren en wonende te Deventer, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Overijssel, van den 21[sten] Dec. 1857, waarbij hij is schuldig verklaard aan twee opzettelijke pogingen tot moedwilligen manslag, gepleegd met voorbedachten rade, elke welker pogingen door uiterlijke daden is gebleken en tot een begin van uitvoering is overgeslagen, doch welker uitvoering telkens door eene van den wil des daders (des beschuldigden) onafhankelijke omstandigheid hare uitwerking heeft gemist, en te dier zake veroordeeld tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren en in de kosten, met bevel van aanplakking van het arr.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer IJssELSTEYN, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Vier middelen* van cassatie zijn aan ons onderzoek, aan ons *naauwlettend* onderzoek, zoo als de memorie van cassatie vermeent te moeten aandringen wegens het gewigt der zaak, onderworpen.

„Het *eerste* dier *middelen* is: schending van a. 194 S[v]., omdat niet *alle* voorwerpen, uit welke de regter aanwijzingen en overtuiging heeft geput, aan den beschuldigde zouden zijn vertoond, en dat het audiëntieblad ook niet zou vermelden, dat aan dit voorschrift der wet is voldaan.

„Ik heb hieromtrent niets anders te doen, dan aan te merken, dat de eenvoudige lezing van het arr. onder anderen aantoont, dat daarin vermeld is, dat de beschuldigde heeft *erkend*, dat hij *de beide* thans *in judicio* aanwezige *pistolen* met kruid heeft geladen, hetgeen zonder vertooning dier overtuigingsstukken wel niet kon geschieden; maar vooral den Raad te verzoeken naauw-

lettend te lezen het proces-verbaal der zitting, omdat daarin met zoo vele woorden gelezen wordt: „de President heeft vervolgens „den beschuldigde nader gehoord omtrent de aan hem te last „gelegde feiten en *de* (*niet eenige* of *enkele der*, maar *de*) *in judi*„*cio overgelegde*, *aan hem vertoonde* stukken van overtuiging.„

„De stukken van overtuiging, *die in judicio aanwezig waren*, (en *andere konden* wel *niet* vertoond worden) zijn *niet slechts vertoond*, maar de beschuldigde is daarover ondervraagd.

„Ik moet dit voor waarheid, en alzoo het beweren des req[s]. voor onwaarheid houden, waaruit volgt, dat *dit middel* is ongegrond.

„Het *tweede middel* is: schending van a. 427 S[g]., omdat de regter door bloote vermoedens zou zijn geleid tot het besluit, dat de beschuldigde *dolo malo*, met opzet om een ander te dooden of te verwonden, zou hebben gehandeld.

„De beschuldigde heeft het ongerijmde beweren gevoerd, dat hij, door pistolen *van zich af* te rigten en te schieten, zich zelven heeft willen dooden.

„Het Hof heeft dit opzettelijk wederlegd, en eenige overwegingen gewijd aan het onderzoek, of de beschuldigde *dolo malo* een' ander heeft getracht dood te schieten, en die *dolus malus* is aangenomen op het door den beschuldigde erkende en door twee getuigen gebleken feit, dat hij de pistolen geladen had met eene groote hoeveelheid kruid, en elken loop daarenboven met een stuk lood, en dat hij nieuwe percussiedoppen heeft gebezigd, in verband met de vroeger op wettige bewijsmiddelen aangenomen feiten, dat hij *à bout portant* de alzoo geladen geweren op iemand heeft afgeschoten.

„En, wat nog meer zegt, de regter heeft, op door wettige bewijsmiddelen gebleken omstandigheden, in haar verband beschouwd, als duidelijk bewezen aangenomen, dat de beschuldigde daarin met *voorbedachten rade* is te werk gegaan; en in den voorbedachten raad is de *dolus* van zelven reeds opgesloten.

„Het arr. komt mij voor zeer uitvoerig en juist in dit opzigt te zijn gemotiveerd, op door beëedigde verklaringen en erkentenis bewezen feiten, en ik acht alzoo ook *dit middel* in strijd met hetgeen uit het arr. blijkt, en alzoo ongegrond.

„Het *derde middel* is: schending van a. 2 *C. P.*, jis. a. 427 en 428 St., omdat de regter had moeten verklaren, dat hier geene *strafbare* poging aanwezig was, vermits, naar het oordeel des reqs., de regter het bewijs, dat de pistolen *konden* afgaan, dat de lading *zoodanig* was, dat die, afgeschoten op de borst, den bovenrug of nek van D. N., diens dood konde veroorzaken, — heeft geput uit bloote vermoedens en vooronderstellingen, vermits geenerlei deskundige hieromtrent is gehoord, en geen der getuigen bepaald verklaring kon of mogt doen.

„Maar, wanneer door twee getuigen is bewezen, dat het schot afgegaan *is*, behoefde niet verder bewezen te worden, dat het schot afgaan *kon*.

„Wanneer, zoo als bij het *tweede middel* reeds is gebleken, de regter op wettige bewijsmiddelen feiten heeft aangenomen, die buiten twijfel den regter de wettelijke overtuiging schonken, dat de beschuldigde „het feit *opzettelijk* en *moedwillig* heeft gepleegd, „*met het doel* om D. N. van 't leven te berooven," dan kan niet worden gezegd, dat op bloote vermoedens is regt gedaan, vooral daar de gevolgtrekkingen uit bewezen feiten niet door de getuigen, maar door den regter moeten worden gemaakt.

„Maar, wanneer de regter geene voorlichting van deskundigen behoeft, kan ik geene schending der wet zien, wanneer hij niet noodeloos deskundigen raadpleegt, die toch tot niets anders dan tot voorlichting van den regter kunnen dienen.

„En waarlijk, er wordt geene voorlichting van deskundigen vereischt, om tot het besluit te komen, dat iemand, die een met kruid en driehoekig lood geladen pistool *à bout portant* op de borst en op den nek of bovenrug van een ander afschiet,

den wil heeft om dezen te dooden. Ook *dit middel* is alzoo ongegrond.

»Bij de behandeling der zaak blijkt ook niet, dat de verdediging het hooren van deskundigen noodig heeft geacht.

»Het *laatste middel* is: schending van a. 2, j[is]. 295, 296, 297 en 302 *C. P.*, vermits het Hof den beschuldigde in allen gevalle had behooren schuldig te verklaren aan poging tot moord, niet aan *twee* pogingen tot moord, uit hoofde dit een *gecontinueerd feit* is, niet te tellen bij het getal mislukte schoten.

»Ik deel *in abstracto* de meening, dat de pogingen tot moord niet steeds te tellen zijn bij het aantal mislukte schoten; maar in dit opzigt geldt het *jus in causa positum*; er zou daartoe moeten blijken, dat er een *delictum continuum* bestond, en *in facto* is dit niet aangenomen; er blijkt integendeel, dat er na de eerste poging eene afbreking der handeling heeft plaats gegrepen door de aanhouding van den req., en dat deze daarna op andere plaats, op de plaats, waar hij in bewaring was gebragt, op nieuw eene poging heeft beproefd.

»Hoezeer ook eene aanneming van *dit middel* vermoedelijk van weinig belang voor den req. zou zijn, meen ik het mede als niet gegrond te moeten beschouwen, en heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping der voorziening en veroordeeling van den req. in de kosten.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gelet op de *middelen* van cassatie, namens den req. voorgesteld bij ingediende memorie:

»1°. Schending van a. 194 S[v]., omdat niet alle voorwerpen, die als overtuigingsstukken aanwezig zijn, aan den beschuldigde zijn vertoond;

»2°. Schending van a. 427 S[v]., omdat niet door wettige bewijsmiddelen zou consteren, dat eene strafbare daad *in casu* werkelijk heeft plaats gehad, en dat alleen door vermoedens zou zijn aangenomen, dat hier *dolo malo* is gehandeld.

„3°. Schending van a. 2 S_t., j^is^. a. 427 en 428 St., omdat poging is strafbaar, wanneer de misdaad niet dan door toevallige en van des daders wil onafhankelijke omstandigheden hare uitwerking gemist heeft, en het bewijs dat deze pistolen konden afgaan, dat de lading zoodanig was, dat dezelve, afgetrokken op de borst, den bovenrug of den nek van D. N., diens dood konde veroorzaken, door den regter *a quo* geput is uit bloot vermoeden en veronderstelling, vermits geenerlei deskundige hieromtrent is gehoord, en geen der getuigen bepaald verklaring kon of mogt doen;

4°. Schending van a. 2, j^is^ a. 295, 296, 297 en 302 St., omdat het Hof, zoo al bewezen ware, dat de req. iemand anders dan zich zelven heeft willen dooden, hem dan aan éène en niet aan twee pogingen tot moord had behooren schuldig te verklaren.

„O., ten aanzien van het *eerste middel*, dat, blijkens het proces-verbaal der teregtzitting, de president den beschuldigde heeft gehoord over de *in judicio* overgelegde, aan hem vertoonde stukken van overtuiging; dat hieruit volgt, dat *al* de aanwezige stukken van overtuiging vertoond zijn, en er geen blijk aanwezig is, dat òf de beschuldigde òf zijn raadsman eenige aanmerking gemaakt hebben, als of er nagelaten was sommige van die stukken te vertoonen, en *dit middel in facto* alzoo geheel ongegrond is;

„O., ten aanzien van het *tweede middel* van cassatie, dat bij het beklaagde arr. de als bewezen aangenomen daadzaken van het onverhoeds rigten en aftrekken van een pistool met dubbelen loop op den policie-bediende J. D. N., op het kerkhof te Deventer, berusten op de beëedigde verklaringen van onderscheiden getuigen, en even zoo het weinige oogenblikken later rigten en aftrekken van een ander pistool in de gevangenkamer op denzelfden policie-bediende;

„Dat het met kruid en lood geladen zijn van beide pistolen

berust niet alleen op de beëedigde verklaringen van meerdere getuigen, maar ook op de bekentenis van den req. zelven; en dat de vraag, of de req. dit *dolo malo*, opzettelijk en met een bepaald voornemen om zoodoende D. N. het leven te benemen, heeft gedaan, bij het arr. toestemmend is beantwoord, op grond van daarin vermelde en door wettige bewijsmiddelen verkregen aanwijzingen; zoodat ook *dit middel* is ongegrond;

»O., ten aanzien van het *derde middel*, dat de daadzaak, dat de in deze gebruikte pistolen zoodanig waren, dat ze konden afgaan, niet berust op vermoedens, maar op de verklaringen van beëedigde getuigen, die dezelve hebben onderzocht, terwijl nergens is voorgeschreven, dat de regter verpligt zoude zijn in zoodanig geval het oordeel van deskundigen in te winnen;

»O., dat de beslissing, »dat door het *à bout portant* afschieten »van met kruid en lood geladene vuurwapenen op de borst, nek »of rug van een mensch, deze daardoor konde en hoogst waar»schijnlijk doodelijk moest worden gewond of het leven worden »benomen,« bevat de slotsom eener beoordeeling door den regter van een, op grond van wettige bewijsmiddelen, als bewezen aangenomen feit, waarbij de voorschriften van de a. 427 en 428 S[r]. buiten aanmerking moeten blijven, als alleen doelende op het bewijs der feiten en der schuld aan die feiten;

»O., dat alzoo ook dit *derde middel* is ongegrond;

»O., ten aanzien van het *vierde middel*, dat, blijkens het beklaagde arr., op den 30[sten] Sept. 1857 te Deventer door den req. twee malen een aanslag op het leven van den policie-bediende J. D. N. gepleegd is, de eerste op het kerkhof en de laatste in eene provisionele bewaarplaats voor de door de policie aangehouden personen;

»O., dat deze beide handelingen, hoezeer tegen het leven van denzelfden persoon gerigt, echter op onderscheiden tijd en plaats met een ander wapen en onder andere omstandigheden gepleegd, regtens niet kunnen geacht worden met elkander in zoodanig

onafscheidelijk verband te staan, dat zij slechts als eene en dezelfde voortgezette handeling zouden zijn aan te merken;

„O., dat mitsdien het Hof te regt heeft geoordeeld, dat hier twee, ieder op zich zelve als poging tot moord strafbare handelingen zijn gepleegd, weshalve ook het *vierde middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen.”

No. MCCCXCI. — Arrest van 3 Maart 1858.

(A. 211 Sv.; a. 150 St.)

Moet het arr. van veroordeeling inhouden den tekst van alle door den regter in aanmerking genomen en opgevolgde wetsartikelen? — NEEN.

Is de vervaardiging van een valsch geschrift met boos opzet genoegzaam tot daarstelling van het misdrijf van valschheid. — JA.

Was in casu *benadeeling wel mogelijk?* — JA.

P. J. M., hulponderwijzer, wonende te Goes, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Zeeland, van den 18den Dec. 1857, waarbij hij is schuldig verklaard: 1°. aan valschheid in een onderhandsch geschrift, door het verzinnen eener verbindtenis en het daaronder namaken eener handteekening; en 2°. aan het des bewust gebruik maken van hetzelve, en te dier zake veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van vijf jaren, voorts in twee geldboeten, elk van *f* 50.00, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Drie middelen* van cassatie was de advocaat van den req. verzocht voor te dragen: *twee* betrekkelijk den vorm, waaraan de geëerde pleiter minder hechtte, omdat ze den vorm betroffen; *een* ten aanzien van de qualificatie.

„Ik hecht, met den pleiter, niet veel aan de *eerste middelen*, niet omdat ze den vorm betreffen; want niet in acht neming der vormen heeft in cassatie zeer gewigtige gevolgen, maar omdat ik ze klaarblijkelijk ongegrond acht.

„Het *eerste* dier *middelen* was: schending van de a. 427, 428 en 438 Sr., omdat onder de bewijsmiddelen, waarop is regt gedaan, o. a. voorkomen inlichtingen van deskundigen.

„Wat bevat het aangevallen arr. in dit opzigt? Dat (het te last gelegde) wettig en overtuigend is gebleken uit de onder eede afgelegde verklaringen van vijf getuigen en bekentenis des beschuldigden, alles in onderling verband en zamenhang beschouwd, *ook met de inlichtingen, verkregen uit de beëedigde verklaringen der in deze gehoorde deskundigen.*

„Wat bepaalt a. 438 Sv.? Dat de rapporten van zaakkundigen alleen dienen om tot des regters inlichting te verstrekken.

„Een arr., dat alzoo het bewijs aanneemt op verklaringen van getuigen en bekentenis des beschuldigden, met vermelding dat de regter die bewijsmiddelen in verband heeft beschouwd met de inlichtingen, verkregen bij den regter, natuurlijk door deskundigen, is woordelijk schier overeenstemmend met de wet, en heeft daarom a. 438, en dus ook niet de a. 427 en 428 Sv. geschonden.

„Het *tweede middel* heet: schending van a. 211 Sv., omdat het arr. niet inhoudt den geheelen tekst van de toegepaste wet.

„Maar toegepast zijn de a. 110, jis. a. 147, 151 en 164 St., 207, 1e, 2e en 4e lid Sv., en deze zijn volledig tekstueel in het arr. uitgeschreven.

„Men zou kunnen denken, dat bedoeld was de niet-opneming van den tekst van a. 36 *C. P.* Maar dit zou ongegrond zijn, want de H.-R. heeft reeds herhaaldelijk uitgemaakt, dat de opneming van a. 36, als slechts inhoudende een wettig gevolg van de toegepaste a., niet is gevorderd. (Men zie o. a. de arrn. van 28 Junij 1842, *Ned. Regtspr.*, II, 220; v. d. Honert,

Strafr., VIII, 106; en van 23 Julij 1844, *Ned. Regtspr.*, XVIII, 163; v. d. Honert, *Strafr.* XII, 332.)

„Uit het pleidooi zou ik moeten afleiden, dat de bedoeling was, dat a. 4 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, niet was opgenomen; doch dit kwam niet te pas: *dat a. is niet toegepast*, behoefde niet toegepast te worden, vooral omdat de tuchthuisstraf daardoor niet is gewijzigd, maar alleen afgeschaft hetgeen aan de tuchthuisstraf vooraf ging.

„Het *derde middel* is: verkeerde toepassing van de a. 147, 151 en 164 *C. P.*, omdat hier niet is gepleegd het misdrijf van valschheid, maar ten hoogste eene niet *strafbare poging daartoe;*

„*a.* Omdat het misdrijf van valschheid in onderhandsch geschrift alleen dan aanwezig is, als van het stuk is gebruik gemaakt;

„*b.* Omdat de promesse aan toonder, zoo zij echt ware, alle kracht zou hebben verloren, en er alzoo geen nadeel mogelijk was.

„De stelling, onder *a* aangegeven, is, naar het mij voorkomt, in strijd met de wet.

„Indien zij juridieke waarheid bevatte, begrijp ik niet, hoe de wetgever in a. 150 *C. P.* afzonderlijk de valschheid in onderhandsch geschrift, in a. 151 afzonderlijk het gebruik maken daarvan heeft gestraft.

„De geëerde pleiter heeft de stelling opgehelderd, door aan te voeren, dat, als men uit *liefhebberij* een onderhandsch stuk namaakt, dit geen strafbaar feit oplevert.

„Zeker, als die liefhebberij slechts bestaat in het namaken, zonder boos opzet, zonder *dolus*, met geen misdadig doel, is er geene strafbare valschheid; maar er is hier geene sprake daarvan; het arr. heeft *in facto* beslist, dat de req. een valsch geschrift, buiten voorkennis en toestemming zijns vaders, met diens handteekening heeft onderteekend, *met het erkende doel om daarop geld te krijgen;* en in die beslissing *in facto* is het frauduleuse der handeling opgesloten.

„Waar dus geene poging tot misdaad, maar de misdaad zelve bestaat, kan ik voorbij gaan, hetgeen bij pleidooi is beweerd, dat er geene strafbare poging zou zijn, omdat het verzoek om geld op dit stuk te ontvangen, was geweigerd, en het van den wil alleen des req^t. bleef afhangen, het papier al dan niet uit te geven, zoo lang hij het nog in de hand had.

„De stelling onder letter *b* aangevoerd, mogt ik ook niet beamen.

„Waarop rust dit beweren, dat geene benadeeling mogelijk zou zijn? Op de omstandigheid, dat de promesse aan toonder dagteekent van 1 Junij 1857, en in Aug. daaraanvolgende daarop geld zou zijn gevraagd, in verband met de stelling, dat dusdanig papier, indien het niet binnen uiterlijk drie vrije dagen na de dagteekening uitgegeven is, *hoegenaamd geene waarde zou hebben*, op grond van a. 227 K.

„Ik geloof niet dat de kundige pleiter zulk een advies zou geven, indien men zijn gevoelen inwon ten aanzien van die vraag bij eene echte promesse.

„Aan de scherpzinnigheid en wetkennis van den pleiter is in deze ontsnapt, dat, in geval de houder eener promesse aan toonder verzuimt, binnen drie dagen na den dag, waarop hij dit papier in betaling heeft genomen, voldoening te vorderen, a. 227 K. *niet alle waarde* daaraan ontneemt, maar alleen het *regt tot verhaal op dengene, die ze hem in betaling had gegeven*, en dat het a. aan het slot derzelfde zinsnede uitdrukkelijk daarbij voegt: „onverminderd *zijn regt* tegen dengene, die de promesse heeft „geteekend.”

„Ik behoef dus niet eens te wijzen op de omstandigheid, dat uit het valsche stuk mag worden afgeleid, dat de dag van 1 Nov. 1857 daarbij was uitgedrukt als die, op welken zij betaalbaar was, en dat dus zelfs het systema des req^s. zou moeten wegvallen, ten gevolge der slotbepaling van a. 227 K.

„Ik acht dus *al* de *middelen* ten eenemale ongegrond, en heb

de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping der voorziening en veroordeeling van den req. in de kosten.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gelet op de *middelen* van cassatie, van wege den req. voorgesteld bij monde van zijn advocaat ter openbare teregtzitting, als:

»1°. Schending van de a. 427, 428 en 438 Sv., omdat onder de bewijsmiddelen, waarop is regt gedaan, onder anderen voorkomen inlichtingen van deskundigen;

»2°. Schending van a. 211 Sv., omdat het arr. niet inhoudt den geheelen tekst van de toegepaste wet;

»3°. Verkeerde toepassing van de a. 150, 147, 151 en 164 St., omdat hier niet is gepleegd het misdrijf van valschheid, maar ten hoogste eene niet strafbare poging daartoe:

»*a.* Omdat het misdrijf van valschheid in onderhandsch geschrift alleen dan aanwezig is, als van het stuk is gebruik gemaakt;

»*b.* Omdat de promesse aan toonder, zoo zij echt ware, alle kracht zou hebben verloren en er alzoo geen nadeel mogelijk was.

»Wat betreft het *eerste middel* van cassatie:

»O., dat bij het beklaagde arr. op dit punt voorkomt, dat uit de onder eede afgelegde verklaringen van vijf getuigen, uit hetgeen de beschuldigde zelf, zoo in de instructie als aan den Hove bekend heeft, alles in onderling verband en zamenhang beschouwd, ook met de inlichtingen, verkregen uit de beëedigde verklaringen der in deze gehoorde deskundigen, wettig en overtuigend is gebleken hetgeen dan verder wordt opgegeven;

»O., dat hieruit ten duidelijkste blijkt, dat de inlichtingen der deskundigen niet als bewijsmiddel zijn gebezigd;

»O., dat alzoo dit *eerste middel* van cassatie is ongegrond;

»Wat betreft het *tweede middel* van cassatie:

»O., dat, blijkens het ten deze bij de adstructie van het *mid-*

del aangevoerde wordt bedoeld, dit had moeten zijn opgenomen de tekst van a. 4 van de wet van den 29sten Junij 1854 (*St.* no. 102);

„O., dat, hoezeer de bepaling van dit wetsa., blijkens de plaats gehad hebbende veroordeeling tot straf, door den regter is in aanmerking genomen en opgevolgd, de uitgesproken straf evenwel niet op die wetsbepaling berust en bij gevolg gemeld wetsa. ook niet is toegepast;

„O., dat alzoo ook dit *tweede middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft het *derde middel* van cassatie:

„O., dat *in facto* is aangenomen, dat de req., op een handelszegel van 15 cent in hoofdsom, heeft geschreven het navolgende geschrift: „Op heden den eersten November achttien honderd „zeven en vijftig, neem ik ondergeteekende, P. M., zonder be„roep, wonende te Tiel, aan te betalen aan toonder dezer de „som van twee honderd gulden, waarde in contanten genoten. „Tiel 1 Junij 1857 (goed voor twee honderd gulden);" en welk geschrift hij daarop buiten voorkennis of toestemming zijns vaders heeft onderteekend met diens handteeken „P. M.," alles met het door hem erkende doel om daarop geld te krijgen; dat het wijders is aangenomen, dat hij zich heeft vervoegd ten kantore van de heeren v. D. B., L. en S. te M. en het gemelde valsche geschrift heeft aangeboden om daarop geld te ontvangen, hetgeen hem evenwel is geweigerd;

„O., dat deze beslissing medebrengt, dat er is vervaardigd een valsch geschrift, en dat dit met boos opzet heeft plaats gehad; dat daarin is gelegen de volbragte misdaad van valschheid, zonder dat ook nog voor het bestaan daarvan wordt gevorderd, dat er van het stuk zij gebruik gemaakt, zijnde het gebruik maken van een valsch geschrift een misdrijf op zich zelf, onafhankelijk van de vervaardiging;

„O., wat aangaat het beweren, dat hier geen nadeel mogelijk

was, dat, onafhankelijk van de bijzondere kracht, bij de wet toegekend aan eene promesse aan toonder, wanneer daaromtrent de wettelijke termijnen worden in acht genomen, zoodanige promesse in elk geval ten opzigte van dengeen, die ze heeft geteekend, blijft een verbindend geschrift, uit krachte waarvan deze tot betaling kan worden gedwongen, en dat dit genoeg is om aan te nemen, dat hier benadeeling mogelijk was;

„O., dat hierom het *derde middel* van cassatie almede is onaannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCCXCII. — Arrest van 9 Maart 1858.

(A. 206, 211 Sr.)

Heeft het Hof, door de req^n. in deze, — aan het slot der acte van beschuldiging beschuldigd van „feitelijk en gewelddadig „verzet tegen een bedienend beambte en een met openbare dienst „bekleed burger, ter gelegenheid van de uitoefening hunner func„tie, en het hen daarbij moedwillig verwonden, waardoor bloed„storting is ontstaan," — schuldig te verklaren o. a. aan wederspannigheid, gepleegd door twee personen, met wapenen, zonder daarbij aan te wijzen jegens wien de wederspannigheid is gepleegd, en zonder dat in het arr. eenig onderzoek of beraadslaging, veelmin beslissing voorkomt omtrent den aard der functiën, die aan den bedoelden, met openbare dienst belasten burger zouden zijn opgedragen, en omtrent de verwonding en bloedstorting van den veldwachter, de a. 206 en 211 Sr. geschonden? — Ja.

J. v. d. L., arbeider, en M. S., weduwe van J. v. d. L., spoelster, beiden wonende te Z., en thans in hechtenis, zijn req^n. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van den 5^den Jan. 1858, waarbij zij zijn schuldig verklaard, en wel de *eerste* req.: 1°. aan een diefstal bij nacht uit de aanhoorigheid van een bewoond huis; 2°. aan drie eenvoudige diefstallen; de

tweede req. aan medepligtigheid aan die feiten, door des bewust den dader in de bedrijven, dienende om die te doen gelukken en te voltooijen, te hebben bijgestaan; voorts *beide* reqn. aan wederspannigheid, gepleegd door twee personen, met wapenen, en aan medepligtigheid aan diefstal, begaan bij nacht in een bewoond huis, door middel van inklimming, en aan diefstal uit de aanhoorigheid eener woning, door met weten de alzoo gestolen goederen te helen en te bergen; en te dezer zaken zijn veroordeeld ieder tot eene tuchthuisstraf van acht jaren, in eene geldboete van *f* 8.00 en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er zijn ten deze geene *middelen* van cassatie voorgedragen, en toch vermeen ik tot cassatie te moeten concluderen.

„Behalve toch dat ik de qualificatie van „wederspannigheid, „gepleegd door twee personen, met wapenen”, zonder bijvoeging *tegen wien* die gepleegd is en dat deze *in de uitoefening zijner functiën* destijds was, niet volledig acht, en dat de eerste req., bij de schuldigverklaring aan medepligtigheid van diefstal bij nacht in een bewoond huis, door middel van inklimming, had behooren te zijn vrijgesproken van het hem ten laste gelegde plegén van genoemden diefstal, meen ik de aandacht van den Raad niet te mogen onthouden, dat het arr. geene beraadslaging, immers noch schuldigverklaring, noch vrijspraak bevat ten aanzien van twee feiten, naar aanleiding van het arr. van verwijzing bij het résumé der acte van beschuldiging te last gelegd.

„Ik bedoel de wederspannigheid tegen een met openbare dienst belast burger, ter gelegenheid van de waarneming van die functie.

„Het arr. geeft alleen eene beslissing ten aanzien van het mede ten laste gelegde verzet tegen den rijksveldwachter, maar zwijgt geheel ten aanzien van het door mij aangeduide verzet tegen

diens broeder, die, op last of verzoek van den burgemeester, den veldwachter bij diens verrigtingen ter zijde stond.

„Er blijkt dus ook niet, in hoever die burger gezegd kan worden met eene openbare dienst te zijn belast.

„Er is mede bij het arr. geene beslissing ten aanzien van de ook ten laste gelegde verwonding van den veldwachter, met gevolg van bloedstorting.

„Er is dus niet in acht genomen hetgeen de a. 206 en 211 S^r. op straffe van nietigheid voorschrijven.

„Er blijkt ook niet, dat de beschuldigden, in gevolge de bepaling van a. 203 S^r., opmerkzaam zijn gemaakt op de verzwarende omstandigheid, dat zij vroeger wegens misdaad waren veroordeeld, hetgeen niet bij het slot der acte van beschuldiging was vermeld, zoodat de regter daarop geen acht had mogen slaan, hetgeen desniettemin bij het arr. is geschied, waardoor ook dit a. is geschonden.

„Ik meen alzoo op deze gronden, namens den heer Proc.-G., te moeten concluderen tot vernietiging ambtshalve van het aangevallen arr. en verwijzing der zaak naar een aangrenzend Geregtshof, om op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden beregt en afgedaan; met reserve der kosten tot de einduitspraak.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de beide req^n. bij het slot der acte van beschuldiging onder anderen zijn beschuldigd van „feitelijk en gewelddadig verzet tegen een bedienend beambte en een met openbare dienst „belast burger, ter gelegenheid van de uitoefening hunner functie, „en het hun daarbij moedwillig verwonden, waardoor bloedstorting is ontstaan;” en dat het Hof bij het aangevallen arr. de beide req^n. heeft schuldig verklaard, onder andere misdrijven, aan *wederspannigheid*, *gepleegd door twee personen*, *met wapenen*; niet alleen zonder daarbij aan te wijzen jegens wien de wederspannigheid is gepleegd, maar bovendien en meer bepaald zonder dat in

het arr. eenig onderzoek of beraadslaging, veel min beslissing voorkomt omtrent den aard der functiën, die aan den bedoelden, met openbare dienst belasten burger zouden zijn opgedragen, en omtrent de verwonding en bloedstorting van den veldwachter, welke bij het slot der acte van beschuldiging zijn ten laste gelegd;

»O., dat het Hof alzoo niet naar aanleiding der acte van beschuldiging heeft beraadslaagd over het bewezene der daadzaken, noch deszelfs arr. behoorlijk met redenen heeft bekleed, weshalve die uitspraak wegens schending der a. 206 en 211 S^{v}. behoort te worden vernietigd, uit welken hoofde een verder onderzoek omtrent den overigen inhoud van gemeld arr. overbodig is;

»Vernietigt het aangevallen arr. en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Limburg, om op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.»

N°. MCCCXCIII. — Arrest van 10 Maart 1858.

(A. 434, 1°. St.; a. 443 S^{v}.)

Bestaat in casu *de misdaad van brandstichting, waartegen is voorzien bij a.* 434, 1°. *S^{t}.?* — JA.

Kan eene aanwijzing alleen dan gezegd worden door eene of meer andere aanwijzingen te zijn bewezen, en dus op onwettige wijze, wanneer zij niet berust op hetgeen is verklaard of anders bewezen onmiddellijk nopens de daadzaak of omstandigheid, die als aanwijzing wordt aangenomen? — JA.

M. C. S., huisvrouw van W. R., zonder beroep, wonende te A., is req^{e}. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van den 30sten Dec. 1857, waarbij zij is schuldig verklaard aan moedwillige brandstichting in een gebouw, waarbij te voorzien was, dat daardoor menschenleven in gevaar kon worden gebragt, en te dier zake, met toepassing van a. 434 S^{t}., gewijzigd door a. 13, n°. 5, der wet van den 29sten Junij 1854 (*St.* n°. 102),

veroordeeld tot de straffe des doods en in de kosten van het regtsgeding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA en gelet op de *middelen* van cassatie, van wege de req^e. voorgesteld bij monde van haar advocaat ter openbare teregtzitting, als:

„1°. Schending van a. 434 S^t., 1^e gedeelte, in verband met a. 211 S^t., omdat het Hof niet heeft onderzocht, dat het *in casu* onaannemelijk zou zijn te beweren, dat de brand *de quo quaeritur*, op eene andere wijze zou zijn ontstaan dan door dien moedwillig te stichten.

„2°. Verkeerde toepassing van a. 443 S^t., op grond dat het bestaan van eene der zaken, klaarblijkelijk opzettelijk daargesteld en toebereid om brand te veroorzaken of te bevorderen, steunt op een bewijs door daadzaken, — heeft de Proc.-G. geconcludeerd tot verwerping van het ingestelde beroep, met veroordeeling van de req^e. in de kosten.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft het *eerste middel* van cassatie:

„O., dat bij het beklaagde arr. eerst op aangevoerde bewijsmiddelen is aangenomen, dat in den avond van Donderdag, 11 Sept. 1857, ruim 8½ uur, bij afwezigheid van de bewoners brand is ontstaan in eene opkamer achter het voorhuis, in het benedengedeelte van het perceel in de Batavierstraat te A., R, n°. 165, bewoond door de beschuldigde, nu req^e., met haren man en hare twee kinderen, waarvan het eene ruim 5 en het andere ongeveer 3 jaren oud is,

„O., dat het vervolgens is beslist, dat het onderzoek ter teregtzitting geene enkele omstandigheid heeft doen kennen, welke zoude kunnen leiden tot het gegrond vermoeden, dat die brand aan eenig toeval behoort te worden toegeschreven, terwijl wijders zijn onderzocht doch onaannemelijk verklaard de opgaven, door de beschuldigde, nu req^e., gedaan omtrent de waarschijnlijke oorzaken van den brand;

„O., dat daarna op grond van verder aangevoerde bewijsmiddelen is aangenomen, dat de brand moedwillig is gesticht;

„O., dat uit een en ander volgt, dat hier op de meest volledige wijze niet alleen is beslist, dat de brand moedwillig is gesticht, maar ook onderzocht de mogelijkheid of waarschijnlijkheid van het onstaan van den brand zonder moedwillige stichting;

„O., dat wel nog bij de mondelinge toelichting van het voorgestelde *middel* is beweerd, dat, terwijl hier is schuldig verklaard aan moedwillige brandstichting in een gebouw, in allen gevalle daarvan niet zou zijn gebleken, maar alleen van het stichten van brand in voorwerpen, derwijze geplaatst om den brand tot het gebouw te doen overgaan; dat het met opzigt tot die voorwerpen niet bleek, dat ze waren in brand gestoken om het gebouw te doen verbranden, en dat bij gebreke daarvan, het misdrijf, bedoeld bij het tweede gedeelte van a. 434, niet aanwezig was;

„O., met betrekking tot dit beweren, dat waar, zoo als hier, brand is gesticht in onderscheidene voorwerpen, in eene kamer van een gebouw geplaatst, derwijze dat zich de brand, zoo als dit hier is aangenomen, aan wanden en zoldering heeft medegedeeld, geene sprake kan zijn van het misdrijf, bedoeld bij het 2e gedeelte van a. 434, maar dat in dit geval bestaat de misdaad van brandstichting in een gebouw, strafbaar gesteld bij het 1e gedeelte van gemeld wetsartikel, dat hier alzoo te regt is toegepast;

„O., dat op grond van een en ander het *eerste middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft het *tweede middel* van cassatie:

„O., dat ten deze, blijkens de mondelinge toelichting, wordt gedoeld op de navolgende zinsnede van het arr.: „Dat wijders voormelde getuigen K., K. en K. hebben opgemerkt, dat aan voormeld „touw met lappen; dat doorliep tusschen de pooten van de *in judicio* „voorhanden tafel, welke stond ongeveer in het midden tusschen „de schuins tegen elkander over zich bevindende bedstede, een

„dunner touwtje was bevestigd, hetwelk de getuige K. naar be-„neden heeft zien vallen, toen de getuige K. het touw met „lappen van den aschpot wegtrok; dat de Offic. v. J. bij voor-„melde plaatsopneming heeft bevonden, dat dit dunnere touw „was afgebrand, en dat de getuige K., die bij de blussching „heeft geholpen, te dier gelegenheid tegen een touwtje heeft ge-„stooten, hetwelk aan een poot der tafel was vastgemaakt; dat „deze daadzaken in derzelver onderling verband aantoonen, dat „de bedstede en de aschpot onder de tafel door een geteerd touw „met lappen, welke laatste met terpentijn waren bestreken, te „zamen verbonden waren;"

„O., dat in deze zinsnede van het arr. de verklaringen voorkomen van onderscheiden getuigen, ter teregtzitting gedaan, en van den Off. v. J. bij het proces-verbaal van plaatsopneming, alle onmiddellijk rakende de verbinding van de bedstede en den aschpot onder de tafel door, door een touw met lappen, en dat die aangenomen daadzaak dus berust op des betreffende directe verklaringen van getuigen; dat wel niet alle die verklaringen zijn eensluidend en elke op zich zelve volledig met betrekking tot het punt der verbinding, maar dat dit niet wegneemt, dat ze alle onmiddellijk dat punt betreffen;

„O., dat eene aanwijzing alleen dan kan gezegd worden door eene of meer andere aanwijzingen te zijn bewezen, en dus niet op wettige wijze, wanneer zij niet berust op hetgeen is verklaard of anders bewezen onmiddellijk nopens de daadzaak of omstandigheid, die als aanwijzing wordt aangenomen;

„O., dat dit in voege hiervoren aangewezene hier niet bestaat, en dat dus de daadzaak, door het Hof als aanwijzing aangenomen, wettig is bewezen;

„O., dat hiertegen niet kan afdoen de omstandigheid, dat hetgeen in het voorafgaande deel der aangehaalde zinsnede omtrent de meerbedoelde verbinding is opgegeven, aan het slot der zinsnede wordt te zamen gevat op de wijze en in de bewoordingen

als daar voorkomen, vermits die zamenvatting, niettegenstaande het onjuist gebruik van het woord *daadzaken*, waarop zich het geopperde bezwaar, niet zonder eenigen schijn van aannemelijkheid, grondt, kennelijk met der daad niet anders is dan de zamenvatting van de verschillende vorengemelde verklaringen, in onderling verband beschouwd, alle onmiddellijk betreffende de verbinding, waarvan bij die zamenvatting wordt melding gemaakt;

»O., dat op grond van een en ander ook het *tweede middel* van cassatie niet is aannemelijk;

»Verwerpt het beroep en verwijst de req^e. in de kosten, daarop gevallen.»

N°. MCCCXCIV. — Arrest van 10 Maart 1858.

(A. 206 en 211, j^{is}. a. 22 Ss. en 367 S^t.; a. 8 der wet van 29 Junij 1854, St. n°. 102, j°. a. 42 S^t.)

Brengt de aard en strekking van het onderzoek in hooger beroep van zelve mede, dat de regter in hooger beroep bevoegd is om een geheel nieuw onderzoek in te stellen omtrent de zaak, die aan zijne kennisneming is onderworpen, zonder dat onderzoek te doen voorafgaan door eene beoordeeling der beweegredenen van de uitspraak des eersten regters? — Ja.

Behooren derhalve de door hem opgegeven gronden, die hem bewogen hebben om de beschouwingen en de uitspraak des eersten regters ter zijde te stellen, ook dan wanneer zij onjuist zijn, geen onderwerp van onderzoek in cassatie uit te maken? — Ja.

Is het vereischte, dat de vonnissen en arresten inhouden den tekst der wet, welke wordt toegepast, van toepassing op a. 8 *der wet van* 29 *Junij* 1854, *St. n°.* 102, *wanneer de regter, gebruik makende van de hem daarbij verleende bevoegdheid, de daarbij bedoelde ontzetting van regten niet heeft uitgesproken?* — Neen.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.holl. is req. van cassatie tegen een arr. van dat Hof, regt doende in hooger beroep, van den 16^{den} Dec. 1857, waarbij de gereq. A. I. D., huisvrouw van

S. H., is schuldig verklaard aan laster, en zij, met toepassing van de a. 367 en 371 St., a. 2 der wet van den 28sten Junij 1851, *St.* n°. 68, gewijzigd door a. 7 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, is veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 15 dagen, door haar in eenzame opsluiting te ondergaan, betaling eener geldboete van *f* 25.00, alsmede in de kosten van het regtsgeding, in beide instantiën gevallen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

"*Drie middelen* van cassatie zijn in de memorie van den req. vervat.

"Het *eerste* is: verkeerde toepassing van a. 211, j°. a. 206 en 22 Sv., vermits het Hof het vonnis van de Regtb. te Amsterdam, in eersten aanleg gewezen, heeft vernietigd, op grond dat niet is onderzocht, of de vervolging geschiedde naar aanleiding van eene klagte der beleedigde partij.

"Ik geloof dat *dit middel* gegrond is, althans indien men de beweerde verkeerde toepassing in verband brengt met de a. 247 en 248 Sv.

"Het vonnis in eersten aanleg toch bevatte de zinsnede:

""Gezien het proces-verbaal, op aanklagte der beleedigde partij "opgemaakt."

"Het vonnis des eersten regters voldeed dus, ook naar mijn inzien, aan a. 22 Sv.

"De regter moet (deze Raad besliste het in het belang der wet bij arr. van 26 Sept. 1848) (*Ned. Regtspr.*, XXXI, 310; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1848, II, 206) in zake van hoon, laster enz., zich van het behoorlijk aanwezig zijn dier klagte overtuigen en van deze zijne overtuiging in het vonnis of arr. rekenschap geven; doch ik vermeen met den req., dat die rekenschap evenzeer wordt gegeven, wanneer de regter zegt, dat hij heeft gezien de klagte der beleedigde partij, als wanneer hij zegt: "Overwegende, dat

„deze vervolging geschiedt op klagte der beleedigde partij.„

„Er was dus geene noodzakelijkheid tot vernietiging van het vonnis des eersten regters; en, waar die niet bestaat, meen ik dat die niet behoort te worden uitgesproken.

„Het *tweede middel* is soortgelijk; het heet: verkeerde toepassing van a. 211, j^{is}. a. 206 S^{r}., 367 S^{t}.; ook deze a. zou ik in verband brengen met de a. 247, 248 S^{r}.

„In het vonnis in eersten aanleg besliste de Regtb. bij de beraadslaging over de qualificatie, dat „de te last gelegde daden, „in geval zij plaats hadden, aan boetstraffelijke vervolging zouden „blootstellen.„

„Het Hof heeft dit niet genoegzaam geacht, maar schijnt van oordeel, dat dit in eene afzonderlijke overweging behoort plaats te grijpen.

„Ik deel ook in dit opzigt de meening van den req., dat deze grond tot vernietiging onnoodig, onjuist is.

„*In facto* moet blijken van de te last gelegde feiten en van de schuld van den beklaagde daaraan, en daarna overweegt de regter, welke qualificatie daaraan moet worden gegeven, welke strafwet moet worden toegepast; en daaraan had m. i. de eerste regter voldaan door de overweging ten aanzien der qualificatie, nadat het bij dagvaarding gestelde feit en de schuld daaraan waren bewezen verklaard.

„Het *derde middel* is: schending van a. 211, j^{is}. a. 206 S^{r}. en 374 S^{t}. en a. 8 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, vermits het aangevallen arr. niet inhoudt den tekst dezer beide laatstgenoemde a.

„Ik moet doen opmerken, dat het Hof geenerlei ontzetting van regten heeft uitgesproken, en dat het alzoo *primo intuitu* vreemd kan schijnen, dat men vordert dat de tekst der wet, die niet toegepast zou zijn, bij het arr. was opgenomen.

„Doch bij eenig nadenken geloof ik toch, dat het stelsel van den req. niet alleen scherpzinnig, maar ook juist is.

„A. 374 *C. P.* toch bevat eene strafbepaling in de ontzetting der regten, bij a. 42 van dat Wetboek opgenoemd.

„Bij a. 8 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, zijn de regten, bij a. 42 voornoemd omschreven, gewijzigd of vervangen. Maar dit a. bevat daarenboven de bepaling, dat het aan het *arbitrium judicis* wordt overgelaten, die regten geheel of ten deele al dan niet te ontnemen.

„*Zonder deze bepaling* was de regter *verpligt* de ontzetting dier regten uit te spreken; hij kan zich alleen daarvan onthouden, door die zinsnede van a. 8 voornoemd toe te passen; paste hij die wet, dat a. niet toe, hij was tot uitspraak der ontzetting gehouden.

„Hij heeft dus werkelijk a. 8 voornoemd ten deze *toegepast*, en den tekst der *toegepaste* a. moeten de vonnissen inhouden.

„Was de bepaling van a. 42 *C. P.* door gedacht a. 8 afgeschaft, de zaak zou anders zijn; nu de uitspraak der ontzetting aan het *arbitrium judicis* is overgelaten, past hij dit a. toe, omdat hij dit niet mogt nalaten, zonder *deze wetsbepaling* op het gegeven geval *toe te passen.*

„Ik meen ten slotte, dat er nog een grond tot cassatie aanwezig is, niet in de memorie vermeld: ik bedoel schending der a. 206, j^is^. a. 211 en 247 S^t^., 371 en 370 *C. P.*, omdat het Hof niet heeft uitgemaakt, of het naar regt en vereischte bewijs van hetgeen de beklaagde aan de klaagster had aangewreven, aldaar niet geleverd is.

„Daarvan toch alléén hangt de al of niet strafbaarheid van het te laste gelegde feit van laster af; a. 370 en 371 S^t^.

„Geene straf kan worden opgelegd, volgens a. 371 *C. P.*, dan wanneer is uitgemaakt, dat het bedoelde bewijs niet aangevoerd (niet bijgebragt) is.

„Dit moet alzoo consteren, omdat de wet dit uitdrukkelijk als *voorwaarde* stelt.

»Het vonnis, waarin de beslissing dienaangaande ontbreekt, moet ik als niet voldoende met redenen omkleed achten.

»Ik heb op grond van het vorenstaande de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het aangevallen arr. en verwijzing der zaak naar een aangrenzend Geregtshof, om op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden beregt en afgedaan; met reserve der kosten tot de einduitspraak.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gelet op de *middelen* van cassatie, door den req. voorgesteld bij ingediende memorie:

»1°. Verkeerde toepassing van a. 211, j^is. a. 206 en 22 S^t., omdat een der *twee gronden*, waarop het vonnis des eersten regters is vernietigd, is deze, dat de Regtbank vooraf niet heeft onderzocht, of door de beleedigde persoon wel eene klagte was gedaan, terwijl uit dat vonnis voldoende blijkt van het bestaan van zoodanige klagte.

»2°. Verkeerde toepassing van a. 211 voornoemd, j^is. a. 206 en a. 367 S^t., door als anderen grond van vernietiging aan te voeren, dat wel in de qualificatie was opgenomen, doch niet vooraf was onderzocht, of de door de beklaagde in het openbaar aan de klaagster ten laste gelegde daden deze zouden bloot stellen aan lijf- of boetstraffelijke vervolging, terwijl de vermelding van het mogelijk gevolg der ten laste gelegde daden bij de qualificatie allezins voldoende is en daar alleen eene plaats kan vinden.

»3°. Schending van a. 211 voormeld, j^is. a. 206 en 374 S^t., j°. a. 8 der wet van den 29sten Junij 1854 (*St.* n°. 102), omdat in het beklaagde arr. niet is opgenomen de tekst van het virtualiter toegepaste a. 8 voornoemd, zonder hetwelk het Hof niet bevoegd was de in a. 374 bevolen ontzetting van de regten, in a. 42 vermeld, niet uit te spreken.

»O., dat de *beide eerste middelen* van cassatie niet zijn gerigt tegen eenige schending of verkeerde toepassing der wet bij het onderzoek en de regtspraak van het Hof, regt doende in hooger

beroep, maar alleen tegen de gronden, waarop het in eersten aanleg gewezen vonnis door het Hof is vernietigd;

„O. nu te dien aanzien, dat de aard en strekking van het onderzoek in hooger beroep van zelf medebrengt, dat de regter in hooger beroep bevoegd is om een geheel nieuw onderzoek in te stellen omtrent de zaak, die aan zijne kennisneming is onderworpen, zonder dat onderzoek te doen voorafgaan door eene beoordeeling der beweegredenen van de uitspraak des eersten regters; — en dat derhalve de door hem opgegeven gronden, die hem bewogen hebben om de beschouwingen en de uitspraak des eersten regters ter zijde te stellen, ook dan wanneer zij onjuist zijn, geen onderwerp van onderzoek in cassatie behooren uit te maken;

„O., dat mitsdien de *beide eerste* aangevoerde *middelen* zijn onaannemelijk;

„O., ten aanzien van het *derde middel*, dat bij a. 211 S^r. wel wordt gevorderd, dat de vonnissen en arr^n., in geval van veroordeeling, den tekst der wet, welke wordt toegepast, moeten inhouden, doch dat het in deze bedoelde a. 8 der wet van den 29sten Junij 1854 (*St.* n°. 102), waarbij het aan den regter is overgelaten, om de ontzetting der regten, in dat a. opgenoemd, of sommige hunner, al of niet uit te spreken, niet kan gezegd worden te zijn toegepast, waar de regter, van die bevoegdheid gebruik makende, zoo als *in casu*, de bedoelde ontzetting niet heeft uitgesproken; — zoodat ook *dit middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep; de kosten, daarop gevallen, te dragen door den Staat.”

N°. MCCCXCV. — Arrest van 17 Maart 1858.

(A. 389 Sr.; a. 437 Sr.; a. 223 Sr.; a. 427, 428 Sr.)

Kan door verdediger, *in a.* 389 *Sr.*, *iemand anders verstaan*

worden, dan de raadsman, die als zoodanig bij de teregtstelling van den veroordeelde ter zijner verdediging is opgetreden? — NEEN.

Moet het als bewijsmiddel aangenomen proces-verbaal van den veldwachter, door dezen op den ambtseed opgemaakt en onderteekend, ook door hem zelven zijn geschreven? — NEEN.

Is in casu *a.* 223 *S*[p]. *geschonden, door den tweeden beklaagde vrij te spreken van enkelen diefstal, maar hem schuldig te verklaren aan medepligtigheid aan diefstal door een loonbediende enz.?* — NEEN.

Is in casu *de* arglist *van den tweeden beklaagde op wettige bewijsmiddelen als bewezen aangenomen en het aangevallen arr. ten deze voldoende met redenen omkleed?* — JA.

M. B., oud 14 jaren, paardenknecht, en J. A. G., oud 30 jaren, daglooner, beiden wonende in de gemeente Schaesberg, zijn req[n]. van cassatie tegen eén arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 14[den] Jan. 1858, waarbij is regt gedaan op het hooger beroep, door het O. M. *a minima* tegen beide req[n]. (toen veroordeelden) en door den 2[n] req. (toen veroordeelde) aangeteekend van een vonnis der Arr.-R. te Maastricht, van den 20sten Oct. 1857, waarbij de 1[e] req. was schuldig verklaard aan diefstal in dienstbaarheid, met oordeel des onderscheids gepleegd, en de 2[e]. req. aan enkelen diefstal, en ieder der req[n]. veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 8 dagen, in eenzame opsluiting te ondergaan, zoo mede beiden hoofdelijk in de kosten; — en bij welk arr., met vernietiging van evengemeld vonnis, voor zoo ver daarvan was geappelleerd, en voor zoo ver de 2[e] req. daarbij was schuldig verklaard aan enkelen diefstal en deswege veroordeeld, de 2[e]. req. is schuldig verklaard aan medepligtigheid aan diefstal door eenen loonbediende, ten nadeele van zijnen meester gepleegd, en te dier zake, met toepassing van de a. 59, 62, 379, 386, n°. 3, en 463 S[t]., de a. 14, n°. 6, en 20 der wet van den 29[sten] Junij 1854 (*St.* n°. 102) en de a. 1, 2 en 3 der wet van den 28[sten] Junij 1851 (*St.* n°. 68), veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van 8 dagen, in eenzame opsluiting te ondergaan,

en beide req^n. solidair in de kosten van het hooger beroep; — met bevestiging van het vonnis, waarvan hooger beroep, in al deszelfs overige deelen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»Alvorens tot het onderzoek der *vier middelen* van cassatie, welke tegen het arr. van het Pr.-Ger. in Limburg zijn voorgesteld, over te gaan, moet ik een *middel* van niet-ontvankelijkheid tegen de voorziening van den eersten req. aan het oordeel van den Raad onderwerpen.

»Het beroep in cassatie is aangeteekend op den 16^den Jan. ll., ter griffie van het Pr.-Ger. van Limburg, door Mr. Th. MICHEELS, ZOON, advocaat, bij gemeld Hof practiserende, in zijne hoedanigheid als raadsman der req^n. Het blijkt echter zoowel uit de processen-verbaal der teregtzittingen, als uit het vonnis en het arr., in deze zaak gewezen, dat voornoemde advocaat wel den *tweeden* req., maar niet den *eersten* heeft verdedigd, terwijl ook bij het aanteekenen van het beroep geene bepaalde volmagt daartoe is overgelegd.

»Hij was alzoo, volgens a. 389 Sv., onbevoegd tot het aanteekenen van het beroep, en de voorziening dus niet ontvankelijk.

»De Raad heeft bij onderscheidene arr^n. dit beginsel gehuldigd: ik zal slechts aanvoeren de arr^n. van 17 Dec. 1839 en 7 Jan. 1840 (*Ned. Regtspr.*, IV, bl. 45 en 47); arr. van 10 Nov. 1847 (*Ned. Regtspr.*, XXIX, bl. 117, § 23); van 21 Dec. 1851 (V. D. HONERT, *Strafr.*, 1851, II, 123); van 17 Aug. 1852 (V. D. HONERT, *Strafr.*, 1852, II, 26).

»Ofschoon ik alzoo de voorziening niet ontvankelijk acht, zoo wil ik echter kortelijk het *eerste middel* van cassatie, hetwelk geheel op den *eersten* req. betrekking heeft, onderzoeken.

»Als zoodanig is voorgesteld: schending van de a. 206 en 211, in verband met de a. 242, 243, 247 en 250 Sv., op grond

dat het Hof het vonnis des eersten regters, voor zooveel den eersten req. betreft, zonder in eenig nader onderzoek te treden en zonder de motieven van den eersten regter aan te nemen, geheel heeft bevestigd, terwijl het Hof echter, door het hooger beroep van het O. M., van de zaak in haar geheel was gesaisisseerd, en alzoo verpligt was geweest zijne uitspraak behoorlijk met redenen te omkleeden.

»Ik erken, dat *dit middel* mij bedenkelijk is voorgekomen; ik geloof echter dat het niet is aannemelijk.

»De beide req^{n}. waren, bij vonnis der Regtbank te Maastricht dd. 20 Oct. 1857, elk tot *acht dagen* cellulaire gevangenisstraf veroordeeld; de *tweede* req. kwam alleen van dit vonnis in hooger beroep, terwijl de *eerste* req. in 's regters uitspraak berustte; en de Off. v. J., bij acte ter griffie, verklaarde zich tegen hetzelve *a minima* in hooger beroep te voorzien.

»Het beroep van het O. M. was alzoo *geclausuleerd*, en naar mijn inzien tot de opgelegde straf *bepaald* en *beperkt;* en mij is geene bepaling in de wet bekend, waarbij zulk een beperkt beroep zoude zijn uitgesloten, evenmin als ik geloof, dat door het arr. de aangehaalde a. zijn geschonden.

»En was nu het beroep werkelijk tot de opgelegde *straf* beperkt, dan volgt daaruit dat de hoogere regter ook alleen omtrent die straf konde beslissen.

»Het vraagpunt is behandeld in de conclusie van den Adv.-G. ARNTZENIUS, bij v. D. HONERT, *Strafr.*, 1846, I, 149, en het arr. van 10 Febr. 1846, *ibid.*, 153; *Ned. Regtspr.*, XXIII, § 57, bl. 258.

»Een *argumentum a contrario* kan afgeleid worden uit het arr. van 8 Junij 1852 (*Ned. Regtspr.*, XLII, § 16, bl. 64; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1852, I, 250.)

»Ik ga thans over tot het onderzoek der *drie* andere *middelen* van cassatie, welke allen het arr. betreffen, voor zooveel zulks op de veroordeeling van den tweeden req. betrekking heeft. Ik acht

die *middelen* ongegrond, en bij de bestaande en, naar ik geloof, gevestigde jurisprudentie van den Raad, voor geene breedvoerige behandeling vatbaar.

„Het *eerste middel* van cassatie was: schending van a. 437 S^{r}., op grond dat het proces-verbaal, hetwelk tot bewijs in deze zaak heeft gestrekt, niet door den veldwachter zoude zijn opgemaakt, doch alleen door hem is geteekend, en de waarheid daarvan later ter teregtzitting door hem met eede is bevestigd.

„Ik lees omtrent dit punt in de *tweede* overweging van het beklaagde arr.: „dat hoewel het den Hove bij persoonlijke be„zigtiging en vergelijking van het proces-verbaal des veldwach„ters en der daaronder gestelde handteekening is gebleken, dat „hetzelve niet door den veldwachter *eigenhandig* is geschreven, „echter daardoor aan het proces-verbaal, *als zijnde hetzelve op den „ambtseed opgemaakt en door den relatant onderteekend*, deszelfs „wettige bewijskracht niet is ontnomen.”

„Ik houde 's Hofs redenering op dit punt voor volkomen juist. De bewijskracht vloeit niet voort uit het *schrift*, maar uit de *openbare betrekking* der beambten, in verband met derzelver onderteekening en beëediging. Zie arr. van 27 Oct. 1847 (*Ned. Regtspr.*, XXIX, 57).

„En of nu zoodanige verklaring door een' anderen *ambtenaar* of door een' *vreemde* in schrift wordt gesteld, doet m. i. niets ter zake: het blijkt de solemnele verklaring van den beambte, welke als *schriftelijk bescheide* bewijs oplevert. Zie een arr. van 2 Aug. 1842 (v. d. Honert, *Strafr.*, VIII, 125) en de conclusie van den Adv.-G. Deketh, bl. 128; arr. van 15 Oct. 1850 (*Ned. Regtspr.*, XXXVI, § 43, bl. 181; v. d. Honert, *Strafr.*, 1850, II, 153), en de conclusie van den Adv.-G. Deketh aldaar.

„Als *tweede middel* van cassatie is voorgesteld: schending van a. 233 S^{r}., op grond dat de tweede req. voor een ander feit is veroordeeld dan waarvoor hij te regt stond.

»Ook *dit middel* zal, naar mijne beschouwing, niet tot cassatie van het arr. kunnen leiden.

»De beide req_n. stonden te regt wegens diefstal, door hen gezamenlijk gepleegd, en terwijl de *eerste* req. was in loontrekkende dienst.

»Die dagvaarding behelsde alzoo eene *opgaaf* van het strafbare *feit*, en de regter was bevoegd hetzelve te *qualificeren*, zoo als bevonden werd te behooren, en konde zonder wetschennis den tweeden req., met *vrijspraak* van *diefstal*, *schuldig* verklaren aan *medepligtigheid* van *diefstal.*

»Ik verwijs den Raad ten dezen opzigte naar een arr. van 11 Nov. 1845 (*Ned. Regtspr.*, XXII, § 61, bl. 283; v. d. Honert, *Strafr.*, XI, 323), en eene conclusie van den Proc.-G. van Maanen, bij v. d. Honert, *Strafr.*, V, 404.

»Bij onderscheidene arr^n. heeft de Raad deze leer bevestigd. Zie o. a. arr. van 4 Febr. 1851 (*Ned. Regtspr.*, XXXVII, 309; v. d. Honert, *Strafr.*, 1851, I, 43); van 29 Oct. 1850 (*Ned. Regtspr.*, XXXVI, § 58, bl. 239; v. d. Honert, *Strafr.*, 1850, II, 185); van 28 Sept. 1852 (*Ned. Regtspr.*, XLIII, § 3, bl. 16); van 21 Dec. 1852 (*Ned. Regtspr.*, XLIII, bl 318, § 63; v. d. Honert, *Strafr.*, 1852, II, 228); van 19 Apr. 1853 (*Ned. Regtspr.*, XLV, § 3, bl. 16; v. d. Honert, *Strafr.*, 1853, I, 138.)

»En werd nu de tweede req. *medepligtig* verklaard aan den gepleegden diefstal, zoo bestond ten zijnen opzigte de verzwarende omstandigheid, welke in de bijzondere betrekking van den *eersten* req. was gelegen.

»De memorie van cassatie verwart m. i. twee begrippen: het daar aangevoerde is wel op *mede-daders*, op eigenlijke *co-auteurs*, niet op *medepligtigen* of *complices* toepasselijk.

»Ook deze is de jurisprudentie van den H.-R. Zie arr. van 26 Junij 1839 (v. d. Honert, *Strafr.* 1839, II, 61), en de conclusie van den Proc.-G. (bl. 55 volgg.); arr. van 24 Julij 1849

(*Ned. Regtspr.*, XXXIII, 100; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1849, II, 40); van 14 Junij 1853 (*Ned. Regtspr.*, XLV, § 10, bl. 93; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1853, I, 218).

»Eindelijk is als *derde middel* van cassatie voorgesteld: schending van de a. 427 en 428 S^{s}., op grond dat de *arglist* niet voldoende zoude zijn bewezen, als steunende dit bewijs alleen op ééne aanwijzing, en het arr. in dit opzigt dus niet voldoende zijn gemotiveerd.

»Het zijn dus eigenlijk de a. 206 en 211 Ss., welke volgens des req^{s}. beweren bij het beklaagde arr. zijn geschonden.

»De grond van deze redenering is naar mijne beschouwing ten eenemale onjuist. De req. verwart de *arglist*, welke slechts eene waardering van het feit is, waarvoor wel opgaaf van redenen, maar geene eigenlijk gezegde bewijsmiddelen kunnen gevorderd worden, met het *feit* zelf, waarop de regelen van bewijsvoering, door het Wetb. v. S^{s}. voorgeschreven, van toepassing zijn.

»Ook opzigtens *dit middel* kan ik mij op de jurisprudentie van den Raad beroepen. Men zie arr. van 21 Oct. 1851 (*Ned. Regtspr.*, XL, § 17, bl. 79; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1851, II, 121 volg.); van 17 Febr. 1852 (*Ned. Regtspr.*, XLI, § 24, bl. 103; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1852, I, 78).

»Het beklaagde arr. geeft nu in de *vijfde* overweging den grond op, waarom de bewering van den req., dat hij ten deze ter goeder trouw zoude zijn geweest, niet aannemelijk te achten is; 's regters uitspraak is alzoo behoorlijk met redenen omkleed; en ik geloof niet dat de regter in cassatie bevoegd is, de juistheid van deze redenen te onderzoeken, maar dat het oordeel daaromtrent geheel aan den *judex facti* is verbleven.

»Ik heb, op grond van deze beschouwing, de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot niet-ontvankelijk-verklaring van het beroep, voor zooveel den eersten req. betreft, en voorts tot verwerping van het beroep, met veroordeeling der req^{n}. solidair in de kosten, in cassatie gevallen.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

*O., wat betreft het beroep in cassatie, ingesteld door den eersten req., dat, luidens het proces-verbaal van het verhandelde ter openbare teregtzitting van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 31sten Dec. 1857, alleen de tweede req. ten deze is bijgestaan door Mr. MICHEELS, ZOON, advocaat bij gemelden Hove;

*O., dat bij a. 389 Sv. de bevoegdheid, om beroep in cassatie aan te teekenen beperkt is tot de veroordeelde partij of haren *verdediger* of gemagtigde, en dat door *verdediger* niemand anders kan verstaan worden, dan de raadsman, die als zoodanig bij de teregtstelling van den veroordeelde te zijner verdediging is opgetreden;

*O., dat Mr. Th. MICHEELS, ZOON, advocaat bij genoemd Geregtshof, derhalve niet (zoo als luidens de acte van voorziening in cassatie heeft plaats gehad) bevoegd was, in hoedanigheid van raadsman van M. B., tot het aanteekenen van voorziening in cassatie voor dezen, en mitsdien dat beroep, voor zooveel den *eersten* req. aangaat, niet is ontvankelijk;

*O., dat voor den *tweeden* req. als *eerste middel* van cassatie is voorgedragen: schending van a. 437 Sv., omdat het proces-verbaal van den veldwachter der gemeente Schaesberg, als bewijsmiddel aangenomen, door dien veldwachter niet is *geschreven*, maar blootelijk *onderteekend*;

*O. dienaangaande, dat, luidens het aangevallen arr., als bewijsmiddel is aangenomen een proces-verbaal van genoemden veldwachter, op den ambtseed opgemaakt en toegelicht door de beëedigde verklaring van dien beambte voor de Arr.-R. te Maastricht, wel niet door dien veldwachter *geschreven*, maar door hem relatant *onderteekend*:

*O., dat de bewijskracht, bij a. 437 Sv. aan verbalen van hen, die in eenige openbare posten, ambten of bedieningen gesteld zijn, toegekend, niet voortvloeit uit het *schrift*, maar uit de openbare betrekking van de verbalisanten, in verband met

hunne *onderteekening* en de vermelding dat die verbalen op den ambtseed zijn opgemaakt;

„O., dat mitsdien het *eerste* aangevoerde *middel* van cassatie is onaannemelijk.

„O., dat als *tweede middel* van cassatie voor den 2e req. is aangevoerd: schending van a. 223 Sv., omdat aan dien req. (toen 2den beklaagde) bij dagvaarding was te laste gelegd *enkele diefstal*, en hij te dier zake zijnde vrijgesproken, niet had kunnen schuldig zijn verklaard aan een ander, hem niet bij dagvaarding ten laste gelegd, misdrijf: *medepligtigheid aan diefstal door eenen loonbediende, ten nadeele van zijnen meester gepleegd, door, met weten, het gestolene te hebben geheeld;*

„O., met betrekking tot *dit middel* van cassatie, dat bij dagvaarding aan beide beklaagden was te laste gelegd: „van te zamen, op den 16den Aug. 1857, te Strijthagen (gemeente Schaesberg) eene hoeveelheid klaver, welke op eene kar vervoerd werd, „en toebehoorende aan H. J. J., landbouwer aldaar, bij wien „de eerste beklaagde op dat oogenblik in loontrekkende dienst „was, arglistig te hebben weggenomen en ontvreemd;"

„O., dat bij het aangeklaagde arr. op wettige bewijsmiddelen is aangenomen: „dat in den morgen van den 16den Aug. 1857, „omstreeks half zeven ure, G. J. M. en de 1e beklaagde, beiden „loontrekkende dienstknechten van den landbouwer H. J. J., te „Strijthagen, gemeente Schaesberg, met eene kar naar een aldaar „gelegen stuk land van hunnen genoemden meester zijn gereden „en voor dezen eene vracht klaver hebben opgeladen; dat bij het „terugkeeren, de kar onderweg heeft stil gehouden nabij een stuk „land, waarop de 2e beklaagde (nu req. van cassatie) zijne koe „weidde; en dat deze, bij het stilstaan van de kar, terstond „tot dezelve is genaderd, en met den 1n beklaagde, die op de „kar gezeten was, heeft gesproken; dat de 1e beklaagde vervol„gens eene hoeveelheid klaver, ter waarde van 10 cts., van de „kar op den weg heeft geworpen, waarna de kar is voortgereden,

"terwijl de tweede beklaagde op het land, waarvan hij even te "voren was afgekomen, eenen strooband, die aldaar scheen gereed "te liggen, is gaan halen, en daarmede de afgeworpen klaver heeft "bijeengebonden; en dat, na dit verrigt te hebben, de 2e be-"klaagde zich met de klaver in de rigting zijner woning heeft "verwijderd;"

"O., dat het Hof deze alzoo ten laste des 2n beklaagde als bewezen aangenomen daadzaken niet (zoo als door de Arr.-R. gedaan was) gehouden heeft voor *enkele diefstal*, maar die heeft gequalificeerd als daarstellende *medepligtigheid aan diefstal door eenen loonbediende, ten nadeele van zijnen meester gepleegd, door, met weten, het gestolene te hebben geheeld;*

"O., dat, door den 2n beklaagde daaraan schuldig te verklaren, en hem vrij te spreken van *enkelen diefstal*, alzoo a. 223 St. door het Hof niet is geschonden; en mitsdien ook *dit middel* van cassatie is onaannemelijk;

"O., dat als *derde middel* van cassatie voor den *tweeden* req. is aangevoerd: schending van de a. 427 en 428 Sv., omdat de arglist van den 2n req. bij de ontvreemding, waaraan hij is schuldig verklaard, op onvolkomen bewijs door het Hof zou zijn aangenomen, en het aangeklaagde arr. op dit punt niet genoegzaam met redenen zou zijn bekleed;

"O., dat omtrent het arglistige van de hiervoren als bewezen aangenomen handelingen van den 2n beklaagde, door het Hof in de 5e overweging van het aangevallen arr. uit de hiervoren genoemde als bewezen aangenomen daadzaken is afgeleid en *in facto* is beslist: "dat de 2e beklaagde niet ter goeder trouw heeft kun-"nen vermeenen, dat de 1e beklaagde (dien hij als dienstknecht "van genoemden landbouwer kende) beregtigd was, hem 2n be-"klaagde, buiten weten zijns meesters, een gedeelte van diens "eigendom ten geschenke te geven; dat dan ook de 2e beklaagde, "over de herkomst der klaver door den veldwachter ondervraagd, "aanvankelijk eene valsche herkomst heeft opgegeven, zeggende,

"*die te hebben gevonden;*" terwijl in de 6e overweging van genoemd arr. is uitgemaakt: "dat de 2e beklaagde de bewuste klaver van "den weg heeft opgenomen, die met eenen te voren gereed ge"maakten strooband bijeengebonden en zich toegeëigend heeft, hoe"wel hij 2e beklaagde wist, *dat dezelve aan den 1n beklaagde "niet toebehoorde, maar door dien 1n beklaagde ten nadeele zijns "meesters was ontvreemd;*"

"O., dat het bestaan der arglist, waarmede de 2e req. ten deze heeft gehandeld, alzoo bij het aangeklaagde arr. is afgeleid uit daadzaken, op wettige bewijsmiddelen als bewezen aangenomen, en het aangevallen arr. te dezen opzigte voldoende met redenen is omkleed, en mitsdien ook *dit middel* van cassatie is onaannemelijk;

"Verklaart het beroep, door M. B. ingesteld, niet ontvankelijk;

"En wat betreft het beroep, ingesteld door J. A. G.;

"Verwerpt dat beroep, veroordeelt beiden solidair in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCCCXCVI. — Arrest van 17 Maart 1858.

(A. 286, n°. 1, St. en 386, n°. 8, St., in verband met a. 14, n°. 6, der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102.)

Behoort niet, in den tegenwoordigen stand der wetgeving, bij zamenloop van diefstal bij nacht in eene plaats, tot bewoning dienende, en diefstal in dienstbaarheid, het eerstgenoemde misdrijf, als het zwaardere, eeniglijk te gelden voor de toepassing der strafwet? — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Groningen is req. van cassatie tegen een arr. van dat Geregtshof, van den 13den Jan. 1858, waarbij D. K. S., varensgezel, wonende te G., is schuldig verklaard aan diefstal jegens zijnen meester, tijdens hij bij denzelven voor loon in dienst was, en te dier zake veroordeeld tot cor-

rectionele gevangenisstraf voor den tijd van drie achtereenvolgende jaren, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Door den req. van cassatie is beweerd: schending van a. 386, § 1, St.

„Ik geloof, dat die bewering juist is en voldoende ontwikkeld en gestaafd in de memorie van cassatie, waarmede ik mij geheel kan vereenigen en waartoe ik de vrijheid neem mij kortheidshalve te refereren.

„Ik kan mij niet voorstellen, dat het Pr.-Ger. van Groningen onbekend zoude zijn geweest met het arr. van dezen Raad van 16 Oct. 1854 (*Ned. Regtspr.*, XLVIII, § 36, bl. 160) en de uitgewerkte conclusie van den Adv.-G. DEKETH, bij v. D. HONERT, *Strafr.*, 1854, II, 41; en ik acht het daarom niet van belang ontbloot, de redenering van het beklaagde arr. op dit punt nog kortelijk na te gaan.

„Zij komt hierop neder, dat bij a. 386, § 1, St. het geval was voorzien, dat de diefstal was gepleegd bij nacht, in een bewoond huis; dat de 3e al. van dat a. de hoedanigheid van *loonbediende* de verzwaring uitmaakt, zoodat volgens het C. P. de omstandigheid van *nacht* alsdan buiten rekening bleef; dat de wet van 29 Junij 1854 deze beginselen niet heeft veranderd, maar alleen de straf heeft gewijzigd, zoodat het tegen de bedoeling dier wet zoude zijn, te onderzoeken òf de diefstal, door een *loonbediende* gepleegd, *al* dan *niet* bij *nacht* heeft plaats gehad.

„Het arr. gaat m. i. uit van eene onjuiste stelling, dat geene verandering zoude zijn gebragt in de beginselen van a. 386, § 1 en § 3, door de wet van 29 Junij 1854, maar alleen de straf zoude zijn gewijzigd.

„Die wet heeft integendeel twee misdrijven, welke vroeger tot dezelfde categorie behoorden, thans afgescheiden; en terwijl het

eene voortdurend als misdaad wordt beschouwd, is het andere tot de wanbedrijven gebragt. Het is genoegzaam bekend, dat geene behoorlijke definitie ten grondslag ligt van de bij het Wetb. v. Strafr. gemaakte onderscheiding, maar dat de aard der straf het eenig *criterium* ten deze uitmaakt.

„Maar nu staat het den regter niet vrij, eene omstandigheid, welke door de gevoerde instructie is bewezen en tot *verzwaring* van het misdrijf leidt, buiten rekening te houden, en alzoo eene *ligtere* qualificatie aan het gepleegde feit te geven.

„Zoo stellen b. v. daadzaken, welke al de kenmerken van *opligting* in zich vereenigen, niet dat *wanbedrijf*, maar de *misdaad* van *valschheid* daar, wanneer het bedriegelijke middel in eene *valschheid* heeft bestaan, b. v. eene *nagemaakte handteekening*.

„De ligtere qualificatie lost zich alzoo in de zwaardere op, en het is dit beginsel, hetwelk bij het beklaagde arr. niet in acht is genomen.

„Ik heb dus de eer, namens den Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het arr., door het Pr.-Ger. van Groningen op den 13[den] Jan. 1858 in deze zaak gewezen, en dat de Raad, op de bewezen feiten op nieuw ten principale regt doende, den gereq. zal schuldig verklaren aan *diefstal bij nacht in eene bewoonde huizinge*, en op grond van a. 386, § 1, St., hem te dier zake zal veroordeelen tot eene tuchthuisstraf van ten minste *vijf* en ten hoogste *tien* jaren, met veroordeeling in de kosten, ook die in cassatie gevallen, des noods, bij lijfsdwang invorderbaar; voorts zal gelasten de teruggaaf van het in deze overgelegde stuk van overtuiging aan den eigenaar of regthebbende, met last dat een extract uit 's Raads veroordeelend arr. zal worden aangeplakt te 's Gravenhage en te Groningen, waar zulks gebruikelijk is.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *middel* van cassatie, door den req. voorgesteld bij ingediende memorie, als: verkeerde toepassing van a. 386, n°. 3.

S$_t$. en a. 14, princ. en n°. 6, van de wet van den 29sten Junij 1854 (*St.* n°. 102), en schending van a. 386, n°. 1, St., omdat de aangenomen daadzaken daarstellen diefstallen bij nacht in een bewoond schip tegen zijnen meester, bij wien hij als knecht voor loon in dienst was, en de gereq. aan die misdaad had behooren te zijn schuldig verklaard en deswege veroordeeld;

»O., dat in deze *in facto* is aangenomen, dat in den vroegen morgen van den 1sten Oct. 1857, omstreeks te één ure, en alzoo tusschen zons-onder- en opgang, in het door D. S. S. bewoonde en destijds te Groningen liggende schip, een aan dezen toebehoorend zilveren horlogie bedriegelijk is ontvreemd, en dat de dader dier ontvreemding, tijdens het plegen van dat feit, tegen kost en inwoning en één gulden vijftig cents loon voor iedere reis, bij genoemden S. als knecht in dienst was;

»O., dat hier alzoo zamenloopen de verzwarende omstandigheden, dat er diefstal is gepleegd bij nacht in eene plaats, tot bewoning dienende, *en* dat die is gepleegd door een loonbediende jegens zijnen meester, als zijnde beide deze qualificatiën op de aangenomen daadzaken toepasselijk;

»O., dat het eerstbedoelde misdrijf bij a. 386, n°. 1, S^t. zonder eenige onderscheiding wordt gestraft met eene criminele straf, terwijl daarentegen diefstal in dienstbaarheid, bij a. 386, n°. 3, van evengemeld Wetboek mede strafbaar gesteld met criminele straf, sedert het tot stand komen van de wet van den 29sten Junij 1854 (*St.* n°. 102), a. 14, n°. 6, slechts met eene correctionele straf wordt bedreigd;

»O., dat alzoo de beide misdrijven in aard en in betrekkelijke zwaarte thans verschillen, en dat in dat geval wel, even als bij onderscheiden misdrijven, de mindere straf met de zwaardere ineen smelt en daardoor vervalt, zoo ook bij onderscheidene qualificatiën, waarvoor de feiten vatbaar zijn, de mindere qualificatie voor de zwaardere wegvalt, maar dat daarentegen noch met het oog op de algemeene regelen van strafregt op dit punt, noch

ook bepaaldelijk met het oog op den regel, gesteld bij a. 207, al. 2, Sr., kan worden aangenomen, dat de zwaardere qualificatie hier zou moeten wegvallen voor de mindere;

„O., dat wel onder de volledige werking van de betrekkelijke bepalingen van het Wetb. v. Strafr. vóór de daarin gebragte wijziging, de vorenbedoelde onderscheidingen, met betrekking tot de twee misdrijven, waarop het hier aankomt, niet konden in aanmerking komen, en dat bij die wijziging inderdaad alleen de hoegrootheid der straf is veranderd; maar dat het juist deze verandering in de hoegrootheid der straf is, waardoor het misdrijf van diefstal in dienstbaarheid van anderen aard is geworden, en het heeft gemaakt tot een misdrijf, minder zwaar dan dat van diefstal bij nacht in een bewoond huis; dat het deze stand der zaak is, die voor de tegenwoordige bestraffing der feiten, waarbij de kenmerkende omstandigheden van beide misdrijven te zamen loopen, moet worden in aanmerking genomen;

„O., dat hier alzoo het misdrijf van diefstal bij nacht in eene plaats, tot bewoning dienende, het zwaardere misdrijf zijnde, ook deze qualificatie eeniglijk voor de toepassing der strafwet moet gelden, terwijl de ligtere daarbij buiten aanmerking behoort te blijven;

„O., dat bij gevolg in deze verkeerd is toegepast a. 386, n°. 3, St. en a. 14, princ. en n°. 6, van de wet van 29 Junij 1854 (*St.* n°. 102), en geschonden a. 386, n°. 1, St.;

„Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van den 13den Jan. 1858;

„En uit krachte van a. 105 R. O. ten principale regt doende op de als bewezen aangenomen daadzaken;

„Verklaart dat die daadzaken daarstellen diefstal bij nacht in eene plaats, tot bewoning dienende, misdaad voorzien bij a. 386, n°. 1, St., luidende enz.;

„Verklaart den gereq. D. K. S. daaraan schuldig;

„Gezien voorts de a. 36 en 52 St. en de a. 207 en 216 Sr.;

„Veroordeelt den genoemden gereq. tot tuchthuisstraf voor den tijd van 5 jaren en in de kosten, daaronder begrepen die in cassatie gevallen;

„Beveelt de teruggave van het in deze overgelegde stuk van overtuiging aan den eigenaar of regthebbende; beveelt mede dat een extract uit 's Raads arr. zal worden gedrukt en aangeplakt te 's Gravenhage en te Groningen, waar zulks te doen gebruikelijk is."

N°. MCCCXCVII. — Arr. van 17 Maart 1858.

(A. 375 St.)

Valt de uitdrukking dronkenlap, *op eene openbare plaats ten aanhoore van verschillende personen gebezigd, in de termen van a.* 375 *St.?* — JA.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Hoorn is req. van cassatie tegen een vonnis, door gezegde Regtbank den 15den Jan. 1858 gewezen in de zaak tegen B. L., tooneelspeler, wonende te A., voor zoo verre het O. M. daarbij niet ontvankelijk is verklaard in zijne aanklagte en genomen requisitoir wegens het feit van het uiten van scheldwoorden.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer EVERTSZ, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het *eenig* bij memorie voorgedragen *middel* is: schending (lees: verkeerde toepassing) van a. 22, tweede zinsnede, St., omdat de Regtb. te Hoorn den req. ten onregte niet ontvankelijk heeft verklaard in de vervolging ter zake van scheldwoorden, welke door het O. M., ten gevolge eener klagte van de beleedigde partij, en alzoo wettiglijk was aangevangen.

„De omstandigheden, waarop het in deze vooral aankomt, zijn de navolgende:

„De beleedigde partij heeft eene klagte ingediend.

„Op 17 Nov. 1857 is de gereq. gedagvaard ten correctionele, ter zake van het in die klagt vermelde, *tegen* 27 *Nov. jl.*

„Op 25 Nov. 1857, en dus *twee dagen vóór de teregtzitting*, *acht dagen na de dagvaarding*, trok de beleedigde partij hare klagte weder in.

„Op 27 Nov. 1857, den dag voor de behandeling bepaald, verscheen de aangeklaagde niet; ook de getuigen bleven meerendeels weg; de zaak werd uitgesteld tot 8 Jan. jl.

„Na de behandeling werd het O. M. ten dezen aanzien niet-ontvankelijk verklaard, op grond dat *met de intrekking* der klagte, ook de *vervolging behoorde té vervallen.*

„Ik deel die meening van het aangevallen vonnis niet.

„In mijne vroegere ambtsbetrekking had ik, voor twee jaren geleden, de eer de gronden voor mijne tegenovergestelde meening aan den Raad ter overweging te onderwerpen, toen ik mij in cassatie had voorzien tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., in zake E. D. H., dd. 25 Febr. 1856.

„Ik heb toen aangevoerd, dat m. i. de bepaling van a. 22, 2e lid, St., was eene *beperking* van de *gewone bevoegdheid* tot strafvervolging, en alzoo *strictae interpretationis*, voor geene uitbreiding vatbaar.

„Ik heb daarbij getracht aan te toonen, dat het O. M. in deze materie wel gebonden was door eene klagte van de beleedigde partij, in dien zin, dat het niet vervolgen kan, dan *na door eene klagte gesaisisseerd te zijn* van de zaak; maar dat, *éénmaal gesaisisseerd*, de vroeger beperkende omstandigheid heeft opgehouden, en de regterlijke ambtenaar de alzoo *verkregene bevoegdheid* niet weder behoorde te verliezen, dan door eene *uitdrukkelijke wetsbepaling*, welke niet bestaat.

„Ik wees er op, dat, ook volgens antecedenten bij dezen Raad, nergens bij de wet was bepaald, dat *bij de klagte moest zijn volhard*, om de vervolging te wettigen.

»Ik trachtte dit te bevestigen door op de geschiedenis dezer beperking te wijzen, welke alleen ten doel had te voorkomen, dat het O. M. *ongeroepen* zich mogt *mengen* in familie-aangelegenheden, in de gesprekken, welke op den goeden naam der ingezetenen van invloed konden zijn, waaruit volgde, dat, *eenmaal geroepen* zijnde, door de beleedigde partij met de feiten *in kennis* gebragt met verzoek tot vervolging, de *ratio legis* voor de niet gewenschte inmenging *ophield*.

»Ik wees er op, hoe gelijk beginsel bij het *C. P.* was opgenomen; hoe a. 357 van dat Wetb. ook spreekt van: *sur la plainte*, en van niets meer.

»Hoe a. 336 van dat Wetb. overspel der vrouw niet vervolgd wil hebben dan *op aanklagte* des mans, en hoe die wetgever ook niet spreekt van eene bevoegdheid des mans, om door terugtrekking der klagte, de *vervolging te beletten*, maar alleen in a. 337 aanduidt: »que le mari restera le maître *d'arrêter l'effet* de »cette condamnation en consentant à reprendre sa femme;« in allen gevalle eene uitdrukkelijke wetsbepaling, alleen voor *dat* onderwerp geldend.

»Ik vermeende, dat het O. M. niet kon zijn, als ware het de speelbal des aanklagers, nu eens klagende, dan weder de klagte intrekkende, naar mate zijn belang of luim medebragt.

»Ik mogt mijne gronden gedeeld zien door mijn kundigen ambtsvoorganger in mijne tegenwoordige betrekking, Mr. A. DEKETH (V. D. HONERT, *Strafr.*, 1856, I, 338; *Ned. Regtspr.*, LIII, 125).

»De Raad vereenigde zich echter met dit beweren niet bij arr. van 27 Mei 1856, voor zoover de intrekking plaats had *vóór* dat aan de eerst gedane klagte *gevolgen van de zijde van het openbaar gezag gegeven zijn*, *alzoo vóór dat gedagvaard is*.

»Daardoor werd echter bevestigd de in die zaak aangehaalde jurisprudentie van den Raad, vermeld in de arr^n. van 19 Maart

en 16 Apr. 1844 (v. D. HONERT, *Strafr.*, XII, 233 en 254; *Ned. Regtspr.*, XVI, 417, XVII, 372).

„U.E.H.A. zullen hieruit opmerken, dat ik gereedelijk met het voorgedragen *middel* van cassatie zou instemmen.

„En toch zal ik gedeeltelijk tot *niet-ontvankelijk-verklaring*, gedeeltelijk tot *toewijzing*, op anderen grond, moeten concluderen.

„Wat is toch het geval?

„Behalve eene mishandeling, waarvan is vrijgesproken, en welke vrijspraak van de voorziening in cassatie is uitgezonderd, was te last gelegd de openbare toevoeging der woorden: *kwade jongen*, *snotneus*, *dronkenlap*.

„Het laatste scheldwoord bevat alléén de aantijging eener bepaalde ondeugd, en valt in de bepaling van a. 375 St.

„Maar dan had de Off. v. J. zich ten dien aanzien in hooger beroep moeten voorzien, en is kennelijk de voorziening in cassatie niet ontvankelijk in zooverre.

„De beide andere scheldwoorden kunnen niet anders opleveren, dan de overtreding van *simples injures*, strafbaar volgens a. 471, n°. 11, *C. P.*, en de req. heeft dit a. alleen bij zijn requisitoir aangehaald.

„Maar dan heeft de Regtbank *uit dien hoofde* a. 22, 2e zinsnede, Sr. verkeerd toegepast, omdat die zinsnede alleen betrekking heeft op *laster* en *hoon*, maar niet op *enkele beleediging*, wier vervolging niet afhankelijk is gesteld van eene ingeleverde klagte.

„Ik zal dit stelsel niet betoogen; beter dan mijn geachte ambtgenoot GREGORY dit heeft gedaan, zou ik niet vermogen, en ook de Raad deelde dit gevoelen bij arr. van 22 Julij 1856. (Men zie de conclusie en arr. *Ned. Regtspr.*, LIII, 284; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1856, II, 1.) Ik zal daarbij niets voegen.

„Ik heb dien ten gevolge de eer, namens den heer Proc.G., te concluderen tot niet-ontvankelijk-verklaring der voorziening,

voor zoover de toevoeging van het woord *dronkenlap* betreft; doch overigens tot vernietiging van het vonnis, voor zoover de req. niet ontvankelijk is verklaard, en de kosten ten laste van den Staat zijn gebragt; en terugwijzing der zaak naar de Regtb. te Hoorn, om op de oorspronkelijke dagvaarding ten aanzien der overige toegevoegde woorden verder te worden beregt en afgedaan; de kosten te voegen bij die der einduitspraak.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gelet op het *middel* van cassatie, namens den req. voorgesteld bij memorie: schending van a. 22, al. 2, St., omdat, zoo de klagte vóór de dagvaarding in regten door den klager niet is ingetrokken, de aangevangen vervolging door de wilsverandering van den klager niet meer kan worden belemmerd, omdat daarna niet de klager, maar het O. M. actor is, en ten aanzien van hoon en laster geene speciale bepaling bestaat, als b. v. in geval van overspel.

»O., dat de gereq. voor de Arr.-R. te Hoorn heeft te regt gestaan, als beklaagd van, op den 18den Oct. 1853, op de openbare straat te Purmerend, L. W. L. moedwillig in de borst te hebben gegrepen, met geweld heen en weder te hebben geschud en hem moedwillig stompen te hebben toegebragt, en bovendien van hem ter zelfder tijd en plaats, ten aanhoore van verschillende personen, te hebben toegevoegd de woorden: *kwade jongen*, *snotneus* en *dronkenlap*; dat hij van het eerste feit is vrijgesproken, en de Off. omtrent het tweede feit niet ontvankelijk is verklaard, terwijl gemelde Off. van het vonnis, voor zoo verre die niet-ontvankelijk-verklaring betreft, is gekomen in cassatie;

»O., ten opzigte dier niet-ontvankelijk-verklaring, dat de uitdrukkingen, door den gereq. op denzelfden tijd en plaats en als in éénen adem gebezigd, van dien aard zijn, dat zij niet enkel kunnen worden beschouwd als te zijn bloote policie-overtredingen, daar toch het onder die uitdrukkingen voorkomende woord *dronkenlap* eene aangeduide ondeugd behelst en, op eene openbare

plaats en ten aanhoore van verschillende personen uitgesproken, valt in de termen van a. 375 St.;

„O., dat alzoo 's regters uitspraak, naar luid van a. 56 R. O., aan hooger beroep was onderhevig, en de cassatie in deze niet is ontvankelijk;

„Verklaart den req. in zijn beroep tot cassatie niet ontvankelijk; de kosten te dragen door den Staat."

N°. MCCCXCVIII. — Arrest van 23 Maart 1858.

(A. 89 Sv.)

Toont de beperking van het verzet tot het geval, dat bij het bevel tot nader onderzoek in-vrijheid-stelling is bevolen, niet duidelijk aan, dat de wetgever geen verzet heeft willen toelaten, waar, door het bevel, geen onherroepelijk nadeel aan den gang der vervolging zou kunnen gezegd worden te zijn toegebragt? — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. heeft zich in cassatie voorzien tegen eene beschikking van hetzelfde Geregtshof, in raadkamer genomen op den 27sten Febr. 1858, waarbij de Off. v. J. bij de Arr.-R. te 's Hertogenbosch is verklaard niet-ontvankelijk in zijn gedaan verzet tegen eene beslissing dier Regtb., in raadkamer genomen op den 19den Febr. 1858, waarbij, op een requisitoir van genoemden Off. v. J., strekkende dáártoe, dat de Regtb. mogt verleenen regtsingang, met bevel van gevangenhouding, tegen P. S., arbeider, wonende te B., thans gedetineerd, en met bevel van gevangenneming tegen J. J., wonende te B., tegen den *eerste* ter zake van bedriegelijke opligting, en tegen de *tweede* ter zake van medepligtigheid daaraan, op grond dat tot nog toe niet genoegzaam bleek, of de bedriegelijke middelen door den eerstgenoemde zijn aangewend om aan eene valsche onderneming te doen gelooven, dat er alzoo nog geen voldoende aanwijzing van schuld aan een bepaald misdrijf voorhanden is ten aanzien van den voorloopig aangehoudene, en mitsdien ook

niet jegens de tweede verdachte, is bevolen een nader onderzoek en gelast dat P. S. voorloopig in hechtenis zou verblijven.

In deze zaak heeft de Adv.-G. KARSSEBOOM, namens den Proc.-G., overgelegd de volgende conclusie:

„Gezien het arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., in raadkamer vergaderd, van 27 Febr. 1858, waarbij de Off. v. J. te 's Hertogenbosch niet ontvankelijk is verklaard in zijn verzet tegen eene beschikking der Arr.-R. aldaar, in raadkamer vergaderd, van 19 Febr. bevorens;

„Gezien de verklaring van den heer Proc.-G. bij voormeld Geregtshof, dd. 2 Maart 1858, houdende voorziening in cassatie tegen die beschikking van dat Geregtshof;

„Gezien de stukken, bij missive van voormelden heer Proc.-G. de dato 6 Maart 1858 (ontvangen 9 Maart 1858) ingezonden, en daaronder diens memorie van cassatie;

„Overwegende *in facto*, dat de Off. v. J. bij de Arr.-R. te 's Hertogenbosch tegen P. S., in hechtenis, en J. J. heeft gerequireerd regtsingang, met last tot instructie en met bevel van gevangenhouding des eersten, en van gevangenneming der laatste, ter zake van daarbij omschreven feiten, bij het requisitoir gequalificeerd als bedriegelijke opligting en medepligtigheid daaraan;

„Dat de Regtb. heeft beslist: „dat tot nog toe niet genoegzaam „blijkt, of de bedriegelijke middelen door (den eersten) hem zijn „aangewend, om aan eene valsche onderneming te doen gelooven; „dat er alzoo nog geene voldoende aanwijzing van schuld aan een „bepaald misdrijf voorhanden is ten aanzien van de voorloopig „aangehoudene en mitsdien ook niet jegens de tweede verdachte;" en op grond daarvan een nader onderzoek heeft bevolen, met last dat P. S. voorloopig in hechtenis verblijve;

„Dat de Off. v. J. voornoemd, tegen die beschikking op 20 Febr. jl. is gekomen in verzet;

„Dat het Pr.-Ger. in N.brab. den Off. v. J. in dat verzet niet ontvankelijk heeft verklaard, op grond „dat, volgens a. 89 Sv.,

„in het geval, voorzien bij a. 86 van dat Wetb., de Off. v. J. „alleen dan in verzet tegen de uitspraak kan komen, wanneer „daarbij de in-vrijheid-stelling van den beklaagde is bevolen„; — en „dat de Regtb., overeenkomstig dat a., een nader onderzoek „heeft bevolen en daarbij heeft gelast, dat de aangehoudene „voorloopig in hechtenis zal verblijven.„

„Dat bij memorie van cassatie is beweerd: schending van a. 89 Sg., „omdat het Hof ten onregte zou hebben ter zijde ge„steld het regtsbeginsel, volgens hetwelk de hoogere regter over „de regtspraken van den lageren steeds mag cognosceren, ten zij „de cognitie uitdrukkelijk is verboden; en dat a. 89 Sg., hetwelk, „nevens de overige bepalingen, die daarin zijn vervat, zoodanige „cognitie zou hebben kunnen verbieden, evenmin als eenige andere „wetsbepaling, dit verbod bevat, met verwijzing naar de arresten van „dezen Raad, opgenomen bij v. D. HONERT, *Strafr.*, 1853, I, „175; 1855, II, 120; (*Ned. Regtspr.*, XLIV, 359 en LI, 30).„

„Overwegende ten dien aanzien, dat, hoezeer in het algemeen de bepaling van a. 89 Sg. niet beperkend behoort te worden opgevat, gelijk zulks in de aangehaalde arresten en in die van 25 September 1851 (*Ned. Regtspr.*, XXXIX, 293; v. D. HONERT, *Bel.*, IV, 357); 17 Aug. 1852 (*Ned. Regtspr.*, XLII, 353; v. D. HONERT, *Jagt en Visscherij*, IV, 11), en in de arr^s. van 24 Nov. 1857, in zake P. H. en S. (*) is aangenomen, niettemin bijzonderlijk ten aanzien van a. 86 *Sv.* daarbij uitdrukkelijk is bepaald, dat de beslissing, welke de regter overeenkomstig genoemd a. 86, op een requisitoir tot regtsingang geeft, alleen dan voor verzet vatbaar is, indien de in-vrijheid-stelling van den beklaagde is bevolen, hetgeen in deze niet heeft plaats gehad;

„Dat er dan ook geene reden bestaat, welke een verzet in zoodanig geval zou wettigen, vermits het O. M. niet door een bevel tot nader voorloopig onderzoek wordt bezwaard, maar de

---

(*) Zie bl. 411—421 van het voorgaande deel.

gelegenheid openblijft, om later den regtsingang te requireren, indien slechts niet, door een bevel tot in-vrijheid-stelling, de aangeklaagde zich aan de justitie en het nader onderzoek kan onttrekken, terwijl ook uit de geschiedenis der wetgeving (Zie VOORDUIN, I, ad a. 85 S^r^.) blijkt, dat deze opvatting niet in strijd is met den geest der wetgeving;

„O., dat alzoo a. 89 S^r^. niet kan worden gezegd door het beklaagde arr. te zijn geschonden;

„Concludeert, dat de H.-R. de voorziening in cassatie ten deze verwerpe.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie van cassatie, door den req. ingediend, waarbij wordt beweerd: schending van a. 89 S^r^., omdat het Hof ten onregte zou hebben ter zijde gesteld het regtsbeginsel, volgens hetwelk de hoogere regter over de regtspraken van den lageren steeds mag cognosceren, ten zij cognitie uitdrukkelijk is verboden, en dat a. 89 S^r^., hetwelk nevens de overige bepalingen, die daarin zijn vervat, zoodanige cognitie zou hebben kunnen verbieden, evenmin als eenige andere wetsbepaling dit verbod bevat;

„Gezien de stukken;

„O., met betrekking tot den eerstgenoemden gereq.; P. S., dat bij het gegeven bevel tot een nader onderzoek niet tevens is bevolen diens in-vrijheid-stelling, en dat in dit geval de duidelijke letter van a. 89 het verzet uitsluit;

„O., met betrekking tot de 2° genoemde, gereq., J. J., dat, aangezien deze niet was in hechtenis, het al of niet in vrijheid stellen ook ten haren aanzien geen kenmerk kan opleveren voor het al of niet toelaten van verzet; dat niettemin de beperking van het verzet tot het geval, dat bij het bevel tot nader onderzoek in-vrijheid-stelling is bevolen, duidelijk aantoont, dat de wetgever geen verzet heeft willen toelaten, waar door het bevel geen onherroepelijk nadeel in den gang der vervolging zou kunnen worden gezegd te zijn toegebragt;

„O., dat hier dus met der daad ten aanzien van beide de gereqⁿ. het geval bestaat, dat de cognitie van den hoogeren regter door de bepaling der wet is uitgesloten, en dat hierom het aangevoerde *middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt het beroep; de kosten te dragen door den Staat.”

N°. MCCCXCIX. — Arrest van 24 Maart 1858.

(A. 211 en 207 Sᵍ., j^is. a. 52 Sᵗ., a. 386, n°. 1 en 4 Sᵗ. en a. 14, n°. 7, der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102.)

Strekt het voorschrift, dat de tekst der toegepaste a. van de strafwet in veroordeelende vonnissen in strafzaken moet worden opgenomen, zich ook uit tot die van a. 207 *Sᵍ. of a.* 52 *Sᵗ.?* — NEEN.

Is bij a. 386, *n°.* 1, *Sᵗ. alleen die diefstal bedoeld, welke gepleegd wordt door een persoon, die, geholpen door de duisternis, in eene herbergkamer insluipt en daaruit iets ontvreemdt, — niet de diefstal, gepleegd, als* in casu, *door iemand, als gelaggenoot in eene herberg gezeten?* — NEEN.

N., boodschaplooper te Steenbergen, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.-brab., van den 21ˢᵗᵉⁿ Jan. 1858, waarbij de req. is schuldig verklaard aan diefstal bij nacht, in een bewoond huis, en te dier zake, met toepassing van a. 386, n°. 1, Sᵗ., a. 9 der wet van den 29ˢᵗᵉⁿ Junij 1854, *St.* n°. 102, de a. 207 en 216 Sᵍ. en a. 52 van dat van Sᵗ., met aanneming van verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf voor den tijd van 3 maanden en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Van de *negen* voorgedragen *middelen* van cassatie, betreffen de *vijf eerste* en het *zevende middel*, den *achtsten* considerans van

het beklaagde arr. Tot eene naauwkeurige behandeling dier *middelen* is het mij daarom noodzakelijk voorgekomen, die overweging in haar geheel te herinneren.

»Zij luidt aldus: »Dat het in dezen toestand niet aannemelijk »is, dat de beschuldigde een' grooten biljardbal, gelijk aan de »twee achtergeblevene, welke aan den Hove zijn vertoond, en »welke v. G. verklaard heeft met den vermiste in het voorjaar »voor *f* 36.00 te hebben gekocht, in zijn broekzak zoude hebben »ontvangen, zonder daarvan iets te weten, en zonder dien ook »daarin, gedurend meer dan twee uren lang, die hij van af de »herberg van v. G. tot aan zijn woonhuis heeft doorgebragt, en »zelfs zittende in de herberg van G. S., te hebben opgemerkt.»

»Ik geloof, dat eene eenvoudige opmerking reeds voldoende zal zijn, om *a priori* de ongegrondheid van de meeste voorgestelde *middelen* aan te toonen. Zij is deze: dat, in de oeconomie van het beklaagde arr., deze overweging niet inhoudt eene *aanwijzing*, veel minder een *bewijs*, waaruit de schuld van den req. wordt afgeleid, maar alleen eene *wederlegging* van de *opgaaf* van den req., en aldus 's regters *beweeggrond*, waarom die opgaaf, welke moest strekken tot erkentenis der als bewezen aangenomen arglist, niet aannemelijk is te achten.

»Al hetgeen derhalve in de memorie van cassatie, betrekkelijk het al of niet vertoonen van overtuigingsstukken, wordt aangevoerd, wordt m. i. wederlegd door de eenvoudige opmerking, dat de biljardballen, waarvan in den *achtsten* considerans wordt gesproken, in den zin der wet niet als overtuigingstukken hebben gediend.

»Uit dit oogpunt zal ik thans de voorgedragen *middelen* kortelijk behandelen.

»Als *eerste middel* is voorgedragen: schending van a. 194 Sv., en wel *vooreerst*, omdat de ontvreemde biljardbal, blijkens het arr. en het audiëntieblad, noch is vertoond, noch erkend door den req., en *ten tweede*, omdat uit het arr. blijkt, dat twee achter-

gebleven biljardballen tot overtuiging van schuld hebben gestrekt, en echter almede niet zijn vertoond.

„Wat het *eerste punt* betreft, zoo schijnt het werkelijk, dat de ontvreemde biljardbal, welke als stuk van overtuiging had moeten dienen, niet naar de griffie van het Hof is overgebragt.

„De schending van a. 146 S^r. levert echter geen grond op tot cassatie. Men zie arr. 14 Oct. 1846 (*Ned. Regtspr.*, XXV, § 44; v. d. Honert, *Strafr.*, 1846, II, 276).

„Met betrekking tot het *tweede punt* merk ik alleen op, dat de achtergebleven biljardballen niet tot stukken van overtuiging hebben gediend, en alzoo a. 194 hierop niet toepasselijk is.

„Maar daarenboven, de memorie wederlegt zich zelve: zij erkent, dat a. 194 geene *nietigheid* bedreigt, doch beweert, dat een *beginsel* zoude zijn geschonden, het regt van verdediging namelijk, en ik zal den Raad wel niet behoeven op te merken, dat uit dien hoofde geene cassatie kan worden uitgesproken.

„Het beroep op a. 181 S^r. is even onjuist, en dit zal bij de behandeling van het *tweede middel*, geloof ik, duidelijk worden.

„Als *tweede middel* toch voert de req. aan: schending van a. 181, j^ls. a. 1 en 427 S^r., op grond dat het Hof zich slechts *schriftelijke bescheiden*, en dus geene biljardballen konde doen overleggen, en door dit te doen, zijne bevoegdheid is te buiten gegaan.

„Het is opmerkelijk, dat bij het *eerste middel* van cassatie de niet-vertooning als nietigheid wordt aangevoerd, en de biljardballen dus als stukken van overtuiging worden beschouwd, terwijl thans wordt beweerd, dat het Hof onbevoegd was, zich eenige andere stukken dan schriftelijke bescheiden te doen voorleggen, en de bewuste biljardballen dus niet als zoodanig kunnen worden aangemerkt.

„Ik behoef thans niet te onderzoeken, wat a. 181 voornoemd onder *nieuwe stukken* begrijpt: de Raad heeft m. i. te regt meermalen dat a. in den meer algemeenen zin opgevat. Zie bijv. arr.

31 Maart 1840. (*Ned. Regtspr.*, VII, § 61; bl. 321; v. D. HONERT, *Strafr.*, II, 309.)

»Maar *in casu* is het a. volstrekt niet toepasselijk, en wel om *twee redenen: vooreerst*, dat noch uit het arr., noch uit het proces-verbaal der teregtzitting blijkt, dat *nieuwe* stukken, ten gevolge van nieuwe inlichtingen, zouden zijn voorgebragt, zoodat het *casus*, bij a. 181 bedoeld, niet bestaat, en dus deze wetsbepaling niet kan geschonden zijn: zie arr. 29 April 1845 (*Ned. Regtspr.*, XX, § 56, bl. 262; v. D. HONERT, *Strafr.*, XI, n°. 657, bl. 170); en arr. van 18 Febr. 1845 (v. D. HONERT, *Strafr.*, XI, n°. 656, bl. 148 volgg.); en *ten andere*, dat wel de *voorlezing* van nieuwe stukken, maar niet de *vertooning*, *op straffe van nietigheid* is voorgeschreven.

»Niet beter gegrond is het *derde middel* van cassatie: schending van a. 184 S°., op grond dat in het proces-verbaal geene melding is gemaakt van de twee biljardballen, die tot gewigtig *bezwaar* van den req. hebben gediend.

»Ik antwoord op *dit middel*, dat de bewuste biljardballen niet tot *bezwaar*, waarvan a. 184 voornoemd spreekt, hebben gediend, maar alleen ter wederlegging van eene onaannemelijk geachte verdediging des req°.; terwijl het daarenboven aan de beslissing van den president is verbleven, van welke omstandigheden al dan niet aanteekening zal worden gehouden, behoudens de bevoegdheid van den beschuldigde, om zulks te vragen, indien hij van de eene of andere omstandigheid opzettelijk aanteekening had verlangd, waarvan echter uit het proces-verbaal niets is gebleken.

»Uit de vele arr^{n}., waarbij zulks is beslist, verwijs ik den Raad naar het bovenvermelde arr. van den 29sten April 1845, alsmede naar een arr. van 28 Junij 1842 (v. D. HONERT, *Strafr.*, VIII, n°. 431, 106).

»De memorie erkent daarenboven zelve, dat de wet in a. 184 geene nietigheid o p het verzuim van het voorschrift heeft bedreigd.

„Het *vierde middel* van cassatie was: schending van a. 206 S^{r}., op grond dat uit het audientieblad niet blijkt van de vertooning der biljardballen, en zulks derhalve *niet* zijnde geschied, het Hof zoude hebben beraadslaagd over daadzaken of stukken, niet aan 's regters onderzoek op de *teregtzitting* onderworpen.

„Ik geloof niet, dat dit a. door de *achtste* overweging van het beklaagde arr. is geschonden.

„De beraadslaging van het Hof heeft geloopen over het bewijs der daadzaken, de qualificatie daaraan te geven, de schuld aan de feiten en de toepassing der strafwet; en alzoo over die punten, over welke volgens de wet moest beraadslaagd worden. De *achtste considerans* bevat eene *redenering* van het Hof, geene *daadzaak*, en hierdoor wordt m. i. de bewering van den req. wederlegd.

„In de *vijfde plaats* is schending beweerd van de a. 427, 433 en 448 Sr., op grond dat de identiteit van den ontvreemden biljardbal met de achtergeblevene niet zoude zijn bewezen en in ieder geval slechts door één getuige zoude zijn gestaafd.

„De memorie gaat weder uit van de valsche stelling, dat hier eene daadzaak, welke ten processe niet behoorlijk zoude zijn bewezen, tot bewijs van schuld heeft gestrekt.

„Al ware het eene omstandigheid geweest, welke tot aanwijzing had gestrekt, zoo behoeft toch niet iedere omstandigheid door meer dan één getuige bewezen te worden; maar *in casu* was het, gelijk ik reeds opmerkte, eene eenvoudige opgaaf van de redenen, waarom het Hof de bewering van den req. niet aannemelijk achtte.

„De aangevoerde artikelen zijn dus *in casu* niet toepasselijk.

„Het *zesde middel* van cassatie was: schending van de a. 427, j^{is}. 434 S^{r}., op grond dat het Hof zoude hebben regt gedaan op eene *gissing* van de getuigen, en niet op datgene wat zij *gezien* hebben.

„Ook *dit middel* acht ik onaannemelijk. Bij het beklaagde

arr. is wel *in facto* beslist, dat de req. later in den avond alleen in de biljardkamer *moet* zijn geweest, doch dit is geenszins eene bijzondere meening of gissing, welke, bij redenering opgemaakt, als *getuigenis* en alzoo als *bewijs* van schuld is aangenomen, maar eene *gevolgtrekking* door den *judex facti* uit bewezen daadzaken afgeleid: en hiertoe is de regter bevoegd en geroepen.

„Zie o. a. arr. van 11 Febr. 1845 (*Ned. Regtspr.*, XX, § 18, bl. 80; v. d. Honert, *Strafr.*, XIII, 174).

„In de *zevende* plaats beweert de req. schending van de a. 206 en 211 S^s^., in verband met a. 379 van dat van S^t^., en wel in twee opzigten: *vooreerst*, omdat het Hof niet heeft beraadslaagd over de materiële *wegname*, daar het arr. zegt, dat het onaannemelijk is, dat de req. den bal in zijn zak zoude hebben *ontvangen*, waaruit nog niet volgt, dat hij denzelven heeft weggenomen; en *ten andere*, dat niet behoorlijk is beraadslaagd over de arglist.

„Ik antwoord op *dit middel*, *vooreerst*: dat het Hof, na volledige opgave der feiten, uit beëedigde verklaringen gebleken, in de *negende* overweging van het arr. als *wettig* en *overtuigend* bewezen verklaart dat de arglistige *ontvreemding* van den biljardbal uit de herberg van den getuige v. G., in den avond van den 4^den^ November 1857; en *ten andere*, dat het woord *ontvangen*, in de *achtste* overweging, waartegen dit *middel* is gerigt, de beantwoording bevat van des req^s^. opgaaf van niet te weten hoe de bal in zijn zak zoude zijn gekomen.

„Het arr. houdt alzoo in de beslissing, dat er diefstal heeft plaats gehad en de wederlegging of het onaannemelijke van de beweerde *goede trouw* des req^s^. De redenen waarom de regter aan die *goede trouw* niet gelooft, zullen wel aan zijne beoordeeling zijn overgelaten, en zijne uitspraak is ten dezen opzigte voldoende gemotiveerd.

„En zoo zijn wij genaderd tot het *achtste middel* van cassatie: schending van a. 211 S^s^., a. 56 der Grondwet en a. 20 R. O.;

op grond dat noch de tekst van a. 207 *St.*, noch die van a. 52 S^t. in het arr. zijn opgenomen.

»Na de herhaalde beslissingen van den Raad, waarbij *dit middel* is onaannemelijk verklaard, zal ik mij bepalen tot verwijzing naar een arr. van 24 Maart 1846 (*Ned. Regtspr.*, XXIV, § 4, bl. 16; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1846, I, 237).

»Eindelijk heeft de req. *subsidiair* nog een *negende middel* van cassatie voorgesteld: verkeerde toepassing van a. 386, §§ 1 en 4, S^t., en a. 14, n°. 7, der wet van 29 Junij 1854.

»De req. stemt bij zijne memorie toe, dat daar, waar aan hetzelfde feit twee qualificatiën kunnen worden gegeven, de zwaarste qualificatie moet worden toegepast; doch maakt onderscheid, of de dader van het feit in de herberg insluipt, dan wel of hij in dezelve was ontvangen.

»Ik acht dit onderscheid buiten de wet, en wanneer, zoo als *in casu*, de diefstal gepleegd is op een tijdstip, dat als *nacht* moet worden aangemerkt, en in eene plaats, die *bewoond* was of tot *bewoning* diende, zoo kan m. i. de *hoedanigheid* van de plaats als *herberg*, tot verzachting der qualificatie niet in aanmerking komen.

»Hetzelfde beginsel, hetwelk bij den diefstal door een loonbediende, bij nacht, in eene bewoonde huizinge gepleegd, is aangenomen, is naar mijne beschouwing ook in het onderwerpelijke geval geldende.

»Ik geloof dus niet, dat een der aangevoerde *middelen* tot cassatie zal kunnen leiden, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep, met verwijzing van den req. in de kosten, in cassatie gevallen.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»O., dat bij memorie voor den req. zijn voorgedragen 9 *middelen* van cassatie, als: 1°. schending van a. 194 S^s., *a.* op grond dat een biljardbal, als overtuigingstuk vermeld op den staat der overtuigingstukken in de ondërwerpelijke zaak (product n°. 15), niet blijkt aan den beschuldigde (nu req. van cassatie)

te zijn vertoond, of dat hem is afgevraagd of hij dien erkent; en *b.* omdat, luidens het aangeklaagde arr., twee achtergebleven biljardballen wel aan het Hof zouden zijn vertoond en zouden hebben gestrekt om aan het Hof de overtuiging van de schuld des req^s. te schenken, en welke voorwerpen mitsdien bij uitnemendheid overtuigingstukken zouden zijn geweest; edoch dat die overtuigingstukken niet zouden blijken aan den beschuldigde (nu req. van cassatie) te zijn vertoond;

„2°. Schending van a. 181, in verband met de a. 1 en 427 S^v., *a.* omdat het Hof wel *schriftelijke* bewijzen, maar geene voorwerpen, voor *voorlezing* niet vatbaar (en mitsdien *in casu* niet de twee achtergebleven biljardballen), had kunnen doen voorbrengen; en *b.* omdat die voorwerpen aan het Hof zouden zijn voorgelegd en vertoond, zonder dat zou zijn gebleken, dat zulks had plaats gevonden *naar aanleiding van den loop van het onderzoek op de teregtzitting*;

„3°. Schending van a. 184 S^v., omdat de president zou verzuimd hebben naauwkeurige aanteekening op het audiëntieblad te doen houden van alles wat op de teregtzitting zoude zijn voorgevallen en over de zaak, tot bezwaar of verontschuldiging van den beschuldigde (nu req. van cassatie), licht zou hebben verspreid, met name de vertooning aan het Hof der twee achtergebleven biljardballen, welke zou hebben gestrekt om aan de Raadsleden de overtuiging te geven, dat de beschuldigde (nu req. van cassatie) niet onwetend kon zijn, dat een biljardbal, van de grootte als de vertoonde, zich gedurende eenen geruimen tijd in zijn zak bevond;

„4°. Schending van a. 206 S^v., omdat het Hof zich niet bij zijne beraadslaging zou hebben beperkt tot hetgeen in de acte van beschuldiging is vervat en uit het onderzoek op de teregtzitting zou zijn gebleken; dat van dit laatste alleen uit het audiëntieblad kan blijken, terwijl daaruit niet zou blijken, dat twee achtergebleven biljardballen aan het Hof zijn vertoond, en even-

min uit eenig gedingstuk zou blijken, dat zij ooit in het proces hebben gediend;

„5°. Schending van a. 427, in verband met de a. 433 en 443 Sv., omdat, luidens het aangeklaagde arr., twee achtergebleven biljardballen aan den Hove zouden zijn vertoond en zouden hebben gediend als eene aanwijzing voor de arglist des beschuldigden (nu req. van cassatie), zonder dat door wettige bewijsmiddelen, immers door de verklaringen van meer dan éénen getuige, de identiteit van de *vertoonde* met de *werkelijk achtergebleven biljardballen* zou zijn gebleken;

„6°. Schending van a. 427, in verband met a. 434 Sv., omdat regt zou zijn gedaan op *bijzondere meeningen of gissingen, bij redenering door getuigen opgemaakt*, alzoo aan het slot der 1e overweging van het aangeklaagde arr. als bewijsmiddel zou zijn aangenomen het gevoelen, door de gehoorde getuigen geuit, dat de req. zich eenige oogenblikken alleen in de gelagkamer bij de biljard *moet hebben opgehouden*, geenszins de verklaring dier getuigen, dat hij zich werkelijk aldaar alleen *heeft opgehouden*;

„7°. Schending van de a. 206 en 211 Sv., in verband met a. 379 St., *a.* omdat het Hof niet zou hebben beraadslaagd over het materiële feit van *wegneming* van eenen biljardbal, aan welks ontvreemding de req. is schuldig verklaard, vermits het Hof alleen heeft uitgemaakt, dat het niet aannemelijk zou zijn, dat de req. dien biljardbal zou hebben *ontvangen*, zonder daarvan iets te weten of later gewaar te worden; *b.* omdat evenmin door het Hof zou zijn beraadslaagd over de *arglist*, waarmede door den req. ten deze zou zijn gehandeld, althans dat die *arglist* niet zou zijn bewezen, en in zoo ver ook zou geschonden zijn a. 427 Sv.;

„8°. Schending van a. 211 Sv., a. 156 Grw. en a. 20 R. O., omdat bij het aangeklaagde arr. de req. veroordeeld zijnde in de kosten, verhaalbaar bij lijfsdwang, a. 207 Sv. en a. 52 St. *tekstueel* in dat arr. hadden moeten zijn opgenomen;

»9o. En subsidiair: verkeerde toepassing van a. 386, no. 1, St., in verband met no. 4 van dat wetsa. en a. 14, no. 7, der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* no. 102, omdat bij het toegepaste a. 386, no. 1, St., alleen die diefstal zou zijn bedoeld, welke gepleegd wordt door een persoon, die, geholpen door de duisternis, in eene herbergkamer insluipt en daaruit iets ontvreemdt, maar geenszins wanneer de diefstal (als *in casu*) gepleegd wordt door iemand, als gelaggenoot in de gelagkamer eener herberg gezeten, aldaar in eene helder verlichte zaal biljard speelt, aldaar naar een muziekgezelschap luistert, als wanneer, naar het boos opzet (*intention criminelle*) af te meten, alleen *herberg-diefstal* zou bestaan, strafbaar niet volgens a. 386, no. 1, St., maar strafbaar volgens no. 4 van dat wetsa., in verband met a. 14, no. 7, der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* no. 102.

»O., dat bij de *vijf eerste middelen* wordt uitgegaan van de stelling, dat bij het onderzoek ter teregtzitting, zoo ten opzigte van den ontvreemden biljardbal als ten aanzien van twee andere biljardballen, informaliteiten zouden begaan zijn, die de cassatie van het arr. ten gevolge zouden moeten hebben; dat echter, behalve dat door den req. geen gebruik is gemaakt van de bevoegdheid, bij a. 184 Sv. ook aan den beschuldigde toegekend, voor die stelling in het bestreden arr. geen de minste grond wordt gevonden, vermits toch, wat den ontvreemden biljardbal betreft, het niet blijkt, dat die ontvreemde bal ter teregtzitting niet aanwezig was, en dat de beide andere inderdaad zijn gebezigd als voorwerpen, tot het misdrijf betrekkelijk en welke tot overtuiging dienen kunnen;

»O., dat het *zesde middel* van cassatie op eene onjuiste voorstelling berust van hetgeen aan het slot der 1e overweging van het aangevallen arr. wordt gelezen, aangezien de aldaar voorkomende gevolgtrekking: *dat*, *ten tijde des diefstals*, *de req. eenige oogenblikken alleen in de gelagkamer bij de biljard moet hebben*

doorgebragt, niet is eene meening van getuigen, maar eene gevolgtrekking, uit de verklaringen der getuigen door den *judex facti* afgeleid, en alzoo *dit middel* is onaannemelijk;

»O., met betrekking tot het *zevende middel* van cassatie, dat in de 9e overweging van het aangevallen arr., door de in vroegere overwegingen omschreven wettige bewijsmiddelen als bewezen is aangenomen: »dat de req., op den 4den Nov. 1857, 's avonds »na zeven ure, ten woonhuize en herberge van P. J. v. G.; te »H., eenen biljardbal arglistig heeft weggenomen,« en daarbij derhalve zoowel het *materiële* van de *wegneming* als de daarbij plaats gevonden *arglist* voldoende is uitgemaakt, het aangeklaagde arr. alzoo in beide opzigten voldoende met redenen is bekleed en op wettige bewijsmiddelen is regt gedaan, en alzoo *dit middel* is onaannemelijk;

»O., met betrekking tot het *achtste middel*, dat, naar de als geschonden voorgedragen artikelen, alleen tekstueel in veroordeelende vonnissen in strafzaken moeten worden opgenomen de artikelen der strafwet, welke worden *toegepast* en waarop mitsdien de *veroordeeling* rust; en dat daaronder alzoo niet te begrijpen is de tekst van a. 207 Sv., waarbij is bepaald, dat bij elke veroordeeling, als *accessoir*, zou plaats vinden eene veroordeeling in de proceskosten; en evenmin de tekst van a. 52 St., waarbij alleen sprake is *van de wijze, waarop eene veroordeeling in de proceskosten ten uitvoer wordt gelegd;* en mitsdien ook *dit middel* is onaannemelijk;

»O., dat eindelijk het *in de 9 plaats* subsidiair aangevoerde *middel* van cassatie berust op eene onderscheiding buiten de wet, en *dit middel* alzoo is onaannemelijk;

»Verwerpt het beroep in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen.«

N°. MCD. — Arrest van 30 Maart 1858.

(A. 373 St.)

Zijn aan den Minister van Justitie verpligtingen opgelegd of verrigtingen opgedragen, die hem kunnen doen rangschikken onder de ambtenaren, bedoeld bij a. 373 *S*t*.?* — NEEN.

H. R. M., brievengaarder te Oude-Pekela, is req. van cassatie tegen een in hooger beroep gewezen arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van den 28sten Dec. 1857, waarbij, met vernietiging van het in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te Winschoten, de req. is schuldig verklaard aan lasterlijke aanbrenging bij geschrift tegen een persoon, aan een ambtenaar van de regtsoefening *(à un officier de justice)*, vallende in a. 373 St., en te dier zake veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van drie achtereenvolgende maanden, in eene geldboete van *f* 25.00 en in de kosten van beide instantiën.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»Het *eerste middel* van cassatie, bij memorie voorgedragen, is: schending van a. 372 St., uit hoofde de verlangde opschorting van het geding niet is toegewezen, tot dat de bij de aanbrenging te last gelegde feiten zouden zijn onderzocht.

»De req. stond te regt ter zake van lasterlijke aanbrenging bij den Minister van Justitie tegen den heer procureur Mr. W. B. E.

»Hij beweerde de niet-ontvankelijkheid van het O. M. voor alsnog, tot dat de ingediende klagte zoude zijn onderzocht.

»Dat a. 373 St. ook toepasselijk is op het misdrijf, in a. 372 van dat Wetb. aangeduid, behoef ik niet te betoogen. Het volgt uit den aard der zaak: lasterlijke aanbrenging is eene bijzondere wijze van lasteren, en hoe zal eene aanbrenging lasterlijk worden geheeten, indien nog niet onderzocht is wat er van de te last gelegde feiten zij? Neemt men de toepasselijkheid niet aan, het

zou kunnen geschieden, dat iemand wegens lasterlijke aanbrenging werd veroordeeld, terwijl later de persoon, tegen wien de klagte zou zijn ingebragt, wegens diezelfde te last gelegde feiten eene veroordeeling onderging. Dat kan de bedoeling des wetgevers niet zijn geweest.

„De jurisprudentie van dezen Raad kan dan ook als in dien zin gevestigd worden beschouwd.

„Ik verwijs daartoe naar de vier arr^{n}., door M^{r}. SCHOONEVELD aangehaald in n°. 2, op a. 373 *C. P.*

„Men zie ook CHAUVEAU en FAUSTIN, *Théorie*, III, 162. CARNOT, n°. 8 en 9 op a. 373 *C. P.*

„De laatste plaatsen verdienen bijzonder de aandacht, omdat onder n°. 8 wordt vermeld een arr. van het Hof van cassatie, van 25 Oct. 1816, waarbij in dergelijke gevallen a. 373 is geschonden verklaard, door dit niet in acht te nemen; en het eerste der vermelde gevallen, even als hier, betreft eene aanklagte, aan den Minister ingediend; het tweede eene klagte bij den prefect; beide tegen burgemeesters.

„Het aangevallen arr. bevestigt, ten aanzien der niet-ontvankelijkheid, het vonnis door de Regtb. te Winschoten in eersten aanleg gewezen.

„Zien wij alzoo de gronden, door die Regtb. aangevoerd, om de opschorting niet toe te laten.

„Die Regtb. overweegt: „dat, *daargelaten* de vraag, of bij „de beoordeeling van *dit middel* van niet-ontvankelijkheid, alleen „in aanmerking behooren te komen de te last gelegde feiten, in „de dagvaarding door het O. M. opgenomen, dan wel alle feiten, „vermeld in het geschrift, hetwelk door den beklaagde aan den „Minister van Justitie is opgezonden, *in allen gevalle* in geen „dezer stukken zoodanige feiten voorkomen, als welke onder alle „*omstandigheden* naar de wet strafbaar zijn, daar ook zelfs het „in strijd met a. 849 K. onder zich houden van gelden, ten „gevolge van een aangenomen accoord aan een' crediteur in een

„faillissement toekomende, niet steeds als strafbaar kan worden „beschouwd, omdat daarvoor niet alleen zeer gewigtige, geoorloofde redenen kunnen bestaan, maar ook zelfs soms verpligtend „kan zijn, b. v. indien door derden op die gelden beslag is „gelegd.

„„Dat ook de overige feiten, vermeld in 't geïncrimineerde „stuk, niet volgens de wet strafbaar zijn, maar wel hem, aan „wien zij worden te last gelegd, aan de verachting zijner mede„burgers zou blootstellen.

„„Dat alzoo eene voorafgaande instructie nopens de te last gelegde „feiten niet kon te pas komen, omdat zij niet volgens de wet „strafbaar zijn, en er dus ook van geene schorsing van dit geding „sprake kan zijn.”

„Met die beslissing kan ik mij niet vereenigen.

„In de eerste plaats toch meen ik, dat de regter niet behoorde in het midden te laten, of de geheele lasterlijke aanbrenging, dan wel de bijzonder bij de dagvaarding aangeduide punten ten deze aan het regterlijk onderzoek waren onderworpen, vermits dit van veel invloed op de verdere behandeling der zaak moest zijn.

„Ik geloof toch, dat het geheele stuk aan den Minister van Justitie in aanmerking moest komen, omdat de indiening daarvan met booze bedoelingen was te last gelegd.

„Wanneer de regter dit in het midden laat, moet ik zijne uitspraak als niet voldoende gemotiveerd achten, waardoor de a 206 en 211 Sv. zijn geschonden.

„Maar bovendien verbeeld ik mij, dat de verdere motieven, wel verre van de opschorting te ontraden, de noodzakelijkheid daarvan hadden behooren duidelijk te maken.

„Indien toch, zoo als het vonnis zegt, in de stukken niet zoodanige feiten voorkomen, als welke *onder alle omstandigheden* naar de wet strafbaar zijn, dan duidt men daardoor reeds aan, dat er *omstandigheden* zijn, onder welke ze strafbaar zijn, en dan vind ik in de vraag, of *die omstandigheden* aanwezig zijn,

juist de praejudiciële quaestie gelegen, die beantwoord moet zijn vóór dat de *judex facti* voortgaat in de beoordeeling der zaak.

„Het Hof neemt later de kwaadwilligheid juist aan op grond, dat het ingediende stuk eindigt met het verzoek, om den bedoelden heer procureur te straffen.

„Er kunnen dus in het geïncrimineerde stuk termen worden gevonden, om gedachten procureur te straffen.

„Ik moet daarbij de aandacht van den Raad vestigen op de omstandigheid, dat de lasterlijke aanbrenging is geschied bij den Minister van Justitie, en tegen een' procureur.

„De Minister van Justitie zou de aangebragte feiten ter vervolging aan den bevoegden ambtenaar van het O. M. kunnen toezenden, en eerst indien van de valschheid daarvan bleek, kon de vervolging volgens a. 373 *C. P.* geschieden.

„De Minister kan ook, juist omdat de aangebragte feiten de handelingen van een' *procureur* betreffen, in gevolge a. 27 van het reglement van orde en discipline voor de advocaten en procureurs, dezen aan het oordeel van het collegie, waarbij de procureur fungeert, onderwerpen, en, volgens a. 28 van dat reglement, kunnen de gevolgen van dat onderzoek zijn: *de straffen* van waarschuwing, berisping of schorsing.

„De regter heeft ten onregte gemeend, dat van dit alles niet vooraf behoorde te blijken.

„De regter heeft daarom, omdat hij een onderzoek hieromtrent onnoodig achtte, ook niet beslist, of de bij de stukken aanwezige beschikking van den heer Minister van Justitie kon gelden als het resultaat van het onderzoek omtrent de aangebragte feiten, als eene beslissing omtrent de waarheid daarvan kan worden aangenomen.

„Er is nog meer. De strafregter in deze heeft ten slotte eene beslissing gegeven omtrent de strafbaarheid der aangebragte feiten; hij heeft overwogen, dat eene schorsing niet kon te pas komen, omdat de feiten niet strafbaar zijn volgens de wet; maar

dit was niet de roeping van dezen regter; deze was slechts gesaisisseerd van de aanklagte tegen dezen req.; de aangebragte feiten moesten door den bevoegden regter zijn onderzocht; daartoe beveelt a. 372 de opschorting der vervolging; die bepaling zou onnoodig zijn, als de regter in deze tot die beslissing in deze instantie bevoegd ware. (Zie de bovenaangehaalde arr^n.)

»Ik meen alzoo, dat de beslissing omtrent de voorgestelde niet-ontvankelijkheid 1°. niet genoegzaam met redenen is omkleed; 2°. zoo zij voldoende gemotiveerd kon worden geacht, is onjuist.

»Ik heb mitsdien de eer, namens den Proc.-G., primario te concluderen tot vernietiging van het aangevallen arr. en verwijzing der zaak naar een aangrenzend Geregtshof, om op het bestaande hooger beroep te worden beregt en afgedaan; en subsidiair, tot vernietiging van het arr., en, bij regtspraak ten principale, tot vernietiging van het in eersten aanleg gewezen vonnis en opschorting der vervolging, tot dat omtrent de aangebragte feiten zal zijn beslist; de kosten te brengen bij die der einduitspraak.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gelet op de *middelen* van cassatie, door den req. voorgesteld bij ingediende memorie:

»1°. Schending van a. 372 S^t., omdat de klagte van Mr. W. R. E. voor den regter is gebragt, zonder dat eene geregtelijke instructie over de aan dezen bij het adres ten laste gelegde feiten heeft plaats gehad;

»2°. Schending van a. 9 Grw., omdat, zoo al a. 373 *C. P.* verbiedt lasterlijke feiten voor den Minister van Justitie te brengen, dan a. 9 Grw. uitdrukkelijk het regt geeft, om verzoeken aan de bevoegde magt schriftelijk in te dienen.

»3°. Schending en verkeerde toepassing van a. 373 S^t., omdat het Hof onder de woorden: *officiers de justice ou de police admi-*

nistrative ou judiciaire, in dat a. voorkomende, den Minister van Justitie acht begrepen te zijn.

„O., dat in deze *in facto* is aangenomen, dat de beklaagde (nu req. van cassatie) „in den laatst verloopen zomer aan den „Minister van Justitie een geschrift heeft ingezonden, bevattende „onderscheidene te lastleggingen jegens den heer Mr. W. R. E., „procureur bij de Arr.-R. te Winschoten, in diens hoedanigheid „van gewezen curator in het afgedaan faillissement van W. W. „K., te Oude-Pekela, bepaaldelijk het vasthouden en verdedigen „van onregt, het doen van handelingen in strijd met den eed, bij „de aanvaarding zijner bediening gedaan, en het leiden van een „onwaardig gedrag in zijn post, hetwelk redenen zou opleveren „om hem Mr. W. R. E. te straffen„;

„O., dat bij vonnis van de Arr.-R. te Winschoten verstaan is, dat de aanbrenging, door den beklaagde gedaan, niet kan vallen onder het bereik van het ingeroepen a. 373 S^t^., omdat de Minister, en bepaaldelijk de Minister van Justitie, niet kunnen begrepen worden onder de *officiers de justice ou de police administrative ou judiciaire*; en dat wijders de beklaagde van alle regtsvervolging is ontslagen, daar de ten zijnen laste bewezen feiten noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding daarstellen;

„O., dat dit vonnis door het Pr.-Ger. in Groningen bij het beklaagde arr. te dien aanzien is vernietigd, en dat het Hof geoordeeld heeft, dat evengemeld a. van het Strafwetboek op de bewezen feiten van toepassing was, omdat „niet alleen de Officieren van Justitie, maar ook de Minister van Justitie behoort „gerangschikt te worden onder de ambtenaren, opgenoemd in a. „373 S^t^., vermits het toch zeker is, dat het tot diens Ministers „bevoegdheid behoort, om van wege Z. M. den Koning aan de „ambtenaren van het O. M. bevelen te doen toekomen omtrent „het vervolgen van aanklagten;„

„O. daaromtrent, dat noch bij de Nederlandsche Staatswet-

ten, noch bij eenige algemeene of speciale hier te lande nog van kracht zijnde wet of regtsgeldige verordening, aan den Minister van Justitie zoodanige verpligtingen zijn opgelegd of verrigtingen zijn opgedragen, die hem kunnen doen rangschikken onder de ambtenaren, bedoeld in a. 373 S^t^., en dat de bevoegdheid om van 's Konings wege bevelen te geven aan de ambtenaren van het O. M., waarop het Hof zich alleen grondt, daartoe voorzeker niet genoegzaam is.

»O., dat mitsdien in deze door het Hof in Groningen, bij het beklaagde arr., dit a. verkeerd is toegepast, en dat de feiten, ten laste van den req. van cassatie bewezen, ook niet onder het bereik van eenige andere strafwet vallen;

»O., dat het *derde middel* van cassatie alzoo gegrond bevonden zijnde, een onderzoek omtrent de *andere middelen* niet te pas kan komen;

»Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van den 28sten Dec. 1857, in hooger beroep gewezen;

»En op de bewezen daadzaken, krachtens a. 105 R. O., op nieuw ten principale regt doende;

»Bevestigt het vonnis, door de Arr.-R. te Winschoten, den 11den Nov. 1857 in de zaak tegen den beklaagde (nu req. van cassatie) gewezen, en beveelt dat al de kosten, ook die in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat.»

N°. MCDI. — Arrest van 31 Maart 1858.

(A. 285, 242 en 282 S.)

Is in casu *het vonnis der Arr.-R. te Groningen* (*in het hooger beroep waarvan de tegenwoordige req. van cassatie is verklaard niet ontvankelijk*) *een vonnis*, *of eene beschikking waarbij eene nadere instructie werd gelast*, *dus een vonnis van instructie*, *geen eindvonnis?* — JA.

Is ook de verwijzing der zaak naar den regter-commissaris ter instructie van strafzaken bij de Regtbank, niet geheel en al onderscheiden van die naar den bevoegden regter, a. 232? —. JA.

Moet de aard van een vonnis niet worden opgemaakt alleen uit de beslissing zoo als die gegeven is, en de wezenlijke strekking der gronden, die daartoe hebben geleid, niet uit eenige daarin gebezigde overbodige of min juiste uitdrukking? — JA.

M. W. H., commissionair in granen te Groningen, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van den 4den Jan. 1858, waarbij de req. is verklaard niet ontvankelijk in het door hem ingestelde hooger beroep van een vonnis der Arr.-R. te Groningen, van den 19den Nov. 1857, waarbij de stukken in de zaak van den Off. v. J. bij dezelve Regtbank en J. A. B., schipper te Termunterzijl, en den tegenwoordigen req., M. W. H., op grond van de a. 7, 386 *initio* en 4°, 59, 60 en 62 St., de a. 56 en 67 R. O., en met toepassing van a. 235 St., zijn verwezen naar den regter-commissaris ter instructie van strafzaken bij genoemde Regtbank; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, en gelet op de *middelen* van cassatie, voor den req. voorgesteld bij pleidooi, en bestaande in schending van a. 242 St., omdat het vonnis der Arr.-R. te Groningen, waarvan hooger beroep, zoude zijn een vonnis, waarbij die Regtbank zich had *onbevoegd* verklaard van de zaak kennis te nemen, en mitsdien dat vonnis zoude zijn een *eindvonnis*, waartegen voorziening in hooger beroep open staat, — heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De onderwerpelijke procedure is mij vreemd voorgekomen in *twee* opzigten: Ik acht het, *vooreerst*, vreemd, dat op eene dagvaarding van het O. M. voor de correctionele teregtzitting, zonder dat nog eenig onderzoek heeft plaats gehad, en zonder dat alzoo van eene verzwarende omstandigheid was gebleken, welke niet reeds door de ingewonnen informatiën bekend was, onmid-

dellijk de verwijzing der zaak naar den regter-commissaris ter nadere instructie is gerequireerd.

»Maar ook het beroep in cassatie heeft mij bevreemd. De eenige reden tóch van deze voorziening is niet het belang van den req., die door uw arr., hoedanig dit ook moge wezen, naar mijn inzien, nooit kan gebaat worden, maar de handhaving eener goede proces-orde in strafzaken.

»De geachte raadsman van den req. heeft zelf aangevoerd, dat de afwijzing van het hooger beroep *in casu* was eene violatie der wet, waartegen deze Raad geroepen is te waken, doch is in gebreke gebleven het belang van den req. bij deze voorziening aan te toonen.

»En inderdaad, indien het hooger beroep wel ontvankelijk werd geacht, en het arr. van het Pr.-Ger. van Groningen alzoo werd vernietigd, zoude zulks m. i. de verwijzing naar een ander Hof ten gevolge hebben, en de vernietiging of bevestiging van 's regters uitspraak, in eerste instantie gegeven, zoude op de verdere behandeling der zaak, voor zooveel den req. betreft, van weinig invloed zijn.

Ik geloof echter, dat het Hof volkomen juist heeft geoordeeld, en dat het *middel* van cassatie, tegen die uitspraak aangevoerd, is ongegrond en onaannemelijk.

»Er is slechts *één middel* van cassatie voorgedragen: schending namelijk van a. 242 Sv., en wel op grond, dat het vonnis der Regtbank van Groningen, waartegen *tempore utili* hooger beroep was aangeteekend, als een *eindvonnis* zoude te beschouwen zijn. De grond van deze redenering was deze: dat de Regtbank zich had *onbevoegd* verklaard en den Staat in de kosten veroordeeld, zoodat *in casu* geen bloot *renvooi*, maar een vonnis van *onbevoegd-verklaring*, gegrond o. a. op de a. 56 en 67 R. O. zoude aanwezig zijn.

»Ik heb tegen *dit middel* van cassatie *twee* bedenkingen; en wel *vooreerst*, dat de *aard* van een vonnis, naar mijne beschou-

wing, minder afhangt van de welligt min of meer juiste uitdrukkingen, welke door den regter zijn gebezigd, dan van de strekking dier uitspraak, *in haar geheel* beschouwd.

„Eene toepassing van dit beginsel vind ik, o. a., in die arr. van den Raad, bij welke vonnissen van *vrijspraak* aan cassatie onderworpen zijn geacht, omdat die *vrijspraak*, volgens de geheele strekking der regterlijke uitspraak, een *ontslag van regtsvervolging* had behooren te zijn.

„Maar daarenboven, het vonnis der Regtbank, waartegen dit beroep is gerigt, houdt geene *onbevoegd-verklaring* in. Ik lees niets anders in het dispositief van dat vonnis dan dit: „Verwijst „de stukken aan den regter-commissaris ter instructie van straf„zaken bij deze Regtbank; de kosten te dragen door den Staat."

„En nu moge het waar zijn, dat in de *motieven* van die uitspraak ook deze gevonden wordt: „Overwegende, dat overzulks „de kennisneming van deze zaak de bevoegdheid der Regtbank „te boven gaat;" de daarop volgende en daarmede onmiddellijk in verband staande overweging, luidende: „dat geenerlei onder„zoek van de zaak *in hoc judicio* kan plaats hebben, en de ge„dagvaarde getuigen alzoo niet kunnen worden gehoord", toont genoegzaam aan, dat de Regtbank alleen bedoeld heeft wat anders gewoonlijk in zoodanige beslissingen wordt gevonden: „dat tegen „het feit eene lijf- of onteerende straf is bedreigd."

„De raadsman beweerde, dat a. 235 Sr. *in casu* ten onregte zoude zijn toegepast, omdat de beslissing, bij dat a. bedoeld, alleen het *gevolg* kan zijn van een onderzoek, ter teregtzitting gehouden. Ik heb reeds opgemerkt, dat de in deze gevolgde procedure vreemd kan genoemd worden, maar ik zie geen grond, waarom de regter niet even goed *a limine litis*, door de voorlezing van de dagvaarding, als na een gevoerd onderzoek, zoude kunnen bevinden, dat tegen het feit eene lijf- of onteerende straf is bedreigd; en het is volgens de wet voldoende, dat de regter zulks bevindt, om de zaak naar den regter-commissaris of naar den

Proc.-G. te verwijzen. Het a. wijst toch den stand van het geding niet aan, waarin de regter tot de overtuiging kan geraken, dat de zaak in dien vorm verkeerdelijk aan zijne beslissing is onderworpen.

»En dat nu tegen eene verwijzing als hier heeft plaats gehad, noch verzet, noch hooger beroep kan worden ingesteld of gedaan, wijst a. 236 Sv. duidelijk aan. Met betrekking tot de deswege gemaakte aanmerking verwijs ik den Raad naar het werk van den heer VOORDUIN, VII, 227 en 228, waaruit zal blijken, dat a. 236 slechts uit *drie* alinea's was zamengesteld.

»En wat nu eindelijk de zaak zelve betreft, zoo geloof ik niet dat het kan betwijfeld worden, of de in deze gegeven beslissing is niets anders dan een *gewijsde* van instructie.

»De door den regter gedane uitspraak omtrent de *kosten*, zij moge juist of onjuist zijn, kan den *aard* en de *strekking* van het gewijsde niet veranderen. Bij de beklaagde uitspraak heeft het Hof, m. i., volkomen te regt overwogen, dat de hoofdzaak niet is beslist: na de gehouden instructie toch zal de Regtbank andermaal, doch nu in raadkamer, geroepen worden om de verdere behandeling der zaak te regelen, en bij een nieuw gewijsde van instructie, in gevolge de onderscheidingen, bij a. 115 tot a. 120 Sv. gemaakt, in deze regt te spreken, en te beoordeelen, door welken regter de zaak behandeld en beregt zal moeten worden, of wel alle verdere vervolging te dezer zake doen staken.

»Ik kan mij alzoo geheel vereenigen met de beslissing van het Pr.-Ger. in Groningen, waarvan de vernietiging is gevraagd: ik geloof, dat het ingestelde beroep te regt niet ontvankelijk is verklaard, en vermeen den Raad nog te mogen verwijzen naar een arr. van 29 Jan. 1852 (*Ned. Regtspr.*, XLI, 30; V. D. HONERT, *Jagt en Viss.*, III, 351, en van 29 Aug. 1843 (*Weekblad* n°. 536; V. D. HONERT, *Strafr.*, X, 238, 239).

»Maar even zoo is ook deze voorziening in cassatie voor alsnog niet ontvankelijk, en eerst na het eindvonnis zoude dit ge-

wijsde aan het oordeel van den Raad kunnen worden onderworpen.

"Ik heb mitsdien de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de Raad den req. niet ontvankelijk zal verklaren in zijn beroep en hem zal veroordeelen in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"O., dat, ter adstructie van het aangevoerde *middel*, de req. zich hoofdzakelijk dáárop heeft gegrond, dat hij volgens dagvaarding had te regt gestaan, aangeklaagd van den toenmaals eersten beklaagde J. A. B., schipper te T., des bewust te hebben bijgestaan en geholpen in de bedrijven, die dienden om het aan dezen ten laste gelegde feit van arglistige ontvreemding van nagenoeg acht mudden haver, die aan hem in zijne hoedanigheid van schipper ter vervoer waren toevertrouwd, voor te bereiden, te doen gelukken of te voltooijen, door het verschaffen der middelen, welke tot het plegen van dat feit hebben gediend, met voorweten, dat zij daartoe dienen zouden, en door het gestolene onder zich te slaan.

"Dat de Arr.-R. te Groningen, na van die dagvaarding te hebben kennis genomen, had overwogen: "dat tegen het feit, bij "dagvaarding omschreven en aan den toenmaals eersten gedaagde "ten laste gelegd, blijkbaar eene lijf- en onteerende straf is be- "dreigd bij a. 386, n°. 4, St.; en ten aanzien van den toen- "maals tweeden gedaagde (nu req. van cassatie), dat de wet "dezelfde straf bedreigt tegen *hoofddaders* en tegen *medepligtigen*, "en deze mitsdien voor denzelfden regter als de *hoofddader* be- "hoort te regt te staan; — dat overzulks de kennisneming van "deze zaak de bevoegdheid der Regtbank te boven gaat, en dat "hieruit volgt, dat geenerlei onderzoek *in hoc judicio* kan plaats "hebben, en de gedagvaarde getuigen alzoo niet kunnen worden "gehoord;"

"O., dat het vonnis der Arr.-R. te Groningen in het hooger beroep, waarvan de tegenwoordige req. van cassatie is verklaard

niet ontvankelijk, kennelijk is een vonnis of eene beschikking, waarbij, krachtens a. 235 Sv., eene nadere instructie werd gelast, en dat het dus niets anders is dan een vonnis van instructie, en niet een eindvonnis;

»O., dat wel dit vonnis de overweging bevat, dat, *omdat* tegen het feit lijf- of onteerende straf is bedreigd, de kennisneming der zaak de bevoegdheid van de Regtbank zou te boven gaan, en dat *daarom* geenerlei onderzoek van de zaak bij de Regtbank konde plaats hebben; maar dat niettemin *dit* het wezen is van de beslissing, dat, *omdat* het feit met lijf- of onteerende straf wordt bedreigd, en de zaak door eene nadere instructie zou kunnen worden opgehelderd, de zaak wordt verwezen naar den regter-commissaris ter instructie van strafzaken bij de Regtbank, welke verwijzing eene geheele andere is dan die *naar den bevoegden regter*, waarvan sprake is in a. 232;

»O., dat bij de beoordeeling der vraag nopens den aard van een vonnis, die niet uit eenige daarin gebezigde overbodige of min juiste uitdrukking moet worden opgemaakt, maar uit de beslissing, zoo als die is gegeven, en de wezenlijke strekking van de gronden, die daartoe hebben geleid;

»O., dat hierom het aangevoerde *middel* van cassatie niet is aannemelijk;

»Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen.«

N°. MCDII. — Arrest van 7 April 1858.

(A. 129, 130 Sv.; a. 89, in verband met a. 86 Sv.; a. 88 Sv.)

Is er in deze sprake van zamenhangende misdrijven of van splitsing van feiten? — NEEN.

Is niet het verzet van den Off. v. J. tegen de uitspraak der Regtbank, volgens a. 89, *in verband met a.* 86 *Sv., slechts dan toegelaten, wanneer er, behalve het bevel tot nader on-*

derzoek, tevens is gegeven last tot in-vrijheid-stelling van den beklaagde? — JA.

Kon er in casu, *vermits er wel bezwaren bestonden wegens mishandelingen, strafbaar met correctionele straffen, maar die geen verwonding hadden ten gevolge gehad, wel bevel van gevangenneming, a.* 88 *Sv.*, *worden verleend?* — NEEN.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Zeeland heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr. van dat Hof, in raadkamer gewezen, van den 16den Maart 1858, waarbij de Off. v. J. bij de Arr.-R. te Middelburg is verklaard niet ontvankelijk in zijn verzet tegen — en overigens is bevestigd — een bevelschrift van gezegde Arr.-R., van den 10den Maart 1858, in de zaak ten laste van P. B., oud 29 jaren, wonende te R., tegen wien, als verdacht van moedwilligen doodslag op de persoon van zijne halve zuster S. B., althans van *moedwillige kneuzing* en *verwonding*, op haar gepleegd, was gerequireerd regtsingang *met bevel van gevangenneming*, doch tegen wien de Regtbank had verleend regtsingang *met bevel tot dagvaarding* in persoon, ter zake van moedwillige mishandeling van zijne voornoemde zuster.

In deze zaak heeft de Adv.-G. KARSSEBOOM, namens den Proc.-G., overgelegd de volgende conclusie:

»Gezien het arr. van het Pr.-Ger. in Zeeland, in raadkamer vergaderd, van 16 Maart 1858, waarbij de Off. v. J. bij de Arr.-R. te Middelburg is verklaard niet ontvankelijk in zijn verzet tegen een bevelschrift dier Regtbank, in raadkamer vergaderd, van 10 Maart bevorens, en voorts dat bevelschrift is bevestigd;

»Gezien de verklaring van den heer Proc.-G. bij voormeld Geregtshof, van 18 Maart jl., houdende voorziening in cassatie tegen voormeld arr.;

»Gezien de stukken, bij missive van gemelden heer Proc.-G., dd. 22 Maart jl., n°. 332, ontvangen 24 Maart jl., ingezonden, en daaronder diens memorie van cassatie;

»O. *in facto*, dat de Off. v. J. te Middelburg heeft gerequi-

reerd regtsingang met gevangenneming tegen P. B., oud 29 jaar, wonende te R., ter zake van moedwilligen doodslag op de persoon van zijne halve zuster S. B., die bij hem in den kost besteed was, door haar in 1857 en 1858, tot op den dag van haar overlijden, zijnde 26 Febr. 1858, voortdurend te mishandelen, haar het noodige voedsel en bij ziekte de meest noodige verzorging te onthouden, althans van het, den 19den Febr. 1858, nabij zijne woning moedwillig kneuzen en verwonden van bovengezegde S. B.;

»Dat de Regtbank bij voormelde beschikking heeft verleend regtsingang, met bevel tot dagvaarding in persoon, ter zake van het op 19 Febr. 1858 »op den grond werpen uit eene staldeur »zijner woning onder R. en het toebrengen van onderscheidene »slagen aan zijne ongeveer 16jarige halve zuster, S. B., welke »bij hem in den kost besteed was«; doch op de overweging, dat voor alsnog niet genoegzame bezwaren bestaan, dat die mishandeling eene verwonding heeft ten gevolge gehad, noch ook dat de beklaagde jegens haar moedwilligen of ook onwilligen doodslag of verdere mishandeling zou hebben gepleegd, een nader onderzoek heeft bevolen ten opzigte van het overige bij het requisitoir te last gelegde;

»Dat de Off. v. J. ten volgenden dage tegen die beslissing is gekomen in verzet;

»Dat het Hof den Off. v. J. niet ontvankelijk in dat verzet heeft verklaard, voor zooveel betreft het bevel tot nader onderzoek, op grond dat dit bevel is gegeven naar aanleiding van a. 86 Sv., zonder dat er voorloopige aanhouding heeft plaats gehad, en dat alleen een verzet ontvankelijk zou kunnen zijn, wanneer die aanhouding was geschied; en voorts het bevelschrift heeft bevestigd ten aanzien der verleening van regtsingang zonder gevangenneming, omdat deze laatste, volgens a. 88 Sv., alleen bij *verwonding* is toegestaan;

»Dat bij memorie van cassatie is beweerd: schending van a.

56 R. O. en verkeerde verklaring van a. 86, j°. 89, alsmede de a. 129 en 130 S^t., door 's Hofs niet-ontvankelijk-verklaring.

„O. in regten, dat, hoezeer in het algemeen a. 89 S^t. niet beperkend behoort te worden opgevat, daarin echter bepaaldelijk is opgenomen, dat, wanneer de regter eene beslissing geeft overeenkomstig a. 86 S^t., het verzet alleen is toegelaten voor het geval, dat een beklaagde in hechtenis was en de Regtbank diens in-vrijheid-stelling heeft bevolen, hetgeen in deze het geval niet is;

„Dat de a. 129 en 130 S^t. *in casu* niet geschonden kunnen worden geheeten, omdat in deze geene sprake is van de kennisneming van het Hof, aldaar bedoeld, en in allen gevalle geene sprake kan zijn van zamenhangende misdrijven, wanneer de Regtbank juist heeft verklaard, dat er nog geene voldoende aanwijzing van misdrijf bestaat en dienaangaande een nader voorloopig onderzoek heeft bevolen;

„Dat het eene door niets uit de geschiedenis der wetgeving gewettigde uitbreiding der woorden des wetgevers zou zijn, om met den req. aan te nemen, dat de bewoordingen van a. 89: „indien, „in het geval van a. 86, de *in-vrijheid-stelling* van den beklaagde „is bevolen," ook kunnen slaan op het geval, dat eene gevangenneming is geweigerd;

„Dat toch de wetgever, die *gevangenhouding* en *gevangenneming* heeft onderscheiden, niet *in-vrijheid-stelling* geacht mag worden, zoo als de req. vermeent, *secundum id quod plerumque fit*, te hebben gebezigd, met de bedoeling, om daaronder *weigering van gevangenneming* te begrijpen;

„Dat dit te meer in het oog springt; als men nagaat, dat het reeds eene exorbitante bepaling is, dat de regter, die verklaart, dat er nog geene gronden tot regtsingang, tot instructie tegen een bepaald persoon, bestaan, tevens de gevangenhouding van dien aangehouden persoon kan gelasten, hetgeen alleen kan worden uitgelegd door den wil des wetgevers, om inmiddels alles in

statu quo te houden, doch welke exorbitante bepaling niet, buiten uitdrukkelijke wilsverklaring der wet, mag worden uitgebreid tot het geval, dat er nog geene in-hechtenis-stelling van den persoon, tegen wien regtsingang wordt geweigerd, heeft plaats gehad;

»O., dat het tweede deel der aangevallen beschikking, de bevestiging namelijk van het bevelschrift des eersten regters, waarbij regtsingang met bevel tot dagvaarding in persoon is verleend, ter zake van mishandeling, en geene gevangenneming wegens dat feit is bevolen, is overeenkomstig de bepaling van a. 88 Sv.;

»O., dat alzoo de bij memorie aangehaalde a. niet zijn geschonden, noch verkeerd toegepast, en dat alzoo de voorziening in cassatie niet is gegrond;

»Concludeert dat de Raad de voorziening in cassatie verwerpe.»

ARREST. — De H.-R. d. N. (*In raadkamer vergaderd.*) — Op het beroep van enz.;

»Gelet op de memorie van cassatie, waarbij wordt beweerd, dat door 's Hofs niet-ontvankelijk-verklaring van het verzet, is geschonden a. 56 R. O. en verkeerd verklaard a. 86, j°. 89, alsmede de a. 129 en 130 Sv., — omdat het Hof, ten onregte aannemende de splitsing, door de Regtbank gemaakt, geoordeeld had, dat de onderscheidene feiten, aan den beklaagde te laste gelegd, voor afzonderlijke behandeling vatbaar waren; — en omdat a. 89 Sv. ten onregte in dien beperkten zin was opgevat, dat, om hetzelve van toepassing te kunnen doen zijn, de *in-vrijheid-stelling* van een *voorloopig aangehouden* persoon moest bevolen zijn;

»Gezien enz.;

»O., dat door den Off. v. J. bij de Arr.-R. te Middelburg bij gemelde Regtbank, in raadkamer vergaderd, tegen den gereq. van cassatie is gevorderd regtsingang met bevel tot gevangenneming, naardien uit de voorloopige informatiën, ten zijnen laste ingewonnen, voldoende aanwijzing was ontstaan, dat hij zich zoude hebben schuldig gemaakt aan moedwilligen doodslag op

de persoon van zijne bij hem in den kost bestede halve zuster S. B., althans aan het, den 19^{den} Febr. 1858, nabij zijne woning te R., moedwillig kneuzen en verwonden van gezegde S. B.;

"O., dat de Regtbank ten laste van den gereq. van cassatie genoegzame bezwaren heeft gevonden, om tegen hem regtsingang met bevel tot dagvaarding in persoon te verleenen, ter zake van de mishandeling, die op den 19^{den} Febr. 1858 zoude zijn gepleegd, en die strafbaar zoude zijn, naar a. 311 *C. P.*, met correctionele straffen, maar tevens verklaard heeft, dat voor alsnog geene genoegzame bezwaren bestonden, als zoude die mishandeling eene verwonding ten gevolge hebben gehad, noch ook dat de beklaagde jegens zijne zuster moedwilligen of ook onwilligen doodslag of andere mishandeling zoude hebben begaan, — zijnde te dien opzigte een nader onderzoek bevolen;

"O., dat in deze geene sprake is van *zamenhangende misdrijven*, waarover gehandeld wordt in de a. 129 en 130 Sv., en dat in het beklaagde arr., evenmin als in het bevelschrift van de Regtbank, eenig spoor te vinden is van toepassing of verklaring van evengemelde a., terwijl ook geene splitsing van de feiten heeft plaats gehad, maar enkel geoordeeld is, dat ten opzigte van sommige feiten genoegzame gronden van bezwaar bestonden om regtsingang te verleenen, terwijl ten aanzien van de overige feiten beslist is, dat voor alsnog geene voldoende aanwijzing van schuld bestond, en dat daaromtrent eene nadere instructie vereischt werd;

"O., wat betreft de beweerde schending of verkeerde opvatting der overige door den req. van cassatie aangehaalde a., dat het Hof, uit hoofde het verzet gerigt was tegen het bevelschrift der Regtbank in zijn geheel, de beide daarbij behandelde punten van aanklagt, te weten: de beweerde moedwillige doodslag en de mishandelingen, die op den 19^{den} Febr. ll. gepleegd zouden zijn, in aanmerking genomen heeft;

"Dat het Hof, overwogen hebbende ten aanzien van het bevel

tot nader onderzoek, hetwelk alleen het *eerste* punt betrof, dat dit bevel gegeven was naar aanleiding van a. 86 S^{g}., zonder dat er voorloopige aanhouding had plaats gegrepen, — geoordeeld heeft, dat het verzet niet ontvankelijk was; — en, met opzigt tot het *tweede* punt, uit aanmerking dat bij de mishandeling, den 19^{den} Febr. 1858 gepleegd, geene verwonding had plaats gehad, daaromtrent het bevelschrift van de Regtbank bevestigd heeft;

»O., dat de beslissing van het Hof op beide punten allezins juist is en overeenkomstig de wet, naardien *vooreerst*, volgens de duidelijke letter van a. 89, in het geval van a. 86, dan slechts verzet is toegelaten, wanneer behalve het bevel tot nader onderzoek, tevens is gegeven de last tot in-vrijheid-stelling van den beklaagde, hetgeen hier geen plaats heeft gehad, — en omdat *ten tweede*, volgens a. 88, geen bevel van gevangenneming kon worden verleend, vermits er wel bezwaren bestonden wegens mishandelingen, strafbaar met correctionele straffen, maar die geene verwonding ten gevolge hadden gehad;

»O., dat het aangevoerde *middel* van cassatie mitsdien niet is aannemelijk;

»Verwerpt deze voorziening en beveelt, dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat.»

N°. MCDIII. — Arrest van 7 April 1858.

(A. 150, 151 S^{t}.; a. 207 S^{r}.)

Is het niet, tot het aannemen van valschheid in onderhandsch geschrift, voldoende, dat de vervaardiger van het stuk het voornemen hebbe gehad om anderen, wie dan ook, te benadeelen, en dat de wezenlijkheid of mogelijkheid dier benadeeling werkelijk bestaat? — Ja.

Moeten niet, bij schuldigverklaring aan valschheid in onderhandsch geschrift en het gebruik maken daarvan, twee geldboeten worden uitgesproken? — Ja.

J. K., oud 40 jaren, arbeider te Smilde, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Drenthe, van den 28sten Jan. 1858, waarbij hij is schuldig verklaard aan valschheid in onderhandsch geschrift en het gebruik maken daarvan, wetende dat het valsch was, en is veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van 5 jaren, in eene geldboete van *f* 50.00 en in de kosten, des noods invorderbaar bij lijfsdwang, en met last dat een extract uit het arr. zal worden gedrukt en aangeplakt te Assen en te Smilde.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Evertsz, heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Met betrekking tot het arr., aan Uw oordeel onderworpen, acht ik mij verpligt, alvorens tot de behandeling van het voorgestelde *middel* van cassatie over te gaan, de volgende opmerkingen aan U.E.G.A. mede te deelen.

„Ik merk *vooreerst* op, dat het slot der acte van beschuldiging alleen een *resumé* der feiten inhoudt, maar geene bepaalde vermelding van de *misdaad*, aan den req. ten laste gelegd, geene *qualificatie*.

„Op het niet nakomen van het voorschrift van a. 144 Sv. is echter niet, zoo als bij a. 223 *ibid.*, nietigheid bedreigd.

„*Ten andere* had ik in het arr. eene meer duidelijke opgaaf en omschrijving der feiten, zoo als die uit het onderzoek der teregtzitting gebleken zijn en ten grondslag van het misdrijf liggen, met de bewijsmiddelen, waardoor dezelve zijn bewezen, gewenscht.

„Daar echter in het arr. de verklaringen der getuigen, waarop 's regters uitspraak is gegrond, worden gevonden, en de wet geen bepaalden vorm ten deze heeft voorgeschreven, heb ik geene termen gevonden om uit dezen hoofde tot cassatie te concluderen.

„Maar *eindelijk*, bij eene schuldigverklaring aan *valschheid* en

het *des bewust gebruik maken* van het valsche stuk, zoo als *in casu* is geschied, had de regter niet *eene*, maar *twee* boeten moeten opleggen.

»De jurisprudentie van den Raad is omtrent dit punt gevestigd, en het gepleegde verzuim zal noodwendig tot cassatie moeten leiden. Zie de arr^{n}. bij SCHOONEVELD, *Strafv.*, 2 uitg., op a. 164, aant. 4.

»Met opzigt nu tot de zaak ten principale, is als *eenig middel* van cassatie aangevoerd: verkeerde toepassing van de a. 150 en 151 *C. P.*, op grond dat het borgbriefje, waarmede de valschheid zoude zijn gepleegd, als niet inhoudende opgaaf van den persoon, voor wien borg werd gebleven, noch ook aanduiding van het jaartal, in den zin der wet niet zoude zijn eene regtsgeldige acte; dat daaruit in geen geval eene vordering tegen den onderteekenaar werd geboren, en alzoo de mogelijkheid van benadeeling ontbrak; zoodat in dezen stand der zaak geen strafwaardig *falsum*, maar hoogstens eene *escroquerie* zoude aanwezig zijn.

»Wat nu dit punt betreft, zoo merk ik al dadelijk op, dat bij de memorie niet is betwist, dat hier *verkorting* der *waarheid* en *bedriegelijk oogmerk* heeft bestaan, en ik vermeen dat evenzeer het derde bestanddeel van de misdaad van *valschheid*, *benadeeling* of de *mogelijkheid* van *benadeeling*, bestaat.

»Al konde ik aan den req. toegeven, dat het van valschheid betichte stuk *uit zijnen aard nietig* ware, zoo zoude echter het *falsum* bestaan, zoodra door het nietige stuk *werkelijk* nadeel was toegebragt; en volgens de feitelijke beslissing heeft het valsche briefje volkomen gevolg gehad en is daaruit een nadeel voor een derde ontstaan. Vgl. CHAUVEAU, *Théorie*, I, § 1527 en 1529, p. 420 seqq., édit. Brux.

»Ofschoon toch de misdaad onmisbaar in de eerste plaats, moet geacht worden tegen hem te zijn begaan, wiens handteekening valschelijk is nagemaakt, zoo is het echter geen bepaald vereischte, dat juist hij door het valsche stuk worde benadeeld.

De Raad besliste aldus bij een arr. van 15 Apr. 1851 (*Ned. Regtspr.*, XXXVIII, § 46, bl. 226; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1851, I, n°. 722, bl. 182); van 25 Jan. 1842 (*Ned. Regtspr.*, XI, § 20, bl. 64; v. D. HONERT, *Strafr.*, VI, n°. 364, bl. 393); van 27 Jan. 1852 (*Ned. Regtspr.*, XLI, § 10, bl. 40; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1852, I, n°. 815, bl. 42).

„Evenzeer besliste de Raad, m. i. volkomen te regt, dat ter beoordeeling van het mogelijke der benadeeling, niet alleen het *geschrift* zelf in aanmerking komt, maar het geschrift, in verband beschouwd met het daarvan uit deszelfs aard te maken misbruik. Zie een arr. van 4 Mei 1847 (*Ned. Regtspr.*, XXVII, § 42, bl. 172; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1847, I, n°. 203, bl. 291).

„Maar daarenboven, E.H.A.H., ik deel het gevoelen van den req. niet, dat een briefje, als het onderwerpelijke, hoegenaamd geene regtsgevolgen zoude kunnen hebben. De burgerlijke wet schrijft volstrekt geen vorm voor, waarin de overeenkomst van borgtogt moet worden aangegaan. Zij is geldig, zoodra er slechts eene hoofdverbindtenis is; en een *schriftelijk blijk* is zelfs geen vereischte voor haar bestaan, indien slechts blijkt dat zij uitdrukkelijk is aangegaan. Zie DIEPHUIS, *Ned. Burg. Regt*, VIII, § 831, vlgg.

„En al konde dan het borgbriefje, om gebrek in den vorm, niet als *volledig* bewijs tegen den onderteekenaar worden aangenomen, zoo lijdt het echter m. i. geen twijfel, of de daadzaak, dat de onderteekenaar zich werkelijk voor den koop der schapen als borg had willen verbinden, werd door de overlegging van dat stuk *in foro civili* waarschijnlijk gemaakt en zoude alzoo tegen hem een *begin van bewijs* opleveren, hetwelk des noods door een getuigenverhoor aangevuld en tot volkomen bewijs gebragt zoude kunnen worden.

„Ten onregte beweert de req. alzoo, dat het als bewezen aangenomen feit slechts het *wanbedrijf* van *opligting* zoude daarstellen, daar de *valsche naam* bij *geschrift* is aangenomen door eene *valsche naamteekening*, en deze verzwarende omstandigheid

het misdrijf van aard doet veranderen en tot een strafbaar *falsum* maakt.

„Ik houd het *eenig* aangevoerde *middel* van cassatie derhalve voor ongegrond, doch ben van oordeel, dat het beklaagde arr. ambtshalve door den Raad zal vernietigd moeten worden, voor zooverre daarbij slechts *ééne* boete op den req. is toegepast; en ik heb mitsdien de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de Raad ten dezen opzigte ten principale regt doende, den req. daarenboven zal veroordeelen tot eene geldboete van *f* 50.00, met verwijzing in de kosten, in cassatie gevallen, en met instandhouding van het overige gedeelte van het arr.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *middel* van cassatie, namens den req. voorgesteld bij memorie: verkeerde toepassing van de a. 150 en 151 S., omdat een der vereischten voor valschheid is de mogelijkheid om anderen te benadeelen, en dit vereischte *in casu* ontbreekt, en wel omdat het geschrift, als borgbriefje gequalificeerd, geen borgbriefje is, en zelfs al ware het werkelijk door den persoon, wiens naam er onder staat, onderteekend, deze nimmer in regten tot betaling had kunnen worden genoodzaakt, en het er niets toe doet, dat er schade is geleden;

„O., dat het *middel* van cassatie steunt op de bewering, dat een der vereischten voor valschheid, de mogelijkheid om anderen te benadeelen, *in casu* ontbreekt, omdat het geschrift, borgbriefje gequalificeerd, geen borgbriefje is en regtens geene nadeelige gevolgen voor den zoogenaamden borg zoude kunnen hebben;

„O., dat nu bij het beklaagde arr. op wettige bewijsmiddelen is aangenomen, dat de req., in den namiddag van den 17den Oct. 1857, heeft geschreven en opzettelijk met de naamteekening van J. B. Z. heeft onderteekend een briefje, waarbij deze zich ten zijnen behoeve als borg verbindt, voor het geval hij op zekere verkooping schapen koopen mogt; dat hij vervolgens van dat

geschrift heeft gebruik gemaakt, wetende dat het valsch was, doordien hij, na twee schapen te hebben gemijnd, het bedoelde geschrift, *als zullende bevatten eene borgstelling*, heeft overgegeven, met dat gevolg, dat hem daarop de bedoelde schapen ook zijn afgegeven, waardoor hij mitsdien nadeel aan een ander kon toebrengen;

„O., dat, vermits alzoo, naar deze beslissing, het oogmerk was bereikt en het geschrift het bedoelde gevolg had gehad, de bewering van den req. daardoor ten eenemale wegvalt, daar toch, al konde ook inderdaad door het vervaardigde geschrift geen nadeel worden toegebragt aan dengene, wiens naam daaronder was geplaatst, het tot het aannemen van valschheid voldoende is, dat de vervaardiger van het stuk het voornemen hebbe gehad om anderen, wie dan ook, te benadeelen, en dat de wezenlijkheid of mogelijkheid dier benadeeling werkelijk bestaat, en dat het *middel* van cassatie alzoo is onaannemelijk;

„O. echter, dat bij het arr. niet alleen óf het vervaardigen óf het des bewust gebruik maken van een valsch stuk is aangenomen, naar de req. uitdrukkelijk is schuldig verklaard aan valschheid in onderhandsch geschrift en het gebruik maken daarvan, wetende dat het valsch was, en mitsdien, naar aanleiding van a. 207 Sr., niet ééne, maar twee geldboeten hadden behooren te worden uitgesproken, en het arr. ambtshalve behoort te worden gecasseerd;

„Vernietigt het beklaagde arr.

„En krachtens a. 105 R. O. op de bewezen daadzaken ten principale regt doende:

„Verklaart dat die daadzaken daarstellen de misdaad van valschheid in een onderhandsch geschrift, door het namaken van handteekening en het gebruik maken daarvan, wetende dat het valsch was, misdaad voorzien bij de a. 150 en 151 St.;

„Verklaart den req. daaraan schuldig; en gezien de a. 150 en 151, in verband met de a. 147 en 164 St., luidende enz.;

„Mede gezien a. 207 S_g. en a. 52 St.;

„Veroordeelt hem tot tuchthuisstraf voor den tijd van 5 jaren, in 2 geldboeten, ieder van ƒ 50.00 en in al de kosten, te dezer zake gevallen;

„Gelast dat een extract uit dit arr. zal worden gedrukt en aangeplakt te 's Gravenhage, te Assen en te Smilde, waar dit te doen gebruikelijk is."

N°. MCDIV. — Arrest van 7 April 1858.

(A. 210, 1e zinsnede, Sv.; a. 381 Sv.; a. 224 en 471, n°. 11, St.)

Ligt in de uitspraak, waarbij als bewezen wordt aangenomen, „dat de nu gereq. den 2n getuige, toen deze ongeroepen op „hem toetrad, wel van zich afgekeerd, maar niet moedwillig „gestooten of geslagen heeft," en, op grond daarvan de gereq. niet schuldig is verklaard „aan het toebrengen van een slag of „stoot ten bedoelden tijde en plaatse," eene vrijspraak opgesloten; te dien effecte, dat, hoezeer de regter niet, naar aanleiding van a. 210, 1, *zinsnede, Sv., eene uitdrukkelijke vrijspraak daarop heeft laten volgen, daartegen nogtans geene voorziening in cassatie is toegelaten, dan, volgens a.* 381 *Sv., in het belang der wet?* — Ja.

Is a. 224 *St. geschonden of a.* 471, *n°.* 11, *verkeerd toegepast, door te beslissen, dat* in casu *de rijksveldwachter tegenover den beklaagde niet was in de uitoefening zijner bediening, maar als bijzonder persoon moet aangemerkt worden?* — Neen.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.holl. is req. van cassatie tegen een arr. van gemeld Geregtshof, van den 3den Febr. 1858, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis, op den 29sten Dec. 1857 door de Arr.-R. te 's Bosch in eersten aanleg gewezen, en houdende niet-schuldig-verklaring van den gereq. C. R., mattemaker, wonenende te L. o. Z., aan het hem ten laste gelegde moedwillig toebrengen van een slag of stoot, — doch

schuldigverklaring aan het, zonder daartoe uitgetergd te zijn, uiten van scheldwoorden, behalve die in de a. 367—378 St. zijn begrepen, en te dier zake, op grond van de a. 471, n°. 11, 466 en 467 van gemeld Wetb., veroordeeling van den gereq. in eene geldboete van 50 cents en in de kosten; — bij welk arr. de gereq. voorts nog is veroordeeld in de kosten van het hooger beroep.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie;

»De req. van cassatie, na betoogd te hebben dat deze voorziening ontvankelijk is, omdat het arr. geen *datum* van *vrijspraak* inhoudt, beweert aan het slot zijner memorie, *vooreerst:* schending van a. 224 St., met verkeerde toepassing van a. 471, § 11, *ibid.*, op grond dat uit de feitelijke beslissing volgt, dat de veldwachter was in de uitoefening zijner bediening, in den bewakingskring waartoe hij was aangesteld, zoodat de hem toegevoegde beleediging in de uitoefening zijner bediening heeft plaats gehad; en *ten andere*, schending van a. 210 St., omdat het vonnis geen *dictum* bevat.

»Naar mijn inzien zal geen dezer *middelen* tot cassatie kunnen leiden.

»Ik laat de vraag in het midden, of de beoordeeling, of een beambte, tijdens eene ondergane beleediging, was in de uitoefening zijner functie, in cassatie kan geschieden, dan wel of deze aan den *judex facti* is verbleven. De verschillende arr^n. van den Raad omtrent deze vraag, zijn opgenomen bij den heer SCHOONEVELD, op a. 209, aant. 4, 2e uitg.

»Maar *in casu* is het mij voorgekomen, dat het *middel* eerder is gerigt tegen datgene, wat den req. uit de debatten is gebleken, dan wel tegen de feiten, zoo als deze als bewezen bij 's regters uitspraak zijn aangenomen. En het zijn toch deze feiten alleen, welke tot grondslag van uw oordeel kunnen strekken.

»Ik beaam volkomen alles wat door den req. omtrent de bevoegdheid der veldwachters tot het voorkomen van misverstand en het toezigt houden op beschonken personen wordt gezegd: ik geloof, dat het er niet toe doet, met welk *doel* een beambte zich in eene herberg bevindt. Ik wil aannemen, dat welligt een nader onderzoek, zoo als de req. beweert, meer licht over deze zaak zou kunnen verspreiden; maar de eenige vraag, die in cassatie in aanmerking komt, is deze: of op de feiten, zoo als zij bij 's regters beslissing als bewezen zijn aangenomen, de strafwet al dan niet met juistheid is toegepast.

»En wanneer ik nu in het vonnis lees, dat de gereq., die, ofschoon eenigzins beschonken, echter *rustig* in de herberg gezeten was, den veldwachter, die hem op verzoek des kasteleins aanmaande zijn gelag te betalen, beleedigende uitdrukkingen heeft toegevoegd; dat echter volstrekt niet blijkt, dat de adsistentie van dien beambte tegen een *beschonken* persoon was ingeroepen, en de eerste regter verklaart dat deze aanmaning niet geschiedde in de uitoefening zijner functiën, welke meening, bij nader onderzoek, door den regter in hooger beroep geheel wordt gedeeld; dan moet ik, met het oog op deze feitelijke beslissing, zwarigheid maken tot vernietiging van zoodanige uitspraak te concluderen, en alzoo *tacite* toe te stemmen, dat een veldwachter, die een gebrekkigen betaler *aanmaant* zijn gelag te betalen, in de *wettige* uitoefening zijner attributen verkeert.

»Op dezen grond acht ik het *eerste middel* van cassatie onaannemelijk. En wat nu het *tweede middel* van cassatie betreft, zoo geloof ik dat het vonnis, hetwelk bij het beklaagde arr. in zijn geheel is bevestigd, ten opzigte van 's regters *dictum* voldoende is gemotiveerd.

»In den laatsten considerans van het vonnis komt voor, dat de aanklagte tegen den gereq., opzigtens het tweede punt, niet is *bewezen*, terwijl daarop in het dispositief, na schuldigverklaring aan het eerste punt van aanklagte, namelijk het uiten van scheld-

woorden, zonder daartoe uitgetergd te zijn, de gereq. *niet schuldig* wordt *verklaard* aan het moedwillig toebrengen van een slag of stoot.

„Het blijkt hieruit m. i. voldoende, dat de strekking van 's regters uitspraak geweest is, om den gereq. *vrij te spreken;* zij houdt eene bepaalde verklaring omtrent het niet *bewezene* der schuld in; en daar nu a. 210 Sr. geene *sacramentele* woorden of vormen op *straffe van nietigheid* voorschrijft, zoo geloof ik niet dat dit a. bij 's regters uitspraak is geschonden. Dat toch de *strekking* van 's regters uitspraak, en niet de in het dispositief gebezigde uitdrukking in aanmerking behoort te worden genomen, heeft de Raad ook bij die arrn. aangenomen, waarbij *vrijspraak* als bedekt *ontslag van regtsvervolging* is aangemerkt, voor zooveel de regtsgevolgen betreft.

„Zoo besliste de Raad bij arrn. van 26 Mei en 18 Augustus 1840, dat aan den zin en de bedoeling van a. 210 Sr. was voldaan, door *den gereq. van de tegen hem ingebragte beschuldiging te ontheffen*, ofschoon in deze niet de eigene woorden van het a. waren gebruikt. Zie v. d. Honert, *Jagt en Viss.*, I, nis. 14 en 15, bl. 99 en 105; *Ned. Regtspr.*, V, § 17, bl. 99.

„Ik mag nog verwijzen naar een arr. van 23 Dec. 1845, *Ned. Regtspr.*, XXIII, § 21, bl. 116 volgg.; v. d. Honert, *Gem. Zak.*, III, 374; en een arr. van 2 Febr. 1847, *Ned. Regtspr.*, XXVIII, § 83, bl. 417 volgg.

„Ik ben echter niet onbekend met de arr. van den Raad van 24 Aug. 1841, *Ned. Regtspr.*, XI, § 8, bl. 23; v. d. Honert, *Strafr.*, V, no. 306, bl. 461; en van 6 Nov. 1849, *Ned. Regtspr.*, XXXIV, § 33, bl. 132; v. d. Honert, *Strafr.*, 1849, II, no. 535, bl. 207.

„De vermelde arrn., waarvan het eerste is gewezen in strijd met de conclusie van het O. M. op dit punt, betreffen echter m. i. een ander geval, en zijn niet in strijd met de bovenaangehaalde uitspraken van den Raad. De Raad besliste, dat eene

uitspraak, waarbij de *eisch* of het *requisitoir* van het O. M. werd ontzegd, niet kon vervangen de beslissingen, bij a. 210 S^t. voorgeschreven en aan welke verschillende en belangrijke regtsgevolgen verbonden zijn. In de onderwerpelijke zaak is, naar mijne beschouwing, ofschoon dan met andere woorden, voldoende aan den eisch der wet voldaan.

»Ik acht dus ook het *tweede middel* niet aannemelijk en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gezien de memorie, door den req. ingediend, waarbij worden voorgesteld *twee middelen* van cassatie, te weten:

»1°. Schending van de a. 471, n°. 11, en 224 S^t., omdat de veldwachter bij het feit, aangewezen in het eerste gedeelte der aanklagt, in de legale uitoefening zijner bediening was, toen hij door den beklaagde werd beleedigd, uit welken hoofde niet eerstgemeld a., maar a. 224 had moeten worden toegepast;

»En 2°. schending van a. 210 S^t., omdat de beklaagde, na nietschuldig-verklaring aan de feiten, in het 2e gedeelte der aanklagt vermeld, niet is vrijgesproken, weshalve het in appel bevestigde vonnis te dezen aanzien geen *dictum* bevat;

»Ten aanzien van het beroep in cassatie, voor zoo verre het is gerigt tegen 's regters uitspraak omtrent het aan den gereq. bij dagvaarding, in de 2e plaats, ten laste gelegde feit van het moedwillig toebrengen van een slag of stoot, waartoe het 2e bij memorie aangevoerde *middel* betrekking heeft;

»O., dat bij het in hooger beroep bevestigde vonnis als bewezen is aangenomen, »dat de gereq. den 2e getuige, toen deze »ongeroepen op hem toetrad, wel van zich afgekeerd, maar niet »moedwillig gestooten of geslagen heeft,» op grond waarvan de regter den gereq. niet schuldig heeft verklaard aan het toebrengen van een slag of stoot ten bedoelde tijde en plaatse;

„O., dat deze uitspraak klaarblijkelijk aanwijst, dat de schuld van den gereq. omtrent gemeld gedeelte der klagte niet is bewezen, — en dat, hoezeer de regter daarop niet, naar aanleiding van a. 210, 1e zinsnede, Sv., eene uitdrukkelijke vrijspraak heeft doen volgen, in gemelde uitspraak zelve echter onmiskenbaar eene vrijspraak ligt opgesloten, waartegen het beroep in cassatie, in gevolge a. 381 Sv., alleen kan vervolgd worden door den Proc.-G. bij den H.-R., in het belang der wet, weshalve het onderwerpelijke beroep op dit punt niet kan worden toegelaten;

„Verklaart den req. in het beroep, voor zoo verre het gerigt is tegen de niet-schuldig-verklaring en diensvolgens vrijspraak van den gereq., niet ontvankelijk;

„En ten aanzien van het beroep, voor zoo verre het is gerigt tegen 's regters uitspraak omtrent het bij dagvaarding in de 1e plaats aangenomen feit, en waarop het 1e *cassatie-middel* betrekking heeft:

„O., dat bij het in hooger beroep bevestigde vonnis als wettiglijk en overtuigend bewezen is aangenomen, „dat de veld-„wachter van Loon-op-Zand en twee rijksveldwachters, om met „elkander kennis te maken, in eene herberg zijn gegaan; dat de „beklaagde in die herberg eenigzins beschonken, maar rustig ge-„zeten was; dat de 1e getuige (eerstgem. veldwachter) hem, op „verzoek van den kastelein, aanmaande zijn gelag te betalen, „waarop de beklaagde hem toevoegde: *Ik heb niets met u te ma-„ken smeerlap* en diergelijke uitdrukkingen;„

„O., dat de regter, door omtrent deze bewezen feiten te beslissen, „dat de bedoelde veldwachter destijds, bij hetgeen hij te-„genover den beklaagde verrigtte, niet was in de uitoefening zijner „bediening, maar te dien aanzien als bijzonder persoon moet aan-„gemerkt worden,„ noch a. 224 St. heeft geschonden, noch a. 471, no. 11, van dat Wetb. verkeerd heeft toegepast, en dat mitsdien het *eerste middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt het beroep te dezen aanzien; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

N°. MCDV. — Arr. van 14 April 1858.

(A. 463 S^t., j^o. a. 20 S^t. en a. 1 S^e.)

Is partiëel appel in strafzaken geoorloofd? — Ja.
Kan de regter in hooger beroep de grenzen van dit gedeeltelijk hooger beroep overschrijden? — Ja. (*)

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Middelburg is req. van cassatie tegen een vonnis van gezegde Regtbank, in hooger beroep gewezen, van den 29sten Jan. 1858, waarbij de gereq^n. A. L., oud 13 jaren, en L. C., oud 12 jaren, wonende te Oost-Kapelle, met verbetering van het in eersten aanleg gewezen vonnis van het Ktng. te Middelburg, van den 15^den December 1857, zijn schuldig verklaard aan het, op den 4^den November 1857, plegen van diefstal van groen hout, en zulks met oordeel des onderscheids en onder verzachtende omstandigheden, en te dier zake veroordeeld ieder tot eene gevangenisstraf van drie dagen en solidair in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer IJsselsteyn, heeft de Adv.-G. Karseboom, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De vraag, in deze te behandelen, is niet nieuw; zij is deze: „Is partiëel appel in strafzaken geoorloofd? Kan de regter in „hooger beroep de grenzen van dit gedeeltelijke hooger beroep „overschrijden?”

„Zonder aanneming van verzachtende omstandigheden, had de Kntr. te Middelburg de gereq^n. in deze, op grond van de a.

(*) Op deuzelfden dag is in soortgelijke zaak door den H.-R. eene eensluidende beslissing genomen.

66, 67, 69 St. en a. 18 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, ieder veroordeeld tot drie dagen gevangenisstraf.

„Dit was kennelijk onjuist.

„Het O. M. kwam dan ook in hooger beroep, doch met de uitdrukkelijke bijvoeging: „niet van de als bewezen aangenomen „feiten, maar alleen voor zoover betreft de opgelegde straf, „welke gevangenisstraf, bij het niet aannemen en toepassen van „verzachtende omstandigheden, niet beneden de zes dagen had be-„hooren te worden opgelegd.„

„De beklaagden kwamen niet in hooger beroep.

„Wat deed het vonnis *a quo*?

„Het billijkte den grond van hooger beroep; doch nam verzachtende omstandighedën aan en veroordeelde op nieuw, onder toepassing van a. 463 *C. P.* en a. 20 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, tot gelijke straf.

„De Off. v. J. beweert thans in cassatie: schending of verkeerde toepassing van a. 463 *C. P.*, in verband met a. 20 voormeld en a. 1 St.

„De req. beweert, dat alleen ten opzigte van de *straf*, in verband met de als bewezen aangenomen feiten, had mogen zijn geoordeeld, en dat het onderzoek naar — en aannemen van — *nieuwe feiten* door de *beperking* van het hooger beroep was uitgesloten.

„Inderdaad was in het vonnis van den eersten regter feitelijk niets uitgemaakt ten aanzien van de geringheid van het veroorzaakte nadeel, van de armoede der beklaagden, welke als verzachtende omstandigheden bij het aangevallen vonnis zijn aangenomen.

„Dat het volgens onze wetgeving niet is verboden, noch in strijd is met eene goede wijze van procederen, slechts gedeeltelijk van een vonnis in hooger beroep te komen, is herhaaldelijk uitgemaakt; ik verwijs kortheidshalve naar de arr^{n}., opgeteekend bij Vernède, *Strafv.*, n°. 12, op a. 242.

„Welk is daarvan het gevolg?

„De stelling is voorgestaan, en men kan die vinden bij Jhr. Mr. I. DE BOSCH KEMPER, *Strafv.*, III, 112 volgg., dat zoodanige beperking den hoogeren regter niet bindt, maar dat deze de geheele zaak kan onderzoeken.

„De geleerde schrijver beroept zich daarbij op een arr. van het Hof van cassatie van 4 Maart 1825, doch erkent tevens, dat de gronden van dit arr. niet alle even juist zijn en vele te regt door MERLIN zijn wederlegd.

„De grond, welke den schrijver heeft bewogen, is eene onderscheiding in de werkzaamheid van het O. M., ook door MERLIN gehuldigd, waar deze onderscheidt tusschen het O. M., als *agent de la société*, en als *organe de la loi*; in de eerste hoedanigheid maakt het zaken aanhangig bij dagvaardingen, requisitoiren, aanteekening van hooger beroep en cassatie; in de tweede hoedanigheid licht het 's regters oordeel voor, b. v. in conclusiën, in de qualificatie en aanduiding der mate van straf bij de requisitoiren.

„Ik heb niets tegen deze onderscheiding in het algemeen, maar de toepassing op onze regtsvraag mag ik niet beamen.

„De heer KEMPER meent, dat het O. M. is *agent de la société*, voor zoover de *aanteekening* van het hooger beroep betreft, doch dat het is *l'organe de la loi*, voor zoover het bij de aanteekening b. v. voegt, dat men dit doet, omdat de straf te ligt voorkomt. Hij meent, dat door de aanteekening de zaak geheel tot den hoogeren regter wordt overgebragt.

„Dit is niet onjuist, voor zooveel het woord *omdat* gebezigd wordt, hetwelk meer *redenen aangevend* dan *beperkend* is; maar bij eene beperkende uitdrukking in de acte van hooger beroep, moet ik doen opmerken, dat het O. M., wanneer het *gedeeltelijk* in een vonnis *berust*, niet minder handelt als *agent de la société*, wanneer het van het *overige* gedeelte in hooger beroep komt, dan wanneer het van het vonnis *in zijn geheel* appelleert, en

dat hij in beide gevallen *eerst later* als *organe de la loi* optreedt, volgens de gemaakte onderscheiding, wanneer het adviseert op hoedanige wijze, volgens zijn oordeel, de beslissing op het geheele of gedeeltelijke hooger beroep zou behooren te worden uitgesproken.

„Ik meen de meening te moeten omhelzen, door MERLIN aangegeven (*Questions*, v. *Appel*, § 5 *initio*), waar hij zegt: „Il est „de principe qu'un tribunal d'appel ne peut réformer un juge„ment de première instance *qu'autant* qu'il y en a appel. Si „donc il *n'y a appel que d'une seule disposition*, il ne peut pas „en réformer les *autres* dispositions, il *n'a pas même le droit* de les discuter, *il n'en est pas saisi.*"

„Het is de toepassing van het adagium: *tantum devolutum quantum appellatum.*

„De hoogere regter ontleent zijn regt alleen van de aanteekening van het hooger beroep: is het hooger beroep alléén tegen een gedeelte van het vonnis aangeteekend, dan is hij slechts van *dat* gedeelte *gesaisisseerd*; het overige is door het stilzitten van partijen binnen den wettelijken termijn tusschen haar eene *res judicata* geworden, waarvan geene verdere regterlijke kennisneming uit den aard der zaak is toegelaten, gelijk te regt in de memorie van cassatie is aangevoerd.

„Ik zeide dat de quaestie niet nieuw was, en ten bewijze daarvan verwijs ik naar een arr. van dezen Raad van 22 Jan. 1856 (*Ned. Regtspr.*, LII, 72; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1856, I, 35), waar *geheel gelijke* vraag in den door mij aangegeven zin is uitgemaakt; ook daar betrof het hooger beroep alleen de verkeerdelijk toegepaste straf; ook daar nam de hoogere regter verzachtende omstandigheden aan, die niet bleken uit het in eersten aanleg gewezen vonnis; de Raad zag daarin overschrijding van regtsmagt en vernietigde de uitspraak, in hooger beroep gewezen.

„Men zie ook het in de conclusie van mijn geachten voor-

ganger ARNTZENIUS aangehaald arr. van 10 Febr. 1846 (*Ned. Regtspr.*, XXIII, 258; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1846, I, 147); en het arr. van 20 Junij 1854 (*Ned. Regtspr.* XLVII, 342; v. D. HONERT, *Jagt en Visscherij*, IV, 277, *Regtsgel. Bijb.* IV, 340).

»Ik acht het overbodig, al de daar voorkomende argumenten te herhalen.

»Ik voeg daarbij slechts, dat ons Wetb. v. Strafv., noch de geschiedenis daarvan, iets bevat dat in strijd met dit stelsel zou zijn.

»Wel vind ik bij Mr. VOORDUIN, n°. 3 op a. 233, en n°. 5 op a. 250, eene vraag der 4e Afdeeling aangeteekend: »of het »beter zou zijn, bij een appel van den Officier«, in het geval van de a. 233 en 250, bij niet appelleren van den beklaagde, »de »geheele zaak *de novo* aan een onderzoek te onderwerpen, zoo als »in het civiele bij een incidenteel appel, waarvoor de billijkheid »schijnt te pleiten;« doch het antwoord der Regering was zeer te regt enkel dit: »De beklaagde kan wel (in 't geval van a. 233) »van zijne zijde niet in hooger beroep komen, maar men heeft »niet bepaald noch kunnen bepalen, dat in hooger beroep op de »dagvaarding van den Proc.-G. verschijnende, hij van zijne ver- »dediging zou verstoken zijn;« waardoor de quaestie volstrekt niet is beslist; *waartegen* toch behoudt hij zijne verdediging, tegen *dat quod in judicium deductum*; is het hooger beroep *onbeperkt*, dan over de *geheele* zaak; is het hooger beroep *beperkt*, dan tegen hetgeen waarover de hoogere regter geroepen is kennis te nemen: *tantum devolutum quantum appellatum*. In a. 250 is het stelsel van berusting erkend.

»In cassatie is ook herhaaldelijk eene *gedeeltelijke* voorziening toegelaten.

»Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het aangevallen vonnis, en dat de Raad, ten principale regt doende, het vonnis van den Kntr. te Middelburg verbetere, voor zooveel de opgelegde straf betreft,

en de gereq^{n}. veroordeele ieder tot eene gevangenzetting voor zes dagen, en hoofdelijk in de kosten van het hooger beroep en de voorziening in cassatie."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"Gelet op de door den req. ingediende memorie, waarbij beweerd wordt: schending of verkeerde toepassing van a. 463 S^{t}., in verband met a. 20 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, en a. 1 S^{t}., omdat de hoogere regter, door het partieel appel van het O. M. bij het Ktng., slechts met betrekking tot de opgelegde straf van deze zaak gesaisisseerd zijnde, in een nieuw onderzoek der feiten is getreden, waaromtrent door beide partijen in het vonnis berust was;

"O., dat, blijkens de ter griffie van het Ktng. uitgebragte verklaring, het O. M. van het gewezen vonnis in hooger beroep is gekomen, niet van de als bewezen aangenomen feiten, maar alleen voor zoover betreft de opgelegde straf, welke gevangenisstraf, bij het niet aannemen en toepassen van verzachtende omstandigheden, niet beneden de zes dagen had behooren te worden opgelegd;

"O., dat het onderzoek van den regter in hooger beroep hierdoor beperkt was tot dat gedeelte van het in eersten aanleg gewezen vonnis, hetwelk betrekking heeft tot de uitgesproken straf, en dat bij het beklaagde, in hooger beroep gewezen vonnis — ofschoon in de laatste overweging wel het geheele vonnis als te regt gewezen wordt beschouwd, en de regter zich daarbij met hetzelve, wat het bewezene der daadzaken en der schuld betreft, heeft vereenigd, — echter in het dispositief geene andere beslissing genomen wordt dan omtrent de straf;

"O. alzoo, dat de regter in hooger beroep zich bij het beklaagde vonnis eeniglijk bepaald heeft tot dat gedeelte van het in hooger beroep aangevallen vonnis, waaromtrent zijne regtsmagt bij de acte van appel was ingeroepen, namelijk tot de opgelegde straf, — daar toch ook bij een partieel appel de hoogere

regter, waar zijne kennisneming alleen omtrent de uitgesproken straf is ingeroepen, allezins bevoegd moet worden geacht om te oordeelen, of er, naar aanleiding van het op nieuw ter teregtzitting dienaangaande gehouden onderzoek, al dan niet omstandigheden aanwezig zijn, die op de uit te spreken straf van invloed kunnen wezen;

»O. mitsdien, dat het aangevoerde *middel* is ongegrond;

»Verwerpt het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.»

N°. MCDVI. — Arrest van 14 April 1858.

(A. 255, j°. 242 S⁵.)

Is in strafzaken de vader bevoegd, namens zijn minderjarigen zoon een hooger beroep in te stellen? — NEEN.

H. L, oud 9 jaren, wonende te Zuidbroek, is req. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te Winschoten, van den 29sten Jan. 1858, waarbij, op het hooger beroep van een vonnis van den Kntr. te Zuidbroek, van den 22sten Aug. 1857, bij hetwelk de req., ter zake van enkelen diefstal van wortelen, is veroordeeld tot gevangenisstraf voor zes dagen en in de kosten, het ingesteld hooger beroep is verklaard niet ontvankelijk, met veroordeeling van den tegenwoordigen req. in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»Het is mij voorgekomen, dat *het eenige* voorgestelde *middel* van cassatie is ongegrond. De vraag is eenvoudig deze: of een vader de bevoegdheid heeft, om voor zijn minderjarig kind hooger beroep aan te teekenen. Ik geloof die vraag, niettegenstaande de autoriteit van den heer DE BOSCH KEMPER, in de memorie van

cassatie aangehaald, te moeten ontkennen. De gronden, welke bij de memorie zijn aangevoerd, verdienen m. i. geene breedvoerige wederlegging. De req. beweert, dat moet worden uitgemaakt het oordeel des onderscheids, en dat de vader, als de wettige verdediger van zijn minderjarig kind, in de gelegenheid moet zijn dit te betwisten. Ik antwoord echter, dat de eerste regter dat oordeel des onderscheids bepaald heeft uitgemaakt, en wel op gronden, welke geheel aan zijn oordeel zijn verbleven, terwijl ik niet begrijp welk argument hieruit voor de bevoegdheid tot aanteekening van het hooger beroep kan worden afgeleid.

»Niet minder ongegrond is het argument, getrokken uit de bevoegdheid van den Substituut-Officier van Justitie, om even als de Officier van een vonnis hooger beroep aan te teekenen.

»Het O. M. toch bij hetzelfde collegie is als *een* en *ondeelbaar* te beschouwen; de verhouding, waarin de leden tot elkander staan, berust op beginselen van staatsregt en is eene geheel andere als die van den vader tot zijne minderjarige kinderen, of die voogd tot zijn pupil, en de curator tot den verpleegde staan.

»De eenige grond van beslissing is deze, of voormelde personen het *jus standi in judicio* hebben, en dit moet *in judicio civili* ontkend, *in foro criminali*, volgens ons regt, toegestemd worden. De minderjarige, die geroepen kan worden om, zonder bijstand van vader of voogd, zich omtrent een gepleegd misdrijf voor den regter te verantwoorden, heeft ook alleen de bevoegdheid om tegen eene uitgesproken veroordeeling de hem ten dienste staande geregtsmiddelen aan te wenden.

»A. 255 Sv. kent, even als a. 244 het regt van hooger beroep aan den *beklaagde* geeft, dit regt aan den *veroordeelde* toe; en ik zie geen grond om, in strijd met deze uitdrukkelijke bepaling der wet, dat regt ook aan andere personen dan de veroordeelde, in welke betrekking zij ook tot hem staan, toe te kennen.

»Zoo besliste ook de Raad bij arr. van 28 Maart 1848 (*Ned.*

Regtspr., XXX, § 28, bl. 135 volgg.; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1848, I, 252), dat de aanteekening van hooger beroep in eene strafzaak door den man namens zijne vrouw, doch *zonder hare volmagt*, gedaan, niet als geldig kan worden beschouwd, en 's regters uitspraak, bij welke zij van dat beroep alzoo vervallen was verklaard, werd in dit opzigt in stand gehouden.

»Ik moet echter erkennen, dat de jurisprudentie in Frankrijk over de vraag, die ons bezig houdt, anders heeft beslist; men zie b. v. ROGRON, op a. 199 en a. 202 *Code d'Instr. Crim.*

»De vaderlijke magt is de eenige *ratio decidendi* in deze, en geheel consequent kent ROGRON l. l. dezelfde bevoegdheid dan ook aan den voogd ten behoeve van zijn pupil toe.

»Het is echter juist de werking van de magt van den vader of voogd, welke ik *in foro criminali* meen te moeten ontkennen.

»Ik heb alzoo, op grond van deze beschouwing, de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gelet op het *middel* van cassatie, van wege den req. voorgesteld bij ingediende memorie: beweerde schending van a. 225 Sv., in verband met de a. 66 en 67 Sv. en de a. 354 en 355 B. W., omdat hier het hooger beroep zijnde ingesteld door den vader van den veroordeelde, namens dezen zijnen negenjarigen zoon; dat hooger beroep moet geacht worden wettig te zijn ingesteld;

»O., dat de req. van cassatie, bij vonnis van den Kntr. te Zuidbroek, van den 22sten Aug. 1857, wegens diefstal, strafbaar naar a. 18 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, was veroordeeld tot gevangenisstraf; en dat niet de *minderjarige* veroordeelde, maar diens vader, zich tegen het voorschreven vonnis van den Kntr. heeft voorzien in hooger beroep;

»O., dat de bij het vonnis van de Regtbank te Winschoten

uitgesproken niet-ontvankelijkheid in appel berust op de overweging, dat: "in gevolge a. 255 St., in de gevallen, waarin hooger "beroep wordt toegelaten, zulks bij de Ktng^{n}. kan geschieden "door den ambtenaar van het O. M. bij het Ktng., den Off. v. "J. en den veroordeelde"; en dat die woorden de bevoegdheid van ieder ander tot het instellen van hooger beroep uitsluiten.

"O., dat inderdaad a. 255 S^{t}., overeenkomende met a. 242 van dat Wetboek, geene bepaling bevat, waaruit is af te leiden, dat, behalve door de ambtenaren van het O. M. en door de veroordeelden zelven, in hooger beroep kan worden gekomen van vonnissen in strafzaken;

"O., dat die bevoegdheid ook niet kan worden afgeleid uit de a. 66 en 67 S^{t}., vermits die a. uitsluitend regelen hetgeen moet plaats hebben ten opzigte van beklaagden onder de 16 jaren, die, voor den regter in strafzaken te regt staande, bevonden zijn al of niet met oordeel des onderscheids gehandeld te hebben;

"O. eindelijk, dat de bij de memorie van cassatie mede als geschonden vermelde a. 354 en 355 B. W., houdende dat het kind tot aan zijne meerderjarigheid onder de magt der ouders blijft, mede niets bevatten, waaruit kan worden opgemaakt, dat, terwijl volgens het Wetb. v. Strafv., de minderjarige zonder bijstand van zijnen vader of voogd voor den regter in strafzaken kan verschijnen, de vader bij uitzondering de bevoegdheid zoude hebben om, in plaats van zijn minderjarig kind, hooger beroep te doen aanteekenen van een vonnis, door dien regter tegen hetzelve gewezen;

"O., dat de bij de memorie aangehaalde wetsa. bij het beklaagde vonnis alzoo niet zijn geschonden;

"Verwerpt dit beroep en veroordeelt den req. van cassatie in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCDVII. — Arrest van 14 April 1858.

(A. 443, al. 4, Sᵗ.)

Kan door den regter ook in negatieve antwoorden van een beschuldigde eene erkentenis gevonden worden, die tot aanwijzing kan verstrekken? — JA.

H. v. G., oud 33 jaren, geboren te Breda, laatst woonachtig te Groningen, arbeider van beroep, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Zeeland, van den 6den Febr. 1858, waarbij hij is schuldig verklaard aan diefstal, gepleegd bij nacht in een bewoond wordend gebouw, en te dier zake, met toepassing van a. 386, n°. 1, Sᵗ., veroordeeld tot eene tuchthuisstraf van 5 jaren en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»Van de *vier middelen* van cassatie, welke door den req. tegen het arr. van het Pr.-Ger. in Zeeland zijn aangevoerd, betreft het *eerste middel* den vorm; de *drie overige*, de in deze gebezigde bewijsmiddelen. Naar mijne meening zal geen dezer *middelen* tot cassatie kunnen leiden.

»Als *eerste middel* is aangevoerd: schending van de a. 206 en 211 Sᵛ., en zulks op grond dat wel het bestaan van het misdrijf, maar niet de omstandigheden, die hetzelve tot *misdaad* maken, bij het arr. zijn gemotiveerd. Volgens den req. zoude het Hof niet opzettelijk overwogen hebben, dat de omstandigheden van den *nacht* en de *bewoonde huizinge* op de qualificatie van invloed konden zijn; terwijl hare eenvoudige *vermelding* aan de vereischten der wet niet zoude voldoen.

»Ik geloof niet dat deze grieve tegen het arr. gegrond is: bij de feitelijke beslissing toch worden in het arr. de daadzaken en omstandigheden opgegeven, welke door wettige bewijsmiddelen wettig en overtuigend aan den regter zijn gebleken; en onder deze omstandigheden behoort dat de keet, waaruit de voorwerpen

zijn ontvreemd, door den eersten getuige werd *bewoond* en daarin winkel werd gedreven; alsmede dat de req., in den nacht tusschen *een* en *twee* ure, in die keet is gekomen; en waar nu de regter door aanwijzingen de schuld van den req. aan ontvreemding van voorwerpen uit dien keet op dat tijdstip bewezen oordeelt, daar is, naar m. i., de qualificatie, dat zoodanige diefstal is gepleegd *bij nacht* in een *bewoond gebouw*, voldoende geregtvaardigd.

»Het *tweede middel* van cassatie was: schending van de a. 433 en 443 Sv., op grond dat het bewijs *in casu* is geput uit *twee* aanwijzingen; dat wel is waar niet iedere aanwijzing door meer dan één getuige behoeft bewezen te worden, doch dat in het arr. al de aanwijzingen door één getuige worden gestaafd en de *tweede* aanwijzing ten processe niet is bewezen.

»Ik antwoord op *dit middel: vooreerst*, dat, volgens het arr., er eene reeks aanwijzingen bestaan, welke den req. als den dader aanwijzen; als daar zijn, de koop en het niet medenemen van de etenswaren; het komen om dezelve in het midden van den nacht; het vinden der ontvreemde voorwerpen, alsmede *de aard* en *kenbaarheid* dezer voorwerpen, bij den req.; een en ander in verband met de onaannemelijke opgaven, deswege door den req. gedaan. En ofschoon eenige dezer feiten uit de verklaring van den eersten getuige zijn gebleken, zijn er echter andere door de verklaringen van andere getuigen, mede in den aanvang van het arr. opgegeven, behoorlijk bewezen en gestaafd; — terwijl de kracht van deze feiten en hun verband met de schuld van den req., ter beoordeeling van den *judex facti* is verbleven. — En men zegge niet, dat de *tweede* en *derde* getuigen slechts getuigen *de auditu* waren: de aanwijzing, door den regter aangenomen, was het *vinden* der vermiste voorwerpen in hunne tegenwoordigheid op den req., in verband met de opgaven, deswege door den eersten getuige gedaan.

»En ofschoon nu *ten andere* de aanwijzing, door het Hof geput uit het in den nacht komen in de keet, door den eersten getuige

bewoond, alleen steunt op de beëedigde verklaring van dien getuige, zoo was de regter bevoegd, dit feit op diens verklaring aan te nemen, en zijn de wettelijke voorschriften omtrent het bewijs hierdoor niet geschonden.

»In de *derde plaats* beweert de req.: schending van a. 443, in verband met a. 434 Sr., op grond dat ten deze op eene *meening* van den eersten getuige regt zou zijn gedaan.

»Deze bewering is hierop gegrond, dat in het arr. is opgenomen de verklaring van den eersten getuige, dat hij, ofschoon het duister was, echter in den binnentredenden persoon den beklaagde *meende* te herkennen.

»Die verklaring is, wel is waar, niet stellig en bewijst de gemoedelijkheid van den getuige, om, niettegenstaande zijne volkomene overtuiging, echter niets aan den regter op te geven dan wat hij zeker weet; maar eene *gissing* of *meening*, bij redenering opgemaakt, zoodanig als bij a. 434, al. 2, Sr. wordt bedoeld, is zij voorzeker niet: integendeel, de afgelegde verklaring loopt geheel over datgene, hetwelk de getuige zelf heeft *gezien* en *ondervonden*: en de beoordeeling van het meer of min stellige dier opgaaf is de beoordeeling van de *waarde* der afgelegde verklaring, welke aan den *judex facti* is verbleven.

»Ik geloof, dat het door mij ten deze geuite gevoelen overeenstemt met den zin, welke door dezen Raad aan de wettelijke bepalingen, die als geschonden worden opgegeven, bij verschillende arrn. is gehecht, en beroep mij op de arrn. van 4 Mrt 1846 (*Ned. Regtspr.*, XXIII, § 74, bl. 336; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1846, I, 220 en 223); van 26 Sept. 1848 (*Ned. Regtspr.*, XXXI, § 70, bl. 314 seqq.; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1848, II, 198 en 203); van 12 Dec. 1848 (*Ned. Regtspr.*, XXXII, § 30, bl. 109; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1848, II, 411 en 413).

»Als *vierde* en *laatste middel* eindelijk is beweerd: schending van a. 443 al. 4 Sr., en wel op grond dat het Hof te veel gewigt zoude hebben gehecht aan de negatieve en ontwijkende ant-

woorden van den req.; terwijl de wet alleen *bekentenis* als bewijsmiddel erkent.

„De steller der memorie heeft blijkbaar aan *dit middel* niet veel waarde gehecht en erkent zelfs dat de overweging, hieromtrent in het arr. voorkomende, van luttel invloed op de veroordeeling is geweest. En het zal toch in cassatie wel alleen de vraag zijn, op welke bewijsmiddelen de veroordeeling berust, terwijl niet iedere min of meer juiste overweging in eene regterlijke uitspraak tot vernietiging kan leiden.

„Maar zien wij nader wat er is van deze bewering.

„Het Hof, na opgaaf der aanwijzingen, waaruit het bewijs van schuld wordt afgeleid, overweegt dat de req. niet in staat is geweest, op te lossen op welke wijze de ontvreemde voorwerpen in zijn bezit zijn gekomen en daaromtrent zich van eene nietswaardige uitvlugt heeft bediend.

„Ik geloof, E. H. A. H.! dat zoodanige overweging in een arr., hetwelk de opgaven van de beschuldigden behoort te bevatten, volkomen juist is. Er is *in casu* geen regt gesproken op bekentenis, maar op aanwijzingen, terwijl de opgaven van den req., die op geene voldoende bewijzen het *bezit* der ontvreemde goederen konde oplossen, zelfs niet als aanwijzing van schuld in aanmerking is genomen. De steller der memorie erkent zelf, dat de wet niet verbiedt, van de antwoorden der beschuldigden gebruik te maken, en de grond, geput uit den aanhef en de vierde al. van a. 443 S[r]., dat het bestaan van aanwijzingen *niet anders* kan bewezen worden dan: 4°. door *eigen erkentenis*, mist in het onderwerpelijke geval alle toepassing, daar geene enkele der aanwijzingen, welke tot het bewijs van schuld hebben gestrekt, op de *bekentenis* of de *opgaven* van den req. steunen.

„Maar daarenboven, de Raad besliste m. i. volkomen te regt bij arr. van 16 Oct. 1849, om slechts dit hier te noemen, dat zelfs *contradictiën* der beschuldigden als wettig bewijsmiddel kun-

nen gelden. (Zie *Ned. Regtspr.*, XXXIV, § 22, bl. 83; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1849, II, 166.)

„Ik acht alzoo *dit middel* onaannemelijk en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het ingestelde beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat uit den inhoud der overwegingen van het beklaagde arr., beschouwd in derzelver verband, zoo onderling als met de daarbij uitgesproken schuldigverklaring van den req. aan diefstal bij nacht in een bewoond gebouw, ten duidelijkste blijkt, dat het Hof als wettig en overtuigend bewezen heeft aangenomen, dat de req., in den nacht van den 27sten op den 28sten Julij 1856, uit eene keet in de gemeente Wissekerken, bewoond door den eersten getuige, arglistig heeft ontvreemd eenige stukken van / 2.50, een aantal dubbeltjes, centen en halve centen, een oud Hollandsch dubbeltje, twee Belgische koperen sous, eene roomsche medaille van koper en eenige beenen knoopen, en dat dit bewijs door het Hof is geput uit hetgeen door drie onder eede gehoorde getuigen is verklaard, te weten, dat in den vroegen morgen van den 28sten Julij 1856, de gemelde voorwerpen, en bepaaldelijk de kenbare Hollandsche dubbeltjes, Belgische sous en roomsche medaille, zoo als die door den eersten getuige vooraf als aan hem ontvreemd, zeer kort na het ontdekken van de ontvreemding, aan de beide andere getuigen en aan den req. waren opgegeven, bij het uitschudden van den zak van den req. daaruit zijn te voorschijn gekomen, in verband met de omstandigheid, dat de req. niet heeft kunnen oplossen hoe die voorwerpen in zijn bezit waren gekomen, en in verband met de onder eede door den eersten getuige afgelegde verklaring, dat de req., in den vorigen avond, bij hem getuige, in de door hem bewoonde keet, waarin hij een winkel deed, was gekomen, en gekocht heeft eenige boter en een brood, hetwelk hij had betaald, doch niet

medegenomen; dat hij getuige, in den daarop volgenden nacht, omstreeks één à twee ure, aan zijne deur heeft hooren kloppen en den req. heeft hooren roepen dat hij kwam om de boter en het brood, dat hij gekocht had; dat hij, den req. zoo aan zijne stem als uit den inhoud der vraag herkennende, echter niet heeft geantwoord, maar kort daarna een persoon in de keet zag, dien hij, hoezeer het donker was, voor den req. meende te herkennen, en wien hij toeriep: *Van Ginneken, gij hebt hier niets te maken*, waarna die persoon zich verwijderde; dat de getuige alstoen den grendel der deur opengeschoven vond en dien weder gesloten heeft, dat deze voorts, des morgens te 4½ ure opgestaan, vermist heeft een zwart kommetje, waarin zijn geld lag, benevens de hiervoor omschreven kenbare voorwerpen, en hetwelk op eene plank in de keet had gestaan;

„O., dat uit het vorenstaande volgt:

„1°. dat de gronden, waarop bij het arr. de schuld van den req. is aangenomen, ook tevens hebben geleid om aan te nemen, dat hij den diefstal heeft gepleegd in den nacht en in de door den eersten getuige bewoonde keet, en dat mitsdien het arrest ook te dien opzigte niet is ongemotiveerd;

„2°. dat niet is regt gedaan op een geheel afzonderlijk en op zich zelf staande getuigenis of op eene op zich zelve staande aanwijzing, verkregen door de verklaring van éénen enkelen getuige;

„En 3°. dat niet is regt gedaan op eene bijzondere *meening of gissing*, door een getuige bij redenering opgemaakt, zoo als bij a. 434, alinea 2, Sv. verboden is.

„O., dat gevolgelijk de *drie eerste middelen* van cassatie zijn ongegrond, en dat voorts het *vierde* of *laatste middel* almede is onaannemelijk, omdat niet alleen in positive, maar ook in negative antwoorden van een beschuldigde omtrent de vraag, hoe hij in het bezit van ontvreemde voorwerpen gekomen is, door den regter eene erkentenis kan gevonden worden, *dat hij daarvan*

geene voldoende oplossing geven kan, en het Hof mitsdien, door dit als eene aanwijzing te bezigen, a. 443, alinea 4, St. niet heeft geschonden;

»O., dat mitsdien de voorziening in cassatie is ongegrond;

»Verwerpt het beroep tegen het arr. van het Pr.-Ger. in Zeeland hierboven vermeld, en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen.»

N°. MCDVIII. — Arrest van 14 April 1858.

(A. 206, 211 Sr.; a. 471, n°. 5, St.)

Is in casu wel naar aanleiding van de dagvaarding beraadslaagd en beslist omtrent het al of niet bewezene der daadzaken? — NEEN.

Wat is te verstaan onder petite voirie? — NIET BESLIST.

H. D. L., oud 33 jaren, geboren en wonende te 's Gravenhage, aschman, is req. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te 's Gravenhage, van den 28sten Jan. 1858, waarbij in hooger beroep is te niet gedaan een vonnis van den Kntr. te 's Gravenhage, van den 17 Dec. 1857, houdende ontslag van alle regtsvervolging, en de req. is schuldig verklaard aan de overtreding van, op den 29sten Sept. 1857, des morgens ten 7½ ure, vuilnis op de openbare straat opgehaald en vervoerd te hebben; en zulks na binnen de 12 maanden wegens gelijke overtreding binnen het ressort van hetzelfde Geregt te zijn veroordeeld, en waarbij de req. te dier zake, met toepassing van a. 101 der algemeene policie-verordening voor 's Gravenhage, de a. 471, n°. 5, 474 en 483 St., in verband met a. 20, laatste al., der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, is veroordeeld tot eene geldboete van *f* 2.50 ten behoeve der gemeente 's Gravenhage, en in de kosten der beide instantiën.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS en de voordragt van den advocaat van den req., waarbij *twee middelen* van cassatie zijn voorgesteld, te weten:

1°. schending van de a. 206 en 211 S^{t}., in verband met de a. 101 der algemeene policie-verordening voor 's Gravenhage, 471, n°. 5, 474 en 483 *C. P.* en 20 der wet van den 29 Junij 1854, *St.* n°. 102,

a. door niet overeenkomstig de dagvaarding te onderzoeken en te beslissen de omstandigheid, dat de req. vuilnis opgehaald en vervoerd zou hebben *in dienst van den aschophaler H.*;

b. door eveneens niet te onderzoeken en uit te maken, of *in casu* alle omstandigheden bestonden, die noodig waren om den req. als recidivist te beschouwen;

2°. verkeerde toepassing van a. 471, n°. 5, *C. P.*, in verband met a. 101 der bovengemelde algemeene policie-verordening, benevens schending van a. 1 S^{t}., op grond dat het ten laste van den req. bewezen verklaarde ophalen en vervoeren van *straatvuil* geen strafbaar feit is; — heeft de Adv.-G. Karseboom, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het *eerste middel* van cassatie, in deze voorgedragen, heet schending van de a. 206 en 211 S^{t}., in verband met de a. 101 der algemeene policie-verordening van 's Hage, 471, n°. 5, 474, 483 *C. P.* en 20 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102; *a*. door niet overeenkomstig de dagvaarding te onderzoeken en te beslissen de omstandigheid, dat de req. vuilnis opgehaald en vervoerd zou hebben *in dienst van den aschophaler H.*

„Deze woorden worden in de dagvaarding gevonden, en in het aangevallen vonnis ontbreekt eene beslissing omtrent de waarheid daarvan.

„De vraag is, of dit een noodwendig gedeelte van de aanklagt bevat?

„Is dit het geval niet, dan behoefde daarover niet, op straffe van nietigheid, beraadslaagd noch beslist te worden. Dit behoeft slechts te geschieden omtrent het ten laste gelegde misdrijf, niet omtrent ieder, zelfs overbodig, woord, in de dagvaarding tevens opgenomen, wanneer dit tot het misdrijf in geen betrekking staat.

»De req. meent, dat juist van *deze* nevenomstandigheid afhangt, of er al dan niet misdrijf is; hij acht a. 101 der voormelde policie-verordening *alleen* toepasselijk op lieden, die *in groote hoeveelheden* asch en vuilnis vervoeren, wier *dienst georganiseerd is;* en hij beroept zich, tot staving dezer meening, op een arr. van dezen Raad van 12 Mei jl. (*Ned. Regtspr.*, LVI, 31). (*)

»Ik moet doen opmerken, dat dit arr. betreft de bepaling van a. 96 der verordening, houdende, dat die stoffen niet anders dan in karren of schuiten of, op enkele plaatsen, in overdekte krui- of handwagens mogen worden vervoerd, en de H.-R. oordeelde, dat de plaatselijke wetgever niet *kan* gewild hebben om ieder, die eene kleine hoeveelheid vervoert, tot *die vervoermiddelen* te verpligten, terwijl hier een geheel ander geval is, namelijk vervoer *binnen verboden tijd;* ik geloof dus, dat, ook indien de Raad bij dit arr. volhardde, in allen gevalle de motieven daarvan *in casu* niet toepasselijk zijn.

»En nu lees ik in a. 101 niet anders dan een *onbepaald* en zonder *uitzondering* gegeven verbod van vervoer van asch en vuilnis binnen zekere uren.

»Waar de *wet* geene onderscheiding heeft gemaakt tusschen personen, die *veel*, en hen die *weinig* vuilnis vervoeren, tusschen hen die *gewoonlijk* dit doen en eene *dienst georganiseerd* hebben, en hen die *slechts nu en dan, zonder organisatie*, zich daarmede bezighouden, mag ik zoodanige onderscheiding niet aannemen.

»Het verband met andere a. leert mij dit niet, evenmin als het bepalende lidwoordje *de*, waarmede het a. aanvangt.

»De bedoeling des wetgevers is blijkbaar alleen, om te voorkomen dat *den ganschen dag* asch en vuilnis worden vervoerd, in het belang der voorbijgangers, der wandelaars.

»Ééne onderscheiding, ééne uitzondering kent het a., namelijk

(*) In deze *Verzam.*, afd. *Gem. Zak.*, XIV, 167.

ten aanzien van hen, die *van stadswege* met ophaling van asch en vuilnis zijn belast. In die uitzondering heeft de req. niet beweerd te verkeeren.

„Vermits alzoo het onverschillig is, of de req. *voor eigen rekening* dan wel *voor een ander* vuilnis vervoerde, en alleen de vraag is, *op welken tijd* vervoerd werd, acht ik in dit opzigt het *middel* van cassatie onaannemelijk.

„De req. heeft hetzelfde *middel* van cassatie aangevoerd, op grond *b.* dat niet onderzocht en uitgemaakt is, of *in casu* alle omstandigheden bestonden, die noodig waren om den req. als recidivist te beschouwen.

„Er zou namelijk niet zijn uitgemaakt, of de *vroegere* overtreding is begaan *binnen de onderhoorigheid van hetzelfde Geregt*, zoo als a. 483 S^t. voor herhaal van overtreding vordert

„Het *middel* is fijn gedacht, maar bij eene naauwkeurige overweging van hetgeen het vonnis dienaangaande inhoudt, geloof ik toch niet, dat het aannemelijk is.

„De regter toch overweegt, dat door de voorlezing ter teregtzitting van het vonnis en de bekentenis van den geïntimeerde is gebleken, dat hij den tweeden April 1857, en derhalve *binnen het jaar*, voor *gelijke overtreding* is veroordeeld.

„Uit het proces-verbaal blijkt, dat is *voorgelezen* een *vonnis van het Kantongeregt te 's Hage*, van 2 April 1857.

„Het vonnis, regt sprekende in hooger beroep, overweegt verder, dat de geïntimeerde binnen de 12 maanden wegens gelijke overtreding *binnen het ressort van deze Regtbank* was veroordeeld.

„Ik moet doen opmerken, dat deze overweging de *qualificatie* betreft, en de regter zich daarbij gehouden heeft aan de woorden van a. 483 *C. P.*, hetwelk spreekt van *le ressort du même tribunal*, waarmede, ook blijkens de bewoordingen van a. 470 *C. P.*, kennelijk *het Kantongeregt* wordt bedoeld.

„En eindelijk wordt de req. bij het aangevallen vonnis schuldig

verklaard aan de overtreding, na binnen de twaalf maanden wegens gelijke overtreding binnen *het ressort van hetzelfde geregt* te zijn veroordeeld.

»Er blijkt dus, dat de regter over *deze* verzwarende omstandigheid heeft *beraadslaagd* en *beslist;* al mogt ook de redactie eenigzins naauwkeuriger worden gewenscht. Ik voeg daarbij nog, dat a. 139 der gemeente-wet, hetgeen, zoo als later blijken zal, door mij toepasselijk geacht wordt, geene vermelding vordert van den regter, die het vroegere vonnis heeft gewezen, als onderstellende, dat *gelijke* overtreding van een bepaald policie-reglement *in dezelfde gemeente* geschiedt.

»Ik acht dus ook *dit middel* in dit opzigt niet aannemelijk.

»Het *tweede middel* van cassatie is: verkeerde toepassing van a. 471, n°. 5, *C. P.*, in verband met a. 101 der voormelde policie-verordening benevens schending van a. 1 S[r]., op grond dat het ten laste van den req. bewezen verklaarde ophalen en vervoeren van *straatvuil* geen strafbaar feit is.

»De req. deelt te dien aanzien de meening van het vonnis van den Kantonregter, in deze gewezen, hetwelk ook meende, dat a. 101 alleen zag op den vervoer van *huis*vuilnis, dat *uit huizen afkomstig* is.

»Ik deel de meening van het aangevallen vonnis, dat de plaatselijke verordening in gemeld a. *niet onderscheidt* tusschen *huis*vuilnis en *straat*vuilnis, en waar de *wetgever* dit niet doet, is het den *regter* ongeoorloofd. Het zou dan ook moeijelijk te constateren zijn, of vuilnis, op de straat liggende, al dan niet, zoo als de Kantonregter vordert, uit de huizen afkomstig is; de bedoeling van den wetgever was dan ook blijkbaar alleen, den vervoer van zoodanige onreine stoffen tot eenige uren in den voormiddag, in het belang der voorbijgangers, te beperken, en de *oorsprong* van het vervoerde vuil is blijkbaar daarbij ten eenemale onverschillig.

»Op dezen grond acht ik ook dit beweren onaannemelijk.

en de gereqⁿ. veroordeele ieder tot eene gevangenzetting voor zes dagen, en hoofdelijk in de kosten van het hooger beroep en de voorziening in cassatie.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gelet op de door den req. ingediende memorie, waarbij beweerd wordt: schending of verkeerde toepassing van a. 463 St., in verband met a. 20 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* nº. 102, en a. 1 Sr., omdat de hoogere regter, door het partieel appel van het O. M. bij het Ktng., slechts met betrekking tot de opgelegde straf van deze zaak gesaisisseerd zijnde, in een nieuw onderzoek der feiten is getreden, waaromtrent door beide partijen in het vonnis berust was;

»O., dat, blijkens de ter griffie van het Ktng. uitgebragte verklaring, het O. M. van het gewezen vonnis in hooger beroep is gekomen, niet van de als bewezen aangenomen feiten, maar alleen voor zoover betreft de opgelegde straf, welke gevangenisstraf, bij het niet aannemen en toepassen van verzachtende omstandigheden, niet beneden de zes dagen had behooren te worden opgelegd;

»O., dat het onderzoek van den regter in hooger beroep hierdoor beperkt was tot dat gedeelte van het in eersten aanleg gewezen vonnis, hetwelk betrekking heeft tot de uitgesproken straf, en dat bij het beklaagde, in hooger beroep gewezen vonnis — ofschoon in de laatste overweging wel het geheele vonnis als te regt gewezen wordt beschouwd, en de regter zich daarbij met hetzelve, wat het bewezene der daadzaken en der schuld betreft, heeft vereenigd, — echter in het dispositief geene andere beslissing genomen wordt dan omtrent de straf;

»O. alzoo, dat de regter in hooger beroep zich bij het beklaagde vonnis eeniglijk bepaald heeft tot dat gedeelte van het in hooger beroep aangevallen vonnis, waaromtrent zijne regtsmagt bij de acte van appel was ingeroepen, namelijk tot de opgelegde straf, — daar toch ook bij een partieel appel de hoogere

regter, waar zijne kennisneming alleen omtrent de uitgesproken straf is ingeroepen, allezins bevoegd moet worden geacht om te oordeelen, of er, naar aanleiding van het op nieuw ter teregtzitting dienaangaande gehouden onderzoek, al dan niet omstandigheden aanwezig zijn, die op de uit te spreken straf van invloed kunnen wezen;

»O. mitsdien, dat het aangevoerde *middel* is ongegrond;

»Verwerpt het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.»

N°. MCDVI. — Arrest van 14 April 1858.

(A. 255, j°. 242 S^r.)

Is in strafzaken de vader bevoegd, namens zijn minderjarigen zoon een hooger beroep in te stellen? — NEEN.

H. L, oud 9 jaren, wonende te Zuidbroek, is req. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te Winschoten, van den 29sten Jan. 1858, waarbij, op het hooger beroep van een vonnis van den Kntr. te Zuidbroek, van den 22sten Aug. 1857, bij hetwelk de req., ter zake van enkelen diefstal van wortelen, is veroordeeld tot gevangenisstraf voor zes dagen en in de kosten, het ingesteld hooger beroep is verklaard niet ontvankelijk, met veroordeeling van den tegenwoordigen req. in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»Het is mij voorgekomen, dat *het eenige* voorgestelde *middel* van cassatie is ongegrond. De vraag is eenvoudig deze: of een vader de bevoegdheid heeft, om voor zijn minderjarig kind hooger beroep aan te teekenen. Ik geloof die vraag, niettegenstaande de autoriteit van den heer DE BOSCH KEMPER, in de memorie van

en de gereq[n]. veroordeele ieder tot eene gevangenzetting voor zes dagen, en hoofdelijk in de kosten van het hooger beroep en de voorziening in cassatie."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"Gelet op de door den req. ingediende memorie, waarbij beweerd wordt: schending of verkeerde toepassing van a. 463 S[t]., in verband met a. 20 der wet van den 29[sten] Junij 1854, *St.* n°. 102, en a. 1 S[v]., omdat de hoogere regter, door het partieel appel van het O. M. bij het Ktng., slechts met betrekking tot de opgelegde straf van deze zaak gesaisisseerd zijnde, in een nieuw onderzoek der feiten is getreden, waaromtrent door beide partijen in het vonnis berust was;

"O., dat, blijkens de ter griffie van het Ktng. uitgebragte verklaring, het O. M. van het gewezen vonnis in hooger beroep is gekomen, niet van de als bewezen aangenomen feiten, maar alleen voor zoover betreft de opgelegde straf, welke gevangenisstraf, bij het niet aannemen en toepassen van verzachtende omstandigheden, niet beneden de zes dagen had behooren te worden opgelegd;

"O., dat het onderzoek van den regter in hooger beroep hierdoor beperkt was tot dat gedeelte van het in eersten aanleg gewezen vonnis, hetwelk betrekking heeft tot de uitgesproken straf, en dat bij het beklaagde, in hooger beroep gewezen vonnis — ofschoon in de laatste overweging wel het geheele vonnis als te regt gewezen wordt beschouwd, en de regter zich daarbij met hetzelve, wat het bewezene der daadzaken en der schuld betreft, heeft vereenigd, — echter in het dispositief geene andere beslissing genomen wordt dan omtrent de straf;

"O. alzoo, dat de regter in hooger beroep zich bij het beklaagde vonnis eeniglijk bepaald heeft tot dat gedeelte van het in hooger beroep aangevallen vonnis, waaromtrent zijne regtsmagt bij de acte van appel was ingeroepen, namelijk tot de opgelegde straf, — daar toch ook bij een partieel appel de hoogere

regter, waar zijne kennisneming alleen omtrent de uitgesproken straf is ingeroepen, allezins bevoegd moet worden geacht om te oordeelen, of er, naar aanleiding van het op nieuw ter teregtzitting dienaangaande gehouden onderzoek, al dan niet omstandigheden aanwezig zijn, die op de uit te spreken straf van invloed kunnen wezen;

„O. mitsdien, dat het aangevoerde *middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCDVI. — Arrest van 14 April 1858.

(A. 255, j°. 242 S^v.)

Is in strafzaken de vader bevoegd, namens zijn minderjarigen zoon een hooger beroep in te stellen? — Neen.

H. L, oud 9 jaren, wonende te Zuidbroek, is req. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te Winschoten, van den 29sten Jan. 1858, waarbij, op het hooger beroep van een vonnis van den Kntr. te Zuidbroek, van den 22sten Aug. 1857, bij hetwelk de req., ter zake van enkelen diefstal van wortelen, is veroordeeld tot gevangenisstraf voor zes dagen en in de kosten, het ingesteld hooger beroep is verklaard niet ontvankelijk, met veroordeeling van den tegenwoordigen req. in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het is mij voorgekomen, dat *het eenige* voorgestelde *middel* van cassatie is ongegrond. De vraag is eenvoudig deze: of een vader de bevoegdheid heeft, om voor zijn minderjarig kind hooger beroep aan te teekenen. Ik geloof die vraag, niettegenstaande de autoriteit van den heer de Bosch Kemper, in de memorie van

„Op deze gronden heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping der aangevoerde *middelen*, doch tot vernietiging ambtshalve van het aangevallen vonnis, ter zake van verkeerde toepassing van de a. 471, n°. 5, 474, 483 *C. P.*, in verband met a. 20 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, en schending van a. 101 van voormeld reglement en de a. 163 en 165 der gemeente-wet, en dat de Raad, op nieuw regt doende, met vernietiging van het vonnis in eersten aanleg gewezen, den req. veroordeele in eene boete van *f* 50.00 ten behoeve der gemeente 's Gravenhage, met bepaling, dat, indien de veroordeelde, twee maanden na tot betaling dier boete te zijn aangemaand, haar niet heeft voldaan, de boete worde vervangen door eene gevangenisstraf van drie dagen, met veroordeeling van den req. in de kosten van het proces.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij de dagvaarding aan den req. is ten laste gelegd van op den 29sten Sept. jl., des morgens 7½ ure, in dienst van den aschophaler H., vuilnis opgehaald en vervoerd te hebben langs den openbaren weg in het slop van S., op de Voldersgracht, geladen in een handwagen;

„O., dat bij het beklaagde vonnis omtrent de daadzaken niets anders is beslist, dan dat het bewezen is, dat de req. ten voormelden dage, ure en plaatse vuilnis in eenen handwagen heeft opgehaald en vervoerd, zonder eenige opgave waarin de handelingen hebben bestaan, waaraan door den regter de benaming van het ophalen en vervoeren van vuilnis is gegeven, en zonder te onderzoeken en te beslissen, of hij die daden heeft verrigt in dienst van den aschophaler H, zoo als hem bij dagvaarding was ten laste gelegd en hetgeen als een integrerend deel van het te last gelegde feit moet worden aangemerkt;

„O., dat mitsdien door de Regtbank niet naar behooren, naar aanleiding van de dagvaarding, over het al dan niet bewezene der daadzaken is beraadslaagd en beslist, en hierdoor geschonden

zijn de a. 206 en 211 St., zoodat het *eerste middel* in dit opzigt is gegrond, waardoor een onderzoek omtrent het verder namens den req. tot staving zijner voorziening aangevoerde overbodig wordt;

»Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde vonnis der Arr.-R. te 's Gravenhage;

»En gezien a. 106 R. O.;

»Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Zuidholl., ten einde op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden onderzocht afgedaan; de kosten te dragen door den Staat.»

N°. MCDIX. — Arrest van 27 April 1858.

(A. 206, 210, 211 St.; a. 150, 151, 147c St.; a. 147b St.; a. 161 St.; a. 161 en 164, jis. a. 405 St.)

Heeft in casu *het Hof omtrent de feiten, waaraan de gereq. is schuldig verklaard en ter zake waarvan hij veroordeeld is, wel een ontslag van regtsvervolging kunnen uitspreken?* — Neen.

Heeft het Hof, door te oordeelen, dat het valsche geschrift, waarvan de rede is, niet was van dien aard om aan derde personen nadeel toe te brengen, en diensvolgens de a. 150 *en* 151, *in verband met a.* 147, *derde zinsnede, St. niet toepassende, deze wetsbepalingen geschonden?* — Neen.

Is de materiële valschheid van een geschrift wel voldoende voor de strafbaarheid van het feit? — Neen.

Zijn bij a. 161 *St. wel uitgesloten certificaten van gegoedheid, wanneer de omstandigheid, als* in casu, *daarbij aangewezen, slechts geschikt is om de welwillendheid op te wekken en vertrouwen te bezorgen?* — Neen.

Kan wegens het gebruik maken van een valsch stuk, dat beschouwd is geworden als daarstellende een der bedriegelijke middelen, waardoor de gereq. het wanbedrijf van opligting heeft gepleegd en waarvoor hij is schuldig verklaard aan en veroordeeld wegens bedriegelijke opligting, nog wel te pas komen

eene afzonderlijke schuldigverklaring en veroordeeling der a. 161 en 164 St.? — NEEN.

Is a. 161 geschonden, door den gereq., die een en hetzelfde valsche getuigschrift op twee onderscheidene dagen in twee afzonderlijke winkels heeft vertoond, schuldig te verklaren aan één wanbedrijf? — JA.

Moet niet uit de woorden: auteurs du crime, *a.* 164 *C. P.*, *worden afgeleid, dat dit a. alleen ten aanzien van de misdaad van valschheid toepassing kan vinden?* — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Utrecht is req. van cassatie tegen een arr. van gemeld Geregtshof, van den 9den Febr. 1858, waarbij de gereq., P. v. S., zich valschelijk genoemd hebbende P. R., zeeman, geboren te Alkmaar, laatst gewoond hebbende te Rotterdam, thans in hechtenis, is schuldig verklaard aan het wanbedrijf van het gebruik maken van een valsch getuigschrift, op naam van een openbaar ambtenaar opgemaakt, wetende dat het valsch was, en aan het wanbedrijf van bedriegelijke opligting, en te dezer zaken, op grond der a. 161, 164, 405 en 52 St., en met toepassing van a. 207 Sr., is veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van drie jaren, in eene boete van *f* 50.00 en eene van *f* 25.00, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het is de tweede maal dat deze zaak aan de beslissing van den Raad wordt onderworpen; en de regtsvraag, welke het onderwerp der beslissing uitmaakt, is inderdaad belangrijk en een nader onderzoek waardig. Zij betreft de regtsmaterie van *valschheid* als grond eener strafactie: daarom vooral moeijelijk, omdat de wetgever veel aan de theorie en de regtspraak heeft overgelaten.

„De beide regterlijke uitspraken, in deze zaak gegeven, en de memorie van den req. leveren een vernieuwd bewijs op, dat dit onderwerp voor verschillende beschouwingen vatbaar is.

»Van de *drie* voorgestelde *middelen* van cassatie, betreft het *eerste* den aard en inhoud van het geïncrimineerde stuk, en alzoo de zaak *au fond;* het *tweede* de opgelegde straffen, in verband met de gegeven qualificatie; en het *derde* den vorm of het *dispositief* van het arr., in verband met de motieven.

»Ik zal in de *eerste* plaats het *derde middel* behandelen, omdat, indien *dit middel* gegrond mogt worden bevonden, eene nadere verwijzing der zaak noodzakelijk zoude zijn.

»Als zoodanig voert de req. aan: schending van de a. 206, 210, § 2, en 211, § 2, S^r^., op grond dat het Hof, geroepen zijnde om te beraadslagen en te beslissen over de *poging* van het plegen van nog *twee* bedriegelijke opligtingen, aan den gereq. ten laste gelegd, wel heeft overwogen, dat *regtens* zoodanige *poging* niet geacht kan worden te bestaan, doch den gereq. bij het dispositief van het arr. noch heeft *vrijgesproken*, noch van *regtsvervolging* ontslagen, waartoe toch het requisitoir had gestrekt.

»Ter juiste waardering van *dit middel*, E.H.A.H.! moet ik aan den Raad herinneren, dat bij het arr. van het Pr.-Ger. van Zuidholl., de teregtstelling van den gereq. was bevolen ter zake van »het gebruik maken van een valsch onderhandsch geschrift, »wetende dat het valsch was, en het daarmede plegen of trach»ten te plegen van bedriegelijke opligting;» dat het slot der acte van beschuldiging met de omschrijving van het misdrijf overeenstemt, en dat, bij de vernietiging van het eindarr., de Raad de zaak heeft verwezen: *ten einde op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden beregt.*

»In dezen stand van het geding heeft het Hof van Utrecht, hetwelk ten opzigte der *qualificatie* van de feiten (waaromtrent, naar aanleiding der acte van beschuldiging, het onderzoek moest loopen) geheel vrij was, na te hebben beslist dat het geproduceerde stuk was *valsch*, in de *derde* overweging uitgemaakt: »dat »de gereq. zich drie herhaalde malen bedriegelijk van dat valsche »stuk heeft bediend, om zich crediet te verschaffen en aan het

»bestaan van een niet bestaand vermogen te doen gelooven, waar-»van *twee malen* zonder dat aan hem de door hem bestelde goe-»deren zijn afgeleverd, en *eenmaal* met dat gevolg, dat aan hem »gedurende drie dagen huisvesting en voeding zijn verstrekt, waar-»door hij derhalve zich bedriegelijk van eens anders bezittingen »heeft meester gemaakt.»

»En nu geeft het arr. in de *zevende* overweging de gronden op, waarom de feiten, sub nis. 2 en 3 vermeld, regtens geene strafbare poging tot opligting, maar het gebruik maken van een valsch getuigschrift, wetende dat het valsch was, daarstellen. In dat stelsel kwam m. i. geene *vrijspraak* of *ontslag* te pas, het was eene andere qualificatie, aan behoorlijk bewezen feiten gegeven; de opligting of poging daartoe loste zich in het gebruik maken van een valsch stuk op. Ik kan den Raad in dit opzigt verwijzen naar een belangrijk arr., van den 27sten Febr. 1849 (*Ned. Regtspr.*, XXXII, § 62, bl. 226 seqq.; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1849, I, 63), bij welk arr. de Raad, ten principale regt doende en oordeelende dat de feiten verkeerd als *opligting* waren beschouwd, daar zij *valschheid* daarstellen, ook de boeten, op laatstgemeld misdrijf bepaald, heeft uitgesproken.

»*In het systema van het arr.* zijn dus de opgegeven a. niet geschonden: ik zal later trachten aan te toonen, dat de qualificatie en alzoo het dispositief is onjuist, doch acht het voorgedragen *middel* niet aannemelijk.

»Ik moet derhalve nu de aandacht van den Raad op de *beide* andere *middelen* bepalen.

»Het *eerste middel* betreft den aard en de hoedanigheid van het onderhandsch geschrift, hetwelk, van valschheid beticht, den grond van deze vervolging heeft uitgemaakt, en welks onjuiste beschrijving aanleiding heeft gegeven tot de vernietiging van het arr. van het Pr.-Ger. van Zuidholl.

»De req. is van oordeel, dat bij het arr. a. 161 *C. P.* verkeerd is toegepast en de a. 150, 151 en 147 *ibid.* zijn geschonden.

»Ik heb bij de vroegere behandeling dezer zaak de gronden ontwikkeld, waarom m. i. *in casu* geen *falsum*, zoo als in a. 150 j°. 147 *C. P.* is bedoeld, aanwezig is, en wel omdat het onderhandsche stuk niet geacht kan worden te vallen onder eene der wijzen, waarop volgens a. 147, al. 3, strafbare valschheid wordt gepleegd, en vermeen alzoo tot die conclusie te mogen verwijzen. Het stellen eener valsche handteekening, het zij nagemaakt of fictief, stelt *op zich zelf* de misdaad niet daar, indien het daarmede geteekende stuk niet van dien aard is, dat door deszelfs inhoud *benadeeling* kan worden veroorzaakt.

»Daar dit element een vereischte is bij *ieder* misdrijf van valschheid, en dus ook bij het wanbedrijf, in a. 161 *C. P.* omschreven, zal ik niet in eene breedvoerige wederlegging van 's Hofs stelsel behoeven te treden, waarbij het stuk is beschouwd een valsch *getuigschrift*, *geschikt* om bij *goedwilligheid* van bijzondere personen, tot den daarbij genoemden persoon te trekken en hem vertrouwen te bezorgen, op naam van een openbaar ambtenaar, *in casu* de *notaris*, opgemaakt.

»Ik zal tegen die beschouwing slechts *twee* bedenkingen aanvoeren: *vooreerst*, dat het Hof niet beslist welk nadeel, het zij voor den onderteekenaar, het zij voor derde personen uit dat geschrift kan voortvloeijen, of liever, want het arr. is m. i. op dit punt voldoende gemotiveerd, dat de regter uitdrukkelijk heeft uitgemaakt, dat het stuk geene overeenkomst of dergelijke bevat, *welke van aard zijn om aan derde personen nadeel toe te brengen.* En deze overweging, welke ik geheel deel, had, dunkt mij, den regter reeds tot de gevolgtrekking moeten leiden, dat er geene valschheid was gepleegd: »*Ce délit*«, zegt CHAUVEAU te regt op a. 161, *Théor.*, I, ch. 27, § 1676, p. 462, »*quelques nuances qu'il revête*, a *pour base* un *véritable faux matériel.*«

»Maar *ten andere*, het stuk is geen *getuigschrift*, het zij van goed gedrag, het zij van armoede, en bevat evenmin omstandigheden, welke geschikt zijn om de *goedwilligheid* in te roepen en

den betrokken persoon in het *vertrouwen* te doen deelen. Het stuk is eene eenvoudige *verklaring*, dat aan den daarin opgenoemden persoon, als eenige erfgenaam, eene nalatenschap zal worden ter hand gesteld; het houdt niet eens in onder wie die nalatenschap berust; en ik begrijp niet hoe door deze verklaring de *goedwilligheid*, welke *behoefte* bij den *bevoordeelde* en *hulpbetoon* bij den *begunstiger* onderstelt, zoude kunnen worden opgewekt. De zin van a. 161 *C. P.* is m. i. bij het arr. ten eenemale miskend; en ik zal ten dezen opzigte eenvoudig verwijzen naar de commentaire van hetzelve bij CHAUVEAU, l.l., § 1721 vlgg., bl. 472 vlgg.

„Ik ontken niet, dat een stuk als het onderwerpelijke een bedriegelijk *middel* kan zijn om vertrouwen op te wekken; dit is zelfs *in casu* geschied; doch zulks is niet in den *aard* van het geschrift gelegen, zoo als zulks bij a. 161 *C. P.* een vereischte is, en daarom kan het feit wel *opligting*, maar geene *valschheid* daarstellen.

„Ofschoon ik alzoo de gronden, voor *dit middel* in het midden gebragt, niet kan deelen, ben ik echter met den req. van oordeel, dat a. 161 *C. P.* ten deze verkeerd is toegepast.

„Ik ga over tot het onderzoek van het *tweede middel* van cassatie, schending namelijk van a. 164 *C. P.*, op grond dat bij de feitelijke beslissing, dat de req. zich *drie* herhaalde malen bij onderscheidene gelegenheden en op afzonderlijke en op zich zelven staande wijzen, bedriegelijk van dit valsche stuk heeft *bediend*, en daarvan tot het plegen van opligting (dat slechts eenmaal gelukt is) *drie malen* heeft gebruik gemaakt, ook volgens de bestaande jurisprudentie *drievoudig* moest schuldig verklaard zijn en *drie* geldboeten zijn opgelegd.

„Wat nu betreft de schuldigverklaring, zoo als deze in het arr. voorkomt, merk ik *vooreerst* aan, dat in het stelsel van het Hof, de schuldigverklaring aan opligting verkeerd is, daar deze zich oploste in de *valschheid*; *ten tweede*, dat het Hof

het herhaaldelijk gebruik maken van het als valsch gequalificeerde stuk als een *delictum continuatum* schijnt te hebben beschouwd, en uit dien hoofde slechts *eene* boete heeft opgelegd, waarin de regter, ook naar mijn inzien, heeft gedwaald; en *ten derde*, dat de geheele toepasselijkheid van a. 164 *C. P.* op de valschheid, in a. 161 *ibid.* gestraft, niet vrij van bedenking is, ofschoon de plaatsing van dat a. onder de algemeene bepalingen, voor eene algemeene toepasselijkheid pleit en de daartegen aangevoerde gronden mij van weinig gewigt voorkomen. Zie CHAUVEAU, *Théor.*, I, § 1744, bl. 479, n°. 5, vergl. § 1670, n°. 2; en SCHOONEVELD, op. a. 164, noot *a*, in de *tweede uitgave*.

„Ik heb alzoo, E. H. A. H., naar aanleiding van de voorgestelde *middelen* van cassatie, de gelegenheid gehad, de aandacht van den Raad op de verschillende regtsvragen, waartoe deze zaak aanleiding geeft, te vestigen. Het resultaat van mijn onderzoek is dit: dat bij het arr. geene vormen, op straffe van nietigheid voorgeschreven, zijn geschonden; dat echter eene verkeerde toepassing der strafwet is gemaakt; en dat de feiten voldoende in 's regters uitspraak zijn omschreven, om den Raad in staat te stellen ten deze ten principale regt te spreken.

„Ik neem alzoo als *in facto* beslist aan: *vooreerst*, dat de gereq., door middel van het stuk, breeder in het arr. omschreven, is ingenomen in het logement van den *eersten* getuige, en aldaar huisvesting en voeding heeft genoten voor eene som van *f* 12.00, welke onbetaald is gebleven en voor welker betaling bij den gereq. geene middelen voorhanden waren; *ten tweede*, dat de gereq., onder vertoon van het voormelde stuk bij den *tweeden* en *derden* getuige kleedingstukken heeft besteld, welke echter niet zijn afgegeven. Ik neem aan de beslissing van den *judex facti*, dat het voormelde stuk niet van dien aard was, dat daardoor aan derden nadeel konde worden toegebragt, en vermeen, dat op grond hiervan, alleen de qualificatie en opgelegde straffen bij uw arr. zullen verbeterd moeten worden.

„En ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het arr. van het Pr.-Ger. in Utrecht, in deze zaak gewezen, en dat de Raad, op de als bewezen aangenomen feiten op nieuw ten principale regt doende, zal verklaren dat het feit, sub. n°. 1 vermeld, daarstelt het wanbedrijf van bedriegelijke opligting, en met instandhouding der opgelegde gevangenisstraf, den gereq. zal veroordeelen tot eene geldboete ten bedrage van *f* 25.00; voorts zal verstaan, dat de feiten, sub. n^{is}. 2 en 3 vermeld, noch misdrijf, noch wanbedrijf, noch overtreding daarstellen, en den gereq. ten dien opzigte van alle regtsvervolging zal ontslaan; met veroordeeling in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Ten aanzien van het *derde middel* van cassatie, betreffende den vorm, als luidende: „schending der a. 206, 210, § 2, en „211, § 2, S^{v}., omdat het Hof ten aanzien van twee bedriegelijke „opligtingen *wel* heeft overwogen, dat, nademaal er geene afgifte „van goederen heeft plaats gehad, mitsdien regtens de poging „niet kan worden geacht een begin van uitvoering te hebben „gehad, maar bij het dispositief van het arr. geen ontslag van „regtsvervolging heeft uitgesproken, en alzoo niets heeft beslist;"

„O., dat het Hof, ten aanzien van twee aan den gereq. ten laste gelegde feiten, in de 7^{e} overweging van het aangevallen arr. niet alleen heeft overwogen, dat die feiten niet daarstellen de poging van het plegen van twee bedriegelijke opligtingen, nademaal er geene afgifte van goederen heeft plaats gehad en mitsdien regtens de poging niet kan geacht worden een begin van uitvoering te hebben gehad, — maar daarna die feiten heeft gequalificeerd uit te maken het wanbedrijf van het zich bedienen van een valsch getuigschrift, wetende dat het valsch was, op grond van welke qualificatie door het Hof, na schuldigverklaring van den gereq., de daarop toepasselijke straf is uitgesproken;

„O., dat het Hof alzoo omtrent die feiten, waaraan de gereq.

is schuldig verklaard en te welker zake hij is veroordeeld, geen ontslag van regtsvervolging heeft kunnen uitspreken, en daarentegen door het aanwijzen der qualificatie en het uitspreken der schuldigverklaring en veroordeeling eene beslissing heeft gegeven;

„O., dat derhalve het *derde middel* is ongegrond;

„Ten aanzien van het *eerste middel*, te weten: „verkeerde toe„passing van a. 161 en schending der a. 150, 151 en 147 S^t^., „omdat het valsche geschrift niet is een getuigschrift (certificaat) „van goed gedrag, armoede of andere omstandigheden, geschikt „om de goedwilligheid der Regering of bijzondere personen op „te wekken, terwijl in deze is gepleegd eene valschheid in onder„handsch geschrift, met valsche handteekening van eenen ver„dichten notaris, strafbaar volgens de a. 150 en 151 S^t^., als „vallende in § 3 van a. 147 van dat Wetboek, omdat het stuk inhoudt „eene valsche verklaring omtrent eene verzonnen beschikking, „namelijk testament en erfstelling, of wel als vallende in § 2 „van gemeld artikel, omdat de handteekening is nagemaakt;"

„O., dat a. 147, 3^e^ zinsnede, S^t^. vordert eene versiering (*fabrication*) van overeenkomsten, beschikkingen, verbindtenissen of bevrijdingen, of inlassching derzelve in eene acte;

„O., dat het valsche geschrift, waarover ten deze gehandeld wordt, volgens het aangevallen arr. hoofdzakelijk inhoudt „eene „verklaring, dat P. R. erfgenaam is van zijn overleden broeder „J. R., voor een bedrag van vijf en dertig duizend gulden, be„halve de goederen en drie eigendommen, hetwelk bij het openen „van het testament op den 18^den^ Mei 1857, in tegenwoordigheid „van executeuren, na aftrek van successie-regten en verdere „kosten, zal worden ter hand gesteld, — en welk geschrift voorts „bevat de vermelding, dat die notariële acte is afgegeven door „den onderteekenaar, notaris, residerende te Rotterdam;" terwijl eindelijk dat valsche stuk de dagteekening draagt van 2 Mei 1857, en de valsche onderteekening J. B., notaris;

„O., dat het Hof, door te oordeelen dat het valsche geschrift

noch versiering van overeenkomsten, noch beschikkingen, noch verbindtenissen, noch bevrijdingen inhoudt, welke van aard zijn, om aan derde personen nadeel toe te brengen, en dienvolgens de a. 150 en 151, in verband met a. 147, derde zinsnede, St. niet toe te passen, deze wetsbepalingen niet heeft geschonden;

»O. voorts, dat a. 147, tweede zinsnede, St. de valschheid in geschrifte strafbaar stelt, wanneer die begaan is door het namaken of veranderen van geschriften of handteekeningen;

»O., dat uit de door het Hof op wettige bewijsmiddelen als bewezen aangenomen daadzaak, dat het geheele geschrift en ook de daaronder gestelde handteekening is valsch, wel het bestaan van eene materiële valschheid valt af te leiden, doch dat deze omstandigheid niet voldoende is voor de strafbaarheid van het feit;

»O., dat voor de strafbaarheid van valschheid in openbare en onderhandsche geschriften onder anderen gevorderd wordt, dat de valschheid nadeel kan toebrengen;

»O., dat het valsche geschrift, zoo als door het Hof te regt is geoordeeld, geene overeenkomsten, beschikkingen, verbindtenissen, noch bevrijdingen bevat, welke van aard zijn om aan derde personen nadeel toe te brengen;

»O. derhalve, dat het Hof, door de a. 150 en 151, in verband met a. 147, tweede zinsnede, St. niet toe te passen, deze wetsbepalingen niet heeft geschonden;

»O. wijders, dat voor de toepassing van a. 161 St., onder anderen gevorderd wordt, dat het valsche getuigschrift goed gedrag, armoede of andere omstandigheden aanwijze, die geschikt zijn om de goedwilligheid van de Hooge Regering of van bijzondere personen tot den daarbij genoemden persoon te trekken, en hem eene plaats, vertrouwen of onderstand te bezorgen;

»O., dat het Hof als bewezen daadzaken heeft aangenomen, dat het valsche getuigschrift, voerende de valsche onderteekening van een notaris (en alzoo van een openbaren ambtenaar), de ver-

klaring inhoudt, dat P. R., als erfgenaam van zijn broeder, uit hoofde van diens uiterste wilsbeschikking, op den 18[den] Mei 1857 in het bezit zal geraken van eene som van *f* 35,000.00, behalve de goederen en drie eigendommen, na aftrekking van de successie-regten en verdere kosten; — en dat de gereq., onder den naam van P. R., zich van dat valsche getuigschrift heeft bediend op den 8[sten] Mei voor zijne opname in een logement te Rotterdam, en voorts op den 9[den] en 11[den] Mei 1857, bij de bestellingen van kleedingstukken in twee winkels aldaar;

»O., dat de bij voormeld getuigschrift aangewezen omstandigheid van geldelijke gegoedheid, evenzeer regtstreeks geschikt is, om de goed- of welwillendheid (*bienveillance*) van bijzondere personen te trekken of uit te lokken (*appeller*), en den in het getuigschrift aangewezen persoon vertrouwen (*crédit*), meer bepaald geldelijk vertrouwen, te bezorgen tot verkrijging eener onverpligte huisvesting en voor eene onverpligte levering van goederen, — als in andere gevallen de aanwijzing van armoede gelijke geschiktheid kan hebben, om welwillendheid te trekken en aan den aangewezen persoon onderstand te bezorgen;

»O., dat a. 161 niet, zoo als door den req. bij de toelichting van dat *cassatie-middel* in de memorie wordt te kennen gegeven, beperkt is tot getuigschriften van goed gedrag en armoede (volgens den req. *zoogenaamde bedelbrieven*), maar dat dit a., door de daarin voorkomende woorden: *of andere omstandigheden*, ten aanzien van in die getuigschriften behandelde onderwerpen eene uitgebreide strekking heeft, waardoor de certificaten van gegoedheid, wanneer de daarbij aangewezen omstandigheid geschikt is om de welwillendheid op te wekken en vertrouwen te bezorgen, niet zijn uitgesloten;

»O. derhalve, dat het Hof, door te beslissen, dat de valsche verklaring, waarover ten deze gehandeld wordt, geschikt was om de goedwilligheid van bijzondere personen tot den daarbij genoemden persoon te trekken en hem vertrouwen te bezorgen,

en door op het gebruik maken van dat valsche getuigschrift de bij a. 161 bepaalde straf uit te spreken, dat a. niet verkeerd heeft toegepast;

»O., dat mitsdien het *eerste middel* van cassatie is onaannemelijk.

»Ten aanzien van het *tweede middel*, te weten: »schending van »a. 164 St., omdat het Hof als bewezen heeft aangenomen, dat »de gereq. zich drie herhaalde malen bedriegelijk van het val- »sche stuk heeft bediend, en alzoo drievoudig had behooren »schuldig te verklaren, en onverminderd de overige op te leggen »straf, in geldboete had moeten verwijzen, niet in ééne, maar in »drie geldboeten, ieder van minstens *f* 50.00;»

»O., dat ten aanzien van de daadzaken in de drie eerste overwegingen van het arr. als bewezen is aangenomen, dat de gereq. zich drie malen bedriegelijk van het valsche stuk heeft bediend, om zich crediet te verschaffen en aan het bestaan van een niet bestaand vermogen te doen gelooven, en wel op den 9den en op den 11den Mei 1857, in winkels, bij de bestelling van kleedingstukken, welke goederen op beide bestellingen hem niet zijn afgeleverd, en op den 8sten Mei bevorens aan eenen logementhouder, met dat gevolg dat aan den gereq. gedurende drie dagen huisvesting en voeding zijn verstrekt, waardoor hij bedriegelijk van eens anders bezitting zich heeft meester gemaakt;

»O., dat het Hof ten aanzien van het laatstgemelde feit in de 8ste overweging van het aangevallen arr. te regt in aanmerking heeft genomen, dat het gebruik maken van het valsche stuk bij dat feit moet worden beschouwd als daarstellende een der bedriegelijke middelen, waardoor de gereq. het wanbedrijf van opligting heeft gepleegd, en alzoo als uitmakende een der bestanddeelen van dat wanbedrijf, en dat derhalve dit gebruik maken niet kan worden beschouwd als een op zich zelf staand wanbedrijf;

»O., dat alzoo ten aanzien van dit feit, waarvoor de gereq.

is schuldig verklaard en veroordeeld wegens bedriegelijke opligting, niet nog bovendien eene afzonderlijke schuldigverklaring en veroordeeling wegens het gebruik maken van het valsche getuigschrift in aanmerking kan komen, naardien toch de hierop in de a. 161 en 164 S^t. gestelde straffen, met ter-zijde-stelling van alle andere beschouwingen, reeds buiten toepassing behooren te blijven, omdat de slotbepaling van a. 405 van dat Wetboek, in geval van bedriegelijke opligting, de toepassing van de zwaardere straffen op valschheid alleen dan voorschrijft, wanneer er *misdaad*, niet wanneer er slechts *wanbedrijf* van valschheid, als waarvan hier de rede is, bestaat;

"O., dat a. 164 mitsdien te dezen opzigte niet is geschonden;

"O. voorts, dat het Hof, ten aanzien van het vertoonen of gebruiken van het valsche getuigschrift in twee afzonderlijke winkels, bij de bestelling van kleedingstukken, op den 9^den en op den 11^den Mei 1857, den req. heeft schuldig verklaard aan het wanbedrijf van het zich bedienen van een valsch getuigschrift, op naam van een openbaar ambtenaar opgemaakt en wetende dat het valsch was, en hem te dezer zake, met toepassing van de a. 161 en 164 S^t., heeft veroordeeld tot betaling eener geldboete van *f* 50.00, terwijl voorts de bij a. 161 bedreigde gevangenisstraf, in gevolge a. 207 S^r., niet is uitgesproken, uit hoofde van zijne veroordeeling tot de zwaardere gevangenisstraf, bij a. 405 aangewezen;

"O., dat het vertoonen van het valsche getuigschrift op twee onderscheidene dagen, in twee afzonderlijke winkels, telken male uitmaakt een op zich zelf staand wanbedrijf, omschreven bij art. 161 S^t., en dat alzoo het plegen dezer feiten, waaraan de gereq. schuldig is geoordeeld, uitmaakt het twee malen plegen van dat wanbedrijf;

"O., dat het Hof, door den gereq. slechts schuldig te verklaren aan één wanbedrijf, omschreven bij a. 161 S^t., deze wets-

bepaling heeft geschonden, en dat het aangevallen arr: met betrekking tot dit punt behoort te worden vernietigd, en dat daarna ten principale behoort regt gesproken te worden;

„O. te dezen opzigte, dat de bij a. 161 S^t^. bedreigde gevangenisstraf op geen der beide wanbedrijven, bij a. 161 vermeld, kan worden uitgesproken, vermits de zwaardere gevangenisstraf, in a. 405 bepaald, bij het arr. tegen den gereq., als schuldig van bedriegelijke opligting, uitgesproken is, en a. 207 S^t^. alleen de toepassing van de straf, tegen het zwaarste misdrijf bedreigd, gedoogt;

„O. voorts ten aanzien van de door het Hof toegepaste geldboete van ƒ 50.00, aangewezen bij a. 164 S^t^., dat dit a. als maatstaf voor het bedrag der boete aanneemt het onwettig voordeel, dat uit de begane valschheid getrokken is of beoogd was te trekken door de daders (*auteurs du crime*), medepligtigen of die zich van het valsche stuk bediend hebben, en dat uit de aanwijzing van de woorden: *auteurs du crime*, zoo als zij in den oorspronkelijken Franschen tekst voorkomen, moet afgeleid worden, dat dit a. alleen ten aanzien van de misdaad van valschheid zijne toepassing kan vinden;

„O., dat de gereq. niet aan de misdaad van valschheid, maar aan een wanbedrijf van valschheid schuldig is, en dat alzoo de boete, bij a. 164 S^t^. aangewezen, in deze geene toepassing kan vinden, en dat derhalve die boete verkeerd door het Hof is opgelegd, weshalve het aangevallen arr. ook in dit opzigt behoort te worden vernietigd, — waardoor tevens een verder onderzoek omtrent dit *cassatie-middel* vervalt;"

„Vernietigt het aangevallen arr., voor zooveel betreft: 1°. de schuldigverklaring aan *een* wanbedrijf, omschreven bij a. 161 S^t^.; en 2°. de op grond van a. 164 S^t^. opgelegde boete van ƒ 50.00;

„En alsnu, met instandhouding van den overigen inhoud van 's Hofs arr., regt doende op de daarbij als bewezen aange-

nomen daadzaken, waaraan de gereq. is schuldig geoordeeld;

»Verklaart dat die daadzaken, behalve het misdrijf aangewezen bij a. 405 S^t., uitmaken twee wanbedrijven van het gebruik maken van een valsch getuigschrift, op naam van een openbaar ambtenaar opgemaakt, en aanwijzende eene omstandigheid, geschikt om de goedwilligheid van bijzondere personen tot den daarbij genoemden persoon te trekken en hem vertrouwen te bezorgen; blijvende alzoo in stand de door het Hof uitgesproken veroordeeling tot eene gevangenisstraf van 3 jaren en in ééne geldboete van *f* 25.00, met de kosten;

»En veroordeelt den gereq. in de kosten, in cassatie gevallen.»

N°. MCDX. — Arrest van 28 April 1858.

(A. 379 S^t.)

Is het aannemelijk, dat er bij eene doorgaande handeling van diefstal even zoo vele misdrijven aanwezig zouden zijn, als er bestolenen bevonden worden? — Neen.

C. L. V. L., oud 33 jaren, landbouwer, geboren en wonende te G., is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 28sten Januarij 1858, waarbij in hooger beroep, met aanneming der beweegredenen des eersten regters, is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Maastricht, van den 23sten Nov. 1857, met vrijspraak van diefstal, is verklaard medepligtig aan diefstal van oogst te velde, door des bewust het gestolene ten deele te hebben geheeld, en te dier zake veroordeeld tot gevangenisstraf van ééne maand, in eenzame opsluiting te ondergaan, zijnde de req. zoo bij dat arr. als bij het vonnis tevens verwezen in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer de Vos,

heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

"Gezien de stukken;

"Gehoord het verslag van den Raadsheer-rapporteur;

"Gehoord den adv. des req^s.;

"O., dat als *eerste middel* van cassatie is voorgedragen: schending en verkeerde toepassing van de a. 206 en 211 S^t., door niet, naar aanleiding van de acte van dagvaarding alle, punten te onderzoeken en te beslissen; en wel:

"*a.* Omtrent de schuld van den req. aan *beide* hem ten laste gelegde feiten, door hem eenvoudig vrij te spreken van diefstal en te veroordeelen ter zake van medepligtigheid aan diefstal, zonder uit te maken of hij schuldig is aan medepligtigheid aan *beide geïmputeerde diefstallen;*

"*b.* Omtrent de schuld of onschuld van den req. aan den diefstal of medepligtigheid van diefstal van de *meerdere* vermiste garven haver, die niet bij den req. zijn gevonden, waarvan hij bij dagvaarding eveneens beschuldigd was;

"O., ten aanzien van het sub. *a* aangevoerde, dat niet aan den req. *twee* onderscheidene feiten, diefstal opleverende, zijn ten laste gelegd, maar één *actus continuus:* de bedriegelijke ontvreemding van haver van twee stukken land, welke, blijkens de aangenomene feiten, op ééne lengte kort bij elkander gelegen waren; dat bij het blijkbaar aanwezig zijn van eene doorgaande handeling van diefstal, er niet zoo vele afzonderlijke misdrijven zijn aan te nemen, als er bestolenen zijn, die uit de onafgebroken handeling schade lijden, en dat alzoo dit gedeelte van het *eerste middel* klaarblijkelijk niet is gegrond;

"O., ten aanzien van het sub *b* voorgedragene, dat dit, blijkens pleidooi, berust op de omstandigheid, dat in de 6$_e$ en 7^e overwegingen zou zijn uitgemaakt, dat van de ten nadeele van een der bestolenen ontvreemde haver, op het land des req^s. gevonden zijn 33 garven, en alzoo *drie* minder dan in de dagvaarding

zijn vermeld, en van de ten nadeele van den anderen bestolene ontvreemde haver, 26 garven, en alzoo *zeven* minder dan bij dagvaarding zijn aangeduid, en dat alzoo de req., bij veroordeeling wegens de 59 garven, ter zake van de *tien* overige had moeten zijn vrijgesproken;

»Dat echter *dit middel*, hoe fijn gezocht, niet juist is gevonden;

»Dat toch, behalve dat de meerdere of mindere hoeveelheid boven of beneden de in de dagvaarding vermelde, op de qualificatie van geen invloed zou behoeven te zijn, in allen gevalle de req. niet is schuldig verklaard aan heling *alleen van de nog op zijn land*, in zijn bezit *bevonden garven haver*, maar aan heling van *al* het ontvreemde, terwijl de *judex facti*, uit het vinden van het grootste deel van het ontvreemde bij den req., tot het bewijs is gekomen, dat hij *hetgeen ontvreemd was* heeft geheeld;

»O., dat als *tweede middel* van cassatie is voorgedragen: schending en verkeerde toepassing van de a. 206 en 211 Sr., in verband met de a. 59 en 62 *C. P.*, door niet te motiveren de beslissing, dat de req. de vermiste voorwerpen zou geheeld hebben, *wetende* dat zij van diefstal afkomstig waren;

»O. te dien aanzien, dat het bij het aangevallen arr. bevestigde vonnis met zoo vele woorden inhoudt: »dat uit de voorschre»vene *geblekene daadzaken* en *omstandigheden* het volledig bewijs »voortvloeit, dat de beklaagde de gestolene haver *heeft geheeld*, *we»tende dat dezelve door diefstal was verkregen:*» zoodat de beslissing omtrent *die wetenschap*, als door den regter afgeleid uit wettig bewezen *daadzaken en omstandigheden*, volkomen met redenen is omkleed;

»O., dat wel bij pleidooi tot meerderen aandrang van *dit middel* is aangevoerd, dat de regter de bewustheid van den req. *eigenlijk* zou hebben afgeleid uit het vinden van het ontvreemde op zijn land; doch dat dit beweren in strijd is met hetgeen uit het vonnis blijkt;

„Dat toch uit de lezing van dat vonnis volgt, *dat de door den regter aangeduide daadzaken en omstandigheden* niet alléén hebben bestaan uit het geblekene, *dat er gestolen was* en dat het *ontvreemde*, immers gedeeltelijk, *op het land des req*. *is terug gevonden;* maar daarenboven uit het gebleken zijn, dat de *beklaagde bezig was* ook de ontvreemde garven (*die blijkbaar verschillen van de op zijn land gegroeide haver*) *op te laden* en naar zijne schuur te vervoeren; dat het *beweren van eigendom*, door den beklaagde gevoerd, *niet aannemelijk* is ; dat de *hoeveelheid* haver, op het land des beklaagden afgemaaid gevonden, *blijkbaar grooter* was dan op *dat* stuk land *had kunnen groeijen;* en dat er *van het land des bestolenen tot het in de nabijheid gelegen land des req*. *voetstappen zijn bespeurd;* zoodat ook *dit middel* is geheel onaannemelijk;

„Concludeert dat de H.-R. de voorziening verwerpe en den req. veroordeele in de kosten.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de req. zonder eenige beperking tegen het geheele arr. zich in cassatie hebbende voorzien, in zijn beroep niet ontvankelijk moet worden verklaard, voor zoo ver de bij het beklaagde arr., bij bevestiging van het vonnis des eersten regters, uitgesproken vrijspraak betreft;

„O., ten opzigte van het *eerste middel* van cassatie, dat, blijkens den inhoud van het beklaagde arr., in verband met het daarbij bevestigde vonnis, het onderzoek en de beslissing van den regter over hetgeen bij dagvaarding was te laste gelegd in zijn geheel geloopen heeft, en dat daartegen niets afdoet, dat de regter de ontvreemding van haver van twee naast elkander gelegen en aan verschillende eigenaren behoorende landen als één en niet als twee afzonderlijke diefstallen bij de qualificatie en schuldigverklaring heeft aangenomen, noch ook dat de regter, den req. medepligtig verklarende aan dien diefstal, door des bewust het gestolene ten deele te hebben geheeld, het onnoodig heeft

geacht hem vrij te spreken van het helen van 10 van de 69 ontvreemde garven haver, te regt in eene te-last-legging van ontvreemding eener hoeveelheid van 69 garven haver, geene te-last-legging ziende van 69 ontvreemdingen;

»O., dat alzoo het *eerste middel* is ongegrond;

»O., ten opzigte van het *tweede middel*, dat na overweging omtrent het bewijs van onderscheidene daadzaken en omstandigheden, waarbij o. a. ook de onaannemelijk bevonden bewering van den req., van eigenaar te zijn der op zijn land gevonden en als ontvreemd herkende garven haver, bij het bevestigde vonnis is overwogen, dat »uit alle de voorschreven gebleken daadzaken en »omstandigheden het volledig bewijs voortvloeit, dat de beklaagde »de gestolen haver heeft *geheeld*, wetende dat dezelve door diefstal »was verkregen;«

»O., dat hiermede niet alleen het helen, maar ook het *des bewust* helen van het gestolene voldoende is gemotiveerd, zoodat ook het *tweede middel* is ongegrond;

»Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijn beroep, voor zooveel betreft de bij het beklaagde arr. gedane vrijspraak, en verwerpt zijn beroep voor het overige; veroordeelt hem in de kosten, daarop gevallen.«

N°. MCDXI. — Arrest van 28 April 1858.

(A. 206, 211, in verband met a. 252, 253, 227 Sv.)

Zijn de aangehaalde a. geschonden, wanneer bij een in appel gewezen vonnis, de beklaagde wel is schuldig verklaard aan het bij de oorspronkelijke dagvaarding te last gelegd feit, doch dat feit in het vonnis niet is omschreven; — het appel wel is te niet gedaan, maar het vonnis a quo *noch bevestigd, noch vernietigd, en bovendien geen voldoend onderzoek heeft plaats gehad?* — JA.

C. O., landman, wonende te Zoutelande, is req. van cassatie tegen een vonnis, door de Arr.-R. te Middelburg op den 4den Febr. 1858 in hooger beroep gewezen, waarbij hij is schuldig

verklaard aan het hem bij de oorspronkelijke dagvaarding ten laste gelegde feit, gequalificeerd het na het eindigen van den markttijd zich ter verkoop ophouden op een der pleinen binnen de gemeente Middelburg, en te dezer zake veroordeeld in eene geldboete van *f* 3.00 en subsidiaire gevangenisstraf van één dag en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT en de mondelinge voordragt van den advokaat van den req., waarbij zijn voorgesteld *twee middelen* van cassatie, te weten:

1°. Verkeerde toepassing van a. 15, 2e zinsnede, juncto a. 28, zinsneden 1 en 2, van de verordening op het marktwezen in de gemeente Middelburg, van den 18den. Mrt. en den 13den Mei 1857, omdat het feit niet is voorgevallen op een plein;

2°. Schending van a. 4 Grw. en verkeerde toepassing van a. 15, zinsnede 2, en van a. 28, zinsneden 1 en 2, der verordening voormeld, omdat, in strijd met gezegd a. der Grw., de veroordeeling is gegrond op eene regeling van burgerlijke regten niet door de wet, maar door eene gemeentelijke verordening; — heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het *eerste middel* van cassatie in deze voorgedragen, is: verkeerde toepassing van a. 15, tweede zinsnede, j°. a. 28, eerste en tweede zinsnede, van de verordening op het marktwezen in de gemeente Middelburg, van 18 Maart en 13 Mei 1857, omdat het feit niet is gepleegd op een *plein*.

„De req. was te last gelegd, dat hij op 17 Sept. 1857, ten een en drie kwart ure, op de Groote Markt te Middelburg, en alzoo na den bepaalden markttijd voor granen, zich aldaar zou hebben opgehouden en graan ten verkoop hebben aangeboden.

„Bij het aangehaalde a. 15 is verboden, na het eindigen der markttijden zich ter verkoop op de onderscheidene *pleinen* op te houden.

„De req. beweert, dat zijne handeling plaats had op den *stoep*

van eene herberg, *aan het marktplein* gelegen; dat de *stoepen* niet uitmaken een deel van het *marktplein*, en alzoo het aangehaalde a. op hem niet is toepasselijk.

„Ter beoordeeling dezer vraag moeten wij nagaan, wat *in facto* als bewezen is aangenomen.

„Het onderzoek daarvan zal doen zien, dat er moeijelijkheden bestaan, welke voor alsnog van een oordeel over die regtsvraag zullen moeten doen onthouden.

„Wat is toch *in facto* uitgemaakt?

„Door het Ktng. te Middelburg: dat de beklaagde, op gemelden 17 Sept., staande *op de straat voor de herberg* op de Groote Markt, zijn monsterzakje getrokken en aan zekeren J. gegeven heeft en dat hij daarna, op de *stoep* van gemelde herberg staande, door zekeren v. S. is aangesproken en hij ook met dezen over den verkoop van granen gehandeld heeft met het doel om die te verkoopen, en dat hij zoowel *vroeger op straat* als *later op de stoep* zich aldaar heeft opgehouden ter zake van handel te drijven.

„Door de Regtbank te Middelburg; alleenlijk dat hij op de Groote Markt, staande *op de stoep voor de herberg*, de handeling met v. S. heeft gepleegd, met het doel om handel te drijven.

„En wat blijkt nu bij dit onderzoek naar hetgeen *in facto* is aangenomen?

„Dat het aangevallen vonnis over het *eerste* gedeelte van het bij het vonnis van den Kntr. aangenomen feit, aan de beslissing van den hoogeren regter onderworpen *niet* heeft *beslist.*

„Maar wat erger is, er bleek mij, dat het aangevallen vonnis heeft overwogen: dat door den beklaagde, nu appellant, van het gansche vonnis is gekomen in hooger beroep, en de zaak alzoo op nieuw behoort te worden onderzocht; maar dat de hoogere regter, *die geheel overeenkomstig het vroegere vonnis* overigens besliste, wel het hooger beroep heeft te niet gedaan, maar

het vonnis van het Ktng. noch heeft bekrachtigd, noch heeft vernietigd; waarvan het gevolg is, dat er thans, ter zake van hetzelfde feit ongeveer, twee vonnissen van veroordeeling van den req. bestaan.

„De hoogere regter heeft alzoo niet uitgemaakt hetgeen aan zijne beslissing onderworpen was, namelijk of het in eersten aanleg gewezen vonnis moest worden *vernietigd*, dan wel *bekrachtigd*; waardoor zijn geschonden de a. 1, 206, 211, 227, 247, 248 en 256 S^{v}.

„Op deze gronden heb ik alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging ambtshalve van het aangevallen vonnis en verwijzing der zaak naar het Pr.-Ger. in Zeeland, om op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten te voegen bij het vonnis der einduitspraak."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat aan den req. bij oorspronkelijke dagvaarding is ten laste gelegd: „het op den 17^{den} Sept. 1857, des namiddags ten „1½ uur, op de Groote Markt te Middelburg, en alzoo na den „bepaalden markttijd voor granen, zich aldaar te hebben opge„houden en graan ten verkoop te hebben aangeboden aan v. S., „te Middelburg woonachtig;"

„O., dat de Kntr. te Middelburg, in eersten aanleg regt doende, bij vonnis van den 27sten Oct. 1857, als wettig bewezen heeft aangenomen, „dat de beklaagde (nu req.), op gemelden 17^{den} „Sept., staande op de straat voor de herberg van G., op de Groote „Markt alhier (Middelburg), zijn monsterzakje heeft getrokken en „aan zekeren J. gegeven heeft, en dat hij daarna op de stoep „van gemelde herberg staande, door v. S. is aangesproken en hij „ook met dezen over den verkoop van granen gehandeld heeft, „met het doel om die te verkoopen, en dat hij zoowel vroeger „op de straat, als later op de stoep, zich aldaar heeft opge„houden ter zake om handel te drijven;"

„O., dat de Regtbank, bij het aangevallen in hooger beroep

gewezen vonnis, in een nieuw onderzoek der zaak getreden, als wettig bewezen heeft aangenomen: „dat de beklaagde, op Don-„derdag den 17den Sept. 1857, des namiddags omstreeks 1¾ ure, „te Middelburg, op de Groote Markt, staande op de stoep voor „de herberg van G., aan v. S. zijn monsterzakje met tarwe „heeft getoond, en dit op diens verzoek aan dezen heeft ter „hand gesteld, waarop genoemde v. S. het monster tarwe heeft „nagezien, terwijl de req., volgens zijne verklaring zoowel ter „teregtzitting in eersten aanleg als in die in hooger beroep, zulks „heeft gedaan met het doel om handel te drijven;"

„O., dat de Regtbank, na dit alles als bewezen aangenomen feit te hebben gequalificeerd het na het eindigen van den markt-tijd zich ter verkoop ophouden op een der pleinen binnen de gemeente Middelburg, den req. heeft schuldig verklaard aan het hem bij primitive dagvaarding ten laste gelegde feit, hetwelk echter in het aangevallen vonnis niet is omschreven; — en voorts heeft te niet gedaan het appel, zonder het in eersten aanleg gewezen vonnis te bevestigen of te vernietigen, en eindelijk, op nieuw regt doende, den req. heeft veroordeeld;

„O. dienvolgens, dat de Regtbank, hoezeer als daadzaak aanwijzende, dat de req. de ten laste gelegde handeling heeft gepleegd op de Groote Markt, staande op de stoep voor de herberg van G., door niet in een onderzoek te treden, of de req. het bij dagvaarding ten laste gelegde feit van „op den 17den Sept. 1857, „des namiddags 1¾ ure, op de Groote Markt te Middelburg, en alzoo „na den bepaalden markttijd voor granen, zich aldaar te hebben „opgehouden en graan ter verkoop te hebben aangeboden", — ook regtstreeks op de Groote Markt heeft gepleegd, zoo als bij het in 1n aanleg gewezen en in hooger beroep niet vernietigde vonnis is aangenomen, en voorts door den req. schuldig te verklaren aan het bij de oorspronkelijke dagvaarding ten laste gelegde feit, zonder dat feit in het vonnis te vermelden, de a. 206, en 211, in verband met de a. 252, 253 en 227 Sr. heeft ge-

schonden, en dat mitsdien 's regters uitspraak behoort te worden vernietigd;

„Vernietigt het aangevallen vonnis en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Zeeland, om op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden beregt; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCDXII. — Arrest van 28 April 1858.

(A. 209 St.)

Volgt uit de daadzaken en de beslissing omtrent die daadzaken, dat in casu *het vereischte ter toepassing van a.* 209 St. *aanwezig was?* — JA.

J. R. J., koopman, wonende te M., is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Zeeland, van den 1sten Febr. 1858, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Middelburg, van den 11den Dec. 1857, bij hetwelk de req. is schuldig verklaard aan feitelijken en gewelddadigen wederstand, door een persoon zonder wapenen tegen een agent der regeringspolicie, handelende ter uitvoering der wetten, bevelen of bevelschriften van het openbaar gezag, en te dier zake, met toepassing van de a. 209 en 212 St., veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 14 dagen en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Drie middelen* van cassatie zijn in deze voorgedragen, alle betrekking hebbende tot de a. 209 en 212 St. en de toepassing daarvan in deze zaak.

„Ik wil ze, als afzonderlijk voorgedragen, ook afzonderlijk nagaan.

„Het *eerste middel* heet: schending van a. 156 Grw., omdat het aangevallen arr. niet met redenen is omkleed.

„*Dit middel* is niets anders dan hetgeen gewoonlijk, en ik acht niet minder juist, omdat de nietigheid daarbij is voorgeschreven, eenvoudig genoemd wordt: schending van de a. 206 en 211 S_r.

„Ik geloof echter, dat de enkele inzage van het aangevallen arr., in verband met het daarbij bevestigde vonnis, doet zien, dat het *middel* in deze is ongegrond.

„Onderscheidene overwegingen zijn gewijd aan de vermelding *wat* en *hoe* het te-laste-gelegde feitelijk is bewezen, hoe de schuld van den req. is gebleken en welke qualificatie daarop toepasselijk is; het blijkt daaruit, dat noch a. 156 Grw., noch de a. 206 en 211 S^r. geschonden zijn.

„Bij pleidooi is bijzonderlijk aangevoerd, dat wèl met redenen is omkleed het feit, dat de agenten van policie destijds op last van den commissaris van policie toezigt hielden op de behoorlijke inachtneming der verordening op het marktwezen te Middelburg, doch dat dit niet het geval is ten aanzien van het medevoeren van den derden persoon, hetwelk aanleiding zou hebben gegeven tot het verzet, door den req. gepleegd, en dat niet is uitgemaakt krachtens welke wet dit wegvoeren zou zijn geoorloofd.

„Bij inzage van de beide laatste overwegingen van het aangevallen arr. zal het U.E.H.A. blijken, dat het arr. ook te dien aanzien met redenen is omkleed, *voor zooveel noodig;* ik zeg: *voor zooveel noodig*, omdat ik het niet noodig acht, dat worde aangegeven, *krachtens welke wetsbepalingen* de agenten der openbare magt handelen.

„Het *tweede middel* van cassatie is: schending van de a. 209 en 212 S^t., omdat niet is uitgemaakt, of de ambtenaren handelden ter uitvoering der wetten, der bevelen of der bevelschriften van het openbaar gezag.

„*Dit middel* is eigenlijk weder niets anders dan schending van de a. 206 en 211 S^t., omdat het arr. niet voldoende met redenen in dit opzigt zou zijn omkleed.

„Ik acht het feitelijk even onjuist als het *eerste middel.*

„Bij het aangevallen arr. is uitgemaakt, dat de policie-beambten, *op last van den* 2^n *commissaris van policie* te Middelburg, zich op de Groote Markt hebben bevonden, ten einde toezigt te houden tegen het drijven van handel in graan aldaar, in overtreding van de plaatselijke verordening op het marktwezen. Dat die policie-beambten een persoon voor de deur van eene herberg handel in granen ziende drijven, dezen hebben bekeurd en als niet behoorlijk zijn naam willende opgeven, bij den arm hebben gevat, ten einde hem tot het opmaken van proces-verbaal naar het bureau van policie te geleiden," waartegen de req. zich feitelijk en gewelddadig heeft verzet; welke bewezen feiten te regt zijn gequalificeerd als vallende in de termen van de a. 209 en 212 S^t., vermits de uitdrukking van a. 209 S^t.: „wanneer zij handelen ter uitvoe„ring der wetten en bevelen van het openbaar gezag," is algemeen en bedoelt bescherming der beambten, overal, onder alle omstandigheden, en ten allen tijde, wanneer zij werkzaam zijn in hunne ambtsbetrekking.

„Als *derde middel* van cassatie is voorgedragen: wederom schending van de a. 209 en 212 S., omdat het arr., ook in de veronderstelling dat de handelingen der policie-agenten, waartegen het verzet geschiedde, waren onwettig, in strijd met de voorgeschreven vormen, en dat de policie-agenten tot die handelingen waren onbevoegd, desniettegenstaande op het verzet tegen zoodanige handelingen die a. heeft toegepast.

„De geëerde pleiter heeft gemeend, dat het aangevallen arr. in de hier bedoelde overwegingen *wanorde* en *anarchie* verkondigde, vermits handhaving der orde is eerbiediging der wet, en dat daarom ieder burger zich niet lijdzaam behoeft te onderwerpen aan handelingen der openbare magt, in strijd met de wet begaan.

»Ik zal niet behoeven te betoogen, hoe de denkbeelden van maatschappelijke orde, bij het uiteenzetten van *dit middel* voorgedragen, waarbij elk individu zich tegen de openbare magt feitelijk en gewelddadig zou kunnen verzetten, indien naar zijn oordeel de openbare magt hare bevoegdheid meer of min, ook ten aanzien van derden, te buiten ging; hoe, zeg ik, die denkbeelden van maatschappelijke orde, naar mijne meening althans, *in praxi* zouden moeten falen en tot de meest mogelijke openbare wanorde zouden moeten leiden; omdat het mij voorkomt, dat *dit middel* gerigt is, niet tegen het *dictum* van het arr., maar tegen de motieven, tegen welke geene cassatie is toegelaten.

»Er is ook niet beweerd, dat de bewezen verklaarde feiten, de door den regter als bewezen aangenomen handelingen van de openbare magt, in strijd zouden zijn met de wet, de bevoegdheid der openbare magt zouden te buiten zijn gegaan. Ware *dit* in cassatie beweerd, de a. 37, 38 en 39 S^r^. zouden het antwoord geven.

»De *judex facti* heeft dan ook bij het bevestigde vonnis uitgemaakt, dat het in allen gevalle vast staat, dat de agenten, op het oogenblik »dat de beklaagde zich met geweld tusschen de agen»ten B. en J. indrong, handelden ter uitvoering eener plaatse»lijke verordening, en dat dit bewezen feit moet worden gequali»ficeerd: feitelijke en gewelddadige wederstand tegen een agent »der regeringspolicie, handelende ter uitvoering der wetten, be»velen of bevelschriften van het openbaar gezag.

»Ik neem ten slotte de vrijheid kortheidshalve, ten bewijze dat de beslissing in deze overeenstemt met de leer door dezen Raad gehuldigd en *dit middel* mede onaannemelijk is, te verwijzen naar de aanteekeningen van Mr. SCHOONEVELD, n^is^. 2, 4, 5, 13, 22, 33, 47, 56 op a. 209; 36 op a. 222; 13 op a. 230 S^t^.

»Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping der voorziening en veroordeeling van den req. in de kosten.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.:

„Wat betreft het *eerste middel* van cassatie:

„O., dat het beweren zich dáárop grondt, dat het medevoeren van een derden persoon datgeen is, wat aanleiding heeft gegeven tot het verzet, door den req. gepleegd, doch dat niet is opgegeven krachtens welke wet dat wegvoeren aan de policie-beambten was geoorloofd;

„O., dat bij de twee laatste overwegingen van het arrest, met name ook onder aanvoering van gronden, wordt weêrlegd het beweren, aan zijde van den beklaagde, nu req., gevoerd, dat de policie-agenten onbevoegd zouden zijn geweest den beweerden overtreder van het plaatselijk reglement aan te houden, en dat alzoo het beklaagde arr. op dit punt inderdaad met redenen is omkleed;

„O., dat hierom het *eerste middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft het *tweede middel* van cassatie:

„O., dat bij het beklaagde arr. *in facto* is uitgemaakt, dat op den 24sten Sept. 1857, drie agenten van policie, op last van den tweeden commissaris van policie te Middelburg, zich op de Groote Markt te dier stede hebben bevonden, ten einde toezigt te houden tegen het drijven van handel in granen aldaar ter plaatse, in overtreding der plaatselijke verordening op het marktwezen; dat gezegde policie-beambten, omstreeks te half twee ure na den middag, den persoon van J. J. vóór de deur, en meer bepaald in het voorportaal der herberg van J. H. C., handel in granen ziende drijven, denzelven hebben aangesproken, bekeurd en, als niet behoorlijk zijnen naam willende opgeven, bij den arm hebben gevat, ten einde hem tot het opmaken van proces-verbaal naar het bureau van policie te geleiden; dat de beklaagde, nu req., zich daarmede inlatende, genoemden J. mede bij den arm heeft vastgegrepen en onder veel misbaar zich met geweld tusschen denzelven en de agenten heeft ingedrongen, om hem alzoo uit de handen dier agenten te onttrekken, waarin hij

terwijl een derzelve zich verwijderd had om meerdere adsistentie in te roepen, geslaagd is;

»O., dat bij deze beslissing omtrent de daadzaken duidelijk is uitgemaakt, dat de policie-agenten handelden ter uitvoering van de daarbij aangeduide plaatselijke verordening; — dat wel is beweerd, dat de policie-agenten in allen gevalle niet zouden zijn bevoegd geweest om den bij het arr. genoemden persoon weg te voeren, terwijl daarin de aanleiding tot het gepleegd verzet is gelegen geweest, doch dat die wegvoering van een derden persoon, die zijn naam weigerde op te geven, om hem tot het opmaken van proces-verbaal naar het bureau van policie te geleiden, den req. geene bevoegdheid kon geven, om zich tegen agenten van policie, die handelende waren ter uitvoering van eene plaatselijke verordening, gewelddadig en feitelijk te verzetten;

»O., dat uit een en ander volgt, dat het vereischte ter toepassing van a. 209 S^t^. hier allezins aanwezig was, en het bestaan daarvan ook op volkomen voldoende wijze bij het beklaagde arr. is uitgemaakt;

»O., dat alzoo het *tweede middel* van cassatie niet is gegrond;

»Wat betreft het *derde middel* van cassatie:

»O., dat *dit middel* eeniglijk is gerigt tegen de gronden van beslissing, door het Hof aangevoerd, en dat, het zij die gronden al of niet op zich zelven aannemelijk mogen zijn, dat in geen geval zou kunnen leiden tot cassatie, waar het eeniglijk aankomt op de vraag, of bij de gegeven uitspraak de wet al of niet is geschonden of verkeerd toegepast;

»O., dat dus ook dit *derde middel* geen grond kan geven tot cassatie;

»Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, daarop gevallen.«

N°. MCDXIII. — Arrest van 28 April 1858.

(A. 6 Sg., in verband met a. 471, no. 13, St.)

Is a. 471, n°. 13, St. wel gerigt tegen hen, die gebruik maken van een ten behoeve van eene gemeente of van een gehucht wettig tot de openbare dienst bestemd voetpad? — NEEN.

Bestaat er grond tot schorsing van het strafgeding, wanneer een beklaagde ex a. 471, n°. 13, zich beroëpt op de omstandigheid, dat hij als inwoner van het gehucht slechts heeft gebruik gemaakt van een hem toekomend regt? — NEEN.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Bergen op Zoom is req. van cassatie tegen een vonnis van dat Ktng., van den 16den Febr. 1858, waarbij eene regtsvervolging ter zake van overtreding van a. 471 n°. 13 St., ingesteld tegen M. V., gereq. alhier, is geschorst tot na de uitspraak van den burgerlijken regter omtrent het regt van overgang van den beklaagde.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer DE VOS en de advocaat van den gereq. in zijne voordragt ter bestrijding van het beroep; heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Bergen op Zoom is req. van cassatie tegen een vonnis van genoemden Kntr., waarbij deze de behandeling der strafzaak heeft geschorst, op grond dat de verdediging van den gereq. van een geschilpunt van burgerlijk regt zoude afhankelijk zijn, en beweert: schending van a. 471 n°. 13 *C. P.* en verkeerde toepassing van a. 6 Sg.

„Wat mij betreft, zoo hecht ik veel gewigt aan de beslissing van den *judex facti* bij de beoordeeling der vraag, of de verdediging van een beklaagde van een geschilpunt van burgerlijk regt afhankelijk is; doch m. i. moet *in facto* duidelijk zijn uitgemaakt, dat zoodanig geschil bestaat; dat de beklaagde zich op een regt beroept, hetwelk *in jure civili* is gegrond, en waarbij hij als eischer of verweerder in regten zal kunnen optreden. Maar wanneer het regt, waarop men zich ter zijner verdediging beroept, niet is van *burgerlijken* aard, en noch tot eene *actio*, noch tot

eene *exceptio* grond kan geven, dan is m. i. de schorsing doelloos, en indien zij wordt uitgesproken, is zulks eene verkeerde toepassing van a. 6 S^t.

»Ik kan mij geheel vereenigen met de ingediende memorie van cassatie; zij bevat naar mijne beschouwing juiste begrippen, en drukt de beginselen uit, bij de twee arr^n. van den Raad, dd. 17 Jan. 1854 en 5 Dec. 1854 gehandhaafd. (Vgl. *Ned. Regtspr.*, XLVI, § 82, bl. 310 sqq., en XLIX, § 6, bl. 25; v. D. Honert, *Strafr.*, 1854, I, 11, en II, 119.)

»En omdat ik de gronden, in die memorie vervat ten opzigte van het beweerde regt, kan deelen, zal ik mij bepalen tot het onderzoek der argumenten, welke daartegen door den raadsman zijn aangevoerd.

»De gereq. beweert, dat ter plaatse waar hij, volgens de feitelijke beslissing, over een met gerst en rogge bezaaid perceel had geloopen, van oudsher een kerkpad had bestaan, waarover hij, even als de andere bewoners van het gehucht, geregtigd was te gaan.

»De gereq. heeft deze bewering, volgens de feitelijke beslissing, aannemelijk gemaakt, en indien derhalve zoodanig regt *jure civili* bestaanbaar is, dan geloof ik, dat de schorsing te regt is uitgesproken. Maar het is juist dit, hetgeen ik betwijfel.

»Zoodanig regt toch is noch aan den persoon, noch aan den grond verbonden: het wordt met de *inwoning* in zeker gehucht, en alzoo met het *domicilium*, *verkregen* en *verloren*: waar het bestaanbaar is, is het derhalve van *staatsregtelijken* aard, en moet naar de beginselen van het *jus publicum* worden beoordeeld.

»De raadsman beriep zich op a. 719 B. W., alsmede op de jurisprudentie van dezen Raad, in twee arr^n. uitgedrukt, en door de latere arr^n., boven door mij aangehaald, niet bestreden. Wat nu *vooreerst* a. 719 B. W. betreft, dit mist, naar mijne beschouwing, alle toepassing *in casu.* De titel, waaronder die wetsbepaling voorkomt, bewijst reeds dat daar sprake is van de regten en

verpligtingen van éigenaars van naburige *erven*. En inderdaad, welke ook de zin van dit a. zij, het zij men aanneemt dat het a. bedoelt gemeenschappelijk eigendom aan den grond, waarover de *weg* loopt; het zij men daartoe rekent het gemeen *gebruik* van *wegen*, waarvan de *grond* aan elk der naburen voor zijn aandeel in eigendom toekomt; in ieder geval onderstelt het a. geburen, dat is, eigenaren van aan elkander grenzende erven, welke voor hunne landen een' gemeenschappelijken *uitweg*, d. i. een toegang tot den heerenweg hebben; vgl. DIEPHUIS, III, § 666—668, waarop de raadsman van den gereq. zich heeft beroepen, en de aldaar aangehaalde plaatsen in het *Regtsg. Bijbl.*, VI, 591, en VII, 251. En de gereq. beweert volstrekt niet zoodanig regt van nabuurschap, doch wil uit zijne *inwoning* in het gehucht zijn *regt* ontleenen, om over het erf van anderen te gaan, en zoodanig regt is noch bij a. 471, § 13, *C. P.* onder het *regt* van *overgang*, noch bij a. 719 B. W. onder *wegen*, aan *geburen gemeen* en tot *uitweg* dienende, bedoeld.

»Doch ten andere beriep de raadsman zich op de jurisprudentie van den Raad, en wel op een arr. van 3 Jan. 1845 (*Ned. Regtspr.* XIX, § 67, bl. 281; v. D. HONERT, *Burgerl. Regt*, VI, 270; en mede opgenomen en behandeld in het *Regtsgel. Bijb.*, VII, 251); en op een arr. van 27 Junij 1848 (*Ned. Regtspr.*, XXXI, § 47, bl. 220 sqq.; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1848, II, 73); te vergelijken met het arr. van 6 Dec. 1847 (*Ned. Regtspr.*, XXIX, § 37, bl. 174; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1847, II, 367 volg.)

»Het beroep op eerstgemeld arr. bewijst niets voor de stelling van den gereq., want daarbij was juist *in facto* beslist, dat het regt van uitweg werd beweerd voor een *erf* naar den *gemeenen* weg, zoodat daar een geschil bestond tusschen eigenaren van verschillende erven.

»Ik geef echter volgaarne toe, dat bij het arr. van den 27sten Junij 1848 in eene *casuspositio*, geheel gelijk aan de onderwerpelijke, eene uitgesprokene schorsing is gehandhaafd.

„Ik kan mij *salva reverentia* met deze uitspraak van den Raad niet vereenigen; ik heb geen juist denkbeeld van een *regt* van *voetpad*, *bij wijze van erfdienstbaarheid* aan bewoners van zeker gehucht toebehoorende; ik beroep mij ten deze op de L. 8 D. *de Servit.* en de a. 721 en 737 B. W.; ik zoude zoodanige wegen rekenen onder de *viae vicinales quae publicarum viarum numero sunt* L. 3 *pr.* D. *de Loc. et Itin publ.*, en ik ben in elk geval van oordeel, dat het beroep op zoodanig regt te onbestemd is om eene schorsing te wettigen, en dat het niet behoort onder de *burgerlijke* regten, in a. 471, § 13, *nominatim* vermeld, zoo als bij de beide arr^n. van het jaar 1854, hier boven vermeld, m. i. volkomen juist is beslist.

„En nu stem ik gaarne met den raadsman in, dat a. 230 der wet van 29 Junij 1851, *St.* n°. 169, de strekking niet heeft om wettig verkregen burgerlijke regten op te heffen, maar ik heb getracht aan te toonen dat het regt, waarop de gereq. zich beroept, zoo het bestaanbaar is, niet is een *burgerlijk* regt, en indien mijne bewering ten dien opzigte juist is, is ook het argument, hieruit ontleend, voldoende wederlegd.

„In het door mij aangenomen systeem, behoef ik dan ook het besluit van den gemeenteraad, waarvan in het beklaagde vonnis en in de memorie van cassatie als ter loops wordt melding gemaakt, niet nader te onderzoeken; slechts dan wanneer het regt, door den gereq. beweerd, konde geacht worden te zijn *in bonis vel patrimonio*, tot de *jura in re* of *jura ad rem* te behooren, zoude met grond de beslissing van den burgerlijken regter ingeroepen kunnen worden, terwijl in elk ander geval het herstel van eene verkeerde uitspraak van den gemeenteraad langs den administrativen weg zoude gezocht moeten worden.

„Ik ben mitsdien van oordeel, dat *het eenige* aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond. — Ik mis echter in het vonnis eene behoorlijke beraadslaging over de schuld van den gereq. aan het hem ten laste gelegde en als bewezen aangenomen feit,

zoodat 's regters uitspraak op dit punt niet voldoende is gemotiveerd.

»En ik heb derhalve de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, tot vernietiging van het beklaagde vonnis en verwijzing der zaak naar de Arr.-R. te Breda, ten einde op de bestaande dagvaarding op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»O., dat bij het beklaagde vonnis *in facto* is aangenomen, dat de gereq., beklaagd van ten tijde, bij dagvaarding gemeld, over den bezaaiden grond van A. L. en de weduwe R., in de gemeente Nieuw Vosmeer gelegen, te zijn gegaan, zonder eenig regt van overgang, als bij het Wetb. v. Strafr. opgesomd, daartoe te hebben gehad, ter zijner verdediging heeft beweerd, dat ter plaatse, waar hij is gegaan, van oudsher heeft gelegen een voetpad, waar langs de bewoners van het gehucht de Heensche Molen, gemeente Nieuw Vosmeer, zich ter kerke begaven, en dat de bewoners, en bij gevolg ook de beklaagde, als daar woonachtig, zijn geregtigd tot het gebruik van dat voetpad, en derhalve ook tot den overgang daar ter plaatse over genoemd perceel; en dat op dien grond door den gereq., naar aanleiding van a. 6 Sg., de schorsing van het regtsgeding is gevorderd en door den Kntr. toegewezen;

»O., dat mitsdien door den gereq. niet is beweerd, dat hij over den bewusten grond is gegaan krachtens eenig regt van eigendom, gebruik, erfdienstbaarheid of eenig ander, het zij op den grond, het zij jegens den eigenaar of bruiker door hem verkregen regt, maar dat hij zich eenig en alleen beroept op zijn regt als inwoner van het voornoemd gehucht, om van een ten dienste der inwoners van oudsher bestaan hebbend voetpad gebruik te maken;

»O., dat wel het al dan niet bestaan van dit beweerde regt noodzakelijk van invloed moet zijn op de al dan niet strafbaar-

heid van het gepleegde feit, daar toch noch naar de woorden, noch naar den geest der wet, de strafbedreiging van a. 471, n_o. 13, S^t. is gerigt tegen hen, die gebruik maken van een ten behoeve eener gemeente of van een gehucht wettig ter openbare dienst bestemd voetpad, en dat mitsdien de Kntr., door de waardering van het feit van de beslissing omtrent dat beweerde regt afhankelijk te stellen, geenszins, zoo als door den req. is beweerd, gemelde wetsbepaling heeft geschonden;

„O. echter, dat de vraag, of de plaats, waar de gereq. is gegaan, was een ten behoeve van het gehucht de Heensche Molen, gemeente Vosmeer, ten gemeenen dienste bestemd voetpad, en of hij mitsdien slechts van een regt, hem als inwoner toekomende, heeft gebruik gemaakt, op zich zelve niet oplevert een geschilpunt van burgerlijk regt, en dat bij het beklaagde vonnis geene enkele daadzaak of omstandigheid voorkomt, welke tot de beantwoording dier vraag *in casu* eene beslissing over eenig geschilpunt van burgerlijk regt zoude kunnen vorderen;

„O., dat alzoo in deze het geval niet bestaat, waarin bij a. 6 S^v. schorsing is voorgeschreven, en dit a. mitsdien bij het beklaagde vonnis verkeerd is toegepast, zoodat het vonnis uit dien hoofde moet worden vernietigd;

„Vernietigt het beklaagde vonnis van den Kntr. te Bergen op Zoom;

„En gezien a. 105 R. O.;

„Verklaart dat er geene termen bestaan om de aan zijde van den beklaagde, alhier gereq., gevorderde schorsing toe te staan, en gelast dienvolgens, dat de bij dagvaarding ingestelde regtsvervolging voor den Kntr. te Bergen op Zoom zal worden voortgezet;

„Veroordeelt den gereq. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCDXIV. — Arrest van 28 April 1858.

(A. 37 sqq. Sv., in verband met a. 49 der jagtwet van 1857, St. n°. 87; a. 32 Sv.)

Zijn de bepalingen omtrent de procedure bij ontdekking op heeter daad, ook toepasselijk bij ontdekking van jagt-delicten! — NEEN.

Zijn, in de taal der wetgeving, onder de uitdrukking „de Officier" ook de ambtenaren te begrijpen, die bij a. 32 Sv. als „hulp-officieren" worden aangewezen? — NEEN.

De Proc.-G. bij den H.-R. is, *in het belang der wet*, req. van cassatie tegen een bevelschrift van de Arr.-R. te Middelburg, in Raadkamer gewezen den 5den Dec. 1857, waarbij de Off. v. J. bij die Regtb. is verklaard niet ontvankelijk in zijn requisitoir tot bekrachtiging van een bevel van voorloopige aanhouding, uitgevaardigd den 2den Dec. te voren te IJzendijke, door I. B., brigadier-commandant der marechaussée aldaar, tegen P. J. M., aangehouden als onbekende overtreder der wet op de jagt en visscherij, van den 13den Junij 1857, *St.* n°. 87, en zulks op grond dat bij a. 49 dier wet alleen aan den Off. v. J. en niet aan een hulpofficier de magt is toegekend om zoodanig bevel uit te vaardigen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den req., genomen de volgende conclusie:

„De regtsvraag, welke gij thans geroepen zijt te beslissen, werd door het beroep in cassatie van den Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Zeeland, tegen een arr. van dat Hof, in Raadkamer gewezen, reeds vroeger aan uw oordeel onderworpen, doch is door de vernietiging van dat arr. op eenen anderen grond onbeslist gebleven. Zij is den heer Proc.-G. bij den Raad van genoegzaam belang voorgekomen, om haar op nieuw aan uwe beslissing te onderwerpen.

„Het is namelijk de vraag, of volgens a. 49 der wet van 13 Junij 1857, door den hulp-officier van justitie tegen onbekende

overtreders een bevel van voorloopige aanhouding kan worden uitgevaardigd, met dat gevolg, dat de bekrachtiging van zoodanig stuk bij de Regtbank door den Officier kan worden gevraagd.

»Uit het rapport van den heer Raadsheer rapporteur is U.E.H.A. gebleken, dat de vraag, zoowel door de Regtbank te Middelburg, als op het verzet van den Officier tegen die uitspraak gedaan, door het Pr.-Ger. van Zeeland ontkennend werd beantwoord en de Officier niet ontvankelijk werd verklaard. Ik heb de eer gehad mijne bezwaren tegen 's Hofs beslissing in deze, bij mijne conclusie van 23 December 1857 aan den Raad mede te deelen, en daar dezelfde gronden m. i. ook pleiten tegen het bevelschrift der Raadkamer van de Arr.-R. te Middelburg, hetwelk bij het vernietigde arr. was bevestigd, zoo geloof ik mij kortheidshalve aan die conclusie, welke ik de eer heb hierbij over te leggen, te mogen refereren.

»Onder referte mitsdien aan de toen voorgedragen gronden, heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het bevelschrift van de Arr.-R. te Middelburg, op den 5[den] Dec. 1857 in Raadkamer gewezen en op den 12[den] Dec. 1857, bij bevelschrift van het Pr.-Ger. van Zeeland, mede in Raadkamer gegeven, bevestigd, doch welk laatstgemeld arr. bij arr. van dezen Raad van 29 Dec. 1857 (*) is vernietigd; en

---

(*) Dit in Raadkamer gewezen arr., in onze Verzameling, afd. *Jagt en Visscherij*, niet opgenomen zijnde, laten wij hier volgen:

»De H.-R. d. N., in Raadkamer vergaderd; (Arr. v. 29 Dec. 1857.)

»Gehoord het verslag van den Proc.-G., uitgebragt bij monde van den Adv.-G. Römer, op de voorziening in cassatie van den Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Zeeland, tegen een arr. van dat Hof, in Raadkamer vergaderd, van 12 Dec. 1857, waarbij is bevestigd de beschikking der Arr.-R. te Middelburg, van 5 Dec. 1857, houdende niet-ontvankelijk-verklaring van den Off. v. J. bij gemelde Regtbank, strekkende tot bekrachtiging van het

dat de Raad, alsnog regt doende op het requisitoir van den Off. v. J. bij voormelde Regtbank, den Officier ontvankelijk zal verklaren in dat requisitoir, zonder dat dit arr. eenig nadeel zal kunnen toebrengen aan de regten, door partijen verkregen."

---

bevel van voorloopige aanhouding, uitgevaardigd 2 Dec. 1857, te IJzendijke, door den brigadier-commandant der marechaussée aldaar, tegen P. J. M., oud 44 jaren, geboren te Watervliet, in België, arbeider, ter zake dat de genoemde persoon zoude zijn een bij hem brigadier onbekend overtreder der wet op de jagt en visscherij, van 13 Junij 1857, *St.* n°. 87;

"Gelet op de memorie van cassatie, waarbij wordt beweerd, dat bij het beklaagde arr. in Raadkamer zijn geschonden de letter en de geest van a. 49 der wet van 13 Junij 1857, *St.* n°. 87;

"Gezien de conclusie van den Proc.-G., door gemelden Adv.-G. geteekend en ter tafel overgelegd, strekkende om, met vernietiging van het arr., alsmede van de beschikking van de Arr.-R. te Middelburg, beide in Raadkamer gewezen, alsnog regt te doen op het requisitoir van den Off. v. J. aldaar, en te bekrachtigen het bevel van voorloopige aanhouding van den beklaagde P. J. M. voornoemd; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat;

"Gezien de stukken;

"O., dat een op 2 Dec., ter zake van jagtovertreding bekeurde, als onbekend door beambten is aangehouden, en dat de brigadier-commandant der brigade marechaussée te IJzendijke, tegen hem een bevel van voorloopige aanhouding heeft uitgevaardigd en hem naar M. opgezonden; — dat de Off. v. J. aldaar aan de Regtb. de bekrachtiging heeft gevraagd, doch daarin niet ontvankelijk is verklaard; — dat genoemde Officier daartegen in verzet is gekomen, en daarop door het Hof bij het beklaagde arr. is regt gedaan, door bevestiging der beschikking, waartegen het verzet was gerigt;

"O., dat nu bij a. 49 der wet van 13 Junij 1857, *St.* n°. 87, aan de beambten aldaar bedoeld, wel wordt verleend de bevoegdheid om bekeurden, die hun onbekend zijn, aan te houden en naar den naastbij zijnde Off. v. J. of hulp-officier te geleiden, om in bewaring te blijven tot dat de Off. of de regter de in-vrijheid-stelling zal hebben gelast, *doch dat noch bij*

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep, van enz.;

»O., dat de al of niet gegrondheid dezer voorziening afhangt van de beslissing der vraag, of tot het uitvaardigen van een bevel van voorloopige aanhouding, krachtens de bepaling van het 2e lid van a. 49 der wet van den 13den Junij 1857, tot regeling der jagt en visscherij, *St.* n°. 87, tegen een door de beambten, in a. 36 dier wet vermeld, bekeurde, en krachtens de bepaling

---

dit a., noch bij eenig ander a. dezer wet, aan den Off. is gegeven de bevoegdheid, om in verzet te komen van eene beschikking der Regtbank, waarbij de in-vrijheid-stelling is gelast;

»O., dat deze bevoegdheid zich ook moeijelijk laat overeenbrengen met de bepaling, in de 8e al. van a. 49 voorkomende, die ongetwijfeld de strekking heeft, om den aangehouden persoon zoodra mogelijk zijne vrijheid te hergeven, wiens in-vrijheid-stelling daarom moet worden gelast, zoodra de redenen tot aanhouding vervallen, en dus ook zoodra zijn persoon en woonplaats genoegzaam bekend zijn; terwijl, zoo men het tegendeel aanneemt, daarvan het gevolg zou kunnen zijn, dat een bekeurde, tegen de uitdrukkelijke bepalingen der wet, zonder bekrachtiging van het bevel tot voorloopige aanhouding, langer dan 6 dagen zou kunnen worden gevangen gehouden, *zoo als hier dan ook werkelijk reeds plaats vindt;*

»O., dat het Hof mitsdien, door op het verzet, noch bij a. 49, noch bij eenige andere bepaling dier wet toegelaten, regt te doen, in stede van het als niet ontvankelijk af te wijzen, a. 49 heeft miskend en geschonden, en dat reeds uit dezen hoofde het beklaagde arr. behoort te worden vernietigd, en daardoor alle onderzoek omtrent het aangevoerde *middel* overbodig wordt;

»Vernietigt de beklaagde uitspraak;

»En, krachtens a. 105 R. O. ten principale op het gedane verzet regt doende;

»Verklaart den Off. v. J. bij de Regtb. te Middelburg niet ontvankelijk in zijn verzet tegen de beschikking van die Regtb.; de kosten te dragen door den Staat.»

van het 1e lid van gezegd a. 49, als hun onbekend aangehouden overtreder van dezelfde wet, alleen de Off. v. J. bevoegd is, zoo als bij het beklaagde bevelschrift is beslist, dan wel of de bevoegdheid daartoe ook aan den hulp-officier toekomt, zoo als door den req. wordt beweerd;

»O., dat voor deze bewering van den req. in de *eerste plaats* is aangevoerd, dat in het geval, waarvoor de bevoegdheid tot aanhouding bij a. 49 der gemelde wet aan de aldaar bedoelde beambten is verleend en de magt aan den Officier is toegekend tot het uitvaardigen van een bevel van voorloopige aanhouding, plaats heeft eene betrapping op heeter daad, voorzien in a. 53 Sv., in verband met a. 43 van hetzelfde Wetb., en dat volgens a. 54 *ibid.* en de algemeene beginselen van dat Wetb., welke in gevallen als de onderwerpelijke moeten worden nageleefd bij betrapping op heeter daad, de bemoeijingen, aan den Officier van Justitie opgedragen, bij zijne ontstentenis of verhindering door den hulp-officier moeten worden waargenomen, die in zoodanig geval gelijke bevoegdheid tot het uitvaardigen van een bevel van voorloopige aanhouding heeft;

»O. te dien opzigte, dat, wel is waar, bij bekeuring van een overtreder der wet tot regeling der jagt en visscherij, plaats heeft betrapping op heeter daad van misdrijf, doch dat, al waren daarop de bepalingen van het Wetb. v. Strafv. toepasselijk, dan nog het door den req. aangevoerde a. 54, in verband met a. 43 van dat Wetb., aan den hulp-officier geene bevoegdheid zoude verleenen om tegen den aangehoudene en voor hem gebragte overtreder een bevel van voorloopige aanhouding uit te vaardigen, daar toch de bemoeijingen, waarvan de waarneming bij verhindering of ontstentenis van den Off. v. J. bij gemeld a. 54 aan den hulp-officier zijn opgedragen, en waaronder de bij a. 43 vermelde uitvaardiging van een bevel van voorloopige aanhouding behoort, blijkens de uitdrukkelijke bepaling van a. 41 van gezegd Wetb., uitsluitend betreffen *het geval van misdrijven*, *tegen welke de wet*

eene lijf- en onteerende straf bedreigt, waartoe de misdrijven, waarover in a. 49 der gemelde wet wordt gehandeld en waarvan in deze alleen sprake is, niet behooren;

»O. daarenboven, dat alle redenering, gegrond op de voorschriften van het Wetb. v. Strafv., betrekkelijk de procedure bij ontdekking van misdrijf op heeter daad, ten eenemale faalt bij betrapping van overtreders der wet tot regeling der jagt en visscherij, vermits daarvoor bij a. 49 dier wet geheel bijzondere en van het Wetb. v. Strafv. afwijkende regelen van procedure zijn voorgeschreven, daar toch *eensdeels* bij dat artikel de aanhouding bij betrapping der overtreders niet, gelijk bij a. 39 van gezegd Wetb., aan een iegelijk, maar uitsluitend aan de bij a. 36 dier wet bedoelde ambtenaren is toegelaten, en alleen voor het geval *dat de bekeurden hun onbekend zijn*, en *ten andere* geheel buiten, ja in strijd met de regelen van gezegd Wetb., het uitvaardigen door den Off. en het bekrachtigen door de Regtbank van een bevel van voorloopige aanhouding is geoorloofd, zonder dat daartoe iets meer wordt vereischt dan de *onbekendheid* van den overtreder;

»O., dat uit dit een en ander volgt, dat hetgeen namens den req. in de *eerste plaats* tot staving zijner voorziening is aangevoerd, zoowel op zich zelf als met het oog op de bijzondere bepaling in deze van a. 49 der meergemelde wet, is onaannemelijk;

»O., dat namens den req. in de *tweede plaats* als grond voor het beroep is aangevoerd, dat de strekking van a. 49 voornoemd geene andere is geweest, dan om den Off. en den hulp-officier ten deze gelijke bevoegdheid te geven; dat dit a. voorschrijft, dat de aangehoudene persoon voor den Off. of hulp-officier moet worden geleid, en dat, blijkens de beraadslagingen over a. 49 der wet van den 6den Maart 1852, welk a. met eene geringe wijziging in de wet van den 13den Junij 1857 is overgenomen, de bedoeling is geweest, het woord *Officier* in zijne ruimere beteekenis op te nemen en daaronder ook den *hulp-officier* te begrijpen;

»O. te dien opzigte, dat de uitdrukking *de Officier*, in de taal der wetgeving uitsluitend wordt gebezigd, om den ambtenaar van

het O. M. aan te duiden, bekend onder de benaming van *Officier bij de Arr.-R.* of van *Officier van Justitie*, en geenszins om een der ambtenaren, opgenoemd bij a. 32 S^f., aan te wijzen, die wegens de hun opgedragen bemoeijingen ten opzigte der justitie *hulpofficier* worden genoemd;

„O., dat derhalve niet is aan te nemen, dat de wetgever, bij de bepaling in het 2• lid van a. 49 der meergenoemde wet, houdende: „de *Officier*, daartoe termen vindende, *vaardigt* bin-„nen tweemaal 24 uren *een bevel van voorloopige aanhouding* „*uit*," de uitdrukking *Officier* in eene daaraan in de taal der wetgeving niet toegekende ruimere beteekenis zou hebben gebezigd, zoodat die bepaling de strekking zoude hebben, om ten deze eene gelijke bevoegdheid aan den hulp-officier als aan den Off. v. J. toe te kennen;

„O., dat daartegen niets kan afdoen het beroep van den req. op de geschiedenis betrekkelijk de wet van den 6^den Mrt. 1852, *St.* n°. 47, waaruit gemeld a. 49 met enkele wijziging is overgenomen, vermits daaruit wel blijkt, dat de toenmalige Minister van Binnenlandsche Zaken, om aan de bedenkingen van enkele leden der Staten-Generaal omtrent het 1° lid van gemeld a. 49 te gemoet te komen, heeft gezegd, dat onder de woorden *de Officier*, zoo als die aldaar volgden, ook de *hulp-officier* kon worden begrepen, doch dat daartegen staat, dat de uitdrukking *de Officier*, in het toen behandelde concept, was gesteld ter vervanging van de in een vroeger concept gebezigde uitdrukking „*deze beambte*," en zulks juist om, op de tegen de algemeenheid der laatstgemelde woorden gemaakte bedenking, den *hulp-officier* uit te sluiten;

„O., dat mitsdien de geschiedenis der wet in deze geen de minste zekerheid kan opleveren voor de bedoeling van den wetgever, terwijl in ieder geval daaruit nimmer kan worden afgeleid, dat de wetgever, bij den aanvang van het 2° lid van gemeld a. 49, onder de uitdrukking *de Officier*, ook *den hulp-officier* zou hebben begrepen;

„O., dat mitsdien ook het in de *tweede plaats* tot staving der voorziening aangevoerde is onaannemelijk en het ingestelde beroep in cassatie alzoo is ongegrond;

„Verwerpt de voorziening tegen het beklaagde bevelschrift van de Arr.-R. te Middelburg."

N°. MCDXV. — Arrest van 11 Mei 1858.

(A. 479, n°. 8, St.; a. 223 Sr.; a. 380 Sv.)

Drukken de woorden: nachtelijke burengeruchten, *tevens uit het feit en de qualificatie van het feit als misdrijf?* — Ja.

Wordt ergens voor de dagvaarding gevorderd, dat zij eene bepaalde opgave behelze van het uur, waarop het feit zou hebben plaats gehad? — Neen.

Wordt ergens het ontbreken van voornamen, het bezigen van verkeerde voornamen, of het verkeerd spellen van namen bij dagvaardingen, als grond van nietigheid opgegeven? — Neen.

Bestaan er sacramentele vormen nopens de bewoordingen, waarin eene uitspraak van den regter in hooger beroep moet zijn vervat, het zij in het algemeen, het zij waar het geldt eene incidentele uitspraak? — Neen.

Is het voor de toepassing van a. 479, *n°.* 8, *St. genoeg, dat de geruchten zijn òf beleedigend, òf nachtelijk, mits in elk geval verstorende de rust der inwoners?* — Ja.

Kan het al of niet bestaan van een doel om te beleedigen daarbij in aanmerking komen? — Neen.

H. v. L., smidsknecht, en G. S., schoenmaker, beiden wonende te Wijchen, zijn req^n. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te Nijmegen, van den 24sten Febr. 1858, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis van den Kntr. te Wijchen, van den 21sten Dec. 1857, bij hetwelk zij zijn schuldig verklaard aan het maken van nachtelijke burengeruchten tot verstoring van de rust der inwoners, en te dier zake, met toepassing van a.

479 n°. 8 St., veroordeeld ieder in eene geldboete van ƒ 5.50 en solidair in de kosten van het regtsgeding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De reqn. van cassatie beweren, dat bij het beklaagde vonnis door de Arr.-R. te Nijmegen, in hooger beroep van het vonnis van den Kntr. te Wijchen gewezen, de strafwet in *vier* opzigten is geschonden, en wel *vooreerst* door schending van de a. 223, 222 en 224 Sv., op grond dat de dagvaarding geene opgave van het feit bevat en de zaak niet behoorlijk tegen deze reqn. is aanhangig gemaakt, dewijl daarin de *voornaam* des eersten verkeerd is opgegeven en de naam van den tweeden req. verkeerd is gesteld; *ten tweede*, schending van a. 210 van hetzelfde Wetboek, omdat het feit, zoo als het aan de reqn. bij dagvaarding was ten laste gelegd, niet was bewezen, en zij derhalve moesten zijn vrijgesproken: *ten derde*, schending van a. 380 Sv., omdat het hooger beroep zoowel tegen het incidenteel als tegen het eindvonnis, door den Kntr. gewezen, was aangeteekend, en de Regtbank alleen omtrent het eindvonnis heeft beslist; en eindelijk *ten vierde*, verkeerde toepassing van a. 479 n°. 8 St., omdat *in casu* niet is gebleken dat de geruchten en bewegingen *beleedigend* waren en de reqn. het doel hadden om te beleedigen.

„Ik heb getracht de *middelen* van cassatie, welke in een zeer breedvoerig betoog worden ontwikkeld, zoo beknopt mogelijk voor te stellen, en ik zal daardoor in staat zijn, in weerwil van de uitvoerige behandeling, mijne meening omtrent die *middelen* zeer kort voor te dragen.

„Wat dan het *eerste middel* betreft, zoo geloof ik dat de dagvaarding voldoende het feit, aan de reqn. ten laste gelegd, omschrijft om niet de minste onzekerheid over te laten, zoodat zij zich niet tot hunne verdediging zouden hebben kunnen voorbereiden. Zij worden beklaagd van het maken van nachtelijke

burengeruchten, ter verstoring van de rust der ingezetenen in de kom der gemeente W., op den 15^{den} Oct. 1857. Het kan niet twijfelachtig zijn, welk feit hun werd ten laste gelegd; het woord *geruchten*, drukt even goed als de synonima *geraas*, *getier*, zoowel het *feit* als de *qualificatie* uit, en het kan m. i. de bedoeling van a. 223 S^{t}. niet zijn, dat nog daarenboven omschreven zoude moeten worden, *waarin* die geruchten bestonden: de dagvaarding behelst het feit, dat gepleegd is, zoowel als de tijd waarop en de plaats waar het is geschied, en voldoet alzoo aan de vereischten der wet.

»En nu schrijft de wet nergens voor, dat in de dagvaarding *de voornamen* der beklaagden moeten worden opgegeven, en de verkeerde vermelding van dezelve of eene *schrijffout* in den naam kan voorzeker, wanneer de dagvaarding aan den regten beklaagde is beteekend, het eenigste wat de wet in dit opzigt vereischt, die acte niet vitiëren, en dit te minder, wanneer de beklaagden, door hunne verschijning, het bewijs leveren, dat het bedoelde stuk ter hunner kennisse is gebragt.

»Ten opzigte van dagvaardingen in burgerlijke zaken heeft de Raad dit uitdrukkelijk beslist bij arr. van 11 Mei 1848 (*Ned. Regtspr.*, XXXI, § 19, p. 85; v. D. HONERT, *Burg. Zaken*, IX, 385).

»Ik houd dus het *eerste middel*, hetwelk mede een punt van verdediging bij den eersten regter heeft uitgemaakt en waarop de vier eerste punten van betoog in de memorie van cassatie betrekking hebben, voor ongegrond en bij het beklaagde vonnis voldoende wederlegd.

»Even onaannemelijk komt mij het *tweede middel* van cassatie voor. Volgens de req^{n}. zouden de burengeruchten hebben plaats gehad tusschen 12 en 1 uur des nachts, toen derhalve de nacht van den 15^{den} Oct. voorbij, en die van den 16^{den} reeds aangevangen was, zoodat de req^{n}. niet konden worden schuldig verklaard aan het maken van burengeruchten op den 15^{den} Oct.,

zoo als in de dagvaarding is opgegeven, en zij derhalve moesten zijn vrijgesproken.

»Ik merk omtrent *dit middel* aan, dat in de 4e overweging van het beklaagde vonnis wordt vermeld, dat de burengeruchten *ook na* 12 uur, en dus in den nacht van 16 Oct. jl. zijn te weeg gebragt, waaruit volgt, dat dezelve ook *vóór* 12 uur, en dus op den 15den Oct. jl. hebben plaats gehad; maar daarenboven, zoodra over de identiteit der feiten geene onzekerheid bestaat, zoude een verschil in het uur of den dag het ten laste gelegde feit niet tot een *ander* maken.

»De jurisprudentie is omtrent dit punt gevestigd; men zie o. a. de arr.. van 11 Mrt. 1851 (*Ned. Regtspr.*, XXXVIII, § 18, bl. 86; v. d. Honert, *Strafr.*, 1851, I, 127 en volgg.) en de daar vermelde uitspraken.

»In de *derde plaats* is schending beweerd van a. 380 Sv.; en bij de memorie betoogen de reqn., dat zij hooger beroep hebben aangeteekend zoowel van het vonnis van den 12den Dec. als van dat van den 21sten Dec. 1857; terwijl de Regtbank alleen over het laatste vonnis uitspraak zoude hebben gedaan.

»*Dit middel*, E.H.A.H.! is mij gegrond voorgekomen; want ofschoon de reqn. volstrekt in hunne verdediging niet zijn benadeeld, daar de Regtbank de gronden dier verdediging breedvoerig zoowel bij het vonnis bij verstek als bij dat op het verzet gewezen, heeft onderzocht, zoo moet ik echter toegeven, dat bij geene dier uitspraken melding wordt gemaakt van het incidenteel vonnis, door den Kntr. op den 12den Dec. 1857 uitgesproken, niettegenstaande de reqn. bij de acte van appel dd. 26 Dec. 1857 uitdrukkelijk hadden verklaard, zich tegen die uitspraak voornamelijk in hooger beroep te willen voorzien.

»En de Raad heeft m. i. te regt beslist, dat zoodanig verzuim schending van a. 310 al. 2 Sv. te weeg brengt en grond oplevert tot cassatie. Ik beroep mij op een arr. van 8 Jan. 1841 (*Ned. Regtspr.*, IX, § 46, bl. 223; v. d. Honert, *Bel.*, I, 258).

»Ik houd dus *dit middel* voor gegrond en geloof dat de zaak dien ten gevolge zal verwezen moeten worden.

»Als *vierde middel* van cassatie is eindelijk voorgesteld: verkeerde toepassing van a. 479 n°. 8 *C. P.*, omdat de burengeruchten het karakter van *beleedigend* misten, en men gerust kan aannemen dat de rust der ingezetenen van W. niet is gestoord.

»Ik merk *vooreerst* op, dat *in facto* is beslist, dat de geruchten waren ter verstoring van de rust der ingezetenen, zoodat op deze beslissing in cassatie niet kan worden teruggekomen (men zie de 4de overweging van het vonnis); en *ten andere*, dat beslist is dat de geruchten waren *nachtelijk*, en door de Regtbank te regt is aangenomen, dat in zoodanig geval het karakter van tevens te zijn *beleedigend*, niet wordt vereischt. Ik beroep mij in dit opzigt op CHAUVEAU, *Théorie*, II, § 4261 sq., p. 692, édit. Brux.; en verwijs den Raad naar twee arr$_n$. van 16 Dec. 1851 en 30 Dec. 1857 (*Ned. Regtspr.*, XL, § 56, bl. 273, § 67, bl. 320; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1851, II, 255 en 283).

»*Dit middel* zal dus m. i. niet tot cassatie kunnen leiden: doch op grond van mijne beschouwing omtrent het *derde middel*, heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het vonnis der Arr.-R. te Nijmegen, tegen deze req^{t}. gewezen, en verwijzing der zaak naar het Pr.-Ger. van Gelderland, ten einde op de bestaande acte van hooger beroep op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Wat betreft het *eerste middel* van cassatie:

»O., dat hier is gedagvaard ter zake van het maken van nachtelijke burengeruchten, ter verstoring van de rust der ingezetenen, in de kom der gemeente Wijchen, op den 15^{den} Oct. 1857;

»O., dat, al zijn ook de woorden: *nachtelijke burengeruchten*, tevens de woorden in de wet voorkomende, die de qualificatie van hetgeen is te last gelegd als misdrijf uitdrukken, die woorden

niettemin ook uitdrukken het feit zelf, en niet enkel, zoo als bij sommige andere misdrijven, eene qualificatie, en dat hierom in dit opzigt de dagvaarding eene voldoende opgave van het feit behelst;

„O., dat de bepaalde opgave van het uur, waarop het feit zou hebben plaats gehad, voor de dagvaarding nergens wordt gevorderd, en dat hier de tijd, waarop het feit zou hebben plaats gehad, wordt opgegeven, zoodat ook in dit opzigt de dagvaarding aan den eisch der wet voldoet;

„O., dat het ontbreken van voornamen of het bezigen van verkeerde voornamen, veelmin het verkeerd spellen van namen bij de dagvaarding, nergens als gronden van nietigheid worden opgegeven, maar hoogstens zouden kunnen aanleiding geven tot een feitelijk debat omtrent identiteit van personen, terwijl niet blijkt, dat in deze zaak omtrent de identiteit zelfs eenige twijfel heeft bestaan;

„O., dat op deze gronden het *eerste middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft het *tweede middel* van cassatie:

„O., dat, terwijl bij de dagvaarding was te last gelegd het maken van nachtelijke burengeruchten op den 15^den^ Oct. 1857, bij het vonnis in hooger beroep is aangenomen, dat de beklaagden (nu req^n^.) op den 15^den^ Oct., des nachts ten 10½ tot omstreeks 1 uur, bij het vonnis nader omschreven burengeruchten hebben gemaakt;

„O., dat reeds uit deze aanduiding nopens den tijd, waarop de burengeruchten hebben plaats gevonden, volgt, dat dit in den loop van den 15^den^ Oct. is geweest, juist zoo als dat bij de dagvaarding was opgegeven, zonder dat de aangenomen voortduring tot na middernacht ten deze iets kan afdoen;

„O., dat alzoo geenszins hier is veroordeeld wegens een ander feit dan bij de dagvaarding opgegeven, en dat hierom dit *tweede middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„O., dat in deze bij het Ktng. te Wijchen is gewezen eerst een vonnis, waarbij is verworpen eene voorgestelde exceptie van nietigheid der dagvaarding, vervat in het proces-verbaal der teregtzitting van den 12^{den} Dec. 1857, en daarna het eindvonnis van den 21sten Dec. 1857, waarbij schuldigverklaring en veroordeeling der req^{n}. is uitgesproken;

„O., dat op den 26sten Dec. 1857, door de tegenwoordige req^{n}. ter griffie van het Ktng. te Wijchen aanteekening is gedaan van hooger beroep, niet alleen tegen het eindvonnis, maar ook tegen het incidenteel vonnis, op den 12^{den} Dec. bevorens gewezen;

„O., dat, hoezeer bij het vonnis in hooger beroep niet bij de gegeven uitspraak aan het einde van het vonnis uitdrukkelijk is bevestigd het in eersten aanleg op de exceptie gewezen afzonderlijk vonnis, niettemin bij de motieven de gronden van dat vonnis op de exceptie bepaaldelijk zijn onderzocht, en het hooger beroep ook op de punten, die in eersten aanleg bij wege van exceptie waren voorgesteld en daar bij afzonderlijk vonnis waren beslist, is onaannemelijk verklaard;

„O., dat alzoo, vermits geene sacramentele vormen bestaan nopens de bewoordingen, waarin eene uitspraak van den regter in hooger beroep moet zijn vervat, bepaaldelijk niet waar het eene incidentele uitspraak geldt, wanneer, zoo als hier, die uitspraak zeer uitdrukkelijk bij de overwegingen van het vonnis is gegeven, niet kan worden gezegd, dat er, zoo als wordt beweerd, geene beslissing op het incidenteel vonnis is gegeven, maar die daarentegen metderdaad bestaat;

„O., dat hierom ook het *derde middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft het *vierde middel* van cassatie:

„O., dat ten deze *in facto* is beslist, dat de nachtelijke burengeruchten hebben bestaan in zingen, schreeuwen en fluiten, en dat ze van dien aard waren, dat zij rustverstorend waren voor de inwoners van Wijchen;

„O., dat het voor de toepassing van a. 479, n°. 8, St. genoeg is, dat de geruchten zijn òf beleedigend òf nachtelijk, mits die in elk geval zijn verstorende de rust der inwoners;

„O., dat alzoo waar, zoo als hier, blijkt van het nachtelijke der geruchten, het beleedigende niet tevens wordt gevorderd;

„O., dat het wijders zijnde aangenomen, dat de geruchten zijn geweest rustverstorend voor de inwoners, en die beslissing geheel zijnde van feitelijken aard, daardoor is uitgemaakt, wat verder voor de toepassing van a. 479, n°. 8, St. wordt gevorderd, zonder dat, waar het beleedigende zelf niet wordt gevorderd, het al of niet bestaan van het doel om te beleedigen daarbij kan in aanmerking komen;

„O., dat op deze gronden ook het *vierde* en laatste *middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst de req^{n}. solidair in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCDXVI. — Arrest van 11 Mei 1858.

(A. 475, n°. 12, St.)

Zijn de omstandigheden, die in casu *hebben plaats gehad, te regt verstaan als te vallen in de termen van a.* 475, *n°.* 12, *St.?* — NEEN.

C. C., arbeider, oud 47 jaren, wonende te A., is req. van cassatie tegen een vonnis van het Ktng. te Heusden, van den 2^{den} Maart 1858, waarbij hij is schuldig verklaard aan het weigeren van dienst te doen en bijstand te verleenen, terwijl hij daartoe in staat was, toen hij door den veldwachter der gemeente Andel, op last van den burgemeester dier gemeente, daartoe behoorlijk was opgeroepen in omstandigheden van nood, in de dagvaarding aangeduid, en zulks binnen de gemeente Andel, in den nacht van den 12^{den} op den 13^{den} Sept. 1857, krachtens a. 475,

n°. 12, en a. 52 S^t., en de a. 207 en 227 S^t., is veroordeeld tot eene geldboete van *f* 5.00, ten voordeele der gemeente Andel, en in de kosten van het geding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer EVERTSZ, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»Een *eenig middel* van cassatie is ten deze voorgedragen, namelijk: verkeerde toepassing van a. 475, n°. 12, S^t.

»De req. meent, dat dit a. niet toepasselijk is op hetgeen in deze werd te last gelegd en bewezen werd verklaard.

»Wij moeten alzoo nagaan, of al de omstandigheden aanwezig waren, bij wier zamenloop het a. straf bedreigt.

»Er moet *hulp gevorderd zijn* in de eerste plaats; dit vereischte blijkt; de *judex facti* heeft als bewezen aangenomen, hetgeen te last was gelegd, dat de burgemeester der gemeente Andel de dienst der ingezetenen, waaronder de req., heeft gevorderd; tot die vordering van hulp was de burgemeester, als hoofd der plaatselijke policie, ongetwijfeld bevoegd, in de gevallen bij de wet bedoeld.

»Zien wij alzoo in de tweede plaats of *een dier gevallen* aanwezig was.

»Behalve eenige hier blijkbaar niet toepasselijke voorbeelden brengt a. 475, n°. 12, *C. P.* daartoe *les circonstances d'accidents ou autres calamités*, van onvoorziene, plotseling opkomende, overvallende rampen, algemeene ongelukken, welke uit den aard der zaak spoedige en meer dan gewone hulp vereischen.

»De req. meent, dat er in deze geene *plotselinge* of *spoedeischende* omstandigheid aanwezig was, omdat de ramp reeds ten vorigen dage was bekend geworden. Maar behalve dat het mij voorkomt, dat dit korte tijdsverloop het spoedeischende niet wegneemt, moet ik doen opmerken, dat dit eene *quaestio facti* is, en dat de *judex facti* dien spoed als bewezen heeft aangenomen.

„De req. meent, dat het doodbijten van kippen, konijnen en katten niet tot de bij het arr. bedoelde ongelukken of nood kan worden gebragt; doch de *judex facti* heeft aangenomen, dat er *dringende* en *gevaarlijke* omstandigheden aanwezig waren; het te laste gelegde is bewezen verklaard: „de nood om een voorwerp op „te sporen, hetwelk in de gemeente niet alleen groote verwoes„ting in het dooden en verslinden van kippen, konijnen, katten „als anderzins aanrigtte, maar een algemeenen indruk, beweging „en verontrusting veroorzaakte," vermoedelijk een verscheurend of althans kwaadaardig dier, hetwelk den omtrek verontrustte. (Men zie het arr. van dezen Raad van 2 Januarij 1849; v. d. Honert, *Gem. Zak.*, VIII, 256; *Ned Regtspr.*, XXXII, 37.)

„Ten derde moet blijken, dat de req. *hulp*, de gevraagde hulp *kon* verleenen. Ook dit is door den *judex facti* als bewezen aangenomen; er is zelfs geene sprake geweest van eenige onmogelijkheid bij den req. daartoe, en het „*le pouvant*" van het *C. P.* is dus op hem toepasselijk.

„Wel heeft de req. gemeend, dat er een strijd van pligten bestond, daar zijne weigering dáárop gegrond was, „dat zijne „vrouw hem had verboden des nachts het huis te verlaten, daar „hij te huis tegenwoordig moest blijven, ten einde zijne vrouw „en zijn eigen erf te bewaken;" doch ik zou, met allen eerbied voor huiselijken vrede, niet achten, dat dit verbod der echtgenoote vermogt op te wegen tegen het gebod der plaatselijke bevoegde magt.

„Hetgeen de req. te dezen aanzien nog aanvoert, dat „een „*vreedzaam ongewapend* ingezeten niet *in staat* is om wacht te „doen en bijstand te verleenen tot opsporing van een wild dier," is in strijd met het als te zijnen opzigte als bewezen aangenomene, „dat hij, volgens zijne eigene verklaring, wel kon werken en ook „wel de wacht kon doen."

„Een vierde vereischte, dat hij *geweigerd* heeft den gevorderden

bijstand te verleenen, is uit het vorenstaande reeds gebleken bewezen te zijn.

„De req. spreekt ook van niet-inachtneming van de a. 171 en 187 der gemeente-wet; doch er is ten deze geene sprake van overtreding eener verordening, maar van eene requisitie van de plaatselijke policie in spoed-eischende zaak, zoodat dit bij de toepassing van a. 475, n°. 12, *C. P.*, niet in aanmerking behoeft te komen.

„Ik zou mitsdien tot verwerping der voorziening moeten concluderen, indien er niet grond bestond om het aangevallen vonnis ambtshalve gedeeltelijk te vernietigen.

„Ik zal dien grond slechts behoeven te noemen, zonder bijvoeging van een uitvoerig betoog; ik bedoel de verkeerde toepassing van a. 52 *C. P.*: dit is alleen toepasselijk bij misdaad of wanbedrijf, *in casu* is er enkele policie-overtreding. Bij policie-overtredingen zijn de a. 467 en 469 *C. P.* bij den lijfsdwang toepasselijk.

„Ik heb mitsdien de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het aangevoerde *middel*, doch tot vernietiging ambtshalve van het vonnis, voor zoover daarbij a. 52 *C. P.* is toegepast, en dat de Raad, op nieuw regt doende, in dit opzigt de a. 467 en 469 *C. P.* toepasselijk verklare, met veroordeeling van den req. in de kosten.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Ten aanzien der bewering van den req., dat hier geene der omstandigheden bestond, in a. 475, n°. 12, S^t^. bedoeld;

„O., dat, blijkens den inhoud van gezegd a. 475, n°. 12, in de gevallen daar vermeld, de wetgever hier kennelijk zoodanige onvoorziene en gewigtige omstandigheden heeft op het oog gehad, die eene *spoedige* en *onverwijlde* voorziening dringend noodzakelijk maken en eene uitbreiding der gewone verpligtingen volkomen kunnen wettigen;

„O., dat, wanneer men daaraan toetst de uitspraak des Kntr^s^.,

daarbij alleen is aangenomen, dat de req. is opgeroepen in eene omstandigheid, die onmiddellijk de dienst of hulp zoo van hem beklaagde (req.), als ook van de andere ingezetenen der gemeente opeischte, om de oorzaak van het in de vorige *nachten* plaats gehad hebbende op te sporen, en die welke in den volgenden nacht wederom dezelfde ramp zoude hebben kunnen veroorzaken;

„O., dat deze feiten, die als bestaande in cassatie moeten worden aangenomen, door den Kntr. zijn gequalificeerd te zijn *omstandigheden van nood*, en dat, zoo die qualificatie juist ware, a. 475, n°. 12, niet zou kunnen worden geacht te zijn geschonden, waarin ook van *anderen nood* (*autres calamités*) gewaagd wordt;

„O., dat evenwel dit woord hier niet anders kan worden opgevat dan, in verband met de duidelijke bedoeling des wetgevers, van zoodanige *calamiteit of nood*, die *onmiddellijke* en *onverwijlde* voorziening *dringend* vordert, en dat men de als bewezen aangenomen feiten daaronder *uit hunnen aard* niet wel kan rangschikken; en dat daarenboven *in casu* alle denkbeeld van oogenblikkelijken nood hier wordt uitgesloten, door het bij het beklaagde vonnis evenzeer feitelijk aangenomene: „dat is besloten; dat er „eene nachtwacht, zamengesteld uit volgens eenen bestaanden roos„ter te kiezen ingezetenen, des nachts, onder het bevel van den „gemeente-veldwachter rond zoude gaan;„ en dat dit reeds meermalen was geschied, daar de Kntr. van *vorige nachten* spreekt;

„O., dat er mitsdien tijd en gelegenheid *bestond* om gewone maatregelen te nemen, en er alzoo geene gronden aanwezig waren, om van de ingezetenen diensten te vergen, die alleen in buitengewone omstandigheden van dringenden aard, die onmiddellijke voorziening eischen, kunnen en mogen worden gevorderd;

„O., dat mitsdien a. 475, n°. 12, inderdaad verkeerd is toegepast en het vonnis des Kntr^s^. behoort te worden vernietigd;

„Vernietigt het vonnis van het Kntr. te Heusden, van den 2^den^ Maart 1858;

„En krachtens a. 185 R. O. op nieuw op de als bewezen aangenomene daadzaken ten principale regt doende;

„Verklaart dat die daadzaken noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding daarstellen;

„Ontslaat den req. van alle regtsvervolging;

„De kosten te dragen door den Staat."

N°. MCDXVII. — Arrest van 18 Mei 1858.

(A. 434, in verband met a. 427 Sr.)

Betreft de vraag: of kinderziekte al dan niet is eene inwendige ziekte, *een feit*, *dat door de zintuigen der getuigen kan worden waargenomen?* — Neen.

Is eene toestemmende beslissing dier vraag niet eene meening, op wetenschappelijk onderzoek gegrond? — Ja.

Worden, door zoodanige meening als bewijsmiddel door verklaringen van getuigen op te nemen en daarop eene uitspraak te gronden, niet geschonden a. 434, j°., *a.* 427 Sr.? — Ja.

V. v. L., heel- en vroedmeester te Middelburg, is req. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te Middelburg, van den 19den Febr. 1858, waarbij, op het hooger beroep van een vonnis van het Ktng. te Middelburg, van den 7den Dec. 1857, — met vernietiging van dat vonnis, voor zoo ver het gedeeltelijk op onwettige bewijsmiddelen is gewezen, — de req. is schuldig verklaard aan het feit, hem bij dagvaarding ten laste gelegd, van namelijk in de maand Junij 1857, als heel- en vroedmeester gevestigd in de stad Middelburg, alwaar eene plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt is gevestigd, des onbevoegd de *inwendige* geneeskunst te hebben uitgeoefend, en meer bepaaldelijk door den persoon van F. W. D., wonende te Middelburg, en twee zijner kinderen, allen destijds lijdende aan de kinderziekte, bij voortduring geneeskundig te behandelen, ter genezing

inwendige geneesmiddelen voor te schrijven en te laten gebruiken, en alzoo eenen anderen tak der geneeskunst te hebben uitgeoefend, als waartoe hij was bevoegd of geregtigd, — en te dier zake, met toepassing van a. 19 der wet van den 12den Maart 1818, *St.* n°. 16; a. 227, jº. a. 207, 247 en 256 Sr., veroordeeld in eene geldboete van *f* 25.00 en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»*Vier middelen* van cassatie worden in de memorie voorgedragen; het *eerste* is: schending van a. 434 Sr.

»Het *tweede*: schending van a. 156 Grw., waarmede te kennen wordt gegeven hetgeen meer gewoonlijk wordt genoemd schending van de a. 206 en 211 Sr.

»Het *derde*: schending van a. 427 Sr., in verband gebragt met a. 428 van dat Wetboek.

»Het *vierde*: verkeerde toepassing van a. 19 der wet van 12 Maart 1818, *St.* n°. 16.

»Wanneer ik deze *middelen* in verband zou moeten brengen met de onder elk daarbij aangevoerde gronden, zou ik mij eenigzins belemmerd gevoelen in eene logische behandeling van elk dier *middelen* afzonderlijk; het verband toch tusschen het *middel* en de bewijsvoering daarvan in de memorie is, en welligt ligt dit aan mij, niet altijd even duidelijk mij voorgekomen.

»Ten bewijze hiervan doe ik onder anderen opmerken, dat de gronden van bewijsvoering voor het *eerste middel*, schending van a. 434 Sr., betrekking hebbende tot de waardering van den inhoud van getuigenissen, begint met een betoog: dat het onbewezen en onbewijsbaar is, dat er inwendige ziekte bestaat bij het ongenoegzame der wet en het wetenschappelijk niet-bestaan van eene verdeeling in *in-* en *uitwendige* zieken, hetgeen al zeer weinig betrekking heeft tot a. 434 Sr.

»Ik zou ten aanzien van het betoog kunnen doen opmerken,

dat het in cassatie niet veel afdoet, vermits de vraag alleen daar is, wat bewezen is en hoe tot dit bewijs gekomen is? Is het niet bewezen, dan kan de H.-R. het niet tot bewijs brengen; is het onbewijsbaar, zooveel te beter voor den aangeklaagde, want dan zal de *judex facti* het niet als bewezen kunnen aannemen.

»Maar het is bewezen verklaard, dat de req., gelijk hem was te last gelegd, als heel- en vroedmeester op eene plaats, waar eene plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt bestaat, lijders aan natuurlijke pokken of kinderziekte heeft geneeskundig behandeld, door voorschrijving van inwendige geneesmiddelen, en dat de kinderziekte is eene inwendige ziekte.

»De vraag in deze, en zij ligt ten grondslag aan de *drie eerste middelen* van cassatie in hun onderling verband, de vraag in deze is: is de *judex facti* op wettige wijze gekomen tot de uitspraak, dat de kinderziekte is eene inwendige ziekte?

»Het vonnis in eersten aanleg gewezen, houdt dienaangaande in: »dat wij Kntr., in overeenstemming met het gevoelen der beide »heeren medicinale doctoren, van oordeel zijn, dat de kinderziekte »is eene bij de wet bedoelde inwendige ziekte, welker behande»ling aan de niet volgens de wet tot uitoefening der inwendige »geneeskunst bevoegden verboden is.«

»Het vonnis in hooger beroep vernietigde dit onder anderen op grond; »dat de Kntr. regt heeft gedaan op *zijn oordeel*, dat »kinderziekte is eene inwendige ziekte,« en nam, op nieuw regt doende, aan, dat de kinderziekte eene inwendige ziekte is; op grond dat het voor den regter tot de juiste appreciatie van het den appellant ten laste gelegde feit voldoende is, dat ter teregtzitting door »twee getuigen onder eede is verklaard, dat kinder»ziekte is eene inwendige ziekte.«

»De req. meende in hooger beroep, blijkens zijne conclusie, dat de Kntr. dit punt ten onregte op eigen oordeel had doen berusten, en dat het uit wettige bewijsmiddelen had moeten blijken; in cassatie, toen in hooger beroep dit op de verklaring van

twee getuigen was aangenomen, meende hij daarentegen zoodanige bewijsvoering door getuigen te moeten bestrijden.

„Ik geloof dit laatste te regt, en ik acht in dit opzigt het vonnis van den Kntr. digter bij de waarheid, dan het aangevallen vonnis.

„Of eene ziekte eene inwendige ziekte is, zoo als de wet van 12 Maart 1818 bedoelt, is geen feit, hetwelk door getuigen als zoodanig kan worden verklaard.

„Men kan wel als getuige verschijnselen bij eene ziekte, den toestand van den patient enz., opgeven en verklaren; deze zijn feiten, die de getuige zelf gehoord, gezien of ondervonden kan hebben; maar zoodra de getuige uit die verschijnselen tot deze of gene ziekte besluit en beslist of die ziekte is eene uitwendige of inwendige, dan gaat hij van het terrein van zelf zien, hooren of ondervinden af, en betreedt het veld der bijzondere meeningen of gissingen, der oordeelvellingen over feiten, en de wet kent daaraan niet de kracht van getuigenissen toe.

„De regter alzoo, die, gelijk in het aangevallen vonnis, op zoodanige verklaringen een feit door getuigenissen bewezen verklaart, schendt a. 434, in verband met a. 427 Sv.

„Ter versterking van mijn gevoelen omtrent de meerdere juistheid van het vonnis, door den Kntr. ten deze gewezen, uit het behandelde oogpunt, kan ik den Raad verwijzen naar een arr. van 17 Oct. 1854 (v. D. HONERT *Gem. Zak.*, XII, 198; *Ned. Regtspr.*, XLVIII, 175) en de aldaar in de conclusie van mijn' voorganger ARNTZENIUS aangehaalde plaatsen.

„Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het aangevallen vonnis en verwijzing naar het Pr.-Ger. in Zeeland, om de zaak op het bestaande hooger beroep te beregten en af te doen; de kosten te voegen bij die der einduitspraak.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met betrekking tot het *eerste middel* van cassatie, dat,

luidens het aangeklaagde vonnis, „het voor den regter tot de juiste „appreciatie van het den appellant (nu req. van cassatie) ten „laste gelegde feit voldoende is, dat ter teregtzitting door twee „getuigen (de heeren med.-doct^n. R. en F.) onder eede is ver- „klaard, dat kinderziekte is eene inwendige ziekte;„ terwijl uit het proces-verbaal van het verhandelde ter teregtzitting blijkt, dat beide genoemde personen niet als zaakkundigen, maar als getuigen zijn gehoord, en door ieder hunner beantwoord zijn de vragen en afgelegd is de eed, voorgeschreven bij a. 183 S^t.;

„O., dat, naar het voorschrift van a. 434, ieder afgelegd getuigenis, om als wettig bewijsmiddel te kunnen gelden, moet loopen over feiten, welke de getuige zelf gehoord, gezien of ondervonden heeft, en dat bijzondere meeningen geene getuigenissen zijn;

„O., dat de vraag: of de kinderziekte al dan niet is eene inwendige ziekte, geen feit betreft, door de zintuigen der getuigen waargenomen, maar eene toestemmende beslissing dier vraag is eene meening op wetenschappelijk onderzoek gegrond;

„O., dat derhalve de Regtbank, door zoodanige *meening* als *bewijsmiddel door verklaringen van getuigen* op te nemen en daarop hare uitspraak te gronden, heeft geschonden a. 434, in verband met a. 427 S^t., en mitsdien het *eerste middel* van cassatie is gegrond;

„O., dat het aangeklaagde vonnis uit dien hoofde moetende vernietigd worden, het onderzoek omtrent de *overige middelen* van cassatie is overbodig;

„Vernietigt het aangeklaagde vonnis der Arr.-R. te Middelburg, van den 19^{den} Febr. 1858, en verwijst, krachtens a. 106 R. O., de zaak naar het Pr.-Ger. in Zeeland, ten einde op het bestaande hooger beroep te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.„

N°. MCDXVIII. — Arrest van 18 Mei 1858.

(A. 311 St.; a. 22 der wet van 29 Junij 1854, St. n. 102; a. 304 St.; a. 13 der wet van 1854.)

Is a. 311 S. geschonden of verkeerd toegepast, wanneer, aangenomen dat de req. het pistool hebbe aangelegd op A., doch B. verwond, hij veroordeeld is wegens moedwillige verwonding? — NEEN.

Is de regter gehouden om de gronden op te geven, waarom hij zich niet met het requisitoir van het O. M. heeft vereenigd? — NEEN.

Bestaat in casu *zoodanige zamenloop van verwondingen, met pogingen tot doodslag, als in den zin der strafwet grond geeft tot toepassing òf van a. 304 St., òf, bij het ontbreken der omstandigheden, vermeld in het slot van a. 13, n°. 3, der wet van 29 Junij 1854, St. n°. 102, van de eerste bewoordingen van dat a. 13, n°. 3, in verband met den aanhef van dat a.?* — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Utrecht en L. v. O. Jr., arbeider te Elst, zijn reqn. van cassatie tegen een arr. van voorzegd Geregtshof, van den 23sten Febr. 1858, waarbij de tweede req., L. v. O. Jr., is schuldig verklaard: 1°. aan twee pogingen tot moedwilligen doodslag, welke door uiterlijk bedrijf gebleken en tevens tot eenig begin van uitvoering overgeslagen zijnde, niet dan door toevallige en van des daders wil onafhankelijke omstandigheden weêrhouden zijn of hare uitwerking hebben gemist; en 2°. aan twee wanbedrijven van moedwillige verwonding, waaruit geene ziekte of beletsel van te werken is ontstaan van meer dan twintig dagen, en te dier zake veroordeeld tot eene tuchthuisstraf van tien jaren en tot betaling van twee geldboeten, elk van *f* 25.00, alsmede in de kosten van het regtsgeding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Zoowel de veroordeelde als de heer Proc.-G. hebben in deze *middelen* van cassatie bij memorie voorgedragen; ik zal in de eerste plaats die van den veroordeelde nagaan.

»Het *eerste middel* heet: schending of verkeerde toepassing van a. 311 *C. P.*, omdat er geen moedwil zou bestaan, waar hij, op zijne vrouw schietende, zijn kind heeft geraakt; de req. meent, dat er dan slechts zijn zou eene *culpa dolo determinata*, of een *concursus* van *dolus* en *culpa;* hij noemt het, zonderling genoeg, een *défaut d'adresse ou de précaution.*

»De jurisprudentie is in dit opzigt niet weifelend. De vraag kan alleen zijn, of de daad, waardoor hij zijn kind verwond heeft, was moedwillig, niet of hij het bepaalde opzet heeft gehad dit kind, of wel een ander, te treffen. Om, gelijk deze req. wil, in a. 320 *C. P.* te vallen, moet de daad alleen uit het oogpunt van onhandigheid of onvoorzigtigheid ongeoorloofd zijn; *in casu* is de daad des beschuldigden door den *judex facti* als moedwillig gepleegd bewezen verklaard, en a. 311 kan dus niet verkeerd toegepast zijn; zoodat *dit middel* is ongegrond.

»Het *tweede middel* is: schending van de a. 206 en 211, en verkeerde toepassing van de a. 442 en 445 Sv., omdat het arr. niet zou inhouden de redenen, waardoor het Hof tot het wettig bewijs van elk der onderscheidene misdrijven op zich zelf is gekomen, bepaaldelijk ten aanzien van de poging tot moedwilligen doodslag.

»Uit de inzage van het arr. zal het echter blijken, dat het Hof redenen heeft gegeven omtrent het bewijs der daadzaken. Uit de eerste overweging blijkt, dat het Hof het bewijs heeft gevonden in het onderling verband en den zamenhang van feiten, gebleken uit de gedeeltelijke bekentenis, uit de inlichtingen van getuigen, zoo als die door beëedigde verklaringen van andere getuigen zijn bevestigd, en uit een proces-verbaal van plaatsopneming. Uit de 2°, 3° en 4° overweging blijkt, dat de *judex facti* de verdediging heeft overwogen en om daarbij genoemde redenen verworpen.

»Voor zoo ver deze req. tevens, door schending van a. 445 Sv. te beweren, dáárop doelt, dat op onbeëedigde verklaringen

zou zijn regt gedaan, moet ik doen opmerken, dat het Hof die uitdrukkelijk als inlichtingen of toelichtingen vermeldt, en dus niet als bewijsmiddelen op zich zelven, maar als door wettige bewijsmiddelen bevestigde en alzoo geblekene omstandigheden.

»Het Hof heeft daardoor geheel gehandeld overeenkomstig a. 445 Sv., hetwelk beveelt, dat dusdanige verklaringen alleen als toelichting mogen worden aangemerkt, waaraan geen volkomen geloof mag worden gehecht, en welke alleen mogen strekken om op het spoor te geraken van daadzaken, welke van elders kunnen blijken of van elders kunnen bevestigd worden.

»En nergens is voorgeschreven, dat de regter niet zou mogen vermelden in de opgave der beweeggronden, dat hij op die wijze is ingelicht en de bekomene inlichtingen door wettig bewijs zijn bevestigd.

»De req. geeft ook in de memorie te kennen, dat a. 442 Sv. zou zijn geschonden, omdat uit het proces-verbaal van geregtelijke plaatsopneming wel kan blijken, dat er geschoten is, niet wanneer of door wien; doch dit betreft eene beslissing van den *judex facti* omtrent de kracht van het bewijs, welke volgens a. 444 aan de bescheidenheid van dezen is overgelaten, en waarop in cassatie niet kan worden teruggekomen.

»Het *derde middel* schijnt te bedoelen, want regt duidelijk is het niet, schending van a. 430 Sv., doordien het arr. het facultatieve van dit artikel voor imperatief heeft aangezien, door den last van bewijs van de beschuldiging over te brengen op den beschuldigde, omdat de regter o. a. overweegt, dat de beschuldigde voor zijne voorgevens geenerlei bewijs heeft bijgebragt.

»Ik behoef niet te betoogen, dat hier aan geene schending van a. 430 Sv. kan worden gedacht, omdat de regter geen tegenbewijs heeft uitgesloten, en het uit den aard der zaak volgt, dat een beweren van een beschuldigde, in strijd met het geblekene, waarvan niets bij het onderzoek is gebleken, en waarvoor

de beschuldigde geenerlei bewijs heeft kunnen bijbrengen, onaannemelijk wordt verklaard.

„Ook *dit middel* is alzoo ongegrond.

„Ik ga thans over tot de *middelen*, bij memorie van den heer Proc.-G. aangevoerd.

„Het *eerste* is: schending van de a. 206 en 211 Sv., omdat niet blijkt van beraadslaging en beslissing, immers niet van de redenen, welke den regter hebben geleid, om den voorbedachten raad niet aan te nemen.

„Vermits de *judex facti* niet bewezen heeft verklaard, dat er voorbedachte raad bestond, bestaat er beraadslaging en beslissing; en vermits, volgens a. 431 Sv., geenerlei bewijsmiddel verpligtend is, kan de regter volstaan met te verklaren, dat hij niet overtuigd is, en behoeft hij m. i. geene redenen op te geven, waarom die overtuiging bij hem niet gevestigd is, hetgeen ook dikwerf zeer moeijelijk zou zijn; de motivering zou soms moeten zijn: het is niet bewezen, omdat er geen bewijs is, omdat er niet gebleken is. *Dit middel* acht ik alzoo ongegrond.

„Het *tweede middel* is: verkeerde toepassing van a. 304 *C. P.*, omdat, blijkens de feitelijke beslissing, de eene verwonding de poging tot manslag op de vrouw, en de andere verwonding de poging tot manslag op de schoonmoeder heeft vergezeld of gevolgd, en alzoo a. 13, n°. 3, der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, had moeten zijn toegepast.

„In zekere mate is *dit middel* mij gegrond voorgekomen; ik zeg in zekere mate, omdat het mij toeschijnt, dat het tevens had moeten zijn gegrond op schending van de a. 206 en 211 Sv.

„Dat a. 304 *C. P.* vóór 1854, en alzoo a. 13, n°. 3, der aangehaalde wet, op de bewezene feiten, op het verband der onderscheidene misdrijven, toepasselijk zou kunnen zijn, behoef ik niet te betoogen; ik kan verwijzen, ten aanzien van het regt verstand van a. 304 *C. P.*, naar de uitgewerkte conclusie

van den heer Proc.-G., te vinden bij v. d. Honert, *Strafr.*, VII, 172.

"Het Hof heeft in deze a. 304 *C. P.* toegepast; maar, in gevolge a. 13, n°. 3, der wet van 29 Junij 1854, kan a. 304 *C. P.* slechts worden toegepast, indien blijkt dat de manslag heeft gestrekt om het plegen van het vergezellende misdrijf voor te bereiden, te vergemakkelijken of te bedekken. Dienaangaande zwijgt het arr. geheel, en is daarom niet voldoende gemotiveerd; het verzuim is ontstaan, doordien het Hof de wijziging van a. 304 *C. P.* niet voor oogen schijnt te hebben gehad.

"Het *derde middel* van cassatie is: schending van a. 211 Sv., omdat ongemotiveerd is afgewezen het requisitoir, dat het Hof de vernietiging zou bevelen van het mes, waarmede een der misdrijven is gepleegd, naar aanleiding van a. 22 der wet van 29 Junij 1854, *St*, n°. 102.

"De geëerde req. meent, dat zijn requisitoir is voorbijgegaan. Ik geloof dat dit minder juist mag heeten; de req. toch heeft gerequireerd eene regterlijke beschikking omtrent dat mes, een der overtuigingsstukken; en het Hof heeft eene beslissing gegeven omtrent dat mes, door de teruggave te bevelen.

"Nu is die beschikking wel in een anderen zin als de req. bedoelde, doch het Hof was niet in dat opzigt aan de conclusie van het requisitoir gehouden.

"Wanneer men nu nagaat, dat de bepaling van a. 22 is geheel facultatief, dan geloof ik dat daaruit volgt, dat de regter niet behoeft uiteen te zetten, waarom hij geen gebruik maakt van eene enkele bevoegdheid, hem door de wet toegekend; hij kan de vernietiging bevelen, doch behoeft dit niet te doen; doet hij het niet, dan zie ik geen enkelen grond waarom de regter het hem vrijstaande niet-doen, in het breede zou moeten motiveren.

"Ik acht alzoo *dit middel* ongegrond.

"Naar aanleiding echter van het *tweede middel* van cassatie van den heer Proc.-G. te Utrecht, heb ik de eer, namens den

heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het aangevallen arr. en verwijzing der zaak naar een aangrenzend Geregtshof; de kosten te voegen bij die der einduitspraak."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"Gelet op de *middelen* van cassatie, door de req^n. voorgesteld bij ingediende memoriën, en wel van den veroordeelde:

"1°. Schending of verkeerde toepassing van a. 311 *C. P.*, omdat, indien het waar is, dat de req. het pistool op zijne vrouw heeft aangelegd en gelost, en daardoor het kind, dat in de wieg lag, is verwond, dan die aan het kind toegebragte verwonding niet als *moedwillig* toegebragt is te beschouwen, maar op die verwonding hoogstens a. 320 *C. P.* van toepassing zou zijn;

"2°. Schending van a. 211, alinea 2, in verband met a. 206 Sv., en verkeerde toepassing van de a. 442 en 445 *eodem*, omdat het arr. niet inhoudt de redenen, waardoor het Hof tot het wettig bewijs van *elk* der onderscheidene misdrijven op zich zelf is gekomen.

"3°. Schending of verkeerde toepassing van a. 430 Sv., door den last van bewijs van de beschuldiging over te brengen op den beschuldigde, en door het facultatieve van gezegde wetsbepaling als imperatief aan te zien.

"En van den Proc.-G.:

"1°. Schending van de a. 206 en 211 Sv., door niet te beraadslagen noch te beslissen, waarom de *voorbedachte rade* is ter zijde gesteld.

"2°. Verkeerde toepassing van a. 304 *C. P.* en schending van a. 13, no. 3, der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, omdat bij de qualificatie van twee pogingen tot moedwilligen doodslag en twee wanbedrijven van moedwillige verwonding, van welke laatste de éćne de poging tot manslag op de vrouw had *vergezeld*, en de andere de poging tot manslag op de schoonmoeder was *gevolgd*, niet eerstgemeld, maar laatstgemeld artikel had moeten zijn opgenomen.

»3°. Schending van a. 211 Sr., omdat geen motief is bijgebragt, waarom het requisitoir tot vernietiging van het als overtuigingsstuk overgelegd mes, dat tot het plegen van het misdrijf gediend had, direct is afgewezen.

»O. omtrent het *eerste* door den veroordeelde, mede-req., aangevoerde *middel*, dat uit de feitelijke beslissing ten duidelijkste blijkt, dat de mede-req. moedwillig en geenszins uit onhandigheid, onbedrevenheid, onvoorzigtigheid, onoplettendheid of achteloosheid, het met kruid en lood geladen pistool op zijne huisvrouw heeft aangelegd en gelost, en dat, volgens het stelsel van het Wetb. v. Strafr., de gevolgen van de ongeoorloofde daad, ook dan zelfs wanneer die niet zijn bedoeld of voorzien, den dader moeten worden toegerekend; dat alzoo a. 311 voornoemd in geenen deele is geschonden of verkeerd toegepast; zoodat *dit middel* is ongegrond;

»O. omtrent het door den mede-req. aangevoerde *tweede middel*, dat de feitelijke beslissing is gegrond, niet slechts op onbeëedigde verklaringen van getuigen of op inlichtingen, verkregen uit de voorgelezen verklaring van een sedert overleden getuige, maar ook op gedeeltelijke bekentenis van den req. en door onder eede afgelegde verklaringen van getuigen en aanwijzingen uit het proces-verbaal van plaatsopneming van den regter-commissaris, alles in onderlingen zamenhang en verband, en alzoo op wettige bewijsmiddelen; en dat het Hof wijders de opgaven van den req. onderzoekt en onaannemelijk oordeelt, wel niet van elk misdrijf op zich zelf afzonderlijk, maar van alle de vele misdrijven, aan dezen req. ten laste gelegd, gelijktijdig, iets dat nergens bij de wet verboden is; zijnde niet alleen het oordeel over de kracht van bewijs, welke aanwijzingen in ieder bijzonder geval hebben, maar ook het verband tusschen dezelve en het misdrijf aan den *judex facti* verbleven, en waarop alzoo in cassatie niet kan worden teruggekomen; zoodat ook *dit middel* is ongegrond;

»O. omtrent de in de *derde plaats* door den mede-req. be-

weerde schending of verkeerde toepassing van a. 430 Sv., dat hiermede bedoeld is de 3e overweging van het beklaagde arr., waarin gelezen wordt: *dat de beschuldigde voor zijn voorgeven geen het minste bewijs heeft bijgebragt en in den loop van het onderzoek daarvan niets is gebleken, en het ook leugenachtig is*, met opgave der redenen, waarom het leugenachtig bevonden is; en dat hierdoor, verre van den last van bewijs der beschuldiging overgebragt te hebben op den beschuldigde, alleenlijk van den beschuldigde, zoo als de aard der zaak medebrengt, gevorderd is, dat hij meer zou doen dan bloote assertiën voordragen, die leugenachtig bevonden zijn, dat hij zijne opgaven zoude staven; terwijl er geen schijn of schaduw is, als of bij het beklaagde arr. tegenbewijs zou zijn uitgesloten, en alzoo schending van a. 430 zoude gepleegd zijn, zoodat ook *dit middel* van allen grond ontbloot is;

»O. omtrent het *eerste middel*, door den Proc.-G. aangevoerd, dat hieromtrent in het beklaagde arr. in het slot der 5e overweging voorkomt; *dat het mede niet is bewezen, dat de beschuldigde gepoogd heeft met voorbedachten rade zijne huisvrouw en schoonmoeder het leven te benemen;* dat geene bewijsmiddelen voor den regter verbindend zijn en eene dergelijke negative beslissing niet behoeft te zijn gemotiveerd, en dat daarop in cassatie niet kunnende worden teruggekomen, *dit middel* is ongegrond;

»O. omtrent het *derde* door den Proc.-G. voorgestelde *middel*, dat bij a. 22 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* no. 102, aan den regter de vrijheid gelaten zijnde, al of niet de vernietiging uit te spreken, hij alzoo niet gehouden is de gronden op te geven, waarom hij zich niet met het requisitoir van het O. M. heeft vereenigd;

»O. omtrent het *tweede middel* van den Proc.-G., dat bij het beklaagde arr. *in facto* op wettige bewijsmiddelen als bewezen is aangenomen, dat de beschuldigde (nu mede-req.), op den 27sten Oct. 1857, des namiddags ongeveer ten één ure gekomen is in het

huis zijns schoonvaders A. D., te Elst, onder Rhenen, en sulks in een woonvertrek dier huizinge, alwaar zich bevonden zijne huisvrouw, de 1e getuige, zijne schoonmoeder, de 2e getuige, zijn zwager, de 3e getuige, en het kind van den beschuldigde, liggende in de wieg nabij deszelfs moeder en oud anderhalf jaar; dat de beschuldigde bij zich had een met hagel geladen pistool met dubbelen loop; dat de huisvrouw van den beschuldigde, na eenige woordenwisseling tusschen haar, den beschuldigde en zijne schoonmoeder, het vertrek willende verlaten, zulks haar door den beschuldigde is belet, en haar kind van hare moeder overgenomen en in de wieg gelegd hebbende, de beschuldigde alstoen den éénen loop van dat pistool op zijne echtgenoote heeft gelost, met dat gevolg, dat zij 27 kleine wondjes aan den linkerarm en beneden het linker oor, en het kind aan het regter slaapbeen vier kleine huidwondjes door daar langs geschoten hagelkorrels bekomen heeft; dat in de diagonale lijn van de kamerdeur naar den linker zijmuur van het huis, in welks middenpunt de huisvrouw van den beschuldigde en de wieg met het kind zich bevonden, in dien linker zijmuur van het vertrek kogelvormige ligchamen even als hagelkorrels zijn gevonden, alsmede in een kastje, tegen dien zelfden muur staande; dat de schoonmoeder van den beschuldigde trachtende door de kamerdeur naar den deel of achterhuis te ontvlugten, de beschuldigde haar bij het hoofdhaar heeft vastgegrepen, en het pistool haar op den nek zettende, den anderen loop heeft afgeschoten, waardoor zij echter door toevallige omstandigheden niet is getroffen, zijnde het volle hagelschot gevallen in eene deur, op den deel aanwezig, op 3 à 4 schreden afstands tegenover de deur van het woonvertrek; dat na het lossen van dit tweede schot uit den anderen loop van het pistool, de beschuldigde het pistool in zijn jaszak heeft gestoken en zijn mes uit zijn broekzak heeft getrokken en daarmede aan zijne schoonmoeder, die middelerwijl, naar buiten vlugtende, voorover was gevallen, een aantal gesneden wonden, op haar zittende, aan on-

derkaak, achterhoofd, linker arm en vinger heeft toegebragt, door welke verwondingen de verwonde zulk eene aanmerkelijke hoeveelheid bloed heeft verloren, dat zij genoegzaam bloedeloos is bevonden, met naauwelijks voelbaren pols, zoo echter dat het bloedverlies zich buiten verwachting zoo gunstig heeft hersteld, dat de verwonde, volgens verklaring van haar geneesheer, den 4e getuige, binnen de 20 dagen haar gewoon werk heeft kunnen verrigten, waarna de beschuldigde zich heeft verwijderd naar de zijde van Veenendaal, met zich nemende het mes en het pistool, hetwelk hij voorgeeft niet te weten waar het gebleven is;

»O., dat naar deze alzoo aangenomen daadzaken, eerst door den req., mede-gereq. in deze, is gelost een pistool op zijne vrouw, waardoor zij is verwond en waardoor ook zijn kind wonden heeft bekomen, daarna zijne schoonmoeder door hem is vastgegrepen en de andere loop van het pistool haar door hem is op den nek gezet en door hem afgeschoten, welk schot door toevallige omstandigheden haar niet heeft getroffen; vervolgens na het lossen van dit schot de gereq. met een mes onderscheidene wonden aan gemelde zijne schoonmoeder heeft toegebragt;

»O., dat alle deze handelingen hebben plaats gevonden in hetzelfde tijdsgewricht, zóó dat ze elkander onmiddellijk zijn opgevolgd, en dat hierom in de aangenomen feiten aanwezig zijn de kenmerkende omstandigheden van twee pogingen tot moedwilligen doodslag, de eene vergezeld met, de andere gevolgd door verwonding, en dus de eene vergezeld, de andere gevolgd door een ander wanbedrijf, zonder dat, naar de aangenomen daadzaken, hier in aanmerking komt eene der zwaardere omstandigheden, vermeld bij het tweede gedeelte van a. 13, n°. 3, der wet van den 29 Junij 1854, *St.* n°. 102;

»O., dat hier alzoo bestaat zoodanige zamenloop der verwondingen met de pogingen tot doodslag, als in den zin der strafwet grond geeft tot de toepassing òf van a. 304 St., òf, de om-

standigheden, vermeld bij het slot van a. 13, n°. 3, der wet van 1854, zoo als dit in deze het geval is, ontbrekende, tot de toepassing van de eerste bewoordingen van dat a. 13, n°. 3, in verband met den aanhef van het artikel;

„O., dat hierom ten onregte bij het beklaagde arr. de aangenomen daadzaken zijn gequalificeerd als twee pogingen tot moedwilligen doodslag en twee wanbedrijven van moedwillige verwonding; dat voorts daarbij a. 304 S^t. verkeerdelijk is toegepast en a. 13, n°. 3, van de wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, geschonden, en dat dus het *tweede middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Utrecht, van den 23sten Febr. 1858, voor zoo veel de qualificatie der aangenomen daadzaken, de schuldigverklaring en de veroordeeling betreft, en met instandhouding alzoo van de vrijspraak op het punt der beschuldiging van voorbedachten raad;

„En uit krachte van a. 105 R. O. ten principale regt doende op de als bewezen aangenomen daadzaken:

„Verklaart dat die daadzaken daarstellen twee pogingen tot moedwilligen doodslag, welke, door uiterlijk bedrijf gebleken en tevens tot een begin van uitvoering overgeslagen zijnde, niet dan door toevallige en van des daders wil onafhankelijke omstandigheden weêrhouden zijn of hare uitwerking hebben gemist, de eene vergezeld met en de andere gevolgd door verwonding;

„Verklaart daarop van toepassing a. 13, n°. 3, van de wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, in verband met den aanhef van het artikel en verder in verband met de a. 295 en 2 en met a. 311, 1^e lid, S^t., voorts de a. 2 en 10 van de wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, luidende enz.;

„Gezien voorts a. 36 S^t. en de a. 207 en 216 Sv.;

„Verklaart den gereq. en mede-req. in deze, L. v. O. Jr., schuldig aan de vorengemelde misdrijven;

»Veroordeelt den alzoo schuldig verklaarde tot tuchthuisstraf voor tien jaren;

»Gelast dat een uittreksel uit dit arr. zal worden gedrukt en aangeplakt te 's Gravenhage, te Utrecht, te Arnhem en te Elst, onder Rhenen, ter plaatse waar zulks te doen gebruikelijk is;

»Beveelt de teruggave der voorwerpen, welke in de zaak tot stukken van overtuiging gediend hebben, aan den eigenaar of andere regthebbenden;

»Verwijst den genoemden gereq. en mede-req. in de kosten van het regtsgeding, daaronder begrepen die in cassatie gevallen.»

N°. MCDXIX. — Arrest van 19 Mei 1858.

(A. 382 en 385 S^t.; a. 249 S^v.)

Wordt voor de misdaad van diefstal met, of met behulp van geweldpleging vereischt, niet dat de geweldpleging zij voorafgegaan, maar dat zij hebbe plaats gehad bij gelegenheid van de volvoering der misdaad? — Ja.

Moet tot de volvoering van eenen diefstal ook niet gebragt worden de vlugt des misdadigers, en dus ook de handelingen om die vlugt ten uitvoer te brengen, en wel, bij betrapping op heeter daad, onverschillig of de misdadiger de gestolen voorwerpen medevoert, dan wel of hij zich daarvan reeds ontdaan hebbe? — Ja.

Heeft het Hof, door in casu *niet toepasselijk te achten de a.* 382 *en* 385 *S^t., die a. en a.* 249 *S^v. geschonden?* — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.holl. is req. van cassatie tegen een arr. van gemeld Geregtshof, van den 23sten Febr. 1858, waarbij in hooger beroep is vernietigd het in eersten aanleg door de Arr.-R. te Haarlem op den 21sten Jan. 1858 gewezen vonnis, voorts het requisitoir van den req., strekkende tot verwijzing der

zaak ten criminele, en de req. ten aanzien van het overige gedeelte van dat requisitoir niet ontvankelijk is verklaard, en eindelijk de gereq. N. K., arbeider, wonende te Haarlem, — ter zake van twee eenvoudige diefstallen en moedwillige verwonding, waaruit voor den verwonde geenerlei ziekte of beletsel van te werken van meer dan twintig dagen is ontstaan, gepleegd na bevorens tot eene criminele straf en tot eene correctionele gevangenis van langer dan een jaar te zijn veroordeeld, — op grond van de a. 401 en 311 S^t^., alsmede a. 11 der wet van den 29sten Junij 1854, *St.* n°. 102, is veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van zes jaren, in eene boete van *f* 8.00 en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Bij de behandeling dezer zaak kan ik kort zijn, omdat ik mij geheel vereenig met de memorie van cassatie, door den geachten req. ingediend.

„Wat toch is *in facto* gebleken?

„Dit, dat de gereq., op 31 Oct. 1857, uit de duinen onder Bloemendaal bedriegelijk eene hoeveelheid aardappelen heeft ontvreemd ten nadeele van J. J. W., en daarenboven dat hij op 2 Nov. j.l., mede onder Bloemendaal, zich schuldig heeft gemaakt aan bedriegelijke ontvreemding van aardappelen, ten nadeele van J. W. H., en bij die gelegenheid, terwijl hij deswege op heeter daad werd achtervolgd, de ontvreemde aardappelen heeft uitgestort en zich getracht met de vlugt te redden, en vervolgens den zesden getuige, L. P., die hem wilde aanhouden en te dien einde aangreep, een beet in den middelsten vinger van de linker hand heeft toegebragt, en met een mes of ander scherp werktuig twee belangrijke bloedende wonden over de beide handen, waardoor het hem gelukt is zijne aanhouding te ontgaan, en zulks, na bij arr. van voormeld Geregtshof, van 12 Oct. 1840,

tot schavot- en tuchthuisstraf, en op 5 Maart 1846, tot vijfjarige gevangenzetting veroordeeld te zijn geweest.

»Omtrent den eersten diefstal, nadat eene bijkomende verzwarende omstandigheid onbewezen is verklaard, kan geen verschil meer bestaan bij het onderzoek in cassatie.

»Ten aanzien van den tweeden diefstal, had de req. de verwijzing naar 's Hofs openbare teregtzitting gerequireerd, op grond van a. 382, 2° zinsnede, S^t. Het Hof heeft vermeend, dat de a. 401 en 311 *C. P.* toepasselijk waren en dienovereenkomstig veroordeeld.

»De vraag is alzoo: is de verwonding in deze afzonderlijk strafbaar, dan wel is zij eene verzwarende omstandigheid van den diefstal, welke dezen onder a. 382, 2° al., doet vallen.

»De jurisprudentie heeft reeds sedert lang uitgemaakt, dat de woorden: *à l'aide de violences* of *avec violences*, niet beteekenen, dat de gewelddadigheid aan den diefstal is voorafgegaan, dat zij is gepleegd ten einde den diefstal te kunnen plegen, maar dat het genoeg is, indien de gewelddadigheid in verband tot den diefstal hebbe gestaan. Men zie de arr^n. van dezen Raad van 12 Mei 1846 (*Ned. Regtspr.*, XXIV, 168) en 12 Jan. 1847 (v. D. HONERT, *Strafr.*, 1847, I, 3; *Ned. Regtspr.*, XXVI, 187).

»Zoo is door dezen Raad, bij arr. van 27 Mei 1851 (v. D. HONERT, *Strafr.*, 1851, I, 302; *Ned. Regtspr.*, XXXIX, 61) geoordeeld: »dat het geweld is gepleegd door iemand, die, »op heeter daad betrapt, en terwijl hij nog bezig was het door »hem weggenomen stroo weg te voeren, onmiddellijk en nog in »het bezit van hetzelve is vervolgd en aangehouden, en dat het »geweld kennelijk hebbende gediend om het stroo te kunnen »wegvoeren, alzoo werkelijk tot de ontvreemding daarvan heeft »gestrekt.»

»*In casu* is ook het geweld gepleegd terwijl de dader, *in flagranti* bezig zijnde de ontvreemde aardappelen te vervoeren, werd

vervolgd en aangehouden; het eenige onderscheid is dit, dat in deze blijkt, dat de dader van den diefstal, terwijl hij met het ontvreemde vlugtte en werd nagezet, alvorens tot de geweldpleging over te gaan, zich van de ontvreemde aardappelen heeft ontdaan; doch dit kan m. i. ten aanzien der toepasselijkheid der 2e zinsnede van a. 382 geen verschil opleveren.

»Ik geef toe, dat op zich zelf daden van geweld, om zich aan de vervolging of aanhouding te onttrekken, indien deze op een meer verwijderd tijdstip plaats hebben, niet meer in zoodanig naauw verband tot den diefstal staan, dat deze onder a. 382 *C. P.* zou moeten vallen; maar dit zou evenmin het geval zijn, indien op zoodanig meer verwijderd tijdstip het ontstolene werd verborgen en daarbij geweld gepleegd.

»Het *criterium* is dunkt mij te zoeken in het doorgaande der handelingen; indien de handeling van den diefstal is afgebroken, en het geweld niet bij de betrapping en vervolging op heeter daad wordt gepleegd, dan zijn er twee misdrijven, maar zoodra alles *uno halitu*, zonder eenige afbreking, geschiedt, dan is a. 382 *C. P.* toepasselijk.

»De meerdere stoutmoedigheid van den dief, wanneer hij bij zijne handeling geweld tevens pleegt, geeft de aanleiding tot zwaardere straf.

»Diezelfde stoutmoedigheid is aanwezig, wanneer de dief vóór het plegen van den diefstal, den ongestoorden voortgang en afloop zich door geweldoefening verzekert, als wanneer hij hetzelfde doel tracht te bereiken onmiddellijk na den diefstal.

»Of nu het geweld gepleegd zij, terwijl hij het gestolene nog droeg, of terwijl hij, om gemakkelijker te vlugten, dit van zich had afgeworpen, maakt bij mij geen verschil, mits een en ander zij geschied op het oogenblik van vervolging en betrapping op heeter daad, zoodat de handelingen niet afgebroken zijn.

»De Fransche jurisprudentie heeft dan ook aangenomen, dat de vlugt, zonder onderscheid of die met of zonder het ont-

vreemde plaats heeft, dat de vlugt alleen zoodanig verband tusschen den diefstal en het geweld oplevert, dat a. 382 toepasselijk is, als de dader het geweld pleegt, terwijl hij zich door de vlugt tracht te onttrekken aan zijne aanhouding op heeter daad. Men zie het bij de memorie aangehaalde arr. van 18 Dec. 1812 in LE GRAVEREND, *Traité de législ. Crim.*, II, 109, *id.* van 1816, 4°.

»Het aangevallen arr. zal alzoo behooren te worden vernietigd uit die oorzaak, en daardoor zal tevens op nieuw de eerste diefstal aan 's regters oordeel moeten worden onderworpen.

»Ik heb dien ten gevolge de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het aangevallen arr. en van het vonnis, in eersten aanleg gewezen, en dat de Raad, ten principale verder regt doende, den gereq., ter zake als voren is omschreven, verwijze naar de openbare teregtzitting van het Pr.-Ger. in N.holl., met last dat de gereq. worde overgebragt in 's Hofs gevangenis; de kosten te brengen onder die der einduitspraak.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van ens.;

»O., dat de gereq., blijkens de oorspronkelijke dagvaarding, is aangeklaagd ter zake van op den 31sten Oct. 1857, uit de duinen onder de gemeente Bloemendaal, aardappelen te hebben ontvreemd van J. J. W., alsmede van zich den 2den Nov. daaraanvolgende, mede onder Bloemendaal, te hebben schuldig gemaakt aan ontvreemding van aardappelen van J. W. H., en bij die gelegenheid L. P. met een mes te hebben verwond; en dat de Proc.-G., thans req. van cassatie, ter teregtzitting van het Hof, blijkens het proces-verbaal dier zitting, den gereq., naar aanleiding van a. 203 Sv., heeft opmerkzaam gemaakt op de verzwarende omstandigheden: 1°. dat de beide aan hem te laste gelegde diefstallen zijn gepleegd met geweldoefening, welke bij den eersten diefstal *geene*, bij den tweeden sporen van kwetsing of kneuzing

heeft nagelaten; en 2°. dat alle de feiten zijn gepleegd na vroegere veroordeeling van den gereq.

»O., dat bij het beklaagde arr. ten aanzien der feiten, welke de verzwarende omstandigheden zouden daarstellen, in aanmerking is genomen:

»1°. dat de eerste getuige, op den 31sten Oct. 1857, onderzoek doende naar de aardappelen, welker ontvreemding in de eerste plaats is ten laste gelegd, den gereq. in de duinen met een zak aardappelen heeft ontmoet; dat die getuige, door bezigtiging de overtuiging bekomende dat zij de ontvreemde waren, den gereq. heeft uitgenoodigd hem naar den veldwachter te vergezellen; dat deze dit weigerde, den zak heeft nedergezet en daarop is gaan zitten, terwijl de getuige over hem op het gras plaats nam, afwachtende of er ook iemand mogt komen, wiens hulp hij zoude kunnen inroepen; dat, terwijl zij alzoo zaten en in woordenwisseling waren, de gereq. eensklaps is opgevlogen en met de woorden: »*Wat let me dat ik je in je donder steek*,» een ontbloot mes uit zijn borstzak te voorschijn haalde en daarmede den getuige dreigde; dat de beklaagde, ziende dat de getuige voor deze bedreiging niet bevreesd was, het mes weder bij zich gestoken, den zak met aardappelen opgenomen heeft en daarmede de duinen ingegaan is, door den eersten getuige gevolgd; dat op dit oogenblik de tweede getuige is aangekomen en beiden toen andermaal den gereq. hebben staande gehouden; dat, nadat ook die getuige de aardappelen voor de ontvreemde heeft herkend, de gereq., onder het zeggen der woorden: *daar liggen ze dan*, *als het jou aardappelen zijn*,» die op den grond heeft uitgestort, en vervolgens onder de bedreiging van hen *aan riemen te zullen snijden of de hersens inslaan*, indien zij eene hand naar hem uitstaken, weder zijn mes heeft ontbloot, en hen zoowel hiermede als met een graaf, welke hij in de hand hield en rondzwaaide, bedreigd en zich daarop uit de voeten gemaakt heeft;

»en 2°. dat de gereq., op den 2den Nov. 1857, bij gelegen-

heid dat hij, als verdacht van de ontvreemding van aardappelen, welke hem in de *tweede plaats* is ten laste gelegd, door den vijfden getuige werd achtervolgd, de als ontvreemd vooronderstelde aardappelen, welke hij in een zak op den rug droeg, in het duin heeft uitgestort, en getracht heeft zich met de vlugt te redden; — dat hij vervolgens aan den zesden getuige, die hem wilde aanhouden en te dien einde aangreep, een beet in den middelsten vinger van de regter hand heeft toegebragt en daarna met een mes of ander scherp werktuig twee belangrijke bloedende wonden over de beide handen, waardoor het hem gelukt is zijne aanhouding te ontgaan;

»O., dat het Hof ten opzigte van voorschreven daadzaken heeft geoordeeld, dat alleen de bedreigingen, welke de beklaagde tegen den eersten getuige afzonderlijk heeft gebezigd, zouden kunnen worden geacht de geweldpleging op te leveren, bedoeld bij a. 385, al. 1, St., edoch dat er geene termen zijn om den gereq. te dezer zake ten criminele te verwijzen, naardien gedachte handeling slechts blijkt uit de geheel op zich zelve staande verklaring van den eersten getuige, op welken grond aan den Proc.-G., thans req., ten aanzien van dit feit het requisitoir tot verwijzing is ontzegd; — en dat het Hof voorts den req. voor het overige, en bij gevolg zoowel ten aanzien van de ten laste gelegde geweldoefening jegens de eerste en tweede getuigen bij hunne gezamenlijke ontmoeting met den gereq. ter zake van den in de eerste plaats gemelden diefstal, als ten aanzien van de geweldoefening ter zake van den tweeden diefstal, niet ontvankelijk heeft verklaard in de gerequireerde verwijzing ten criminele; — en eindelijk, dat het Hof tegen den gereq., met schuldigverklaring aan twee eenvoudige diefstallen en moedwillige verwonding, na bevorens tot eene criminele straf en tot eene correctionele gevangenis van langer dan een jaar te zijn veroordeeld, eene correctionele straf heeft uitgesproken;

»O., dat gemelde niet-ontvankelijk-verklaring van den req.

ten opzigte van de verwijzing der zaak ten criminele, is gegrond op 's Hofs beschouwing, dat de toepasselijkheid der a. 382 en 385 S'. beperkt is tot geweldpleging, welke gestrekt heeft om de volvoering van eenen diefstal mogelijk te maken en te vergemakkelijken; — dat het echter wel dáárvoor kan en moet worden gehouden, dat de wetgever met de woorden: *à l'aide* of *avec violences*, ook heeft bedoeld de geweldpleging bij betrapping op heeter daad, met het doel om het ontvreemde voor zich te behouden, welke handeling *in facto* als eene der phases van den diefstal is te beschouwen, — maar dat daartoe niet kan gebragt worden de geweldoefening, die door den dader van den diefstal, na zich van het ontvreemde te hebben ontdaan, wordt gepleegd, met geene andere bedoeling, dan om zich aan eene aanhouding te onttrekken en zijne vlugt te bevorderen, welke daad aan den volbragten diefstal ten eenemale vreemd is en een afzonderlijk feit uitmaakt;

„O. te dezen aanzien, dat voor de misdaad van diefstal *met* of *met behulp van geweldpleging* (*avec* of *à l'aide de violence*), aangewezen bij de a. 382 en 385 S'.. niet wordt vereischt, dat de diefstal door de geweldpleging zij voorafgegaan, maar slechts dat de geweldpleging hebbe plaats gevonden bij gelegenheid van de volvoering der misdaad;

„O., dat de volvoering van eenen diefstal niet is beperkt tot het misdadig wegnemen van het gestolene, maar dat daartoe ook behoort te worden gebragt de vlugt des misdadigers, en alzoo ook de handelingen om die vlugt ten uitvoer te brengen, wanneer die vlugt en daartoe betrekkelijke handelingen bij eene betrapping op heeter daad, in een regtstreeksch en niet afgescheiden verband staan met den gepleegden diefstal, onverschillig of de misdadiger de daardoor verkregen voorwerpen medevoere, dan wel of hij zich daarvan reeds hebbe ontdaan;

„O., dat de bedreigingen van den gereq. met een ontbloot mes en het rondzwaaijen met een graaf tegen den eersten en tweeden ge-

tuige bij de ontdekking van eerstgemelden diefstal op heeter daad, als ook de gewelddadigheden en verwondingen, door den gereq. gepleegd op zijne vlugt bij de ontdekking van den tweeden diefstal op heeter daad, regtstreeks staan in een onafscheidelijk verband met de gepleegde diefstallen en daarmede respectivelijk één geheel uitmaken;

»O. derhalve, dat het Hof, door op voormelde handelingen de a. 382 en 385 St. niet toepasselijk te achten, en mitsdien de opzending der zaak ten criminele af te wijzen, gemelde a., mitsgaders a. 249 Sv., heeft geschonden, weshalve het aangevallen arr. behoort te worden vernietigd;

»Vernietigt het aangevallen arr., edoch met instandhouding van de door het Hof uitgesproken vernietiging van het in eersten aanleg gewezen vonnis, op de gronden bij het aangevallen arr. aangewezen;

»En alsnu doende wat het Hof had behooren te doen;

»O., dat tegen de ten laste gelegde feiten lijf- of onteerende straf is bedreigd, en dat er voldoende gronden tot verdere vervolging aanwezig zijn;

»Gezien de a. 382 en 385 St. en de a. 249, 240 en 141 Sv.;

»Verwijst de zaak naar de openbare teregtzitting van het Pr.-Ger. in N.holl., ten einde, na het opmaken der acte van beschuldiging, overeenkomstig de voorschriften van den vijfden titel van het Wetb. v. Strafv. te worden behandeld en beslist, en beveelt, dat de gereq. zal worden gebragt naar de gevangenis van gemeld Geregtshof;

»De kosten te voegen bij die der einduitspraak.»

N°. MCDXX. — Arrest van 19 Mei 1858.

(A. 388 Sv.)

Kan in casu *het beklaagde vonnis geacht worden te behooren*

tot de voorbereidende gewijsden enz., *bij a.* 388 *Sr. bedoeld?* — NEEN.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Roermond is req. van cassatie tegen een vonnis van dezelve Regtbank, van den 27sten Jan. 1858, waarbij J. P. S., koopman en herbergier te Weert, is ontvankelijk verklaard in het door hem ingesteld hooger beroep van de vonnissen, op den 3den en op den 10den Dec. 1857 door den Kntr. te Weert gewezen, waarbij respectivelijk waren afgewezen de door den gereq. voorgestelde exceptien, en de gereq. was schuldig verklaard en veroordeeld ter zake daarbij breeder omschreven, welke vonnissen bij vonnis van den 10den Mrt. 1858 door die Regtbank, regt doende op het hooger beroep, zijn bevestigd, doch waartegen geen cassatie is aangeteekend.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Door den req. van cassatie worden tegen het interlocutoir vonnis, door de Regtbank te Roermond in deze zaak gewezen, *vier middelen* van cassatie aangevoerd. Het is mij echter voorgekomen, dat inderdaad slechts *één middel* van cassatie wordt voorgesteld, en dat de voorgedragen *middelen* zoo vele argumenten zijn, uit verschillende wetsbepalingen getrokken, om de gegrondheid van het *middel* te betoogen. Indien deze beschouwing juist is, dan wordt uwe beslissing daar door zeer vereenvoudigd, daar de Raad wel geroepen is de gegrondheid der voorgestelde *middelen* van cassatie te onderzoeken, doch al de aangevoerde argumenten niet behoeft te beoordeelen.

„Uit het rapport is gebleken, dat de gereq., na bij vonnis van den Kntr. te Weert, dd. 10 Dec. 1857, tot boete en gevangenisstraf te zijn veroordeeld geweest, op 22 Dec. daaraanvolgende eene schriftelijke verklaring aan den griffier bij dat Ktng. heeft ingediend, bij welke hij verklaart zoowel van dat vonnis, als van eene incidentele uitspraak van 3 Dec. te voren, waarbij eene *exceptie* van *litispendentie* door denzelfden Kntr. was ver-

worpen, te appelleren; en het is mitsdien de vraag, of zoodanige vorm van hooger beroep met de beginselen van het Wetb. v. Strafv. overeenkomstig is. — De Regtbank verklaarde het beroep ontvankelijk, en het is tegen dit vonnis dat door den Officier cassatie is aangeteekend.

„Ik geloof, dat de vraag uitsluitend volgens de beginselen van het Wetb. v. Strafv. moet worden beoordeeld, en ik zal daarom het *derde* en *vierde middel* van cassatie slechts ter loops behandelen.

„Als zoodanig voert de req. aan: schending van de a. 23, 47, 42 en 43 der wet van 22 Frimaire, an VII, en van a. 8 der wet van 8 Oct. 1843, omdat de bovengemelde verklaring noch is *geregistreerd* noch is *gezegeld*, en de regter alzoo op zoodanig stuk geen regt had kunnen doen en de griffier hetzelve niet in het dossier had mogen voegen.

„Ik geloof dat beide *gronden*, want *middelen* zijn het m. i. niet, onjuist zijn. Het bewuste stuk is geene verklaring; welke *uit haren aard* aan het regt van zegel en registratie was onderworpen; het kan niet gelijk worden gesteld met de acte van hooger beroep, welke het Wetb. v. Strafv. vereischt; en juist omdat ik het stuk niet beschouw als eene behoorlijke verklaring, ter griffie gedaan, zijn de aangehaalde wetsa. m. i. daarop niet van toepassing, en houd ik de beide gronden voor onjuist en onaannemelijk. Maar daarenboven, indien zoodanige verklaring geschikt was om het hooger beroep aanhangig te maken en de zaak bij den hoogeren regter aan te brengen, dan zoude ik betwijfelen of het verzuim van formaliteiten van zegel en registratie, indien op zoodanig stuk werkelijk regt ware gedaan, deze regtspraak ten eenemale zoude vitiëren en als niet geschied kunnen doen beschouwen. De beide wetten, hier door den req. ter sprake gebragt, zijn in haren tegenwoordigen toestand *belasting-* of *fiscale* wetten: hare overtreding levert grond tot vervolging en boete op, maar haar verzuim kan m. i. niet strekken om wettige

overeenkomsten tusschen partijen, of andere acten, door bevoegde ambtenaren opgemaakt, voor nietig te doen verklaren: in één woord, het niet opvolgen der voorschriften wordt gestraft, maar de acte niet met nietigheid bedreigd: integendeel, het verschuldigde zegelregt moet in zulk geval boven de boete worden betaald.

«Ik ben echter met den req. van oordeel, dat het hooger beroep in deze niet in den behoorlijken vorm was aangebragt, en geloof dat de Regtbank, door bij haar interlocutoir vonnis dat hooger beroep ontvankelijk te verklaren, a. 256, j°. 242 S^{t}. heeft geschonden.

»De wet vordert uitdrukkelijk, dat de *verklaring* van het hooger beroep, waardoor de zaak bij den hoogeren regter wordt overgebragt, zal geschieden ter griffie van de Regtbank, welke het vonnis heeft gewezen; en daarvoor kan in geen geval een *brief*, of welk ander stuk ook, aan den griffier gerigt, in de plaats treden. De Raad heeft dit uitdrukkelijk beslist betrekkelijk de aanteekening van cassatie bij een arr. van 10 Junij 1845 (*Ned. Regtspr.*, XXII, § 6, 27); en ofschoon nu de woorden van a. 389 S^{t}. meer bepaald zijn dan die door den wetgever in a. 242 gebezigd, zoo komen toch de beide wetsa. in zooverre overeen, dat eene verklaring ter griffie bij beiden uitdrukkelijk wordt gevorderd. Vooral moet ik de aandacht van den Raad wijzen op een arr. dd. 26 Nov. 1844 (*Ned. Regtspr.*, XIX, § 44, bl. 191; v. D. HONERT, *Strafr.*, XII, n°. 770, bl. 418), bij welk arr. ook *implicite* het afleggen der verklaring ter griffie, als een vereischte voor eene behoorlijke aanteekening van hooger beroep is aangenomen.

»En het is voorzeker onvoldoende dat de griffier, zoo als bij het beklaagde vonnis *in facto* wordt overwogen, die verklaring heeft ontvangen; dat hij het stuk op den inventaris gebragt en in het dossier opgenomen heeft; de griffier was daartoe m. i. verpligt; hij was niet geroepen om de waarde van zoodanig stuk

in regten te boordeelen; en konde volstaan met de ontvangen mededeeling op eene legale wijze, d. i. door dezelve bij de stukken te voegen, ter kennisse van den regter te brengen. — Maar het gaat niet op, hieruit dit bewijs te putten, dat die verklaring volgens de wet ter griffie zoude zijn uitgebragt, of daarvoor in de plaats zoude kunnen treden.

»Het verschil tusschen de onderwerpelijke zaak en die welke is beslist bij uw arr. dd. 17 Jan. 1843 (*Ned. Regtspr.*, XIII, § 84, bl. 621; v. d. Honert, *Strafr.*, IX, no. 496, bl. 224), bestaat dáárin, dat in dit geval werkelijk eene verklaring ter griffie *gedaan*, doch niet *aangenomen* was, en dat dit feit behoorlijk was geconstateerd.

»Ik vermeen alzoo, dat het aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond; en ofschoon het naar mijn oordeel regelmatiger zoude zijn geweest, indien de req. te gelijk met het interlocutoir vonnis, ook de einduitspraak aan de kennisneming van den Raad had onderworpen, zoo zal echter deze uitspraak, indien het ingestelde beroep niet ontvankelijk wordt verklaard, tevens vernietigd moeten worden.

»En ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van de vonnissen der Regtbank te Roermond, op den 27sten Jan. 1858 en op den 10den Mrt. 1858 tegen den gereq. gewezen, en dat de Raad, doende wat de Regtbank had behooren te doen, den gereq. niet ontvankelijk zal verklaren in het door hem ingestelde hooger beroep, met veroordeeling in de kosten, zoo die in hooger beroep als in cassatie gevallen.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»O., dat bij het beklaagde vonnis de Arr.-R. te Roermond den gereq. heeft ontvankelijk verklaard in het hooger beroep van de daarbij omschreven vonnissen van het Ktng. te Weert, door hem ingesteld bij eene door hem onderteekende en aan den griffier ingezonden verklaring, terwijl daarbij voorts, alvorens op dat beroep regt te doen, de overlegging van zekere processen-

verbaal werd bevolen, met bepaling van eenen anderen regtsdag;

„O., dat mitsdien de hoofdbeslissing bij dit vonnis, de ontvankelijk-verklaring van het hooger beroep, waartegen alleen de door den req. voorgestelde *middelen* zijn gerigt, niet ten onderwerp heeft de voorbereiding van de behandeling der zaak, het bevelen van eene instructie of iets dergelijks, slechts de regeling der procedure betreffende, maar het uitmaken van de vraag, of de verklaring van hooger beroep al dan niet volgens de wet geldig was, en of gevolgelijk de Regtbank al dan niet bevoegd was om op die verklaring als regter in hooger beroep van de zaak kennis te nemen;

„O., dat alzoo het beklaagde vonnis niet kan worden geacht te behooren tot de voorbereidende gewijsden, gewijsden van instructie of gelijksoortige vonnissen, bedoeld bij a. 388 Sv., waartegen het beroep in cassatie niet open staat, dan na het eindvonnis;

„O., dat gemeld vonnis op den 27sten Jan. 1858 is uitgesproken, en de req. zijne voorziening daartegen eerst op den 12den Maart daaraanvolgende, en mitsdien niet binnen den bij a. 390 van genoemd Wetb. gestelden termijn heeft doen aanteekenen, weshalve hij daarin niet ontvankelijk moet worden verklaard,

„O. voorts, dat, voor zoover de bij het beklaagde vonnis bevolen overlegging van processen-verbaal betreft, daartegen geene gronden voor cassatie door den req. zijn aangevoerd en ook niet aanwezig zijn bevonden;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijne voorziening tegen het beklaagde vonnis, voor zoover de daarbij uitgesproken ontvankelijk-verklaring van het hooger beroep betreft; en verwerpt die voorziening voor het overige gedeelte; de kosten te dragen door den Staat."

N°. MCDXXI. — Arrest van 25 Mei 1858.

(A. 427 en 438 Sv.)

Heeft in casu *het rapport van deskundigen wel als bewijsmiddel gediend*, *anders dan om in verband met andere, den regter tot inlichting te verstrekken omtrent wetenschappelijke vraagpunten?* — NEEN.

H. v. E., oud 25 jaren, dienstmeid te Utrecht, is req^e^. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Utrecht, van den 9^den^ Maart 1858, waarbij zij is schuldig verklaard aan kindermoord, voor de eerste maal door de ongehuwde moeder gepleegd, en te dier zake veroordeeld tot eene tuchthuisstraf van vijf jaren, alsmede in de kosten van het regtsgeding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEIJN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»De uitgewerkte memorie van cassatie, in deze zaak ingediend, kan welligt, uit een *medico-juridisch* standpunt beschouwd, belangrijk genoemd worden; zij zoude, indien zij voor den *judex facti* werd voorgedragen, tot benoeming van andere deskundigen hebben kunnen leiden; doch in den tegenwoordigen stand van het geding vereischt zij m. i. geene breedvoerige behandeling.

»Aan het slot der memorie worden *twee middelen* van cassatie voorgedragen en als geschonden en miskend opgegeven: *vooreerst* de a. 438, 434 en 427, en *ten andere* de a. 206 en 211 S^r^. De req^e^. beweert namelijk, dat het Hof zijne overtuiging, dat het kind geleefd heeft en een gewelddadigen dood is gestorven, alsmede dat de req^e^. aan dien doodslag schuldig is, alleen heeft geput uit de rapporten der zaakkundigen, en alzoo uit onwettig bewijs; terwijl voorts die rapporten in de memorie worden bestreden, en beweerd, dat zij aan de eischen der wetenschap niet voldoen.

»Op dit laatste terrein zal ik den steller der memorie niet volgen: ik merk omtrent dit gedeelte der memorie alleen op, vooreerst, dat, waar a. 435 S^v^. spreekt van hetgeen van elders aan-

gaande de zaak en het geding bekend is, de wetgever het oog heeft op van elders bekend geworden feiten en omstandigheden, maar noch op den stand der wetenschap in het algemeen, noch op de wetenschappelijke resultaten in het bijzonder; en ten andere, dat de innerlijke waarde van een rapport of verslag van deskundigen, evenmin als die van eene afgelegde verklaring, in cassatie kan worden onderzocht, en dat wel het arr., maar niet het rapport der deskundigen, aan het oordeel van den Raad is onderworpen.

„De eenige vraag, welke alzoo moet onderzocht worden, is deze: Is bij het beklaagde arr. het verslag en rapport der deskundigen als bewijsmiddel aangenomen? En die vraag moet ik toestemmend beantwoorden.

„Ik geloof echter niet, dat de req. zijne grieve te regt tegen de 10e overweging van het arr. heeft aangevoerd. De regter moet dikwijls uitspraak doen over punten, welke de resultaten moeten zijn van wetenschappelijk onderzoek; hij kan zijne overtuiging daaromtrent putten uit zoodanige bronnen als hij geraden acht: hij kan zich door deskundigen laten voorlichten, en het is voldoende, wanneer hij zijne overtuiging in het arr. uitspreekt.

„En het Hof doet zulks inderdaad in de 10e overweging; de regter spreekt zijne overtuiging uit, dat het kind voldragen en levensvatbaar is geweest; dat het geleefd en geademd heeft; dat de oorzaak van den dood niet is geweest eene ziekelijke aandoening, maar verstikking en bloedophooping in de hersenen, ten gevolge van belette ademhaling door aangebragte drukking; en deze overtuiging heeft de regter verkregen, ingelicht door het met zorg uitgewerkte rapport van de deskundigen.

„Maar meer bedenking heb ik tegen de 11e overweging van het arr. Die overweging is gewijd aan de schuld der req. aan den gewelddadigen dood van het kind, waarvan zij, volgens de 10e overweging, is bevallen; en in dat gedeelte van het arr. heeft het Hof m. i. de inlichtingen der deskundigen werkelijk als

bewijsmiddel aangenomen. Het Hof zegt toch: »dat alzoo door de »onder eede afgelegde verklaringen der getuigen, in derzelver onder- »lingen samenhang en verband met de opgaven en gedeeltelijke be- »kentenis van de beschuldigde, en de inlichting door voormeld verslag »aan den Hove verstrekt, bewezen is;» het blijkt alzoo, dat de inlichtingen op dezelfde lijn met de beëedigde verklaringen en de bekentenis der req^n. zijn geplaatst en door den regter als bewijs voor de schuld der req^n. aan het haar ten laste gelegde feit zijn aangenomen, en ik geloof dat in dit opzigt schending van a. 438 S^v. heeft plaats gehad, en dat een nieuw onderzoek der zaak zal moeten geschieden.

»Er worden in de memorie nog twee punten behandeld, welke m. i. van ondergeschikt belang zijn, doch welke ik niet geheel met stilzwijgen kan voorbijgaan.

»De steller der memorie beweert namelijk, dat de regter zich door waarschijnlijkheid in zijne beslissing laat leiden. Deze bedenking betreft de 8^e overweging van het arr., doch berust m. i. op eene onjuiste voorstelling. Die overweging toch bevat de nadere opgaven der deskundigen, die de onaannemelijkheid van de beweringen der req^e. als hun oordeel en het resultaat van hunne bevinding opgeven; doch de onwaarschijnlijkheid dier bewering is zelfs niet als eene aanwijzing van schuld door den regter aangenomen.

»Het andere door mij bedoelde punt betreft de redenering betrekkelijk de schending van de a. 206 en 211 S^v. der memorie. De steller betoogt, dat in het arr. omstandigheden voorkomen, welke in de acte van beschuldiging niet worden vermeld, ofschoon het onderzoek naar aanleiding daarvan moest plaats hebben.

»Ik kan mij ook met deze stelling van de req^e. niet vereenigen; de beraadslaging toch moest geschieden, niet slechts naar aanleiding van de acte van beschuldiging, maar ook van hetgene uit het onderzoek op de teregtzitting was gebleken. En het arr.

doet uitspraak, zoowel over het bewijs der daadzaken, als over derzelver qualificatie en de schuld der req_e., alsmede over de straf, welke op het misdrijf moet worden toegepast. Het arr. geeft uitdrukkelijk de bewijsmiddelen op, waaruit de overtuiging is geput, en de opmerking der memorie, dat het niet voldoende is te zeggen dat iets bewezen is door wettige bewijsmiddelen, is alzoo ongegrond, en het arr. in dit opzigt voldoende gemotiveerd.

„Hoe nu de *judex facti* uit de bewijsmiddelen die overtuiging heeft bekomen, en welke de inhoud der bekentenis van de req^e. is geweest, is voor geen onderzoek in cassatie vatbaar.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het beklaagde arr. en verwijzing der zaak naar een aangrenzend Hof, ten einde op de bestaande acte van beschuldiging te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O. omtrent de *beide* aangevoerde *middelen* van cassatie, die eigenlijk slechts als *één middel* kunnen worden aangemerkt, dat het Hof, na in de eerste overwegingen van het beklaagde arr. de als bewezen aangenomen daadzaken, met de bewijsmiddelen, waardoor die bewezen zijn, te hebben medegedeeld, in de 10e overweging, ingelicht door het rapport der deskundigen, tot het besluit is gekomen, dat het kind, waarvan de beschuldigde (nu req^e.) bevallen is, voldragen en levensvatbaar was; — dat het geademd, en dus geleefd heeft; — terwijl het Hof in de daarop volgende overweging, op grond van de onder eede afgelegde verklaringen der getuigen in derzelver onderlingen zamenhang en in verband met de opgaven en gedeeltelijke bekentenis van de beschuldigde (nu req^e.) en met de inlichtingen, door meergemeld rapport der deskundigen verkregen, als bewezen aanneemt, dat het de beschuldigde geweest is, die het kind moedwillig van het leven heeft beroofd;

»O. alzoo, dat het in beide overwegingen vermelde rapport van deskundigen aldaar geenszins voorkomt als een bewijsmiddel, maar, zelfs afgezonderd van de andere aldaar opgenoemde bewijsmiddelen, alleen gediend heeft om, in verband met die bewijsmiddelen, tot 's regters inlichting te verstrekken omtrent wetenschappelijke vraagpunten, ter beslissing aan den regter bij a. 438 S^{t}. overgelaten, en dat dit rapport dus tot niets anders gestrekt heeft, dan tot hetgeen, waartoe het volgens dat artikel vermogt te dienen;

»O., dat uit het bovenaangehaalde voldoende blijkt, dat het arr. ten dezen opzigte genoegzaam met redenen is bekleed, en dat de aangevoerde *middelen* alzoo zijn ongegrond;

»Verwerpt het beroep en verwijst de req^{e}. in de kosten, daarop gevallen.»

N°. MCDXXII. — Arrest van 25 Mei 1858.

(A. 642 B. W.; a. 379 S^{t}.; a. 210, al. 1, en 381 S^{t}.)

Is de beslissing, dat aan het Hof niet is gebleken van arglist (bij het terughouden van een opgedolven schat), van feitelijken aard, en dus niet vatbaar voor cassatie? — JA.

Is dan ook het in casu *uitgesproken ontslag van regtsvervolging niet eene vrijspraak?* — JA.

Valt het beklaagde arr. diensvolgens in de termen van a. 210, *al.* 1, *waarvan geen cassatie kan worden gevorderd dan in 't belang der wet?* — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Zeeland is req. van cassatie tegen een arr. van hetzelve Hof, van den 15^{den} Maart 1858, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis der Arr.-R. te Middelburg, van den 30sten Dec. 1857, waarbij P. A., J. D. R. en D. A., de beide eerste arbeiders, de laatste smidsknecht te Middelburg, zijn ontslagen van alle regtsvervolging, ter zake

hun respectivelijk bij acte van dagvaarding te laste gelegd, als: de beide eersten van zich *arglistig* te hebben toegeëigend een gedeelte van gelden, gouden en zilveren stukken, door hen te zamen gevonden op den 12^{den} Nov. 1857, in en bij gelegenheid van het delven eener sloot, gelegen onder de gemeente Koudekerke, nabij de herberg "het Burgerhout", en welke sloot in eigendom toebehoort aan de gemeente Middelburg; en zulks, voor wat betreft den tweeden beklaagde, na reeds te voren tot eene correctionele gevangenisstraf van langer dan één jaar veroordeeld te zijn geweest; — de derde beklaagde van zich medepligtig aan bovengemeld feit te hebben gemaakt, door een gedeelte van de bedoelde gelden, wetende dat die door misdrijf waren verkregen, te verbergen, met het doel die alzoo voor zich te behouden; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

"De gereq^n. zijn zoowel in eerste instantie als in hooger beroep ontslagen van alle regtsvervolging, op grond dat de hun ten laste gelegde wegneming van eenige, toevalligerwijze gevonden geldspeciën, zonder *arglist* is geschied. Ik ben met den raadsman der gereq^n. van oordeel, dat zoodanige beslissing, welke geheel en al ter appreciatie is van den *judex facti* (vgl. de arr. bij SCHOONEVELD, Wetb. v. Strafr., 2^e uitg., op a. 379, aant. 17), eene vrijspraak ten gevolge behoorde te hebben. Het feit, aan de gereq^n. ten laste gelegd, van zich arglistig te hebben toegeëigend, stelde voorzeker een misdrijf daar: de toeëigening werd bewezen verklaard, doch geoordeeld zonder arglist te zijn geschied, en derhalve hunne schuld aan het feit werd niet bewezen geacht. Of nu het niet bestaan van arglist door den regter wordt aangenomen op grond van eene feitelijke of van eene regtskundige beslissing, zoo als bij het beklaagde arr. is geschied in de *derde* en *vierde* overweging, doet m. i. niets ter zake, omdat de

judex facti over het bestaan van kwade trouw uitsluitend oordeelt, en omdat eene regtskundige beschouwing, als was zij een *error juris* bij den beklaagde, inderdaad de grond van zijne goede trouw kan wezen, en bij den regter alle overtuiging van schuld aan misdrijf kan wegnemen.

»Ik moet den Raad echter wijzen op een arr. van 16 Dec. 1845 (*Ned. Regtspr.*, XXIII, § 19, bl. 106.; v. d. Honert, *Gem. Zak.*, III, 364); hoewel die beslissing geheel van de onderwerpelijke verschilde.

»Doch aangenomen dat werkelijk *in casu* eene vrijspraak het gevolg van 's regters overwegingen had behooren te zijn, dan ontstaat de vraag, of de voorziening van den req. niet ontvankelijk te achten is. De Raad heeft menigmalen beslist, dat eene vrijspraak, welke eigenlijk een bedekt ontslag van regtsvervolging was, de gewone voorziening in cassatie niet verhindert; de Raad besliste nog onlangs, in de zaak van R., bij arr. van 7 April jl., dat het gemis van *dictum*, indien dit *dictum* volgens de motieven eene vrijspraak had moeten zijn, de gewone voorziening in cassatie niet ontvankelijk maakte. Bij andere arr^n. zag de Raad echter daarin schending van a. 210 S^t., en sprak den gereq. vrij, met vernietiging van het arr., waarbij het ontslag was uitgesproken. Vgl. arr. van 30 Aug. 1845 (*Ned. Regtspr*, XXII, § 27, bl. 140 volg.), en die in de noot aangehaald (vgl. v. d. Honert, *Strafr.*, XIV, n°. 841, bl. 74 volg.)

»Ik zoude echter meenen, dat, indien de motieven van 's regters uitspraak tot eene vrijspraak hadden moeten leiden, de gewone voorziening in cassatie tegen zoodanig arr. niet ontvankelijk te achten is, en geloof dat mitsdien reeds op dien grond dit beroep zal moeten worden afgewezen. Maar daarenboven geloof ik dat het aangevoerde *middel* is onaannemelijk. De req. beweert verkeerde toepassing van a. 642 B. W., a. 210 S^t. en de a. 401, 59 en 62 S^t., en wel *vooreerst*, omdat het ontslag van regtsvervolging berust op het begrip, dat men hier heeft gevonden eenen

schat, en dat dit begrip is onjuist *in casu*. Ik antwoord op deze bedenking, dat de grond van het ontslag, volgens de 5e overweging van het arr., deze is: dat aan den Hove van geene arglistige wegneming, *soustraction frauduleuse*, is gebleken, en dat de redenen, waarom de regter ten deze geene kwade trouw of fraude aanneemt, geheel aan zijne beslissing zijn overgelaten.

„Het overige gedeelte van de memorie treedt in een onderzoek van feiten en omstandigheden, waaruit zoude afgeleid moeten worden, dat de gereq^{s}. met arglist hebben gehandeld. Deze feiten en omstandigheden zijn eensdeels in het arr. niet vermeld, en kunnen dus niet als *in facto* bewezen door U.E.H.A. worden aangenomen; maar *ten andere*, al waren zij in het arr. vermeld, dan was de regter nog bevoegd te verklaren, dat zij de overtuiging van kwade trouw bij hem niet hadden gevestigd.

„Ik zie dus geen grond waarop het beklaagde arr. zoude behooren te worden vernietigd, en ik heb mitsdien de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot niet-ontvankelijk-verklaring van het beroep, en subsidiair tot verwerping van hetzelve; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij introductive dagvaarding aan de beide eerste gereq^{n}. was te laste gelegd: „van zich arglistig te hebben toegeëigend „een gedeelte van gelden, gouden en zilveren stukken, door hen „te zamen gevonden op den 12^{den} Nov. 1857, in en bij gelegen„heid van het delven eener sloot, gelegen onder de gemeente „Koudekerke, nabij de herberg „het Burgerhout,” en welke sloot „in eigendom toebehoort aan de gemeente Middelburg, en zulks, „voor wat betreft den 2^{n} gereq., na reeds te voren tot eene cor„rectionele gevangenisstraf van langer dan een jaar veroordeeld „te zijn geweest: — de derde beklaagde van zich medepligtig aan „bovengemeld feit te hebben gemaakt, door een gedeelte van de „bedoelde gelden, wetende dat die door misdrijf waren verkregen, „te verbergen, met het doel die alzoo voor zich te behouden;

»O., dat bij het aangeklaagde arr. wel is waar als bewezen is aangenomen, dat ten tijde en plaatse en op de wijze als bij dagvaarding was vermeld, ten aanzien der beide eerste gereq^n^. had plaats gehad eene toevallige vinding van diep onder den grond bedolven gelden, waarvan niemand als eigenaar bekend was, en het tot zich nemen daarvan door de beide eerste gereq^n^.; doch tevens is overwogen „»dat bij zoodanige toevallige vinding van »diep onder den grond bedolven gelden, waarvan niemand als »eigenaar bekend was, het tot zich nemen daarvan *op zich zelf* »*te goeder trouw* geschieden kan, en eerst dan zou blijken met »*arglist* geschied te zijn, wanneer de vinders *tegenover den regt-* »*matigen eigenaar of regthebbende* ontkend hadden zoodanige gel- »den gevonden te hebben,« terwijl al verder is geoordeeld, »dat »de policie, wetende dat in de nabijheid der vindingsplaats, »eenige jaren geleden een diefstal van gelden had plaats gehad, »(welke omstandigheid echter niet beweerd was, aan de ge- »req^n^. bekend geweest te zijn) zich uit dien hoofde met de »vinding der gelden heeft bemoeid, maar toch *niet geacht kan* »*worden ten deze eenen geheel onbekenden eigenaar*, *die wel-* »*ligt niet bestaat*, *te hebben vervangen*;« en dat »dus aan het »Hof van geene arglistige wegneming (*soustraction frauduleuse*) »is gebleken; en bij het wegvallen der hoofdzaak, ten opzigte »van den derden gereq. van zelve vervalt de *medepligtigheid* aan »genoemde, de beide eerste gereq^n^. betreffende feiten;«

»O., dat de beslissing, *dat aan het Hof niet is gebleken van arglist ten opzigte der beide eerste gereq^n^.*, van geheel *feitelijken* aard en voor geen onderzoek in cassatie vatbaar is;

»O., dat het op bovengenoemde gronden door het Hof, met bevestiging van het vonnis waarvan hooger beroep, uitgesproken *ontslag van alle regtsvervolging* met de daad steunt op het ontbreken van het bewijs van de schuld der gereq^n^ aan het hun bij dagvaarding te laste gelegde feit, en alzoo is te houden voor eene *vrijspraak*, en als zoodanig moet gelden;

»O., dat het beklaagde arr. dienvolgens valt in de termen van a. 210, al. 1, St., en dat, naar a. 381 van datzelfde Wetboek, in geval van *vrijspraak*, de cassatie niet kan worden gevorderd dan alleen in het belang der wet;

»Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijne voorziening in cassatie, en beveelt, dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat.»

N°. MCDXXIII. — Arrest van 26 Mei 1858.

(A. 216, 230 St.; a. 212 en 224 St.)

Heeft het Hof, door tegen den gereq. in casu *niet alleen toepasselijk te verklaren a.* 230 *St.*, *dat a. en a.* 216 *St. geschonden, en voorts, door zoowel de straf bij a.* 212, *als die bij a.* 224 *St. gesteld, toepasselijk te verklaren, die wetsbepalingen in verband met a.* 216 *St. verkeerd toegepast?* — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Overijssel is req. van cassatie tegen een arr. van dat Geregtshof, van den 27sten Febr. 1858, waarbij het Hof, regt doende in hooger beroep, een vonnis der Arr.-R. te Almelo, van den 29sten Dec. 1857, houdende schuldigverklaring van B. G., oud 37 jaren, daglooner, geboren te Enter, wonende te Rijssen, en W. P., oud 45 jaren, landbouwer, geboren en wonende te Rijssen, gereqn. in deze, aan feitelijke weêrspannigheid, door twee personen zonder wapenen tegen eenen veldwachter in de uitoefening zijner functiën gepleegd, en veroordeeling te dier zake van ieder tot eene gevannisstraf voor den tijd van zes weken, en solidair in de kosten, heeft bevestigd voor zoover die schuldigverklaring en veroordeeling betreft, doch heeft vernietigd voor zoover daarbij is nagelaten den tweeden beklaagde daarenboven te veroordeelen ter zake van het beleedigen door dreigementen van een bedienend beambte, tijdens deze was in de uitoefening zijner bedie-

ning, en waarbij het Hof, op nieuw regt doende, diensvolgens den tweeden beklaagde te dier zake heeft veroordeeld tot betaling eener geldboete van *f* 8.00, met verwijzing van de beide beklaagden, alhier gereq^{n}., solidair in de kosten, in hooger beroep gevallen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer DE Vos, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»Het *eenig* bij memorie voorgedragen *middel* van cassatie is: schending van a. 216 St., in verband met a. 14, n°. 1, der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, of in allen gevalle in verband met a. 230 St.

»Het verschil van gevoelen tusschen het O. M. en het aangevallen arr. bestaat dáárin, dat de regter in de bewezene feiten enkel feitelijken en gewelddadigen wederstand heeft gezien, terwijl het O. M. meent, dat op enkele dier feiten a. 14 n°. 1 voormeld, of althans a. 230 *C. P.* toepasselijk zoude zijn.

»Wij hebben dus na te gaan, wat als feitelijk bewezen is aangenomen.

»Het arr. verklaart te zijn bewezen: »dat de veldwachter — »in het Huurnerveld in surveillance zijnde tegen het plegen van »jagtdelicten, den eersten beklaagde, hem destijds onbekend, die »met een buks of geweer zich in dat veld bevond en op de »vlugt ging, heeft achtervolgd, ingehaald en aangehouden, en, »wijl hij zijn naam niet wilde opgeven, voor den burgemeester »heeft willen brengen;

»Dat de beide beklaagden zulks alstoen hebben pogen te ver»hinderen, en bij die gelegenheid aan genoemden veldwachter »stooten op de borst, en de eerste beklaagde mede krabben op »de handen hebben toegebragt.

»Dat vervolgens de eerste beklaagde zijn mes aan den tweeden »beklaagde heeft overgegeven, en dat de tweede beklaagde dat »mes den meergemelden veldwachter voor het lijf heeft gehouden, »onder het uiten der woorden: *los, of ik zal u snijden, dat de*

„*darmen op den grond spuiten*, en den stok, waarmede genoemde „veldwachter hem afweerde, heeft gepoogd te ontrukken."

„Behalve de qualificatiën van feitelijk en gewelddadig verzet, en beleediging door dreigementen, zou ik met den req. meenen, dat a. 230 *C. P.* toepasselijk was.

„Boven en behalve de *voies de fait*, welke ten deze het verzet opleveren, blijkt hier toch van het *toebrengen van stooten* op de borst en van krabben op de handen des veldwachters; en stooten en krabben zijn niet blootelijk gewelddadige tegenstand, maar vallen geheel onder het woord *frapper*, in a. 230 en 228 *C. P.* bedoeld.

„Het aangevallen arr. heeft de laatstgenoemde a. niet toepasselijk geacht, omdat de stooten en krabben strekten om den veldwachter te beletten den eersten beklaagde weg te brengen; dit kan het *criterium niet* zijn; het zou in strijd zijn met de bepaling van a. 216 *C. P.*, hetwelk bepaaldelijk op het oog heeft, dat bijzondere gewelddadigheden, *onder* of *bij* de wederspannigheid gepleègd, welke een afzonderlijk misdrijf zouden opleveren, niet onder het verzet begrepen mogen worden, maar strafbaar zijn volgens de op die misdrijven toepasselijke a. der strafwet.

„De req. heeft ook bij zijne memorie niet ten onregte gewezen op de niet aannemelijke gevolgen van dit systeem, door te duiden op het geval, dat het geweld bestaan had in eene zware verwonding of manslag.

„Inderdaad, indien bij het voormelde verzet door een der gereq^{n}. den veldwachter een steek ware toegebragt, welke diens dood ten gevolge had gehad, geloof ik niet, dat het Hof daarin eenvoudig verzet zou hebben gezien, hoezeer het in dat geval mede ontegenzeggelijk mogt zijn geweest, dat de steek was toegebragt, ten einde den veldwachter te beletten den aangehoudene mede te voeren.

„Het toebrengen van slagen, stooten, mishandeling, is bij de a. 230 en 228 *C. P.* afzonderlijk en zelfs zwaarder strafbaar ge-

steld, het kan alzoo niet verdwijnen onder de qualificatie van feitelijken en gewelddadigen wederstand, die te gelijken tijde mogt zijn gepleegd.

„Dit is ook het gevoelen, door dezen Raad steeds gehuldigd. Ik verwijs, ten bewijze daarvan, naar het arr. van 21 Oct. 1851, waarbij de vraag zuiver is beslist (v. d. Honert, *Strafr.*, 1851, II, 111; *Ned. Regtspr.*, XL, 85). Men zie ook de arrn. van 28 Dec. 1852 (v. d. Honert, *Strafr.*, 1852, II, 237; *Ned. Regtspr.*, XLIII, 324); van 28 Oct. 1846 (v. d. Honert, *Strafr.*, 1846, II, 318; *Ned. Regtspr.*, XXVI, 1); en van 2 Dec. 1851 (v. d. Honert, *Strafr.*, 1851, II, 200; *Ned. Regtspr.*, XL, 213).

„Stem ik tot dus verre in met het gevoelen van den req., ik mag dit niet doen waar hij a. 14, n$_o$. 1, der wet van 29 Junij 1854 toepasselijk acht, en wel om de eenvoudige reden, dat dit in strijd zou zijn met de feitelijke beslissing, in deze gegeven. Tot de toepassing toch van dit a., in verband met de a. 230 en 231 *C. P.*, wordt gevorderd, dat er bloedstorting, kwetsing of ziekte is ontstaan; hiervan is niet slechts niets gebleken, maar er is uitdrukkelijk aangenomen als „niet bewezen, dat de „voormelde toegebragte krabben bloedstorting of kwetsing heb„ben veroorzaakt.” Hier is dus toepasselijk hetgeen de Raad heeft uitgemaakt bij zijn arr. van 22 Junij 1852 (v. d. Honert, *Strafr.*, 1852, I, 305; *Ned. Regtspr.*, XLII, 144); „dat „namelijk de wet, *krabben* niet bepaaldelijk hebbende gerang„schikt onder *blessures*, geheel aan den regter heeft overgelaten „te beoordeelen, of eene door krabben toegebragte beleediging „eene kwetsing of *blessure* heeft opgeleverd.”

„De req. beweert wel, dat het, zoo noodig, nog nader zou kunnen worden uitgemaakt, dat *in casu*, door het toebrengen der krabben, werkelijk handwondjes zijn toegebragt, omdat de verklaring van den veldwachter des noods nader door getuigen zou kunnen worden bevestigd, dat de handen door de krabben bebloed wa-

ren, doch het behoeft geen betoog, dat daarop in cassatie geen acht mag worden geslagen.

„Ik heb mitsdien de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het aangevallen arr., voor zoover daarbij de a. 230 en 228, in verband met a. 216 *C. P.* niet zijn toegepast, en dat de Raad, ten principale in dit opzigt alsnog regt doende, de gereqⁿ. veroordeele tot gelijke straf, waartoe zij bij het aangevallen arr. zijn veroordeeld, en in de kosten, op de voorziening in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij het beklaagde arr. op wettige bewijsmiddelen *in facto* is aangenomen, dat de genoemde veldwachter, op Zondag den 29sten Nov. 1857, in het Huurnerveld, in de gemeente Wierden, op surveillance zijnde tegen het plegen van jagtdelicten, den eersten beklaagde, hem destijds onbekend, die met een buks of geweer zich in dat veld bevond en op de vlugt ging, heeft achtervolgd, ingehaald en aangehouden, en denzelven, wijl hij zijnen naam niet wilde opgeven, voor den burgemeester heeft willen brengen; dat de beide beklaagden zulks alstoen hebben pogen te verhinderen, en bij die gelegenheid aan genoemden veldwachter stooten op de borst; en de eerste beklaagde mede krabben op de handen, hebben toegebragt; dat vervolgens de eerste beklaagde zijn mes aan den tweeden beklaagde heeft overgegeven, en dat deze dat mes den gemelden veldwachter voor het lijf heeft gehouden, onder het uiten der woorden: ***los, of ik zal u snijden, dat de darmen op den grond spuiten***, en den stok, waarmede genoemde veldwachter hem afweerde, heeft gepoogd te ontrukken; dat het echter niet is bewezen, dat de voormelde aan den veldwachter toegebragte krabben bloedstorting of kwetsing hebben veroorzaakt;

„O., dat deze bewezene daadzaken, ofschoon als ééne doorloopende handeling te regt gequalificeerd: feitelijke en gewelddadige wederstand tegen eenen veldwachter, handelende ter uit-

voering der wet, en alzoo, volgens a. 209 St., wederspannigheid, gepleegd door twee personen zonder wapenen, waartegen bij a. 212, tweede zinsnede, gevangenisstraf van zes dagen tot zes maanden is bedreigd, en volgens a. 218 van dat Wetboek, daarenboven eene boete van 16 tot 200 franken kan worden uitgesproken, tevens opleveren niet slechts, zoo als bij het beklaagde arr. is aangenomen, het wanbedrijf van het beleedigen door dreigementen van een bedienend beambte, tijdens deze was in de uitoefening zijner bediening, voorzien bij a. 224 van hetzelfde Wetboek, maar ook, gelijk door den req. is beweerd, het plegen van gewelddadigheid, van de soort bij a. 228 uitgedrukt, jegens een bedienend beambte, onder of ter gelegenheid van de waarneming van zijne dienst begaan, waarop bij a. 230 van hetzelfde Wetboek eene gevangenisstraf van ééne tot zes maanden is gesteld; doch dat, vermits geene bloedstorting of kwetsing bewezen is, in die daadzaken niet is gelegen het misdrijf, bij het door den req. aangehaalde a. 14 der wet van den 29sten Junij 1854 omschreven;

»O., dat bij a. 216 St. is bepaald, dat de daders der misdaden en wanbedrijven, gedurende of ter gelegenheid van eene wederspannigheid gepleegd, gestraft zullen worden met de straffen tegen ieder derzelve gesteld, in geval deze straffen zwaarder zijn dan die van de wederspannigheid zelve;

»O., dat tegen het, in voege voorschreven, ter gelegenheid der wederspannigheid gepleegde wanbedrijf, voorzien bij gemeld a. 230 St., eene zwaardere straf, doch tegen het mede ter gelegenheid der wederspannigheid door den tweeden gereq. gepleegde wanbedrijf, omschreven bij a. 224 van hetzelfde Wetboek, eene ligtere straf dan die van de wederspannigheid zelve is bedreigd;

»O., dat mitsdien tegen de gereqn. alleen had behooren te worden toepasselijk verklaard de straf, bij a. 230 van gezegd Wetboek bedreigd, en dat mitsdien het Hof, door dit na te laten, dit a. in verband met gemeld a. 216 heeft geschonden,

en voorts, door zoowel de straf bij a. 213 als die bij a. 224 van het gezegde Wetboek gesteld, toepasselijk te verklaren, deze wetsbepalingen, in verband met meergemeld a. 216, verkeerdelijk heeft toegepast;

»Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde arr., in hooger beroep gewezen; en krachtens a. 105 R. O. ten principale regt doende op het hooger beroep, doet te niet het vonnis der Arr.-R. te Almelo, waarvan hooger beroep, voor zoover de qualificatie en de veroordeeling betreft, en te dien opzigte op nieuw regt doende:

»Verklaart dat de bewezene daadzaken daarstellen het wanbedrijf van wederspannigheid, door twee personen zonder wapenen gepleegd, voorzien bij de a. 209 en 212, 2° gedeelte, van het Wetb. v. Strafr., en tevens de wanbedrijven: 1°. van het toebrengen van stooten aan, en 2°. van het beleedigen door dreigementen van een bedienend beambte in de waarneming zijner bediening, voorzien bij a. 230, in verband met a. 228, en bij a. 224 van hetzelfde Wetboek, het eerste door de beide gereq^{s}., het laatste door den tweeden gereq. ter gelegenheid der wederspannigheid gepleegd;

»Verklaart, krachtens a. 216 van gemeld Wetboek, op de beide gereq^{n}. van toepassing de straf, bedreigd bij a. 230 van hetzelfde Wetboek, luidende, enz.;

»Veroordeelt hen diensvolgens tot eene gevangenisstraf, ieder voor den tijd van zes weken, alsmede solidair in de kosten, in cassatie gevallen.»

VERZAMELING VAN ARRESTEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN,

DOOR WIJLEN

JOAN VAN DEN HONERT THz.,
laatstelijk Hoofd-Commies bij het Ministerie van Justitie;

VOORTGEZET DOOR

Mr. J. C. M. VAN DEN HONERT,
Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Brielle,

EN

Mr. C. C. E. d'ENGELBRONNER,
Advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden, enz.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

1858.

TWEEDE DEEL.

'S GRAVENHAGE,
MARTINUS NIJHOFF.

1859.

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN,

DOOR WIJLEN

JOAN VAN DEN HONERT THz.,
laatstelijk Hoofd-Commies bij het Ministerie van Justitie;

VOORTGEZET DOOR

MR. J. C. M. VAN DEN HONERT,
Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Brielle,

EN

MR. C. C. E. D'ENGELBRONNER,
Advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden, enz.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

1858.

TWEEDE DEEL.

'SGRAVENHAGE,
MARTINUS NIJHOFF.

1859.

CHRONOLOGISCHE AANWIJZING

DER

ARRESTEN

IN DE

AFDEELING

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

1858.

DEEL II.

---

het Hof in Z.holl., te onderzoeken naar feiten, waarvoor niet was verwezen, en als strafbare rebellie aan te merken, *eenedeels* feiten, welke het Hof van Z.holl. had verklaard te zijn noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding, en waarvoor het Hof had ontslagen van alle regtsvervolging, *anderdeels* feiten, waarvan het Hof in Z.holl. had vrij gesproken? — Neen.

Arrest van den 1 Junij 1858, n°. MCDXXV, bladz. 7.

CODE PÉNAL.

Art. 40. Heeft het voorschrift van a. 40 *C. P.*, dat de duur der correctionele gevangenisstraf niet minder dan 6 dagen zal mogen zijn, alleen betrekking op de gewone correctionele gevangenisstraf, niet op de later ingevoerde gevangenisstraf, in eenzame opsluiting te ondergaan? — Ja.

Arrest van den 9 Nov. 1858, n°. MCDLXIV, bladz. 214.

Artt. 62 en 63. Behooren de helers van gestolen goed tot de medepligtigen? — Ja.

Arrest van den 14 Junij 1858, n°. MCDXXIX, bladz. 41.

Art. 68. Is de bevoegdheid van den regter, om, bij eene veroordeeling tot gevangenisstraf, den duur eener vroegere veroordeeling in rekening te brengen, beperkt tot het geval dat de beklaagde vroeger tot eene criminele gevangenisstraf is veroordeeld? — Ja.

Arrest van den 23 Junij 1858, n°. MCDXXXV, bladz. 73.

Artt. 101 en 214. Zijn de a. 206 en 211 Sv., in verband met de a. 214 en 101 *C. P.*, geschonden, door de vier req^{n}. schuldig te verklaren aan gewapende rebellie, zonder bepaaldelijk te onderzoeken en uit te maken, welke bepaalde werktuigen door meer dan twee der req^{n}. zijn gevoerd, om daarna te beslissen, of die bepaalde werktuigen al dan niet als *wapens* in den zin der wet zijn aan te merken? — Neen.

Arrest van den 1 Junij 1858, n°. MCDXXV, bladz. 7.

Artt. 150 en 151. Is er te regt verstaan, dat een der vereischten voor het aanwezen der misdaad van valschheid ontbreekt, wanneer *in facto* is aangenomen, dat de mogelijkheid tot benadeeling ontbreekt? — Neen.

Arrest van den 19 Julij 1858, n°. MCDXXXVII, bladz. 87.

Artt. 209, 213 en 217. Stelt hetgeen door het Hof in Raadkamer *in facto* is aangenomen, het misdrijf daar van we-

derspannigheid, zoo als die in a. 209 *C. P.* wordt omschreven, doch gepleegd door minder dan 20 personen en zonder wapenen, naar a. 211 *C. P.*, laatste gedeelte? — JA.

Kan er *in casu* sprake wezen van de toepasselijkheid van a. 217 *C. P.?* — NEEN.

Kan de vraag, of de gunstige bepaling van a. 213 *C. P.* toepassing mag vinden, ooit te pas komen bij de behandeling van de zaak in Raadkamer? — NEEN.

Arrest van den 8 Nov. 1858, n°. MCDLXIII, bladz. 202.

Art. 231. Hangt de toepasselijkheid van a. 231 *C. P.* niet eeniglijk af van de vraag, of de dood binnen 40 dagen uit gewelddadigheden zij gevolgd? — JA.

Arrest van den 20 Junij 1858, n°. MCDXXXVIII, bl. 94.

Art. 277. Heeft het Hof de a. 207, 227, 6°, en 247 Sr., j^is^. a. 277 *C. P.* en 19 der wet van 29 Junij 1854, *St.* no. 102, geschonden, door aan de bij zijn arrest uitgesproken gevangenisstraf van 3 maanden de bepaling toe te voegen, dat deze gevangenisstraf moet gerekend worden te zijn begrepen in de gevangenisstraf van gelijken duur, bij arr. van 24 Mrt. 1857 opgelegd? — JA.

Arrest van den 23 Junij 1858, n°. MCDXXXV, bladz. 73.

Artt. 283—289. Mag, in gevallen waarin a. 283 *C. P.* toepasselijk is, de schrijver (de auteur) van zoodanige werken den drukker aanwijzen, met dit gevolg, dat hij zich daardoor aan de gewone straf kan onttrekken? — NEEN.

Arrest van den 23 Junij 1858, n°. MCDXXXIV, bladz. 68.

Art. 364. Moet de regter, vermeenende (zonder aanneming van verzachtende omstandigheden) het *minimum* der *correctionele* gevangenisstraf, bij a. 346 *C. P.* gesteld, te kunnen opleggen, zoo hij daarbij tevens gebruik maakt van de bevoegdheid, hem bij de wet van 28 Junij 1851, *St.* n°. 68, gegeven, den duur dezer eenzame opsluiting bepalen op 3 dagen? — JA.

Arrest van den 9 Nov. 1858, n°. MCDLXIV, bladz. 214.

Art. 361. Valt hij, die als *getuige* eene valsche verklaring aflegt, ten einde zich zelven niet te beschuldigen, onder het bereik van a. 361 *C. P.?* — NIET BESLIST.

Arrest van den 29 Sept. 1858, n°. MCDLIV, bladz. 169.

Art. 367. Moet hij, die onderscheidene exemplaren van een gedrukt stuk aan onderscheidene personen heeft toegezonden,

geacht worden zoodanig stuk in den zin van a. 367 *C. P.* te hebben verspreid? — JA.

Arrest van den 1 Dec. 1858, n°. MCDLXVII, bladz. 230.

Artt. 367 en 371. Stelt het aan den gereq. te last gelegde en als bewezen aangenomen feit het wanbedrijf daar van lastering in een ongedrukt geschrift, dat aangeslagen (*affiché*) is geworden, en waarin aan met namen genoemde openbare autoriteiten daden zijn te laste gelegd, die, in geval zij plaats hadden, die autoriteiten aan de verachting en den haat der burgers zouden blootstellen? — JA.

Arrest van den 8 Junij 1858, n°. MCDXXVIII, bladz. 32.

Artt. 367 en 375. Is eene stoep, onmiddellijk aan de openbare straat gelegen, hierdoor mede eene openbare plaats? — JA.

Arrest van den 28 Sept. 1858, n°. MCDL, bladz. 153.

Artt. 381 en 385. Wordt voor diefstal met of met behulp van geweldpleging, wel vereischt dat de geweldpleging den diefstal zij vooraf gegaan; of alleen dat er geweldpleging hebbe plaats gevonden bij gelegenheid van de volvoering der misdaad? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Is de volvoering van een diefstal beperkt tot het misdadig wegnemen van het gestolene; of behooren daartoe ook, bij betrapping op heeterdaad, de handelingen om die vlugt ten uitvoer te brengen? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Arrest van den 28 Sept. 1858, n°. MCDLI, bladz. 157.

Art. 386, n°. 4. Is a. 386, n°. 4, *C. P.* juist toegepast op een bediende van een schipper, het zij men den oorspronkelijken Franschen tekst, het zij die van de officiële vertaling van het Wetb. van Strafr. raadplege? — JA.

Arrest van den 21 Dec. 1858, n°. MCDLXIX, bladz. 240.

Art. 401. Is er sprake van diefstal door lastgeving, wanneer iemand door een derden persoon ten nadeele van den eigenaar een bos witsen doet wegnemen, zoodat er aan medepligtigheid kan worden gedacht? — NEEN.

Arrest van den 1 Junij 1858, n. MCDXVII, bladz. 27.

Art. 405. Kan de eenvoudige voorstelling om te koopen wel worden aangemerkt als eene bedriegelijke kunstgreep? — NEEN.

Arrest van den 2 Aug. 1858, n°. MCDXLIII, bladz. 118.

Art. 405. Zijn in de gegevene feitelijke beslissing — het omkleeden van een stuk ranzige of garstige boter met een rand

of dun bekleedsel van goede boter — de bestanddeelen aanwezig van het misdrijf, voorzien bij a. 405 *C. P.?* — Ja.

Arrest van den 13 Oct. 1858, n°. MCDLVIII, bladz 183.

Art. 475, n°. 5. Is bij het aangevallen vonnis, door alleen op te nemen den tekst van a. 475, *initio* en n°. 5, *C. P.*, houdende de *strafbepaling*, maar niet dien van het door de Regtb. in deze aangehaalde a. 47 van het provinciaal regl. op het toezigt der wegen in de prov. Groningen, van 1854, *Prov. blad* n°. 61, houdende de *verbodsbepaling*, en alzoo de omschrijving der gepleegde overtreding, a. 211 Sv. geschonden? — Ja.

Arrest van den 12 Oct. 1858, n°. MCDLVII, bladz. 180.

Art. 475, n°. 7. Is het eene algemeen erkende eigenschap van alle honden, om in meerdere of mindere mate wild op te sporen of te vangen; en zou men, die eigenschap voor kwaadaardigheid aannemende, niet alle honden als kwaadaardige beesten, en hun losloopen als verboden moeten beschouwen? — Ja.

Arrest van den 5 Oct. 1858, n°. MCDLVI, bladz. 176.

Art. 475, n°. 8. Wordt er, om a. 475, n°. 8, *C. P.* te kunnen toepassen, wel gevorderd, dat met het voorwerp, waarmede geworpen werd, de persoon onmiddellijk getroffen zij? — Neen.

Arrest van den 1 Junij 1858, n°. MCDXXVI, bladz. 22.

Art. 476. Kan eene geweldoefening, bij de beschuldiging voorgekomen als verzwarende omstandigheid van een diefstal of poging daartoe, bij vrijspraak van dit misdrijf, nogtans op zich zelve eene veroordeeling te weeg brengen ex a. 475, n°. 8, en 476 *C. P.?* — Ja.

Arrest van den 1 Junij 1858, no. MCDXXVI, bladz. 22.

WET VAN 6 MAART 1818, *Staatsblad* n°. 12, en KONINKLIJK BESLUIT VAN 31 JANUARIJ 1824, *Staatsblad* n°. 19.

Art. 1 der wet en artt. 3 en 7 van het besluit. Zijn de a. 3 en 7 van het Kon. besluit van 31 Jan. 1824, *St.* no. 19, in verband met a. 1 der wet van 6 Mrt. 1818, *St.* n°. 12, geschonden, door te beslissen, dat niet het oprigten van fabrijken enz., bij dat besluit opgenoemd, zonder de vereischte vergunning, een misdrijf oplevert, maar alleen de overtreding van het verbod tot voortzetting der fabrijk? — Niet beslist.

Arrest van den 26 Oct. 1858, no. MCDLXI, bladz. 197.

WETTEN VAN 16 MEI 1829, *Staatsblad* n°. 34, en 1 JUNIJ 1830, *Staatsblad* n°. 15.

Art. 6 der wet van 16 Mei 1829, *St.* n°. 34, en a. 7 der wet van 1 Junij 1830, *St.* n°. 15. Betreffen a. 6 der wet van 16 Mei 1829, *St.* n°. 34, en a. 7 der wet van 1 Junij 1830, *St.* n°. 15, alleen laster bij geschrifte, daarstellende in zooverre eene uitzondering op hetgeen bij de algemeene bepalingen van strafregt ten aanzien van verjaring is verordend? — JA.

Arrest van den 2 Aug. 1858, no. MCDXLII, bladz. 113.

WET VAN 28 JUNIJ 1851, *Staatsblad* n°. 68.

Artt. 1 en 2. Moet de regter, vermeenende (zonder aanneming van verzachtende omstandigheden) het *minimum* der *correctionele* gevangenisstraf, bij a. 346 *C. P.* gesteld, te kunnen opleggen, zoo hij daarbij tevens gebruik maakt van de bevoegdheid, hem bij de wet van 28 Junij 1851, *St.* n°. 68, gegeven, den duur der eenzame opsluiting bepalen op drie dagen? — JA.

Arrest van den 9 Nov. 1858, n°. MCDLXIV, bladz. 214.

WET VAN 29 JUNIJ 1854, *Staatsblad* n°. 102.

Art. 19. Heeft het Hof de a. 207, 227, 6°., en 247 Sr., jis. a. 277 *C. P.* en 19 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, geschonden, door aan de bij zijn arr. uitgesproken gevangenisstraf van 3 maanden de bepaling toe te voegen, dat deze gevangenisstraf moet gerekend worden te zijn begrepen in de gevangenisstraf van gelijken duur, bij arr. van 24 Mrt. 1857 opgelegd? — JA.

Arrest van den 23 Junij 1858, no. MCDXXXV, bladz. 73.

WET VAN 7 MEI 1856, *Staatsblad* n°. 32.

Art. 11. Is er schending van a. 4 der wet, houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koningrijk, en a. 3 der wet op den overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving, en verkeerde toepassing van a. 11 der wet van den 7n Mei 1856, *St.* n°. 32, door dit laatste a. toepasselijk te achten op de reqn., die vóór dat deze wet verbindend was zijn aangemonsterd? — NEEN.

Arrest van den 1 Junij 1858, n°. MCDXXV, bladz. 7.

REGLEMENT OP HET TOEZIGT DER WEGEN IN DE PROV. GRONINGEN, VAN 1854, *Prov. blad* n°. 61.

Art. 47. Is bij het aangevallen vonnis, door alleen op te nemen den tekst van a. 475, *initio* en n°. 5, *C. P.*, houdende de *strafbepaling*, maar niet dien van het door de Regtbank in deze van toepassing geoordeelde a. 47 van bovenstaand provinciaal reglement, houdende de *verbodsbepaling*, en alzoo de omschrijving der gepleegde overtreding, a. 211 Sv. geschonden? — Ja.

Arrest van den 12 Oct. 1858, no. MCDLVII, bladz. 180.

WET HOUDENDE ALGEMEENE BEPALINGEN DER WETGEVING VAN HET KONINGRIJK, EN DIE OP DEN OVERGANG VAN DE VROEGERE TOT DE NIEUWE WETGEVING.

Art. 4 der wet houdende Alg. Bep., en a. 3 op den Overgang. Is er schending van a. 4 der wet houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koningrijk, en van a. 3 der wet op den overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving, en verkeerde toepassing van a. 11 der wet van den 7ⁿ Mei 1856, *St.* n°. 32, door dit laatste a. toepasselijk te achten op de reqⁿ., die vóór dat deze wet verbindend was, zijn aangemonsterd? — Neen.

Arrest van den 1 Junij 1858, n°. MCDXXV, bladz. 7.

WETBOEK VAN STRAFVORDERING.

Art. 36. Is het voor de wettigheid van het proces-verbaal wegens een door den regter-commissaris gehoorden getuige niet ten eenemale onverschillig, of het al dan niet door den getuige is mede onderteekend? — Ja.

Behoort het in beslagnemen van het lijk van een verslagene en het overgeven van dat lijk ter schouwing aan deskundigen, tot de ambtsverrigtingen, door de wet aan den regter-commissaris opgedragen? — Ja.

Moeten alzoo de processen-verbaal van die ambtsverrigtingen beschouwd worden als authentieke acten, in wettelijken vorm verleden enz., waarop, volgens a. 36 Sv., de bepalingen omtrent de kracht van bewijs in burgerlijke zaken van toepassing zijn, en welke stukken niet onderworpen zijn aan de formaliteit der vermelding, dat zij zijn opgemaakt op den ambtseed? — Ja.

Arrest van den 2 Aug. 1858, n°. MCDXLIV, bladz. 121.

Artt. 60 en 181. Is de dagvaarding nietig, welke aan achter-

geblevene getuigen in eene strafzaak is beteekend door een dienaar der openbare magt, bij het Wetb. van Strafv. niet aangewezen tot het doen van dagvaardingen aan getuigen ter verschijning ter openbare correctionele teregtzitting? — JA.

Arrest van den 31 Dec. 1858, n°. MCDLXXI, bladz. 251.

Art. 119. Is de onderscheiding tusschen misdaad *bedreven in medepligtigheid* met anderen *en* medepligtigheid *bedreven door heling*, nadat de diefstal geheel voltooid was, juist, met het oog op a. 119ᵇ Sr.? — NEEN.

Zijn de Arr.-Rⁿ. bevoegd kennis te nemen van diefstal in medepligtigheid, al is het dat de geheelde goederen ontvreemd zijn door iemand beneden de 16 jaren oud, en heler noch dader verkeeren in het geval, bij a. 119ᵇ Sr. voorzien? — NEEN.

Arrest van den 14 Junij 1858, n°. MCDXXIX, bladz. 41.

Artt. 129 en 130. Bestaat er zamenhang van misdrijf tusschen de overtreding van den tapper, die gelagmakende personen na bezetten tijd ten zijnent houdt, zonder hen te hebben aangemaand om vóór het bepaalde uur te vertrekken of van hunne weigering om te vertrekken aan de policie te hebben kennis gegeven, — en de overtreding dier personen als bezoekers eener herberg na verboden tijd? — NEEN.

Arrest van den 21 Sept. 1858, no. MCDIL, bladz. 147.

Artt. 135, 143 en 147. Volgt uit de onderscheidene bepalingen van het Wetb. van Strafv. omtrent het arr. van teregtstelling en de acte van beschuldiging niet ten duidelijkste, dat er tusschen beiden zoodanig naauw verband bestaat, dat de acte van beschuldiging behoort te worden opgemaakt geheel in overeenstemming met dat arr.; en geldt zulks ook bepaaldelijk omtrent het slot dier acte, hetwelk het resumé van het corps dier acte inhoudt? — JA.

Arrest van den 1 Junij 1858, n°. MCDXXIV, bladz. 1.

Art. 175. Is a. 175, jᵒ. a. 445 en 438 Sr. geschonden, wanneer de opgaven van den verslagene en het verslag van deskundigen alleen hebben gediend tot inlichting van den regter? — NEEN.

Arrest van den 23 Junij 1858, n°. MCDXXXII, bladz. 60.

Art. 176. Sluit a. 176 Sr. 's Hofs bevoegdheid uit, om, wanneer het zulks in het belang der justitie noodig acht, ook in andere gevallen, dan bij dat a. worden omschreven, een uitstel te verleenen voor de behandeling der zaak? — NEEN.

Arrest van den 28 Aug. 1858, n°. MCDXLVI, bladz. 133.

Art. 188. Is er aan het bepaalde bij a. 188 Sr. voldoende uit-

voering gegeven, wanneer het Hof, een getuige onder eede gehoord hebbende, die later bekent tot den beschuldigde te staan in eenen uitgesloten graad van bloedverwantschap, op requisitoir van het O. M. beslist, dat op dit getuigenis geen acht kan worden geslagen, en bij het arr. van veroordeeling die beslissing geëerbiedigd heeft? — JA.

Arrest van den 28 Aug. 1858, n°. MCDXLV, bladz. 128.

Artt. 188, 427 en 445. Zijn de a. 445 en 188, § 1, j°. 427 Sg., geschonden, door, met overname der overwegingen des eersten regters, diens vonnis te bevestigen, niettegenstaande daarbij als verklaring van een bevoegden getuige is aangenomen die van den zwager des beklaagden, die zonder eedsaflegging was gehoord? — JA.

Arrest van den 19 Oct. 1858, n°. MCDLIX, bladz. 188.

Art. 202. Zijn de a. 202, j^is^. a. 227 en 247 Sg. geschonden, waar niet blijkt dat de beklaagde in de gelegenheid is gesteld geweest om op de dupliek en repliek van het O. M. te antwoorden en om het laatst te spreken? — JA.

Arrest van den 2 Aug. 1858, n°. MCDXL, bladz. 101.

Art. 202. Zijn de a. 202, j^is^. a. 227 en 253 Sg. geschonden, wanneer, volgens het proces-verbaal der teregtzitting, de voorzitter der Regtbank onmiddellijk na het requisitoir van het O. M. het onderzoek heeft gesloten verklaard, en alzoo niet blijkt, dat de beklaagde gelegenheid heeft gehad om hierop te antwoorden en het laatst te kunnen spreken? — JA.

Arrest van den 26 Oct. 1858, n°. MCDLXI, bladz. 197.

Art. 206. Bestaat er overschrijding van regtsmagt en schending en verkeerde toepassing der a. 206 en 211 Sg., in verband met a. 106 R. O., omdat het Hof, in strijd met het arr. van den H.-R., heeft gecognosceerd van de beschuldiging van *rebellie tegen den eersten stuurman*, schoon de H.-R. het arr. van het Hof in Z.holl. slechts had vernietigd en de zaak verwezen, *voor zoover de voorziening* tegen dit arr. was gerigt, en de H.-R. beslist had, dat die voorziening tegen het arr. slechts was gerigt, *voor zoover de req^n^. daarbij zijn schuldig verklaard aan rebellie tegen den kapitein, en deswege veroordeeld?* — NEEN.

Bestaat er overschrijding van regtsmagt en schending der a. 206, 211 en 218 Sg., in verband met a. 106 R. O., door, in strijd met het arr. van den H.-R. en de in kracht van gewijsde gegane beslissingen van het arr. van het Hof van Z.holl., te onderzoeken naar feiten, waarvoor niet was verwezen, en als strafbare rebellie aan te merken, *eensdeels* feiten, welke het Hof in Z.holl. had verklaard te zijn noch

misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding, en waarvoor dat Hof had ontslagen van alle regtsvervolging; *anderdeels* feiten, waarvan het Hof in Z.holl. had vrijgesproken? — NEEN.

Arrest van den 1 Junij 1858, n°. MCDXXV, bladz. 7.

Art. 206. Zijn de a. 206 en 211 Sv. geschonden, door de vier reqn. schuldig te verklaren aan rebellie tegen den kapitein en den eersten stuurman, zonder behoorlijk te onderzoeken en uit te maken, welk *bepaald* feit van rebellie door elk der vier reqn. was gepleegd tegen den eersten stuurman, en welk *bepaald* feit van rebellie door den 4n. req. was gepleegd tegen den kapitein? — NEEN.

Zijn de a. 206 en 211 Sv., in verband met de a. 214 en 101 *C. P.*, geschonden, door de vier reqn. schuldig te verklaren aan gewapende rebellie, zonder bepaaldelijk te onderzoeken en uit te maken, welke bepaalde werktuigen door meer dan twee der reqn. zijn gevoerd, om daarna te beslissen, of die bepaalde werktuigen al dan niet als *wapens* in den zin der wet zijn aan te merken? — NEEN.

Arrest van den 1 Junij 1858, n°. MCDXXV, bladz. 7.

Art. 206. Blijkt uit de overweging: „dat het mitsdien niet is „bewezen, dat de gereq. de patiente nog zoude behandeld „hebben," dat de regter werkelijk een onderzoek heeft ingesteld naar de te laste gelegde daadzaken? — JA.

Is in de negatieve beslissing: „dat na den 13n Nov. 1856 „geene behandeling heeft plaats gehad," het onderzoek begrepen naar de te laste gelegde behandeling in 1857? — JA.

Wordt bij zoodanig eene negatieve beslissing eene aanvoering van 's regters *motieven* vereischt? — NEEN.

Komt er bij aanneming van verjaring en niet-ontvankelijk-verklaring van het O. M., wel een onderzoek naar schuld te pas? — NEEN.

Arrest van den 15 Junij 1858, n°. MCDXXX, bladz. 47.

Art. 206. Wordt door het Hof voldoende gemotiveerd de beslissing, dat het niet dieper toebrengen van den steek geweest is eene toevallige omstandigheid, niet van den wil des beschuldigden afhankelijk? — JA.

Arrest van den 23 Junij 1858, n°. MCDXXXIII, bladz. 65.

Art. 206. Behoeft de regter in appel, eene ligtere straf uitsprekende dan die van den regter *a quo*, rekenschap te geven van de redenen, waarom hij zich niet heeft vereenigd met de uitspraak des eersten regters? — NEEN.

Arrest van den 23 Junij 1858, n°. MCDXXXV, bladz. 73.

Art. 206. Is beraadslaagd en beslist over al de daadzaken, die

voor de toepassing der wet ten aanzien der qualificatie van *nacht* en *inklimming* moeten in aanmerking worden genomen, wanneer omtrent die qualificatie van *nacht* en *inklimming* in het arrest geen enkel woord voorkomt? — NEEN.

Arrest van den 20 Julij 1858, n°. MCDXXXIX, bladz. 97.

Art. 206. Kunnen de a. 206 en 211 Sv. alleen dan geschonden heeten, wanneer de motieven voor eene gegevene beslissing geheel ontbreken; zoodat eene meerdere of mindere duidelijkheid of het minder afdoende der beweegredenen geen schending dier a. daarstelt? — JA.

Arrest van den 28 Aug. 1858, n°. MCDXLV, bladz. 128.

Art. 206. Heeft het Hof, door eene bekentenis, voor den regter-commissaris afgelegd en ter openbare teregtzitting door den griffier voorgelezen, maar door den beschuldigde *virtualiter* herroepen, mede als bewijsmiddel aan te nemen, de wet met juistheid toegepast? — JA.

Arrest van den 28 Aug. 1858, n°. MCDXLVII, bladz. 139.

Art. 206. Kon er *in casu*, nadat de feiten, bij de dagvaarding te laste gelegd, waren onderzocht en beslist, als te betreffen het helen van goederen, voortkomende van één doorloopenden diefstal, wel sprake zijn van een afzonderlijk onderzoek en beslissing nopens het helen der uit den winkel en der uit den hondenwagen ontvreemde goederen? — NEEN.

Arrest van den 26 Oct. 1858, n°. MCDLX, bladz. 191.

Art. 211. Bestaat er overschrijding van regtsmagt en schending en verkeerde toepassing der a. 206 en 211 Sv., in verband met a. 106 R. O., omdat het Hof, in strijd met het arr. van den H.-R., heeft gecognosceerd van de beschuldiging van *rebellie tegen den eersten stuurman*, schoon de H.-R. het arr. van het Hof in Z.holl. slechts had vernietigd en de zaak verwezen, *voor zoover de voorziening* tegen het arr. slechts was gerigt, *voor zoover de req^{n}. daarbij zijn schuldig verklaard aan rebellie tegen* den kapitein en deswege veroordeeld? — NEEN.

Bestaat er overschrijding van regtsmagt en schending der a. 206, 211 en 218 Sv., in verband met a. 106 R. O., door, in strijd met het arr. van den H.-R. en de in kracht van gewijsde gegane beslissingen van het Hof van Z.holl., te onderzoeken naar feiten, waarvoor niet was verwezen, en als strafbare rebellie aan te merken, *eensdeels* feiten, welke het Hof in Z.holl. had verklaard te zijn noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding, en waarvoor het Hof had ont-

slagen van alle regtsvervolging; *anderdeels* feiten, waarvan het Hof in Z.holl. had vrijgesproken? — NEEN.

Arrest van den 1 Junij 1858, n°. MCDXXV, bladz. 7.

Art. 211. Zijn de a. 206 en 211 Sv. geschonden, door de vier req^n. schuldig te verklaren aan rebellie tegen den kapitein en den eersten stuurman, zonder behoorlijk te onderzoeken en uit te maken, welk *bepaald* feit van rebellie door elk der vier req^n. was gepleegd tegen den eersten stuurman en welk *bepaald* feit door den 4^n req. was gepleegd tegen den kapitein? — NEEN.

Zijn de a. 206 en 211 Sv., in verband met de a. 214 en 101 *C. P.*, geschonden, door de 4 req^n. schuldig te verklaren aan *gewapende* rebellie, zonder bepaaldelijk te onderzoeken en uit te maken, welke werktuigen door meer dan twee der req^n. zijn gevoerd, en daarna te beslissen, of die bepaalde werktuigen al dan niet als *wapens* in den zin der wet zijn aan te merken? — NEEN.

Arrest van den 1 Junij 1858, n°. MCDXXV, bladz. 7.

Art. 211. Blijkt uit de overweging: „dat het mitsdien niet is „bewezen, dat de gereq. de patiente nog zoude behandeld „hebben," dat de regter werkelijk een onderzoek heeft ingesteld naar de te last gelegde feiten? — JA.

Is in de negatieve beslissing: „dat na 13 Nov. 1856 geene „behandeling heeft plaats gehad," het onderzoek begrepen naar de te laste gelegde behandeling in 1857? — JA.

Wordt bij zoodanig eene negatieve beslissing eene aanvoering van 's regters *motieven* vereischt? — NEEN.

Komt er bij aanneming van verjaring en niet-ontvankelijkheid van het O. M. wel een onderzoek naar schuld te pas? — NEEN.

Arrest van den 15 Junij 1858, n°. MCDXXX, bladz. 47.

Art. 211. Was *in casu* door het Hof voldoende gemotiveerd de beslissing, dat het niet dieper toebrengen van den steek geweest is eene toevallige omstandigheid, niet van den wil des beschuldigden afhankelijk? — JA.

Arrest van den 23 Junij 1858, n°. MCDXXXIII, bladz. 65.

Art. 211. Behoeft de regter in appel, eene ligtere straf uitsprekende dan die van den regter *a quo*, rekenschap te geven van de redenen, waarom hij zich niet heeft vereenigd met de uitspraak des eersten regters? — NEEN.

Arrest van den 23 Junij 1858, n°. MCDXXXV, bladz. 73.

Art. 211. Moet het arr. ook gemotiveerd zijn opzigtens om-

standigheden, van wier bestaan den regter niet is gebleken? — Neen.

Arrest van den 20 Julij 1858, no. MCDXXXVIII, bladz. 94.

Art. 211. Is *in casu* beraadslaagd en beslist over al de daadzaken, die voor de toepassing der wet ten aanzien der qualificatie van *nacht* en *inklimming* moeten in aanmerking worden genomen, wanneer in het arr. van deze qualificatie geen woord voorkomt? — Neen.

Arrest van den 20 Julij 1858, no. MCDXXXIX, bladz. 97.

Art. 211. Is bij a. 211 Sv. of elders in de wet voorgeschreven, dat in het arr. moet worden melding gemaakt van het uitspreken van het arr., nadat de deuren der zaal, waarin de teregtzitting wordt gehouden, geopend waren? — Neen.

Arrest van den 2 Aug. 1858, no MCDXLI, bladz. 107.

Art. 211. Kunnen de a. 206 en 211 Sv. alleen dan geschonden heeten, wanneer de motieven van eene gegevene beslissing geheel ontbreken; zoodat eene meerdere of mindere duidelijkheid of het minder afdoende der beweegredenen geen schending dier a. daarstelt? — Ja.

Arrest van den 28 Aug. 1858, no. MCDXLV, bladz. 128.

Art. 211. Heeft het Hof, door eene bekentenis, voor den regter-commissaris afgelegd en ter openbare teregtzitting door den griffier voorgelezen, maar door den beschuldigde *virtualiter* herroepen, mede als bewijsmiddel aan te nemen, de wet met juistheid toegepast? — Ja.

Arrest van den 28 Aug. 1858, no. MCDXLVII, bladz. 139.

Art. 211. Is de aangevallen uitspraak in hooger beroep, waarbij de reqn., bij wanbetaling binnen twee maanden, tevens veroordeeld zijn tot gevangenzetting van een dag, zonder dat het a., waarop deze veroordeeling rust, in het bevestigde vonnis is opgenomen, strijdig met a. 211 Sv.? — Ja.

Arrest van den 28 Sept. 1858, no. MCDLII, bladz. 163.

Art. 211. Is bij het aangevallen vonnis, door alleen op te nemen den tekst van a. 475, *initio* en no. 5, *C. P.*, houdende strafbepaling, maar niet dien van het door de Regtbank in deze van toepassing geoordeeld a. 47 van het aangehaalde provinciaal reglement, houdende de *verbodsbepaling*, en alzoo de omschrijving der gepleegde overtreding, a. 211 Sv. geschonden? — Ja.

Arrest van den 12 Oct. 1858, no. MCDLVII, bladz. 180.

Art. 211. Kon *in casu*, nadat de feiten, bij de dagvaarding te laste gelegd, waren onderzocht en beslist, als te betreffen

het helen van goederen, voortkomende van één doorloopenden diefstal, wel sprake zijn van een afzonderlijk onderzoek en beslissing nopens het helen der uit den winkel en der uit den hondenwagen ontvreemde goederen? — NEEN.

Arrest van den 26 Oct. 1858, n°. MCDLX, bladz. 191.

Art. 218. Bestaat er overschrijding van regtsmagt en schending van de a. 206, 211 en 218 Sv., in verband met a. 106 R. O., door, in strijd met het arr. van den H.-R. en de in kracht van gewijsde gegane beslissingen van het arr. van het Hof in Z.holl., te onderzoeken naar feiten, waarvoor niet was verwezen, en als strafbare rebellie aan te merken, *eensdeels* feiten, welke het Hof in Z.holl. had verklaard te zijn noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding, en waarvoor dat Hof had ontslagen van alle regtsvervolging; *anderdeels* feiten, waarvan het Hof in Z.holl. had vrijgesproken? — NEEN.

Arrest van den 1 Junij 1858, n°. MCDXXV, bladz. 7.

Art. 222. Worden correctionele zaken, het zij regtstreeks, het zij ten gevolge verwijzing, altijd aanhangig gemaakt door eene dagvaarding aan den beklaagde van wege den Off. v. J., en in geen geval door een bevel van verwijzing? — JA.

Is derhalve de Off. v. J. verpligt eene zaak, bij bevelschrift van de Raadkamer der Regtb. ten correctionele verwezen, door dagvaarding van zijnentwege ten correctionele aan te brengen, onverminderd zijne bevoegdheid om, indien naar zijn oordeel daartoe termen zijn, een beklaagde bovendien te doen dagvaarden wegens andere als wanbedrijf te qualificeren feiten, en alzoo bij de verwezen zaak nog eene andere regtstreeks aanhangig te maken? — JA.

Arrest van den 16 Nov. 1858, n°. MCDLXV, bladz. 219.

Art. 223. Moet de dagvaarding eene opgave inhouden van het misdrijf, dat geacht wordt gepleegd te zijn, of alleen eene opgave van de daadzaken, die het misdrijf zouden daarstellen? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Arrest van den 1 Junij 1858, n°. MCDXXVII, bladz. 27.

Art. 223. Moet de dagvaarding wegens belemmering van den openbaren weg, niet uitdrukkelijk vermelden, dat de oorzaak der belemmering was te wijten aan den beklaagde en dat de belemmering was buiten noodzaak? — JA.

Arrest van den 23 Nov. 1858, n°. MCDLXVI, bladz. 226.

Art. 223. Voldoet eene dagvaarding aan den eisch van a. 223 Sv., wanneer daarbij is vermeld, dat de beklaagde op

onderscheidene pagina's van een door hem verspreid geschrift, aan daarin aangeduide personen heeft te last gelegd, dat zij zijn *leugenaars*, *karakterloozen* en *eedbrekers*? — Ja.

Arrest van den 28 Dec. 1858, n°. MCDLXX, bladz. 244.

Artt. 227 en 247. Heeft het Hof de a. 207, 227, 6°, en 247 Sz., j^is. a. 277 *C. P.* en 19 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, geschonden, door aan de bij zijn arr. uitgesproken gevangenisstraf van 3 maanden de bepaling toe te voegen, dat deze gevangenisstraf moet gerekend worden te zijn begrepen in de gevangenisstraf van gelijken duur, bij arr. van 24 Mrt. 1857 opgelegd? — Ja.

Arrest van den 23 Junij 1858, n°. MCDXXXV, bladz. 73.

Artt. 227 en 247. Zijn de a 202, j^is. 227 en 247 Sz. geschonden, waar niet blijkt dat de beklaagde in de gelegenheid is gesteld geweest, om na dupliek en repliek van het O. M. te antwoorden en om het laatst te spreken? — Ja.

Arrest van den 2 Aug. 1858, n°. MCDXL, bladz. 101.

Art. 227 en 253. Zijn de a. 202, *b.* en *c.*, j^is. a. 227 en 253 Sz. geschonden, wanneer volgens het proces-verbaal der teregtzitting, de voorzitter der Regtb. onmiddellijk na het requisitoir van het O. M. het onderzoek der zaak gesloten heeft verklaard, en alzoo niet blijkt, dat de beklaagde gelegenheid heeft gehad te antwoorden en het laatst te kunnen spreken? — Ja.

Arrest van den 26 Oct. 1858, n°. MCDLXI, bladz. 197.

Artt. 232, 233, 234, 235 en 236. Is de Regtb. verpligt in de regelmatig ter correctionele teregtzitting aangebragte zaken op het requisitoir van den Off. v. J. te beslissen? — Ja.

Kan de Regtb., zoo zij meent dat de zaak door een nader onderzoek kan worden opgehelderd, slechts dan ambtshalve eene verwijzing tot dit einde naar den regter-commissaris bevelen, wanneer zij bevindt, dat tegen het feit eene lijf- of onteerende straf is bedreigd? — Ja.

Arrest van den 16 Nov. 1858, n°. MCDLXV, bladz. 219.

Art. 242. Is in strafzaken de vader bevoegd, ten behoeve van diens minderjarigen zoon een hooger beroep in te stellen? — Neen.

Arrest van den 29 Sept 1858, n°. MCDLIII, bladz. 166.

Art. 272, Zijn zij, die bij verstek veroordeeld zijn, wel in cassatie ontvankelijk? — Neen.

Arrest van den 21 Sept. 1858, n°. MCDIL, bladz. 147.

Art. 381. Is, waar de regter geen overtreding aanwezig achtte, niet eene vrijspraak gegeven, en bij gevolg cassatie alleen vervolgbaar in het belang der wet? — JA.

Arrest van den 28 Aug. 1858, n°. MCDXLVIII, bladz. 143.

Art. 381. Is, waar de kwaadaardigheid van een hond als niet aanwezig is aangemerkt, en de beklaagde alzoo vrijgesproken, voorziening in cassatie, anders dan in het belang der wet, ontvankelijk? — NEEN.

Arrest van den 5 Oct. 1858, n°. MCDLVI, bladz. 176.

Art. 381. Is eene voorziening in cassatie wel ontvankelijk, wat betreft dat gedeelte van het arr., waarbij de req. is vrijgesproken van den hem mede te laste gelegden diefstal van een pak kousen? — NEEN.

Arrest van den 21 Dec. 1858, n°. MCDLXIX, bladz. 240.

Art. 389. Is eene voorziening in cassatie ontvankelijk, door de vrouw voor haren man op diens mondelinge magtiging aangeteekend? — NEEN.
Moet in zoodanig geval, bij niet-ontvankelijk-verklaring, de vrouw in de kosten worden veroordeeld? — NEEN.

Arrest van den 6 Julij 1858, n°. MCDXXXVI, bladz. 83.

Artt. 391 en 401. Zijn, waar de wet geen uitzondering toelaat, tot het doen van geregtelijke exploiten enz. uitsluitend bevoegd de deurwaarders? — JA.
Moet alzoo de beteekening *in casu*, door een Rijks-veldwachter geschied, in strijd met het requisitoir van den Proc.-G., beschouwd worden als niet regtsgeldig en van onwaarde? — JA.

Arrest van den 5 Oct. 1858, n°. MCDLV, bladz. 175.

Art. 427. Zijn de a. 445 en 188, § 1, jo. a. 427 Sv., geschonden, door, met overname der overwegingen des eersten regters, diens vonnis te bevestigen, niettegenstaande daarbij als verklaring van een bevoegden getuige is aangenomen die van den zwager des beklaagden, die zonder eedsaflegging was gehoord? — JA.

Arrest van den 19 Oct. 1858, n. MCDLIX, bladz. 188.

Artt. 427, 428, 442 en 443. Is het bewijs voor de bewustheid der req°. van de misdadige herkomst der door haar gekochte goederen, door den regter te regt geput uit aanwijzingen, als zoodanig beschouwd hebbende den prijs waarvoor en de wijze waarop de gestolen voorwerpen zijn gekocht, alsmede

de *ontkentenis* der req^e^. van wettig gebleken feiten en omstandigheden, *in verband met die feiten en omstandigheden?* — JA.

Arrest van den 26 Oct. 1858, n°. MCDLX, bladz. 191.

Art. 434. Is a. 434^{b}. Sr., in verband met de a. 427, 206 en 211 geschonden, wanneer als bewijsmiddelen worden aangenomen verklaringen omtrent punten, die de getuigen *niet* zelven hebben gehoord, gezien of ondervonden? — JA.

Arrest van den 15 Junij 1858, n°. MCDXXXI, bladz. 53.

Art. 437. Verliest een proces-verbaal, *in forma probanti* opgemaakt, zijne regtsgeldigheid als bewijsmiddel, indien aan het opmaken, behalve de ambtenaren daartoe geroepen en geregtigd, ook door andere, daartoe niet bevoegden, is deel genomen? — NEEN.

Arrest van den 1 Dec. 1858, n°. MCDLXVIII, bladz. 235.

Artt. 439 en 441. Heeft het Hof, door eene bekentenis, voor den regter-commissaris afgelegd en ter openbare teregtzitting door den griffier voorgelezen, maar door den beschuldigde *virtualiter* herroepen, mede als bewijsmiddel aan te nemen, de wet met juistheid toegepast? — JA.

Is de beslissing omtrent het al of niet aannemelijke der redenen van herroeping eener bekentenis van schuld geheel van feitelijken aard? — JA.

Arrest van den 28 Aug. 1858, n°. MCDXLVII, bladz. 139.

Art. 445. Zijn de a. 445 en 188, § 1, jo. a. 427 Sr., geschonden, door, met overname der overwegingen des eersten regters, diens vonnis te bevestigen, niettegenstaande daarbij als verklaring van een bevoegden getuige is aangenomen die van den zwager des beklaagden, die zonder eedsaflegging was gehoord? — JA.

Arrest van den 19 Oct. 1858, n°. MCDLIX, bladz. 188.

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN.

STRAFREGT EN STRAFVORDERING.

N°. MCDXXIV. — Arrest van 1 Junij 1858.

(A. 143, 144, 206, j°. a. 135 Sg.)

Volgt uit de onderscheidene bepalingen van het Wetb. van Strafv. omtrent het arr. van teregtstelling en de acte van beschuldiging niet ten duidelijkste, dat er tusschen beiden zoodanig naauw verband bestaat, dat de acte van beschuldiging behoort te worden opgemaakt geheel in overeenstemming met dat arr.; en geldt zulks ook bepaaldelijk omtrent het slot dier acte, hetwelk het resumé van het corps dier acte inhoudt? — Ja.

H. v. R., zonder beroep, wonende te Chaam, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.brab., van den 13n. Apr. 1858, waarbij hij is schuldig verklaard aan diefstal, door meer dan één persoon in een bewoond huis, door middel van inklimming en binnenbraak, en te dier zake veroordeeld tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van 5 jaren, en solidair in de kosten met zijnen mede-veroordeelde.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer van IJsselsteijn, heeft de Adv.-G. Karseboom, namens den Proc.-G., de volgende conclusie genomen:

„Als *eerste middel* van cassatie is bij memorie aangevoerd:

schending van a. 427, in verband met a. 445 Sr., omdat de strafbare daad, het materiële feit, alleen zou blijken uit twee onbeëedigde verklaringen, namelijk der bestolenen.

„Ik moet doen opmerken, dat het arr. zelf, hetgeen uit die verklaringen is voortgevloeid, noemt *inlichtingen*, en dus te kennen geeft, dat die niet als *bewijsmiddelen* zijn aangenomen.

„Maar bovendien moet ik doen opmerken, en de opmerking geldt van *al* de *middelen* van cassatie, dat de steller der memorie niet heeft onderscheiden tusschen het eerste gedeelte van het arr., hetwelk over den mede-beschuldigde handelt, en het tweede gedeelte, hetgeen de zaak van den req. bespreekt.

„Het eerste gedeelte neemt de schuld des tweeden beschuldigden aan, op grond dat hetgeen bij wijze van inlichting is vernomen, bevestigd is geworden door de bekentenis van dien beschuldigde en de opgaven van getuigen.

„Maar het tweede gedeelte, betreffende den req., zegt: „dat „de afspraak, die tusschen de twee beschuldigden is gemaakt, „*op de wijze, als twee getuigen hebben doen kennen*, en het„geen de overige getuigen hebben verklaard over bij het arr. „aangeduide onderscheidene feiten, als even zoo vele aanwijzingen „moeten gelden, die klaarblijkelijk aantoonen, dat ook de eerste „beschuldigde het hem te last gelegde misdrijf heeft begaan."

„Ten aanzien van den req. is alzoo geene sprake van de onbeëedigde verklaringen der bestolenen; het hem te last gelegde is als bewezen aangenomen op aanwijzingen, welke, de lezing en toetsing der als aanwijzingen aangenomene omstandigheden zal het doen zien, enkel uit beëedigde verklaringen zijn gebleken.

„De req. heeft dit ook gevoeld, want hij voegt er dadelijk reeds bij, dat het materiële feit *niet kon* blijken uit de overige bewijsmiddelen, en beweert daarom dan ook: 2°. schending van a. 442 Sr., omdat het bewijs zou zijn afgeleid „uit omstan„digheden, die geene aanwijzingen zijn overeenkomstig dit a."

„Maar dit is eene beoordeeling der kracht van bewijs, welke aanwijzingen in elk bijzonder geval hebben, welke de H.-R. niet kan hebben, zonder in derde instantie feitelijk te beslissen, en welke volgens a. 444 aan de bescheidenheid des regters is overgelaten.

„Nu zegt wel de req. te erkennen, dat „boven cassatie is „verheven de beoordeeling van de kracht van bewijs, welke „aanwijzingen hebben;” doch hij meent dat dit niet het geval is ten aanzien der vraag: „of eene omstandigheid al dan niet „eene aanwijzing is.”

„Maar met den besten wil der wereld kan ik de onderscheiding van den steller der memorie niet vatten. Hij beweert dat „uit de als aanwijzingen vermelde omstandigheden in de verte „zelfs niet blijkt, dat er 27 rijksdaalders enz. aanwezig waren „en ontvreemd zijn;” maar hoe dit is aan te nemen, zonder dat tevens aan de aanwijzingen de kracht wordt ontzegd, welke de *judex facti* daaraan heeft toegekend, kan ik, misschien ligt het aan mij, volstrekt niet begrijpen.

„Het *derde middel* heet: schending van de a. 427 en 428 Sv., „omdat het bewijs ook zou berusten op de bekentenis van een' „mede-beschuldigde.”

„*Dit middel* berust weder op het door mij aangegeven gebrek aan onderscheiding tusschen de overwegingen ten aanzien van den tweeden, en die ten aanzien van den eersten beschuldigde, welk onderscheid echter bij eene naauwkeurige lezing van het arr. zal blijken; ik moet alzoo ook *dit middel* onjuist achten.

„Ik zou alzoo tot verwerping der voorziening te concluderen hebben, indien mij niet eene omstandigheid ware gebleken, welke, m. i., tot cassatie ambtshalve zou leiden.

„Zij is deze: dat er tusschen het resumé of slot der acte van beschuldiging en het arr. van verwijzing niet zoodanige overeenstemming bestaat, als de wet vordert.

„Behalve toch hetgeen bij het slot der acte van beschuldiging, in overeenstemming met het arr. van verwijzing, is opgenomen, dat namelijk de req. wordt beschuldigd van diefstal door meer dan één persoon, in een bewoond huis, door middel van inklimming en binnenbraak, vind ik in het arr. van verwijzing vermeld, dat hij een schuifraam in die woning heeft verbroken, en daardoor de tweede beschuldigde is binnengeklommen, en dat alzoo de diefstal ook door middel van buitenbraak is gepleegd.

„Van die buitenbraak zwijgt het slot der acte, en het gevolg daarvan is geweest, dat ook het Hof geene uitspraak heeft gedaan omtrent die omstandigheid, weswege de verwijzing mede had plaats gehad.

„Die omstandigheid is wel vermeld in de uiteenzetting der omstandigheden, in het corps der acte, doch niet in het slot of resumé.

„Ik erken, dat dit resumé *in casu* niet anders bevat dan eene qualificatie, en dat de regter aan qualificatiën niet gebonden is, die kan vermeerderen of verminderen, maar ik moet doen opmerken, dat dit de zaak niet kan wijzigen.

„Naar mijne opvatting is toch *deze* wijze van sluiten der acte van beschuldiging onjuist.

„Ik heb steeds gemeend, dat onder het woord *misdaad*, in art. 144 Sv., niet slechts verstaan moest worden *de qualificatie*, maar ook het zaamgetrokken *feit*, *hetwelk als misdaad* werd te last gelegd.

„Ik meende dit 1°. op grond van de voormelde omstandigheid, dat de regter niet aan qualificatiën gebonden is, en dus de vermelding van *qualificatie alléén* steeds eenige moeijelijkheid, eenige onzekerheid zou opleveren; terwijl het voorschrift juist scheen gegeven te zijn, opdat zou blijken, *welk feit* als misdaad is te last gelegd; en 2°. omdat a. 144 Sv., na vermelding der misdaad, ook vordert de opgave van alle de omstandigheden, welke

tot verzwaring of verligting van straf kunnen aanleiding geven, waaronder zeer zeker alleen *feiten* kunnen zijn bedoeld.

„Ik heb steeds dienaangaande de meening gedeeld van Jhr. Mr. DE BOSCH KEMPER, *Strafvordering*, II, 316 vgg.

„Doch hoe dit zij, het zou eerder eene tweede dwaling in de acte kunnen heeten, dat *geene feiten* in het slot worden vermeld, maar alleen eene qualificatie, dan dat daardoor de onjuistheid, door mij aangewezen, zou zijn weggenomen; in allen gevalle ontbreekt toch de vermelding zelfs der qualificatie van buitenbraak.

„Dat dit verzuim aanleiding behoort te geven tot cassatie en vernietiging, ook van de acte van beschuldiging, is herhaaldelijk door dezen Raad uitgemaakt.

„Ik beroep mij daartoe op de arresten van 18 Julij en 29 Nov. 1853, en 21 Febr. 1854 (v. D. HONERT, *Strafr.*, 1853, I, 1 en 153; *ibid* 1854, I, 67; *Ned. Regtspr.*, XLV, 220, XLVI, 194, XLVII, 55). Men zie ook het arr. van 28 Julij 1854 (v. D. HONERT, *Strafr.*, 1854, I, 301; *Ned. Regtspr.*, XLVIII, 81).

„Ik heb slechts nog aan te merken, dat de mede-beschuldigde van den req. niet is veroordeeld tot eene *lijf- of onteerende* straf, en alzoo a. 408 Sv. hier niet toepasselijk is.

„Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen, dat de Raad, met verwerping der bij memorie aangevoerde gronden, ten aanzien van den req. vernietige de in deze opgemaakte acte van beschuldiging en al hetgeen daarop is gevolgd, met verwijzing der zaak naar een aangrenzend Geregtshof, ten einde, na het opmaken eener nieuwe acte van beschuldiging ten zijnen aanzien, op nieuw te worden beregt; de kosten te voegen bij die der einduitspraak."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., wat er van de aangevoerde *cassatie-middelen* ook moge zijn, — dat uit de onderscheidene bepalingen van het Wetb. van Strafv. ten aanzien van het arr. van teregtstelling en de

acte van beschuldiging duidelijk volgt, dat er tusschen beiden zoodanig naauw verband bestaat, dat de acte van beschuldiging behoort te worden opgemaakt geheel in overeenstemming met dat arr., en dat dit bepaaldelijk geldt omtrent het slot dier acte, hetwelk het resumé van het corps der acte inhoudt;

„O., dat het arr. van teregtstelling in deze inhoudt, dat de beklaagden met genoegzamen grond worden verdacht, de eerste (nu req.) van het in den voormiddag van den 25ⁿ Oct. 1857, verbreken van een schuifraam in de woning van G. L. v. R., te Chaam, waardoor de tweede beklaagde is binnengeklommen, en alstoen de deur voor den eersten heeft geopend, die een kastje heeft opengebroken en daaruit arglistig een linnen zakje met 23 stukken van *f* 2.50 genomen heeft, alsmede 3 pond boter en een groote mik uit den kelder, en een handdoek uit de moos; terwijl de tweede beklaagde gedurende het plegen dier feiten de wacht gehouden heeft en ten minste een dier gestolene stukken van *f* 2.50 van den eersten ontvangen heeft; en dat hunne teregtstelling daarbij is bevolen, als beschuldigd van diefstal, gepleegd door meer dan één persoon, in een bewoond huis, door middel van inklimming, buiten- en binnenbraak;

„O., dat bij het slot der acte van beschuldiging de beide beschuldigden door den Proc.-G. worden beschuldigd van *diefstal, gepleegd door meer dan één persoon*, in een bewoond huis, door middel van inklimming en binnenbraak;

„O. alzoo, dat bij voornoemd slot der acte van beschuldiging geene melding wordt gemaakt van de verbreking van het schuifraam of de buitenbraak;

„O. mitsdien, dat hierdoor in het slot der acte van beschuldiging heeft plaats gehad eene wezenlijke afwijking van het arr. van teregtstelling, en daarin niet vermeld is de misdaad met alle de omstandigheden, welke volgens de wet tot verzwaring of tot verligting van straf aanleiding kunnen geven, zoo als a. 144, al. 2, Sv. voorschrijft; en dat het Hof dus niet

geacht kan worden te hebben beraadslaagd en beslist naar aanleiding eener behoorlijk opgemaakte acte van beschuldiging, en dat alzoo hierdoor zijn geschonden de a. 143, 144, 1 en 206, in verband met a. 135 Sg., en het beklaagde arr. uit dien hoofde behoort te worden vernietigd;

„Vernietigt de in deze zaak opgemaakte acte van beschuldiging, met al hetgeen daarop is gevolgd, doch alleen met betrekking tot dezen req. van cassatie, en niet ten opzigte van den met hem, doch slechts tot eene correctionele gevangenisstraf, veroordeelde A. B., die zich niet in cassatie heeft voorzien;

„Verwijst deze zaak naar het Pr.-Ger. in Z.holl., ten einde, nadat door den Proc.-G. bij dat Hof zal zijn opgemaakt eene nieuwe acte van beschuldiging, overeenkomende met het arr. van teregtstelling, door het Hof op nieuw te worden behandeld en afgedaan; — beveelt eindelijk, dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gereserveerd.”

N°. MCDXXV. — Arrest van 1 Junij 1858.

(A. 206, 211, 218 Sg., j°. a. 106 R. O.; a. 214, j°. 101 St.; a. 4 der wet houdende alg. bepal.; a. 8 Overg.; a. 11 der wet v. 7 Mei 1856, St. n°. 32.)

Zijn de aangehaalde wetsbepalingen in casu *geschonden en verkeerd toegepast*? — Neen.

Sidin (Serang), bootsman, geboren te Banjermassing, c. s., zijn req^n. van cassatie tegen een arr. van den 1^n Mrt. 1858, door het Pr.-Ger. in Gelderland, krachtens arr. van den H.-R. van 12 Jan. 1858 (*zie aldaar*), van de zaak kennis nemende, gewezen, waarbij het Hof de req^n. heeft schuldig verklaard aan wederspannigheid, door aantasting en wederstand, feitelijk en gewelddadig gepleegd aan boord van een koopvaardijschip, door mindere schepelingen, ten bedrage van meer dan drie gewa-

pende personen, jegens hunne meerderen in rang, zijnde den schipper en den 1n stuurman van dat schip; en alzoo jegens ambtenaren, werkzaam ter uitoefening van de wet, zonder dat blijkt, dat deze wederspannigheid door meer dan twintig personen is begaan; met vrijspraak van gelijke wederspannigheid jegens de overige stuurlieden van dat schip; en waarbij het Hof hen ter gemelde zake heeft veroordeeld tot confinement in een rasp- of tuchthuis, de eerstgenoemde voor den tijd van 10 en de drie laatstgenoemden elk voor den tijd van 8 achtereenvolgende jaren, en allen solidair in de kosten van het geding; met last van drukken en aanplakken te Arnhem en Rotterdam van een uittreksel uit het arr.

Nadat was gehoord het verslag van den Raasheer DE VOS en de voordragt van de advocaten der reqn., waarbij namens deze zijn voorgesteld *vijf middelen* van cassatie, en wel:

1o. Overschrijding van regtsmagt en schending en verkeerde toepassing der a. 206 en 211 Sg., in verband met a. 106 R. O., omdat het Hof, in strijd met het arr. van den H.-R., heeft gecognosceerd van de beschuldiging van *rebellie tegen den eersten stuurman*, schoon de H.-R. het arr. van het Hof in Z.holl. slechts had vernietigd en de zaak verwezen *voor zoover de voorziening* tegen dit arr. was gerigt, en de H.-R. beslist had, dat die voorziening tegen het arr. slechts was gerigt, *voor zoover de reqn. daarbij zijn schuldig verklaard aan rebellie tegen den kapitein en deswege veroordeeld;*

2o. Overschrijding van regtsmagt en schending der a. 206, 211 en 218 Sg., in verband met a. 106 R. O., door, in strijd met het arr. van den H.-R. en de in kracht van gewijsde gegane beslissingen van het arr. van het Hof in Z.holl., te onderzoeken naar feiten, waarvoor niet was verwezen, en als strafbare rebellie aan te merken, *eensdeels* feiten, welke het Hof in Z.holl. had verklaard te zijn noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding, en waarvoor dat Hof had ontslagen

van alle regtsvervolging; *anderdeels* feiten, waarvan het Hof in Z.holl. had vrijgesproken;

3°. Schending der a. 206 en 211 Sr., door de vier reqn. schuldig te verklaren aan rebellie tegen den kapitein en den eersten stuurman, zonder behoorlijk te onderzoeken en uit te maken, welk *bepaald* feit van rebellie door elk der vier reqn. was gepleegd tegen den eersten stuurman, en welk *bepaald* feit van rebellie door den 4n req. was gepleegd tegen den kapitein;

4°. Schending der a. 206 en 211 Sr., in verband met de a. 214 en 101 *C. P.*, door de vier reqn. schuldig te verklaren aan *gewapende* rebellie, zonder bepaaldelijk te onderzoeken en uit te maken, welke bepaalde werktuigen door meer dan twee der reqn. zijn gevoerd, om daarna te beslissen, of die bepaalde werktuigen al dan niet als *wapens* in den zin der wet zijn aan te merken;

5°. Schending van a. 4 der wet, houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koningrijk, en van a. 8 der wet op den overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving, en verkeerde toepassing van a. 11 der wet van den 7n Mei 1856, *St.* n°. 32, door dit laatste a. toepasselijk te achten op de reqn., die, vóór dat deze wet verbindend was, zijn aangemonsterd;

— heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

»Zoo dikwijls ik de eer had voor den Raad het woord te voeren, heb ik steeds getracht niets bij mijne conclusiën voor te dragen, hetwelk tot de beslissing der zaak niet konde dienen, en mij zooveel mogelijk tot de zuivere regtsvragen, welke het onderwerp van het proces in cassatie waren, bepaald. Ik zal dit vooral in deze zaak doen, welke eene treurige beruchtheid heeft verkregen, en ik zal alzoo den eersten raadsman der reqn. in zijne inleiding tot de voordragt der *drie eerste middelen* van cassatie niet volgen, al deel ik ook geenszins de meening

van dien raadsman, dat de ten laste gelegde feiten ook *in foro conscientiae* zouden zijn *regtmatig*, *geoorloofd* en *billijk*.

„Er zijn *vijf middelen* van cassatie tegen het arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland voorgesteld, en naar mijn inzien kan geen dezer *middelen* tot cassatie leiden.

„Ik ga dezelve achtereenvolgens behandelen, zoo als zij door de raadslieden zijn geformuleerd.

„Het *eerste middel* is: overschrijding van regtsmagt en schending van de a. 206, 211 Sr., in verband met a. 106 R. O., omdat het Hof, in strijd met het arr. van den H.-R., heeft gecognosceerd van de beschuldiging van *rebellie tegen den eersten stuurman*, schoon de H.-R. het arr. van het Hof in Z.holl. slechts had vernietigd en de zaak verwezen, *voor zooveel de voorziening* tegen dit arr. was gerigt en de H.-R. beslist had, dat die voorziening tegen het arr. slechts was gerigt voor *zoover de req^s. daarbij zijn schuldig verklaard aan rebellie tegen den kapitein, en deswege veroordeeld.*

„Ik erken de bestaanbaarheid in regten van eene gedeeltelijke voorziening in cassatie, doch ik ontken dat de woorden van het arr. van den Raad, waarbij in den aanvang die voorziening kortelijk wordt omschreven, de strekking hebben om te beslissen, waarover het onderzoek bij den nieuwen regter moest loopen. Ik vind integendeel die beslissing alleen in het dispositief van uwl. arr., waarbij het eindarr. van het Pr.-Ger. in Z.holl. wordt vernietigd, voor zoover de voorziening daartegen was gerigt, niet voor zoover die *gerigt* mogt zijn *verklaard*, en de zaak wordt verwezen, *ten einde op de bestaande acte van beschuldiging* op nieuw te worden beregt.

„De vraag is derhalve, waartoe de voorziening strekte, en bij de acte van cassatie dd. 19 Oct. 1857, wordt deze in algemeene bewoordingen aldus opgegeven: *waarbij zij, ter zake daarbij omschreven, zijn schuldig verklaard en veroordeeld*, en daarvan alleen *uitgezonderd* die gedeelten van het arr., waarbij

zij zijn vrijgesproken en ontslagen van alle regtsvervolging, en waarbij de Proc.-G. niet ontvankelijk is verklaard. Eene vrijspraak nu, of ontslag van regtsvervolging, of niet-ontvankelijkverklaring, werd ten aanzien van de rebellie jegens den eersten stuurman bij het arr. van Z.holl. volstrekt niet gegeven: er bestaat dienaangaande geen *dictum*. Dit punt is bij de drie eerste overwegingen van het beklaagde arr. zoo juist uiteengezet, dat ik geloof mij daaraan kortheidshalve te kunnen gedragen; het is bij de eerste behandeling dezer zaak door mijnen geachten ambtgenoot aangetoond, en juist op dit verzuim hebben de reqn bij de vorige behandeling der zaak hun *vijfde middel* van cassatie gebouwd. De regter nu, die met het tweede onderzoek belast was, was door het dispositief van uw arr., en niet door de omschrijving van de voorziening in den aanhef gebonden, en moest *op de bestaande acte van beschuldiging* regt doen, en mitsdien ook omtrent die punten, waaromtrent bij het vernietigde arr. geen *dictum* was gegeven.

»Als *tweede middel* is voorgesteld: overschrijding van regtsmagt en schending van de a. 206, 211 en 218 Sv., in verband met a. 106 R. O., door, in strijd met het arr. van den H.-R. en de in kracht van gewijsde gegane beslissingen van het arr. van het Hof in Z.holl., te onderzoeken naar feiten, waarvoor niet was verwezen, en als strafbare rebellie aan te merken, *eensdeels* feiten, welke het Hof in Z.holl. had verklaard te zijn noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding, en waarvoor dat Hof had ontslagen van alle regtsvervolging, *anderdeels* feiten, waarvan het Hof in Z.holl. had vrijgesproken.

»*Dit middel* betreft, volgens de mondelinge toelichting van den eersten raadsman, de groote en regtmatige grieve tegen het arr.

»Ik geloof echter, dat deze grieve is ongegrond, en dat de zaak geheel onjuist is voorgesteld.

»Bij het arr. van Z.holl. was ontslag van regtsvervolging

uitgesproken, voor zooveel de beschuldiging betrof poging tot moedwilligen manslag, alsmede vrijspraak, voor zooveel er was beschuldiging van zoodanige poging, welke niet was bewezen; doch de feiten, welke in dit opzigt *eensdeels* werden verklaard noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding daar te stellen, en *anderdeels* niet bewezen werden geacht, zijn bij het nieuwe onderzoek niet als bestanddeelen der rebellie aangenomen. De twaalfde overweging van het arr. behelst eenvoudig het verhaal der feiten, op de *Twenthe* voorgevallen, en voor den zamenhang der redenering onontbeerlijk; het arr. zegt geheel algemeen, dat aan den kapitein zijn pistool is ontnomen, met hetwelk men getracht heeft hem te schieten, terwijl de poging om den kapitein over boord te werpen, niet eens wordt vermeld; maar uit de dertiende overweging, waarin het bewijs uit het verhaalde wordt geput, blijkt voldoende, dat noch het lossen van het pistool op den kapitein, waarvan *ontslag van regtsvervolging* was uitgesproken, noch de poging om den kapitein over boord te werpen, waarvan *vrijspraak* was gevolgd, onder de feiten zijn opgenomen, als rebellie gequalificeerd. Integendeel is als zoodanig aangemerkt de gewelddadige aanval en de verwonding, en wel verre dat hiervan bij het arr. van Z.holl. vrijspraak zoude hebben bestaan, was juist dáárop de veroordeeling gegrond.

„In de *derde plaats* voeren de reqn. aan: schending van de a. 206 en 211 Sr., door de vier reqn. schuldig te verklaren aan rebellie tegen den kapitein en den eersten stuurman, zonder behoorlijk te onderzoeken en uit te maken, welk bepaald feit van rebellie door elk der vier reqn. was gepleegd tegen den eersten stuurman, en welk bepaald feit van rebellie door den vierden req. was gepleegd tegen den kapitein.

„Het arr. is, m. i., op dit punt voldoende met redenen bekleed. Na eene opgave der feiten in de twaalfde overweging van het arr., volgt in de zestiende overweging, handelende over de schuld der reqn. aan den gewelddadigen aanval, het vol-

gende: „dat door de beëedigde verklaringen van de getuigen, „in derzelver verband beschouwd en in verband met de op- „gaven der beschuldigden, volledig wordt bewezen: dat de „vierde beschuldigde, op het fluiten van den eersten beschul- „digde, in eene opgewonden stemming naar boven is gekomen, „en op zijn geroep van: „pas op!" „pas op!" de bestorming „van de campagne is begonnen; dat alle de vier beschuldigden „een feitelijk en gewelddadig aandeel hebben genomen aan de „bestorming en den gewelddadigen aanval jegens den kapitein „en den eersten stuurman; dat de beide eerste beschuldigden „zijn geweest onder de eerste aanvallers, en de eerste beschul- „digde het pistool aan den kapitein heeft ontrukt, en het op „hem, echter zonder gevolg, heeft afgetrokken; en dat de drie „eersten met hem hebben geworsteld en hem langs de campagne „hebben gesleurd."

„De regter beslist alzoo, dat er heeft plaats gehad feitelijke en gewelddadige aanval; dat al de vier req^n^. daaraan deel hebben genomen, en omschrijft, blijkens het gezegde, het bijzonder aandeel van elk der req.^n^ aan het misdrijf. Maar daarenboven, bij eene aanklagte wegens rebellie door meerdere personen, is het geen vereischte en vaak onmogelijk, op te geven welk deel elk der beschuldigden daaraan heeft genomen; het is voldoende, indien feitelijk is uitgemaakt, dat allen een werkdadig deel aan het verzet hebben genomen; het is eene onafgebroken handeling, waarvan de verschillende feiten niet kunnen worden geïsoleerd, ten ware daarbij andere misdrijven waren begaan.

„Het *vierde middel* van cassatie was: schending van de a. 206 en 211 St., in verband met de a. 214 en 101 *C. P.*, door de vier req^n^. schuldig te verklaren aan *gewapende* rebellie, zonder bepaaldelijk te onderzoeken en uit te maken, welke bepaalde werktuigen door meer dan twee der req^n^. zijn gevoerd, om daarna te beslissen, of die bepaalde werktuigen al dan niet als wapens in den zin der wet zijn aan te merken.

„Ik houd ook deze grieve voor ongegrond. In de twaalfde overweging van het beklaagde arr. wordt uitdrukkelijk overwogen, dat tijdens den gewelddadigen en feitelijken aanval op den kapitein en den eersten stuurman, door de Javaansche schepelingen gepleegd, aan eerstgemelde eene gestokene wonde onder den linkerschouder en een zeventiental gesneden wonden aan de handen, en aan den eersten stuurman, eene diepe gestoken wonde met een *dolk* in de linkerzijde, en twee met een *sabel* gehouwen wonden op het hoofd zijn toegebragt. In verband nu met deze overweging, zegt het arr. in den dertienden considerans, dat door beëedigde verklaringen van getuigen en door den aard van de ondergane mishandelingen en bekomene verwondingen, en alzoo door wettige bewijsmiddelen, is bewezen, dat gedurende dien gewelddadigen aanval meer dan drie personen zigtbare wapenen hebben gevoerd, als moetende hieronder *mede* worden gerangschikt de messen, in zooverre hiervan tot verwonding is gebruik gemaakt; terwijl in de zeventiende overweging bewezen wordt verklaard, dat de 1e, 2e en 4e req. van wapenen waren voorzien en daarvan gebruik hebben gemaakt, waaruit in de achttiende overweging hunne schuld aan gewelddadigen en gewapenden wederstand wordt aangenomen.

„Ook in dit opzigt is dus 's regters uitspraak voldoende met redenen omkleed.

„Ik ben alzoo genaderd tot het *vijfde* of laatste *middel* van cassatie, schending namelijk van a. 4 der wet, houdende algemeene bepalingen der wetgeving van het Koningrijk, en van a. 3 der wet op den overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving, en verkeerde toepassing van a. 11 der wet van 7 Mei 1856, *St.* n°. 32, door dit laatste a. toepasselijk te achten op de reqn., die, vóór dat deze wet verbindende was, zijn aangemonsterd.

„Ik zal de aandacht van den Raad niet lang bij *dit middel* bepalen. Ik houd het voor ongegrond, en de gronden voor hetzelve zijn zoowel bij de conclusie van mijnen geachten ambt-

genoot, als nu weder bij het beklaagde arr. in de 21e en 22e overweging voldoende wederlegd. En de Raad besliste uitdrukkelijk bij de verwerping van het *eerste middel* van cassatie, tegen het arr. van het Hof in Z.holl., dat *geen der bij het middel aangevoerde wetsbepalingen* waren geschonden of verkeerd toegepast, en onder die wetsbepalingen waren de a. 11 en 14 der meergemelde wet als verkeerd toegepast opgegeven. De raadsman der reqn., door wien de toelichting van *dit middel* is geschied, heeft echter, onder referte aan vroegere behandeling, getracht nog nieuwe gronden voor de stelling der reqn. bij te brengen. Ik wil met de raadslieden niet twisten over de vraag, of de aanmonstering, dan wel het sluiten der monsterrol, het *point de départ* ten deze is, zoo als is gepleit; volgens mijne beschouwing is deze vraag voor dit proces ten eenemale nutteloos, omdat hier geen sprake is van de uitlegging en toepassing eener overeenkomst, maar van het bestaan van een misdrijf. Het al of niet plegen van rebellie maakte voorzeker geen deel van de overeenkomst tusschen den schipper en de schepelingen uit; en geene overeenkomst tusschen partijen kan den wetgever beletten, daden en handelingen als misdrijven voor het vervolg te beschouwen, ook al waren zoodanige feiten niet strafbaar op het oogenblik, dat de overeenkomst werd aangegaan. Het toegepaste a. 11 der meergemelde wet is eene strafwet, waaraan de schepelingen, niet door hunne overeenkomst, maar door hunne betrekking als schepelingen, onderworpen waren. Zij zouden bij overeenkomst zich van de toepasselijkheid der wet niet kunnen ontslaan, en het is derhalve de vraag niet, of de wet bestond toen de overeenkomst werd gesloten, maar of zij regtskracht had toen het feit werd gepleegd, hetwelk als misdrijf wordt gequalificeerd en gestraft. De redenering berust m. i. op de valsche stelling, dat de strafbaarheid van het feit van de overeenkomst afhangt, terwijl dit integendeel geheel buiten de overeenkomst door de wet wordt

geregeld. De overeenkomst maakt de partijen tot schipper en scheepsvolk; die overeenkomst strekt hun tot wet, voor zooveel de burgerlijke regtsgevolgen of het privaat regt betreft, maar regelt volstrekt hunne daden niet op strafregterlijk, d. i., op publiek-regterlijk gebied: deze worden geregeerd door de wet, vigerende op het oogenblik dat de feiten, als misdrijven gestraft, zijn gepleegd. En het is niet betwist, dat de strafwet in deze verbindbaar was, toen de feiten, welke tot dit geding aanleiding hebben gegeven, zijn gepleegd.

„En hiermede mag ik mijne taak volbragt rekenen. Kan de Raad mijne meening omtrent het beklaagde arr. en de daartegen aangevoerde *middelen* van cassatie deelen, dan is door het in mijn oog zoo goed bewerkte arr. een einde gemaakt aan een geding, hetwelk eene treurige beruchtheid heeft verkregen, veler driften heeft opgewekt, en gruweldaden heeft aan het licht gebragt, welke nog later afschuw en ontzetting zullen verwekken.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep, met verwijzing van de req^n. solidair in de kosten, in cassatie gevallen.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat het *eerste middel* van cassatie is gegrond op de stelling, dat de omschrijving, aan het hoofd van 's Raads arr. van 12 Jan. jl., van het beroep der req^n. tegen het arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van den 16^n. Oct. 1857, eene beslissing zoude bevatten, waardoor de bij acte ter griffie van dat Hof, op den 19^n Oct. 1857, namens de req^n. gedane voorziening in cassatie meerder zou zijn beperkt, dan volgens den duidelijken inhoud dier acte en het tegen dat arr. aangevoerde *vijfde middel* van cassatie de onmiskenbare bedoeling was geweest;

„O. echter, dat die stelling ten eenemale vervalt bij de bedenking, *eensdeels*, dat er geene reden denkbaar is, om aan de bewoordingen in het hoofd van gemeld arr. de kracht eener

beslissing op dat punt toe te kennen, en *ten andere* dat uit het dispositief van 's Raads arr., waarbij zonder eenige nadere omschrijving het toen beklaagde arr. is vernietigd, *voor zoover de voorziening daartegen was gerigt*, met verwijzing der zaak naar het Hof in Gelderland, ten einde op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden onderzocht en afgedaan, ten duidelijkste volgt, dat de Raad geene verdere beperking heeft op 't oog gehad dan die, welke bij de aanteekening der voorziening was uitgedrukt, waarbij van het beroep alleen waren uitgezonderd die gedeelten van het toen beklaagde arr., welke vrijspraak, ontslag van regtsvervolging en niet-ontvankelijk-verklaring inhielden;

„O., dat derhalve het Hof in Gelderland te regt heeft begrepen, ook de bij acte van beschuldiging aan de req^n^. te laste gelegde wederspannigheid *jegens de stuurlieden* van het bewuste schip, naar aanleiding van 's Raads verwijzing, tot een onderwerp van onderzoek en beslissing te moeten maken, als zijnde daarover bij het vernietigde arr. geene beslissing hoegenaamd uitgesproken, en dat mitsdien door de kennisneming over dit punt van beschuldiging, het Hof noch overschrijding van regtsmagt, noch schending of verkeerde toepassing der wet heeft begaan;

„O., dat alzoo het *eerste middel* van cassatie is ongegrond;

„O., dat het *tweede middel* steunt op de stelling, dat feiten, waarvoor door het vroeger arr. deels ontslag van regtsvervolging, deels vrijspraak voor de req^{n}. was verkregen, bij het nieuwe onderzoek als bestanddeelen der rebellie zijn aangenomen, en waartoe bij pleidooi nàmens de req^{n}. zijn gebragt het in den 12^{n} en 16^{n} considerans van het beklaagde arr. vermelde feiten, dat de eerste beschuldigde het pistool aan den kapitein C. heeft ontrukt en het op hem zonder gevolg heeft afgetrokken, en dat de drie eerste beschuldigden met den kapitein C. hebben geworsteld en denzelven langs de campagne hebben gesleurd;

„O., dat, hoezeer bij het arr. van het Hof in Z.holl. het

ook daarbij als bewezen aangenomen feit van het door den eersten req. moedwillig rigten op genoemden kapitein en af-trekken van een pistool, met het doel om hem daarmede te treffen, is verklaard op zich zelf geene strafbare poging tot manslag of eenig ander misdrijf op te leveren, omdat de toestand, waarin dat wapen zich op dat oogenblik bevond, het afgaan daarvan onmogelijk maakte, en hij alzoo te dier zake is ontslagen van alle regtsvervolging, zulks evenwel noch volgens de bij het *middel* aangehaalde, noch volgens eenige andere wetsbepaling, noch destijds, noch bij het nieuwe onderzoek, naar aanleiding der acte van beschuldiging verhinderen mogt om dat bewezen feit, hoezeer op zich zelf niet daarstellende de te laste gelegde misdaad van *poging tot manslag*, echter als een der elementen van de bij diezelfde acte van beschuldiging te laste gelegde *gewapende rebellie* in aanmerking te nemen, en dat voorts, wel verre dat bij het vroeger arr. ter zake van het feit van het worstelen met en het sleuren van den kapitein langs de campagne op gemeld schip zoude zijn vrijgesproken, dit reeds daarbij veeleer als bewezen is aangenomen; zijnde zij alleen van de daad, welke hun als daarop gevolgd was te laste gelegd, *de strafbare poging om den kapitein te dier gelegenheid moedwillig over boord te werpen en alzoo te dooden*, bij gemeld arr. vrijgesproken;

„O., dat mitsdien ook dit *tweede middel* is ongegrond;

„O., ten opzigte van het *derde middel*, dat het Hof in den 12ⁿ considerans eene omstandige opgave doet van hetgeen, volgens de beëedigde verklaringen van drie getuigen, in den morgen van den 12ⁿ Aug. 1856, omstreeks tien ure, op het schip *de Twenthe* is voorgevallen, waaronder „dat door een groot „aantal der Maleische schepelingen de campagne is bestormd, „en op de personen van den kapitein en den eersten stuurman „S. een geweldadige aanval is begonnen, waarbij aan den „kapitein zijn pistool is ontnomen, met hetwelk men getracht

„heeft hem te schieten, waarbij de kapitein is vastgehouden „en langs de campagne tot aan het want, nabij een ijzeren „leuning, het achterste gedeelte van het schip omgevende, is „gesleurd; dat gedurende dezen gewelddadigen aanval aan den „kapitein is toegebragt eene gestokene wonde onder den lin„kerschouder, wijders een zeventiental gesnedene wonden aan „de handen, aan den eersten stuurman S. eene diepe met een „dolk gestokene wonde in de linkerzijde en twee met eene „sabel gehouwen wonden op het hoofd; hebbende een der „daders aan S. een zakpistool ontnomen en op hem afgeschoten;”

„O., dat vervolgens bij den 16n considerans door het Hof is overwogen, dat door de beëedigde verklaringen der vier aldaar genoemde getuigen, in derzelver verband beschouwd, en in verband met de opgaven der beschuldigden, volledig wordt bewezen, onder anderen, *dat alle de vier beschuldigden* (alhier reqn.) *een feitelijk en gewelddadig aandeel hebben genomen aan de bestorming van de campagne en den gewelddadigen aanval jegens den kapitein en den eersten stuurman*;

„O., dat reeds hierdoor de beslissing omtrent de schuld van de vier reqn. aan de rebellie, zoo jegens den kapitein als den eersten stuurman, door ééne onafgebroken handeling gepleegd, voldoende is gemotiveerd, doch dat daarenboven bij dienzelfden considerans, op grond van hetzelfde bewijsmiddel, is aangenomen: „dat de vierde beschuldigde, op het fluiten van den „eersten beschuldigde, in eene opgewonden stemming is naar „boven gekomen, en dat op zijn geroep: *pas op! pas op!* de „bestorming der campagne is begonnen; dat de beide eerste „beschuldigden zijn geweest onder de eerste aanvallers van den „kapitein en den eersten stuurman; dat de eerste beschul„digde het pistool aan den kapitein heeft ontrukt, en het op „hem, echter zonder gevolg, heeft afgetrokken, en dat de drie „eerste beschuldigden met den kapitein hebben geworsteld en „denzelven langs de campagne hebben gesleurd;”

„O., dat derhalve het beklaagde arr. met betrekking tot de schuld der req^n. aan de rebellie behoorlijk is gemotiveerd, en dat mitsdien ook het *derde middel* is ongegrond;

„O., wat het *vierde middel* betreft, dat bij het beklaagde arr. in den 18^n considerans wordt overwogen, dat door de beëedigde verklaringen der vier bij den 12^n considerans genoemde getuigen en door den aard van de ondergane mishandelingen en bekomen verwondingen (in den voorgaanden considerans als wettig bewezen aangenomen), volkomen wordt bewezen, dat gedurende dien gewelddadigen aanval (hiervoor gemeld), meer dan drie personen zigtbare wapenen hebben gevoerd, als moetende hieronder mede worden gerangschikt de messen, in zoo ver hiervan tot verwonding is gebruik gemaakt;

„O., dat, vermits alzoo op grond van getuigenissen en aanwijzingen, en mitsdien van wettige bewijsmiddelen, *in facto* is uitgemaakt, dat er rebellie door meer dan drie personen, waarvan meer dan twee zigtbare wapenen voerden, en mitsdien volgens a. 214 Sg., gewapende rebellie was gepleegd, voor de schuldigverklaring der req^n. aan *gewapende* rebellie niets meer werd gevorderd, dan het bewijs, zoo als zulks bij 's Hofs arr. is aangenomen, dat zij aan *die* alzoo gepleegde rebellie een werkdadig aandeel hebben genomen, en daartoe geenszins een onderzoek werd vereischt, of zij req^n. zelven en, zoo ja welke zigtbare wapenen zij hebben gevoerd;

„O., dat derhalve reeds op dien grond het aangevoerde *middel* onaannemelijk is, doch dat daarenboven door 's Hofs verdere overweging, in den 17^n considerans: „dat door dezelfde „bewijsmiddelen volledig is bewezen, dat de 1^e, 2^e en 4^e be„schuldigden, gedurende den door hen alzoo gepleegden feite„lijken wederstand, van wapenen waren voorzien en *daarvan* „*hebben gebruik gemaakt*", de toepassing van a. 214 voormeld in deze volkomen wordt geregtvaardigd;

„O., dat mitsdien ook het *vierde middel* is ongegrond;

„O., eindelijk, ten aanzien van het *vijfde middel* van cassatie, dat bij het op de ten laste der req^{n}. bewezen feiten toegepaste a. 11 der wet van den 7_n Mei 1856, *St.* n_0 32, muiterij en verzet van passagiers tegen den schipper en van mindere schepelingen jegens hunne meerderen in rang wordt gelijk gesteld met rebellie, voorzien bij de a. 209—218 S_t., en alzoo overeenkomstig de bepalingen van die a. vervolgbaar en strafbaar gesteld, zonder eenige onderscheiding daar of elders in die wet, of de tot het wezen van dat misdrijf gevorderde hoedanigheid van schipper of schepelingen van meerderen rang eenerzijds, en van passagiers of schepelingen minder in rang anderzijds, is ontstaan *ná* dan wel *vóór* de afkondiging dier wet;

„O., dat zoodanige onderscheiding derhalve op de al dan niet toepasselijkheid van dit a. op het daarbij strafbaar gestelde misdrijf, volgens die wet van geen den minsten invloed wezen kan, en dat daartoe evenmin iets kunnen afdoen de door de req^{n}. aangevoerde bepalingen van a. 4 der wet, houdende algemeene bepalingen der wetgeving voor het Koningrijk, en van a. 3 der wet op den overgang van de vroegere tot de nieuwe wetgeving;

„O., dat toch uit gemeld a. 4, met betrekking tot eene strafwet, waarvan hier de rede is, niets anders volgt, dan dat zoodanige wet, behoudens de uitzondering in het 2^{e} lid van a. 52 der wet op den overgang enz., door den regter niet mag worden toegepast op feiten, gepleegd vóór dat de wet, waarbij daartegen straf is bedreigd, verbindend was, waarvan in deze geen sprake is, en dat het aangehaalde a. 3 van laatstgemelde wet alleen dáár kan worden ingeroepen, waar het geldt de toepassing van het burgerlijk regt, ter handhaving van uit overeenkomst verkregene regten, en dat deze bepaling mitsdien alle toepassing mist *in casu*, *eensdeels* omdat hier geen sprake is van de toepassing van het burgerlijk regt, maar van eene strafwet, en *ten andere* omdat, hoezeer tijdens de aanmonste-

ring of het sluiten van het contract der reqn. met den schipper. tegen eventuele muiterij of verzet geene straf ware bedreigd, in allen geval uit die overeenkomst geen regt om straffeloos muiterij te plegen verkregen werd, waarop de reqn. zich immer zouden kunnen beroepen tegen de strafvordering van het O. M. ter zake van zoodanig feit, gepleegd nadat het *jure publico* door de strafwet verboden was;

„O., dat derhalve bij het beklaagde arr. a. 11 der gemelde wet van den 7n Mei 1856 te regt is toegepast op het door hen, onder de werking dier wet, als mindere schepelingen jegens hunne meerderen in rang gepleegd verzet, niettegenstaande zij reeds vóór dat die wet verbindend was, waren aangemonsterd, en dat mitsdien ook dit *vijfde* en laatste *middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep tegen het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, en veroordeelt de reqn. solidair in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCDXXVI. — Arrest van 1 Junij 1858.

(A. 475, no. 8, 476 St.)

Kan eene geweldoefening, bij de beschuldiging voorgekomen als verzwarende omstandigheid van een diefstal of poging daartoe, bij vrijspraak van dit misdrijf, nogtans op zich zelve eene veroordeeling te weeg brengen ex a. 475, *n°.* 8, *en* 476 *C. P.?* — Ja.

Wordt er, om a. 475, *n°.* 8, *te kunnen toepassen, wel gevorderd, dat met het voorwerp, waarmede geworpen werd, de persoon onmiddellijk getroffen zij?* — Neen.

P. C., daglooner, wonende te Born, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 25n Mrt. 1858, waarbij de req. is vrijgesproken van de te last gelegde misdrijven van diefstal of poging tot diefstal, doch schuldig verklaard aan het almede hem te last gelegde feit van het iemand opzettelijk met een hard ligchaam werpen, en te dier

zake, met toepassing van de a. 475, no. 8, en 476 St., veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 3 dagen, in eene geldboete van *f* 8.00 en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De voorziening in cassatie in deze zaak is op *twee middelen* gegrond: *vooreerst*, schending of verkeerde toepassing van de a. 206, 207, 220 Sr., en *ten andere* schending of verkeerde toepassing van de a. 475, no. 8, en 476. St. *Beide middelen* zijn, naar mijn oordeel, onaannemelijk.

„Wat toch het *eerste middel* aangaat, zoo moet ik opmerken, dat de req. niet is veroordeeld voor een ander feit, dan waarvoor hij te regt stond; hij was verwezen ter zake van *diefstal*, althans *strafbare poging* daartoe, in een huis, dat tot bewoning diende, bij nacht, met valsche sleutels en *geweldoefening* gepleegd, hebbende de dader een openlijk wapen bij zich gehad; terwijl in de acte van beschuldiging, naar aanleiding van het arr. van verwijzing opgemaakt, betrekkelijk die geweldoefening het volgende voorkomt: „dat de beschuldigde eensklaps is komen „uitspringen, gewapend met eene deegschop, welke hij op dat „zelfde oogenblik met alle kracht op de eerste getuige toe„wierp, waardoor hij, zonder haar persoon te treffen, de lan„taarn, welke zij in de hand hield, op eenige passen van „haar afwierp." Die daad van geweldoefening maakte alzoo een gedeelte uit van het feit, aan den req. ten laste gelegd. Zij behoorde tot den grond der beschuldiging, waaromtrent de req. zich moest verantwoorden; de regter was er volkomen van gesaisisseerd, en a. 220 Sr., hetwelk, volgens den req., *in casu* zoude geschonden zijn, doch blijkbaar een misdrijf bedoelt, hetwelk door daadzaken, welke eerst op de teregtzitting bekend zijn geworden, is gebleken, mist alzoo alle toepassing.

„Al verviel nu het geweld als verzwarende omstandigheid

van den diefstal, zoo was het Hof geroepen er kennis van te nemen en als een op zich zelf staand misdrijf te straffen. Het plegen van gewelddadigheid was toch opgesloten in de misdaad van diefstal met geweldoefening, en in dit opzigt verschilt deze zaak van twee andere zaken, beslist bij uwe arr^{n}. dd. 28 Jan. 1846 (*Ned. Regtspr.*, XXIII, § 49, bl. 219; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1846, I, n°. 21, bl. 134) en 22 Junij 1852 (*Ned. Regtspr.*, XLII, § 28, bl. 139; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1852, I, 286).

„Ik mag den Raad nog wijzen op een arr. van het Hof van N.brab. dd. 24 Mrt. 1840 (*Ned. Regtspr.*, VIII, § 27, bl. 129) en een arr. van 27 Julij 1839 (*Ned. Regtspr.*, II, § 31, bl. 180; v. D. HONERT, *Strafr.*, I, n°. 52, bl. 290).

„Evenmin is mij het *tweede middel* van cassatie gegrond voorgekomen. *In facto* is als bewezen aangenomen, dat de req. de eerste getuige met eene houten deegschop heeft geworpen, door welke aan die getuige, zonder aan het ligchaam geraakt te zijn, eene lantaarn uit de hand is geslagen.

„Al heeft nu het voorwerp, waarmede geworpen is, niet *onmiddellijk* het ligchaam getroffen, zoo kan toch niet ontkend worden, dat door het uit de hand slaan van eenig voorwerp, het ligchaam gewelddadig wordt aangedaan, en dat alzoo het harde ligchaam opzettelijk is geworpen *sur quelqu'un;* en indien daardoor b. v. eene verwonding was veroorzaakt, zoude de dader in gevolge a. 311 *C. P.* strafbaar zijn. Zoo zag de Raad m. i. te regt *rebellie* en dus *feitelijken* en *gewelddadigen* wederstand in het uit de handen rukken van eene mand, op vermoeden van sluikerij door de commiesen tot zich genomen. Zie arr. 21. Aug. 1841 (*Ned. Regtspr.*, IX, § 48, bl. 231; v. D. HONERT, *Strafr.*, V, n°. 300, bl. 423); vgl. arr. van 1 Febr. 1853 (*Ned. Regtspr.*, XLIV, § 8, bl. 31; v. D. HONERT, *Bel.*, V, n°. 270, bl. 115).

„Ik heb op grond hiervan de eer, namens den heer Proc.-G.,

te concluderen tot verwerping van het beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"Gelet op de *middelen* van cassatie, van wege den req. voorgesteld bij ingediende memorie, als: 1°. schending, of althans verkeerde toepassing van de a. 206, 207, al. 1, en 220 Sg., omdat de req. alleen vervolgd en te regt gesteld zijnde wegens diefstal, althans strafbare poging tot diefstal, onder de verzwarende omstandigheden daarbij vermeld, hij niet had kunnen worden veroordeeld wegens het opzettelijk werpen van of met de deegschop op een persoon, hetwelk enkel als eene der verzwarende omstandigheden van den diefstal daaronder was opgenomen; 2°. schending, of althans verkeerde toepassing van a. 475, n°. 8, en bij gevolg a. 476 St., omdat de aangenomen feiten niet daarstellen het werpen van of met een hard ligchaam op een persoon, zoo als dit voor de strafbaarheid naar de aangehaalde wetsartikelen wordt gevorderd.

"Wat betreft het *eerste middel* van cassatie:

"O., dat de req., blijkens het slot der acte van beschuldiging, in overeenstemming met het arr. van verwijzing, vóor het Hof heeft te regt gestaan als beschuldigd van diefstal in een huis, dat tot bewoning dient, bij nacht, en met behulp van valschen sleutel en van geweldoefening gepleegd, hebbende de dader een openlijk wapen bij zich gehad, — althans van strafbare poging tot dien diefstal, welke poging, door uiterlijk bedrijf gebleken en tevens tot eenig begin van uitvoering overgeslagen, niet dan door toevallige en van des daders wil onafhankelijke omstandigheden weêrhouden is of hare uitwerking gemist heeft; en dat, terwijl bij het beklaagde arr. niet bewezen is verklaard, dat de beschuldigde zich aan den hem bij de acte van beschuldiging te last gelegden diefstal heeft schuldig gemaakt, hij van deze punten van beschuldiging is vrijgesproken, doch schuldig verklaard aan het feit van iemand

opzettelijk met een hard ligchaam werpen, dat naar het arr. mede was te last gelegd, en te dier zake veroordeeld, met toepassing van de a. 475, n°. 8, en 476 St.;

„O., wat aangaat de vraag, of datgeen, waarvoor de req. is veroordeeld, aan hem was te last gelegd, dat hij niet alleen bij het slot der acte van beschuldiging is beschuldigd van geweldoefening, maar ook dat in het ligchaam dier acte zijn opgegeven de feiten, waarop de te lastlegging van geweldoefening zich grondde, terwijl in die feiten wel uitdrukkelijk was begrepen het werpen met eene deegschop op de daar aangewezen persoon;

„O., dat wel die te last gelegde geweldoefening bij de beschuldiging voorkwam als eene verzwarende omstandigheid van den diefstal, doch dat dit niet wegneemt, dat ze was te last gelegd, en dat alzoo de voorwaarde bestond, die, om eene veroordeeling te dier zake te kunnen uitspreken, naar de wet werd vereischt;

„O., dat dus in deze geen sprake kan zijn van eene veroordeeling, uitgesproken ter zake van een ander misdrijf dan is te last gelegd, maar alleen van eene andere qualificatie, aan de te last gelegde en bewezen feiten gegeven, en dat mitsdien het *eerste* aangevoerde *middel* van cassatie niet is gegrond.

„Wat betreft het *tweede middel* van cassatie:

„O., dat *in facto* is aangenomen, dat de req. de bij het arr. genoemde persoon met eene houten deegschop heeft geworpen, door welke aan haar, zonder aan het ligchaam geraakt te zijn, eene lantaarn uit de hand is geslagen;

„O., dat voor de toepassing van a. 475, n°. 8, het onmiddellijk treffen van den persoon met het voorwerp, waarmede wordt geworpen, zeer zeker niet wordt gevorderd, vermits evenzeer, voor zoover het treffen van den persoon een volstrekt vereischte ten deze mag zijn, dit treffen middellijk door het treffen van een ander voorwerp kan plaats hebben;

„O, dat dit hier, naar hetgeen *in facto* is aangenomen, heeft plaats gehad, en dat alzoo ook dit *tweede middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCDXXVII. — Arrest van 1 Junij 1858.

(A. 223 Sr.; 401 St.)

Moet de dagvaarding eene opgave inhouden van het misdrijf, dat geacht wordt gepleegd te zijn, of alleen eene opgave van de daadzaken, die het misdrijf zouden daarstellen? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Was er in casu *sprake van een diefstal door lastgeving, zoodat er aan medepligtigheid zou kunnen gedacht worden?* — NEEN.

L. D., schipper, te Linne, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 18n Mrt. 1858, waarbij is bevestigd het in eersten aanleg gewezen vonnis der Arr.-R. te Roermond, van den 30n Dec. te voren, bij hetwelk de req. is schuldig verklaard aan diefstal, en te dier zake, met aanneming van verzachtende omstandigheden, is veroordeeld tot eene gevangenisstraf van ééne maand en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN YSSELSTEIJN, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„O., dat in de *eerste plaats* is beweerd: schending en verkeerde toepassing van a. 401 *C. P.* en schending van a. 1 Sr., in verband met a. 223 aldaar, door dat aan den req. bij dagvaarding geen arglist is toegeschreven, en alzoo het aldaar geïmputeerde feit reeds dáárom alleen niet strafbaar was;

„O., dat de req. bij het aangevallen arr. is veroordeeld, ter zake dat hij door een' derden persoon, ten nadeele van G. S., heeft doen wegnemen een bos witsen, welke hij zeide zijn eigendom te zijn, hoewel hij wist, dat die niet aan hem, maar

aan genoemden S. toebehoorden; dat hij eenige dier witsen aan dien derden persoon heeft gegeven, en de overige voor zich heeft behouden, en dat hij zich alzoo op eene arglistige wijze eens anders goed heeft toegeëigend;

„Dat hij alzoo wegens een strafbaar feit te regt is veroordeeld;

„O., dat derhalve met *dit middel* alleen kan zijn bedoeld, òf dat hij wegens een ander feit als het te last gelegde zou zijn veroordeeld, hetgeen echter als afzonderlijk *middel* van cassatie in de laatste plaats is aangevoerd en aldaar zal worden beoordeeld, òf dat de dagvaarding nietig zou zijn, als behelzende geene volledige opgave van het feit, hetgeen, hoezeer door den pleiter ontkend, echter uit het beweren van schending van a. 223 Sg. schijnt te moeten volgen;

„O. te dien aanzien, dat de dagvaarding in eersten aanleg eene duidelijke omschrijving van het feit bevat, hetwelk den beklaagde werd te last gelegd, zoodat hij voldoende wist waartegen hij zich te verdedigen had; dat hij ook, zonder nietigheid der dagvaarding te beweren, zich daarop, en bijzonderlijk ook omtrent het ontbreken van arglist of *dolus malus*, heeft verdedigd;

„O. daarenboven, dat bij misdrijven, waartoe *dolus* een vereischte is, het wel wenschelijker mag worden geacht, dat de vermelding daarvan in de dagvaarding voorkomt, doch dat dit geen noodwendig vereischte is, vermits de arglist òf in het feit ligt opgesloten, òf in allen gevalle behoort tot de bedoeling, een dusgenoemd *intern feit*, niet directelijk door getuigen als anderzins uit te maken, maar door den regter uit de omstandigheden, naar aanleiding van de dagvaarding, uit het onderzoek volgens a. 206 Sg. gebleken, af te leiden en uit te maken;

„O., dat in de *tweede plaats* is beweerd: verkeerde toepassing derzelfde a., omdat de eenvoudige lastgeving tot diefstal, zonder dat de lastgeving was gepaard gegaan van (met?) giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van magt, of van listige en schuldige kunstenarijen, geen misdrijf oplevert;

„O. te dien aanzien, dat hier geen sprake is van medepligtigheid aan eenen door een' ander' gepleegden diefstal; dat het Hof *in facto* heeft beslist, dat de req. heeft doen wegnemen en zich toegeëigend, en alzoo zelf den diefstal, door middel van een' derde, welke als middel gebezigd is, heeft gepleegd, en dat dit doen plegen door middel van een' derde mede opgesloten lag in de dagvaarding, welke heeft vermeld, dat de req. den derden persoon last heeft gegeven om het eigendom van een' ander' weg te nemen en zich (waaronder moet worden begrepen ten behoeve van hem, die last gaf om het goed van een' ander' weg te nemen) toe te eigenen;

„Dat alzoo *dit middel* is ongegrond, ook voor zoover daaronder begrepen mogt zijn, dat hij uit dit oogpunt wegens een ander dan het te last gelegde feit zou zijn veroordeeld, hetwelk eigenlijk tot het *laatste middel* van cassatie behoort; terwijl ten aanzien van a. 223 Sg. het bij het *eerste middel* overwogene meerendeels van toepassing is;

„O., dat in de *derde plaats* is beweerd: schending en verkeerde toepassing van de a. 206 en 211 Sg., door te beraadslagen over, en ten laste van den req. bewezen te verklaren geheel andere feiten, dan hem bij dagvaarding waren geïmputeerd;

„O., dat uit het ten aanzien van het *tweede middel* overwogene reeds blijkt, dat de regter, door aan diefstal schuldig te verklaren iemand, wien blijkbaar was te last gelegd, dat hij last gegeven had tot wegneming van eens anders goed, en die alzoo de daad ten zijnen behoeve heeft doen plegen, de a. 206 en 211 Sg. niet kan worden gezegd te hebben geschonden;

„O., dat ook ten aanzien van de arglist van den req., en de goede trouw van hem, dien hij heeft gebezigd om zijn misdrijf te volvoeren, reeds boven is overwogen, dat dit omstandigheden zijn, waaromtrent de regter, ook zonder uitdrukkelijke vermelding in de dagvaarding, naar aanleiding van het bij de te last gelegde feiten geblekene, volgens a. 206 Sg.

mag beraadslagen en beslissen, zoodat ook *dit middel* is ongegrond; (*)

„Concludeert, dat de Raad de voorziening verwerpe en den req. veroordeele in de kosten.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.:

„Gelet op de *middelen* van cassatie, namens den req. voorgesteld bij pleidooi: 1°. verkeerde toepassing van a. 401 *C. P.* en schending van a. 1 Sr., j°. a. 223, *eensdeels*, door dat aan den req. bij dagvaarding geen arglist is toegeschreven, en alzoo het aldaar geïmputeerde feit reeds dáárom alleen niet strafbaar is; — *anderdeels*, omdat de eenvoudige lastgeving tot diefstal, zonder dat die lastgeving was gepaard gegaan van giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van magt, of van listige en schuldige kunstenarijen, geen misdrijf oplevert; 2°. schending en verkeerde toepassing van de a. 206 en 211 Sr., door te beraadslagen over en ten laste van den req. bewezen te verklaren geheel andere feiten, dan hem bij dagvaarding waren geïmputeerd;

„O. op het *eerste* gedeelte van het *eerste middel*, dat de req. is gedagvaard geweest als beklaagd van last gegeven te hebben aan zijnen toenmaligen mede-beklaagde tot het wegnemen en zich toeëigenen, op den 21n Nov. 1857, onder de gemeente Linne, van een bos witsen, toebehoorende aan G. S., ter waarde van 65 centen;

„O., dat deze dagvaarding alzoo behelst eene opgave van het feit, aan den req. te laste gelegd, en derhalve voldoet aan het voorschrift van a. 223 Sr., daar toch, hoezeer de arglist behoort tot de elementen van het misdrijf, die voor het bestaan daarvan worden gevorderd, daaruit echter niet voortvloeit,

(*) Men vergelijke ook de door den req. aangehaalde arrn. van:

12 Febr. 1850,	v. d. HONERT, *Strafr.*,	1850, I, 52;	*Ned. Regtspr.*,		XXXIV, 384.
19 Apr. 1853,	„	„	1853, I, 138;	„ „	XLV, 16.
3 Apr. 1855,	„	„	1855, I, 115;	„ „	L, 1.
24 Mrt. 1857,	„	*Bel.*	VII, 100	„ „	LV, 238.

dat de omstandigheid van arglist bij de dagvaarding moet worden opgegeven, vermits voor de dagvaarding niet wordt gevorderd de opgave van het misdrijf, dat geacht wordt gepleegd te zijn, maar eene opgave van de daadzaken, die het misdrijf zouden daarstellen, en die hier bestaan in de wegneming van eens anders goed, — in de wegneming van iets, dat den dader niet toebehoort;

"O. op het *tweede* gedeelte van het *eerste middel*, dat bij het beklaagde arr. *in facto* beslist is, dat de req., op den 21ⁿ Nov. 1857, onder de gemeente Linne, door den getuige G., ten nadeele van G. S. heeft doen wegnemen een bos witsen, welke hij zeide zijn eigendom te zijn, hoewel hij wist, dat dezelve niet aan hem, maar aan genoemden S. toebehoorden; — dat hij eenige dier witsen aan genoemden G. heeft gegeven en de overige voor zich heeft behouden, en dat hij zich alzoo op eene arglistige wijze eens anders goed heeft toegeëigend;

"O., dat, naar deze feitelijke beslissing, de req. heeft gehandeld door middel van een derde, van wiens goede trouw voldoende gebleken was, en alzoo als onmiddellijke dader, die zich het goed van een ander heeft toegeëigend, en dat er dus niet de minste sprake kan zijn van giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of magt, of van listige en schuldige kunstenarijen, als zijnde er in deze geen quaestie van medepligtigheid aan eenen door een ander gepleegden diefstal, maar van diefstal zelven;

"O., dat derhalve *dit middel* is ongegrond;

"O. op het *tweede middel*, dat, zoo als uit het boven overwogene blijkt, de req. is gedagvaard geweest als beklaagd van last gegeven te hebben tot de ontvreemding, en dat, volgens de bovengemelde feitelijke beslissing, de req. door G. de ontvreemding heeft doen plegen, en dat hieruit volgt, dat er in geenen deele noch is beraadslaagd over — noch ten zijnen laste zijn bewezen verklaard andere feiten, dan hem bij de dag-

vaarding waren geïmputeerd, en dat alzoo ook *dit middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCDXXVIII. — Arrest van 8 Junij 1858.

(A. 367, a. 371, 3e lid, St., jo. a. 2 der wet van 16 Mei 1829, *St.* n°. 34.)

Stelt het aan den gereq. te last gelegde en als bewezen aangenomen feit het wanbedrijf daar van lastering in een ongedrukt geschrift, dat aangeslagen (affiché) is geworden, en waarin aan met name genoemde openbare autoriteiten daden zijn te laste gelegd, die, in geval zij plaats hadden, die autoriteiten aan de verachting en den haat der burgers zouden blootstellen? — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Z.holl. is req. van cassatie tegen een arr. van dat Geregtshof, van den 4n Mrt. 1858, waarbij, op het hooger beroep van een vonnis van de Arr.-R. te 's Gravenhage, van den 18n Jan. 1858, dat vonnis is te niet gedaan en de gereq. in deze, N. J. A. D., parapluiemaker, wonende te Rotterdam, gedagvaard ter zake van het, op den 14n Nov. 1857, tegen het raam zijner woning te Rotterdam aanplakken van een geschrift, nader bij de dagvaarding omschreven, is ontslagen van alle regtsvervolging; de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga en de advocaat van den gereq. in de bestrijding van het voorgestelde *cassatie-middel*, heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Naar aanleiding van het voorgestelde *middel* van cassatie, schending van a. 375 St., in verband met a. 2 der wet van 16 Mei 1829, *St.* n°. 34, en met het oog op de verdediging, namens den gereq. door zijnen raadsman gevoerd, moet ik twee vragen beantwoorden, *vooreerst*, of het ten deze geïncrimineerde geschrift, hetwelk in het beklaagde arr. is opgenomen, inhoudt

de ten laste legging van eene bepaalde ondeugd aan de daarin opgenoemde besturen, en alzoo voor deze honend te achten is, en *ten andere*, of dat geschrift *verspreid* en *in omloop is gebragt*, in gevolge de bepaling van a. 375 *C. P.* Dat toch *in casu* bij den gereq. de *animus injuriandi* heeft bestaan, is bij het arr. *a quo* reeds *in facto* beslist, en hierop kan derhalve in cassatie niet teruggekomen worden.

„Vooreerst dan, wat is de aantijging van een *vice déterminé*, IN DEN ZIN DER WET?

„Het woord *ondeugd* moge in zijne gewone en taalkundige beteekenis aanduiden eene doorgaande geneigdheid of gezindheid tot het kwaad, welke voortvloeit uit verkeerde neigingen, of wel uit een bedorven hart, ik geloof niet dat deze psychologische beteekenis aan het woord in de WET moet worden gehecht.

„Er bestaat een onmiskenbaar verband tusschen de a. 367 en 375 *C. P*: dit blijkt dááruit, dat in den aanhef van het a. de *imputation d'un vice déterminé* tegen de *imputation d'aucun fait précis* wordt overgesteld, en in den zin der wet zoude ik alzoo *vice déterminé* noemen de aantijging van eene ondeugd in den eigenlijken zin van dit woord, of wel van eene niet genoeg gepreciseerde daad om laster daar te stellen, maar welke daad noodwendig uit eene niet goede of *ondeugende* bron voortvloeit.

„Deze is ook de meening van GRELLET-DUMAZEAU, in zijn *Traité de la diffamation*, T. 1, ch. 2, sect. 3, bl. 183 sq. „Le législateur," zegt die schrijver, „venait de définir la ca- „lomnie, dont le caractère essentiel git dans l'imputation d'un „fait précis et déterminé, et il avoit à prévoir l'infraction in- „férieure d'un degré dans l'échelle de la gravité; l'imputation „d'un fait non précis, non déterminé, devait naturellement se „présenter à sa pensée, et ce fait, on est obligé de le con- „fondre avec le vice qui le produit, précisément par ce qu'on „ne peut le saisir."

„Ook bij zoodanige opvatting is het m. i. alleen mogelijk de

bepaling van het a. op openbare autoriteiten en juristische personen toe te passen, daar toch bij deze geene doorgaande gezindheid tot het kwaad, uit verkeerde neigingen of een bedorven hart voortvloeijende, kan worden aangenomen, en ondeugden in den eigenlijken zin van het woord mitsdien niet denkbaar zijn. De uitdrukking van a. 2 der wet van 16 Mei 1829 is dan ook minder bepaald en spreekt van misdrijven van laster en hoon.

„In de dagvaarding nu, welke de grondslag van de regtsvervolging tegen den gereq. uitmaakt, is ten laste gelegd het aanplakken en aangeplakt houden van een geschrift, waarin zekere ten-uitvoer-legging van eene plaatselijke belastingverordening door de besturen der gemeente Rotterdam en der provincie Z.holl., het *willekeurig opleggen eener schatting*, *roof en geweld* wordt genoemd.

„Dit feit is bij het beklaagde arr. volledig bewezen verklaard, en de regter houdt a. 375 alleen dáárom niet toepasselijk, dewijl bij dat a. gevorderd wordt *de aantijging van eene aanhoudende of doorgaande geneigdheid of gezindheid tot eenig aangeduid kwaad of onregtmatige handeling.*

„Ik geloof reeds te hebben aangetoond, dat deze opvatting is onjuist; zij wordt ook gewraakt door het arr. van den Raad van 7 Oct. 1856, in de memorie van den req. aangehaald en mede opgenomen in de *Ned. Regtsp.*, LIV, § 7, bl. 39 volgg. (*) En wanneer ik nu, met het oog op het gezegde, het ten laste gelegde feit beschouw, zoo geloof ik te mogen stellen, dat de gereq. in het aangeplakte geschrift aan burgemeester en wethouders van Rotterdam het *willekeuriglijk* opleggen eener schatting heeft verweten; en daar nu iedere daad van willekeur, indien zij aan eene regering wordt ten laste gelegd, noodwendig *misbruik van magt* veronderstelt, en *misbruik van magt*, zoo zij al niet strafbaar is, toch in ieder geval aan *haat* bloot-

(*) In deze *Verz.*, afd. *Strafr.*, 1856, II, 50.

stelt, zoo geloof ik, dat de gedane aantijging bij dit bestuur juist die ondeugd doet veronderstellen, welke zoo dikwijls de grootste en eenigste fout is, die aan bestuur en regering ten laste wordt gelegd. En waar nu het onvermijdelijke gevolg van die daad van willekeur als eene daad van roof en geweld wordt beschouwd, en geweten aan hen die daarvoor verantwoordelijk worden gesteld, daar is, vooral wanneer zulks plaats heeft *animo injuriandi*, de bepaling van a. 375 van toepassing, en aan het bestuur iets ten laste gelegd, hetwelk noodzakelijk eene verkeerde geneigdheid bij dat bestuur, voor zoo verre het namelijk daarvoor vatbaar is, doet veronderstellen.

„Ik mag mij hier beroepen op het gevoelen van den Adv.-G. DEKETH, die in de uitdrukking: *dat zeker bestuur ten aanzien van den omslag der belasting schandelijk, infaam en schelmachtig had gehandeld*, zag eene *beleedigende beoordeeling*, *waarvan het criterium van het beleedigende eeniglijk als un vice déterminé is te beschouwen* (zie de conclusie bij v. D. HONERT, *Strafr.*, 1849, I, 194 volgg.); en de ten-laste-legging aan een' burgemeester: *dat hij in genoemde betrekking noodelooze en buitensporige uitgaven van gemeente-penningen heeft gedaan*, beschouwde als de ten-laste-legging van *geldverspilling* en *verkwisting*, alsmede van *heerschzucht* en *eigenzinnigheid*. (Zie zijne conclusie bij v. D. HONERT, *Strafr.*, 1850, II, 188 en 189.)

„En zoo besliste de Raad, dat, ofschoon het geoorloofd zij de handelingen der openbare magten te beoordeelen, echter, wanneer bij die beoordeeling hoon en laster is gevoegd, zulks ongeoorloofd en strafbaar blijft, arr. 16 Febr. 1841 (*Ned. Regtspr.*, VII, § 24, bl. 136) (*).

„Ik ga over tot de behandeling der *tweede* vraag: of namelijk het geschrift, in gevolge de bepaling van a. 375 *C. P.*, verspreid en in omloop is gebragt.

(*) In deze *Vers.*, afd. *Strafr.*, IV, 281.

„Ik geloof niet, dat dit eene feitelijke beslissing geldt, zoo als de req. schijnt aan te duiden; de wijze waarop het geschrift bekend is gemaakt, is m. i. *feitelijk*, maar de vraag of daardoor de *openbaarheid* is verkregen, geldt de juiste toepassing der wet, en kan dus een punt van onderzoek in cassatie uitmaken.

„De vraag ontstaat alzoo, of het aanplakken van een beleedigend en honend geschrift valt onder de bepaling van a. 375 *C. P.*, en deze vraag is, dunkt mij, niet zoo gemakkelijk te beantwoorden. Dat de aanplakking het geschrift *openbaar* maakt, wanneer dezelve op eene openbare plaats geschiedt, kan niet betwijfeld worden; en uit de bepaling van a. 376 *C. P.* kan worden afgeleid, dat de wetgever bij a. 375 de *publiciteit* heeft op het oog gehad, ofschoon de uitdrukking: *ce double caractère*, zoude kunnen doen denken aan de *publicité*, zoo als die bij het voorgaande a. was omschreven.

„Aan den anderen kant kan echter worden aangemerkt, dat de wetgever de aanplakking in a. 367 *C. P.* afzonderlijk heeft strafbaar gesteld, en dat de woorden in a. 375 ibid.: *répandus et distribués* (welke, van een geschrift gebezigd, nagenoeg dezelfde beteekenis hebben), eene *materiële* verspreiding, het zij door hetzelve in meerdere exemplaren rond te deelen, het zij door hetzelve van hand tot hand te laten gaan, beteekenen. *Répandre*, zegt de *Diction. de l'acad.*, is *départir*, *distribuer à plusieurs personnes*. *La distribution*, zeggen CHAUVEAU en HÉLIE, op a. 283 *C. P.*, T. II, § 2315, bl. 27 (welk a. ook behalve de *distribution*, de *affiches* opnoemt), *suppose nécessairement la remise de plusieurs exemplaires*: *la communication d'un imprimé à une seule personne ne constituerait pas le délit de distribution*, *elle suppose l'intention de le répandre*, *c'est cette intention qui forme la moralité du délit.*

„Ik zoude mij echter meer met de meening der beide regterlijke collegiën en van den req., dan met die van den gereq vereenigen, en het geschrift volgens de feitelijke beslissing als

répandu beschouwen. Indien toch de meening, door GRELLET t. a. p., T. 1, ch. 1, sect. 5, § 204, bl. 139 verdedigd, juist is, dat het ter hand stellen van hetzelfde geschrift aan opvolgende personen als eene *verspreiding* van dat geschrift moet worden aangemerkt, zoo bestaat die zelfde *verspreiding*, wanneer dat geschrift aan onderscheidene personen gelijktijdig wordt voorgelezen, of wel voor iedereen wordt *aangeplakt*. De plaats bij GRELLET is belangrijk: „*Mais s'il arrivait qu'un imprimé, „ou même un simple manuscrit fut remis à une personne avec „invitation d'en prendre connaissance, puis retiré pour être „communiqué à une autre, et colporté ainsi de mains en mains; „dans cette hypothèse il y aurait distribution sans aucun „doute, parceque le résultat que la loi a voulu prévoir serait „évidemment atteint, parcequ'il y aurait réellement distribu„tion, dans un but de publicité, non pas d'un seul exemplaire, „à une seule personne, mais du même exemplaire à plusieurs „personnes.*„ Vgl. *ibid.* § 221, bl. 145.

„Ik ben alzoo van oordeel, dat het aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. van Z.holl., waartegen de voorziening is gerigt; en dat de Raad, doende wat het Hof had behooren te doen, zal te niet doen het hooger beroep, voorts zal bevestigen het vonnis, door de Regtb. te 's Gravenhage in deze zaak gewezen, met last dat hetzelve naar vorm en inhoud zal worden ten uitvoer gelegd, en met veroordeeling van den gereq. in de kosten, zoo die in hooger beroep als in cassatie gevallen.„

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *middel* van cassatie, door den req. voorgesteld bij ingediende memorie, als: schending van a. 375 St., in verband tot a. 2 der wet van den 16n Mei 1829, *St.* no. 34, omdat de te lastlegging aan de ten deze bedoelde magten, in voege die als bewezen is aangenomen, bevat die van eene

verregaande miskenning van hunne pligten, en dus van eene bepaalde ondeugd;

„O., dat *in facto* is aangenomen, dat de gereq., aangeslagen zijnde in eene plaatselijke belasting, nadat zijne reclames daaromtrent door het gemeente-bestuur en Gedep. Staten waren afgewezen, en nadat aan den stijl van de vóór- of straatdeur van het door hem bewoonde huis was aangeplakt eene bekendmaking van een deurwaarder der gemeente-belastingen, houdende dat op den daarbij bepaalden dag des gereq$_n$. inboedel, wegens zijne nalatigheid in de betaling der bedoelde plaatselijke belasting, zou worden verkocht, voor een glasruit in die deur, op den 14n Nov. 1857, met de zucht om te grieven en te krenken, heeft aangehecht of wel doen aanhechten, en op den 16n en 17n dier maand alzoo, in weerwil der daartegen gedane aanmaningen van wege de policie om dit geschrift weg te nemen, aldaar aangehecht heeft doen blijven, een stuk papier, waarop met duidelijke letters, zoodat die op de straat konden gelezen worden, was geschreven hetgeen volgt:

„PROTEST.

„Ik heb mij bereid verklaard te betalen wat ik volgens de „verterings-belastingwet deugdelijk schuldig ben.

„Burgemeester en wethouders hebben mijne aangifte ver- „worpen en mij willekeuriglijk eene schatting opgelegd voor „hetgeen ik niet verteer.

„De gemeenteraad en Gedeputeerde Staten van Zuidholland „hebben die handelingen goedgekeurd en bevestigd.

„Die schatting nu is eene miskenning mijner persoonlijke en „stads-burgerlijke regten; ik acht mij daarom verpligt de be- „taling daarvan te weigeren.

„Voorts verklaar ik, dat de wet van vervolging, wegens „nalatigheid, regtens niet op mij kan worden toegepast.

„Ik beschouw derhalve de in beslagneming en den verkoop

„mijner goederen, in dit geval, als een roof van mijne „eigendommen, terwijl ik burgemeester en wethouders, de „gemeenteraad en Gedep. Staten van Z.holland verantwoordelijk „stel voor deze daad van geweld en derzelver gevolgen.”

„O., dat de aan gemelde collegiën met boos opzet ten laste gelegde handelingen van het aan den gereq. opleggen eener willekeurige schatting ter zake eener plaatselijke belasting, waardoor zijne persoonlijke en stads-burgerlijke regten zijn miskend, — en van het plegen van roof zijner eigendommen door eene daad van geweld, met name eene onwettige vervolging, in beslagneming en verkoop zijner goederen, in geval zij plaats hadden, gemelde collegiën minstens aan de verachting en den haat der burgeren zouden bloot stellen;

„O., dat deze ten-laste-legging van handelingen, welker bestaan naar vereisch van regten niet is gebleken, heeft plaats gehad in een ongedrukt geschrift, dat openlijk is aangeslagen (*affiché*), en derhalve uitmaakt het wanbedrijf van lastering (*calomnie*), aangewezen bij a. 367 St., in verband met a. 2 der wet van den 16n Mei 1829, *St.* no. 34, en strafbaar gesteld bij a. 371 St.;

„O., dat dienvolgens het Hof wel is waar bij het aangeklaagde arr. te regt heeft vernietigd het vonnis der Arr.-R. te 's Gravenhage, van den 18n Jan. 1858, waarvan hooger beroep, waarbij op de aldaar als bewezen aangenomen daadzaken, als slechts zullende bevatten *beleedigende uitdrukkingen, behelzende de te lastelegging van eene bepaalde ondeugd* (*vice déterminé*), was toegepast a. 375 St., in verband met a. 2 der wet van den 16n Mei 1829, *St.* no. 34; doch dat het Hof bij het aangeklaagde arr. ten onregte heeft verklaard, dat het als bewezen aangenomen, hiervoren omschreven feit noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding oplevert, en den gereq. mitsdien ten onregte te dier zake heeft ontslagen van alle regtsvervolging;

„O., dat mitsdien bij het aangeklaagde arr. niet zijn geschonden, zoo als door den req. van cassatie is beweerd, a. 375

St., in verband met a. 2 der wet van den 16n Mei 1829, *St.* no. 34, maar de a. 367 en 371 St., in verband met a. 2 der wet van den 16n Mei 1829, *St.* no. 34, en het beklaagde arr. te dier zake behoort te worden vernietigd;

„O. echter, dat alleen de gereq., en niet tevens het O. M., van het vonnis der Arr.-R. te 's Gravenhage, van den 18n Jan. 1858, was in hooger beroep gekomen, en dat diensvolgens, naar het voorschrift van a. 250 Sg., de thans gereq. in hooger beroep tot geene zwaardere straf kan worden verwezen, dan waartoe hij in eersten aanleg was veroordeeld;

„O., dat alzoo tegen den gereq. door den H.-R. bij dit arr. niet kan worden uitgesproken in haren geheelen omvang de straf, bij a. 371 St. op het wanbedrijf, waaraan de gereq. schuldig is, bedreigd, maar de veroordeeling moet beperkt worden tot de straf, bij het vonnis, waarvan hooger beroep, uitgesproken;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van den 4 Mrt. 1858, doch alleen voor zoover daarbij is verklaard, dat het aan den gereq. ten laste gelegde en als bewezen aangenomen feit noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding oplevert, en de gereq. te dier zake is ontslagen van alle regtsvervolging; met bevel dat de kosten der beide instantiën zullen worden gedragen door den Staat;

„En krachtens a. 105 R. O. op nieuw regt doende op de bij het beklaagde arr. als bewezen aangenomen daadzaken:

„Verklaart dat die daadzaken daarstellen het wanbedrijf van lastering in een ongedrukt geschrift, dat aangeslagen (*affiché*) is geworden en waarin aan met name genoemde openbare autoriteiten daden zijn te laste gelegd, die, in geval zij plaats hadden, die autoriteiten, tegen wie zij geduid zijn, minstens aan de verachting en den haat der burgeren bloot zouden stellen;

„Verklaart daarop van toepassing de a. 367 en 371, 3e lid, St., in verband met a. 2 der wet van den 16n Mei 1829, *St.* no. 34, dus luidende enz.;

„Verklaart den gereq. N. J. A. D. schuldig aan dat wanbedrijf;

„Gezien de a. 250, 207 en 256 Sg.;

„Veroordeelt den gereq. te dier zake tot eene geldboete van ƒ 100.00 ten behoeve van het Rijk, en in de kosten, in beide instantiën en in cassatie gevallen, even als de boete invorderbaar bij lijfsdwang.„

No. MCDXXIX. — Arrest van 14 Junij 1858.

(A. 62, 63 St.; a. 119b. Sg.: a. 56 R. O., jo. a. 2 der wet v. 29 Junij 1854, *St.* no. 102.)

Behooren de helers van gestolen goed tot de medepligtigen? — Ja.

Is de onderscheiding tusschen *misdaad bedreven in medepligtigheid met anderen* en *medepligtigheid* bedreven door heling, *nadat de diefstal geheel voltooid was*, juist, met het oog op a. 119b Sg.? — Neen.

Zijn de Arr.-Rn. bevoegd kennis te nemen van diefstal in medepligtigheid, al is het dat de geheelde goederen ontvreemd zijn door iemand beneden de 16 *jaren oud, en helers noch dader verkeeren in het geval bij a.* 119b *Sg. voorzien?* — Neen.

De Proc.-G.' bij het Pr.-Ger. in Limburg heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr. van dat Hof, in raadkamer gewezen den 19 Mei 1858, waarbij de zaak tegen G. J. K., oud 15 jaren, W. (of G.) K., oud 41 jaren, en M. A. M., huisvrouw van W. K., oud 35 jaren, alle drie laatst gewoond hebbende te Roermond, is verwezen naar de Arr.-R. te dier stede, ten einde aldaar, overeenkomstig de bepalingen van den 6n titel van het Wetb. van Strafv., behandeld en te regt gesteld te worden.

Namens den Proc.-G., heeft de Adv.-G. Karseboom in deze overgelegd de volgende conclusie:

„Gezien de instructie, bij de Arr.-R. te Roermond gevoerd tegen G. J. K., oud 15 j., W. K., oud 40 j., en M. A. M.,

huisvrouw van W. K. voornoemd, oud 35 j., allen thans in hechtenis te Roermond;

„Gezien het arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, in raadkamer vergaderd, van 19 Mei 1858, waarbij de drie voormelde beklaagden zijn verwezen in staat van gevangenhouding naar de Arr.-R. te Roermond, ten einde aldaar, overeenkomstig de bepalingen van den 6n titel van het Wetb. v. Strafv., te worden behandeld en te regt gesteld, ter zake dat de eerstgenoemde zich zou hebben schuldig gemaakt aan diefstal van onderscheidene daarbij genoemde voorwerpen, met buitenbraak en inklimming, uit het bewoonde huis van C. K., te Herten, en te diens nadeele, tusschen den 5n en den 20n Februarij 1858, en de beide andere beklaagden ter zake van medepligtigheid aan dien diefstal, door de voorwerpen aldaar onder de letters *e, h, bb, cc, dd, ee* te hebben verheeld, wetende dat die van diefstal afkomstig waren; en zulks op grond der a. 379, 384, 381 no. 4, 59, 62, 66, 67 *St.*, a. 2 der wet van 29 Junij 1854, *St.* no. 102, a. 119, 127, 134, 138 Sg.;

„Gezien de aanteekening van cassatie tegen dit arr., gedaan door den heer Proc.-G. bij voormeld Geregtshof op 24 Mei 1858, op grond dat het Hof, door eene onderscheiding in a. 119, al. 2, Sg. aan te nemen, welke de algemeene bewoordingen van dat a. niet toelaten, dit a., in verband met a. 135 van dat Wetb.. en de a. 384, 381, no. 4, 59, 62 *C. P.*, in verband met a. 2 der wet van 29 Junij 1854, *St.* no. 102, heeft geschonden;

„Stelt de stukken in handen van den H.-R., in raadkamer vergaderd.

„O., dat het Hof, door te onderscheiden tusschen misdaden *bedreven in medepligtigheid* met anderen, en *medepligtigheid*, bedreven door verheling *nadat de diefstal geheel voltooid was*, heeft aangenomen eene onderscheiding, welke is willekeurig en buiten de wet, terwijl de bewoordingen van a. 119, al. 2, Sg., in gezonden zin opgevat, niet anders kunnen beteekenen, dan

dat geene verwijzing ten correctionele wegens misdaad van jeugdige daders kan plaats hebben, indien anderen wegens medepligtigheid aan diezelfde misdaad mede behooren te worden teregtgesteld, zonder dat deze in den bij a. 119 bedoelden leeftijd vallen;

„O. daarenboven, dat in allen gevalle de in deze aan de beide medepligtigen te laste gelegde feiten buiten twijfel strafbaar zijn met lijf- of onteerende straffen, waarvan zij niet kunnen worden ontheven alleen door de omstandigheid, dat de dader der misdaad, waaraan zij medepligtig zouden zijn, valt in de verzachtende bepaling van a. 119 Sr. (zie het arr. van den H.-R. van 14 Junij 1853 bij v. D. HONERT, *Strafr.*, 1853, I, 218; *Ned. Regtsp.*, XLV, 93), zoodat het Hof, door de verwijzing ten correctionele, behalve a. 119, ook de a. 127, 134, 138 Sr., in verband met de a. 384, 381, no. 4, 59, 62, 66 en 67 *C. P.* verkeerdelijk heeft toegepast, en de a. 135, 142 Sr., in verband met de a. 67 en 56 R. O., heeft geschonden;

„Concludeert, dat de H.-R. het aangevallen arr. vernietige, en, ten principale regt doende, de drie beklaagden alsnog verwijze naar de openbare teregtzitting van het Pr.-Ger. in Limburg, ten einde aldaar te worden te regt gesteld, den eersten ter zake dat hij, op onderscheidene dagen tusschen 5 en 20 Febr. 1858, uit het tot bewoning bestemde huis en ten nadeele van C. K., te Herten, bedriegelijk heeft ontvreemd en zich toegeëigend de bij het aangevallen arr. vermelde voorwerpen, en zulks na zich den toegang tot dit huis te hebben verschaft door inklimming door een venster, na een glas van het raam daarvan te hebben verbroken, om dit alzoo te openen, en later door een daarvóór gespijkerd plankje eerst daarvan af te breken; de beide andere beklaagden door het ontvreemde, immers een gedeelte daarvan, met voorkennis dat het gestolen was, ten hunnen huize te bergen en te helen, en zulks terwijl de tweede beklaagde bereids, bij arr. van het voormalig Hof van Assises,

zitting houdende te Maastricht, dd. 18 Sept. 1840, wegens gequalificeerden diefstal en poging daartoe, tot vijfjarige reclusie was veroordeeld, en alzoo den eersten beklaagde ter zake van onderscheidene diefstallen in een bewoond huis, door middel van buitenbraak en inklimming, gepleegd beneden den ouderdom van 16 jaren, en de beide andere beklaagden ter zake van medepligtigheid aan die misdaden, door des bewust het ontvreemde te helen, en zulks met opzigt tot den tweeden beklaagde, na bevorens tot criminele straf te zijn veroordeeld geweest; en dat eindelijk de Raad bevele, dat de beklaagden worden overgebragt in 's Hofs gevangenis."

ARREST. — De H.-R. d. N., *in Raadkamer*; — Op het beroep van enz.;

"O, dat, blijkens het beklaagde arr., het onderzoek, door den regter-commissaris bij de Arr.-R. te Roermond gehouden, voldoende bezwaren heeft opgeleverd 1o. tegen G. J. K., van zich te hebben schuldig gemaakt aan diefstal, met buitenbraak en inklimming, van een aantal in het arr. omschreven voorwerpen uit een bewoond huis, en 2o. tegen W. K. en diens huisvrouw, van zich aan dien diefstal te hebben medepligtig gemaakt, door een gedeelte van de gestolen voorwerpen te hebben verheeld, wetende dat zij van diefstal afkomstig waren;

"O., dat het Hof geoordeeld heeft, dat de zaak tot de verdere behandeling en kennisneming van voornoemde Arr.-R. behoorde, omdat de 1e beklaagde (die slechts den ouderdom van 15 jaren bereikt had) de dader van den diefstal zoude zijn, terwijl de twee andere beklaagden slechts *helers* zouden geweest zijn, en dus slechts medepligtig geworden zijn, nadat de diefstal geheel voltooid was, weshalve het 2e lid van a. 119 Sg., hetwelk alleen spreekt van misdaden *bedreven* in medepligtigheid met anderen, op welke de verzachtende bepalingen der strafwet niet toepasselijk zijn, hier buiten aanmerking moest blijven;

"O., dat de req. beweert, dat in deze is geschonden even-

gemeld a. 119, 2e lid, Ss., mitsgaders de a. 384, junctis 381, no. 4, 59 en 62 St., in verband met a. 2 der wet van den 29n Junij 1854, *St.* no. 102;

„O., dat, in gevolge a. 56 R. O., de Arr.-Rn. wijzen in *correctionele zaken*, en dat, volgens a. 67 derzelfde wet, de provinciale hoven oordeelen over de misdrijven, *waartegen eene lijf- of onteerende straf is bedreigd;* dat echter bij het 1e lid van a. 119 op deze regelen omtrent de regterlijke bevoegdheid eene uitzondering is gemaakt door de bepaling, dat aan de correctionele regtbanken de beregting kan worden opgedragen van zaken, waarbij het feit volgens de wet wel onder de misdaden wordt gerekend, doch uit hoofde van den jeugdigen ouderdom van den dader met eene correctionele straf moet worden gestraft; — doch dat bij het 2e lid van hetzelfde a. die uitzondering beperkt wordt tot het geval, dat de misdaad bedreven zij buiten medepligtigheid met anderen, op welke de verzachtende bepalingen der strafwet niet toepasselijk zijn;

„O., dat, volgens de a. 62 en 63 van het Strafwetboek, de helers van gestolen goederen onder de medepligtigen behooren; — dat alzoo, wanneer na een diefstal de gestolen goederen zijn geheeld geworden, er, naar de wet, is gepleegd *diefstal in medepligtigheid*, — en de onderscheiding, door het Hof bij het beklaagde arr. gemaakt, niet berust op de wet, en niet is overeen te brengen met de beginselen omtrent de regterlijke bevoegdheid;

„O. immers, dat aan de helers van goederen, ontvreemd door iemand beneden de 16 jaren oud, wanneer zij niet, even als de dader, verkeeren in het geval van het 2e lid van a. 119 Ss., eene lijf- of onteerende straf kan worden opgelegd, en dusdanige straf in geen geval door de Arr.-Rn. kunnende worden uitgesproken, het gevolg daarvan moet zijn, dat, naar de wet, de evengenoemde regtbanken geen kennis kunnen nemen van zaken als de onderwerpelijke, maar dat alleen de Hoven bevoegd zijn om daarover te oordeelen;

»O., dat dit beroep mitsdien is gegrond, en dat het beklaagde arr. moet worden vernietigd;

»Vernietigt het arr., op den 19n Mei 1858 door het Hof in Limburg in raadkamer gewezen in de zaak tegen G. J. K. W. of G. K. en M. A. M., huisvrouw van W. K., en op nieuw ten principale regt doende, verwijst de drie evengenoemde beklaagden alsnog naar de openbare teregtzitting van het Pr.-Ger. in Limburg, ten einde aldaar te worden te regt gesteld, de 1e ter zake dat hij, op onderscheiden dagen tusschen den 5n en 20n Febr. 1858, uit het tot bewoning bestemde huis en ten nadeele van C. K., te Herten, bedriegelijk heeft ontvreemd en zich toegeëigend de bij het aangevallen arr. vermelde voorwerpen, en zulks na zich den toegang tot dit huis te hebben verschaft door inklimming door een venster, na een glas van het raam daarvan te hebben verbroken, om dit alzoo te openen, en later door een daarvóór gespijkerd plankje eerst daarvan af te breken; — de beide andere beklaagden door het ontvreemde, immers een gedeelte daarvan, met voorkennis dat het gestolen was, ten hunnen huize te bergen en te helen, en zulks terwijl de tweede beklaagde bereids bij arr. van het voormalig Hof van Assises, zitting houdende te Maastricht, van den 18n Sept. 1840, wegens gequalificeerden diefstal en poging daartoe tot 5jarige reclusie was veroordeeld, en alzoo den eersten beklaagde ter zake van onderscheidene diefstallen, in een bewoond huis, door middel van buitenbraak en inklimming, gepleegd beneden den ouderdom van 16 jaren, de beide andere beklaagden ter zake van medepligtigheid aan die misdaden, door des bewust het ontvreemde te helen, en zulks de 2e beklaagde na bevorens tot criminele straf te zijn veroordeeld geweest; beveelt eindelijk, dat de beklaagden zullen worden overgebragt in 's Hofs gevangenis.»

No. MCDXXX. — Arrest van 15 Junij 1858.

(A. 206, 211 Sg.)

Blijkt uit de overweging: „dat het mitsdien niet is bewezen, dat de gereq. de patiente nog zoude behandeld „hebben „, dat de regter werkelijk een onderzoek heeft ingesteld naar de te laste gelegde daadzaken? — JA.

Is in de negatieve beslissing: „dat na den 18n *Nov. „*1856 *geene behandeling heeft plaats gehad „, het onderzoek begrepen naar de te laste gelegde behandeling in* 1857? — JA.

Wordt bij zoodanig eene negatieve beslissing eene aanvoering van 's regters motieven *vereischt?* — NEEN.

Komt er, bij aanneming van verjaring en niet-ontvankelijkverklaring van het O. M., wel een onderzoek naar schuld te pas? — NEEN.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Amersfoort is req. van cassatie tegen een vonnis van gezegde Regtb., van den 25n Mrt. 1858, waarbij, met vernietiging van het in eersten aanleg gewezen vonnis van het Ktng. te Amersfoort, van den 9n Febr. te voren, de vervolging tegen den gereq., J. G. v. D. M., is verklaard te zijn verjaard, en de ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. voornoemd, alsmede de Off. v. J., in appel niet ontvankelijk in die vervolging.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De memorie in deze zaak beweert *één middel* van cassatie: schending namelijk van de a. 206 en 211 Sg., omdat de regter geen onderzoek of uitspraak zou hebben gedaan omtrent het al of niet bewezene der te last gelegde daadzaken en de schuld van den gereq. daaraan.

„Oppervlakkig, als men alleen let op het *dictum* van het aangevallen vonnis: niet-ontvankelijk-verklaring op grond van verjaring, klinkt dit *middel* eenigzins vreemd, vermits wel geen onderzoek naar schuld in dien stand der zaak zou kunnen te pas komen.

„Bij eene nadere inzage der zaak is het *middel* niet zoo geheel vreemd.

„Wat toch is er gebeurd?

„De dagvaarding in deze legde aan den gereq. te last eene uitoefening der geneeskunst, waartoe hij als apotheker onbevoegd was, gedurende *den loop van* 1856, en wel *aanvangende met* 18 *Mei*, en *een gedeelte van* 1857.

„De Regtb. verklaarde die strafvordering *verjaard*, op grond van a. 459, in verband met a. 464 Sg.

„Om daartoe te geraken, overwoog de Regtb., dat niet wettig is bewezen, dat de appellant met het plegen dier feiten zou zijn voortgegaan tot 12 Febr. 1857, zoo als door den Kntr. is aangenomen, of zelfs tot op 13 Nov. 1856; maar de Regtb. verzuimde dienaangaande eene uitspraak te doen en den gereq. vrij te spreken.

„Het vonnis bevat dus geene beslissing, zoo als a. 211 Sg. voorschrijft, omtrent het voorgevallene van 13 Nov. 1856 tot den aanvang van 1857, waarop de verjaring niet toepasselijk was.

„Over de feiten, gedurende het laatstgenoemde tijdperk gepleegd, was het onderzoek en de beslissing stellig niet door verjaring uitgesloten.

„Ik moet hierbij gewagen van een verschil van opvatting omtrent de stuiting der verjaring, waaromtrent het aangevallen vonnis ook niet zeer duidelijk is.

„Uit de zoo even aangehaalde motieven toch blijkt, dat de regter vermeent, dat de verjaring op 13 Nov. 1857 zou zijn gestuit; dit zou, volgens het vonnis van het Ktng., zijn geschied door een exploit dd. 14 Nov. 1857; en ten aanzien van het bedoelde exploit overwoog de Regtb. vroeger, dat het de verjaring niet kon stuiten.

„De Regtb. grondt die meening op het beweren, dat dit exploit die kracht niet zou hebben, omdat het in den loop van het inwinnen van voorloopige informatiën aan den appellant zou zijn beteekend; zij meent, dat de verjaring eerst kon gestuit zijn door het daarop gevolgde bevel van regtsingang dd.

14 Dec. 1857, indien deze instructie het thans te last gelegde betrof, hetgeen de Regtb. mede ontkennend beantwoord heeft.

„In het algemeen zou ik de stelling der Regtb. niet deelen; wanneer eene oproeping van eenen van misdrijf verdachte, volgens a. 78 Sv., bij deurwaarders-exploit, gelijk *in casu*, wordt beteekend, geloof ik te moeten aannemen, dat er eene geregtelijke acte bestaat, welke getuigt van vervolging, van niet stilzitten van het O. M., en alzoo de kracht zou hebben om de verjaring der vervolging van dat misdrijf te stuiten.

„De Regtb. vermeent, dat de bedoelde instructie niet heeft geloopen over het thans te last gelegde, maar alleen over eene beweerde opligting en een feit van onbevoegde uitoefening der geneeskunst, strafbaar volgens a. 18 der wet van 12 Mrt. 1818, *St.* n°. 12.

„Dit acht ik onjuist: behalve toch de opligting, liepen de informatiën over hetzelfde feit, en het is niet juist, dat de Regtb. ten aanzien van beide feiten geene genoegzame bezwaren aanwezig heeft geacht ter verdere vervolging, en eene verwijzing zou hebben uitgesproken ter zake van het uit de instructie geblekene nieuwe feit.

„Die verklaring *de non lieu* slaat in het bevelschrift van 14 Dec. 1857 alleen op de opligting.

„Maar er is een ander argument der Regtb., waaraan ik meer gewigt hecht.

„Het is dit, dat volgens a. 81 Sv. geen voorloopig geregtelijk onderzoek kon geschieden.

„Bij dat a. is voorgeschreven: „In zaken van policie-overtre„dingen geschiedt er geene voorloopige geregtelijke instructie."

„Beteekent dit, dat zij niet noodig is, maar toch kan geschieden, dan wel dat deze verboden is en alzoo in strijd met de wet?

„Ik zou meenen, dat hier aan een verbod te denken viel.

„Ik heb daartoe *tweederlei* grond.

„De *eerste* is, dat het a. in dien geest bij de behandeling der wet reeds schijnt te zijn opgevat. Mr. VOORDUIN, nota 2 op dit a., deelt ons toch mede, dat de 5e afd. aanteekende, dat de algemeenheid der uitdrukking zou doen denken aan een verbod tot onderzoek, zelfs door, de commissarissen van policie.

„De *tweede*, van meerder gewigt, is deze: dat het facultatieve hier niet bedoeld kan zijn, omdat het a., bij tegenstelling, eene geheel andere redactie heeft, dan het a. 79, hetwelk ten aanzien van wanbedrijven bepalingen inhoudt.

„Is de voorloopige geregtelijke instructie nu verboden, dan geloof ik niet, dat eene acte van dit verboden onderzoek de verjaring zou kunnen stuiten.

„Doch wat hiervan zij, een gedeelte van den tijd, waarop de overtreding zou gepleegd zijn, moet stellig aan de verjaring ontsnappen, terwijl de Regtb. het gansche feit verjaard heeft verklaard.

„Ik meen alzoo dat het aangevoerde *middel*, vooral in verband gebragt met verkeerde toepassing van a. 459 Sv., gegrond is.

„De behandeling van het voorgestelde *middel* heeft echter bij mij de vraag doen ontstaan, of de beslissing, waarbij de voorgestelde nietigheid der dagvaarding is verworpen, wel juist mag heeten.

„Ik vermeen haar ontkennend te moeten beantwoorden; de dagvaarding toch bevat m. i. geene juiste opgave van het feit.

„De tijd, gedurende welken of binnen welken de overtreding *in den jare* 1857 zou zijn gepleegd, is daarbij niet voldoende aangeduid; de dagvaarding spreekt slechts van *een gedeelte* van 1857.

„Het aangevallen vonnis zegt wel, dat het voldoende zou zijn het tijdperk aan te geven, waarin het misdrijf is bedreven, zonder dat het noodig zij daarbij de verschillende dagen te vermelden; maar het is juist de *volledige aanduiding* van het

tijdperk, waarin misdreven zou zijn, welke ik in de dagvaarding mis.

»De Regtb. meende, dat de gereq., ten gevolge van de mindere juistheid dier tijdsbepaling in de dagvaarding, niet zou zijn belemmerd in zijne verdediging; doch ik moet doen opmerken, dat juist omdat de beklaagde moest weten, of hij de verjaring al, dan niet behoorde voor te dragen, hij zeer veel belang had te weten *tot wanneer* men hem het plegen der overtreding te last legde.

»Omdat zelfs de regter ambtshalve de verjaring moet toepassen en de datums der acten van vervolging met den datum, waarop laatstelijk het misdrijf werd begaan, moet vergelijken, geloof ik dat de dagvaarding niet met deze onbegrensde tijdsvermelding kan volstaan, en dat alzoo het aangevallen vonnis a. 223 Sr. verkeerd heeft toegepast.

»Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., op laatstgemelden grond te concluderen tot vernietiging van het aangevallen vonnis en van het vonnis, waarvan hooger beroep, en tot nietigverklaring der dagvaarding; de kosten te dragen door den Staat;

»en subsidiair, op eerstvermelden grond, tot vernietiging van het aangevallen vonnis en verwijzing der zaak naar het Pr.-Ger. in Utrecht, om op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten der cassatie in dat geval te voegen bij die der einduitspraak.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gelet op het *middel* van cassatie, door den req. voorgesteld bij ingediende memorie: schending van de a. 206 en 211 Sr., op grond dat de Regtb. geen onderzoek of uitspraak heeft gedaan omtrent het al of niet bewezene van de ten laste gelegde daadzaken en de schuld van den gereq. aan die daadzaken;

»O., dat de gereq. bij primitive dagvaarding is gedagvaard geweest, ter zake »dat hij van af den 18n Mei 1856, gedu-

„rende den loop van dat jaar en een gedeelte van 1857, J. H., „te Hoogland, voortdurend geneeskundig behandeld heeft, door „haar inwendige geneesmiddelen te hebben toegediend, welke „door hem zelven waren aangegeven en niet door eenen tot de „uitoefening van de inwendige geneeskunde bevoegde waren „voorgeschreven, ten minste in allen geval niet gedurende den „aanvang harer behandeling, en haar vervolgens aan eene gal- „vanisch-electrische behandeling onderworpen, zonder dat hij „als apotheker tot een en ander bevoegd was;”

„O., dat bij het beklaagde vonnis is aangenomen, dat het in deze gold eene overtreding, vervolgbaar voor den Kntr. en verjaarbaar door verloop van één jaar, en dat door het O. M. bij de Arr.-R. te Amersfoort, op den 12 Nov. 1857, gerequireerd zijnde, dat door den regter-commissaris voorloopige informatiën zouden worden ingewonnen, de gereq., ten gevolge daarvan, bij exploit van den 14 Nov. 1857 was opgeroepen, om voor dien regter te verschijnen tot het geven van inlichtingen omtrent de vermoedens, tegen hem bestaande, als zoude hij zich hebben schuldig gemaakt aan de uitoefening der inwendige geneeskunst, bij de behandeling van de dochter van J. H. en anderen in 1856 en 1857;

„O., dat bij het beklaagde vonnis in den 15ⁿ considerans is overwogen, dat het mitsdien niet is bewezen, dat de gereq. de patiente J. H. *op of na den* 13ⁿ *Nov.* 1856 nog zoude behandeld hebben, en dat hieruit blijkt, dat de regter werkelijk een onderzoek heeft ingesteld naar de ten laste gelegde daadzaken, en wel met het oog op de voorgestelde verjaring, en in aanmerking genomen de eerste daad van vervolging in deze; zijnde in de beslissing, dat *na den* 13ⁿ *Nov.* 1856 geene behandeling heeft plaats gehad, het onderzoek begrepen naar de ten laste gelegde behandeling in 1857; terwijl, daar geene bewijsmiddelen voor den regter verbindend zijn, voor zoodanige negatieve beslissing geene motieven zijn aan te voeren, en bij

aanneming der verjaring en niet-ontvankelijk-verklaring van het O. M., geen onderzoek naar *schuld* te pas komt;

„O., dat het aangevoerde *middel* alzoo is ongegrond;

„Verwerpt het beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

N°. MCDXXXI. — Arrest van 15 Junij 1858.

(A. 434b. Sg., in verband met de a. 427, 206 en 211 Sg.)

Zijn de vorenstaande wetsbepalingen geschonden, wanneer als bewijsmiddelen worden aangenomen verklaringen omtrent punten, die de getuigen niet *zelven hebben gehoord, gezien of ondervonden?* — Ja.

J. F. P., oud 57 jaren, laatst gewoond hebbende te Loosdrecht, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Utrecht, van den 12n Apr. 1858, waarbij de req. is schuldig verklaard aan moedwilligen doodslag, en te dier zake, met toepassing van de a. 295, 304 en 36 St. en de a. 2, 3 en 4 der wet van den 29_n Junij 1854, *St.* n_o. 102, is veroordeeld tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van 12 jaren en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin, heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc.-G., de volgende conclusie genomen:

„De req. heeft bij zijne memorie van cassatie *vier middelen* voorgesteld, en eenige dier *middelen* in zoo vele onderdeelen gesplitst, dat ik, ten einde de zaak niet te verwarren, de memorie op den voet zal volgen.

„Als *eerste middel* wordt voorgedragen: schending van a. 183, 2e en 3e gedeelte, Sg., doordien de ten verzoeke van den beschuldigde gedagvaarde getuigen *à décharge* niet zijn beëedigd, noch aan hen de daarbij bedoelde vragen zijn gedaan.

„*Dit middel* wordt door den inhoud van het proces-verbaal gelogenstraft.

„Ik lees in den aanvang van dat proces-verbaal, dat de voorlezing is verzocht en bevolen: 4_o. van de lijst der twee door den verdediger gedagvaarde en aan den Proc.-G. beteekende getuigen, en zulks nadat reeds de lijst van getuigen, door den Proc.-G. gedagvaard, door den griffier was voorgelezen.

„Het proces-verbaal vermeldt voorts de beëediging en het doen der vragen, bij a. 183 Sv. voorgeschreven, aan de getuigen, voor het Hof verschenen, en wel in de orde op de *lijsten* (niet, zoo als in de memorie staat, op de *lijst*) aangewezen, waaruit ten duidelijkste blijkt, dat het voorschrift van a. 183 voormeld, ten opzigte van al de getuigen, en mitsdien ook van die *à décharge* gedagvaard, is opgevolgd.

„In de *tweede plaats* wordt beweerd: schending van de a. 427, 428, 437 en 445, 175 en 15 Sv., op grond dat het Hof eene door de vrouw van den beschuldigde aan den burgemeester gedane mededeeling, op de openbare teregtzitting (niettegenstaande het verzet van den beschuldigde) heeft doen voorlezen, en onder anderen hoofdzakelijk de schuldigverklaring dáárop heeft gegrond.

„Betrekkelijk *dit middel* betoogt de req. hoofdzakelijk, dat de voorgelezen verklaring van de overledene huisvrouw van den req. niet voor den regter-commissaris is afgelegd, maar eene mededeeling was aan den burgemeester, en alzoo niet behoorde tot de verklaringen, in a. 175 Sv. bedoeld; dat zij niet als schriftelijk bescheide kan gelden, omdat de burgemeester alleen konde verklaren wat de vrouw hem verhaald heeft, maar niet of dat verhaal de waarheid bevatte; en eindelijk, omdat dit door den burgemeester in geschrift gebragt verhaal niet voldoet aan het voorschrift van a. 15 Sv., en alzoo niet als eene *klagte* beschouwd kan worden.

„Ik merk op dit geheele betoog aan, *vooreerst*, dat, zonder te beslissen of het woord *voorloopige instructie* in a. 175 in den beperkten zin moet worden opgenomen, — waaromtrent de Raad kan vergelijken het arr. van 14 Jan. 1851, in strijd met

de conclusie van het O. M. gewezen (*Ned. Regtspr.*, XXXVII, § 52, blz. 261) (*), bij geen wetsa. aan den regter verboden is, zoodanige stukken te doen voorlezen als hij geraden oordeelt, mits daarvan geen ander gebruik worde gemaakt dan hetwelk de wet toelaat; en *ten andere*, dat noch uit het arr., noch uit het proces-verbaal der teregtzitting blijkt van de voorlezing eener mededeeling, door de vrouw van den beschuldigde aan den burgemeester gedaan; daar alleen wordt vermeld de voorlezing van het proces-verbaal van den burgemeester van Loosdrecht, op den eed opgemaakt, en ook in de eerste overweging van het arr. dat stuk als wettig bewijsmiddel is aangenomen, waartoe het Hof volkomen bevoegd was, zonder dat in cassatie kan worden onderzocht, welke de inhoud van dat proces-verbaal is geweest.

»Ik ben alzoo van oordeel, dat geen der aangehaalde wetsa. bij het beklaagde arr. is geschonden.

»Het *derde middel* is: schending van de a. 184, 427, 428; 443, 433 en 434 Sr., in verband met de a. 295 en 304 *C. P.* en a. 2 der wet van 29 Junij 1854, op grond dat het Hof op onvolledig bewijs heeft regt gedaan, en wel bepaaldelijk op aanwijzingen, die het Hof wil beschouwd hebben als te zijn bewezen niet alleen door afzonderlijke en op zich zelven en alleen staande getuigenissen, maar ook door gissingen en redeneringen van getuigen.

»Aan *dit middel* is een groot gedeelte der memorie gewijd, het is in drie deelen gesplitst, waarbij de req. betoogt, dat geen wettig bewijsmiddel bestaat, zoo ten opzigte der beweerde beleedigingen en de schuld van den beschuldigde, als ten opzigte dat die beleedigingen den dood ten gevolge zouden hebben gehad.

»Bedrieg ik mij nogtans niet, dan is *dit middel* even onaannemelijk als de beide vorige, en vereischt zelfs geene breed-

(*) In deze *Verzam.*, afd. *Strafr.*, 1851, I, 16 seqq.

voerige behandeling. De steller der memorie verwijst een- en andermaal naar een oogenschijnlijk breedvoerig pleidooi, voor den *judex facti* uitgesproken, en van welks lezing ik gemeend heb mij te mogen onthouden: ik vermeen echter dat dit geheele gedeelte der memorie beter geschikt was om voor den *judex facti*, dan in cassatie te berde te worden gebragt. De req. treedt in de mérites van het proces-verbaal en van de verklaringen der getuigen: hij beweert, dat de verklaring der overledene vrouw niet als wettig bewijs kon gelden, dat de verklaringen der getuigen op gissingen en redeneringen steunen: dat zij zijn getuigen *de auditu:* dat zij niet verklaard hebben wat in het arr. wordt opgegeven, en dat hunne verklaringen in strijd zijn met elkander.

„Van dit alles nu blijkt uit het arr. niets, en het is niet *hujus loci*.

„Ik lees in den eersten considerans van het arr.: „dat door „het proces-verbaal, opgemaakt door den burgemeester van „Loosdrecht den 16n Dec. 1857, op den eed bij de aanvaar- „ding zijner bediening afgelegd, en de beëedigde verklaringen „der getuigen C. W., laatstelijk dienstmeid des beschuldigden „enz., in derzelver onderling verband, *bewezen* is."

„Het bewijs is dus geput uit een beëedigd proces-verbaal en verklaringen van getuigen, en alzoo uit wettige bewijsmiddelen; en wat nu uit die bewijsmiddelen is voortgevloeid, of de innerlijke waarde van het geleverde bewijs, kan geen onderzoek in cassatie uitmaken.

„En dat nu de opgave van de vrouw van den req. aan de getuigen, welke mede in de eerste overweging wordt vermeld, niet heeft gestrekt tot bewijsmiddel van schuld, blijkt uit de 3e en 4e overweging, waarin de aanwijzingen worden opgegeven, waaruit de regter zijne overtuiging van schuld, volgens de 5e overweging, heeft geput, en onder welke de bedoelde opgave niet is opgenomen, noch zelfs vermeld.

„Het zijn echter deze aanwijzingen, welke door den steller der memorie in het breede worden behandeld, en waaromtrent nu eens wordt medegedeeld, dat zij niet kunnen bewijzen datgene, hetwelk de regter er uit afleidt; dan weder, dat de verklaringen der getuigen niet naauwkeurig in het arr. zijn opgenomen; tot staving waarvan de Raad naar de instructie en naar de reeds bovengemelde pleitmemorie wordt verwezen.

„Het zij mij geoorloofd ten deze alleen op te merken, dat de omstandigheden, welke door het Hof als aanwijzingen van schuld zijn gebezigd, uit beëedigde verklaringen zijn geput; dat, zoo als meermalen door den Raad is beslist, niet iedere aanwijzing door meer dan één getuige behoeft bewezen te zijn; en eindelijk, dat de kracht der aanwijzingen op zich zelven, en haar verband met het misdrijf en de schuld van eenen aangeklaagde, aan de bescheidenheid en het geweten van den *judex facti* is overgelaten.

„En wat nu eindelijk de redenering van den req. betreft, dat het Hof het bewijs, dat de dood het gevolg der aangedane mishandelingen is geweest, mede niet uit wettige bewijsmiddelen zoude hebben afgeleid, zoo verwijs ik den Raad naar de *elfde* overweging van het arr., waarin de regter, na de verschillende verklaringen der in deze als getuigen gehoorde deskundigen te hebben overwogen, verklaart, dat door de in die overweging opgenoemde wettige bewijsmiddelen regtskundig en overtuigend is bewezen: „dat de door den beschuldigde „jegens zijne huisvrouw moedwillig gepleegde gewelddadig„heden werkelijk haren dood hebben veroorzaakt."

„De memorie beroept zich op een arr. van den Raad dd. 25 Mrt. 1839 (v. d. Honert, *Strafr.*, I, 121); doch bij inzage dier zaak zal het blijken, dat juist daar door den *judex facti* niet was opgegeven, uit welke bewijsmiddelen zijne overtuiging was geput. Het niet geloofwaardige der afgelegde verklaringen, en haar strijd onderling, in de memorie

betoogd, ga ik met stilzwijgen voorbij: het behoort niet tot het onderzoek van den regter in cassatie.

„Eindelijk wordt in de *vierde plaats* als *middel* van cassatie aangevoerd: schending van de a. 206, 211, 427, 443, 433 en 434 Sg., doordien het Hof den moedwil, waarmede de misdaad zoude gepleegd zijn, niet behoorlijk heeft gemotiveerd, en dezen daarenboven ten onregte heeft afgeleid, niet alleen uit de afzonderlijke getuigenissen van vier getuigen, maar ook uit een ongeteekend verhaal, door de vrouw van den beschuldigde aan den burgemeester gedaan.

„*Dit middel* is, m. i., mede onaannemelijk. In de vijfde overweging van het arr. geeft het Hof, zoo als ik vroeger reeds opmerkte, de bewijsmiddelen op, waaruit de feiten zijn gebleken; ik trachtte aan te toonen, dat die bewijsmiddelen zoodanige waren, welke de wet als *wettige* middelen om 's regters overtuiging te vestigen, erkent: en uit dezelfde middelen put het Hof nu de overtuiging van het bestaan van den *moedwil*, en in dit opzigt is het arr. voldoende met redenen omkleed. Vgl. SCHOONEVELD, *Wetb. v. Strafregt*, 2e uitg., op a. 295, n°. 2, op a. 309, n°. 4, en op a. 811, n^{is}. 1 en 9.

„De steller der memorie geeft aan het slot nog te kennen, dat 's Hofs bewering, in den 5n considerans voorkomende, *dat de beschuldigde niet bewusteloos heeft gehandeld*, nimmer als wettig bewijs voor den moedwil te beschouwen is, en verwijst den Raad in dit opzigt weder naar zijne pleitmemorie. Ik merk hieromtrent alleen aan, dat het Hof bij het arr. heeft *overwogen*, op welke gronden de regter de beweerde bewusteloosheid van den req. niet aannemelijk heeft geoordeeld, zoodat ook in dit opzigt het regterlijk gewijsde voldoende is gemotiveerd.

„Ik heb mitsdien de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij het aangeklaagde arr. (luidens de 11e overweging), onder anderen, op de verklaringen van den onder eede gehoorden getuige, den geneesheer v. H., en van hen, die met hem de huisvrouw van den req. *voor* en *na* de op haar door den req. gepleegde mishandelingen hebben gadegeslagen, als bewezen is aangenomen, dat de dood van die vrouw door die mishandelingen is veroorzaakt;

„O., dat, blijkens de in de 6e en 7e overweging van het aangeklaagde arr. opgegeven getuigenissen, de verklaringen van den geneesheer v. H. en de dienstmeid C. W., behalve een aantal feiten, welke die getuigen zelven hebben waargenomen, ook verklaringen bevatten omtrent punten, die zij *niet* zelven hebben gehoord, gezien of ondervonden, maar die niet anders zijn dan gevolgtrekkingen, door de getuigen uit het door hen waargenomene opgemaakt, en die alzoo niet anders kunnen worden aangemerkt, dan als meeningen of gissingen, bij redenering opgemaakt;

„O., dat zoodanige bewijsmiddelen bij het 2e lid van a. 434 Sv. uitdrukkelijk zijn uitgesloten, en mitsdien die wetsbepaling, in verband met de a. 427, 206 en 211 van hetzelfde Wetb., door het Hof is geschonden;

„O., dat het aangeklaagde arr. uit dien hoofde moetende worden vernietigd, een onderzoek naar hetgeen overigens is aangevoerd als *middelen* van cassatie, is overbodig;

„Vernietigt het arr. van het Pr.-Ger. in Utrecht, van den 12n Apr. 1858, en verwijst, krachtens a. 106 R. O., de zaak naar het Pr.-Ger. in N.holl., ten einde op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; — de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

N°. MCDXXXII. — Arrest van 23 Junij 1858.

(A. 175, jo. a. 445 Sg.; a. 438 Sg.)

Hebben de opgaven van den verslagene en het verslag der zaakkundigen in casu *alleen gediend tot inlichting van den regter?* — JA.

P. P., huurkoetsier en herbergier te Goes, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Zeeland, van den 26ⁿ Apr. 1858, waarbij de req. is schuldig verklaard aan het moedwillig toebrengen van schoppen en stompen, waardoor inwendige beleedigingen zijn ontstaan, welke den 5n dag daarna den dood des verwonden hebben ten gevolge gehad, en mitsdien aan moedwilligen doodslag, en te dier zake, met toepassing van de a. 295 en 304, 2e lid, St., en a. 2 der wet van den 29n Junij 1854, *St.* n°. 102, veroordeeld tot eene tuchthuisstraf van acht jaren en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Tot staving van deze voorziening in cassatie zijn bij pleidooi *twee middelen* aangevoerd, op grond waarvan tot vernietiging van het beklaagde arr. en verwijzing der zaak naar een aangrenzend Hof is geconcludeerd.

„Ik geloof niet, dat een dezer *middelen* is gegrond: zij berusten m. i. op eene verkeerde voorstelling van datgene, hetwelk bij dit regterlijk gewijsde als *bewijsmiddelen* voor de *schuld* van den req. is aangenomen.

„De *beide* aangevoerde *middelen* zijn deze: *Vooreerst*, schending van a. 434, in verband met de a. 427, 428 en 429 Sg., omdat als bewijsmiddel tot veroordeeling zijn aangenomen *testimonia de auditu;* en *ten andere*, schending van a. 438, in verband met de a. 427 en 428 Sg., omdat verslagen van deskundigen zijn aangenomen als wettelijke bewijsmiddelen.

„Wat nu het *eerste middel* van cassatie betreft, zoo moet

ik de opmerking maken, dat bij het beklaagde arr. in den aanvang wordt opgegeven, dat de *navolgende daadzaken en omstandigheden* wettig en overtuigend zijn bewezen; terwijl het Hof, na deze algemeene aanmerking, in nadere bijzonderheden vermeldt, welke feiten en omstandigheden door de onderscheidene getuigen aan den Hove zijn verklaard. Onder deze nu komen in de *derde* en *vierde plaats* voor de beëedigde verklaringen van de *zevende*, *achtste*, *negende* en *tiende* getuigen, en het is de opname van deze verklaringen, welke aanleiding heeft gegeven tot de grief, tegen het arr. ingebragt. Ik houd die grief echter voor ongegrond: de verklaringen van die getuigen vermelden bepaalde feiten en omstandigheden, welke zij zelven gezien en ondervonden hebben; en ofschoon nu daarbij tevens worden gevoegd de opgaven, welke de beleedigde persoon aan hen bij die gelegenheid heeft gedaan, zoo blijkt nergens dat deze opgaven, welke gestrekt hebben en noodzakelijk waren om hunne verklaringen meer volledig te maken, tot bewijs van schuld door den regter zouden zijn aangenomen; en het is nergens in de wet verboden, om de verklaringen der getuigen, en mitsdien ook zoodanige mededeelingen, in het arr. in haar geheel op te nemen en als aanwijzing van schuld te doen strekken, wanneer zij slechts niet tot *grondslag* der schuldigverklaring worden gelegd. En dat nu de opgaven van den verwonden persoon in deze slechts hebben gestrekt om de verklaringen der getuigen volledig te maken, blijkt m. i. voldingend, *vooreerst*, uit den *aard* der feiten, waarover die verklaringen liepen, en welke allen betrekking hadden tot den toestand, waarin de getuigen den beleedigde aantroffen, en in onafscheidelijk verband stonden tot de hulp, welke zij hem verleenden; en *ten andere* uit die overweging in het arr., waarin de regter als slotsom verklaart, welke *feiten* door wettige *bewijsmiddelen* zijn gestaafd, en waartoe niet de opgaven der getuigen omtrent de mededeelingen van den verwonde, maar

alleen de toestand, waarin zij hem bevonden en geholpen hebben, kan worden gebragt.

„Maar er is nog meer, hetwelk de waarheid mijner stelling bewijst. Uit het *tweede gedeelte* van het beklaagde arr., waarin de regter zijne overtuiging van de schuld des req^e. uit onderscheidene aanwijzingen breedvoerig motiveert, blijkt voldoende, welk gebruik van de opgaven van den verwonde is gemaakt. Ik lees toch in eene der laatste overwegingen van het arr.:

„O. eindelijk, dat al het aangevoerde geenszins in strijd, „maar in volkomen overeenstemming is met de *inlichtingen*, „verkregen uit de verklaring, door den meergenoemden J. P. op „den 19^n Nov., en dus daags vóór zijnen dood, voor den heer „regter-commissaris op zijn ziekbed afgelegd, dat hij in de „herberg van den beschuldigde door dezen op den grond is „geworpen en hem door dezen *vele stompen in de regterzijde* „en elders zijn toegebragt."

„De verklaring van den verslagene, welke, blijkens het proces-verbaal, ter teregtzitting is voorgelezen, heeft dus alleen gestrekt tot 's regters inlichting; en waar nu in het arr. zulk eene uitdrukkelijke opgave voorkomt van het gebruik, hetwelk de regter van die verklaring heeft gemaakt, daar kan m. i. niet uit eene ter loops opgenomen mededeeling aan getuigen worden afgeleid, dat deze, in strijd met de wet, tot grondslag van veroordeeling zoude zijn gebezigd.

„Ik houd alzoo het *eerste middel* voor onaannemelijk.

„Maar ook het *tweede middel* berust, naar mijne beschouwing, op eene voorstelling der zaak, waartoe de redactie van dit regterlijk gewijsde eenige aanleiding geeft, doch welke bij eene naauwkeurige ontleding van het arr. ten eenemale verdwijnt.

„De raadsman beweerde namelijk, dat de verslagen en rapporten der deskundigen als wettige bewijsmiddelen zijn aangenomen. De grond dezer bewering is deze, dat in het arr.,

na den algemeenen aanhef omtrent de gebleken feiten en omstandigheden, in de *zesde* plaats de verklaringen van den 13ⁿ en 14ⁿ getuige worden opgenomen, en bij die zelfde gelegenheid ook de inhoud der *visa reperta* wordt medegedeeld.

„Ik erken, dat deze verslagen omstandig zijn opgenomen; de regter zegt echter uitdrukkelijk, dat hij de beëedigde verklaringen der deskundigen omtrent hunne bevinding, en welke *in judicio* zijn voorgelezen, alleen *in verband* beschouwt met hunne verklaringen als getuigen ter teregtzitting afgelegd; en noch in de overweging, waarin het resultaat van de bewezen *feiten* is opgenomen, noch in dat gedeelte van het arr., hetwelk over de schuld van den req. handelt, is eenig blijk voorhanden, dat de voorgelezen rapporten als *bewijsmiddelen* zouden hebben gestrekt.

„Men heeft, dunkt mij, uit het oog verloren, dat de deskundigen, blijkens het proces-verbaal der teregtzitting, als getuigen zijn gehoord en den eed, bij a. 183 Sv. voorgeschreven, hebben afgelegd; zoodat hunne verklaringen als wettig bewijsmiddel konden gelden. Uit de wijze echter, waarop de verslagen in het arr. worden medegedeeld, blijkt, dunkt mij, voldoende, dat deze niet tot bewijs hebben gestrekt, maar alleen in verband zijn beschouwd tot hunne beëedigde verklaringen, en deze hebben toegelicht. Van daar dat de regter spreekt van het bewijs van *feiten*, welke door de wettige bewijsmiddelen zijn gestaafd, en onder welke in geen geval de resultaten, door de *visa reperta* bekomen, bedoeld kunnen zijn.

„Ik heb mij mitsdien ook niet met het *tweede middel* van cassatie kunnen vereenigen, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep en veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat als *eerste middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 434, in verband met de a. 427, 428 en 429 Sv.,

omdat als bewijsmiddel tot veroordeeling van den req. bij het aangeklaagde arr. zouden zijn aangenomen *testimonia de auditu*;

„ O. dienaangaande, dat de door den verwonde aan onderscheidene getuigen gedane opgaven omtrent den aard der door hem ondergane mishandelingen en den persoon, die hem die mishandelingen zou hebben aangedaan, in het aangeklaagde arr. zijn opgenomen;

„ O., dat het doen dier opgaven in dat arr. blootelijk voorkomt als daadzaak, door die getuigen gehoord en ondervonden, en door die getuigen opgegeven als de aanleiding tot de hulp, aan den verwonde door hen verstrekt; doch dat nergens uit het arr. blijkt, dat de opgaven van den verwonde door het Hof als bewijsmiddelen zijn gebezigd, en zelfs in dat gedeelte van het arr., waar van de opgaven van den verslagene opzettelijker melding wordt gemaakt, de door den verwonde aan den regter-commissaris daags vóór zijn overlijden gedane opgaven, ter teregtzitting voorgelezen, naar a. 175, in verband met a. 445 Sv., uitdrukkelijk worden gezegd slechts tot 's Hofs inlichting te hebben verstrekt;

„ O., dat alzoo het *eerste middel* van cassatie is onaannemelijk;

„ O., dat als *tweede middel* van cassatie is aangevoerd: schending van a. 438, in verband met de a. 427 en 428 Sv., omdat *verslagen van deskundigen* zouden zijn aangenomen als *wettige bewijsmiddelen*, en dat dit *middel* is gerigt tegen den aanhef en 6° van de eerste, en tegen de 2e in verband met de 3e overweging van het aangeklaagde arr.;

„ O. dienaangaande, dat, luidens beide eerstgenoemde plaatsen van genoemd arr., de verslagen der zaakkundigen DE PEVAL en PIETERSE, opgemaakt op den eed bij a. 50 Sv. voorgeschreven, niet op zich zelven gediend hebben tot bewijsmiddelen, maar het Hof, op de verklaringen ter teregtzitting van onder eede gehoorde getuigen, en de bekentenis des beschuldigden, en

alzoo op wettige bewijsmiddelen, *in verband met die verslagen*, als wettig en overtuigend bewezen heeft aangenomen het feit, aan den req. bij acte van beschuldiging te laste gelegd, en dat die verslagen derhalve, overeenkomstig a. 438 Sv., alleen hebben gediend om tot des regters inlichting te verstrekken;

„O., dat de req. bij het aangevoerde *middel* van cassatie, voor zoo ver daarbij is bedoeld hetgeen in het aangeklaagde arr. ter laatstgemelde plaats voorkomt, uitgaat van eene misvatting, aangezien in den aanhef van de 2e overweging niet staat vermeld, dat de bedoelde verslagen het bewijs opleveren van hetgeen in die overweging is opgegeven, maar blootelijk het bewijs, dat daardoor de genoemde zaakkundigen zoodanig gevoelen omtrent den aard en de gevolgen der als bewezen aangenomen verwondingen hebben uitgebragt, als aldaar is omschreven;

„O., dat gevolgelijk ook het *tweede middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen.”

No. MCDXXXIII. — Arrest van 23 Junij 1858.

(A. 206 en 211 Sr., jo. a. 2 C. P.)

Was in casu *door het Hof voldoende gemotiveerd de beslissing, dat het niet dieper toebrengen van den steek geweest is eene toevallige omstandigheid, niet van den wil des beschuldigden afhankelijk?* — Ja.

M. S., schoenmaker, wonende te Rees, in Pruissen, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Gelderland, van den 7n Apr. 1858, waarbij hij, ter zake van poging tot moord, welke, door uiterlijk bedrijf gebleken en tot een begin van uitvoering overgeslagen, niet dan door toevallige en van des daders wil onafhankelijke omstandigheden hare uitwerking heeft

gemist, is veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van 15 achtereenvolgende jaren, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer GOCKINGA, heeft de Adv.-G. KARABBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„O., dat als *eenig middel* van cassatie is aangevoerd: schending van de a. 206 en 211 Sr., in verband met a. 2 *C. P.*, door, zonder te onderzoeken of de omstandigheid, dat de wonde niet diep genoeg is doorgedrongen om den dood te veroorzaken, al dan niet aan eene oorzaak buiten den req. is te wijten, die te qualificeeren als toevallig en van des daders wil onafhankelijk, in den zin van laatstgemeld a.;

„O. echter, dat het aangevallen arr., alvorens de qualificatie van „poging tot moord, welke, door uiterlijk bedrijf gebleken „en tot een begin van uitvoering overgeslagen, niet dan door „toevallige en van des daders wil onafhankelijke omstandigheden „hare uitwerking heeft gemist,” vast te stellen, bij de elfde overweging, door de vroeger vermelde daadzaken, omstandigheden en gebeurtenissen, de door den beschuldigde gedane bedreigingen, zijne voorafgegane gedragingen, de wijze waarop en het werktuig waarmede hij de verwonding heeft toegebragt, als *in facto* bewezen heeft aangenomen: „dat de beschuldigde „het *voornemen* heeft opgevat, om, indien J. R. niet aan zijne „aanzoeken gehoor mogt willen geven, haar van het leven te „berooven; dat dit voornemen reeds bij hem bestaan heeft een „geruimen tijd vóór dat hij hieraan gevolg heeft trachten te „geven; dat hij, met dat voornemen bezield, in den avond van „16 Dec., J. R. voor den winkel van N. in de Oeverstraat te „Arnhem heeft *opgewacht;* dat hij, *ten einde zijn misdadig „voornemen te volvoeren*, met een *opzettelijk tot dat doel* met „zich gevoerd werktuig, den steek in de borst aan J. R. heeft „toegebragt; en dat deze misdadige aanslag alleen zijne uit„werking heeft gemist, doordien de wonde niet diep genoeg

„is doorgedrongen, *welke omstandigheid als toevallig en niet van „des beschuldigden wil afhankelijk moet worden aangemerkt;*"

„O., dat alzoo de *judex facti* uit wettig bewezen omstandigheden verklaart tot de overtuiging te zijn gekomen, dat de *omstandigheid*, dat de wonde niet diep genoeg was doorgedrongen om wezenlijk den dood te veroorzaken, was *iets toevalligs*, in dien zin, dat dit *tegen den wil* des beschuldigden heeft plaats gehad, zoodat inderdaad bij het arr. is beraadslaagd en onderzocht, in hoever dit voor den *judex facti* aannemelijk was;

„Dat dit te meer blijkt, wanneer men nagaat, dat onder de door den *judex facti* bedoelde omstandigheden, waaruit hij tot dat bewijs is gekomen, voorkomt de lang te voren beraamde en *steeds doorgaande bedoeling om van het leven te berooven*, in verband met de geëigendheid der scherp geslepen vijl om een mensch daarmede van het leven te berooven, en met de omstandigheid, dat de wond juist is toegebragt in de borstklier;

„O., dat alzoo het aangevallen arr. in dit opzigt beantwoordt aan de vereischten van de a. 206 en 211 Sg., en mitsdien het aangevoerde *middel* is ongegrond;

„Concludeert, dat de Raad de voorziening verwerpe en den req. veroordeele in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft het aangevoerde *middel* van cassatie:

„O., dat bij het arr. is aangenomen, dat de req. aan de ten deze beleedigde persoon onverhoeds een steek in de regterborst heeft toegebragt en daarna de vlugt heeft genomen; wijders dat de oorzaak, dat de verwonding niet is geweest van eenen doodelijken aard, dáárin is gelegen geweest, dat dezelve juist toegebragt is in de borstklier en daarin niet diep genoeg is doorgedrongen, terwijl die, dieper doorgedrongen, voorzeker den dood van de beleedigde zou hebben kunnen veroorzaken;

„O, dat dit niet diep genoeg doordringen van de wonde is geoordeeld alleen de oorzaak te zijn geweest, dat de misdadige

aanslag zijne uitwerking heeft gemist, en dat ook die omstandigheid is geoordeeld te moeten worden aangemerkt als toevallig, en niet van des beschuldigden, nu req^{s}., wil afhankelijk;

„O., dat hierin zeer kennelijk als oorzaak, waarom de toegebragte wonde niet van doodelijken aard is geweest, wordt aangeduid, dat die is toegebragt juist in de borstklier, en dat die daarin niet diep genoeg is doorgedrongen;

„O., dat dit toebrengen van de wonde juist in de borstklier en dit niet diep genoeg doordringen, datgeen is wat het Hof heeft geoordeeld toevallig en niet van des daders wil afhankelijk te zijn;

„O., dat uit eenen ander volgt, dat de omstandigheden, bij het arr. zijn opgegeven, waarom het niet doodelijke van de verwonding is toe te schrijven aan oorzaken, die toevallig zijn geweest en onafhankelijk van den wil des req^{s}., die overigens is aangenomen te zijn geweest die om te dooden;

„O., dat alzoo het aangevoerde *middel* van cassatie niet is gegrond;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

No. MCDXXXIV. — Arrest van 23 Junij 1858.

(A. 283—289 *C. P.*)

Mag, in gevallen waarin a.* 283 *C. P. toepasselijk is, de schrijver (de auteur) van zoodanige werken den drukker aanwijzen, met dit gevolg, dat hij zich daardoor aan de gewone straf kan onttrekken? — Neen.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Zeeland is req. van cassatie tegen een arr. van dit Hof, van den 19^{n} Apr. 1858, waarbij, met vernietiging in hooger beroep van een vonnis der Arr.-R. te Middelburg, van den 11^{n} Febr. te voren, W. K., uitgever van een weekblad, getiteld *Middelburgs Nieuws*, is schuldig verklaard aan de overtreding van het, als schrijver,

uitgever en verspreider van gedrukte geschriften, waarin de ware naam, het beroep en de woning van den schrijver of drukker niet is uitgedrukt, maar waarvan hij den drukker heeft bekend gemaakt, en te dien zake, met toepassing van de a. 283, 284, n°. 2, en 475 principio en n°. 13 St., veroordeeld tot betaling eener geldboete van *f* 5.00, ten bate der gemeente Middelburg, en in de kosten van beide instantiën.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM genomen de volgende conclusie:

»*Eén middel* van cassatie is ten deze bij memorie voorgedragen: verkeerde toepassing van a. 284, n°. 2, schending van a. 289 *C. P.*

»Wanneer men daarbij voegt verkeerde toepassing van a. 475, n°. 13, en schending van a. 283 *C. P.*, kan ik mij daarmede geheel vereenigen.

»Ik mag te korter zijn in het betoog daarvan, omdat ik mij meerendeels vereenig met hetgeen de geachte req. in zijne memorie ter neder schreef.

»De regtsvraag in deze is alleen: Mag in gevallen, waarin a. 283 *C. P.* toepasselijk is, de schrijver, de auteur, van zoodanige werken den drukker aanwijzen, met dat gevolg, dat hij zich daardoor aan de gewone straf kan onttrekken.

»Met den req. beantwoord ik haar ontkennend.

»Het komt mij voor, dat de eenvoudige lezing van de a. 283—289 *C. P.* dit reeds medebrengt.

»Twijfel kan, dunkt mij, slechts dan ontstaan, wanneer men met de officiële vertaling het woord *auteur*, in a. 289 *C. P.*, overbrengt door *hoofdschuldige*, en men die onjuiste vertaling in verband brengt met de uitdrukking, in a. 283 *C. P.*, van *auteur ou de l'imprimeur*, en dan overweegt, dat bij de uitgave van een geschrift zonder naam des *drukkers*, DEZE de *hoofdschuldige* van dat feit *kan* zijn.

»Ik acht echter die redeneringen onjuist.

»In a. 289 *C. P.* wordt gesproken van een' *auteur*; daar-

onder kan, vooral als men dit vergelijkt met a. 283, waarin ook het woord *auteur* voorkomt, niet verstaan worden *auteur du délit*, zoo als de vertaler schijnt te hebben gemeend, maar *auteur de l'ouvrage* enz., d. i. *de schrijver*; wanneer het *auteur du délit* was, zou eigenlijk de *uitgever of verspreider* als zoodanig in aanmerking kunnen komen, omdat het *délit* bestaat in *publication ou distribution*.

„Art. 284, n°. 3, *C. P.* duidt dan ook duidelijk aan, dat de *schrijver* als *auteur* gesteld wordt tegenover den drukker.

„Maar, zegt het Hof, in allen gevalle zegt het a., dat policiestraffen worden toegepast *à l'égard de quiconque aura fait connaître l'imprimeur*; de gereq. heeft *den drukker* bekend gemaakt, atqui ergo is die bepaling op hem toepasselijk.

„Het deed mij denken aan den regtsregel van Celsus: *incivile est, nisi tota lege perspecta, una aliqua particula ejus proposita, judicare, vel respondere.*

„In verband met hetgeen sub n°. 1 voorafging, en met hetgeen in n°. 3 volgde, moest ik 's Hofs uitlegging reeds verwerpen, en vooral kom ik daartoe, wanneer ik in a. 289 als algemeene bepaling lees, dat de *auteur* steeds het *hoogste* der straf te ondergaan heeft.

„Die uitlegging ligt niet slechts in het onderling verband van die bepalingen, maar is ook, zoo als de memorie te regt aangeduid heeft, gehuldigd bij de discussiën over dit a.: „Que sont „ordinairement„, zeide Berlier, „les *colporteurs* d'écrits? „des pauvres gens, qui trouvent dans ce métier facile deux „ou trois francs à gagner par jour: ce sont des instruments, „qu'il convient de disperser, et même de punir, mais avec „discrétion: c'est *la tête*, qu'il faut atteindre, et *l'imprimeur*, „s'il est découvert, conduira lui-même à *l'auteur*; c'est ainsi „que d'échelon en échelon, on atteindra le but,„ „le but,„ later door hem genoemd „le but politique; ce qui importe, „c'est *d'arriver à l'auteur* par des révélations.„

In dien geest heeft dan ook deze Raad dit a. uitgelegd, toen hij, in overeenstemming met de conclusie van mijn ambtsvoorganger DEKETH, besliste, dat de *verspreider*. die *tevens* zelf *de drukker* is, niet, door zich zelven als zoodanig aan te wijzen, zich kan bevrijden van de straf, tegen den *drukker* bedreigd; ik bedoel het arr. van 30 Nov. 1847 (v. D. HONERT, *Strafr.*, 1847, II. 345; *Ned. Regtspr.*, XXIX, 144).

»Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G. te concluderen, dat de Raad het aangevallen arr. vernietige, en ten principale het vonnis der Arr.-R. te Middelburg bekrachtige, met veroordeeling van den gereq. in de kosten.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»O., dat bij het aangeklaagde arr. op wettige bewijsmiddelen het feit, den gereq. bij dagvaarding ten laste gelegd, als bewezen is aangenomen, en hierin bestaande: dat de gereq., in de maand Dec. 1857 en in het begin van Jan. 1858, wekelijks een aantal exemplaren van een *door hem geschreven* gedrukt geschrift, getiteld *Middelburgs Nieuws*, inhoudende nieuwsberigten, huwelijksafkondigingen, afloop van verkoopingen, correspondentiën, en zoo voorts, en eindigende met de woorden: *Abonnementen worden aangenomen Bogaardstraat n°. 59 te Middelburg*, heeft uitgegeven en verspreid, zonder daarin den waren naam, het beroep en de woning van den schrijver of drukker te vermelden;

»O., dat het Hof tevens als bewezen heeft aangenomen, dat de gereq., terstond bij het eerst ingestelde onderzoek te dezer zake, heeft opgegeven, en bij de behandeling der zaak voor de Arr.-R. te Middelburg die opgave is bevestigd, *dat de bedoelde blaadjes waren gedrukt bij W. H. M. te Middelburg;*

»O., dat bij a. 283 St. alle verspreiding van gedrukte werken, waarin de ware naam, beroep en woning van den schrijver of drukker niet uitgedrukt is, ten aanzien van ieder, die met zijn weten tot de verspreiding medegewerkt zou hebben,

als *wanbedrijf* strafbaar is gesteld en bedreigd met eene gevangenzetting van 6 dagen tot 6 maanden, terwijl bij a. 289 van datzelfde Wetb. onvoorwaardelijk wordt geboden, wanneer de *auteur*, dat is de *schrijver*, zou bekend zijn, dezen te straffen met het *maximum* der straf, op het *wanbedrijf* (*délit*) bedreigd;

„O., dat hierdoor ten opzigte van den schrijver, die zelf het geschrift verspreid heeft en den drukker van het geschrift bekend maakt, de toepassing is uitgesloten van de uitzonderende bepalingen van a. 284 van genoemd Wetboek, en alzoo de mogelijkheid niet bestaat, om tegen den schrijver policiestraffen uit te spreken;

„O., dat daarenboven die uitzonderende bepalingen van a. 284 blijkbaar geene andere strekking hebben, dan om door opvolgende bekendmakingen eindelijk te geraken tot de bekendheid van den schrijver, en alzoo aan a. 289 de bij de wet geboden toepassing te verzekeren, en het met dit doel des wetgevers in kennelijken strijd zou zijn, den schrijver, die den drukker noemt, te begrijpen in die uitzonderende bepalingen, die *tegen hem* en *niet ten zijnen behoeve* werden vastgesteld;

„O., dat, hoe algemeen de uitdrukkingen van het door het Hof toegepaste n°. 2 van a. 284 ook schijnen mogen, het woord *quiconque*, naar den onderlingen zamenhang van de onderscheidene gedeelten van dat wetsa. en het verband, waarin dat woord aldaar voorkomt, kennelijk alleen ziet op hen, die in n°. 1 van dat a. genoemd en bedoeld waren;

„O., dat alzoo bij het aangeklaagde arr. verkeerd zijn toegepast de a. 284, n°. 2, en 475 principio en n°. 13 St., en daardoor zijn geschonden de a. 283 en 289 van datzelfde Wetb., en mitsdien het aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt het arr. van het Pr.-Ger. in Zeeland, van den 19n Apr. 1858, en regt doende ten principale, krachtens a. 105 R. O., op de als bewezen aangenomen daadzaken:

»Bevestigt het vonnis der Arr.-R. te Middelburg, van den 11n Febr. 1858, waarvan hooger beroep;

»Veroordeelt den gereq. in de kosten, in hooger beroep en in cassatie gevallen.»

No. MCDXXXV. — Arrest van 23 Junij 1858.

(A. 206, 211 Sg.; a. 227, 8o., Sg.; a. 207 en 227, 6o., Sg., jo. a. 68 *C. P.*; a. 19 der wet v. 29 Junij 1854, *St.* no. 102.)

Behoeft de regter in appel, eene ligtere straf uitsprekende dan die van den regter a quo, *rekenschap te geven van de redenen, waarom hij zich niet heeft vereenigd met de uitspraak des eersten regters?* — Neen.

Is de bevoegdheid van den regter, om bij eene veroordeeling tot gevangenisstraf, den duur eener vroegere veroordeeling in rekening te brengen, beperkt tot het geval dat de beklaagde vroeger tot eene criminele gevangenisstraf is veroordeeld? — Ja.

Had in casu *het Hof tegen den vroeger wegens bedelarij tot* 3 *maanden gevangenisstraf veroordeelde, thans ter zake van landlooperij vervolgd, eene nieuwe straf kunnen en behooren uit te spreken?* — Ja.

Heeft het Hof de a. 207, 227, 6o., *en* 247 *Sg., jo. a.* 277 *St. en a.* 19 *der wet van* 29 *Junij* 1854, *St.* no. 102, *geschonden, door aan de bij zijn arrest uitgesproken gevangenisstraf van* 3 *maanden de bepaling toe te voegen, dat deze gevangenisstraf moet gerekend worden te zijn begrepen in de gevangenisstraf van gelijken duur, bij arr. van* 24 *Maart* 1857 *opgelegd?* — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. is req. van cassatie tegen een arr. van gemeld Geregtshof, van den 20n April 1858, waarbij in hooger beroep, met gedeeltelijke bevestiging van het in eersten aanleg door de Arr.-R. te Eindhoven, op den 18n Maart 1858 uitgesproken vonnis, de gereq. J. L., volgens zijne opgave zonder bekende woonplaats, ter zake van landlooperij, door een persoon, tijdens zijne arrestatie geweer bij zich hebbende, gepleegd met oordeel des onderscheids, is

veroordeeld tot eene gevangenisstraf van drie maanden, die moet gerekend worden te zijn begrepen in de gevangenisstraf van drie maanden, tegen den gereq. bij arr. van gemeld Geregtshof van den 24n Maart 1857 uitgesproken; met veroordeeling van den gereq. in de kosten van het regtsgeding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Tegen het arr. van het Pr.-Ger. in N.brab. worden door den Proc.-G. *zes middelen* van cassatie aangevoerd, waarvan het *eerste middel* den vorm betreft, terwijl de *vijf* overige op de uitgesproken veroordeeling betrekking hebben.

„Alvorens nu tot de behandeling dezer *middelen* over te gaan, moet ik aanmerken, dat ik met den req. instem, dat a. 227 n°. 6 Sr., en niet a. 208 *in casu* van toepassing was; beide a. berusten echter op hetzelfde beginsel, en bedoelen, dat de vroegere veroordeeling bij de latere door den regter in aanmerking genomen en de op nieuw op te leggen straf daarnaar geregeld zal worden. Zie het arr. van 19 Nov. 1845 (*Ned. Regtspr.*, XXII, § 67, 322) (*).

„De req. treedt voorts in een breedvoerig onderzoek naar de beweegredenen, welke het Hof tot de veroordeeling, zoo als die is uitgesproken, aanleiding hebben kunnen geven; deze zijn echter onbekend, voor zooverre zij niet in het arr. worden vermeld, en voor de onderwerpelijke beschouwing onverschillig.

„Als *eerste middel* van cassatie nu is voorgesteld: schending van de a. 206 en 211 Sr., als zijnde in het arr. de omstandigheden niet uitgedrukt, welke het Hof tot verligting der straf, door den eersten regter opgelegd, aanleiding hebben gegeven.

„Ik houd dit middel voor onaannemelijk. Door het hooger beroep was de geheele zaak op nieuw aan de kennisneming van

(*) In deze *Verz.*, *Strafr.*, XIV, 180 volgg.

den regter onderworpen, en deze konde zoodanige straf opleggen als hij geraden oordeelde, zonder dat hij verpligt was daarvan rekenschap te geven, mits die straf bleef binnen de grenzen, door de wet bepaald. Ik vind dit o. a. beslist in een arr. van 2 Mrt. 1847 (*Ned. Regtspr.*, XXVII, § 2, bl. 7; v. d. Honert, *Strafr.*, 1847, I, 134).

»Wanneer ik nu de overige *middelen* van cassatie, zoo als die in de memorie worden voorgesteld, kortelijk zamenvat, dan komen zij hierop neder, dat het Hof, door den gereq. tot eene gevangenisstraf van drie maanden te veroordeelen, die gerekend moet worden te zijn begrepen in de gevangenisstraf, tegen hem bij een vroeger arr. bereids uitgesproken, en door zijne onmiddellijke in-vrijheid-stelling te bevelen, overschrijding van regtsmagt heeft gepleegd, zich heeft gemengd in den ambtswerkkring van het O. M., eene bij de wet *onbekende* en derhalve *onwettige* straf heeft uitgesproken, en hierdoor onderscheidene wetsa. heeft geschonden.

»Ik kan mij over het algemeen met de redenering van den req. wel vereenigen, en geloof dat het Hof werkelijk door zijne uitspraak zijne regtsmagt heeft overschreden, en dat ten deze wetschennis heeft plaats gehad. Wat toch in de eerste plaats art. 207 Sr. betreft, waarvan de schending bij het *tweede middel* van cassatie wordt beweerd, zoo houdt dit a. een algemeen voorschrift in, dat de regter, wanneer hij den beschuldigde schuldig oordeelt, de straf moet uitspreken, door de wet op het misdrijf gesteld; eene straf, welke reeds is ondergaan, is geene straf, en de regter heeft *in casu* alzoo niet voldaan aan de hem opgelegde verpligting, om bij schuldigverklaring de bij de wet bedreigde straf op te leggen. Ik beroep mij ten deze op een arr. dd. 23 Junij 1846 (*Ned. Regtspr.*, XXV, § 4, bl. 20; v. d. Honert, *Strafr.*, 1846, II, 125). Ik erken, dat het in dat geval betrof de oplegging eener *geldboete*, waaromtrent een ander beginsel dan bij het opleggen van gevangenisstraf

is aangenomen; het voorschrift van a. 207 is echter algemeen en vordert in elk geval van schuldigverklaring het opleggen eener straf. Het kan, dunkt mij, alleen de vraag zijn, of de a. 208 en 227, n°. 6, Sr. op dezen algemeenen regel eene uitzondering maken; en deze vraag geloof ik ontkennend te moeten beantwoorden. De beide a. staan in naauw verband met a. 207 Sr., en kunnen daaruit toegelicht worden. Bij het plegen van onderscheidene misdrijven door denzelfden persoon, heeft de wetgever kennelijk eene gelijktijdige teregtstelling bedoeld, ofschoon eene afzonderlijke vervolging niet strijdig is met de procesorde in strafzaken. Zie arr. van 8 Mei 1849 (*Ned. Regtspr.*, XXXII, § 99, bl. 392; v. d. Honert, *Strafr.*, 1849, I, 241). De wetgever heeft echter niet gewild, dat de verschillende wijze van vervolging tot verzwaring of verligting van straf aanleiding zoude geven, en heeft uit dien hoofde, na de bepaling van a. 207, 2e. al., omtrent de hoegrootheid der straf, bij de *gelijktijdige* vervolging, een dergelijk voorschrift bij de *afzonderlijke* beregting van onderscheidene misdrijven gegeven.

„Maar men miskent m. i. zijne bedoeling, indien men uit deze artikelen afleidt, dat bij eene latere vervolging van het misdrijf, geheele *straffeloosheid* zoude worden verkregen; integendeel, de regter moet bij de bepaling der straf acht slaan op de gezamenlijke misdrijven; en dewijl de op te leggen straf zwaarder moet zijn bij de beregting van onderscheidene misdrijven, dan wanneer de beklaagde slechts wegens één feit wordt vervolgd, zoo is het onverschillig of die vervolging gelijktijdig, dan wel achtereenvolgens plaats heeft. De regter moet in het laatste geval alleen acht slaan op de bevorens opgelegde straffen; hij kan zich echter niet ontslagen rekenen van de stellige verpligting om eene straf op te leggen, ten ware reeds het *maximum* tegen het zwaarste wanbedrijf ware uitgesproken, in welk geval geene vervolging zoude behooren

te geschieden, of wanneer deze plaats had, door den regter zoude moeten worden verklaard, dat er geene termen zijn om nog eenige verdere straf uit te spreken. Ik vind deze beginselen onder vigueur der Fransche wet verdedigd door MANGIN, aangehaald in het *Répertoire du droit crim.* par ACHILLE MORIN, t. I, voce *Cumul des peines*, pg. 689 en 695; bij het arr. van het Hof van cassatie van 2 Aug. 1833, bij SIREY, *Recueil gén.*, t. 33, 1e. part., pg. 531; alsmede een arr. van 8 Mrt. 1833, *ibid.*, pg. 366; en de conclusie van den Proc.-G. VAN MAANEN (*Ned. Regtspr.*, XXII, 147; v. D. HONERT, *Strafr.*, XI, 358 en 359).

»Door echter bij schuldigverklaring eene straf uit te spreken, en tevens te oordeelen dat deze niet zal worden ten uitvoer gelegd, is de regter m. i. zijne bevoegdheid te buiten gegaan en getreden in de ambtsbetrekking van het O. M., hetwelk, volgens a. 4 R. O., met de uitvoering van ieder strafvonnis bijzonderlijk is belast. Maar daarenboven was het bevel tot onmiddellijke in-vrijheid-stelling strijdig met de bepaling van a. 210 Sv., hetwelk daartoe slechts dan de magt geeft, wanneer een beschuldigde wordt vrijgesproken of ontslagen van regtsvervolging, doch niet wanneer hij schuldig wordt verklaard en veroordeeld; ook dit a. is alzoo bij het beklaagde arr. geschonden, en ik houd mitsdien het *tweede*, *vierde* en *vijfde middel* van cassatie voor gegrond.

»Als *zesde middel* van cassatie wordt beweerd: schending van a. 1 Sv., jo. a. 40 *C. P.*, op grond dat de gereq. is veroordeeld tot eene straf, welke de wet niet kent, en op eene wijze, welke bij de wet niet is voorzien, t. w., tot eene gevangenisstraf van drie maanden, welke opgelost en begrepen is in eene gevangenisstraf, welke hem vroeger ter zake van een ander feit is opgelegd en hij bereids ondergaan heeft, hoedanige opgeloste en in eene andere begrepen gevangenisstraf niet is opgenomen onder de correctionele straffen.

„Ik kan mij met de beschouwing van den req. ook in dit opzigt vereenigen: de straf, zoo als zij is uitgesproken, is eene bij de wet onbekende, en derhalve eene onwettige straf. Ik mag den Raad betrekkelijk dit punt wijzen op de 5e overweging van het arr. dd. 28 Sept. 1845 (*Ned. Regtspr.*, XXII, 164; V. D. HONERT, *Strafr.*, XI, 856), waarbij omtrent eene soortgelijke straf in denzelfden geest wordt overwogen.

„Meer bedenking heb ik tegen het *derde middel* van cassatie, als hoedanig is voorgesteld schending van a. 19 der wet van 29 Junij 1854, als zijnde niet bevolen dat de gereq. na het uiteinde der straf naar een bedelaarshuis zoude worden overgebragt, niettegenstaande *in facto* is beslist, dat de veroordeelde reeds eenmaal wegens *bedelarij* is veroordeeld geweest.

„Ik erken, dat uit het arr. blijkt, dat de gereq. reeds wegens bedelarij was veroordeeld; ik weet, dat meermalen door den Raad is beslist, dat de last tot overbrenging geene *straf*, maar het *gevolg* eener straf, een *maatregel van policie* is (*), zoodat hij bij de berekening van de maat der straf buiten aanmerking blijft; maar ik moet tevens opmerken, dat in het onderwerpelijke geval feitelijk is beslist, in de derde en vierde overweging van het beklaagde arr., dat de beide regtsvervolgingen op hetzelfde proces-verbaal zijn gegrond, en de feiten gelijktijdig zijn gepleegd; en de zin en strekking van het aangehaalde a. 19, waarbij de last tot overbrenging verpligtend wordt verklaard ten aanzien van zoodanige landloopers en bedelaars, welke reeds eenmaal wegens landlooperij of bedelarij zijn veroordeeld, kan m. i. geene andere zijn dan deze, dat een wanbedrijf van landlooperij of bedelarij aan het latere moet zijn voorafgegaan, en te dier zake eene veroordeeling zijn gevolgd. De req. heeft zelf deze bedenking tegen het *derde*

(*) Men zie o. a. arr. van 12 Jan. 1847 (*Ned. Regtspr.*, XXV, § 74, bl. 854; V. D. HONERT, *Strafr.*, 1847, I, 13), arr. van 14 Febr. 1848 (*Ned Regtspr.*, XXIX, § 73, bl. 331, V. D. HONERT, *Strafr.* 1848, I, 116).

middel van cassatie aangevoerd, en ik geloof dat de zin van het bedoelde wetsa. geene andere is, en dat in dit opzigt alzoo de wet niet is geschonden.

„Ik heb derhalve de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het beklaagde arr., alleen voor zooverre daarbij geene of althans eene onbekende en alzoo onwettige straf tegen den gereq. is uitgesproken, — en dat de Raad, op grond van a. 105 R. O., op dit punt ten principale regt doende, den gereq. en schuldigverklaarde alsnog zal veroordeelen tot zoodanige boetstraf, als gepast zal bevonden worden, mits deze zij beneden de helft van die, welke hij ondergaan zou zoo hij 16 jaren oud ware geweest; met veroordeeling tevens in de kosten, door deze voorziening in cassatie veroorzaakt.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Ten aanzien van het *eerste middel*, luidende: schending van de a. 206 en 211 Sv., omdat het arr. niet met redenen is bekleed, dewijl de omstandigheden niet zijn uitgedrukt, welke tot verligting van straf hebben aanleiding gegeven;

„O., dat de gereq., als schuldig aan landlooperij, door een persoon, tijdens zijne arrestatie geweer bij zich hebbende, en beneden de 16 jaren oud, met oordeel des onderscheids gepleegd, bij vonnis van den eersten regter, op grond der a. 269, 270 en 277 S^t., in verband met a. 19 der wet van den 29^n Junij 1854, *St.* n°. 102, en met toepassing der a. 66, 67 en 69 S^t. en de a. 207, 208 en 227 Sv., is veroordeeld tot eene gevangenisstraf van één jaar, met bevel dat hij na het uiteinde der gevangenisstraf naar een bedelaarsgesticht of werkhuis zal worden overgebragt; doch dat het Hof, hoezeer aannemende de middelen en motieven des eersten regters, gemeld vonnis heeft vernietigd, voor zoo verre de opgelegde straf betreft, en, met aanhaling van a. 208 Sv., alsmede uit overweging *dat er termen bestaan om de opgelegde straf te verminderen*, den gereq. heeft veroordeeld tot eene gevangenisstraf van drie maanden;

„O., dat alzoo de toepassing der ligtere straf niet is gegrond op de aanwezigheid van verzachtende omstandigheden, die de straf beneden het *minimum* der gewone, op het misdrijf gestelde straf kunnen doen afdalen, en die eene nadere aanwijzing zouden vorderen, maar eeniglijk is ontleend aan 's Hofs algemeene bevoegdheid om in hooger beroep, met afwijking van het oordeel des eersten regters, op nieuw regt te spreken en de straf toe te passen, welke naar zijne meening binnen de grenzen der wet met het misdrijf in evenredigheid staat;

„O., dat de regter in hooger beroep, bij de toepassing van eene ligtere straf dan de eerste regter heeft uitgesproken, geene rekenschap behoeft te geven der redenen, waarom hij zich niet heeft vereenigd met de uitspraak des eersten regters, en dat derhalve het *eerste middel* is ongegrond;

„Ten aanzien van het *tweede*, *vierde* en *zesde middel*, luidende het *tweede*: schending van a. 207 Sr., omdat tegen den beklaagde wegens de schuldigverklaring aan landlooperij geene straf is uitgesproken, of wel omdat hem eene straf is opgelegd, die hij reeds ondergaan heeft en alzoo voor hem geene straf is; het *vierde*: overschrijding van regtsmagt, omdat de wet aan het Hof geene bevoegdheid geeft om eene gevangenisstraf uit te spreken, welke in eene andere gevangenisstraf is begrepen, noch om te bevelen, dat een voorloopig aangehouden beklaagde, welke tot gevangenisstraf veroordeeld wordt, onmiddellijk in vrijheid zal worden gesteld; en het *zesde*: schending van a. 1 Sr., in verband met a. 40 St., omdat de beklaagde tot eene straf is veroordeeld, welke de wet niet kent, en op eene wijze, welke bij de wet niet is voorzien, te weten eene gevangenisstraf, welke opgelost en begrepen is in eene gevangenisstraf, die hem vroeger ter zake van een ander feit is opgelegd en die hij bereids ondergaan heeft;

„O., dat de gereq., na bij een arr. van het Pr.-Ger. in N.brabant, van den 24ⁿ Mrt. 1857, ter zake van bedelarij,

onder verdere daarbij aangewezene omstandigheden, op den 1[n] November 1856 te Oirschot gepleegd, tot eene gevangenisstraf van drie maanden veroordeeld te zijn, bij het thans aangevallen arr., ter zake van de op zoo evengemelden tijd en plaats tevens gepleegde en boven breeder omschreven landlooperij, is veroordeeld *tot eene gevangenisstraf van drie maanden, die moet worden gerekend te zijn begrepen in de gevangenisstraf, tegen hem bij het aangehaalde arr. van den* 24[n] *Mrt.* 1857 *bereids uitgesproken, en zulks met bevel, dat de gereq. onmiddellijk zal worden in vrijheid gesteld, ten ware hij om andere redenen behoort in hechtenis te blijven;*

„O., dat de regter, wanneer hij den beschuldigde schuldig oordeelt, volgens het algemeen voorschrift van a. 207 Sg., de straf moet uitspreken, door de wet op het misdrijf gesteld;

„O., dat, indien de beklaagde te voren, doch na het plegen van het feit, hetwelk het onderwerp zijner teregtstelling in een correctioneel geding uitmaakt, ter zake van andere wanbedrijven is veroordeeld, de regter, in gevolge a. 227, n°. 6, Sg., aan den beklaagde geene straf mag opleggen, waarvan het gevolg zoude zijn, dat hij eene zwaardere straf zou ondergaan, dan het *maximum* tegen het zwaarste derzelve bedreigd; doch dat aan den regter, regt doende in correctionele zaken, geene bevoegdheid is gegeven, om den duur eener vroegere veroordeeling tot eene correctionele gevangenisstraf, op de uit te spreken gevangenisstraf toe te rekenen, hoedanige toerekening van vroegere straf immers door den wetgever bij a. 227, 8°., Sg. is beperkt tot het geval, dat de beklaagde vroeger tot eene criminele gevangenisstraf is veroordeeld;

„O., dat de in a. 277 Sg. en a. 19 der wet van den 29[n] Junij 1854, *St.* n°. 102, bedreigde straf zoowel op het wanbedrijf van bedelarij, waarvoor de gereq. bij arr. van den 24[n] Mrt. 1857 werd veroordeeld, als op het wanbedrijf van landlooperij, waarvoor hij laatstelijk te regt stond, van toepas-

sing is, en dat alzoo als *maximum* der straf is te beschouwen eene gevangenisstraf van 2 tot 5 jaren en overbrenging naar een bedelaarsgesticht of werkhuis na het uiteinde der gevangenisstraf, welke straf echter, ten gevolge van de toepasselijkheid van a. 69 St., in beide gevallen tot beneden de helft behoort verminderd te worden;

„O., dat de gereq., bij arr. van den 24n Mrt. 1857, ter zake van bedelarij is veroordeeld tot eene gevangenisstraf van drie maanden, en dat het Hof alzoo, in gevolge de a. 207 en 221, no. 6, Sr. en met toepassing van a. 69 St., tegen den gereq. ter zake van landlooperij eene nieuwe straf heeft kunnen en behooren uit te spreken;

„O., dat het Hof, door in het aangevallen arr. aan de daarbij uitgesproken gevangenisstraf van 3 maanden de bepaling toe te voegen, „dat deze gevangenisstraf moet gerekend worden te „zijn begrepen in de gevangenisstraf van gelijken duur, bij arr. „van den 24n Mrt. 1857 opgelegd,” de laatste uitspraak geheel in de vroegere veroordeeling heeft opgelost, en alzoo de laatst uitgesproken gevangenisstraf heeft onuitvoerbaar gemaakt en vernietigd, — ten gevolge waarvan ten aanzien van de schuldigverklaring aan landlooperij geene straf is toegepast;

„O., dat het Hof hierdoor heeft geschonden de a. 207 en 221, 6o, en a. 247 Sr., in verband met a. 277 St. en a. 19 der wet van den 29n Junij 1854, *St.* no. 102, en dat 's Hofs arr. uit dezen hoofde moet worden vernietigd, weshalve een onderzoek omtrent de overige voorgestelde *middelen* van cassatie overbodig is;

„Vernietigt het aangevallen arr.;

„En alsnu ten principale regt doende op de als bewezen aangenomen daadzaken en doende wat het Hof had behooren te doen:

„Vernietigt het in eersten aanleg gewezen vonnis, voor zoo veel betreft de toegepaste straf;

„Veroordeelt den gereq. tot eene gevangenisstraf van zes maanden;

„Beveelt dat bij na het uiteinde der gevangenisstraf naar een bedelaarsgesticht of werkhuis zal worden overgebragt, en veroordeelt hem in de kosten, die in cassatie gevallen daaronder begrepen."

N°. MCDXXXVI. — Arrest van 6 Julij 1858.

(A. 389 Sz.)

Is eene voorziening in cassatie ontvankelijk, door de vrouw voor haren man op diens mondelinge magtiging aangeteekend? — NEEN.

Moet in zoodanig geval, bij niet-ontvankelijk-verklaring, de vrouw in de kosten worden veroordeeld? — NEEN.

H. G., landbouwer, wonende te Soest, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Utrecht, van den 4n Mei 1858, waarbij hij is schuldig verklaard aan de overtreding van het niet in goeden bruikbaren staat houden van een duiker, liggende in een publieken weg, onder de gemeente Soest, door iemand, tot het onderhoud verpligt, en zulks nadat hem door burgemeester en wethouders dier gemeente was aangezegd, in dat onderhoud te voorzien vóór den dag, waarop de naschouw zoude gehouden worden, en te dezer zake veroordeeld tot betaling eener geldboete van *f* 6.00, en eene subsidiaire gevangenisstraf van 3 dagen en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PROVÓ KLUIT, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het in deze gewezen arr., ten gevolge der verwijzing van dezen Raad op 2 Mrt. jl., behandelde in hooger beroep eene te last gelegde policie-overtreding.

„Ik moet dit herinneren, omdat het anders vreemd zou klinken, dat een gemagtigde van een' aangeklaagde voor een Geregtshof was toegelaten.

„Wij vinden toch in het proces-verbaal der teregtzitting aangeteekend, dat de req. „wegens hardhoorigheid geadsisteerd „werd door zijne gemagtigde, zijne huisvrouw.„

„Indien de a. 197, 196 Sv. waren in acht genomen, zou er een tolk voor den hardhoorenden req. zijn benoemd en beëedigd, in stede van het vreemde verschijnsel, dat iemand in regte persoonlijk verschijnt, geadsisteerd door zijne gemagtigde, zijne huisvrouw; doch omdat het hier eene policie-overtreding gold, kon dit alzoo geschieden.

„Ik vermeld dit, niet zoozeer om het ongewone van den vorm, maar omdat het in naauw verband stond met de regtsvraag, welke ons in de *eerste plaats* moet bezig houden.

„Ik bedoel de vraag, of de voorziening in cassatie is ontvankelijk.

„Uit het rapport toch is gebleken, dat de voorziening is geschied door M. J. v. 't K., *namens haren man* (den req.), *volgens mondelinge volmagt.*

„De mondelinge volmagt nu is steeds door den Raad ongenoegzaam geacht, om eene voorziening in cassatie te wettigen.

„De grond daartoe was steeds, dat in die gevallen van de volmagt behoort te blijken, en deze bij *mondelinge* volmagt alleen zou volgen uit de verklaring van hem, die beweert gevolmagtigd te zijn, hetgeen in regte niet aannemelijk is.

„Ik deel die beschouwing; het zou anders aan een' iegelijk vrijstaan, om namens een' beklaagde hooger beroep of cassatie aan te teekenen, ook waar deze zulks niet verlangde, en daarom behoort ieder, die als gevolmagtigde zulks doet, zich behoorlijk te legitimeren.

„Men zou echter kunnen aanvoeren (en het was daarom dat ik de verschijning der vrouw als gemagtigde bij den *judex facti* vermeldde): *in casu* is voor den regter, ten wiens griffie de aanteekening in cassatie geschiedde, de vrouw als gemagtigde verschenen en alzoo *in judicio* als zoodanig erkend.

„Ik acht die bedenking echter niet afdoende, want de vrouw is niet anders verschenen, door haren man erkend en door den regter toegelaten in hare hoedanigheid van gevolmagtigde, dan voor zooveel de behandeling der zaak voor den *judex facti* betreft; maar daaruit volgt niet, dat zij *ook volmagt* had *om zich*, namens haren man, *in cassatie te voorzien*, en dezelfde reden blijft ook daar gelden, dat het niemand vrij moet staan, om, zonder bewijs van volmagt te geven, in hooger beroep of in cassatie te komen, omdat het zou kunnen zijn, dat de beweerde lastgever dit niet verlangde; daarom heeft ook deze Raad steeds gewild (*) dat er voldoende bleek van eene volmagt *ad hoc*.

„Daarom heeft de Raad zelfs daartoe *geene algemeene volmagt* toegelaten bij arr. van 1 Oct. 1845 (v. D. HONERT, *Strafr.*, XIV, 93; *Ned. Regtspr.*, XXII, 169).

„Men vergelijke ook het arr. van 8 Junij 1858, in zake S. E. G., en de bij mijne conclusie in die zaak aangehaalde arr^n^. (**)

„Ik geloof dus, dat de voorziening niet ontvankelijk is.

„Bij mijne voormelde conclusie in zake S. E. G. is ook de vraag ter sprake gebragt: wie behoort bij zoodanige niet-ontvankelijk-verklaring in de kosten te worden veroordeeld? In die zaak, betreffende eene niet-ontvankelijk-verklaring in hooger beroep, kon ik, wegens bijzondere omstandigheden, antwoorden: hij, in wiens naam het hooger beroep was ingesteld; *in het algemeen* echter meende ik, dat hij, die ongejustificeerd dit namens een' ander deed, de kosten moest dragen.

„Zoo meen ik dan ook, dat *in casu* de req^e^., de vrouw des

(*) Men zie o. a. de arresten van 18 Junij 1839 (v. D. HONERT, *Strafr.* II, 39; *Ned. Regtspr.*, III, 189), 17 Dec. 1839 (v. D. H. l. c. 225; *N. R.* III, 44), 7 Jan. 1840 (v. D. H. l. c. 233; *N. R.* l. c. 49), 21 Oct. 1851 (v. D. H., *Strafr.*, 1851, II, 123), 27 Mei. 1845 (v. D. H., *Strafr.*, XIII, 310), 17 Aug. 1852 (v. D. H., *Strafr.*, 1852, II, 26; *N. R.* XLII, 250), 22 Julij 1856 (v. D. H., l. c., 1856, II, 7; *N. R.* LIII, 284).

(**) In deze *Verz.* opgenomen afd. *Belast.*, VII, 324 vlg.

veroordeelden G., en niet G. zelf in de kosten moet worden veroordeeld.

„Hij toch is geen req.

„Ware hij req., de voorziening zou ontvankelijk zijn.

„De req• is iemand, die beweert, doch niet heeft beweзen, gemagtigde van G. te zijn.

„Zij heeft dus eene daad gedaan, waartoe zij niet bevoegd is geoordeeld.

„Zij is ten onregte in cassatie gekomen, *zij* wordt niet ontvankelijk verklaard. G. kan niet de kosten van eene verkeerde daad, waartoe hij niet blijkt last te hebben gegeven, dragen.

„Ik zal na het vorenstaande op de zaak zelve niet in het breede ingaan.

„Mogt de Raad met mij omtrent de niet-ontvankelijkheid verschillen, dan zal het arr. m. i. behooren te worden vernietigd, met regtspraak ten principale, en wel omdat het Hof, m. i., ten onregte de plaatselijke policie-verordening te Soest van 1 Dec. 1856, in plaats van het provinciaal reglement op de wegen in Utrecht van 8 Nov. 1853, heeft toegepast.

„De daad toch, waaraan de beklaagde was schuldig verklaard, is uitdrukkelijk voorzien bij de a. 30 en 31 van dit provinciaal reglement, en strafbaar gesteld bij de a. 81, 83 en 84 aldaar: *niet behoorlijk onderhoud van een' duiker, behoorende tot een der wegen*, bij dat reglement bedoeld, met welks onderhoud, blijkens den legger, volgens dat reglement opgemaakt, de beklaagde was belast.

„De regtsvraag, of a. 151 der gemeente-wet in deze toepasselijk zou zijn, is zelfs niet noodig te beantwoorden, want de plaatselijke verordening houdt bij a. 80 de bepaling in: „een „en ander onverminderd de bepalingen van de a. 31, 32 en „33 van bovengenoemd reglement op de wegen."

„Ik meen echter hieromtrent in geene nadere ontwikkeling te moeten treden, omdat ik, zoo als is gezegd, de voorziening

niet ontvankelijk acht, en ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot niet-ontvankelijk-verklaring der voorziening en veroordeeling van de req^e in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van ens.;

"O., dat, blijkens acte, op den 4^n Mei 1858 ter griffie van het Pr.-Ger. in Utrecht uitgebragt, de aanteekening van het beroep in cassatie is gedaan door M. J. v. 't K., verklarende daarbij die aanteekening te doen namens haren man H. G., volgens mondelinge volmagt;

"O., dat, hoezeer a. 389 Sv. de aanteekening van beroep in cassatie door eenen gemagtigde toelaat, echter in deze niet blijkt, dat de declarante was gemagtigde, weshalve het gedaan beroep niet kan worden toegelaten;

"Verklaart de voorziening niet ontvankelijk en veroordeelt den req. in de kosten."

N°. MCDXXXVII. — Arrest van 19 Julij 1858.

(A. 150, 151 St.)

Is bij het beklaagde arrest te regt verstaan, dat een der vereischten voor het aanwezen der misdaad van valschheid ontbreekt? — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Gelderland heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr. van gezegd Hof (in Raadkamer vergaderd), van den 8^n Julij 1858, waarbij is verstaan, dat het aan den beklaagde, R. B. E. T., koffijhuishouder, wonende te Zevenaar, thans gedetineerd in het huis van verzekering te Arnhem, door den Proc.-G. bij dat Hof ten laste gelegde feit, noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding oplevert, en er alzoo geene termen tot teregtstelling van den beklaagde aanwezig zijn, met bevel dat hij onmiddellijk in vrijheid zal

worden gesteld, ten ware hij uit anderen hoofde behoorde in hechtenis te blijven.

In deze zaak is van wege den Proc.-G. door den Adv.-G. RÖMER de volgende conclusie ter tafel gelegd:

„Gezien de aanteekening van beroep in cassatie, gedaan door den Proc.-G. van het Pr.-Ger. van Gelderland, tegen een arr., door voormeld Geregtshof op den 8_n Julij 1858 gewezen in Raadkamer, in zake van R. B. E. T., waarbij het Hof heeft verstaan, dat „het aan den beklaagde," thans gereq. „ten „laste gelegde feit noch misdaad, noch wanbedrijf, noch over- „treding oplevert, en dat er alzoo geene termen tot teregtstel- „ling van den beklaagde aanwezig zijn;" en tevens heeft bevolen, „dat de beklaagde onmiddellijk in vrijheid zal worden „gesteld, ten ware hij uit anderen hoofde behoorde in hech- „tenis te blijven;"

„Gezien hetzelve arr., mitsgaders de stukken van het regtsgeding;

„Gelet op de memorie van cassatie, door den req. ingediend, waarbij als *éénig middel* van cassatie is voorgesteld: schending van a. 138, 1e lid, St., in verband met de a. 150 en 151 St., op grond dat de bij het arr. omschreven feiten daarstellen valschheid in onderhandsch geschrift, gepleegd door het namaken eener handteekening en het verzinnen eener verbindtenis, en het, des bewust, gebruik maken van dat valsche stuk;

„Gezien eene memorie, door den gereq. aan den H.-R. ingediend, ter griffie ontvangen den 16n Julij 1858;

„O., dat de gereq., bij bevelschrift van de Raadkamer der Arr.-R. te Arnhem, dd. 28 Junij 1858, naar den Proc.-G. bij het Pr.-Ger. van Gelderland is verwezen, met last tot gevangenneming, ter zake „van op den 5 Mrt. 1858, te Zevenaar te „hebben geschreven, en met den naam van G. geteekend, eene „oproeping van schuldeischers, welke door hem ter plaatsing „als advertentie in het *Algemeen Handelsblad* aan de directie

„van gemelde courant is opgezonden, met bijvoeging dat over „de kosten konde worden gedisponeerd; welke advertentie dien „ten gevolge is geplaatst in het nummer van genoemd dagblad „van 8 Mrt 1858„;

„O., dat ten gevolge van deze verwijzing, door den req. de openbare teregtstelling van den gereq., ter zake van opgemeld feit, is gevorderd; doch dat het Hof heeft verstaan, dat er geene termen aanwezig zijn, om zulks te gelasten, op grond dat voorschreven feit noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding oplevert; en mitsdien de onmiddellijke in-vrijheid-stelling van den gereq. heeft bevolen;

„O., dat bij het beklaagde arr. feitelijk is beslist, dat de gevoerde instructie genoegzame bezwaren oplevert om den gereq. te beschuldigen, dat hij in de maand Maart jl., ter plaatsing aan de directie van het *Algemeen Handelsblad* te Amsterdam, heeft opgezonden eene advertentie van den volgenden inhoud:

„ATTENTIE.

„Al degenen, die iets te vorderen hebben van den heer G., „gewezen hoofdopzigter aan den Rijn-spoorweg, gelieven zich „vóór den 20n Maart bij hem, het zij in persoon of met franco „brief te vervoegen.

„Zevenaar, den 5n Maart.

„G.„

en daaronder de woorden: „*over de gelden kan UEd. disponeren.*„ en voorts dat dit stuk door den gereq. is geschreven en valschelijk met den naam van G. is onderteekend;

„O., dat 's Hofs beslissing, dat dit feit geen strafbaar misdrijf zoude opleveren, blijkens het beklaagde arr. hierop berust, dat tot daarstelling van de misdaad van valschheid wordt gevorderd: verkorting der waarheid, bedriegelijk oogmerk en mogelijkheid van nadeel voor een ander; dat echter de inhoud van het valsche stuk niet kan geacht worden op eenigerlei

wijze den persoon, *wiens naam is nagemaakt*, nadeel toe te brengen, daar toch hierdoor noch zijne materiële, noch zijne zedelijke en maatschappelijke belangen worden aangerand, of ook eenige waarborgen, door de wet in het algemeen of bijzonder belang gesteld, worden weggenomen of krachteloos gemaakt; dat uit de gepleegde valschheid alleen in zooverre eenig nadeel voor een ander kon voortspruiten, dat de directie van het *Algemeen Handelsblad*, door en ten gevolge van het plaatsen dier valsche handteekening, buiten staat is gesteld de kosten van de advertentie in te vorderen, daar hij, wiens handteekening is nagemaakt, ongehouden is die kosten te voldoen; dat echter de gereq. de valschheid zeer zeker niet heeft gepleegd met het bedriegelijk oogmerk, om op die wijze de advertentie kosteloos geplaatst te krijgen en alzoo nadeel toe te brengen, weshalve *in casu* overeenstemming of verband wordt gemist tusschen het bedriegelijk oogmerk en het toevallig door het feit aan een' derde toegebragte nadeel, in welk geval de misdaad van valschheid niet kan geacht worden aanwezig te zijn;

„O., dat het Hof alzoo, zonder te beslissen waarin het bedriegelijke oogmerk bij den gereq. heeft bestaan, echter, behalve de verkorting der waarheid, zoodanige *dolus* aanwezig heeft geacht, en tevens de mogelijkheid van benadeeling, ofschoon ook niet ten opzigte van den onderteekenaar van het valsche stuk, echter ten opzigte van de directie van het *Algemeen Handelsblad*, heeft aangenomen;

„O., dat, zonder bij deze feitelijke beslissing te kunnen bepalen, met welk doel het valsche stuk is opgemaakt, hetwelk door een nader onderzoek ter teregtzitting zal kunnen blijken, noch in hoeverre eene oproeping als de onderwerpelijke, valschelijk gedaan, hem, ten wiens name zij geschiedt, in zijnen goeden naam heeft kunnen krenken, echter de toezending van dergelijke advertentie aan een dagblad, met verzoek tot plaatsing, hem, die de opzending doet, ongetwijfeld aansprakelijk

stelt tot voldoening der daardoor veroorzaakte kosten en stilzwijgend tot hare betaling verbindt; en hem alzoo, indien zoodanige opzending buiten zijn' wil geschiedt, aan schade blootstelt;

„O. daarenboven, dat tot het misdrijf van valschheid niet wordt vereischt, dat de persoon, dien men wil schaden, daardoor werkelijk benadeeld worde; maar dat het voldoende is, dat uit het valsche stuk eenig nadeel, hoedanig dan ook, heeft *kunnen* ontstaan, (*) zoodat, daar, volgens 's Hofs beslissing, ook dit *criterium* van het misdrijf, even als de beide andere, aanwezig was, ten onregte is verklaard, dat het vervaardigen en gebruik maken van het boven omschreven valsche stuk, noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding zoude daarstellen;

„Zich vereenigende met hetgene in de memorie van cassatie is aangevoerd;

„Concludeert tot vernietiging van het in deze beklaagde arr. van den 8n Julij ll., in Raadkamer gewezen;

„En dat de Raad alsnog, overeenkomstig het requisitoir van den Proc.-G. in Gelderland, de teregtstelling van den gereq. voor gezegd Geregtshof zal bevelen, met bevel dat de gereq. in hechtenis zal blijven en worden overgebragt naar de gevangenis van het Hof in Gelderland, met reserve der kosten.”

ARREST. — De H.-R. d. N. (*In Raadkamer vergaderd*); — Op het beroep van enz.;

„Gezien de memorie van cassatie, waarbij als *eenig middel* is voorgesteld: schending van a. 135, 1e zinsnede, Sв., in verband met de a. 150 en 151 St., op grond dat bij het beklaagde arr., in strijd daarmede, zoude zijn verstaan, dat in deze de misdaad van valschheid niet kan geacht worden aanwezig te zijn, uit hoofde van het ontbreken der mogelijkheid van nadeel voor een ander;

(*) Verg. o. a. het arr. van 15 Dec. 1846 (*Ned. Regtspr.*, XXVI, no. 28, blz. 97; v. d. Honert, *Strafr.* 1846, II, no. 140, blz. 444 sq.)

„O., dat bij het beklaagde arr. feitelijk is beslist, dat de gevoerde instructie genoegzame bezwaren oplevert, om den bebeklaagde te beschuldigen: dat hij in de maand Mrt. jl., ter plaatsing aan de directie van het *Algemeen Handelblad* te Amsterdam, heeft opgezonden de navolgende advertentie:

„ATTENTIE.

„Al degenen, die iets te vorderen hebben van den heer G., „gewezen hoofdopzigter aan den Rijnspoorweg, gelieven zich „vóór den 20n Mrt. bij hem, het zij in persoon of met franco „brief te vervoegen.

„Zevenaar, den 5n Mrt.

„G."

waaronder staan de woorden: „over de gelden kan UEd. dis„poneren;" en dat dit stuk door den beklaagde is geschreven en valschelijk met den naam van G. is onderteekend; dat voorts daarbij is aangenomen: dat de inhoud van het valsche stuk niet kan geacht worden op eenigerlei wijze den persoon, wiens handteekening is nagemaakt, nadeel toe te brengen; dat ook de beklaagde de valschheid niet heeft gepleegd met het bedriegelijk oogmerk, om op die wijze de advertentie kosteloos geplaatst te krijgen en alzoo nadeel toe te brengen; en dat uit de gepleegde valschheid alleen in zoo verre voor een ander nadeel kon voortspruiten, dat de directie van het *Algemeen Handelsblad*, door en ten gevolge van het plaatsen dier valsche handteekening, buiten staat is gesteld, de kosten der advertentie in te vorderen; en dat eindelijk *regtskundig* is beslist, dat in deze de misdaad van valschheid niet kan worden geacht aanwezig te zijn, vermits hier wordt gemist overeenstemming of verband tusschen het bedriegelijk oogmerk, en het toevallig door het feit aan eenen derde toegebragte nadeel;

„O., wat betreft het al of niet juiste dezer beslissing en de beantwoording der vraag, of daardoor zijn geschonden, de

bij het *middel* van cassatie aangehaalde a., dat bij het beklaagde arr. te regt is vooropgesteld, dat tot de daarstelling der misdaad van valschheid wordt gevorderd verkorting der waarheid, bedriegelijk oogmerk en mogelijkheid van nadeel, en dat het is onverschillig, of de mogelijke benadeeling betreft den persoon, wiens handteekening is nagemaakt, dan wel eenen derde; dat echter al deze kenmerken moeten zijn aanwezig in het van valschheid betichte feit; en dat derhalve, om het even of de dader de mogelijkheid van benadeeling al of niet heeft bedoeld, deze echter altijd uit het beklaagde feit zelf moet kunnen voortvloeijen;

„O., dat het den gereq. ten laste gelegde feit niet is de valsche handteekening op zich zelve, maar de verdichte met eene valsche handteekening onderteekende oproeping; dat de eenige feitelijk aangenomen mogelijkheid van schade voor eenen derde niet voorvloeit uit het beklaagde feit, maar uit de toevallige omstandigheid, dat de (niet op zich zelve maar in verband met de beklaagde oproeping) valsche onderteekening zoude kunnen veroorzaken, dat de directie van het dagblad buiten staat is de kosten der aankondiging in te vorderen; — dat diensvolgens bij het beklaagde arr. te regt is verstaan, dat *in casu* ontbreekt één der vereischten voor het aanwezen der misdaad van valschheid, de mogelijkheid van nadeel; — en dat alzoo het *eenig* aangevoerde *middel* van cassatie is ongegrond;

„Verwerpt de voorziening en beveelt dat de kosten, in cassatie gevallen, zullen worden gedragen door den Staat."

No. MCDXXXVIII. — Arrest van 20 Julij 1858.

(A. 231b St., jo. 211 Sg.)

Hangt de toepasselijkheid van a. 231 St. niet eeniglijk af van de vraag: of de dood binnen 40 dagen uit de gewelddadigheden zij gevolgd? — Ja.

Moet het arr. ook gemotiveerd zijn opsigtens omstandigheden, van wier bestaan den regter niet gebleken is? — Neen.

A. P. B., arbeider, wonende te Franeker, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Friesland, van den 2n Junij 1858, waarbij hij is schuldig verklaard aan het toebrengen van gewelddadigheden aan eenen agent van de openbare magt, in de uitoefening zijner bediening, welke binnen 40 dagen den dood ten gevolge hebben gehad, en aan de wanbedrijven van: 1° het toebrengen van verwonding en slagen, 2° het toebrengen van een schop, — welke mishandelingen beiden geene ziekte of beletsel van te werken gedurende meer dan 20 dagen hebben veroorzaakt; — en 3° het toebrengen van gewelddadigheden aan eenen agent van de openbare magt, in de uitoefening zijner bediening, welke verwonding en bloedstorting hebben veroorzaakt; en te dezer zake, op grond der a. 228, 230, 231 en 311 St. en a. 14, n°. 1, der wet van den 29n Junij 1854, St. n°. 102, is veroordeeld tot de doodstraf, in twee geldboeten, elk van *f* 8,00; en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Provó Kluit, heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik ben van oordeel, dat het *eenige middel* van cassatie, waarop deze voorziening is gegrond, onaannemelijk is en niet tot vernietiging van het arr. zal kunnen leiden.

„De req. beweert, dat ten deze a. 231, 2e al., St. verkeerd is toegepast, en dat a. 211 Sg. is geschonden, op grond dat niet voldoende is gemotiveerd, dat de dood het onmiddellijk gevolg is geweest van den toegebragten slag of stoot.

„Wanneer men de memorie inziet, dan is de bedoeling van

dit *middel* duidelijk. Er had dan volgens den req. moeten beslist worden, dat de dood noch het gevolg van gemis aan goede geneeskundige hulp, noch van eene nevenoorzaak kan geweest zijn.

„Ik geloof, dat deze redenering onjuist is. De uitspraak van den regter moet *positief* zijn; het arr. moet opgeven, welke feiten zijn bewezen, en niet wat uit die feiten volgt; maar het strijdt ten eenemale met het denkbeeld van een goed regterlijk gewijsde, dat daarin zoude moeten worden opgenomen en wederlegd iedere *mogelijkheid*, welke ten processe niet bewezen is, maar van elders aangevoerd zoude kunnen worden. De regter had *in casu* alleen te beslissen, of door wettige bewijsmiddelen en de inlichtingen, door het *visum repertum* verkregen, de overtuiging was gevestigd, dat de dood het gevolg is geweest van de toegebragte gewelddadigheden; en waar dit bewijs was geleverd, was elk verder onderzoek naar eene andere mogelijke oorzaak van den dood overbodig en ongepast.

„En het arr. is m. i. in dit opzigt voldoende met redenen bekleed. De regter beslist uitdrukkelijk, na de verklaringen der verschillende getuigen omtrent het toegebragte geweld in het arr. te hebben opgenomen, en na daarenboven te hebben overwogen: „dat niet is gebleken, dat er vóór noch na dit „voorgevallene in den aangeduiden avond eenig geweld van „buiten aan het hoofd van denzelven is aangebragt, hetwelk „zulk eene belangrijke beleediging heeft kunnen aanbrengen, „ na dit alles beslist het arr.: „dat met genoegzame zekerheid „moet worden aangenomen, dat voormelde gewelddadigheden, „door den beschuldigde aan den agent van de openbare magt „F. toegebragt in de uitoefening zijner bediening, binnen de „*veertig* dagen den dood van denzelven hebben ten gevolge „gehad; „ en wordt hij dien ten gevolge aan die misdaad schuldig verklaard.

„Bij deze uitdrukkelijke beslissing kwam geen nader onderzoek te pas naar de vraag, of de dood aan het gemis van tijdig aangebragte, doelmatige geneeskundige hulp kon worden toegeschreven, terwijl zelfs niet blijkt, dat door of van wege den req. eene andere oorzaak van den dood, dan het toegebragte geweld, ten processe zoude zijn aangevoerd. Maar al ware zulks geschied en als middel van verdediging gebezigd, ook dan bleef de gevolgtrekking omtrent het verband tusschen het gepleegd geweld en den daarop gevolgden dood van den beleedigde, geheel aan het oordeel van den *judex facti* overgelaten. De Raad besliste dit o. a. bij arr. van 24 Dec. 1850 (*Ned. Regtspr.*, XXXVII, § 36, bl. 197; V. D. HONERT, *Strafr.*, 1850, II, 282 volgg.); terwijl ik overigens verwijs naar de arr. aangehaald bij den heer SCHOONEVELD, *Wetb. van Strafr.* 2e uitg., op a. 295, aant. 2.

„Daar de bewering van den req. alzoo niet kan leiden tot cassatie van het arr., heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de toepasselijkheid van het laatste lid van a. 231 St., waarbij straf wordt bedreigd wegens daarbij aangewezen gewelddadigheden, gepleegd jegens ambtenaren en agenten, in geval er binnen de 40 dagen de dood uit volgt, eeniglijk afhankelijk is van de vraag, of de dood binnen 40 dagen uit de gewelddadigheden is gevolgd;

„O., dat het Hof te dezen opzigte, op de gronden bij het aangevallen arr. omschreven, heeft beslist, „dat met genoegzame „zekerheid moet worden aangenomen, dat de gewelddadigheden, „door den beschuldigde (nu req.) aan den agent van de open„bare magt P. G. T. toegebragt in de uitoefening zijner be„diening, binnen de 40 dagen den dood van denzelven hebben „ten gevolge gehad;" en dat het Hof alzoo het bij a. 231 ge-

vorderde vereischte ten aanzien van de oorzaak des doods aanwezig heeft geoordeeld;

„O., dat het Hof derhalve niet behoefde in eenig onderzoek te treden omtrent de mogelijkheid van gunstige gevolgen, die eene vroegere inroeping van geneeskundige hulp had kunnen te weeg brengen, naardien zoodanige gevolgen, al ware de mogelijkheid daarvan gebleken, geenen invloed op 's regters beslissing konden uitoefenen;

„O. voorts, dat het Hof, door te beslissen, dat de gepleegde gewelddadigheden den dood ten gevolge hebben gehad, evenmin noodig had met redenen te bekleeden en uit te maken, dat er geene nevenoorzaak voor den dood is op te geven, naardien bij a. 211 Sg. niet gevorderd wordt, dat het arr. met redenen moet bekleed zijn ten aanzien van omstandigheden, van welker bestaan niet is gebleken;

„O., dat mitsdien noch a. 231 St. verkeerd is toegepast, noch a. 211 Sg. is geschonden, en dat derhalve het aangevoerde *middel* is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCDXXXIX. — Arrest van 20 Julij 1858.

(A. 206, 211 Sg., o. a. 381 St.)

Is in casu *beraadslaagd en beslist over al de daadzaken, die voor de toepassing der wet ten aanzien der qualificatie van* nacht *en* inklimming *moeten in aanmerking worden genomen?* — NEEN.

J. de V., oud 30 jaren, geboren en laatst gewoond hebbende te Oudenbosch, van beroep arbeider, thans in hechtenis te 's Hertogenbosch, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.brabant, van den 11n Mei 1858, waarbij

hij is verklaard schuldig aan de misdaad van diefstal en de drie eenvoudige diefstallen, bij dat arr. omschreven, en krachtens de a. 384, j°. 381, n°. 4, en 401 St., in verband met de a. 2 en 4 der wet van den 29n Junij 1854, *St.* n°. 102, is veroordeeld tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van 5 jaren, en in de kosten van het geding ten behoeve van den Staat, des noods verhaalbaar bij lijfsdwang; met last dat een extract van dat arr. zal worden gedrukt en aangeplakt te 's Bosch en Oudenbosch, en dat de voorwerpen, die als stukken van overtuiging hebben gediend, aan de daarop regt hebbenden zullen worden teruggegeven.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jonkheer MELORT, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Door of namens den req. zijn geene *middelen* van cassatie voorgedragen, doch ambtshalve vermeen ik dat er termen zijn tot vernietiging van het aangevallen arr., wegens schending der vormen, op straffe van nietigheid voorgeschreven.

„De req. is veroordeeld tot een vijfjarig confinement (volgens het proces-verbaal der teregtzitting tot eene tweejarige gevangenzetting), ter zake van onderscheidene diefstallen, waaronder één gepleegd bij nacht, op de aanhoorigheid van een bewoond huis, door middel van inklimming.

„Ik moet doen opmerken, dat ook bij de andere diefstallen verzwarende omstandigheden waren te last gelegd, en dat het aangevallen arr., hoezeer overwegende, dat die omstandigheden niet bewezen zijn, verzuimd heeft den req. daarvan vrij te spreken; maar bijzonder moet ik de aandacht vestigen op hetgeen het arr. bevat ten aanzien van den voormelden gequalificeerden diefstal.

„De overweging dienaangaande luidt: „dat, volgens de „getuige M. O., in het laatst der afgeloopen maand Nov. is „zoek geraakt de als stuk van overtuiging aanwezige„ (vol-

gens andere getuigen bij den req. bevonden) „blikken emmer, dien „zij den avond te voren, tusschen 8 en 9 ure, op eene, door een „haag aan alle zijden afgesloten en met het woonhuis van haren „meester onmiddellijk verbonden, binnenplaats had nedergezet.”

„Om de qualificatie van *nacht* te motiveren, had moeten zijn uitgemaakt, dat de vermissing onmiddellijk na zonsopgang ten volgenden dage had plaats gehad, en dus de diefstal tusschen dien tijd en den avond te voren, ten 8 à 9 ure, heeft moeten geschieden; maar wat bijzonder opmerking verdient, is, dat het arr. geen enkel woord bevat omtrent de beslissing, waarin de inklimming mag hebben bestaan, en door welke bewijsmiddelen die is gebleken.

„Het arr. dus heeft, naar mijn inzien, op onderscheidene wijzen de a. 206 en 211 Sg. geschonden, en ik heb mitsdien de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het aangevallen arr. en verwijzing der zaak naar een aangrenzend Geregtshof, om op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden beregt en afgedaan; met bepaling dat de kosten zullen worden gevoegd bij die der einduitspraak.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat noch bij de aanteekening van het beroep, noch naderhand, door of van wege den req. eenige gronden voor dat beroep zijn aangevoerd;

„O. echter ambtshalve, dat den req. bij de acte van beschuldiging zijn ten laste gelegd:

„1°. een eenvoudige diefstal;

„2°. diefstal, gepleegd bij nacht, door middel van buitenbraak en inklimming in eene bewoonde huizinge;

„3°. diefstal bij nacht, door middel van inklimming op de aanhoorigheid van een bewoond huis;

„4°. diefstal bij nacht op de aanhoorigheid van een bewoond huis;

„O., dat de req. bij het beklaagde arr. is schuldig verklaard en veroordeeld tot 5 jaren tuchthuisstraf, ter zake van eenen

diefstal, gepleegd bij nacht, op de aanhoorigheid van een bewoond huis, door middel van overklimming, en drie eenvoudige diefstallen;

„O. nu, met opzigt tot den gequalificeerden diefstal, ter zake waarvan de req. is veroordeeld, dat 's Hofs overweging daaromtrent luidt: „dat, volgens de getuige M. O., in het laatst „der afgeloopen maand Nov. is zoek geraakt de als stuk van „overtuiging aanwezige blikken emmer, dien zij, den avond te „voren, tusschen 8 en 9 ure, op eene, door een haag aan „alle zijden afgesloten en met het woonhuis van haren meester „onmiddellijk verbonden, binnenplaats had nedergezet;„

„O., dat mitsdien de verzwarende omstandigheid van *nacht* bij 's Hofs arr. niet is gemotiveerd, daar bij hetzelve niet alleen, zoo als geschied is, had moeten zijn uitgemaakt, dat de getuige M. O. den vermisten emmer den avond te voren, tusschen 8 en 9 ure, op de bedoelde binnenplaats had nedergezet, maar tevens had moeten zijn bewezen, dat de vermissing onmiddellijk na zonsopgang ten volgenden dage had plaats gehad, en de diefstal mitsdien tusschen dien tijd en den avond te voren, ten 8 à 9 ure, heeft moeten geschieden;

„O., eindelijk, ten aanzien der verzwarende omstandigheid van *inklimming*, die mede bij het onderwerpelijk arr. op den req. is toegepast, dat hetzelve geen enkel woord bevat omtrent de beslissing, waarin de inklimming zoude hebben bestaan en door welke bewijsmiddelen die zoude zijn gebleken;

„O., dat uit dit een en ander volgt, dat hier niet is beraadslaagd en beslist over al de daadzaken, die voor de toepassing der wet, ten aanzien der qualificatie van nacht en inklimming, moeten in aanmerking worden genomen, en dat daardoor zijn geschonden de a. 206 en 211 Sr.;

„Vernietigt uit dezen hoofde het beklaagde arr. van het Pr. Ger. in N.brabant, van den 11n Mei 1858, voor zooveel den req. betreft;

„En uit krachte van a. 106 R. O.:

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Gelderland, om op de bestaande acte van beschuldiging op nieuw te worden beregt en afgedaan, en bepaalt dat de kosten zullen worden gedragen door den Staat.”

N°. MCDXL. — Arrest van 2 Augustus 1858.

(A. 202, j^{is}. 227 en 247 Sg.)

Zijn de aangehaalde wetsbepalingen geschonden, waar niet blijkt dat de beklaagde in de gelegenheid is gesteld geweest om op de dupliek en repliek van het O. M. te antwoorden en om het laatst te spreken? — Ja.

P. M. v. C., boekhandelaar, drukker en uitgever, wonende te Hilversum, is req. van cassatie tegen een arr., door het Pr.-Ger. in N.holland, regt doende in hooger beroep, den 27^{n} Apr. 1858 gewezen, waarbij hij is vrijgesproken van schuld aan nadruk van eenige in dat arr. met name genoemde gedichten, doch schuldig geoordeeld aan de daad van strafbaren nadruk van, en veroordeeld ter zake van onderscheidene andere door hem in druk overgenomene gedichten, alles zoo en in voege bij hetzelfde beklaagde arr. in het breede is uiteengezet.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Modderman, heeft de Adv.-G. Karseboom, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Bij de overweging dezer zaak is mij in het proces-verbaal van 's Hofs teregtzitting eene omstandigheid voorgekomen, welke, volgens de jurisprudentie van den Raad, tot vernietiging van het aangevallen arr. zal leiden, zonder dat de vragen, meer betrekking hebbende tot het wezen der zaak, in aanmerking zullen komen.

„Ik lees toch in dat proces-verbaal: „De president geeft het „woord aan de Proc.-G., die hierop verzoekt, dat *eerst de advo-„caat* van den appellant het woord moge voeren. Dit verzoek „wordt ingewilligd, waarop laatstgenoemde de verdediging van „den appellant voordraagt.” Later vind ik aangeteekend: „De „president geeft alsnu het woord aan den Proc.-G., die de „*verdediging* van den appellant wederlegt en ten slotte het „requisitoir neemt, aan dit proces-verbaal gehecht, waarna de „advocaat der beleedigde partij, het woord bekomen hebbende, „eene mondelinge conclusie neemt, enz. Vervolgens heeft de „advocaat van den appellant den Proc.-G. gerepliceerd en den „advocaat van de beleedigde partij geantwoord, na afloop „waarvan de Proc.-G. *dupliceert*, en de advocaat der belee-„digde partij bij repliek het woord voert. De president ver-„klaart hierop *het onderzoek gesloten*.”

„Twee vragen van proces-orde doen zich daarbij voor, namelijk:

„1°. Is het juist, dat de *appellant* en niet de Proc.-G. het eerst het woord heeft gehad?

„2°. Is te regt het onderzoek gesloten, nadat de Proc.-G. had *gedupliceerd, zonder dat blijkt dat de appellant het laatste woord heeft gehad*?

„De vraag, of bij de behandeling eener strafzaak in hooger beroep de appellant, dan wel het O. M. het eerste woord moet erlangen, schijnt voor tweederlei beantwoording, met schijn van juistheid althans, vatbaar te zijn.

„Er zijn, die beweren, dat hij, die hooger beroep heeft aangeteekend, zich met dat vonnis bezwaard acht; dat hij dus in de eerste plaats zijne grieven moet voordragen, en dus uit den aard der zaak het eerst het woord erlangen.

„Oppervlakkig heeft die meening veel voor zich; maar hoe, indien O. M. en beklaagde beiden appellanten zijn? zal dan het O. M. het eerst het woord voeren en zijn requisitoir

nemen, ook zonder de bezwaren van den in hooger beroep klagenden beklaagde te hooren.

„Maar bovendien zou ik achten, dat in die stelling wel wat veel aan den aard van een burgerlijk geding, minder aan dien eener strafzaak wordt gedacht.

„Het hooger beroep onderwerpt de strafzaak aan een *nieuw onderzoek*, *door wien ook het appel zij ingesteld.*

„Wanneer de grieven van een appellant ongegrond worden bevonden, is *toch* de hoogere regter bevoegd eene geheel gewijzigde uitspraak te doen, behoudens de bepaling *in favorem rei* van a. 250 Sv.

„Het is dus niet alleen het onderzoek naar de grieven, naar de beweringen des appellants, hetwelk den strafregter in hooger beroep is opgedragen.

„Door de aanteekening van hooger beroep wordt deze van de geheele zaak gesaisisseerd, wordt de zaak aan een nieuw onderzoek onderworpen, en de *actor* blijft aldaar het O. M.; van daar dan ook dat, zoo als ook ten deze is geschied, het O. M. niet concludeert, maar requireert.

„In het stelsel, dat een beklaagde appellant het eerst het woord moest voeren, had niet, gelijk in deze, het O. M. moeten *requireren*, maar *concluderen*: d. i. adviseren, en om niet aan het woord *requisitoir* te hechten, zeker had het O. M. niet behooren te *dupliceren*, want na eene conclusie, na een advies, komt bij het O. M. geen dupliek te pas, omdat ook eigenlijk, volgens het Wetb. van Strafv., na eene conclusie geene woordvoering van den beklaagde moet plaats hebben; men zie het slot van a. 230 Sv.

„Het stelsel, dat het O. M. als *actor paratus* ook in hooger beroep het eerst het woord moet voeren, wordt ook gehuldigd en erkend bij a. 247 Sv. Nadat de rapporteur zijn verslag heeft uitgebragt, voert het O. M. het woord, heet het daar.

„Maar, kan men zeggen, bij a. 247 wordt alleen verwezen

naar a. 227, en niet naar de a. 228 en 229 Sg., en juist in het laatste wordt van de woordvoering van het O. M. gesproken.

„Ik meen echter, dat uit het slot van a. 247, zoo even vermeld, de bedoeling mag worden afgeleid, dat ook de procesorde, in de beide andere a. bedoeld, worde in acht genomen.

„Bovendien, a. 227 verwijst naar vorigen titel, ten aanzien van het onderzoek op de zitting enz., en de wijzigingen en nadere bepalingen, daarbij aangeduid, schijnen niet slechts op de daar volgende acht nummers te slaan, maar ook op de volgende artikelen, als behoorende mede tot het onderzoek op de teregtzitting.

„Maar al neemt men ook dit niet aan, al acht men dus de a. 228 en 229 niet aangewezen als toepasselijk op het geding in hooger beroep, dan zal men uit de onbepaalde verwijzing naar den vorigen titel door a. 227 toch wel moeten aannemen, dat die toepasselijk is, en dan vind ik in a. 202 voorgeschreven, dat na het verhoor de Proc.-G. het woord zal voeren en zijn requisitoir lezen.

„Tot staving van een ander dan het door mij voorgestaan gevoelen pleegt wel eens een beroep te geschieden op het *Code d'Instruction*, en wel op a. 210.

„Nu meen ik daartegen in de eerste plaats te moeten aanvoeren, dat het *Code d'Instruction* bij eene veranderde wetgeving op dit punt ten deze niet wel kan beslissen, maar daarenboven moet ik de aandacht dáárop vestigen, dat wel is waar dit a. eerst van het hooren van den *prévenu* en daarna van het hooren van den *procureur du Roi* spreekt; doch dat men niet uit het oog moet verliezen, dat dit a. uitdrukkelijk bepaalt, dat de vormen en de *orde* van a. 190, d. i. *die, bij de behandeling in eersten aanleg gebruikelijk*, zullen worden in acht genomen, en dat *ook in eersten aanleg* bij a. 190 *Code d'Instr.* eerst de *défenses* van den *prévenu* en daarna de conclusiën van den *procureur du Roi* worden gehoord.

„Ik zou dus meenen, dat de proces-orde in deze niet voldoende is in acht genomen; doch daar de niet in achtneming der vormen, volgens a. 380 Sv., alleen dan tot cassatie aanleiding kan geven, wanneer die *op straffe van nietigheid* zijn voorgeschreven, en ook geene vordering heeft plaats gehad, als in de tweede zinsnede van dat a. is vermeld, acht ik dat het arr. uit dien hoofde niet zal behooren te worden vernietigd. Men zie het arr. van 26 Junij 1849 (v. d. Honert, *Strafr.*, 1849, I, 317; *Ned. Regtspr.*, XXXIII, 79), of ook het arr. van 1 Aug. 1843 (v. d. Honert, *Strafr.*, X, 177).

„De tweede vraag staat met de zoo even beantwoorde in naauw verband; zij is daaruit voortgevloeid; het O. M. heeft *gedupliceerd*, omdat het begonnen is met te *antwoorden*; na die dupliek van het O. M. is het onderzoek gesloten, de beklaagde of zijn verdediger hebben dus niet het laatste woord gehad.

„Nu moet ik wel doen opmerken, dat ook dit voorschrift van a. 202 niet op straffe van nietigheid bij niet in achtneming daarvan is voorgeschreven, en dat dus, naar mijn individueel gevoelen, ook uit dien hoofde, op grond van a. 380 Sv., geene vernietiging uit te spreken zou zijn, behalve alleen in het geval, dat het woord door den beklaagde gevraagd en hem dit geweigerd was, in welk geval a. 380, tweede zinsnede, toepasselijk is; maar de jurisprudentie van den Raad is in dit opzigt in het belang eener volledige verdediging zoo vast gevestigd, dat ik vermeen die te moeten eerbiedigen en mij daarnaar te gedragen. (*)

(*) Zie de arrn. van 19 Jan. 1841 (v. d. Honert, *Strafr.*, V, 85; *Ned. Regtspr.*, XXIII, 271), 17 Febr. 1846 (v. d. H. 1846, I, 166), 22 Oct. 1850 (v. d. H. 1850, II, 170; *N. R.* XXXIII, 79), 4 Mrt. 1851 (*N. R.* XXXVIII, 55), 13 Mei 1851 (v. d. H. 1851, I, 261; *N. R.* XXXIX, 1), 21 Febr. 1854 (v. d. H., *Bel.*, V, 350; *N. R.* XLVII, 49), 25 Nov. 1856 (v. d. H. 1856, II, 123); en eindelijk naar het arr. in zake H. G., dd. 2 Mrt. 1858 (v. d. H., *Strafr.*, 1858, I, 119).

„Nog eene zaak moet ik daarbij opmerken.

„Zij is deze: dat bij het aangevallen arr. de req. gedeeltelijk is vrijgesproken, en dat alzoo, in gevolge a. 381 Ss., de gewone voorziening in cassatie te dien aanzien is verboden.

„Bij de zekerheid, dat de zaak door dezen Raad zal worden verwezen en meer dan waarschijnlijk daardoor op nieuw voor den Raad zal worden gebragt, acht ik mij verpligt mij thans te onthouden van een oordeel over de aangevoerde *middelen* van cassatie, en heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot niet-ontvankelijkheid der voorziening, voor zooveel de vrijspraak van den req. betreft, en tot vernietiging van het overige gedeelte van het aangevallen arr., met verwijzing in zooverre der zaak naar een aangrenzend Geregtshof, om op het bestaande hooger beroep, met in achtneming van 's Hofs vrijspraak, op nieuw te worden beregt en afgedaan; met last dat de kosten, in cassatie gevallen, worden gevoegd bij die der einduitspraak.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat de req. bij het beklaagde arr. gedeeltelijk zijnde vrijgesproken, zijne tegen dat arr. onbepaald gedane aanteekening van beroep in cassatie op dit punt en in zoo verre, blijkens het bepaalde in de a. 380 en 381 Ss., en even zoo ten opzigte der in dat arr. voorkomende, hem niet aangaande, beslissingen omtrent de vordering der beleedigde partij, is te algemeen en dus te dien aanzien niet ontvankelijk;

„O., dat, blijkens het proces-verbaal der teregtzitting, *onmiddellijk* nadat de Proc.-G. had geduplicеerd en de advocaat der beleedigde partij bij repliek het woord had gevoerd, de president hierop het onderzoek gesloten heeft verklaard, en dat alzoo niet blijkt, dat de beklaagde in de gelegenheid is gesteld geweest om op gemeld *dupliek* en *repliek* te antwoorden en dat hij het *laatst* heeft kunnen spreken, maar dat zelfs van dit een en ander *in casu* juist het tegendeel consteert;

„O., dat hierdoor is geschonden de bepaling van a. 202, in verband met de a. 227 en 247 Sv., geschreven in het belang eener vrije en onbeperkte verdediging, en welke schending derhalve de vernietiging van het beklaagde arr., in zoo verre daarvoor thans vatbaar, ten gevolge moet hebben, zonder dat behoeft te worden getreden in eene opgave en nog veel minder in een onderzoek van de voorgedragene *middelen* van cassatie;

„Gezien a. 106 R. O.;

„Verklaart dit beroep niet ontvankelijk, voor wat betreft de vrijspraak en de beleedigde partij;

„Vernietigt, voor al het overige, het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van den 27n Apr. 1858, en verwijst de zaak in zoo verre naar het Pr.-Ger. in Z.holl., om op het bestaande hooger beroep, met inachtneming van deze uitspraak, op nieuw te worden beregt en afgedaan; — de kosten, dus verre in hooger beroep en in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

No. MCDXLI. — Arrest van 2 Augustus 1858.

(A. 211 Sv.)

Is bij a. 211 Sv. of elders in de wet voorgeschreven, dat in het arr. moet worden melding gemaakt van het uitspreken van het arr., nadat de deuren der zaal, waarin de teregtzitting wordt gehouden, geopend waren? — Neen.

J. J. B., oud 30 jaren, sigarenmakersknecht, en J. J. D, oud 30 jaren, kleêrenverkooper, beiden geboren en wonende te Amsterdam, zijn reqn. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van den 12n Mei 1858, waarbij eerstgenoemde is schuldig verklaard aan diefstal bij nacht, door meer dan één persoon, in een bewoond gebouw, en zulks na bevorens tot eene criminele straf te zijn verwezen, en laatstgenoemde medepligtig aan drie

diefstallen, door het met weten helen en verbergen van het gestolene; en beiden zijn veroordeeld, eerstgenoemde tot eene tuchthuisstraf van 8 jaren, en laatstgenoemde tot eene tuchthuisstraf van 7 jaren, voorts beiden, met de overige bij dat arr. veroordeelden, *in solidum* in de kosten van het regtsgeding, ten behoeve van den Staat, des noods invorderbaar bij lijfsdwang, met last van teruggave der stukken van overtuiging aan den regthebbende en aanplakking van een extract uit het arr., voor zoo veel beiden betreft, te Amsterdam.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jonkhr. MELORT, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het is uit het rapport gebleken, dat de eerste req. eerst op den 18n Mei jl. cassatie heeft aangeteekend tegen het arr., op den 12n Mei te voren gewezen. Die voorziening, welke daarenboven door geene *middelen* wordt gestaafd, is mitsdien te laat geschied, en de req. moet daarin niet-ontvankelijk worden verklaard.

„Door den tweeden req. is *tempore utili* cassatie aangeteekend, en zijn *twee middelen* tot staving zijner voorziening bij memorie aangevoerd, welke beide op den vorm van het arr. betrekking hebben.

„Het *eerste middel* is: schending of verkeerde toepassing van de a. 206 en 211, in verband met de a. 210 en 380 Sv., op grond dat de req. te regt stond wegens *medepligtigheid* aan drie onderscheidene diefstallen, door de *vier* eerste beschuldigden, bij nacht, in bewoonde gebouwen, *in vereeniging* gepleegd; dat echter de *vier* eerste beschuldigden van onderscheidene diefstallen zijn vrijgesproken, terwijl ook de omstandigheden vervielen, waaronder sommige dezer feiten zouden zijn gepleegd, en desniettegenstaande de *vrijspraak* van den req. omtrent deze feiten en verzwarende omstandigheden, waarvan ook hij was beschuldigd, in het arr. niet wordt gevonden.

„Ik geloof dat dit *middel* onaannemelijk is en gemakkelijk wordt wederlegd.

„De tweede req. stond, volgens het arr. van verwijzing en de acte van beschuldiging, in verband daarmede opgemaakt, te regt wegens *medepligtigheid* aan de drie diefstallen, door de vier eerste beschuldigden gezamenlijk gepleegd, door verheling; nu werd, wel is waar, door het ingesteld onderzoek, de schuld van de tweede, derde en vierde beschuldigden aan deze feiten niet bewezen verklaard, en werden zij mitsdien vrijgesproken, en hierdoor verviel tevens de qualificatie ten opzigte van den eersten beschuldigde, als zoude hij twee der hem ten laste gelegde diefstallen in vereeniging met meerdere personen hebben gepleegd; doch die verzwarende omstandigheid maakt slechts een gedeelte van het misdrijf uit, en de regter was wel geroepen om de feiten, zoo als zij ten processe bewezen waren, te qualificeren, doch niet verpligt ten opzigte van de niet bewezen zijnde verzwarende omstandigheden eene *vrijspraak* uit te spreken. En nu de verzwarende omstandigheid van in vereeniging met meerdere personen te zijn gepleegd, ten opzigte van den hoofddader niet bewezen werd geacht, verviel deze *per se* ten opzigte van den medepligtige door verheling, en konde de regter volstaan om hem, zoo als bij het beklaagde arr. is geschied, schuldig te verklaren aan *medepligtigheid aan de drie eerstgenoemde diefstallen, door het, met weten, helen en verbergen van het gestolene*, in welke schuldigverklaring als van zelve was opgesloten het niet schuldig zijn aan de verzwarende omstandigheid, welke ten aanzien van den eersten beschuldigde in het geding niet bewezen was geacht. De Raad heeft meermalen beslist, dat, bijaldien eene andere qualificatie aan de ten laste gelegde feiten wordt gegeven, dan aan het slot der acte van beschuldiging was geschied, geene vrijspraak behoeft plaats te hebben van de niet aangenomen qualificatie. Zie b. v. een arr. van 6 Jan. 1846 (*Ned. Regtspr.*, XXIII, § 30, bl. 163;

v. D. HONERT, *Strafr.*, 1846, I, n°. 2, bl. 14 en 15), arr. van 27 Jan. 1846 (*Ned. Regtspr.*, *ibid.*, § 47, bl. 212; v. D. HONERT *ibid.*, n°. 19, bl. 127).

„Ook het *tweede middel* van cassatie, als hoedanig is voorgesteld schending van a. 211 Sv., op grond dat uit het arr. niet blijkt, dat het met opene deuren zoude zijn uitgesproken, houd ik voor ongegrond.

„Dat a. schrijft wel voor, dat het arr. met opene deuren moet worden uitgesproken, maar niet dat hiervan in het arr. zelf melding moet worden gemaakt; en het is alzoo m. i. volkomen voldoende, wanneer, zoo als *in casu*, uit het procesverbaal der teregtzitting blijkt, dat deze formaliteit is in acht genomen. Bij dezelfde wetsbepaling wordt voorgeschreven, dat het arr. moet worden uitgesproken in tegenwoordigheid van al de Raadsheeren, welke over de zaak hebben gezeten, en echter besliste de Raad bij arr. van 22 Sept. 1846, dat de wet nergens voorschrijft, dat daarvan ook in het arr. zelf melding moet worden gemaakt. (*Ned. Regtspr.*, XXV, § 31, bl. 140; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1846, II, n°. 101, bl. 219 en 231 volgg.)

„De eenvoudige opmerking, dat de wet deze vermelding in het regterlijk gewijsde zelf nergens voorschrijft, en dat wel uit het proces-verbaal der teregtzitting, maar niet uit het arr. moet blijken, dat de voorgeschreven formaliteiten zijn in acht genomen, maakt m. i. de wederlegging van de argumenten van den req. overbodig. Vgl. arr. van 31 Julij 1846 (*Ned. Regtspr.*, XXV, § 20, bl. 99).

„Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot niet-ontvankelijk-verklaring van het beroep van den eersten req., en tot verwerping van dat van den tweeden req., met veroordeeling van de req^n^. solidair in de kosten, in cassatie gevallen.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met opzigt tot de voorziening in cassatie, door den

eersten req. ingesteld, dat deze eerst plaats heeft gehad op Dingsdag den 18n Mei 1858, terwijl dat arr. op Woensdag bevorens, den 12n derzelfde maand, reeds was gewezen;

„O., dat, volgens het bepaalde bij a. 390 Sv., Zaturdag de 15e Mei de derde en laatste vrije dag was, waarop die voorziening had kunnen geschieden, en dat mitsdien hieruit volgt, dat de onderwerpelijke voorziening in cassatie te laat is geschied;

„O., dat door den tweeden req. bij zijne memorie zijn aangevoerd *twee middelen* van cassatie:

„*Vooreerst*, schending of verkeerde toepassing van de a. 206 en 211, in verband met de a. 210 en 380 Sv., op grond dat hij req. te regt stond wegens medepligtigheid aan drie onderscheidene diefstallen, door de vier eerste beschuldigden, bij nacht, in bewoonde gebouwen, in vereeniging gepleegd; dat echter de vier eerste beschuldigden van onderscheidene diefstallen zijn vrijgesproken, terwijl ook de omstandigheden vervielen, waaronder sommige dezer feiten zouden zijn gepleegd, en desniettegenstaande de vrijspraak van den req. omtrent deze feiten en verzwarende omstandigheden, waarvan ook hij was beschuldigd, in het arr. niet wordt gevonden;

„En in de *tweede plaats*, schending van a. 211 Sv., op grond dat uit het arr. niet blijkt, dat het met opene deuren zou zijn uitgesproken.

„Ten aanzien van het *eerste middel* van cassatie:

„O., dat, blijkens het arr. van verwijzing en de daarmede in verband opgemaakte acte van beschuldiging, deze req. heeft te regt gestaan wegens medepligtigheid aan de drie diefstallen, door de vier eerste beschuldigden gepleegd, door het met weten helen en verbergen van het gestolene;

„O., dat, wel is waar, door het ingesteld onderzoek de schuld van de 2e, 3e en 4e beschuldigden aan deze feiten is verklaard niet bewezen, en zij mitsdien daarvan werden vrijge-

sproken; dat hierdoor tevens verviel de qualificatie met opzigt tot den eersten beschuldigde, als zoude hij twee der hem ten laste gelegde diefstallen in vereeniging met andere personen hebben gepleegd; — dat echter die verzwarende omstandigheid slechts een gedeelte van het misdrijf uitmaakte, en de regter wel was geroepen, om de ten processe bewezen feiten, die het onderwerp van het geding uitmaakten, te qualificeren, zoo als hij zulks, uit een regtskundig oogpunt beschouwd, vermeende te moeten doen, doch geenszins in gevolge eenige wetsbepaling verpligt is, ten aanzien van de niet bewezen zijnde verzwarende omstandigheden eene afzonderlijke beslissing in het arr. op te nemen en eene vrijspraak uit te spreken wegens eene qualificatie, van welke ten processe niet was gebleken;

„O. wijders, dat, nu de verzwarende omstandigheid van in vereeniging met meerdere personen te zijn gepleegd, ten opzigte van den hoofddader niet bewezen werd geacht, deze *per se* verviel ten opzigte van den medepligtige, door het met weten helen en verbergen van het gestolene, en de regter mitsdien konde volstaan met hem, zoo als bij het beklaagde arr. is geschied, schuldig te verklaren aan medepligtigheid aan de drie eerstgenoemde diefstallen, door het met weten helen en verbergen van het gestolene, in welke schuldigverklaring als van zelf ligt opgesloten het niet schuldig zijn aan de verzwarende omstandigheid, welke ten aanzien van den eersten beschuldigde in het geding niet bewezen werd geacht;

„O., dat uit dit een en ander volgt, dat de a. 206 en 211, in verband met de a. 210 en 380 Sr., ten deze noch zijn geschonden, noch verkeerd toegepast, en het *eerste middel* alzoo is ongegrond;

„Ten aanzien van het *tweede middel:*

„O., dat niet uit het arr., maar wel bepaaldelijk uit het gehouden proces-verbaal der teregtzitting blijken moet, dat alle de bij de wet voorgeschreven formaliteiten zijn in acht genomen,

en dat het alzoo overbodig zoude zijn om ook hiervan in het arr. uitdrukkelijk melding te maken;

„O. nu, dat uit het proces-verbaal der teregtzitting van het Hof volkomen blijkt, dat het aangevallen arr. is uitgesproken, nadat de deuren der zaal, waarin de teregtzitting wordt gehouden, waren geopend, en dat noch bij a. 211 Sv., hetwelk men beweert te zijn geschonden, noch bij eenige andere wetsbepaling is voorgeschreven, dat daarvan in het arr. zelf melding moet worden gemaakt;

„O., dat mitsdien ook het *tweede middel* is ongegrond:

„Verklaart den eersten req. in zijne voorziening niet ontvankelijk;

„Verwerpt het gedaan beroep in cassatie, door den tweeden req. ingesteld, en verwijst de beide req^{n}. in solidum in de kosten, daarop gevallen.„

N°. MCDXLII. — Arrest van 2 Augustus 1858.

(A. 6 der wet van 16 Mei 1829, *St.* n°. 34, en a. 7 der wet van 1 Junij 1830, in verband met a. 468 S_g.)

Betreffen de aangehaalde wetsa. alleen laster bij geschrifte, daarstellende in zooverre eene uitzondering op hetgeen bij de algemeene bepalingen van strafregt ten aanzien van verjaring is verordend? — JA.

C. J. J. de G., particulier, geboren te Oosterland, wonende te Ellemeet, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Zeeland, van den 3^{n} Mei 1858, waarbij in hooger beroep is bevestigd een vonnis, door de Arr.-R. te Zicrikzee, op den 26_{n} Febr. 1858, ter eerste instantie in cas correctioneel, ten laste van den req., aldaar beklaagde, gewezen, voor zoover hij daarbij, ter zake van mondelingen laster en mishandeling is veroordeeld in eene gevangenisstraf van een jaar, in eenzame opsluiting te ondergaan, benevens in twee geldboeten, eene van *f* 100.00 en

eene van *f* 8.00, en, bij correctie van hetzelve vonnis, voor zoover betreft de vordering, zoo als die ten behoeve der beleedigde partij daarbij was toegewezen, op nieuw regt doende, is bepaald, dat een exemplaar van het gewezen vonnis zal worden aangeplakt in elke der gemeenten Ellemeet, Elkerzee, Brouwershaven en Zierikzee, ter plaatse waar zulks te doen gebruikelijk is, en de beklaagde, aldaar appellant, veroordeeld om aan den beleedigden A. M., tot vinding der daarop te vallen kosten en tot vergoeding van schade, in eer en goeden naam geleden, te betalen eene som van *f* 50.00, en in de kosten, op de procedure van voeging, zoo in eersten aanleg als in appel gevallen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer CRAMS en de advocaat van den req., en gelet op de door hem bij pleidooi voorgestelde *middelen* van cassatie, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De beide vragen, welke door deze voorziening in cassatie aan uwe beslissing worden onderworpen, vereischen, naar mijne beschouwing, geene breedvoerige behandeling.

„Naar aanleiding der *beide cassatie-middelen*, bij pleidooi voorgedragen, geloof ik die vragen zoo te mogen stellen:

„*Vooreerst:* Is de verkorte termijn van verjaring, bepaald bij a. 6 der wet van 16 Mei 1829, *St.* n°. 34, en a. 7 der wet van 1 Junij 1830, *St.* n°. 15, toepasselijk op het wanbedrijf van *laster*, niet bij *geschrifte*, maar *mondeling* begaan?

„Het zijn toch deze a. waarvan de schending, in verband met a. 463 Sv., is beweerd.

„*Ten andere:* Kan de *identiteit* van den beleedigden persoon, die onder een anderen voornaam dan den zijnen is aangeduid, met den klager, die zijne klagte met zijnen waren naam heeft onderteekend, een punt van onderzoek in cassatie uitmaken?

„Als *tweede middel* toch van cassatie werd voorgedragen: schending van a. 22 Sv., op grond dat een ander persoon dan de gelasterde in deze de klagte heeft ingediend.

„Wat nu de *eerste* vraag betreft, deze zoude ik met het beklaagde arr. ontkennend beantwoorden.

„Het Wetb. van Strafv. regelt de verschillende termijnen van verjaring voor de onderscheidene misdrijven, en eene verkorte verjaring, bij eene bijzondere wet bepaald, is alzoo eene uitzondering, welke binnen de gestelde grenzen beperkt moet worden. De eenvoudige inzage der a., welke als geschonden zijn opgegeven, stelt m. i. boven bedenking, dat de verkorte verjaring, aldaar bepaald, alleen op misdrijven van hoon en laster, welke *schriftelijk* worden begaan, van toepassing is.

„A. 3 der wet van 1829, welke wet, volgens haar opschrift, ter aanvulling van het Wetb. van Strafr. is geschreven, spreekt alleen van misdrijven, van laster en hoon, *schriftelijk* begaan; voor *zoodanige* misdrijven nu wordt een verkorte termijn van verjaring in a. 7 der wet van 1830 bepaald. De woorden van dat a. zijn zoo duidelijk en bepaald, dat geene andere opvatting mogelijk is: zij omvatten alle misdrijven van laster en hoon, in het algemeen en zonder onderscheiding, mits deze *schriftelijk* zijn begaan. Deze was ook de meening van den Adv.-G. DEKETH, waarmede de Raad zich, bij arr. van 7 Jan. 1846 heeft vereenigd. (Zie V. D. HONERT, *Strafr.*, 1846, I, 24, 25 en 30. Het arr. is mede opgenomen in de *Ned. Regtspr.*, XXII, § 71, bl. 357.)

„Het argument nu, getrokken uit de vervanging van het gemelde a. 3 door a. 22 Sg., mist, dunkt mij, allen grond, en zoude het gevoelen van den req. eerder bestrijden dan gunstig zijn. A. 22 toch spreekt volstrekt van geene verjaring, terwijl een verkorte termijn voor het misdrijf van laster ook elders in het Wetb. van Strafv., waar deze geheele materie wordt geregeld, niet voorkomt. Indien derhalve a. 3 als geheel vervallen konde worden beschouwd door a. 22 Sg., zoude de verkorte termijn van verjaring zelfs bij *schriftelijken* laster niet meer bestaan. Ik behoef echter thans die vraag niet te beantwoor-

den; zij is o. a. behandeld in de bovengenoemde conclusie (V. D. HONERT, t. a. p., bl. 25 en 26), en *in terminis* beslist bij een arr. dd. 31 Aug. 1848 (*Ned. Regtspr.*, XXXI, § 67, bl. 296; V. D. HONERT, *Strafr.*, 1848, n°. 389, bl. 165 volgg.), waarbij tevens is uitgemaakt, dat de exceptionele verjaring, in de wetten van 1829 en 1830 bepaald, ook na de invoering van het Wetb. van Strafv. van kracht is gebleven. Maar de bewering, dat de uitbreiding, door a. 22 voormeld, met betrekking tot de *gevorderde klagte*, aan a. 3 der wet van 1829 gegeven, ook op de verjaring, in a. 7 der wet van 1830 bepaald, toepasselijk zoude zijn, is naar mijne beschouwing ten eenemale onregtskundig en ongegrond, en wel om deze reden, dat er geene bevoegdheid voor den regter bestaat, om eene wetsbepaling buiten haar doel en beginsel uit te breiden en op regtsmateriën toe te passen, welke de wetgever blijkbaar niet op het oog heeft gehad.

„En wat nu het *tweede middel* van cassatie betreft, zoo is het mij voorgekomen, dat *dit middel* eene eenvoudige *quaestio facti* is, waarop in cassatie niet kan worden teruggekomen. De wet vordert eene klagte der beleedigde partij: of de klager nu werkelijk de beleedigde is, is aan het oordeel van den *judex facti* verbleven; een verschil in den voornaam, ja het weglaten van den naam, doet niets ter zake, indien de gelasterde persoon slechts duidelijk is aangewezen; men zie hieromtrent de arr^{n}., aangehaald bij den heer SCHOONEVELD, *Wetb. van Strafr.*, 2^{e} uitg., a. 367, aant. 2. Er blijkt dan ook alleen uit het proces-verbaal der teregtzitting, dat de req. heeft beweerd den klager niet te hebben genoemd, maar geenszins dat hij een ander persoon dan den klager op het oog heeft gehad. En de regter was volkomen bevoegd, op de verklaringen van getuigen aan te nemen, dat door ATE M. niemand anders dan de klager ADRIAAN M. was bedoeld; terwijl het Hof, door het vonnis des eersten regters, met betrekking tot het bewijs der

daadzaken, hare qualificatie, en de schuld van den req., te bevestigen, geacht moet worden ook in dit opzigt de bewering van dien regter te hebben gedeeld en overgenomen.

„Ik acht mitsdien de *beide* aangevoerde *middelen* ongegrond, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij de mondelinge voordragt van den req. *twee middelen* van cassatie zijn voorgesteld, als: schending van a. 6 der wet van den 16n Mei 1829, *St.* no. 34, en a. 7 der wet van den 1n Junij 1830, in verband met a. 463 Sg., omdat de verjaring, bij die artikelen vastgesteld op het misdrijf van laster, den beklaagde te laste gelegd, had moeten zijn in aanmerking genomen, en, dit doende, deswege geene veroordeeling tegen hem had kunnen zijn uitgesproken; en voorts: schending van a. 22 Sg., omdat degeen, die in deze zoude gelasterd zijn, was Ate M., en niet deze, maar Adriaan M. als aanklager was opgetreden, en derhalve de bij dat a. gevorderde aanklagt niet was geschied;

„O. ten aanzien van het *eerste middel*, dat de daarbij als geschonden opgegeven a., blijkens derzelver duidelijken inhoud, alleen betreffen laster bij geschrifte en eene uitzondering daarstellen op hetgeen bij de algemeene bepalingen van het strafregt ten aanzien van verjaring is verordend;

„O., dat de beklaagde in deze niet wegens laster bij geschrifte, maar wegens mondelingen laster is veroordeeld, en dus daarop de algemeene bepalingen omtrent verjaring toepasselijk zijn gebleven, en uit dien hoofde het *eerste middel* is ongegrond;

„O. ten aanzien van het *tweede middel*, dat bij het bestreden arr., ten aanzien van de daadzaken bevestigende het vonnis ter eerste instantie gewezen, is overgenomen het daarbij fei-

telijk besliste, dat de beklaagde door de beschuldiging, tegen ATE M. ingebragt, heeft aangeduid en bedoeld den klager ADRIAAN M., en dezen heeft gelasterd, en dat, deze feitelijke beslissing vast staande, welke in cassatie niet aan een nieuw onderzoek kan worden onderworpen, evenzeer het *tweede middel* is ongegrond;

„Verwerpt het gedaan beroep in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCDXLIII. — Arrest van 2 Augustus 1858.

(A. 405 St.)

Kan de eenvoudige voorstelling om te koopen, gelijk in casu, *wel worden aangemerkt als eene bedriegelijke kunstgreep?* — NEEN.

J. R., landbouwer, wonende te Susteren, is req. van cassatie van een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 20n Mei 1858, in hooger beroep gewezen, waarbij is bevestigd een vonnis van de Arr.-R. te Maastricht, van den 3n Mrt. te voren, in cas correctioneel, houdende veroordeeling van den req., ter zake van opligting, tot eene gevangenisstraf van 14 dagen, in eenzame opsluiting te ondergaan, en in eene geldboete van *f* 25.00 en in de proceskosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer CRANS, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ofschoon op de memorie van cassatie, in deze zaak ingediend, als niet binnen den bij de wet bepaalden termijn ter griffie ingezonden, geen acht door den Raad kan worden geslagen, zoo ben ik echter van oordeel, dat het arr. ambtshalve zal behooren te worden vernietigd.

„Ik geloof namelijk, dat ten deze eene verkeerde toepassing van a. 405 St. is gemaakt, en dat de a. 210 en 234 St. zijn

geschonden, omdat het feit, hetwelk, bij 's regters uitspraak bewezen is verklaard, hoe laakbaar ook, het karakter mist van *opligting*, zoo als dit misdrijf bij de wet is omschreven. Volgens de feitelijke beslissing is de req. in den morgen van 31 Jan. jl. gekomen in den winkel, alwaar hij een kerkboek heeft gevraagd met een groven druk, om het aan zijne vrouw te laten zien, onder toezegging van voormeld boek te zullen betalen of terugbrengen, aan welk beding echter door hem later niet is voldaan. De eenige grond nu, waarop de regter geoordeeld heeft dat dit aldus bewezen feit *opligting* daarstelde, is hierin gelegen, dat het gevraagde boek is afgegeven in het vertrouwen dat de req. het opregt meende.

„Er is hier echter noch sprake van een' valschen naam, noch van eene valsche qualiteit, door den req. aangenomen; er zijn geen bedriegelijke middelen hoegenaamd in het werk gesteld om vertrouwen op te wekken of te bevestigen. De req. heeft gekocht op zijn eigen naam, maar *onder voorwaarde*, en het blijkt nergens dat die voorwaarde de grond of het middel is geweest, waardoor de bedrogene zoude zijn overgehaald om het verlangde boek aan den req. mede te geven en te verkoopen. Ik zie alzoo in deze zaak alleen eene overeenkomst, een contract van koop en verkoop onder beding, hetwelk slechts tot eene burgerlijke regtsvordering aanleiding kan geven.

„Ik moet den Raad echter wijzen op een arr. van 22 Dec. 1847 (*Ned. Regtspr.*, XXIX, § 48, bl. 227; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1847, II, 450), hetwelk met het thans ontwikkelde gevoelen schijnt te strijden. Er bestaat echter verschil tusschen deze zaak en de daar behandelde, en wel dit, dat het horlogie gevraagd was *ter bezigtiging* voor een ander, en dat het bewuste voorwerp, *op dat zeggen*, was afgegeven.

„Op grond van deze beschouwing heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het arr. van het Pr.-Ger. van Limburg, van den 20[n] Mei 1858, als-

mede van het vonnis van de Arr.-R. te Maastricht, dd. 3 Mrt. 1858, hetwelk daarbij is bevestigd; en dat de Raad, ten principale regt doende op de daarbij als bewezen aangenomen feiten, zal verstaan, dat deze noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding opleveren, en den req. diensvolgens van alle regtsvervolging zal ontslaan; de kosten, zoo in eersten aanleg als in hooger beroep en in cassatiè gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"O., dat bij de aanteekening van het beroep door den req. geene gronden voor dat beroep zijn aangevoerd, en ook geene gronden bij in tijds ingediende memorie zijn opgegeven;

"O. echter ambtshalve, dat de beklaagde bij het vonnis, bij het arr., waartegen cassatie, met aanneming der beweegredenen bevestigd, is veroordeeld wegens opligting, misdrijf, voorzien bij a. 405 St., op de bij dat vonnis als bewezen aangenomen feiten: dat de req., in den morgen van den 31n Jan. 1858, in den winkel is gekomen, alwaar hij een kerkboek heeft gevraagd met een groven druk, om het aan zijne vrouw te laten zien, onder toezegging van voormeld boek te zullen betalen of terugbrengen, en dat hij later het boek geweigerd heeft terug te geven of den daarvoor bepaalden prijs van 60 cents te betalen, op grond dat hij van wijlen den man van de verkooperesse eene dergelijke som te vorderen had, welke bewering door de gehoorde getuigen is weêrsproken en ontkend;

"O., dat, volgens voormeld a. 405, tot het wezen van het misdrijf van opligting, bij handelingen op eigen naam, zoo als *in casu*, behooren bedriegelijke kunstgrepen (*manoeuvres frauduleuses*), waardoor op eene bedriegelijke wijze de eigenaar van het goed tot de afgifte wordt bewogen, of een vertrouwen wordt opgewekt, hetgeen men zonder die kunstgrepen geacht zoude kunnen worden niet te hebben gegeven;

"O., dat in de als bewezen aangenomen feiten niets voorkomt,

waardoor meer vertrouwen in den req. zoude zijn te weeg gebragt, dan men in ieder bekenden of onbekenden kooper stellen zoude, of iets is aangevoerd om tot die afgifte uit te lokken;

„O., dat, zoo als uit hetgeen later is voorgevallen, is kunnen worden afgeleid, dat die koop slechts was voorgewend om zich van het gekochte boek meester te maken, de eenvoudige voorstelling om te koopen, niet als eene bedriegelijke kunstgreep, zoo als door de wet is bedoeld, kan worden aangemerkt, en mitsdien de gepleegde feiten, hoe laakbaar ook, het misdrijf van opligting niet daarstellen, en geene andere wetsbepaling die feiten met straf bedreigt, en dat in deze a. 405 S^t. verkeerd is toegepast, en dien ten gevolge de beklaagde ten onregte is veroordeeld;

„Vernietigt het arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 20^n Mei 1858;

„En overeenkomstig a. 105 R. O. ten principale regt doende:

„Vernietigt het vonnis der Arr.-R. te Maastricht, van den 3^n Mrt. 1858, bij het vernietigde arr. bevestigd;

„Verklaart dat de voormelde, bij het vernietigde arr. als bewezen aangenomen feiten noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding daarstellen;

„Ontslaat den req. te dier zake van alle regtsvervolging; de kosten van eersten aanleg, hooger beroep en cassatie te dragen door den Staat.”

N°. MCDXLIV. — Arrest van 2 Augustus 1858.

(A. 437, jo. 86 Sr.)

Is het voor de wettigheid van het proces-verbaal wegens een door den regter-commissaris gekoorden getuige niet ten eenemale onverschillig, of het al dan niet door den getuige is mede onderteekend? — JA.

Behoort het in beslagnemen van het lijk van een verslagene en het overgeven van dat lijk ter schouwing aan deskundigen tot de ambtsverrigtingen, door de wet aan den regter-commissaris opgedragen? — JA.

Moeten alzoo de processen-verbaal van die ambtsverrigtingen beschouwd worden als authentieke acten, in wettelijken vorm verleden enz., waarop, volgens a. 36 Sv., de bepalingen omtrent de kracht van bewijs in burgelijke zaken van toepassing zijn; en welke stukken niet onderworpen zijn aan de formaliteit der vermelding, dat zij zijn opgemaakt op den ambtseed? — JA.

J. H. V., oud 43 jaren, laatst gewoond hebbende te Haarlemmermeer, van beroep metselaar, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van den 19n Mei 1858, waarbij de req. is schuldig verklaard aan moedwilligen doodslag, en te dier zake, met toepassing van de a. 295 en 304 St., in verband met a. 2, n°. 2, der wet van den 29n Junij 1854, *St.* n°. 102, veroordeeld tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van 10 achtereenvolgende jaren, en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Aan het slot van een vrij breedvoerig betoog in de memorie van cassatie, worden *twee middelen* tot staving van deze voorziening geformuleerd: *vooreerst:* schending van de a. 206 en 437 Sv., en *ten andere*, schending van a. 427 van hetzelfde Wetboek. Ik geloof, dat *beide middelen* onaannemelijk zijn, en dat er geene gronden bestaan, om dit regterlijk gewijsde uit dien hoofde te vernietigen.

„Het *eerste middel* betreft het bewijs voor de *identiteit* van het geschouwde kinderlijkje, welke de req., blijkens het arr., reeds voor den *judex facti* heeft ontkend, en waaromtrent in den vijfden considerans van het beklaagde arr. eene beslissing voorkomt; en het is de juistheid en wettigheid van de daartoe door den regter gebezigde bewijsmiddelen, welke door den req. wordt betwist.

„De eerste aanmerking, bij de memorie gemaakt, is deze: dat het proces-verbaal, door den regter-commissaris opgemaakt, dd. 12 Jan. 1858, als door de getuige R. *medeonderteekend* wordt opgegeven, terwijl uit de gedingstukken blijkt, dat die getuige heeft verklaard niet te kunnen schrijven. Op dien grond wordt de identiteit van dat proces-verbaal door den req. in twijfel getrokken. Ik geloof, dat er omtrent de identiteit van dat proces-verbaal, waarvan de dagteekening en het nummer van het dossier wordt opgegeven, wel geen redelijke twijfel kan bestaan, en daar nu voor zoodanig stuk de mede-onderteekening van de gehoorde personen bij de wet niet wordt gevorderd en tot de bewijskracht van zoodanige bescheiden volstrekt niets afdoet, zoo kan zulk eene onjuiste vermelding, al heeft deze in het arr. plaats gehad, naar mijn inzien geen grond tot vernietiging opleveren. De opmerking betreft daarenboven de inrigting, om zoo te zeggen, van het bewijsmiddel, en de beoordeeling daarvan is aan den *judex facti* verbleven.

„Meer juridisch, ofschoon naar mijne beschouwing mede onaannemelijk, is de tweede grond, welke voor het *eerste middel* wordt aangevoerd. Zij betreft de vraag, of een proces-verbaal, door den regter-commissaris en Offic. v. J. opgemaakt, doch waarin niet wordt vermeld dat het op den ambtseed is opgemaakt, als schriftelijk bescheid, en mitsdien als wettig bewijsmiddel in strafzaken kan worden aangenomen. Ik zal echter dit punt niet breedvoerig behandelen, noch den req. in zijne beschouwingen volgen over het verband, hetwelk er bestaat tusschen de a. 436 en 437 Sv. Ik ben van oordeel, dat zoodanig proces-verbaal, waarin eene ambtsverrigting gerelateerd wordt, welke tot den kring van zoodanige ambtenaren voornamelijk behoort, gerangschikt moet worden onder de authentieke acten, in a. 436 bedoeld, en zal den Raad in dit opzigt slechts verwijzen naar de op dit punt bestaande jurisprudentie. Zie arr. van 18 Febr. 1845 (*Ned. Regtspr.*, XIX, § 83, blz. 371; bij

v. d. Honert, *Strafr.*, XI, n°. 656, blz. 148 vgg.), arr. van 14 Jan. 1851 (*Ned. Regtspr.*, XXXVII, § 51, blz. 257; v. d. Honert, *Strafr.*, 1851, I, n°. 687, blz. 10), en meer bepaald het arr. van 24 Junij 1845 (*Ned. Regtspr.*, XXII, § 11, blz. 59 vgg.; v. d. Honert, *Strafr.*, XII, n°. 747, blz. 316, 324); alsmede het arr. van 10 Febr. 1852 (*Ned. Regtspr.*, XLI, § 19, blz. 87; v. d. Honert, *Strafr.*, 1852, I, n°. 820, blz. 68 vgg.)

„Ik geloof hiermede voldoende te hebben aangetoond, dat het *eerste middel* is onaannemelijk; maar ook het *tweede middel* vordert geene breedvoerige behandeling. *Dit middel* is gerigt tegen de zevende overweging van het arr., waarin de regter zegt: „dat de beschuldigde in gebreke is gebleven om eenige „andere, eenigzins aannemelijke oorzaak dier sporen van mis„handeling aan te voeren.” De req. leidt uit deze woorden tweederlei stelling af, welke hij achtereenvolgens bestrijdt: òf dat de beschuldigde zijne onschuld moet bewijzen, òf wel dat de mishandeling eene andere oorzaak heeft, welke de beschuldigde niet heeft aangevoerd. Ik vermeen, dat de zin dezer woorden ten eenemale in de memorie wordt miskend. Geene der aangevoerde stellingen volgt uit 's regters overwegingen; zij behelzen alleen het blijk van zijne gemoedelijkheid en geven rekenschap van den grond, waarop de regter zijne overtuiging heeft gevestigd. Na opgaaf der daadzaken en omstandigheden, welke door den regter als aanwijzingen beschouwd zijn, en waaruit het *wettig* bewijs van schuld is afgeleid, worden in het tweede gedeelte der zevende overweging de beweringen van den req. wederlegd en de omstandigheden aangevoerd, welke 's regters overtuiging hebben gevestigd; onder deze nu behoort mede, dat de req. geene andere aannemelijke oorzaak voor de bewezen zijnde mishandelingen heeft kunnen opgeven, en het is m. i. geheel onjuist hieruit af te leiden, dat de regter van den req. het bewijs zijner onschuld gevorderd, of eene andere oorzaak der toegebragte mishandelingen aanne-

melijk zoude geoordeeld hebben. Er volgt m. i. juist het tegendeel uit zoodanige overweging: de regter acht onder de bestaande omstandigheden de onschuld onaannemelijk, en zulks te meer, daar de beschuldigde niet in staat is geweest eenigen grond voor het tegendeel aan te voeren.

„Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het ingestelde beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat tot staving van het *eerste middel* van cassatie in de *eerste plaats* door den req is aangevoerd, dat de identiteit van het lijk van het verslagen kind, door het Hof, blijkens de 5e overweging van het aangeklaagde arr., zou zijn aangenomen, o. a. op een proces-verbaal van den regter-commissaris van den 12n Jan. 1858 (product n°. 2), door de getuige C. M. R. mede onderteekend, terwijl uit genoemd proces-verbaal en uit een later verhoor van die getuige zou blijken, dat die getuige verklaard heeft niet te kunnen schrijven; gevolgelijk dat zou zijn regt gedaan op een proces-verbaal, dat ten processe niet als bewijsmiddel zou hebben gediend of aanwezig zou zijn;

„O. dienaangaande, dat de mede-onderteekening van eenen getuige, voor eenen regter-commissaris verschenen, niet op straffe van nietigheid van het daarvan door den regter-commisaris opgemaakt proces-verbaal is voorgeschreven, en het derhalve voor de wettigheid van zoodanig proces-verbaal, als bewijsmiddel, ten eenemale onverschillig is, of die bij het aangevallen arr. vermelde mede-onderteekening van de genoemde getuige al dan niet onder dat proces-verbaal wordt aangetroffen; terwijl er, door de bepaalde aanduiding van het stuk, dat als bewijsmiddel gediend heeft, door de vermelding van dagteekening en nummer, geene de minste onzekerheid bestaat, welk procesverbaal door het Hof als bewijsmiddel is aangenomen; — gevolgelijk dat het *eerste middel* van cassatie, in zooverre

daarbij beweerd wordt schending van a. 206 Sv., is onaannemelijk;

„O., dat bij de ontwikkeling van het *eerste middel* van cassatie verder is aangevoerd, dat, naar a. 437 Sv., processen-verbaal van regters-commissarissen niet als bewijsmiddelen zouden kunnen worden beschouwd, dan voor zoover zij opgemaakt zijn op den eed, bij den aanvang hunner bediening gedaan, hetgeen noch ten opzigte van het proces-verbaal van den regter-commissaris, van den 12^n^ Jan. 1853 (product n°. 2), noch ten opzigte van dat van den 14n dier maand (product n°. 6), waarop regt is gedaan, zou zijn in acht genomen;

„O., dat het eerstgen. proces-verbaal, blijkens het aangeklaagde arr., als bewijsmiddel is aangenomen voor de overneming, door den regter-commissaris, van het lijk van het verslagen kind uit handen van zijne moeder, en het in de *tweede plaats* genoemde proces-verbaal, luidens datzelfde arr., als bewijsmiddel, dat dit lijk door den regter-commissaris aan de daartoe benoemde deskundigen ter schouwing is overgegeven;

„O., dat het in beslag nemen van het lijk van eenen verslagene en het overgeven van hetzelve, ter schouwing, aan daartoe benoemde deskundigen, naar a. 41, 3e lid, in verband met de a. 44, 47, 48, 50 en 52 Sv., behooren tot de ambtsverrigtingen, door de wet, in gevallen als het onderwerpelijke, aan den regter-commissaris opgedragen, en dat daarvan door diens proces-verbaal moet blijken;

„O., dat diensvolgens de beide bedoelde processen-verbaal geenszins kunnen worden geacht te zijn verklaringen, verbalen of relazen, als waarvan bij a. 437 Sv. de rede is, maar, wat de onderwerpelijke ambtsverrigtingen en de daarvan opgemaakte processen-verbaal betreft, moeten worden beschouwd als authentieke acten, in den wettelijken vorm verleden door een openbaar ambtenaar bij een regterlijk collegie, die daartoe *ex officio* bevoegd was ter plaatse, alwaar zulks is geschied, ten einde te

doen blijken, dat de aan dien ambtenaar bij de wet opgedragen ambtsverrigtingen werkelijk door hem zijn volvoerd, waarop, naar luid van a. 436 van genoemd Wetb., de bepalingen omtrent de kracht van bewijs in burgerlijke zaken van toepassing zijn, en welke geregtelijke en authentieke stukken niet onderworpen zijn aan de formaliteit der vermelding, *dat zij zijn opgemaakt op den ambtseed;*

„O., dat derhalve, in zoo verre het *eerste middel* van cassatie berust op eene beweerde schending van a. 437 Sv., dat *middel* is ongegrond, en mitsdien het geheele *eerste middel* van cassatie is onaannemelijk;

„O., met betrekking tot het *tweede middel* van cassatie, dat bij de ontwikkeling daarvan door den req. is beweerd, dat het aangeklaagde arr. zoude berusten, *eensdeels* op de stelling: *dat een beklaagde zijne onschuld zou moeten bewijzen; anderdeels* op de stelling: *dat het mogelijk en aannemelijk zoude zijn, dat de sporen van beleedigingen, op het verslagen kind waargenomen, eene andere oorzaak hebben gehad, dan de moedwil van den req., doch welke andere oorzaak door den req. niet was aangevoerd;* gevolgelijk dat op geene wettige bewijsmiddelen zou zijn regt gedaan;

„O., dat *dit middel* berust op eene onjuiste voorstelling van hetgeen in de zevende overweging van het aangeklaagde arr. staat te lezen, alzoo daaruit blijkt, dat de schuld des req^s. aan het hem bij acte van beschuldiging ten laste gelegde feit, door het Hof is aangenomen op eene reeks van daadzaken en omstandigheden, door wettige bewijsmiddelen bewezen, op de daaruit door het Hof afgeleide gevolgtrekkingen, en op de inlichtingen van de ten processe gehoorde deskundigen, in overeenstemming met het door hen opgemaakt, ter audientie voorgelezen *visum repertum*, een en ander niet wederlegd door eenige aanwijzing aan zijde van den req., dat de bedoelde sporen van mishandeling aan eene andere oorzaak, dan aan

de door den req. op dat kind toegebragte gewelddadigheden zouden zijn toe te schrijven, derhalve op wettige bewijsmiddelen van schuld, door geenerlei tegenbewijs ontzenuwd;

„O., dat de uitspraak van het Hof dus geenszins berust op gebrek aan bewijs van de onschuld des req^{s}. aan het hem ten laste gelegde feit, en allerminst daarbij de mogelijkheid of aannemelijkheid eener andere oorzaak van de sporen van mishandeling is aangenomen, dan de gewelddadigheden, door den req. op het verslagen kind gepleegd;

„O., dat mitsdien ook het *tweede middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen.”

N°. MCDXLV. — Arrest van 28 Aug. 1858.

(A. 7 R. O., j°. a. 21 van het regl. op de eedsaflegging; a. 188 Sv.; a. 440 Sv.; a. 206, j°. 211 Sv.)

Blijkt, door de vermelding wie als Raadsheeren zijn tegenwoordig geweest, uit het proces-verbaal der teregtzitting voldoende van de afwezigheid van den president; blijkt door de vermelding, dat de oudste Raadsheer bij den aanvang der sitting heeft gepresideerd en dat presidium (na opgave van dezen, dat hij, uit hoofde van gebrek aan de oogen, verhinderd was het presidium verder waar te nemen) door den tweeden benoemde is voortgezet, — even voldoende, dat er bij den eerstbenoemde belet bestond om te presideren; en was er alzoo, bij het onbepaald voorschrift der wet, genoegzame grond aanwezig om het presidium op den tweeden benoemde te doen overgaan, zonder dat hij, die daarin belet werd, hierom verpligt was zich van de behandeling der zaak, waarin hij zitting had genomen, te onthouden? — JA.

Is er aan het bepaalde bij a. 188 *Sv. voldoende uitvoering gegeven, wanneer het Hof, een getuige onder eede gehoord hebbende, die later bekent tot den beschuldigde te staan in eenen uitgesloten graad van bloedverwantschap, op requisitoir van het O. M. beslist, dat op dit getuigenis geen acht kan worden geslagen, en, bij het arr. van veroordeeling, die beslissing geëerbiedigd heeft?* — JA.

Is de beoordeeling, of de van elders bewezen omstandigheden eene bloote bekentenis bevestigen, geheel aan den judex facti *overgelaten?* — Ja.

Kunnen de a. 206 *en* 211 *Sv. alleen dan geschonden heeten, wanneer de motieven voor eene gegevene beslissing geheel ontbreken; zoodat eene meerdere of mindere duidelijkheid of het minder afdoende der beweegredenen geen schending dier a. daarstelt?* — Ja.

J. B., oud 33 jaren, arbeider, laatst woonachtig te Cillaarshoek, gemeente Maasdam, en L. v. R., oud 34 jaren, arbeider, wonende te St.-Anthony-polder, gemeente Maasdam, zijn req^{n}. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van den 26n Junij 1858, waarbij de eerste req. met J. Z., ter zake van diefstal van vee uit de weide, en de tweede req., als medepligtig aan dien diefstal, zijn veroordeeld tot vijf jaren tuchthuisstraf, en solidair in de kosten van het strafgeding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Crans en de verdediger van den tweeden req., heeft de Adv.-G. Karsebboom, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot verwerping van het ingestelde beroep, met veroordeeling van de req^{n}. in de kosten.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

O., dat noch bij de aanteekening van het beroep, noch naderhand, door of van wege den eersten req. eenige gronden van beroep zijn aangevoerd, doch voor den tweeden req. (L. v. R.) door zijnen verdediger *vijf middelen* van cassatie zijn aangevoerd, zijnde het *eerste* schending van a. 7 R. O. en van a. 21 van het reglement betreffende de wijze van eedsaflegging der onderscheidene regterlijke ambtenaren, in verband met a. 16 van hetzelfde reglement, omdat *a.* niet blijkt van de afwezigheid, belet of ontstentenis van den president van het Hof, in welk geval alleen een der raadsheeren had mogen voorzitten; *b* in ieder geval de oudst benoemde tegenwoordig zijnde raadsheer had moeten presideren, en niet de tweede benoemde, zoo als hier heeft plaats gehad; en *c.* niet blijkt wie

bij den aanvang van de behandeling der zaak heeft voorgezeten, omtrent welk punt het proces-verbaal der teregtzitting tegenstrijdige verklaringen bevat;

„O. omtrent het sub. *a* en *c* beweerde, dat door de vermelding wie als raadsheeren tegenwoordig zijn geweest, uit het proces-verbaal der teregtzitting voldoende blijkt van de afwezigheid van den president, en uit dat proces-verbaal evenzeer blijkt, dat de oudste raadsheer bij den aanvang der zitting heeft gepresideerd, en dit presidium, na opgave van dezen, dat hij, uit hoofde van gebrek aan de oogen, verhinderd was het presidium verder waar te nemen, door den tweeden benoemde is voortgezet; — en omtrent het sub *c* aangevoerde, dat, blijkens het proces-verbaal, er in deze bij den eerstbenoemde belet bestond om te presideren, en, dit zoo zijnde, volgens het onbepaald voorschrift der wet, voldoende grond was om het presidium op den tweeden benoemde te doen overgaan, zonder dat hij, die daarin belet was, daarom verpligt was zich van de behandeling der zaak, waarin hij zitting had genomen, te onthouden;

„O. ten aanzien van het *tweede* voorgestelde *middel:* schending van a. 188 Sg., omdat het Hof den tweeden getuige H. K., oom van den tweeden beschuldigde J. Z., onder eede heeft gehoord;

„dat, blijkens het proces-verbaal der teregtzitting, bij het verzwijgen van die betrekking door den getuige, deze werkelijk onder eede is gehoord, doch daarna, na zijne erkentenis van zijne betrekking tot den 2n beschuldigde, op requisitoir van den Proc.-G. door het Hof is beslist, dat op dit getuigenis geen acht zoude mogen worden geslagen, en dit ook bij het arr. van veroordeeling niet is gedaan, en hierdoor aan de bepaling van a. 188 Sg. alle mogelijke en voldoende uitvoering is gegeven;

„O. ten aanzien van het *derde middel:* schending van a. 440

en verkeerde toepassing van a. 439 Sg., omdat het Hof de bekentenissen van de twee eerste beschuldigden heeft bevestigd geacht door de verklaring van den getuige v. d. B., welke getuige alleen heeft geconstateerd de vermissing van het schaap, dat is, het objective gepleegde feit, hetwelk met de vraag, wie aan dat feit schuldig is, niets gemeens heeft;

„dat de beoordeeling, of de van elders bewezene omstandigheden eene bloote bekentenis bevestigen, geheel aan den regter, die omtrent de feiten beslist, is overgelaten, en in deze alzoo aan geene schending of verkeerde toepassing der aangehaalde artikelen te denken is;

„O. ten aanzien van het in de *vierde plaats* voorgestelde *middel:* schending van de a. 427, 428, 439 en 440 Sg., doordien het Hof, om te komen tot het bewijs *a.* van den koop van het schaap en het zijn daarvan in het bezit van den req.; *b.* van de daadzaak, dat de req., tijdens den koop, wist dat het schaap gestolen was, — heeft geoordeeld dat de erkentenissen van den req. zijn bevestigd door de feiten, die in den eersten considerans van het arr. als bewezen aangenomen zijn, waardoor het Hof geacht moet worden het bewijs van schuld van den req. gedeeltelijk te hebben geput uit de verklaringen van zijne twee mede-beschuldigden;

„dat het Hof ten aanzien van de bevestiging van de erkentenis, zoo als die door den req. omtrent den koop en het bezit is gedaan, zich beroept op de hiervoren als bewezen aangenomen feiten, en daarmede alleen op het oog heeft de feiten, die ter bevestiging van de bekentenis der twee eerste beschuldigden als bewezen zijn aangenomen, welke dan ook voldoende waren om de erkentenis van den beschuldigde tegen hem, volgens a. 428, als bewijsmiddel te doen gelden; en het bewijs voor de wetenschap van den beklaagde, dat het schaap gestolen was, alleen heeft geput uit aanwijzingen, later opgenoemd en van elders bewezen, zoodat *dit middel* op eenen onjuisten

grondslag rust, als zijnde het bewijs van de schuld van den req. niet ontleend uit de verklaring van zijne mede-beschuldigden;

„O. ten aanzien van het *vijfde* of *laatst* voorgestelde *middel* van cassatie: schending van de a. 206 en 211 Sv., omdat uit 's Hofs arr. niet is op te maken, of de vijf ten laste van den req. als bewezen aangenomen aanwijzingen hebben gestrekt, om te bewijzen de aanvankelijke houding van den req. in zijne ontkentenis van het bezit en zijne later gedane opgaven, dan wel, of die vijf aanwijzingen moeten strekken tot het bewijs, dat de req. tijdens den koop heeft geweten, dat het schaap gestolen was, zoodat het arr. geacht moet worden op dit punt niet genoegzaam te zijn gemotiveerd;

„dat, blijkens het arr., vijf aanwijzingen als bewezen zijn aangenomen, waaromtrent de req. niet heeft beweerd, dat die niet voldoende regtens waren bewezen, en uit die aanwijzingen de wetenschap van dien beschuldigde is afgeleid, en daar te boven de a. 206 en 211 Sv. alleen dan kunnen zijn geschonden, wanneer de motieven voor eene gegevene beslissing geheel ontbreken, en de meerdere of mindere duidelijkheid der motieven of het minder afdoende van de beweegredenen geene schending van die a. daarstellen;

„O., dat om alle de voorgemelde redenen, de *vijf* door L. v. B. voorgestelde *middelen* van cassatie zijn ongegrond, en er overigens voor geen der reqn. gronden aanwezig bevonden zijn, om het beklaagde arr. te vernietigen;

„Verwerpt het ingestelde beroep en veroordeelt de reqn. solidair in de kosten, op de cassatie gevallen.„

No. MCDXLVI. — Arrest van 28 Augustus 1858.

(A. 176 Sg.)

Sluit dit wetsa. 's Hofs bevoegdheid uit, om, wanneer het zulks in het belang der justitie noodig acht, ook in andere gevallen, dan bij dat a. worden omschreven, een uitstel te verleenen voor de behandeling der zaak? — NEEN.

J. D. L., oud 33 jaren, arbeider, en M. S., weduwe van J. v. d. L., oud 64 jaren, spoelster, beiden laatst gewoond hebbende te Zeelst, zijn reqn. van cassatie: 1o. tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 20n Mei 1858, waarbij de behandeling der zaak is uitgesteld tot de teregtzitting van den 17n Junij daaraanvolgende; 2o. tegen een arr. van hetzelfde Hof, van den 24n Junij 1858, op de verwijzing dezer zaak naar het Pr.-Ger. in Limburg, bij arr. van den H.-R. van den 9n Maart 1858, gewezen; — doch alleen voor zoover bij genoemd arr. van den 24n Junij 1858, de reqn. niet zijn *vrijgesproken*, en de 1e req. daarbij is schuldig verklaard aan twee diefstallen, gepleegd bij nacht in de aanhoorigheid van een bewoond huis, en aan twee eenvoudige diefstallen; voorts aan het begaan van gewelddadigheden tegen eenen agent van de gewapende magt, onder het waarnemen van zijne dienst, zonder dat door deze gewelddadigheid bloedstorting is veroorzaakt; — de 2e reqe. aan medepligtigheid 1o. aan diefstal in een bewoond huis, bij middel van inklimming gepleegd, en aan eenvoudigen diefstal; 2o. aan twee diefstallen, gepleegd bij nacht, in de aanhoorigheid van bewoonde huizen, en aan twee eenvoudige diefstallen, het alles door, met weten, het gestolene geheeld en geborgen te hebben; — voorts schuldig aan het plegen van gewelddadigheid tegen eenen burger, met het bedienen van eene openbare dienst belast, onder het waarnemen van zijne dienst, door welke gewelddadigheid bloedstorting is voortgebragt; — beide reqn. na reeds te voren tot criminele straffen, de 1e. req. daarenboven tot gevangenisstraf voor den tijd van langer dan

een jaar veroordeeld te zijn geweest; — en te dier zake, met toepassing van de a. 59, 62, 379, 384, j°. 381 n°. 4, 386 n°. 1, 401, 228 en 230 St., en de a. 2, eerste en laatste alinea, 11 en 14, n°. 1, van de wet van den 29n Junij 1854, *St.* n°. 102, veroordeeld ieder tot eene tuchthuisstraf van 8 jaren, en beiden hoofdelijk in de kosten van het regtsgeding voor ⅔, en de 2e req°. daarenboven in het overige ⅓ der kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De geëerde pleiter heeft *een middel* van cassatie aangevoerd, alleen gerigt tegen het arr. of de beschikking van 20 Mei jl., waarbij de behandeling der zaak door het Geregtshof in Limburg is uitgesteld tot 17 Junij daaraanvolgende.

„Ik vind vrijheid, ook zonder nadere overweging van het gepleite, reeds dadelijk conclusie te nemen, omdat mij het opgeworpen vraagpunt zeer eenvoudig voorkomt, en omdat ik toch tot vernietiging ambtshalve van het principaal arr. heb te concluderen.

„Het bedoelde *middel* heet: schending *en* (?) verkeerde toepassing van a. 176 Sv., omdat het Hof, buiten het daar genoemde geval, de zaak heeft uitgesteld.

„De geachte pleiter heeft het feitelijke juist voorgedragen; de behandeling der zaak is uitgesteld, omdat de Proc.-G. berigtte, dat twee gedagvaarde getuigen niet konden verschijnen, en hij daarom, in overleg met 's Hofs voorzitter, de overige getuigen had doen afzeggen.

„De pleiter achtte deze wijze van handelen èn onregelmatig, èn in strijd met de wet.

„Of die handeling *in abstracto* onregelmatig zou kunnen genoemd worden, doet eigenlijk minder ter zake bij cassatie, als zij slechts niet in strijd is met de wet.

„Ik echter acht haar regelmatig, en in het belang èn van den Staat, èn van de ingezetenen.

»Indien toch *a priori* zeker is, dat de behandeling moet worden uitgesteld tot een' naderen regtsdag, dan acht ik zeer wenschelijk en ordelijk, dat de ingezetenen niet worden genoodzaakt ter teregtzitting te verschijnen, alléén om te vernemen, dat zij weder kunnen vertrekken.

»In strijd met dé wet is zij ook niet, want juist het bij de wet bedoelde geval was hier aanwezig: het bleek uit de verklaring van den Proc.-G., dat twee gedagvaarde getuigen verhinderd waren te verschijnen; juist hetgeen a. 176 Sv. voorziet.

»Maar bovendien, al ware het niet in overeenstemming met de wet, tot cassatie kan het *middel* toch nimmer leiden.

»De geachte pleiter heeft beweerd, dat de cassatie moest opgaan, omdat, als eene wet verkeerd is toegepast, er geene wet is, die verbiedt in cassatie te komen.

»Ik ga van een ander standpunt uit; a. 380 Sv. duidt de gevallen aan, waarin cassatie-voorziening is toegelaten: het betreft hier zeker iets, behoorende tot de *instructie* en *den loop van het regtsgeding* voor het Hof; maar de schending of nalating van vormen daarbij kan alleen grond tot cassatie geven, indien deze *op straffe van nietigheid* zijn voorgeschreven, en daarvan is *in casu* geenerlei spraak.

»Wèl kan ook cassatie worden gevraagd, indien geweigerd of nagelaten is uitspraak te doen op eene of meer vorderingen van eenen beklaagde of van het O. M., om gebruik te kunnen maken van eene bevoegdheid of een regt, door de wet verleend, doch daarvan is hier ook de rede niet.

»Indien, gelijk bij pleidooi is aangevoerd, de beklaagde regt had, om op zekeren bepaalden dag, den dag zijner dagvaarding, zonder uitstel te worden te regt gesteld, dan had de verdediger bij het Geregtshof, om op dien grond cassatie te kunnen doen aanvoeren, zich tegen het uitstel moeten verzetten, het regt van onmiddellijke behandeling inroepen, daarvan acte vragen.

„Niets van dit alles is geschied; die verdediger heeft acte gevraagd: „dat geen der getuigen ter teregtzitting tegenwoordig „is, en dat hij zich uit dien hoofde niet tegen het gevraagde „uitstel kan verzetten;„ die acte is verleend; en mij dunkt, dat er alzoo acte is gevraagd, *dat men zich niet verzet* tegen et uitstel, omdat men zulks vermeent niet te kunnen doen. Deze omstandigheid heeft zekerlijk die verdediger niet medegedeeld aan den geëerden pleiter, die verhinderd was de stukken in te zien.

„Dit *middel* is dus, naar het mij voorkomt, ten eenemale ongegrond.

„Ik ga thans over tot de beschouwing van het eindarr.

„Toen deze zaak, naar aanleiding van een arr. van het Pr.-Ger. in N.brabant, bij dezen Raad in behandeling was, heb ik mij verpligt gevoeld ambtshalve te concluderen tot vernietiging van dat arr., wegens schending van de a. 206 en 211 Sr., in menig opzigt, en wegens schending van a. 203 Sr.

„Het doet mij leed, ook thans weder tot vernietiging ambtshalve van het in deze aangevallen eindarr. te moeten concluderen, hoezeer over het algemeen de feiten zeer juist zijn gemotiveerd en gequalificeerd.

„Maar ook ten deze zijn, naar mijn inzien, de a. 206 en 211 Sr. wederom geschonden.

„Aan de req^{n}. *beide* was te last gelegd, in overeenstemming met het arr. van verwijzing: *feitelijk en gewelddadig verzet* tegen een *bedienend beambte* EN tegen *een met openbare dienst belast burger*, ter gelegenheid van de uitoefening hunner functiën, EN het *hen* daarbij moedwillig *verwonden*, waardoor *bloedstorting* is ontstaan.

„De eerste req. is te dien aanzien schuldig verklaard aan *gewelddadigheden zonder bloedstorting* tegen een' *agent van de openbare magt*; van het *verzet* tegen *dien* bedienenden *beambte en* tegen *den burger*, met openbare dienst belast, *en* het ver-

wonden van den laatstgenoemde, is hij noch vrijgesproken, noch daaraan schuldig verklaard; het arr. heeft dienaangaande niets beslist.

„De tweede req^{e}. is te dien aanzien veroordeeld. wegens *geweldddadigheid* tegen *een' burger*, met het bedienen van eene openbare dienst belast, onder het waarnemen van die dienst, waardoor *bloedstorting* is voortgebragt; maar omtrent het haar mede te last gelegde *verzet*, omtrent de *geweldddadigheid* en *verwonding*, gepleegd jegens *den agent* van de openbare magt, is niets bij het arr. beslist.

„Ook ten aanzien van de vroegere veroordeelingen der req^{n}. is dit arr. in dezelfde schending van a. 203 S^{s}. vervallen, als het vorige arr.

„Bij het *resumé* der acte van beschuldiging was die verzwarende omstandigheid *niet* opgenomen, en het aangevallen arr. heeft daarop acht geslagen, hoezeer de req^{n}. niet indachtig waren gemaakt op die verzwarende omstandigheid; a. 203 Ss. is daardoor geschonden.

„Ik ben alzoo verpligt, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging der aangevallen arr^{n}. en verwijzing der zaak naar een aangrenzend Geregtshof, om op de bestaande acte van beschuldiging, met in achtneming der bestaande vrijspraken, op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten te voegen bij die der einduitspraak.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij pleidooi tot staving van het beroep in cassatie tegen het voorbereidend arr. van den 20^{n} Mei 1858, als *eenig middel* is aangevoerd: schending en verkeerde toepassing van a. 176 Ss., omdat het Hof uitstel voor de behandeling der zaak heeft verleend wegens afwezigheid van *niet* gedagvaarde getuigen;

„O. dienaangaande, dat, blijkens het proces-verbaal van het verhandelde ter teregtzitting van het Pr.-Ger. in Limburg, van

den 20ⁿ Mei 1858, nadat de beide toenmaals beschuldigden (nu reqⁿ. van cassatie), bijgestaan door hunnen raadsman, ter teregtzitting waren verschenen, en zij op de vragen, voorgeschreven bij het tweede lid van a. 173 Sv., hun door den voorzitter gedaan, hadden geantwoord, — door den Adv.-G. is verzocht, dat het Hof de behandeling der zaak tot eene andere teregtzitting zou uitstellen, 1°. uit hoofde een der getuigen, met name M. M., in militaire dienst, en wiens garnizoen niet bekend was, niet is kunnen gedagvaard worden; en 2°. vermits eene andere getuige, met name M. J. v. d. V., ofschoon behoorlijk gedagvaard, wegens ziekte verhinderd was ter teregtzitting te verschijnen; en hierop door den raadsman van de beschuldigden acte is gevraagd en verleend, dat hij zich tegen het gevraagde uitstel niet kon verzetten, waarop door het Hof de behandeling der zaak is uitgesteld;

„O., dat bij a. 176 Sv. geenszins de bevoegdheid van het Hof is uitgesloten, om, wanneer hetzelve zulks in het belang der justitie noodig oordeelt, ook in andere gevallen dan bij dat a. bepaaldelijk zijn omschreven, een uitstel voor de behandeling der zaak te verleenen, en zulks uit den aard der zaak aan de bescheidenheid des regters is overgelaten, terwijl op het verzuim van naleving van het voorschrift van genoemd wetsa. ook geene straf van nietigheid is bedreigd;

„O., dat a. 176 Sv. derhalve bij het aangevallen voorbereidend arr. van het Hof in Limburg, van den 20ⁿ Mei 1858, niet is geschonden, en het aangevoerde *middel* mitsdien is ongegrond;

„O., dat tegen het beklaagde veroordeelend arr. van het Pr.-Ger. in Limburg, van den 24ⁿ Junij 1858, noch bij de aanteekening van het beroep, noch naderhand, door of van wege de reqⁿ. eenige gronden voor dat beroep zijn aangevoerd, en dat er ook geene aanwezig zijn bevonden, waarom dat arr. ambtshalve zou behooren te worden gecasseerd;

„Verwerpt het tegen beide genoemde arrⁿ. gedaan beroep in

cassatie en veroordeelt de req^n. solidair in de kosten, daarop gevallen."

N°. MCDXLVII. — Arrest van 28 Augustus 1858.

(A. 439, 441 Sv.; a. 206, 211 Sv.)

Heeft het Hof, door eene bekentenis, voor den regter-commissaris afgelegd en ter openbare teregtzitting door den griffier voorgelezen, maar door den beschuldigde virtualiter *herroepen, mede als bewijsmiddel aan te nemen, de wet met juistheid toegepast?* — Ja.

Is de beslissing omtrent het al of niet aannemelijke der redenen van herroeping eener bekentenis van schuld geheel van feitelijken aard? — Ja.

R. W., oud 22 jaren, bediende, geboren en laatst gewoond hebbende te Groningen, thans gedetineerd in het huis van arrest aldaar, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van den 2^n Junij 1858, waarbij hij is schuldig verklaard aan diefstal, gepleegd tusschen zonsonderen opgang, en alzoo bij nacht, en in een bewoond huis, en met toepassing van a. 386, n°. 1, St., in verband met a. 4 der wet van den 29^n Junij 1854, *St.* n°. 102, is veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van 6 achtereenvolgende jaren, en in de kosten ten behoeve van den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Jonkheer Melort, heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

"O., dat als *eerste middel* van cassatie is voorgesteld: schending van de a. 439 en 206 Sv., op grond dat bij het beklaagde arr., onder anderen, is regt gedaan op eene bekentenis van den req., niet op de teregtzitting, en dus niet voor den regter afgelegd, maar in de *voorloopige instructie*, d. i. wel voor de *regterlijke magt*, maar niet als *regter* regt sprekende;

"O. echter, dat, zoo als meermalen door dezen Raad is be-

slist, de wet geene onderscheiding maakt tusschen de bekentenis, welke in de voorloopige instructie voor den regter-commissaris, en die welke ter openbare teregtzitting wordt afgelegd; dat de wet in het algemeen spreekt van de *bekentenis voor den regter afgelegd*, en het niet betwijfeld kan worden, of de regter-commissaris, aan wien het houden der voorloopige instructie bij de wet uitdrukkelijk is opgedragen, ten deze in zijne betrekking als *regter* werkzaam is. Men zie o. a. het arr. van den 29n Dec. 1846 (*Ned. Regtspr.*, XXVI, § 42, bl. 167; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1846, II, blz. 499);

„O. daarenboven, dat, volgens de vierde overweging van het beklaagde arr, de afgelegde bekentenis vergezeld is geweest van zoodanige opgaaf der omstandigheden als bij de wet wordt geëischt, zoodat de regter, door deze mede als bewijsmiddel aan te nemen, de wet met juistheid heeft toegepast;

„O., dat als *tweede middel* van cassatie wordt aangevoerd: schending van de a. 206 en 211 Sv., op grond dat bij het beklaagde arr. de gronden niet worden vermeld, welke onaannemelijk zijn geacht tot herroeping der bekentenis;

„O. echter, dat, voor zooveel met *dit middel* wordt bedoeld: dat in het arr. niet voorkomen de beweringen van den req. omtrent het *herroepen* van zijne vroeger voor den regter afgelegde bekentenis, nergens bij de wet is voorgeschreven, dat de regter al de beweringen van een' beschuldigde in zijne uitspraak zoude moeten vermelden, terwijl overigens de wet geene regelen inhoudt omtrent het aannemelijke der redenen van herroeping, en dit punt mitsdien geheel aan de overtuiging van den *judex facti* heeft overgelaten; zoodat het Hof, door de herroeping van den req. onaannemelijk te verklaren, zonder opgave der beweeggronden, geen der aangehaalde wetsartikelen heeft geschonden. Vgl. arr. van 29 Oct. 1850 (*Ned. Regtspr.*, XXXVI, § 55, blz. 230; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1850, II, n°. 666, blz. 197 en blz. 204);

„O., dat alzoo de *beide* aangevoerde *middelen* zijn ongegrond;

„Concludeert tot verwerping van het beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Ten aanzien van het *eerste middel:*

„O., dat, blijkens het aangevallen arr., de req. bij een door hem voor den regter-commissaris, ter instructie van strafzaken, te Groningen ondergaan verhoor, hetwelk door den griffier ter openbare teregtzitting van den Hove is voorgelezen, omstandig heeft opgegeven en bekend, dat hij, in den avond van den 11n Oct. ll., uit een ongesloten pakket, dat dien avond ten huize van den logementhouder U., te Groningen, door den conducteur der diligence, met meer andere op tafel was neêrgelegd, heeft ontvreemd een aangeteekenden brief, welken brief hij naderhand geopend en alstoen de daarin vervatte coupons tot zich had genomen;

„O., dat de req. daarenboven ter teregtzitting van gemeld Hof, in volkomen overeenstemming met de beëedigde verklaringen der twee aldaar gehoorde getuigen, bij wie hij de hierna te melden coupons heeft te gelde gemaakt, heeft erkend drie coupons, verschenen 1 Oct. 1857, twee ieder à *f* 8.96, en de andere groot *f* 19.80, bij die getuigen te hebben ingewisseld, zoo als door hen is opgegeven;

„O., dat alzoo de bekentenis, door den req. voor den regter-commissaris afgelegd en op geene aannemelijke gronden herroepen, en welke bekentenis van den req. in de teregtzitting van den Hove door den griffier is voorgelezen, in verband gebragt met hetgeen bij het arr. ten aanzien van het bewezene van den diefstal zelven feitelijk en omstandig is uitgemaakt en beslist, in zich zelve vereenigt al de vereischten, welke haar, volgens a. 439 Sv., een volledig bewijs van schuld kan doen opleveren;

„O., dat, wel is waar, de req. bij bovengemelde bekentenis,

door hem voor den regter-commissaris afgelegd, en zijne ter teregtzitting van het Hof gedane erkentenis, van de opgemelde coupons werkelijk bij de aldaar gehoorde twee getuigen te hebben ingewisseld, eenvoudig de *ontkentenis* heeft gevoegd, van die coupons door middel van diefstal te hebben verkregen, en alzoo *virtualiter* zijne bekentenis heeft herroepen; doch dat het Hof tevens als *judex facti* heeft beslist, en alzoo vast staat, dat deze bekentenis door hem op geene aannemelijke gronden is herroepen;

„O., dat mitsdien zijne latere opgave en ontkentenis van meergemelde coupons door middel van diefstal te hebben verkregen, zijne vroegere zeer omstandige bekentenis van schuld niet kan ontzenuwen, daar, uit krachte van het bepaalde bij a. 441 Sg., de herroeping eener geregtelijke bekentenis van schuld dezelve niet krachteloos maakt, ten zij die herroeping op aannemelijke redenen gegrond zij;

„O. wijders, dat het door den req. voor den regter-commissaris ondergaan verhoor, waarbij de req. voormelde bekentenis heeft afgelegd, op de teregtzitting van het Hof door den griffier, blijkens den inhoud van het arr., zijnde voorgelezen, ook deswege op die teregtzitting, in verband met de beëedigde verklaringen van de getuigen en de daaruit voortgevloeide aanwijzingen, door het Hof is beraadslaagd, en dus over hetgeen op de teregtzitting is gebleken aan den regter, die over de schuld heeft uitspraak gedaan en heeft beslist, waaruit volgt, dat de regter, door deze bekentenis mede als bewijsmiddel aan te nemen, de wet met juistheid heeft toegepast; — en dat alzoo het *eerste middel* van allen grond is ontbloot;

„Ten aanzien van het *tweede middel:*

„O., dat bij de wet geene regelen zijn voorgeschreven omtrent het aannemelijke of onaannemelijke der redenen van herroeping eener bekentenis van schuld, en de beslissing deswege geheel van feitelijken aard zijnde en alzoo aan de over-

tuiging van den regter overgelaten, daaruit volgt, dat het Hof, door eenvoudig te verklaren, zonder opgave van beweegredenen, dat de herroeping van de bekentenis van schuld, door den req. gedaan, niet op aannemelijke gronden steunde, de a. 206 en 211 Sv. niet heeft geschonden;

„O., dat mitsdien ook het *tweede middel* is ongegrond;

„Verwerpt het ingestelde beroep en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

No. MCDXLVIII. — Arrest van 28 Augustus 1858.

(A. 381 Sg.)

Is in casu, *waar de regter geen overtreding aanwezig achtte, niet eene vrijspraak gegeven, en bij gevolg cassatie alleen vervolgbaar in het belang der wet?* — Ja.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Venlo is req. van cassatie tegen het vonnis, door den Kntr. te Venlo gewezen den 3 Junij 1858, waarbij G. P., oud 54 jaren, wonende te Blerick, gemeente Maasbree, aangeklaagd ter zake van eenen buurtweg, onder Blerick, buiten noodzaak belemmerd te hebben, door daarop eenige boomen en ander hout te laten liggen, daarvan is vrijgesproken.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Crans, heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc-G., genomen de volgende conclusie:

„Het is mij voorgekomen, dat het onderwerpelijke beroep niet ontvankelijk is, omdat er, m. i., ten deze eene vrijspraak bestaat, waartegen de gewone voorziening in cassatie niet wordt toegelaten. Ofschoon toch in de eerste overweging van het beklaagde vonnis wordt gezegd, dat door wettige bewijsmiddelen is gebleken, dat op den publieken weg, zonder noodzaak, door den gereq. eene menigte van boomen en hout

was nedergelegd en de weg belemmerd, zoo wordt in den derden considerans overwogen, dat de doortogt niet was belemmerd, zoodat volgens deze beslissing een der elementen der overtreding niet bestaat. Maar daarenboven, het blijkt uit het beklaagde vonnis ten duidelijkste, dat de gereq. heeft beweerd, tot het nederleggen der bewuste boomen eene schriftelijke vergunning van het gemeente-bestuur te hebben bekomen. De waarheid van deze verdediging is door den regter aangenomen, en daarop is blijkbaar de *vrijspraak* gegrond. Deze *vrijspraak* is alzoo m. i. het gevolg van 's regters overtuiging, dat de *schuld* van den gereq. aan de overtreding, welke hem ten laste was gelegd, niet was bewezen, en het beroep daartegen is niet ontvankelijk.

„Ik wil echter het aangevoerde *middel* van cassatie nog kortelijk onderzoeken.

„De req. beweert: schending van a. 207 Sr. en van a. 471, no. 4, Sr., *omdat de beklaagde, schuldig bevonden zijnde, had dienen te worden gestraft.* De steller der memorie ontkent niet, dat de gereq. werkelijk eene schriftelijke vergunning van den burgemeester tot het nederleggen van het hout heeft gehad, doch betwist dat de burgemeester en secretaris tot het verleenen van zoodanige vergunning, zonder raadsbesluit, door Gedeputeerde Staten goedgekeurd, zouden zijn bevoegd geweest. De req. vermeent, dat hier niet is nageleefd a. 188, j°. 194, *l. e.*, der gemeente-wet, en dat mitsdien eene vergunning, door onbevoegde personen uitgereikt, niets ter zake konde afdoen.

„Wat mij betreft, zoo heb ik tegen de bewering van den req. twee bedenkingen. Ik geloof *vooreerst*, dat de gereq. noch in staat, noch bevoegd was om te onderzoeken, of de burgemeester, van wien hij de vergunning had bekomen, in deze zijne bevoegdheid was te buiten gegaan of de voorgeschreven formaliteiten niet had in acht genomen. De gereq. ontleende de vergunning van eene autoriteit, welke hij daartoe *bevoegd* moest

achten, al was deze volgens administrative voorschriften tot het geven van zulk eene vergunning niet geregtigd: het feit, hetwelk in elk ander geval eene overtreding zoude zijn geweest, hield voor hem op een misdrijf te zijn; met andere woorden, hij had geene *schuld* en kon dus niet boeten, indien de wettelijke voorschriften niet waren in acht genomen.

„Maar *ten andere*, de bewering van den req. berust, naar mijne beschouwing, op eene onjuiste verklaring der gemeente-wet. Die wet maakt onderscheid tusschen datgene, wat aan het gemeente-bestuur *jure publico* en *jure privato* toekomt. Tot het *jus publicum* behoort, onder anderen, de zorg voor vrijheid en veiligheid der wegen, tot gemeene dienst van allen bestemd, in één woord, de zoogenaamde *policie* der gemeente. Zie b. v. art. 179 *h. k. l. m. n.*, art. 188 en *passim*.

„Maar de bepalingen van de a. 138 en 194 I[a] *e*, waarop de req. zich beroept, en volgens welke het verhuren, verpachten of in gebruik geven der gemeente-eigendommen bij een besluit van den raad, door Gedeputeerde Staten goedgekeurd, moet geschieden, bedoelen die eigendommen, welke de gemeente *jure civili* bezit, waarvan volgens a. 229 een naauwkeurige staat moet worden opgemaakt en bijgehouden, en welke niet kunnen vervreemd worden vóór dat zij door een raadsbesluit aan de openbare dienst zijn onttrokken, volgens a. 230. En dat nu door het tijdelijk nederleggen van eenige boomen op den openbaren weg, geen onttrekking van dien weg aan de openbare dienst is, noch afstand wordt gedaan van hetgeen, naar het burgerlijk regt, eigendom der gemeente is, waartoe zulk een weg niet kan gezegd worden te behooren, zal wel geen betoog behoeven; het betreft niet anders dan de zorg voor de vrijheid en veiligheid van den weg, en de aangehaalde a. zijn mitsdien op het onderwerpelijke geval niet toepasselijk.

„Zoo als ik echter de eer had reeds aan te merken, wordt de Raad, m. i., niet geroepen dit punt thans te beslissen, en

moet de req. in zijne voorziening niet ontvankelijk worden verklaard.

„En het is daartoe dat ik de eer heb, namens den heer Proc.-G., te concluderen; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij het beklaagde vonnis als regtens bewezen is aangenomen, dat eene menigte boomen en ander hout langs en op den publieken weg zonder noodzaak is nedergelegd en *den weg* belemmerde, maar ten slotte daarbij is overwogen en alzoo feitelijk beslist, dat de beklaagde, met het hout op den gemeentegrond en op den kant des wegs, *zonder den doortogt te belemmeren*, tijdelijk neêr te leggen, waarvoor hij van het gemeente-bestuur of van den burgemeester schriftelijke vergunning op zijn verzoek had erlangd, geene overtreding heeft begaan;

„O., dat deze feitelijke beslissing de gedane vrijspraak volkomen wettigt, ook zonder dat de vergunning, waarop de beklaagde zich beriep en waarvan de Kntr. melding maakt, daaromtrent iets behoefde af te doen of in aanmerking te komen, en op dezen grond de vrijspraak geschied zijnde, die niet als een ontslag van regtsvervolging kan worden beschouwd, of daarmede gelijk gesteld;

„O., dat bij vrijspraak alleen eene voorziening in het belang der wet ontvankelijk is;

„Gezien a. 381 Sv.;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijne voorziening, de kosten te dragen door den Staat."

N°. MODIL. — Arrest van 21 September 1858.

(A. 272 Sr.; 129, 130 Sr.)

Zijn zij, die bij verstek veroordeeld zijn, wel in cassatie ontvankelijk? — NEEN.

Bestaat er zamenhang van misdrijf tusschen de overtreding van den tapper, die gelagmakende personen na bezetten tijd ten zijnent houdt, zonder hen te hebben aangemaand om vóór het bepaalde uur te vertrekken of van hunne weigering om te vertrekken aan de policie te hebben kennis gegeven, — en de overtreding dier personen, als bezoekers eener herberg na verboden tijd? — NEEN.

1°. M. T. enz., allen wonende te Dordrecht, zijn reqn. van cassatie tegen een vonnis, in hooger beroep gewezen, van de Arr.-R. te Dordrecht, van den 5n Julij 1858, waarbij, met vernietiging van het in eersten aanleg gewezen vonnis van het Kntg. te Dordrecht, van den 11n Mei 1858, de reqn. zijn schuldig verklaard: de 1e aan de overtreding van het houden van bezoekers of gelagmakende personen in zijn huis, waar gelagen worden gezet, binnen Dordrecht, des avonds na 11 ure, zonder die bezoekers vóór 11 ure tot vertrekken aangemaand, of van hunne weigering om te vertrekken kennis aan de policie te hebben gegeven, — de overigen aan de overtreding van het als bezoekers aanwezig zijn in een huis, alwaar men gelagen zet, te Dordrecht, des avonds na 11 ure, en zulks ten aanzien van de beide eerste reqn., na gedurende het laatste jaar voor gelijke overtredingen veroordeeld te zijn geweest, en de beide laatste bij verstek, — en te dier zake veroordeeld: de 1e req. tot eene geldboete van *f* 20.00; de 2e. req. tot eene geldboete van *f* 6.00, de overige ieder tot eene geldboete van *f* 3.00, ten behoeve der gemeente Dordrecht, met subsidiaire gevangenisstraf, voor de beide eerste reqn. van 6 dagen voor ieder, en voor de overige van 3 dagen voor ieder; en eindelijk allen in de kosten, solidair en bij lijfsdwang te verhalen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN en de advocaat der reqn. in de voordragt der *middelen*

van cassatie, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., de volgende conclusie genomen:

„Zestien personen hebben in eersten aanleg voor het Ktng., in hooger beroep voor de Regtb. te Dordrecht, te regt gestaan; *tien* daarvan hebben cassatie van het vonnis dier Regtb. aangeteekend; van de laatstbedoelden zijn *twee*, namelijk de reqn. Harmke of Hendrica d. V. en E. d. J., huisvrouw van J. A. K., kennelijk niet ontvankelijk in hare voorziening.

„Zij toch zijn *bij verstek* veroordeeld; het middel van verzet is haar bij a. 272 Sv. toegekend, en, volgens a. 103 R. O., zijn partijen niet ontvankelijk om in cassatie te worden toegelaten, zoolang de gewone wijze van procederen toereikende is, om hare bezwaren te doen herstellen, het zij door denzelfden regter, bij wien de zaak heeft gediend, het zij door middel van hooger beroep.

„Ten aanzien van de overige reqn. moet ik reeds dadelijk doen opmerken, dat de a. 208, 227, 247, 256 Sv. zijn geschonden met opzigt tot de verzwarende omstandigheid van herhaling van overtreding, waaraan de beide eerste reqn. zijn schuldig verklaard; die verzwarende omstandigheid toch was niet in de dagvaarding opgenomen, en het blijkt niet, dat de beklaagden in den loop des gedings daarop zijn indachtig gemaakt door het O. M.

„Maar eene andere opmerking heb ik nog te maken, ten aanzien van de instructie dezer zaak: gelijktijdig zijn hier beregt en afgedaan de overtreding van een' tapper, wegens het niet waarschuwen der bezoekers zijner tapperij, en van ingezetenen, die in de tapperij zijn blijven vertoeven na verboden tijd.

„De Regtb. heeft te dien aanzien overgenomen de gronden des eersten regters, die had geoordeeld, dat de feiten, aan de vijftien laatste beklaagden te last gelegd, wel *niet* alle *onderling zamenhangende* waren, maar dat *ieder* daarvan *op zich*

zelf zamenhang met het feit, aan den *kastelein*, den eersten req., te last gelegd, en alzoo alles bij één vonnis moest worden afgedaan.

„De gronden, daarvoor aangevoerd, zijn reeds dikwerf en nog onlangs bij dezen Raad overwogen, doch niet afdoende bevonden.

„Ik zal de wederlegging er van niet herhalen; ik verwijs slechts naar de arr^{n}. van 26 Junij 1855 (*Ned. Regtspr.*, L, 272), van 29 Sept. 1857 (*Ned. Regtspr.*, LV, 382), en van 10 Febr. 1858 (*Ned. Regtspr.*, LVIII, 145); waarmede nog te vergelijken een arr. van 12 Dec. 1854 (v. D. HONERT, *Gem. Zaken*, XII, 223; *Ned. Regtspr.*, XLIX, 37).

„Ik doe nog slechts opmerken, dat *in casu* te minder kan worden gedacht aan zamenhang der overtreding van den tapper met die van de bezoekers der tapperij, omdat de eerste niet zoozeer vervolgd wordt wegens het geopend houden zijner tapperij, als bijzonderlijk omdat hij de bezoekers vóór elf uur niet had aangemaand om te vertrekken, en geen kennis had gegeven aan de policie, bij het niet voldoen aan zijne aanmaning; hetgeen niet oplevert eene soort van medewerking tot de overige misdrijven, zoo als de *judex facti* oordeelde, maar een geheel op zich zelf staand misdrijf. Indien de eerste req. mogt gebleken zijn de bezoekers *te hebben gewaarschuwd*, aan de policie te hebben kennis gegeven, dan zou niet hij, maar zouden de bezoekers alleen strafbaar zijn geweest; een bewijs alzoo, dat de overtreding der bezoekers onafhankelijk van de medewerking des tappers kan bestaan; terwijl ook de bezoekers, *door te blijven*, niet kunnen gezegd worden te hebben medegewerkt tot de overtreding van den kastelein van hen *niet te hebben gewaarschuwd*, van niet-kennisgeving aan de policie van hunnen onwil na de waarschuwing.

„Ik heb alzoo, naar aanleiding van a. 103 R. O. en op grond van schending van a. 203 en van de a. 129 en 130 Sv.,

de eer te concluderen, namens den heer Proc.-G., tot niet-ontvankelijk-verklaring van de achtste en negende reqn., met veroordeeling van deze, voor zooveel ze hen aangaan, in de kosten; en tot vernietiging ten aanzien der overige reqn. van het aangevallen vonnis, met verwijzing hunner zaken naar het Pr.-Ger. in Z.holl., om ten hunnen aanzien, met inachtneming van 's Raads beslissing, op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, hunnerzijds gevallen, te voegen bij die der einduitspraak."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"O., wat er van de aangevoerde *middelen* ook moge zijn, dat, blijkens het beklaagde vonnis, de beide laatstgen. reqn. daarbij zijn veroordeeld *bij verstek*, en dat, naar luid van a. 387 Sv., in geenerlei strafzaken partijen ontvankelijk zijn om in cassatie te worden toegelaten, zoo lang de gewone manier van procederen toereikende is;

"O., dat, overeenkomstig het bepaalde bij a. 272 Sv., tegen eene veroordeeling bij verstek door de wet is verleend het middel van verzet;

"O., dat dus het *middel van verzet* door de beide laatstgen. reqn. had behooren te zijn gebezigd, vóór en aleer dat van cassatie kon worden beproefd;

"Verklaart deze beide reqn. in hare voorziening in cassatie niet ontvankelijk, en veroordeelt dezelve in de kosten, daarop gevallen;

"En ten aanzien der overige reqn., en wel met betrekking tot de gelijktijdige beregting van deze beklaagden, dat de regter in hooger beroep zich ten dezen opzigte heeft vereenigd met de motieven des eersten regters, en deze zaken voor gelijktijdige behandeling vatbaar heeft geoordeeld;

"O., dat de overtreding van een herbergier, die na het daarvoor bepaalde uur een of meer gelagmakende personen in zijne herberg houdt en niet aanmaant om te vertrekken, en

indien deze hieraan niet voldoen, daarvan dadelijk geen kennis geeft aan het bureau van policie, op zich zelve is onderscheiden van die der bezoekers, die de herberg niet hadden verlaten op dat uur, en dat in die beide gepleegde overtredingen, al zijn ze gelijktijdig gepleegd, niet voorhanden zijn de kenmerken van den zamenhang, als bedoeld bij de a. 129 en 130 Sv.;

„O. dat wel bij de overgenomen motieven des eersten regters is overwogen: „dat de vereeniging der gemelde personen in „deze niet twijfelachtig kan zijn, daar het feit, aan den 1n be- „klaagde te laste gelegd, niet kan plaats hebben zonder het „feit, aan de laatste beklaagden, de bezoekers, te laste gelegd, „en de kastelein tot het feit van de bezoekers der herberg moet „medewerken, door er in toe te stemmen, dat zij in zijne her- „berg blijven en aldaar gelag maken, even als ook de bezoeker „moet medewerken tot het feit van den kastelein, door in diens „herberg te blijven na den bepaalden tijd; — dat dus de feiten, „aan de 15 laatste beklaagden te laste gelegd, ofschoon onder- „ling niet allen te zamen hangende, echter ieder op zich zelf „zamenhangen met het feit, aan den kastelein te laste gelegd, „en mitsdien bij één vonnis moeten worden afgedaan;„

„O. echter, dat misdrijven, om te kunnen worden geacht te vallen in de termen van a. 130, no. 1, Sv., welke bepaling hier alleen tot de beoordeeling van de vraag, of er al of niet zamenhang bestaat, kan in aanmerking komen, moeten zijn gepleegd niet alleen door verscheiden personen gelijktijdig, maar ook door verscheiden vereenigde personen; dat tot het aanwezig oordeelen van dit kenmerk wordt gevorderd eenig onderling verband tusschen de verschillende personen, tot het plegen van de verschillende misdrijven; dat zoodanig onderling verband tusschen den 1n beklaagde en de 15 overige, evenmin als tusschen de 15 laatste beklaagden onderling, zoo als de eerste regter zelf omtrent deze laatste heeft overwogen, niet kan worden gevonden in de aangenomen omstandigheid, dat het feit, aan

den 1_n beklaagde te laste gelegd, niet kan plaats hebben zonder het feit, aan de andere beklaagden te laste gelegd, en het met toestemming en medewerking van beide zijden is geweest, dat de feiten zijn gepleegd.

„O. toch, dat die omstandigheid alleen zou kunnen aantoonen, dat de één willens en wetens zijne herberg niet voor het publiek heeft gesloten, maar dezelve geopend gehouden, en de anderen willens en wetens daarin na het daarvoor bepaalde uur zijn verbleven, zonder dat daardoor wordt weggenomen, dat ieder der gedaagden op zich zelf heeft bedreven, de één het feit van het houden van bezoekers of gelagmakende personen in zijne herberg na het daarvoor bepaalde uur, welke beide feiten niet alleen ieder hun eigen karakter hebben, maar ook geene onderlinge vereeniging tot het plegen van misdrijf op zich zelf veronderstellen; terwijl ook de gebleken toestemming van beide zijden tot het plegen der onderscheiden feiten, niet kan worden geacht een tot het bestaan van eene vereeniging tot het plegen van misdrijven gevorderd, onderling verband tusschen de verschillende personen in dit bijzonder geval uit te maken;

„O. bovendien, dat *in casu* te minder aan zoodanigen zamenhang van overtreding kan worden gedacht, waar den 1^n beklaagde is ten laste gelegd van zijne bezoekers vóór elve niet te hebben gewaarschuwd om te vertrekken, of van derzelver onwil daartoe aan het policiebureau te hebben kennis gegeven, eene overtreding, geheel op zich zelve staande en in niet het minste verband met de daad van de bezoekers, die *na* elve aldaar verbleven zijn, en waartoe dat blijven *na* elve niet kan gezegd worden te hebben medegewerkt, evenmin als het niet waarschuwen vóór elve, of niet kennis geven aan de policie, geacht kan worden te hebben medegewerkt tot de overtreding der bezoekers, van *na* elve aldaar verbleven te zijn;

„O., dat in den regel misdrijven, door verscheidene personen,

hoezeer dan ook gelijktijdig, begaan, afzonderlijk behooren te worden behandeld, en dat dit beginsel bij het beklaagde vonnis is miskend en de a. 129 en 130, in verband met a. 1. Sr., zijn geschonden;

„Vernietigt uit dien hoofde het beklaagde vonnis der Arr.-R. te Dordrecht, den 5n Julij 1858 in deze gewezen; en uit krachte van a. 106 R. O., verwijst de zaak ten opzigte van de 8 eerste req^{n}. naar het Pr.-Ger. in Z.holl., om op het bestaande hooger beroep van het vonnis van den Kntr. te Dordrecht, van den 11n Mei 1858, op nieuw te worden beregt en afgedaan; — de kosten, ten hunnen aanzien in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

No. MCDL. — Arrest van 28 September 1858.

(A. 375, jo. 367 Sr.)

Is eene stoep, onmiddellijk aan de openbare straat gelegen, hierdoor mede eene openbare plaats? — Ja.

G. H. U., logementhouder, wonende te Groningen, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van den 14n Junij 1858, waarbij in hooger beroep, met te-nietdoening van een vonnis van de Arr.-R. te Groningen, van den 18n Mrt 1858, voor zoo ver de qualificatie en de opgelegde straf betreft, de req. is schuldig verklaard aan het uiten van scheld- en smaadwoorden op eene openbare plaats, bevattende de te lastlegging van eene bepaalde ondeugd, en te dier zake veroordeeld in eene geldboete van ƒ 10.00 en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Gockinga, en gelet op de *middelen* van cassatie, door den req. voorgesteld bij ingediende memorie, als:

1o. Schending van a. 375, in verband met a. 367 Sr., op grond dat voor het ten deze gepleegde misdrijf wordt gevor-

derd, dat de scheldwoorden op eene *publieke* plaats zijn geuit, terwijl eene *stoep*, even als de *woning*, wel gelegen is *aan* de openbare straat, maar hieruit niet volgt, dat alles wat *op* de stoep, welke privaat eigendom is en waarop men niemand behoeft toe te laten, plaats heeft, in het openbaar zoude geschieden;

2o. Schending van a. 306 Sr., op grond dat bij het beklaagde arr. niet is overwogen, hoedanig de *stoep* gelegen was, niettegenstaande de *openbaarheid* der stoep van hare *ligging* afhankelijk is;

— heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Ik zal de *beide middelen* van cassatie in eene andere volgorde behandelen dan waarin zij zijn voorgedragen, en in de *eerste plaats* het *tweede middel* onderzoeken.

„Als zoodanig stelt de req. voor: schending van a. 306 Sr., op grond dat bij het beklaagde arr. niet is overwogen, hoedanig de *stoep* gelegen was, niettegenstaande de *openbaarheid* der stoep van hare *ligging* afhankelijk is.

„Ik geloof, dat de *vierde* considerans van het arr. voldoende is om *dit middel* te wederleggen. Ik lees daar: „dat de gezegde „stoep is gelegen onmiddellijk aan de openbare straat;„ en hierdoor was die ligging voldoende gemotiveerd, om omtrent de *openbaarheid* der plaats, waarop het alleen aankwam, te beslissen.

„*Dit middel* acht ik mitsdien onaannemelijk.

„Maar ook het *tweede middel* is, naar mijne beschouwing, ongegrond.

„De req. voert aan: schending van a. 375, coll. a. 367 *C. P.*, op grond dat voor het ten deze gepleegde misdrijf wordt gevorderd, dat de scheldwoorden *op* eene *publieke* plaats zijn geuit; terwijl eene *stoep*, even als de *woning*, wel gelegen is *aan* de openbare straat, maar hieruit niet volgt, dat alles wat *op* de stoep, welke privaat eigendom is, en waarop men niemand

behoeft toe te laten, plaats heeft, in het openbaar zoude geschieden.

»Ik geef toe, dat de stoep eener woning in de meeste gevallen het eigendom is van den eigenaar van het huis; dit neemt echter niet weg, dat zij voor ieder toegankelijk is, en dat alles wat daarop voorvalt, in het openbaar gehoord en waargenomen kan worden, en in zooverre *in het openbaar* geschiedt. De *openbaarheid* eener plaats hangt toch niet van den *eigendom*, maar van de *natuur* der plaats af. Vgl. CHAUVEAU, *Théorie*, T. II, § 2767, p. 188, éd. de Brux. En daar nu de *judex facti* op wettige bewijsmiddelen heeft beslist, dat de beleediging heeft plaats gehad op eene stoep, welke onmiddellijk aan de openbare straat gelegen is, terwijl het groote publiek kon zien en hooren wat daar voorvalt, zoo kan er reeds ten gevolge van deze *feitelijke* beslissing geen twijfel bestaan, of het vereischte der openbaarheid was *in casu* aanwezig, en zoodanige stoep staat met de openbare straat en iedere andere voor het publiek toegankelijke plaats gelijk. Vgl. de arr^{n}. bij den heer SCHOONEVELD, *Wetb. van Strafr.*, 2^{e} uitg., op a. 367, aant. 25 en 51.

»Ik heb echter eene bedenking tegen de qualificatie, welke bij het beklaagde arr. aan het feit is gegeven.

»Volgens de feitelijke beslissing heeft de req. de woorden geuit: »Gij zijt een afzetter; gij hebt mijn knecht ook al vijf »centen afgezet.« Die woorden nu zouden, naar mijn inzien, reeds op zich zelven beschouwd de aantijging van een bepaald feit behelzen, en wel die van een bepaald gepleegd bedrog, jegens een uitdrukkelijk opgenoemd persoon, en alzoo als *laster* moeten gequalificeerd zijn. Maar *in casu* is dit m. i. te meer waar, omdat de beleedigde was een *besteller* van het *Amsterdamsche veer*, zoo als *in facto* is beslist, wiens betrekking het alzoo medebrengt, zoodanige gelden, voor de bezorging, aan de woningen te ontvangen, en die voorzeker, door meer te

eischen dan hij volgens het bestaand tarief mag doen, zich aan vervolging zoude blootstellen.

„Is nu deze meening juist; dan is de door den regter aan het feit gegeven qualificatie onjuist; doch wegens eene in de instructie gepleegde informaliteit, is de Raad naar m. i. *niet* bij magte om ten principale regt te spreken.

„De req. toch is in dit geheele geding door zijnen raadsman *vertegenwoordigd;* doch daar hij te regt stond wegens een misdrijf, door de wet met gevangenisstraf bedreigd, had hij in persoon op de uitgevaardigde dagvaarding moeten verschijnen, of verstek tegen hem zijn verleend.

„Door het appel van het O. M. werd de geheele zaak aan het oordeel van den hoogeren regter onderworpen, die met *vernietiging* van het vonnis *a quo*, op nieuw regt deed, doch tegen den niet in persoon verschijnenden gedaagde *verstek* had behooren te verleenen.

„Door dit niet te doen, doch den raadsman als gemagtigde toe te laten, is de duidelijke bepaling van a. 226 Sv. geschonden en een verzuim in de vormen gepleegd, waardoor de geheele instructie, als met een *ander* persoon dan den werkelijken beklaagde gevoerd, ten opzigte van laatstgenoemde nietig wordt; zoodat eene nieuwe instructie op de bestaande acte van hooger beroep voor een ander Hof zal moeten plaats hebben.

„Op grond van deze beschouwing heb ik eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen: *primario*, tot vernietiging van het beklaagde arr. van het Pr.Ger. van Groningen, dd. 14 Junij 1858, in deze zaak gewezen, en tot verwijzing der zaak naar een aangrenzend Hof, ten einde op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden afgedaan en beslist; en *subsidiair* tot verwerping van het ingestelde beroep; in ieder geval met veroordeeling van den req. in de kosten, door het beroep in cassatie veroorzaakt.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Wat betreft het *tweede middel* van cassatie:

„O., dat in deze is uitgemaakt, dat de stoep is gelegen onmiddellijk aan de openbare straat, en dat hierdoor die ligging voldoende is gemotiveerd, om omtrent de openbaarheid der plaats, waarop het alleen aankwam, te kunnen beslissen;

„O., dat hierom dit *tweede middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Wat betreft het *eerste middel* van cassatie:

„O., dat de openbaarheid eener plaats niet afhangt van de vraag, wie daarvan eigenaar is, maar van de natuur der plaats, en dat, ten aanzien van de openbaarheid, de stoep, voor eene woning aan de openbare straat gelegen, geheel hetzelfde karakter heeft van toegankelijkheid voor elk en een ieder, als de straat zelve, en bij gevolg hetzelfde karakter van openbaarheid;

„O., dat alzoo ook dit *eerste middel* van cassatie niet is aannemelijk;

„Verwerpt het beroep en verwijst den req. in de kosten, in cassatie gevallen.”

N°. MCDLI. — Arrest van 28 September 1858.

(A. 382, 385 St.)

Wordt voor diefstal met of met behulp van geweldpleging, wel vereischt dat de geweldpleging den diefstal zij voorafgegaan; of alleen dat er geweldpleging hebbe plaats gevonden bij gelegenheid van de volvoering der misdaad? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST.

Is de volvoering van een diefstal beperkt tot het misdadig wegnemen van het gestolene; of behoort daartoe ook gebragt te worden de vlugt der misdadigers en dus ook, bij betrapping op heeterdaad, de handelingen om die vlugt ten uitvoer te brengen? — IN LAATSTGEMELDEN ZIN BESLIST. (*)

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.holl. is req. van cassatie tegen een arr. van gemeld Geregtshof, van den 13n Julij 1858,

(*) Vgl. het arr. van 19 Mei 1858, afd. *Strafr.*, 1858, I, 307.

waarbij N. K., arbeider, wonende te Haarlem, 1°. is vrijgesproken van eenen hem te laste gelegden diefstal, begaan met geweldpleging, die geene kwetsing of kneuzing heeft nagelaten en met geene andere verzwarende omstandigheden is gepaard gegaan; — en 2°. is schuldig verklaard aan enkelen diefstal en moedwillige verwonding, waaruit voor den verwonde geenerlei ziekte of beletsel van te werken is ontstaan van meer dan 20 dagen, gepleegd na bevorens tot eene criminele straf en tot eene correctionele gevangenis van langer dan één jaar te zijn veroordeeld; — en te dezer zake, op grond van de a. 401 en 311 St. en a. 11 der wet van den 29n Junij 1854, St. n°. 102, is veroordeeld tot eene correctionele gevangenzetting voor den tijd van 6 jaren, tot eene geldboete van ƒ 8.00 en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Gelijk uit het rapport is gebleken, is deze zaak reeds eenmaal aan het oordeel van den Raad onderworpen geweest, en wel dezelfde regtsquaestie is in deze zaak bij arr. van 19 Mei jl. reeds beslist, welke thans op nieuw aan uw oordeel wordt onderworpen.

„Het Hof was bij de vorige kennisneming over deze zaak geheel uit andere Raadsheeren zamengesteld, dan die thans hebben regt gesproken.

„Het gevolg daarvan is geweest, dat de gereq. thans van een der feiten is vrijgesproken, weswege hij vroeger was veroordeeld.

„Uit de memorie van den req. volgt genoegzaam, dat hij deze vrijspraak van zijne voorziening in cassatie heeft uitgezonderd, zoodat eene niet-ontvankelijk-verklaring in dat opzigt overbodig schijnt.

„Maar de juridieke beoordeeling der als bewezen aangenomen

feiten is thans weder geheel gelijk aan de vroegere uitspraak van het Hof, niettegenstaande 's Raads in deze reeds gegeven beslissing.

„De req. heeft dan ook in deze bij zijne memorie zich gedragen aan het betoog, bij vroegere memorie geleverd.

„Ik zal dit voorbeeld volgen, en den Raad niet ophouden met een herhaald vertoog omtrent de onjuistheid van 's Hofs juridieke stelling; en ik heb de eer dienaangaande te verwijzen naar mijne conclusie, op 28 April jl. in deze zaak uitgebragt, en sulks omdat het aangevallen arr. geene nieuwe gronden heeft bijgebragt en ik mijne meening door uw arr. mogt bevestigd zien.

„Ik heb dien ten gevolge de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het aangevallen arr., voor zoover de qualificatie en de toepassing der straf betreft, en dat de Raad, in zoover ten principale regt doende, den gereq. schuldig verklare aan diefstal met geweldpleging, welke sporen van kwetsing en kneuzing heeft nagelaten, en sulks na bevorens tot criminele straf en meer dan een jaar gevangenhouding te zijn veroordeeld; en naar aanleiding van de a. 382, al. 2, 385, 52, 36 *C. P.*, a. 11 der wet van 29 Junij 1854, *St.* n°. 102, hem veroordeele tot een confinement voor den tijd van 8 jaren en in de kosten van den proce-sse, invorderbaar bij lijfsdwang, met last dat extract van het arr. worde gedrukt en aangeplakt te 's-Gravenhage, Haarlem en Bloemendaal.„

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de memorie, door den req. ingediend, waarbij als *eenig middel* van cassatie wordt voorgedragen: schending van a. 382, 2e lid, en verkeerde toepassing van de a. 401 en 311 St., omdat in deze niet zijn gepleegd twee afzonderlijke misdrijven, maar één misdrijf, te weten diefstal met geweldoefening, dewijl de volvoering van eenen diefstal niet is beperkt tot het misdadig wegnemen van het gestolene, maar dat daartoe ook behoort de vlugt des misdadigers, en alzoo de handelingen om die vlugt

ten uitvoer te brengen, wanneer die vlugt en handelingen bij eene ontdekking op heeterdaad in een regtstreeksch verband staan met den gepleegden diefstal en daarmede één geheel uitmaken;

„Gehoord enz.;

„O., dat, hoezeer de gereq bij het aangevallen arr., op grond dat deszelfs schuld niet is bewezen, is vrijgesproken van eenen hem in de 1e plaats ten laste gelegden diefstal, begaan met geweldpleging, de voorziening in cassatie echter zonder eenig voorbehoud is gerigt tegen het in deze door het Pr.-Ger. in N.holl. gewezen arr.;

„O., dat de cassatie tegen eene vrijspraak, in gevolge a. 381 Sv., alleen kan vervolgd worden door den Proc.-G. bij den H.-R. in het belang der wet, — weshalve het gedaan beroep, voor zoo veel de vrijspraak betreft, niet is ontvankelijk;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk, voor zoo veel betreft de vrijspraak;

„O. alsnu, dat het Hof, ten aanzien van het in de tweede plaats aan den gereq. ten laste gelegde misdrijf, als wettig bewezen daadzaken heeft aangenomen: „dat de gereq., op den „daarbij omschreven dag en plaats, ten nadeele van den derden „getuige, argligtig heeft weggenomen en zich toegeëigend onge„veer een halve mud aardappelen; dat hij voorts op denzelfden „dag aan den zesden getuige, die hem, — toen hij, door den „vijfden getuige achtervolgd, de ontvreemde aardappelen in het „duin had uitgestort en zich met de vlugt trachtte te redden, — „ten verzoeke van dezen laatsten wilde aanhouden, moedwillig „twee belangrijke wonden aan de beide handen heeft toegebragt „met een mes of ander scherp werktuig, als ook een beet in „den middelsten vinger van de regterhand, door welk een en „ander het hem gelukt is, op dat oogenblik zijne aanhouding „te ontkomen; — zonder dat het gebleken is, dat die verwon„dingen eenigerlei ziekte of beletsel van te werken gedurende

„meer dan 20 dagen voor den verwonde hebben te weeg ge-„bragt;"

„O., dat het Hof heeft verklaard, dat deze daadzaken uitmaken enkelen diefstal en moedwillige verwonding, waaruit voor den verwonde geenerlei ziekte of beletsel van te werken van meer dan 20 dagen is ontstaan, en mitsdien, met toepassing van de a. 401 en 311 St., de gereqn. heeft veroordeeld, — welke uitspraak is gegrond op 's Hofs beschouwing: „dat gemelde „verwondingen niet kunnen geacht worden de geweldpleging „op te leveren, bij a. 382 St. bedoeld, omdat zij niet hebben „gestrekt tot volvoering van den diefstal, noch om het ontvreemde „voor zich te behouden, — maar door hem zijn geschied nadat „de diefstal was volbragt, hij zich van het ontvreemde had „ontdaan, en met geen ander doel dan om zich aan eene aan-„houding door een particulier persoon te onttrekken en zijne „vlugt te bevorderen;"

„O. te dezen aanzien, dat voor de misdaad van diefstal met behulp van geweldpleging (*à l'aide de violence*), aangewezen bij a. 382 St., niet wordt vereischt, dat de diefstal door geweldpleging zij voorafgegaan, maar slechts dat de geweldpleging hebbe plaats gevonden bij gelegenheid van de volvoering der misdaad;

„O., dat de volvoering van eenen diefstal niet is beperkt tot het misdadig wegnemen van het gestolene, maar dat daartoe ook behoort gebragt te worden de vlugt des misdadigers, en alzoo ook de handelingen om die vlugt ten uitvoer te brengen, wanneer die vlugt en daartoe betrekkelijke handelingen bij eene betrapping op heeterdaad in een regtstreeksch en niet afgescheiden verband staan met den gepleegden diefstal, onverschillig of de misdadiger daardoor verkregen voorwerpen medevoere, dan wel of hij zich daarvan reeds hebbe ontdaan;

„O., dat de geweldoefening, welke sporen van kwetsing heeft nagelaten en door den gereq. is gepleegd op zijne vlugt

bij de ontdekking van den in de 2e plaats vermelden diefstal op heeterdaad, regtstreeks staat in een onafscheidelijk verband met den gepleegden diefstal, waarmede zij een geheel uitmaakt;

»O. derhalve, dat het Hof, door a. 382 St. niet toe te passen, dit a. heeft geschonden, en bij gevolg de a. 401 en 311 van gemeld Wetb. verkeerd heeft toegepast, uit welken hoofde 's Hofs arr. behoort te worden vernietigd;

»Vernietigt het aangevallen arr.;

»En alsnu ten principale regt doende op de als bewezen aangenomen daadzaken, en daarbij acht slaande op de door het Hof mede als bewezen aangenomen omstandigheid, dat de gereq., bij arr. van het Hof van assises over de provinciën N.holl. en Utrecht, op den 29n Mei 1837, wegens diefstal tot 6 maanden gevangenis is veroordeeld, bij arr. van de Crimineele Regtb. in Holland, van den 12n Mei 1848, wegens diefstal met verzwarende omstandigheden en herhaling van misdaad, is veroordeeld tot geeseling, brandmerk met den strop om den hals aan de galg vastgemaakt, en 5jarig confinement, en bij vonnis van de Regtb. te Haarlem, van den 5n Mrt. 1846, wegens poging tot diefstal, na vroegere crimineele veroordeeling, is verwezen tot 5 jaren gevangenisstraf;

»Verklaart den gereq. schuldig aan diefstal, gepleegd met behulp van geweldoefening, welke sporen van kwetsing heeft nagelaten; en zulks na bevorens tot eene criminele straf en tot eene correctionele gevangenisstraf van langer dan een jaar te zijn veroordeeld;

»Gezien a. 382, 2e lid, St., en de a. 2 en 11 der wet van den 29n Junij 1854, St. no. 102, luidende enz.;

»Voorts gezien de a. 52 en 36 St. en a. 207 Sv.;

»Veroordeelt den gereq. in een confinement voor den tijd van 8 jaren en in de kosten van het regtsgeding, daaronder begrepen de kosten, aangewezen bij arr. van den H.-R. van den 19n Mei 1858, waarbij de zaak, met vernietiging van

eene vroegere uitspraak van het Pr.-Ger. in N.holl., gewezen in hooger beroep, is verwezen naar de openbare teregtzitting van gemeld Hof, alsmede in de kosten, in cassatie gevallen, invorderbaar bij lijfsdwang;

»Gelast de teruggave der stukken van overtuiging aan den regthebbende;

»En beveelt, dat dit arr. bij wege van uittreksel zal worden gedrukt en aangeplakt te 's Gravenhage, Haarlem en Bloemendaal.»

No. MCDLII. — Arrest van 28 Sept. 1858.

(Verordening omtrent de gebouwen enz. te Deventer, van 26 Mei 1856, a. 211 Sr.)

Is de aangevallen uitspraak in hooger beroep, waarbij de reqn., bij wanbetaling binnen twee maanden, tevens veroordeeld zijn tot gevangenzetting voor een dag, zonder dat het a., waarop deze veroordeeling rust, in het bevestigde vonnis is opgenomen, — *strijdig met a.* 211 *Sr.?* — JA.

J. v. E., jr., societeithouder, oud 64 jaren, en G. v. d. B., metselaar, oud 39 jaren, beiden wonende te Deventer, zijn reqn. van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te Deventer, van den 20n. Julij 1858, waarbij is bevestigd een vonnis van den Kntr. te Deventer, van den 8n Junij 1858, houdende schuldigverklaring van den eerste, als eigenaar, en den tweede, als ambachtsman, aan het weder opbouwen van een afgebroken gebouw, zonder voorafgaande voorschriften van burgemeester en wethouders, in de maand Mei 1858, en veroordeeling te dier zake, krachtens de a. 7, 15 en 16 der verordening omtrent de gebouwen enz. te Deventer, van den 26n Mei 1856, ieder in eene geldboete van *f* 3.00, ten voordeele der gemeente Deventer, bij wanbetaling binnen twee maanden na aanmaning voor ieder te vervangen door één dag gevangenzetting, alsmede solidair in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Evertsz, heeft de Adv.-G. Karsebboom, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie.

„Het *eerste middel* van cassatie, bij memorie uiteengezet, heet: schending van a. 1 der verordening omtrent gebouwen enz. te Deventer, dd. 26 Mei 1856, omdat niet bewezen is en in het vonnis ook niet is uitgemaakt, dat a. 1 der verordening is overtreden, hetwelk toch een vereischte is om strafbaar te kunnen zijn.

„Indien de req^n. waren gestraft ter zake van overtreding van *dat* artikel, ik zou *dit middel* kunnen begrijpen; thans, nu straf is opgelegd ter zake van a. 7, is het mij minder helder.

„A. 1 der verordening spreekt alleen van het *afbreken* van een gebouw, minder dan 2 el van de straat; maar van het *afbreken* waren de req^n. niet beschuldigd; van de toepassing van dat a. kon dus geen sprake zijn, en a. 1 kan dus ook niet zijn geschonden.

„Het *tweede middel* is: schending, of althans verkeerde toepassing van a. 7 dier verordening, uit drieërlei oogpunt.

„1°. Omdat het gebouw niet *vrijwillig* is *afgebroken*, maar tegen den wil en ten schade van den eigenaar is ingestort.

„Dit gedeelte van het *middel* was reeds een grond van verdediging bij den *judex facti*, en is door dezen voldoende wederlegd; a. 1 wil niet, dat nieuwe gebouwen zonder toezigt van het plaatselijk bestuur worden opgetrokken, in het belang van orde en regelmaat, ruimte en algemeene gezondheid, onverschillig of het gebouw in de plaats komt van een vroeger, dan wel op eene plaats, die vroeger niet was bebouwd; van daar de woorden: „het is verboden een afgebroken gebouw weder „op te bouwen, of nieuwe gebouwen daar te stellen„; of het gebouw is afgebroken door menschenhand of door andere oorzaken, kan niets ter zake doen.

„2°. Beweert de memorie: schending van dat a., omdat de

toren niet *geheel* was weggebroken, maar nog *stukken van den muur en de fondamenten* tijdens het herbouwen aanwezig waren.

„Ook dit beweren is eene letterzifterij, die de Raad niet zal aannemen. Waar de wetgever spreekt van opbouwen van een afgebroken gebouw, doet het niets ter zake, of het *gebouw* op de *oude*, dan wel op de *nieuwe fundamenten* wordt opgetrokken, en of een enkele steen van den ouden muur blijft staan; het is dan ook opmerkelijk, dat in deze, ten einde tot dit beweren te kunnen komen, eenige steenen van den ouden muur opzettelijk opeen schijnen te zijn gelaten, hoezeer later dit oude gedeelte ook door nieuw metselwerk is vervangen.

„De derde grond, waarop dit a. zou zijn geschonden, is van niet veel betere gehalte; het is omdat de zoogenaamde toren geen *gebouw* daarstelt, maar slechts de achtergevel van zijne woning uitmaakt; zoodat wel de a. 4 en 5, maar niet a. 7 der verordening konden zijn overtreden.

„De req^n^. verwarren hier den *muur* van den toren met den toren zelven; een toren blijft een gebouw, al verbindt men dien, door een vak in het metselwerk open te laten, met een vertrek in een nevenstaand huis; de toren is dan ook bewezen te staan achter de muren tusschen de Duim- en Vischpoorten.

„A. 4 spreekt slechts van afscheidingen of afsluitingen, door muur, schutting, heg, enz.

„A. 5 verbiedt slechts het overschrijden van de rigtingslijn; beide a. kunnen bij het feit, zoo als het te last is gelegd, niet in aanmerking komen.

„Ook het *tweede middel* is mitsdien van allen grond ontbloot, en ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping der voorziening en veroordeeling van de req^n^. hoofdelijk in de kosten.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O. ambtshalve, dat bij het bevestigde vonnis niet alleen geldboete is uitgesproken, maar de req^n^. tevens, bij wanbetaling

binnen twee maanden, zijn veroordeeld tot gevangenzetting voor één dag, zonder dat het a., waarop deze veroordeeling rust, in het bevestigde vonnis is opgenomen, en de aangevallen uitspraak mitsdien, als in strijd met a. 211 Sv., behoort te worden vernietigd;

„Vernietigt het vonnis van de Arr.-R. te Deventer, van den 20n Julij 1858, waarbij is bevestigd een vonnis van den Kntr. aldaar van den 8n Junij 1858;

„En gezien a. 106 R. O.;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Overijssel, om op het bestaande hooger beroep te worden beregt en afgedaan;

„De kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

N°. MCDLIII. — Arrest van 29 Sept. 1858.

(A. 242 Sv.)

Is in strafzaken de vader bevoegd ten behoeve van diens minderjarigen zoon een hooger beroep in te stellen? — NEEN. (*)

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Groningen is req. van cassatie tegen een arr. van hetzelve Hof, van den 21n Junij 1858, waarbij J. T. B., oud 13 jaren, zonder beroep, wonende te Vriescheloo, gemeente Bellingwolde, is verklaard ontvankelijk in het hooger beroep, ingesteld tegen een vonnis der Arr.-R. te Winschoten, van den 2n Apr. 1858, en waarbij, met bevestiging van dat vonnis, genoemde J. T. B. is schuldig verklaard aan eenvoudigen diefstal, en te dier zake, met toepassing van de a. 401, 67 en 69 St., veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van 6 maanden en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

(*) Vgl. het arr. v. 14 Apr. 1858, *Strafr.*, 1858, I, 217.

»Dit beroep is, zoo als door den req. reeds is aangemerkt, eenvoudig geschied, om na het arr. van den Raad in zake L., gewezen den 14n Apr. 1858, de eenheid der jurisprudentie omtrent de onderwerpelijke regtsvraag te bevorderen. Bij het beklaagde arr. zijn geene nieuwe gronden voor de verdedigde, doch door den Raad, naar mijn inzien, te regt verworpen stelling, dat de vader bevoegd zoude zijn namens zijn minderjarig kind hooger beroep aan te teekenen, aangevoerd, en ik kan dus volstaan met mij op dat arr. te beroepen.

»Ik wil echter den Raad nog wijzen op twee arrn., aangehaald bij den heer SCHOONEVELD, *Wetb. van Strafr.*, 2e uitg., op a. 367, aant. 81 en 89, betrekkelijk de bevoegdheid van een *minderjarige* en van eene *gehuwde vrouw*, om *persoonlijk* eene klagte wegens *laster* in te dienen. Bij deze arrn. toch is het onderscheid tusschen de verbindtenissen, uit het privaat en uit het publieke regt ontstaande, ook in dit opzigt erkend.

»Ik houd alzoo deze voorziening voor gegrond en a. 242 Sr. verkeerd toegepast, en heb mitsdien de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het arr. van het Pr.-Ger. van Groningen in deze zaak, op den 21n Junij 1858 gewezen, en dat de Raad, doende wat het Hof had behooren te doen, het beroep tegen het vonnis der Regtb. van Winschoten, op den 2n Apr. 1858 gewezen, zal verklaren niet ontvankelijk, met veroordeeling van den gereq. in de kosten, in cassatie gevallen.»

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gelet op het *middel* van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie, en bestaande in schending van a. 242 Sg., omdat *in casu* het hooger beroep zijnde ingesteld, niet door den beklaagde en veroordeelde, maar ten zijnen behoeve door zijnen vader, — dat hooger beroep onwettig is ingesteld, en hetzelve mitsdien ten onregte door het Hof is verklaard te zijn ontvankelijk;

„O., dat de gereq., bij vonnis van de Arr.-R. te Winschoten, van den 2n Apr. 1858, was schuldig verklaard aan eenvoudigen diefstal, en te dier zake was veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 6 maanden; en dat niet hij, maar M. J. K. T. B. ten behoeve van zijnen minderjarigen zoon (den gereq. in deze) zich tegen dat vonnis heeft voorzien in hooger beroep;

„O., dat de bij het beklaagde arr. uitgesproken ontvankelijkheid van dat hooger beroep berust op de beschouwing, dat bij a. 242 Sv. niet *uitsluitend aan den veroordeelde in persoon* de bevoegdheid tot het aanteekenen van voorziening in hooger beroep is toegekend; — dat minderjarige kinderen, naar de a. 354 en 356 B. W., zijn onder de magt hunner ouders, en dat, als uitvloeisel dier magt, de ouders moeten beschouwd worden als de natuurlijke en wettige beschermers hunner minderjarige kinderen, en zij dus, in die hoedanigheid, moeten geacht worden de bevoegdheid te hebben, om, ten behoeve van hun minderjarig kind, die regtsmiddelen aan te wenden, waardoor het van de uitgesproken straf zou kunnen worden ontheven; en dat het regt daartoe, voortvloeijende uit de door de wet erkende bijzondere verhouding der ouders tot hunne minderjarige kinderen en de hulpbehoevendheid van deze, eerst dan bij hen zou moeten geacht worden op te houden, wanneer (hetgeen het geval niet is) hun dit speciaal was ontzegd;

„O. echter, dat a. 242 Sv. geene bepaling bevat, waaruit is af te leiden, dat, behalve door de ambtenaren van het O. M. en door den veroordeelde zelven, in hooger beroep kan worden gekomen van vonnissen in strafzaken;

„O. voorts, dat de in het beklaagde arr. vermelde a. 354 en 356 B. W., houdende, „dat het kind tot aan zijne meerderjarigheid blijft onder de magt zijner ouders, en dat het „zonder toestemming van zijnen vader het ouderlijk huis gedurende zijne minderjarigheid niet mag verlaten," mede niets bevatten, waaruit kan worden opgemaakt, dat, terwijl, volgens het

Wetb. van Strafv., de minderjarige zonder bijstand van zijnen vader of voogd voor den regter *in strafzaken* kan verschijnen, de vader bij uitzondering de bevoegdheid zou hebben, om in plaats van zijn minderjarig kind, te diens behoeve (zoo als *in casu* heeft plaats gehad) hooger beroep aan te teekenen van een vonnis, door dien regter tegen hetzelve gewezen;

„O., dat derhalve bij het beklaagde arr. is geschonden a. 242 Sv., en mitsdien het aangevoerde *middel* van cassatie is gegrond;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, van den 21ⁿ Junij 1858, en krachtens a. 105 R. O., regt doende ten principale:

„Verklaart het ingestelde beroep niet ontvankelijk en veroordeelt den gereq. in de kosten, zoowel op dat beroep als in cassatie gevallen."

No. MCDLIV. — Arrest van 29 September 1858.

(A 361 St.)

Valt hij, die als getuige *eene valsche verklaring aflegt, ten einde zich zelven niet te beschuldigen, onder het bereik van a.* 361 *St?* — NIET BESLIST.

M. B., oud 32 jaren, van beroep sjouwer, geboren te Hasselt, wonende te Zwolle, thans daar gedetineerd, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Overijssel, van den 22ⁿ Junij 1858, waarbij hij, ter zake van valsch getuigenis in eene boetstraffelijke zaak, ten voordeele van de beklaagden, is veroordeeld tot eene tuchthuisstraf van 5 achtereenvolgende jaren en in de kosten van het regtsgeding, ten behoeve van den Staat, invorderbaar bij lijfsdwang.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PAPE, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Eene niet onbelangrijke regtsvraag is den steller dezer

memorie van cassatie voor de aandacht geweest: de vraag namelijk, of hij, die als *getuige* eene valsche verklaring aflegt, ten einde zich zelven niet te beschuldigen, valt onder de strafbepaling van a. 361 St.? Die vraag, bij een arr. van het Hof van cassatie bevestigend beantwoord, op grond dat de wet geen onderscheid maakt, en uit hoofde van de heiligheid van den afgelegden eed, heeft aan de bekende schrijvers van de *Théorie du Code Pénal*, aanleiding gegeven tot nader onderzoek. Vgl. CHAUVEAU, *Théorie*, T. II, § 3050, p. 292, éd. de Brux., door welken schrijver, even als door RAUTER en anderen, een tegenovergesteld gevoelen wordt verdedigd. Bedrieg ik mij echter niet, dan blijft de bewuste vraag bij de behandeling van deze voorziening in cassatie buiten aanmerking, omdat in de feitelijke beslissing van het beklaagde arr. niets wordt gevonden van datgene, hetwelk door den steller der memorie op den voorgrond wordt gesteld. Er wordt namelijk beweerd, dat de req. in *medepligtigheid* met *anderen slagen* zoude hebben toegebragt, en uit dien hoofde, ten einde zich zelven niet te beschuldigen, eene met de waarheid strijdige verklaring zoude hebben afgelegd. In de geheele zaak is echter geen schijn of schaduw van deze verdediging; volgens de vijfde overweging van het arr., heeft de req. steeds volgehouden de waarheid te hebben gezegd; hij heeft getracht, door zijne ontkentenis, de tegen hem aangevoerde bewijzen te ontzenuwen, en al hetgene in dit opzigt in de memorie van cassatie wordt op den voorgrond gesteld, kan derhalve, als in strijd met de feitelijke beslissing, niet in aanmerking worden genomen. Het onderzoek der vraag, met welk *doel* eene valsche verklaring is gegeven, behoort, uit den aard der zaak, aan den *judex facti*; en eene beslissing daaromtrent, *in strijd met* of *buiten* de *feitelijke* beslissing, kan alzoo in cassatie niet worden gegeven.

„Is nu deze opmerking juist, dan zal het, dunkt mij, niet moeijelijk zijn, de beide *middelen* van cassatie te wederleggen.

„In de *eerste plaats* wordt beweerd: schending van a. 427, j°. 442 Sz., op grond dat er regt is gedaan op eene op zich zelve staande verklaring, op getuigenis, bij redenering opgemaakt, en op verklaringen van getuigen *de auditu*. Ik houd deze grieve tegen het beklaagde arr. voor ongegrond. Na de opgaaf in de eerste overweging van de verklaring, zoo als die door den req. ter openbare teregtzitting van de Regtb. onder *eede* is afgelegd, worden, in den 2^{n}, 3^{n} en 4^{n} considerans, de verklaringen der overige getuigen *in haar geheel* vermeld; waarna in de 5^{e} overweging de bewering van den req. wordt medegedeeld, en in de 6^{e} overweging de *feiten* worden opgenomen, welke, door wettige bewijsmiddelen bewezen, in de 7^{e} overweging als *aanwijzingen* worden aangenomen, waaruit het bewijs wordt ontleend voor het bestaan der feiten, die door den req. *zijn ontkend*, en waaruit alzoo door den regter het bewijs van zijne valsche verklaring consequent in de achtste overweging van het arr. wordt afgeleid. Uit de drie laatste overwegingen van het arr. blijkt, dat door den regter *in casu* regt is gedaan op aanwijzingen, behoorlijk door getuigen gestaafd; dat geene *meening* van den getuige als *bewijs* is aangenomen, en dat niet de opgaven, door den mishandelde aan de verschillende getuigen gedaan, en welke moesten strekken om den toestand, waarin zij hem aantroffen, te verklaren, maar die toestand zelf, welke door de getuigen werd waargenomen, als aanwijzing van schuld is aangenomen.

„Ik geloof alzoo, dat het *eerste middel* van cassatie verworpen moet worden.

„Als *tweede middel* draagt de req. voor: schending van a. 438 Sz. *Dit middel* is in de memorie niet duidelijk geformuleerd. De redenering van den req. schijnt deze te zijn, dat de eenige grond van zijne veroordeeling zoude zijn de navolgende daadzaak: „dat hij req., zonder *medepligtig* te zijn aan het mis„drijf van gewelddadigheid, bij het bedrijven daarvan tegen-

„woordig is geweest, en daarna omtrent dat misdrijf valschelijk „ten voordeele der beklaagden heeft getuigd.„ Bij gelegenheid van *dit middel* nu beweert de req., dat hij, zelf *medepligtig* zijnde geweest, niet a's getuige moest gehoord zijn, zoodat het feit, dat hij *bloot toeschouwer* zoude zijn geweest, berust op de verklaring van een enkelen getuige, waardoor a. 433 Sv. is geschonden.

„Ik wil omtrent *dit middel* slechts *twee* opmerkingen aan den Raad voordragen: *vooreerst*, dat, voor zooveel er mede wordt bedoeld, dat regt zoude zijn gedaan op de afzonderlijke verklaring van één getuige, deze bewering onjuist is, daar 's regters overtuiging uit onderscheidene feiten, welke als aanwijzingen zijn aangenomen, is gevestigd. Maar *ten andere*, indien de req., zoo als het mij is voorgekomen, de bedoeling heeft gehad om aan te toonen, dat de feiten, welke door het Hof als *aanwijzingen* zijn gebezigd, niet in verband staan tot de *schuld* van den req., en dat deze alzoo daaruit verkeerd is afgeleid, zoo antwoord ik, dat deze bewering de innerlijke waarde van het bewijs betreft, en dat hieromtrent de *judex facti* alleen kan beslissen. Het arr. voldoet m. i. aan de vereischten der wet; het houdt in de *verklaring* van den req., welke van valschheid wordt beticht; de opgaaf der *bestanddeelen* van de verklaring, welke in strijd zijn met de waarheid, en de *bewijsmiddelen*, waaruit de regter deze overtuiging afleidt; de *beslissing*, dat deze verklaring met *boos opzet* en *ten voordeele* van de beklaagden is geschied; en ik ben mitsdien van oordeel, dat ook het *tweede middel* van cassatie is ongegrond.

„Ik heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen.„

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de *middelen* van cassatie, námens den req. voorgesteld bij memorie, en bestaande in:

„1°. Schending van a. 427, j°. a. 442 Sv., omdat zijne veroordeeling zou berusten op de verklaring van slechts één getuige, de bijzondere meening of gissing van een anderen, op zich zelven staande getuige, en de verklaringen van getuigen *de auditu* ;

„2°. Schending van a. 433 Sv., *eensdeels*, dewijl de feiten, bij het beklaagde arr. als gronden van het bewijs voor des req^{s}. schuld aangenomen, geput zijn uit afzonderlijke en op zich zelven staande verklaringen, en die feiten door hunnen zamenloop en verband onmogelijk kunnen strekken tot staving van den eenig mogelijken grond der veroordeeling, dat namelijk de req., zonder medepligtig te zijn aan het misdrijf, hierbij is tegenwoordig geweest en vervolgens hieromtrent valschelijk ten voordeele der beklaagden heeft getuigd; *anderdeels*, omdat deze grond van veroordeeling niet bestaan kan, dewijl de req. is geweest *medepligtig* aan het feit, nopens welks toedragt hij als getuige is opgeroepen;

„Gehoord enz.;

„O. met betrekking tot het *eerste middel*, dat, wel verre dat des req^{s}. veroordeeling zou berusten op verklaringen van getuigen *de auditu*, gissingen of meeningen, of de op zich zelve staande verklaring van slechts één getuige, integendeel voor het feit, dat namelijk de req., door, als getuige gehoord, te verklaren, dat de molenaarswagen, bij het arr. vermeld, niet bij het Buiten Gasthuis te Zwolle heeft stil gehouden, en dat G. v. D. W. niet is geslagen door de personen, op dien wagen gezeten, met boos opzet, ter kwader trouw, in strijd met de waarheid een valsch getuigenis heeft afgelegd, ten voordeele van de beklaagden, bij het bestreden arr. worden aangegeven: *vooreerst* de verklaring van één getuige, en *ten tweede* die van onderscheidene getuigen nopens het hooren van geschreeuw, het hierop ontwaren van den molenaarswagen, waarop de req. met de later beklaagde personen gezeten was, den toestand waarin de geslagene v. D. W. dien wagen

volgde, diens nasporingen naar de op den wagen gezeten personen, zijne aan deze toegevoegde woorden, en de gesprekken, door den req. zelven gevoerd;

„O., dat deze laatste verklaringen bij het beklaagde arr. als even zoo vele aanwijzingen zijn beschouwd, en dat derhalve is regt gesproken op een regtstreeksch getuigenis, in verband met een tal van aanwijzingen, en alzoo op bij de wet erkende bewijsmiddelen, waarvan de beoordeeling der kracht van bewijs aan de bescheidenheid des regters is overgelaten;

„O., dat dan ook het arr., met betrekking hiertoe, voldoende met redenen is omkleed, en dat derhalve het *eerste middel* van cassatie is ongegrond;

„O. ten opzigte van het *tweede middel*, dat, daargelaten de vraag, of op de verklaring, door een getuige valschelijk afgelegd, om zich zelven niet te beschuldigen, a. 361 St. niet mede is van toepassing, wanneer die verklaring tevens ten voor- of ten nadeele der beklaagden is geweest, en voor zoo ver *dit middel* niet bereids is ontzenuwd door de overwegingen betreffende het *eerste middel*, er ten processe niets blijkt van eene voor het eerst in cassatie beweerde, doch door niets gestaafde medepligtigheid van den req. aan het wanbedrijf, nopens hetwelk hij geroepen is geworden getuigenis der waarheid af te leggen, zoodat van die medepligtigheid bij het bestreden arr. geen sprake zijn kon, en mitsdien elke overweging of beslissing daaromtrent ten eenemale doelloos zou geweest zijn;

„O., dat *dit middel* derhalve zijnen feitelijken grondslag mist, en uit dien hoofde van zelf vervalt;

„Verwerpt de gedane voorziening in cassatie en veroordeelt den req. in de kosten.”

N°. MCDLV. — Arrest van 5 October. 1858.

(A. 401, j°. 391 Sv.)

Zijn, waar de wet geen uitzondering toelaat, tot het doen van geregtelijke exploiten enz. uitsluitend bevoegd de deurwaarders? — JA.

Moet alzoo de beteekening in casu, *door een rijks-veldwachter geschied, in strijd met het requisitoir van den Proc.-G., beschouwd worden als niet regtsgeldig en van onwaarde?* — JA.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Zwolle is req. van cassatie tegen een vonnis van dezelve Regtb., van den 24ⁿ Junij 1858, waarbij, met bevestiging in hooger beroep van een vonnis van het Ktng. te Zwolle, van den 6ⁿ Mei te voren, de gereq. J. K., tapper en arbeider te Rouveen, gemeente Staphorst, is ontslagen van alle regtsvervolging, ter zake hem bij dagvaarding ten laste gelegd, namelijk van op den 24ⁿ Mrt. 1858, des avonds tusschen 9 en 10 ure, de deur zijner tapperij niet gesloten te hebben gehad; — de kosten te dragen door den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., geconcludeerd tot vernietiging van het beklaagde vonnis, en dat de H.-R. ten principale zal regt spreken, met veroordeeling van den gereq. in de kosten, zoo in beide instantiën als in cassatie gevallen.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

»Gezien het bevelschrift van den Proc.-G. bij den H.-R., waarbij aan den *eersten deurwaarder, hiertoe geroepen*, is opgedragen, aan den gereq. van cassatie te beteekenen, dat de behandeling zijner zaak voor den H.-R. der Nederlanden was bepaald op den 21ⁿ Sept. 1858;

»O., dat die beteekening nogtans niet is gedaan door eenen *deurwaarder*, maar door eenen *rijks-veldwachter*, zich noemende *dienaar van de openbare magt*;

»O., dat bij het Wetb. van Strafv. het doen van geregtelijke exploiten, aanzeggingen, beteekeningen enz. is opgedragen aan *deurwaarders*, en dat alleen *bij uitzondering* anderen daartoe

bevoegd worden verklaard, zoo als dit o. a. geschiedt in de a. 60, 95, 105, 223, 224 en 246 Sr.;

„O., dat dus daar, waar die uitzondering niet met name wordt toegelaten, de algemeene regel van bevoegdheid steeds moet worden in acht genomen;

„O., dat nu in a. 401 Sr. niet alleen zoodanige uitzondering niet voorkomt, maar het doel en de strekking van dit a., vergeleken met a. 391, kennelijk zijn om de beteekening, waarvan in dat a. wordt gesproken, op te dragen aan eenen deurwaarder, die dan ook alleen in a. 391 wordt genoemd;

„O., dat mitsdien de beteekening is gedaan door eenen persoon, daartoe in deze niet bevoegd, en die beteekening alzoo niet als regtsgeldig kunnende worden beschouwd, moet worden gesteld buiten gevolg en verklaard te zijn van onwaarde;

„Verklaart de gedane beteekening van onwaarde; — de kosten te dragen door den Staat.”

N°. MCDLVI. — Arrest van 5 October 1858.

(A. 475, no. 7, St. · a. 381 Sg.)

Is het eene algemeen erkende eigenschap van alle honden, om in meerdere of mindere mate wild op te sporen of te vangen; en zou men, die eigenschap voor kwaadaardigheid aannemende, alle honden als kwaadaardige beesten, en hun losloopen als verboden moeten beschouwen? — JA.

Is derhalve, waar de kwaadaardigheid als niet aanwezig is aangemerkt, en de beklaagde alzoo vrijgesproken, voorziening in cassatie, anders dan in het belang der wet, ontvankelijk? — NEEN.

De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Hillegersberg, is req. van een vonnis van gezegd Ktng., van den 9ⁿ Julij 1858, waarbij de gereq. J. K., bouwman, geboren en wonende te Berkel, is vrijgesproken van het hem ten laste gelegde feit,

als zoude hij op den 19n Mrt. jl. zijne twee kwaadaardige honden hebben laten losloopen binnen de gemeente Bergschenhoek.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De ambtenaar van het O. M. bij het Ktng. te Hillegersberg is req. van cassatie van een vonnis, door den Kntr. aldaar op 9 Julij jl. tegen dezen gereq. gewezen, en tracht door deze voorziening in cassatie de vraag beslist te zien, of *jagthonden*, die zonder bijzijn van hun' meester wild vangen en schade doen aan het vee, dat daardoor schrikt en in de sloot raakt of andere ongelukken krijgt, onder *kwaadaardige* beesten, waarvan in a. 475, n°. 7, St. sprake is, kunnen gerekend worden. De afschaffing van a. 24 der wet van 6 Mrt. 1852, bij de wet van 13 Junij 1857, schijnt mij toe aanleiding tot dit beroep te hebben gegeven, en het doel daarvan is alzoo, om eene bepaling, bij de wet afgeschaft, weder regtens in te voeren.

„Ik geloof, dat hieromtrent geen vast beginsel zal aangenomen kunnen worden, en dat de vraag in ieder geval eene *quaestio facti* zal blijven.

„Het als overtreden aangegeven a. bevat toch twee elementen, waaromtrent telkens afzonderlijk door den *judex facti* beslist zal moeten worden: het moet *vooreerst* uit de omstandigheden blijken, dat de hond was *kwaadaardig;* en *ten andere*, dat de eigenaar hem heeft laten *losloopen* (*divaguer*) in den zin van ons wetsa. En ik zal wel niet behoeven te betoogen, dat het hier steeds zal zijn *jus in causa positum.*

„Wat nu het eerste element van het misdrijf aangaat, de *kwaadaardigheid* der honden, welke volgens den req. zouden hebben losgeloopen, zoo kan ik mij met 's regters redenering omtrent dit punt geheel vereenigen. Ik houd de uitlegging, door den Kntr. aan het wetsa. gegeven, voor juist en in overeenstemming met de jurisprudentie van den Raad. Men zie het

arr. van 22 Apr. 1845 (*Ned. Regtspr.*, XX, § 52, bl. 250; v. D. HONERT, *Strafr.*, XIII, n°. 819, bl. 272) en vergelijke SCHOONEVELD, *Wetb. van Strafr.*, 2°. uitg., op a. 475, n°. 7, aant. *a.*

„De Raad zal zich toch uit het rapport, in deze zaak uitgebragt, herinneren, dat volgens de feitelijke beslissing alleen consteert, dat twee honden, aan den gereq. toebehoorende, een haas hebben achtervolgd en doodgebeten, terwijl al het overige, in de memorie van cassatie aangevoerd, buiten het proces is.

„Op dit punt nu deel ik 's regters overtuiging, dat uit dit feit op zich zelf de *kwaadaardigheid* van den hond in den zin der strafwet niet kan worden afgeleid.

„Wat echter het andere element der overtreding van a. 475, n°. 7, S^t. betreft, namelijk het *laten losloopen* (*divaguer*) der honden, zoo vermeen ik, met het oog op het arr. van den Raad dd. 11 Oct. 1853 (v. D. HONERT, *Strafr.*, 1853, II, n°. 976, bl. 108), te moeten betwijfelen, of 's regters uitspraak in dit opzigt wel voldoende met redenen is omkleed; ik mis toch in het vonnis eene beslissing over de omstandigheid, dat de honden hebben *los geloopen*, en dat dit *losloopen* zoude zijn geweest het *onzwerven*, door de wet bedoeld.

„De verwijzing der zaak, op grond van schending der a. 206 en 211 Sv., zal alzoo het gevolg zijn van deze beschouwing, daar ik met den req. van oordeel ben, dat de *vrijspraak in casu* voor een *ontslag van regtsvervolging* moet gehouden worden.

„Zoo als reeds uit het bovenvermelde arr. voortvloeit, kan de *kwaadaardigheid* van het beest, hetwelk heeft losgeloopen, uit de daadzaken, welke door den *judex facti* als bewezen zijn aangenomen, worden afgeleid; de beslissing daaromtrent is alzoo eene *quaestio juris*, en de *vrijspraak* berust derhalve niet op het *niet bewezen* zijn der schuld van den beklaagde, maar

dáárop, dat het door hem gepleegde feit geene overtreding der strafwet oplevert. En daarenboven, zoodanige vrijspraak kan alleen het gevolg zijn van een voorafgaand onderzoek naar het ten laste gelegde feit, met al de daartoe betrekkelijke omstandigheden, alsmede van de qualificatie en de schuld van den beklaagde; *in casu* nu houdt 's regters uitspraak geene beslissing in omtrent één der bestanddeelen van het misdrijf, het *laten losloopen* der *honden* namelijk; en ook uit dien hoofde acht ik de tegenwoordige voorziening in cassatie ontvankelijk.

„Ik geloof, dat ik deze laatste stelling wel niet zal behoeven te staven; de jurisprudentie van den Raad is in dit opzigt gevestigd, en ik heb mitsdien de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het vonnis van den Kntr. te Hillegersberg, dd. 9 Julij 1858, tegen dezen gereq. gewezen, en tot verwijzing der zaak naar de Arr.-R. te Rotterdam, ten einde op de bestaande dagvaarding op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de *middelen* van cassatie, door den req. voorgesteld bij ingediende memorie: 1°. verkeerde toepassing van a. 210 Sg., omdat de gereq. had moeten zijn ontslagen van alle regtsvervolging; 2°. schending van a. 475, n°. 7, St., door de bewezene daadzaken niet te qualificeren: het laten losloopen van kwaadaardige beesten;

„O., dat de gereq. is gedagvaard geweest als beklaagd van op 19n Mrt. 1858, zijne twee kwaadaardige honden te hebben laten losloopen binnen de gemeente Bergschenhoek;

„O., dat bij het beklaagde vonnis *in facto* is uitgemaakt, „dat op den 19n Mrt. 1858, binnen de gemeente Bergschen„hoek, twee honden, toebehoorende aan den gedaagde (nu gereq.), „hebben achtervolgd een haas, die doodgebeten is door een „der honden"

„O., dat verder bij dat vonnis is overwogen, dat die bewezen daadzaken geenszins grond geven om de honden van den gereq. als kwaadaardig te beschouwen, vermits het eene algemeen erkende eigenschap van alle honden is, om in meerdere of mindere mate wild op te sporen en te vangen, en men, dit voor kwaadaardigheid aannemende, niet alleen deze, maar alle honden als kwaadaardige beesten zoude moeten beschouwen, zoodat het losloopen in het algemeen zou zijn verboden, en de regter alzoo niet overtuigd is geworden van de kwaadaardigheid van de honden van den gedaagde;

„O., dat hieruit te regt bij gezegd vonnis het gevolg is getrokken, dat het element der overtreding, de kwaadaardigheid, niet aanwezig zijnde, de gedaagde behoort te worden vrijgesproken;

„O., dat tegen zoodanige uitspraak, in gevolge a. 381 Sv., de cassatie alleen in het belang der wet door den Proc.-G. bij den H.-R. kan worden vervolgd, zonder den vrijgesprokene te benadeelen, en dat mitsdien het beroep is niet ontvankelijk;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijn beroep; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

No. MCDLVII. — Arrest van 12 October 1858.

(Reglement op het toezigt der wegen in de prov. Groningen, van 1854, *Prov. blad* no. 61; a. 211b. Sg.)

Is bij het aangevallen vonnis, door alleen op te nemen den tekst van a. 475, initio *en n*o. 5, *St.*, *houdende* de strafbepaling, *maar niet dien van het door de Regtbank in deze van toepassing geoordeelde a.* 47 *van het aangehaalde Provinciaal reglement*, *houdende* de verbodsbepaling, *en alzoo de omschrijving der gepleegde overtreding*, *a.* 211 *Sv. geschonden?* — JA (*).

J. J., weduwe W. D. N., schoenmakerse te Spijk, is reqe.

(*) De H.-R. heeft denzelfden dag in drie gelijksoortige zaken eensluidende arresten gewezen.

van cassatie tegen een vonnis van de Arr.-R. te Appingadam, van den 23n Julij 1858, waarbij, op de verwijzing, door den H.-R. der Nederlanden, bij arr. van den 29n Dec. 1857, de reqe. is schuldig verklaard aan het niet in schouwbaren staat hebben van een pandweg ten haren laste, en het niet voorzien in de gebreken, na gedane waarschuwing, en alzoo aan overtreding van a. 47 van het reglement op het toezigt der wegen in de provincie Groningen, in verband met a. 471, no. 5, St., en met verwerping van de vordering der reqe. tot schorsing van de onderwerpelijke regtsvervolging, — te dier zake met toepassing van de a, 471, no. 5, en 466 St. en van de a. 6 en 207 Sv., veroordeeld in eene geldboete van 50 centen, ten voordeele van de gemeente Bierum en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Voorduin en de pleidooi van den adv. der reqe., heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er zijn in deze zaak en de *drie* volgende, alle betrekking hebbende tot de toepassing van het reglement op het toezigt der wegen in de provincie Groningen, dd. 10 Julij 1854, *acht* gelijkluidende *middelen* van cassatie voorgesteld, terwijl bij pleidooi nog een *negende middel* voor al de zaken is voorgedragen, en daarenboven in de zaak van A. J. S. een *cassatie-middel* betrekkelijk het bewijs, wordt opgegeven. Ik had mij voorgenomen die *middelen* afzonderlijk te behandelen, en had daarbij zeer kort kunnen zijn omdat zoowel dit reglement als andere daarmede overeenkomende verordeningen reeds meermalen een onderwerp van uw onderzoek hebben uitgemaakt, en de beslissing omtrent eenige der voorgedragen *middelen* alzoo niet twijfelachtig is. Onder de voorgestelde *middelen* is er echter een hetwelk volgens de jurisprudentie van den Raad de vernietiging der vonnissen ten gevolge zal moeten hebben; ik bedoel het *vierde*. als hoedanig is voorgesteld: schending van a. 211, al. 2, Sv., op grond dat de tekst van het toegepaste a. 47 van het reglement

in de vonnissen niet is opgenomen. Zonder nu met den req. te onderzoeken, of a. 47 dan wel a. 32 *in casu* toepasselijk was, zoo is de aanmerking gegrond, dat alleen de *strafbepaling*, en niet de *verbodsbepaling* in de vonnissen voorkomt; en daar nu de Raad nog zeer onlangs bij het arr. in zake T. T. V., dd. 19 Jan. 1858 gewezen, op grond van het niet opnemen van ditzelfde a. 47 van het reglement, een vonnis vernietigd, en de zaak heeft verwezen, zoo heb ik gemeend mij van de behandeling der voorgestelde *middelen* voor ditmaal te mogen onthouden, en op grond van het *vierde middel* van cassatie tot vernietiging dezer regterlijke uitspraken te moeten concluderen, omdat eene nieuwe behandeling dezer zaken hiervan het gevolg zal zijn.

„Ik heb mitsdien de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het vonnis der Regtb. te Appingadam, in deze zaak gewezen, en verwijzing der zaak naar het Pr.-Ger. van Groningen, ten einde op het bestaande hooger beroep te worden beregt en afgedaan; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat onder andere *middelen* van cassatie bij memorie is aangevoerd: schending van a. 211, 2e lid, Sv., omdat de Regtb., toegepast hebbende a. 47 van het reglement op het toezigt der wegen in de provincie Groningen, vastgesteld door de Staten dier provincie den 10n Julij 1854, *Prov. blad* no. 61, den tekst van dat a. in het beklaagde vonnis niet heeft opgenomen, en evenmin dien van a. 32 van genoemd reglement, door het O. M. ingeroepen;

„O., dat werkelijk in het aangevallen vonnis alleen is opgenomen de tekst van a. 475, initio en no. 5, St., houdende de *strafbepaling*, maar geenszins die van het door de Regtb. in deze van toepassing geoordeeld a. 47 van genoemd reglement, houdende de *verbodsbepaling*, en alzoo de *omschrijving der gepleegde overtreding;*

„O., dat het voormelde *middel* van cassatie mitsdien gegrond is, en het beklaagde vonnis uit dien hoofde moetende vernietigd worden, een onderzoek omtrent de *overige middelen* niet te pas komt;

„Vernietigt het vonnis der Arr.-R. te Appingadam, van den 23n Julij 1858;

„Gezien a. 106 R. O.;

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Groningen, ten einde op de bestaande dagvaarding op nieuw te worden onderzocht en afgedaan; — de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCDLVIII. — Arrest van 13 October 1858.

(A. 405 St.)

Zijn in de hier gegevene feitelijke beslissing — het omkleeden van een stuk ranzige of garstige boter met een rand of dun bekleedsel van goede boter — de bestanddeelen aanwezig van het misdrijf, voorzien bij a. 405 St.? — Ja.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brab. is req. van cassatie tegen een arr. van dat Hof, van den 27n Julij 1858, waarbij, met adoptie der middelen en motieven van den eersten regter, is bevestigd het vonnis der Arr.-R. te Breda, van den 10n Junij bevorens, bij hetwelk de gereq. C. D., metselaar, en zijne huisvrouw M. J., van alle regtsvervolging zijn ontslagen, ter zake van het bedriegen van den kooper in de soort (den aard) eener waar of koopmanschap; — de kosten ten laste van den Staat.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer van IJsselsteyn, heeft de Adv.-G. Karseboom, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„*Twee middelen* van cassatie zijn bij memorie voorgedragen:

1e schending van a. 405 *C. P.*; 2°. geheel subsidiair, schending van a. 423 van dat Wetb.

„Met het *subsidiaire middel* kan ik mij niet vereenigen, en ik acht het van belang dit *middel* voorop te zetten, ter juistere beoordeeling der feiten.

„Wat toch is feitelijk aangenomen?

„Dat de gereqn. iemand bedrogen hebben, door te hebben verkocht een wegge oogenschijnlijk goede boter, tegen contante betaling, welke wegge bij onderzoek is gebleken te bestaan uit een' dunnen rand boter, van smaak, kleur en reuk als gewone goede boter, terwijl het binnenste gedeelte bevatte ransige boter, gemengd met omtrent ¹/₄ van het geheel aan keukenzout, zoodat het binnenste voor geen gebruik vatbaar was.

„Er is dus bedrog ten aanzien van de *soort* van boter, er is geleverd voor een groot deel *ransige* boter, boter die *voor geen gebruik vatbaar* was, in plaats van *goede bruikbare* boter; maar dit valt niet in a. 423 *C. P.*; dit vordert bedrog sur la *nature* des marchandises, d. i., in den *aard*, niet in de *soort* (zoo als de officiële vertaling onjuist overbrengt) der waren; er moet iets *anders* geleverd zijn, dan men den schijn aannam te verkoopen; bedrog in de *hoedanigheid*, in de *minder goede soort* van het verkochte, moet in deze buiten aanmerking blijven.

„Het arr. van 30 Aug. 1842 (v. D. HONERT, *Strafr.*, VIII, 179; *Ned. Regtspr.*, XI, 248) besliste een ander geval; daar was feitelijk gebleken, dat eene hoeveelheid *boter* met 6¼ ons *water* was opgevuld; en de Raad heeft het a. toepasselijk geacht, op grond dat *water* voor *boter* was verkocht; en *in casu* is niets anders dan *boter* verkocht, zij het dan ook van zoodanige slechte soort, dat ze onbruikbaar was.

„De req. vermeent, dat er *zout* in plaats van *boter* is geleverd, doch ik deel de meening van het bij het aangevallen arr. bevestigde vonnis, dat de meerdere hoeveelheid zout, dan gewoonlijk

in goede boter aanwezig is, DEN AARD van het verkochte niet kan veranderen, in den zin van a. 423 *C. P.*

„De vraag is dus alleen nog: valt het feit in a. 405 *C. P.?* Heeft het arr. dit a. door de niet-toepassing geschonden?

„*Bedrog* is feitelijk uitgemaakt: de kooper is, volgens het arr., *bedrogen door de gereq*"; deze hebben zich dus bedriegelijk meester gemaakt van een deel van eens anders bezittingen, van den koopschat, welke niet betaald is geworden dan in de verwachting, in de hoop op een goeden uitslag van zaken, op den inkoop van goede boter, in stede waarvan slechte, onbruikbare, is geleverd; de koopers zijn dus in die hoop, in die verwachting, teleurgesteld; die gebeurtenis is gebleken hersenschimmig te zijn; de gereq^{n}. hebben zich alzoo bedriegelijk meester gemaakt van een deel der bezittingen des koopers, hetwelk hun is afgegeven.

„De vraag blijft slechts over: Is die uitkomst verkregen door het bezigen van *bedriegelijke middelen*, om dien uitslag van zaken, die hersenschimmige gebeurtenis te doen gelooven, te doen ingang vinden?

„Want voorzeker, indien dit alles geschied was alleen op de *verzekering* dat de boter goed was, er zou aan geene opligting te denken zijn, *in den zin der wet.*

„Maar het komt mij voor, dat die uitkomst alleen is verkregen door de bedriegelijke handelingen (*manoeuvres frauduleuses*) van de gereq^{n}.

„Deze *manus opera* hebben *in casu* bestaan in de *arglistige omhulling* van het onbruikbare met eene dunne bedekking van leverbare boter; het gezigt, de reuk, de smaak, moesten daardoor worden misleid; en die *handeling* van de beklaagden, welke blijkbaar alleen heeft plaats gegrepen, ten einde den kooper te bedriegen, gevoegd bij hun voorgeven, dat de boter ten hunnen huize was vervaardigd, levert een zamenweefsel van bedrog op, waardoor de koopers moesten worden misleid, en ten gevolge waarvan zij hun geld zijn kwijtgeraakt, hetwelk

zij *zonder die middelen* en *bekend* met hetgeen inderdaad te koop werd aangeboden, niet zouden hebben afgegeven.

„Men zie ook de arr^{n}. van dezen Raad van 16 Sept. en 10 Nov. 1857 (*Ned. Regtspr.*, LVI, 303, en LVII, 117).

„Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het aangevallen arr. en het daarbij bevestigde vonnis, en dat de Raad de bewezene daadzaken qualificeere als bedriegelijke opligting, door, met gebruikmaking van bedriegelijke middelen, om de hoop te verwekken ten aanzien van eenigen uitslag van zaken, van eenige hersenschimmige gebeurtenis, zich gelden te hebben doen afgeven en zich langs die wegen bedriegelijk te hebben meester gemaakt van een deel van eens anders bezittingen; en naar aanleiding van de a. 405, 52, 55 S^{t}., 1, 2 en 3 der wet van 28 Junij 1851, *St.* n°. 68, de gereq^{n}. ieder veroordeele tot eene eenzame opsluiting voor den tijd van zes maanden, tot eene geldboete van *f* 12.50 en in de kosten, die in cassatie daaronder begrepen, even als de boete, ten behoeve van den Staat, invorderbaar bij lijfsdwang, en op ieder voor het geheel te verhalen.„

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de *middelen* van cassatie, door den req. voorgesteld bij ingediende memorie: 1°. Schending van a. 405 *C. P.*, door hetzelve op de als bewezen aangenomen daadzaken niet toe te passen; 2°. geheel subsidiair, schending van a. 428 van datzelfde Wetb., door, zoo de bewezen verklaarde daadzaken niet vielen in de termen van a. 405 voornoemd, dan daarop gezegd a. 428 niet toe te passen;

„O. omtrent het *eerste middel*, dat bij het in hooger beroep, met adoptie der motieven, bevestigde vonnis als bewezen is aangenomen: „dat de beide req^{n}. zich, op den 9^{n} Febr. 1858, „hebben bevonden op de gewone wekelijksche botermarkt te „Breda, met onderscheidene zoogenaamde weggen of stukken „boter, voor de gegadigden ter verkoop uitgestald; dat zij

„voorts een dier stukken, wegende 3 ℔ en 3 ons Nederlandsch,
„tegen den toenmaligen marktprijs van *f* 1,06 per pond hebben
„verkocht aan de getuige J. v. D. P., en dat deze aldus ver-
„kochte boter, door den 1ⁿ gereq. ten huize van den getuige
„D. bezorgd, later is gebleken grootendeels onbruikbaar te zijn,
„daar men heeft bevonden, dat het binnenste of de kern van
„het stuk bestond uit ransige boter, welke eene onaangename
„lucht van zich gaf, en voor ongeveer ¼ van het gewigt met
„keukenzout was vermengd, terwijl rond die kern was aange-
„bragt een rand of dun bekleedsel van goede boter, hoogstens
„3 à 4 pCt. zout bevattende; dat deze laatste omstandigheid
„ongetwijfeld aanduidt, dat er ten deze bedrog is gepleegd, en
„dat dit bedrog aan de beklaagden moet worden geïmputeerd,
„vooreerst, daar zij niet hebben bewezen gedachte boter van
„een ander te hebben gekocht of overgenomen, en tijdens den
„verkoop hebben te kennen gegeven, dat die boter ten hunnen
„huize was gemaakt;"

„O., dat in bovenstaande feitelijke beslissing alle bestand-deelen aanwezig zijn van het misdrijf, voorzien bij a. 405 Sᵗ., daar toch in het omkleeden, met een rand of dun bekleedsel van goede boter, van een stuk ransige of garstige boter, zijn de bedriegelijke handelingen (*manoeuvres frauduleuses*), welke die wegge boter voor goede boter deed houden, en de hoop deed verwekken ten aanzien van eenigen uitslag van zaken, namelijk het koopen van goede boter, welke aan de gereqⁿ. betaald zijnde, hierdoor gelden aan hen zijn ter hand gesteld, langs welken weg zij zich bedriegelijk van eens anders bezittingen hebben meester gemaakt;

„O. alzoo, dat dit *eerste middel* is gegrond;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in N.brabant, van den 27ⁿ Julij jl.; voorts regt doende op het hooger beroep:

„Doet mede te niet het vonnis der Arr.-R. te Breda, van den 10ⁿ Junij bevorens, waarvan hooger beroep;

„En alsnu ten principale regt doende op de als bewezen aangenomen daadzaken:

„Verklaart, dat die daarstellen het wanbedrijf van opligting, door zich, door het aanwenden van bedriegelijke middelen, om de hoop te verwekken op eenigen uitslag van zaken, gelden te hebben doen ter hand stellen, en zich langs dien weg van een gedeelte van eens anders bezittingen te hebben meester gemaakt; en verklaart de beide gereqn. in deze, C. D. en M. J., schuldig aan dat wanbedrijf en mitsdien aan overtreding van a. 405 St.;

„Gezien a. 405 voornoemd, luidende enz.;

„Mede gezien a. 2 der wet van den 28n Junij 1851, *St.* no. 68, luidende enz.;

„En de a. 52 en 55 St. en 207 Sz.;

„Veroordeelt de beide schuldig verklaarden voornoemd ieder tot eene gevangenisstraf voor den tijd van 6 maanden, in eenzame opsluiting te ondergaan, en in eene geldboete van *f* 25.00, mitsgaders in de kosten, die in cassatie er onder begrepen; boete en kosten solidair."

No. MCDLIX. — Arrest van 19 October 1858.

(A. 445 en 188, § 1, jo. 427 Sg.)

Zijn de aangehaalde a. geschonden, door, met overname der overwegingen des eersten regters, diens vonnis te bevestigen, niettegenstaande daarbij als verklaring van een bevoegden getuige is aangenomen die van den zwager des beklaagden, die zonder eedsaflegging was gehoord? — Ja.

J. B., oud 34 jaren, opperman te 's Gravenhage, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van den 20n Aug. 1858, waarbij is bevestigd een vonnis der Arr.-R. te 's Gravenhage, van den 28n Junij 1858, houdende schuldig-

verklaring aan eenvoudigen diefstal, en veroordeeling te dier zake tot eene gevangenisstraf van 13 maanden en in de kosten.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer EVERTSZ, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het Hof in Z.holl. heeft bij het aangevallen arr. verklaard, dat de appellant, thans req., niet was bezwaard, noch bij de schuldigverklaring, noch door de straf.

„Het Hof heeft zich dien ten gevolge vereenigd met, en overgenomen de overwegingen van den eersten regter.

„Het arr. had ook reeds overwogen, dat ter teregtzitting der Regtb. een feit was gebleken door de beëedigde verklaringen van *twee getuigen*; en dat *uit het getuigenverhoor* nog andere feiten waren gebleken.

„En het vonnis van den eersten regter had ook beslist, dat uit *de verklaringen der getuigen*, in verband beschouwd, en de gedeeltelijke bekentenis van den beklaagde, het hem te last gelegde wettig en overtuigend was bewezen.

„Maar nu blijkt uit het proces-verbaal der teregtzitting van den eersten regter, dat van de *drie* gehoorde personen, *een*, en wel de *tweede getuige*, als zwager van den beklaagde, *zonder eedsaflegging* is gehoord.

„Het Hof, door te beslissen, dat de req. niet was bezwaard bij de schuldigverklaring, en door over te nemen de overwegingen van den eersten regter, heeft alzoo geschonden a. 445 Sv., omdat eene *onbeëedigde* verklaring onder de bewijsmiddelen is opgenomen, en het aangevoerde *middel* is alzoo gegrond.

„Ik heb, op grond daarvan, de eer te concluderen, namens den heer Proc.-G., tot vernietiging van het aangevallen arr., en verwijzing der zaak naar een aangrenzend Geregtshof, om op het bestaande appel op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten te voegen bij die der einduitspraak."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *middel* van cassatie, namens den req. door zijnen raadsman ter teregtzitting voorgesteld: schending van a. 445, in verband met a. 427 Sv., doordien het Hof niet heeft vernietigd, maar, met overneming der motieven, bevestigd het vonnis der Arr.-R. te 's Gravenhage, waarbij eene onbeëedigde verklaring als bewijs is aangenomen, zonder eenig voorbehoud, als of het eene beëedigde verklaring ware geweest;

„Gehoord enz.;

„O., dat de vernietiging van het aangeklaagde arr. wordt gevraagd, op grond dat daarbij, in strijd met a. 445, jº. a. 427 Sv., eene onbeëedigde verklaring als bewijs zonder eenig voorbehoud zou zijn aangenomen;

„O., dat inderdaad het Hof, na te hebben overwogen, dat de zaak in hooger beroep geene verandering heeft ondergaan, zich vereenigende met en overnemende de overwegingen des eersten regters, diens vonnis heeft bevestigd, niettegenstaande daarbij als verklaring van eenen bevoegden getuige is aangenomen die van een zwager van den beklaagde, die zonder eedsaflegging was gehoord;

„O., dat deze beslissing is in strijd met de a. 445 en 188, § 1, Sv., krachtens welke die verklaring alleen als toelichting mogt worden aangemerkt, en mitsdien de aangehaalde a., in verband met a. 427, door het Hof zijn geschonden;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van den 20n Aug. 1858;

„En krachtens a. 106 R. O.:

„Verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in N.holl., ten einde op het bestaande hooger beroep te worden beregt en afgedaan;

„De kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

N°. MCDLX. — Arrest van 26 October 1858.

(A. 206, 211, 427, 428, 442, 443 Sr.)

Kon er in casu, *nadat de feiten, bij de dagvaarding te laste gelegd, waren onderzocht en beslist, als te betreffen het helen van goederen, voortkomende van één doorloopenden diefstal, wel sprake zijn van een afzonderlijk onderzoek en beslissing nopens het helen der uit den winkel en der uit den hondenwagen ontvreemde goederen?* — Neen.

*Is het bewijs voor de bewustheid der req*e*. van de misdadige herkomst der door haar gekochte goederen, door den regter te regt geput uit aanwijzingen, als zoodanig beschouwd hebbende den prijs waarvoor en de wijze waarop de gestolen voorwerpen zijn gekocht, alsmede de* ontkentenis *der req*e*. van wettig gebleken feiten en omstandigheden*, in verband met die feiten en omstandigheden? — Ja.

J. W., huisvrouw van J. D. P., oud 35 jaren, geboren te Grootebroek, wonende te Lutjebroek, van beroep winkelierster, is reqe. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van den 10n Aug. 1858, waarbij zij, in hooger beroep van een vonnis der Arr.-R. te Hoorn, van den 18n Junij 1858, ter zake van medepligtigheid aan enkelen diefstal, door het des bewust helen en verbergen van een gedeelte van het gestolene, is veroordeeld tot eene eenzame opsluiting voor den tijd van 6 maanden, en de kosten van het geding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Pape, heeft de Adv.-G. Karseboom, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het *eerste middel* van cassatie, in deze voorgedragen, is: schending der a. 206 en 211, in verband met de a. 227 en 247 Sr., omdat het Hof heeft verzuimd, naar aanleiding der dagvaarding te onderzoeken, van welke der twee ontvreemdingen, in de dagvaarding vermeld, de goederen, die door de reqe. zouden zijn geheeld, afkomstig waren; — hetgeen echter noodzakelijk was, omdat het Hof (in de 3e overweging van het arr.) slechts ten aanzien van *ééne* dier ontvreemdingen aanneemt, dat zij het wanbedrijf van enkelen diefstal oplevert.

„Bij eene naauwkeurige lezing van het aangevallen arr. zou ik meenen, dat daaruit blijkt, dat het Hof wel degelijk heeft onderzocht, van welke ontvreemding het geheelde afkomstig was.

„Het overweegt toch, dat er laarzen, schoenen en muilen zijn vermist, *deels uit een hondenwagen, deels uit den winkel;* dat *het vermiste meerendeels* bij de req^{e}. is teruggevonden, en bij haar door den dader is te gelde gemaakt; het arr. doet daarop de overwegingen volgen, waaruit van de kwade trouw der opkoopster, van het koopen der *gestolen* goederen met de bewustheid dat zij door misdrijf waren verkregen, is gebleken; en verklaart eindelijk de feiten, die te last zijn gelegd, en de schuld der req^{e}. *daaraan*, wettig en overtuigend bewezen, zonder eenige uitzondering, en qualificeert die: medepligtigheid aan enkelen diefstal, door het des bewust helen en verbergen van een gedeelte van het gestolene.

„Aan de req^{e}. was ook slechts bij dagvaarding te last gelegd, eene *groote hoeveelheid* ontvreemde schoenen, pantoffels en muilen te hebben geheeld; terwijl gebleken is, dat er nog meer was ontvreemd, dan bij de req^{e}. was bevonden.

„Eene vrijspraak ten aanzien van een enkelen schoen of pantoffel had het arr. bij zoodanige te lastlegging niet te geven. Men zie o. a. het arr. van 28 Apr. jl. (*Ned. Regtspr.*, LIX, 79; v. D. HONERT, *Strafr.*, 1858, I, 255); en uit het voorgaande blijkt, dat het Hof de heling heeft aangenomen, zoowel ten aanzien van *goederen uit den wagen* als *uit den winkel* ontvreemd.

„Het Hof heeft ook hier den doorgaanden diefstal, ofschoon op onderscheidene plaatsen gepleegd, als een *actus continuus* beschouwd.

„Maar, zegt de geëerde pleiter, het Hof neemt slechts ten aanzien van het *uit den winkel* ontvreemde aan, dat dit enkelen diefstal oplevert, en het arr. beslist dus niets ten aanzien van het ontvreemde uit den wagen.

„Dit beweren berust op 's Hofs overweging: „dat deze arg-„listige wegname, ALTHANS *die, welke uit den winkel heeft* „*plaats gehad*, het wanbedrijf van enkelen diefstal daarstelt."

„Het zou dus eigenlijk betreffen een verzuim in de qualificatie. Maar na het voormelde, valt daaraan niet te denken.

„Bovendien, het woordje ALTHANS heeft in deze kennelijk niet die *uitsluitende* kracht, welke de geëerde pleiter daarin schijnt te vinden.

„Het kan niet wel anders beteekenen dan: *bijzonder*, *stellig*, *buiten twijfel;* de regter zegt, dat *deze*, d. i. de boven omschrevene, uit winkel en wagen gepleegde *wegname* moet worden gequalificeerd te zijn enkele diefstal, en *bijzonderlijk* en *buiten, allen twijfel* die uit den winkel, en de reden van de uitdrukking ALTHANS schijnt dáárin te zijn gelegen, dat men ten aanzien van de ontvreemding uit den wagen welligt nog zou kunnen *betwijfelen*, óf zij ook een gequalificeerden diefstal, diefstal op den openbaren weg, zou kunnen opleveren; doch *uitgezonderd* van de qualificatie is zij niet door het woordje ALTHANS.

„Het *eerste middel* acht ik alzoo ongegrond.

„Het *tweede middel* wordt genaamd: schending der a. 427 en 428, in verband met de a. 442 en 443 Sv., omdat het Hof o. a., het zij als direct, het zij als indirect bewijs van de schuld der req^e. aan het haar bij dagvaarding ten laste gelegde heeft aangenomen *hare ontkentenis* van wettig gebleken daadzaken en omstandigheden, hoedanige *ontkentenis*, *afgescheiden van de ontkende daadzaken en omstandigheden zelven*, door de wet noch als regtstreeksch bewijsmiddel, noch als bewijsmiddel van aanwijzingen wordt erkend.

„Wat is hiervan?

„Het Hof had het bewustzijn van de misdadige herkomst bij den koop te motiveren, hetgeen zelden door regtstreeksche bewijsmiddelen, maar meestal door aanwijzingen kan geschieden.

„Het arr. had aan te toonen, dat de req^e. dit *wist*, en het doet dit door te overwegen: „dat deze ontkentenis van wettig „geblekene daadzaken en omstandigheden de kwade trouw der „appellante aantoont.„ Maar het is niet op die ontkentenis alleen, dat het Hof die wetenschap als bewezen aanneemt, *afgescheiden*, zoo als het *middel* beweert, *van de ontkende daadzaken en omstandigheden zelven;* want het arr. vervolgt: „en „dit *in verband met die daadzaken en omstandigheden zelven* „en het koopen der gestolene voorwerpen *voor den prijs* en „*op de wijze*, als door haar blijkt te zijn geschied, het vol„ledig bewijs oplevert, dat de appellante de bedoelde goederen „heeft gekocht, met de bewustheid dat zij door misdrijf waren „verkregen.„

„Uit de onderscheidene omstandigheden alzoo, en daaronder uit de houding der beklaagde zelve, uit hare blijkbaar valsche en logenachtige opgaven, is het bewijs geput, in verband met hetgeen door getuigen was verklaard.

„De ontkentenis van de req^e. is den regter gebleken uit zijne eigene bevinding ter teregtzitting, uit de opgaven der beklaagde zelve, en het is niet verboden dit in verband te brengen met door getuigen wettig geblekene feiten en daaruit aanwijzingen te ontleenen, wier kracht aan de beoordeeling van den *judex facti* is overgelaten.

„De hier opgeworpen vraag is dan ook reeds meermalen in gelijken zin door dezen Raad beslist. Ik verwijs daartoe naar de arr^n. van 20 Dec. 1853 (*Ned. Regtspr.*, XLVI, 234; V. D. HONERT, *Strafr.*, 1853, II, 167) en van 25 Nov. 1856 (*Ned. Regtspr.*, LIV, 152; V. D. HONERT, *Strafr.*, 1856, II, 116). Men vergelijke ook de arr^n. van 16 Oct. 1849 (*Ned. Regtspr.* XXXIV, 82; V. D. HONERT, *Strafr.*, 1849, II, 166), en van 14 Apr. 1858 (*Ned. Regtspr.*, LIX, 301; V. D. HONERT, *Strafr.*, 1858, I, 221).

„Ook *dit middel* acht ik alzoo ongegrond, en ik heb mits-

dien de eer, namens den heer Proc.-G. te concluderen tot verwerping der voorziening en veroordeeling van de req^e. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"Gelet op de *middelen* van cassatie, namens de req^e. voorgesteld bij monde van haren advocaat, en bestaande in: 1°. schending der a. 206 en 211, in verband met de a. 227 en 247 Ss., omdat het Hof heeft verzuimd, naar aanleiding der dagvaarding te onderzoeken, *van welke der twee* ontvreemdingen, in de dagvaarding vermeld, de goederen, die door de req^e. zouden zijn geheeld, afkomstig waren, hetgeen echter noodzakelijk was, omdat het Hof (in de 3e overweging van het arr.) slechts ten aanzien van *ééne* dier ontvreemdingen aanneemt, dat zij het wanbedrijf van enkelen diefstal oplevert; 2°. schending der a. 427 en 428, in verband met de a. 442 en 443 Ss., omdat het Hof o. a., het zij als direct, het zij als indirect bewijs van de schuld der req^e. aan het haar bij dagvaarding ten laste gelegde, heeft aangenomen *hare ontkentenis* van wettig gebleken daadzaken en omstandigheden, hoedanige ontkentenis, afgescheiden van de ontkende daadzaken en omstandigheden zelven, door de wet noch als regtstreeksch bewijsmiddel, noch als bewijsmiddel van aanwijzingen wordt erkend;

"Gehoord enz.;

"O., wat betreft het *eerste middel* van cassatie, dat der req^e. bij oorspronkelijke acte van dagvaarding is ten laste gelegd: des bewust en arglistig te hebben opgekocht en in haren winkel geheeld eene groote hoeveelheid schoenen, muilen en petten, en daaronder zekere bepaaldelijk aangeduide paren schoenen, laarzen en muilen, toebehoorende aan M. K. en aan dezen arglistig ontvreemd, deels uit zijnen winkel, deels uit eenen wagen, waarmede zijne dochter ventte;

"O. nu, dat bij het beklaagde arr. is overwogen, *vooreerst*, dat inderdaad eene aanmerkelijke *hoeveelheid* schoenen,

laarzen en muilen uit den winkel en van den hondenwagen van genoemden K. zijn vermist, en dat deze voor het meerendeel zijn teruggevonden in den winkel der req^e., die ze van den dader van den diefstal heeft gekocht; *ten andere*, dat de req^e. die goederen heeft gekocht, met de bewustheid, dat zij door misdrijf waren verkregen, en dat, naar aanleiding dier overwegingen, is beslist, dat de feiten, der req^e. bij de oorspronkelijke dagvaarding ten laste gelegd, en hare schuld daaraan, wettig en overtuigend zijn bewezen;

„O., dat derhalve de feiten, bij de dagvaarding ten laste gelegd, door den regter, en dit te regt, zijn onderzocht, en beslist als betreffende het helen van goederen, voortkomende van één doorloopenden diefstal, zoodat er van een afzonderlijk onderzoek en beslissing nopens het helen der uit den winkel en der uit den hondenwagen ontvreemde goederen geen sprake kan zijn;

„O., dat door de req^e., wel is waar, het tegenovergestelde beweerd wordt, naar aanleiding der 3e overweging van het bestreden arr. nopens de qualificatie van den gepleegden diefstal, maar dat uit die overweging, zoowel afgescheiden *van* als in verband *met* 's regters beslissing, met geene mogelijkheid een ander gevolg kan worden getrokken, dan dat de regter, die den diefstal enkelen diefstal qualificeert, DEZE ZIJNE QUALIFICATIE, voor zoover de voorwerpen uit den winkel werden ontvreemd, als boven alle tegenspraak verheven acht, maar als voor eene welligt andere beschouwing vatbaar met betrekking tot het gestolene uit den hondenwagen;

„O., dat derhalve het *eerste middel* van cassatie is ongegrond;

„O., met betrekking tot het *tweede middel*, dat het bewijs voor de bewustheid der req^e. van de misdadige herkomst der door haar gekochte goederen, door den regter is geput uit aanwijzingen, als hoedanige door hem zijn beschouwd de prijs waarvoor en de wijze waarop de gestolen voorwerpen zijn ge-

kocht, alsmede de *ontkentenis* der reqe. van wettig gebleken feiten en omstandigheden, *in verband*, gelijk het arr. met even zooveel woorden zegt, *met die* feiten en omstandigheden zelven;

„O., dat derhalve de ontkentenis der reqe. alléén niet is aangenomen als een op zich zelf staand, het zij regtstreeksch, het zij zijdelingsch bewijsmiddel, en mitsdien, bij het ontbreken van den feitelijken grondslag van het aangevoerde *middel* van cassatie, aan eene schending der daarbij aangehaalde wetsbepalingen niet kan worden gedacht;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt de reqe. in de kosten, in cassatie gevallen."

N°. MCDLXI. — Arrest van 26 October 1858.

(A. 202 *b* en *c.*, js. a. 227, 253 Sg.; a. 3 en 7 van het Kon. besluit van 31 Jan. 1824, St. n°. 19, in verband met a. 1 der wet van 6 Mrt. 1818, St. n°. 12.)

Zijn de aangehaalde a. geschonden, wanneer volgens het proces-verbaal der teregtzitting, de voorzitter der regtbank onmiddellijk na het requisitoir van het O. M. het onderzoek der zaak gesloten heeft verklaard, en alzoo niet blijkt, dat de beklaagde gelegenheid heeft gehad om hierop te antwoorden en het laatst te kunnen spreken? — JA.

Zijn de a. 3 *en* 7 *van het Kon. besluit van* 31 *Jan.* 1824, *St. n°.* 19, *in verband met a.* 1 *der wet van* 6 *Maart* 1818, *St. no.* 12, *geschonden, door te beslissen: dat niet het oprigten van fabrijken enz., bij dat besluit opgenoemd, zonder de vereischte vergunning, een misdrijf oplevert, maar alleen de overtreding van het verbod tot voortzetting der fabriek?* — NIET BESLIST.

De O. v. J. bij de Arr.-R. te Zierikzee is req. van cassatie tegen een vonnis, door gemelde Regtb. op den 27n Aug. 1858 in hooger beroep gewezen, waarbij de gereq. P. B., landman, wonende te Bruinisse, als beklaagd „van in den loop der maand „Apr. jl., of eenigen tijd vroeger, eenen bakoven te hebben laten „bouwen in een nieuw woonhuis te Bruinisse, zonder vergun- „ning van het plaatselijk bestuur," van alle regtsvervolging is ontslagen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PAPE, en gelet op het *middel* van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De Kntr. te Zierikzee had, met voorbijziening van de bedoeling van het Kon. besluit van 31 Jan. 1824, *St.* n°. 19, in deze zaak beslist, dat dit besluit alleen zou betreffen de inrigtingen, welke *tot de uitoefening van eenig bedrijf* mogten zijn opgerigt, en den req. ontslagen van alle regtsvervolging, op grond dat de bakoven, door hem gebouwd zonder vergunning van het plaatselijk bestuur, alleen *ten eigene gebruik* door hem werd gebezigd. Ik zou achten, dat de enkele lezing van a. 4 van het besluit genoegzaam is, om deze onjuiste opvatting van dit besluit buiten twijfel te stellen.

„Het vonnis werd dan ook zeer te regt door de Regtb. te Zierikzee vernietigd.

„Dit regterlijke collegie meende echter ook den req. van regtsvervolging te moeten ontslaan uit anderen hoofde, en wel op grond dat het oprigten van fabrijken enz., bij dat besluit genoemd, zonder de vereischte vergunning, *geenerlei misdrijf* zou opleveren, maar alleen *aanleiding* zou *geven tot het verbod van voortzetting* der fabrijk; terwijl volgens dit regtscollegie er slechts termen tot strafvervolging zouden zijn, wanneer dit *verbod* werd overtreden.

„Tegen dat vonnis is de req. in cassatie gekomen en heeft bij memorie beweerd: schending van de a. 3 en 7 van voormeld besluit, in verband met a. 1 der wet van 6 Maart 1818, *St.* n°. 12.

„Ik geloof, dat die opvatting van den req. allezins juist is, en ik heb tot staving daarvan slechts te doen opmerken, dat wanneer een Kon. besluit een verbod inhoudt, gelijk in de a. 1 en 3 ten deze, *de overtreders van dien maatregel van inwendig bestuur* reeds *per se* strafbaar zijn volgens de wet van 6 Mrt. 1818.

„Het is niet de overtreding alleen van het *verbod tot voortzetting* van de fabrijk, door plaatselijke besturen gegeven, welke strafbaar wordt gesteld, maar de overtreding van *den maatregel van inwendig bestuur*.

„A. 7 bepaalt alleen, dat, *behalve* de strafregtelijke bemoeijing bij overtreding der a. 1, 2, 3 en 6, ook administrative maatregelen zullen kunnen worden genomen, om het verbod te handhaven, om de gevolgen te voorkomen, welke het Kon. besluit als gevaarlijk of hinderlijk voor oogen had.

„Doch deze verbetering van het aangevallen vonnis zal niet door den Raad, maar door het Pr.-Ger. in Zeeland ten deze moeten geschieden, want er is een andere grond van cassatie, de vormen betreffende, aanwezig.

„Bij de vaste jurisprudentie van den Raad in dat opzigt, behoef ik dien grond niet te ontwikkelen, maar is het genoeg dien te noemen.

„Uit het proces-verbaal der teregtzitting toch blijkt, dat de req. in hooger beroep niet in de gelegenheid is gesteld het laatst het woord te voeren; ik lees toch in dat proces-verbaal: „de heer „Off. v. J. neemt nu zijn requisitoir en legt dit schriftelijk „over; „ en onmiddellijk daarop: „de heer voorzitter verklaart „de instructie voldongen en de debatten te sluiten.„

„Daardoor is a. 202, in verband met de a. 227, 247 en 256 Sv. geschonden. Men zie de zaak van P. M. v. C., onlangs (2 Aug. 1858) (*) door dezen Raad beslist en de arresten, bij mijne conclusie destijds aangehaald.

„Ik heb alzoo op dezen grond de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het aangevallen vonnis en verwijzing der zaak naar het Pr.-Ger. in Zeeland, om op het bestaande hooger beroep op nieuw te worden beregt en afgedaan; de kosten te voegen bij die der einduitspraak.„

(*) Zie bl. 101 hiervóór.

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

″ O., dat, blijkens het proces-verbaal der teregtzitting, de voorzitter der Regtb. onmiddellijk na het requisitoir van het O. M. het onderzoek der zaak gesloten heeft verklaard, en dat alzoo niet blijkt, dat de beklaagde de gelegenheid heeft gehad, om hierop te antwoorden en het laatst te kunnen spreken;

″ O., dat hierdoor is geschonden a. 202, 2e en 3e al., in verband met de a. 227 en 253 Sr., geschreven in het belang eener vrije en onbeperkte verdediging;

″ O., dat het aangevallen vonnis uit dezen hoofde moet worden vernietigd, en dat alzoo niet kan worden getreden in een onderzoek omtrent het voorgestelde *middel;*

″ Gezien a. 106 R. O.;

″ Vernietigt het beklaagde vonnis en verwijst de zaak naar het Pr.-Ger. in Zeeland, ten einde op het hooger beroep op nieuw te worden beregt; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat. ″

No. MCDLXII. — Arrest van 2 November 1858.

(A. 103 R. O., in verband met a. 387 Sr.)

Is voorziening in cassatie ontvankelijk, zoolang nog het middel van hooger beroep openstaat? — NEEN.

C. v. T., metselaar, wonende te Meeuwen, is req. van cassatie tegen een vonnis van het Ktng. te Heusden, van den 14n Sept. 1858, waarbij hij is schuldig verklaard aan het niet verlaten der herberg na het bepaalde uur, en krachtens de a. 28, 31 en 39 van het algemeene policie-reglement voor de gemeente Dussen, van den 11n Junij 1856, en a. 165 der wet van den 29n Junij 1851, is veroordeeld tot eene geldboete van *f* 3.00, ten voordeele der gemeentekas van Dussen, met bepaling dat, indien daaraan niet is voldaan binnen 2 maanden

nadat hij tot betaling zal zijn aangemaand, de geldboete zal worden vervangen door eene gevangenisstraf van drie dagen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer EVERTSZ, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het aangevoerde *middel* van cassatie, bestaande in schending van a. 29 van het algemeen policie-reglement voor de gemeente Dussen, zoude wegens de *feitelijke* beslissing geen grond tot vernietiging van het beklaagde vonnis opleveren, ofschoon *in casu* wel een *mal jugé* kan hebben plaats gehad. Die uitspraak zoude echter vernietigd moeten worden, op grond dat de tekst van het toegepaste a. 165 der gemeente-wet daarin niet is opgenomen. Bij het vonnis is mede het verkeerde a. voor den lijfsdwang toegepast.

„Het beroep is echter niet ontvankelijk, op grond van de *subsidiair* uitgesproken gevangenisstraf, en ik meen daarom te kunnen volstaan met, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot niet-ontvankelijk-verklaring van den req., met veroordeeling in de kosten, in cassatie gevallen.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat bij het beklaagde vonnis niet alleen eene geldboete is uitgesproken, maar tevens, krachtens a. 165 der gemeente-wet, is bepaald, dat, indien aan de veroordeeling niet is voldaan binnen 2 maanden na aanmaning, de geldboete zal worden vervangen door eene gevangenisstraf van 3 dagen;

„O., dat het vonnis alzoo aan hooger beroep was onderworpen, en mitsdien, volgens a. 103 R. O. en a. 387 Sv., de req. niet is ontvankelijk in cassatie;

„Verklaart den req. niet ontvankelijk in zijne voorziening in cassatie en verwijst hem in de kosten, daarop gevallen.”

N°. MCDLXIII. — Arrest van 8 November 1858.

(A. 209, 211, 217, 213, j°. 100 St., a. 135 Sv.)

Stelt hetgeen door het Hof in Raadkamer in facto *is aangenomen, het misdrijf daar van wederspannigheid, zoo als die in a.* 209 *St. wordt omschreven, doch gepleegd door minder dan* 20 *personen en zonder wapenen, strafbaar alzoo naar a.* 211, *laatste gedeelte, St.?* — JA.

Kan er in casu *sprake wezen van de toepasselijkheid van a.* 217 *St.?* — NEEN.

Kan de vraag, of de gunstige bepaling van a. 213 *St. toepassing mag vinden, ooit te pas komen bij de behandeling van de zaak in Raadkamer?* — NEEN.

Is in casu *geschonden a.* 135 *Sv?* — NIET BESLIST.

De Proc.-G. in N.brab. heeft zich in cassatie voorzien tegen een arr. van dat Hof, in Raadkamer gewezen den 8ⁿ Oct. 1858, waarbij is bevestigd een bevelschrift van de Arr.-R. te 's Hertogenbosch van den 2ⁿ dierzelfde maand, mede in Raadkamer gewezen, in zoover daarbij is verklaard, dat uit de instructie, gevoerd tegen J. F. S. en vijftien andere beklaagden, geene voldoende bezwaren ter verdere vervolging zijn gerezen, ter zake van het feit, bij het requisitoir van den Off. v. J. ten laste gelegd, namelijk de misdaad van wederspannigheid jegens den ter uitvoering der wet handelende gewapenden arm en agenten der regtspolicie, door het daartegen plegen van gewelddadigen en feitelijken wederstand, en het daartoe opzetten door redenen, op openbare plaatsen gevoerd, alles gepleegd door eene gewapende zamenrotting van meer dan 20 personen te Tilburg, op den 17ⁿ, 22ⁿ, 23ⁿ, 24ⁿ, en 31ⁿ Julij en 1ⁿ Aug. 1858, en de invrijheid-stelling dier beklaagden bevolen is; — voorts is verstaan, dat uit het gehouden onderzoek voldoende bezwaren zijn gerezen tegen 1° W. V. en 2° J. F. D., als zouden zij op den 24ⁿ Julij ll. met twee personen en zonder wapenen hebben gepleegd wederspannigheid, door zich gewelddadig en feitelijk te verzetten tegen de veldwachters, door wie de in hechtenisneming van J. G. werd ondernomen; zijnde zij te dier zake verwezen naar de correctionele teregtzitting der

Arr.-R. te 's Hertogenbosch; — eindelijk „wegens beleediging „met woorden of gebaren van bevelhebbers van de gewapende „magt in handen hebbende agenten, in de waarneming of „ter gelegenheid van de waarneming van hunne bediening," (waarmede, zoo als blijkbaar is uit de aanhaling de a. 209, 212, 224 en 225 Sz., zal bedoeld zijn: „beleediging met woorden „of gebaren van bevelhebbers van de gewapende magt, *althans* „*van bedienende beambten of agenten*, *de gewapende magt* in „handen hebbende, in de waarneming of ter gelegenheid van „de waarneming van hunne bediening,") naar de correctionele teregtzitting der Arr.-R. te 's Hertogenbosch zijn verwezen 1° W. V., 2° A. v. H., 3° L. v. B., 4° P. J. v. D. V., 5° G. A., 6° J. F. D., 7°. H. K., 8° J. A. Q. en 9° J. v. D. B.

Namens den Proc.-G. is door den Adv.-G. KARSEBOOM, ter tafel overgelegd, de volgende conclusie:

„De heer Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in N.brabant heeft zich *tempore utili* en in behoorlijken vorm voorzien in cassatie tegen een arr. van verwijzing dd. 8 Oct. 1858, waarbij *a.* 1° W. V. en 2° J. F. D., ter zake dat zij op 24 Julij jl. met 2 personen en zonder wapenen hebben gepleegd wederspannigheid, door zich gewelddadig en feitelijk te verzetten tegen de veldwachters, door wie de in hechtenisneming van J. G. werd ondernomen; en *b.* 1° W. V., 2° A. v. H., 3° L. v. B., 4° P. J. v. D. V., 5° G. A., 6° J. F. D., 7° H. K., 8° J. A. Q. en 9° J. v. D. B., wegens beleediging met woorden en gebaren van bevelhebbers van de gewapende magt in handen hebbende agenten in de waarneming of ter gelegenheid van de waarneming van hunne bediening; terwijl eindelijk ten aanzien van deze en de overige beklaagden is bevestigd een bevelschrift der Regtb. te 's Hertogenbosch, in Raadkamer gewezen, van 2 Oct. 1858, voor zoover daarbij is verklaard: „dat uit de instructie geene vol„doende bezwaren ter verdere vervolging van de beklaagden „ter zake van het feit, bij het requisitoir van den Off. v. J.

„ten laste gelegd, namelijk de misdaad van wederspannigheid, „zijn gerezen, en bevolen is, dat zij in vrijheid zullen worden „gesteld, ten ware zij uit anderen hoofde behoorden in hech- „tenis te blijven.”

„De req. beweert bij eene uitvoerige en duidelijke memorie: schending van a. 135 Sв., op grond dat bij 's Hofs arr., naar aanleiding van de a. 209, 210, 217 *C. P.*, de teregtstelling van al de beklaagden had moeten zijn bevolen, in allen gevalle de ten correctionele verwezenen ten criminele hadden moeten zijn verwezen, als berustende de verwijzing ten correctionele op eene verkeerde regtskundige beschouwing.

„Ik mag niet ontveinzen, en ik vertrouw dat het ook aan UEd. H. A. bij het nazien der stukken zal blijken, dat deze voorziening mij vele moeijelijkheden heeft opgeleverd.

„Moeijelijkheden, niet ten aanzien van de beschouwing der zaak zelve, maar ten aanzien van de vormen.

„Zij ontstonden deels uit eene, naar mijn oordeel, te groote beperktheid van a. 151 Sв., deels en voornamelijk uit de daarmede in verband te brengen weinige zorg, waarmede de in deze te beoordeelen bevelschriften in Raadkamer en ook de requisitoiren van het O. M. zijn opgemaakt.

„*Feiten* toch komen in al die stukken niet voor, dan alleen in 's Hofs arr. ten aanzien van de twee sub *a.* verwezenen; ik vind overigens niets dan *qualificatiën* aangegeven.

„Hetgeen in de tweede en derde overweging in 's Hofs arr. voorkomt, is op zich zelf geheel onbegrijpelijk, ja schijnt zelfs het een met het ander in tegenspraak, en alleen eene vergelijking met de motieven der Regtb. kan dit meer helder maken.

„Indien het geoorloofd ware ter zake van *niet behoorlijk motiveren* in dezen stand der zaak 's Hofs bevelschrift te vernietigen, ik zoude stellig in dien zin concluderen; maar a. 151 Sв. kent zoodanige bevoegdheid niet toe.

„Ware het mogelijk, het requisitoir van de heer Off. v. J.

te doen vernietigen, uit hoofde daarin niet de zeer noodzakelijke vermelding voorkomt, ***welke feiten*** aan ***elk*** der beklaagden worden *te last gelegd*, ik zou zoodanige vernietiging noodzakelijk achten, om op geleidelijken weg dit proces te kunnen voortzetten en beslissen; maar ik ken geene wetsbepaling, welke zoodanige cassatie veroorlooft.

„Wij zullen alzoo in deze zoo goed mogelijk moeten opmaken, wat te doen.

„Ik moet daarbij op den voorgrond stellen, dat a. 151 Sv. de cassatie zeer beperkt, en wel sub n^is^. 1 en 2 tot de regtskundige beschouwing omtrent de *qualificatie* der ***te last gelegde*** feiten, en sub. n°. 3 tot eene quaestie van vorm, waarvan ten deze geen sprake is.

„Dat de wet geene cassatie op ***andere gronden*** heeft bedoeld toe te laten, volgt, behalve uit de beperkende woorden van a. 151 zelf, ook nog uit hetgeen bij de a. 157, 158 en 159 aan den H.-R wordt opgedragen.

„De H.-R. heeft alzoo ook niet te beslissen ten aanzien der *feitelijke* verklaring van het Hof, dat er geene voldoende bezwaren zijn ontstaan; de Raad kan alleen de al dan niet verwijzing beoordeelen, voor zoover de *qualificatie* van het te last gelegde *feit* betreft.

„Hieruit volgt echter m. i., dat, even als de cassatie van einduitspraken somwijlen bij vrijspraak ontvankelijk is, wanneer die vrijspraak *niet* berust op het *feitelijk ontbreken van schuld*, maar op *regtsbeschouwing*, op opvatting der wet, evenzoo bij cassatie in gevolge a. 151, niet aan 's Raads kennisneming mag worden onttrokken de verklaring van buiten-vervolging-stelling, welke blijkbaar niet berust op het ontbreken van *feitelijke schuld*, maar op *regtsbeschouwing*, op *wetsopvatting*, ten aanzien der *qualificatie*.

„Passen wij deze voorop gestelde beginselen *in casu* toe:

„Wat is te last gelegd? „Weêrspannigheid jegens den, ter

„ uitvoering der wet handelende, gewapenden arm en agenten „ der regtspolicie, door het daartegen plegen van gewelddadigen en feitelijken wederstand en het daartoe opzetten door „ redenen, op openbare plaatsen gevoerd, alles gepleegd door „ eene gewapende zamenrotting van meer dan 20 personen, te „ Tilburg, op 17, 22, 23, 24, 31 Julij en 1 Augustus 1858."

„ 's Hofs arr. stelt buiten vervolging al de beklaagden ter zake van het *feit*, bij requisitoir te last gelegd, *namelijk de misdaad* van wederspannigheid.

„ Berust dit op eene *feitelijke* beslissing, dan behoort dit te worden geëerbiedigd.

„ En *in het algemeen* blijkt het daarop te berusten. Het Hof toch overweegt in de 2e overweging: „ O., zoo als door den „ eersten regter gedaan is, dat de *zamenscholingen* van den „ 17n Julij en volgende dagen niet blijken eenig feitelijk verzet „ tegen de openbare magt *ten doel* te hebben gehad en de „ *enkele deelneming* aan, of de *aanwezigheid* bij die zamenscho- „ lingen, niet kunnen verstaan worden daar te stellen mede- „ pligtigheid of mededadigheid aan het feitelijk verzet *ter ge- „ legenheid* dier zamenscholingen, door *een gedeelte* van de „ zamengeschoolenen gepleegd; dat als schuldpligtig aan het verzet „ alleen zij kunnen worden beschouwd, die zich althans daaraan „ *handdadig* hebben *gemaakt*, of althans *zich bevonden onder „ de hoopen* volks, *die tot feitelijken of gewelddadigen aanval „ of verzet zijn overgeslagen.*"

„ Hieruit moet worden opgemaakt, dat het Hof *feitelijk* heeft beslist, dat er hebben bestaan *zamenscholingen*;

„ dat die niet *ten doel* hadden verzet;

„ dat er echter *bij die gelegenheid* door een *gedeelte* der zaamgeschoolenen, door *enkele hoopen* volks, het *te last gelegde* verzet, en dus door eene *gewapende zamenrotting van meer dan 20 personen*, is gepleegd;

„ dat beklaagden daaraan echter geen *handdadig deel* hebben

genomen (behoudens natuurlijk het verzet sub *a.* hierboven vermeld, als aan de beklaagden V. en D. bij verwijzing te last gelegd);

„dat zij zelfs *zich niet hebben bevonden* onder de *hoopen* volks, *die zich* alzoo *hebben verzet.*

„Bij de twee laatste feitelijke beslissingen behoeft de regtsvraag niet aan de wet te worden getoetst, of het noodig zij, dat het *doel* der zamenscholing *wederspannigheid* is, om de strafwet toepasselijk te maken.

„Er is beslist (althans men moet dit uit de niet duidelijke overweging bij redenering opmaken), dat zij *niet* hebben *medegedaan*, dat zij zelfs *er niet bij tegenwoordig* waren.

„In dit opzigt kan dus het arr. in cassatie niet worden vernietigd of verbeterd.

„Maar geldt deze uitspraak van *al* de beklaagden?

„Oppervlakkig en met het oog op dezen considerans alleen, is eene toestemmende beantwoording duidelijk. Maar er volgt nog een 3e considerans: „O., dat alzoo aan de beklaagden, *die* „*bij de zamenscholingen onder de menigte* zijn *opgemerkt*, zonder „gezag of post in de bende, die *niet op de plaats* der weder„spannigheidspleging en *zonder nieuwen wederstand* of *wapenen* „*gevat* zijn, geenerlei straf ter zake van wederspannigheid kan „worden opgelegd."

„Hieruit volgt, en ik doelde vroeger hierop, waar ik van eenige tegenstrijdigheid sprak, dat, zoo niet allen, althans *eenigen* onder de menigte in verzet zich hebben bevonden, wier daad alleen onstrafbaar wordt geacht, omdat zij niet ter plaatse der wederspannigheidspleging zijn *gevat*, omdat zij zonder *nieuwen tegenstand* of *wapenen* zijn aangehouden.

„Dit moet opgehelderd worden uit het bevelschrift der Regtb.

„Nadat ook dit de zoo even gemelde 2e overweging had gegeven, zegt de Regtb.: „O., dat er *voldoende bezwaren* ter *dezer*

„zake,” (dat is dus ter zake van het zich handdadig maken, of althans zich bevinden onder die hoopen volks, welke tot feitelijken en gewelddadigen aanval of verzet zijn overgeslagen) „zijn ontstaan „tegen W. V., J. F. D., J. K. en P. J. v. D. V.,” en alleen het slot der voormelde 3e overweging deed hen niet verwijzen, omdat er geene straf zou bedreigd zijn.

„Ten aanzien dezer *vier* bestaat alzoo *geene feitelijke* beslissing van *ontbreken van bezwaren van schuld*, maar de vraag, of de feiten ten hunnen aanzien misdrijf opleveren, en dit is volgens a. 151 ter beoordeeling van den Raad.

„En te dien aanzien deel ik de meening van den req., dat de gunstige exceptie, hier door den regter ontleend aan a. 213, jo. a. 100 *C. P.*, *niet bij het arr. van teregtstelling* kan worden ingeroepen, maar slechts *ter openbare teregtzitting* kan worden *uitgemaakt*.

„Ik verwijs daartoe naar den aanhef van art. 100 *C. P.*: „Il „ne sera PRONONCÉ *aucune peine* pour le *fait* de sédition.” Er wordt daarbij niet beslist, dat de wet het feit *geene misdaad* noemt, het eenige geval, waarin de niet-verwijzing mag plaats hebben; maar het a. spreekt van „*prononcer* aucune peine”, hetgeen de zaak is van den *judex facti*, die van het feit en de schuld daaraan heeft kennis genomen; die *feitelijk* moet beslissen ten aanzien der omstandigheden, welke van straf kunnen verschoonen. Hierover kan dus *niet in Raadkamer*, maar alleen *op de teregtzitting* worden beslist. Men vergel. het arr. van den H.-R. van 30 Aug. 1842 (*Ned. Regtspr.* XII, 226; v. D. HONERT., *Strafr.*, VIII, 193).

„Ook CHAUVEAU et FAUSTIN, II, 243 (éd. Brux. 1837) zijn die meening toegedaan, waar zij zeggen: „que l'exemption „de peine formulée par l'art. 213 ne doit avoir que les effets „d'une *excuse;* que cette excuse *ne peut être prouvée que par* „*les débats* et *ne s'oppose point* par conséquent *à la poursuite*.” (Men zie ook ROGRON, op a. 326 *C. P.*; CARNOT, no. 2, ad h. a.;

daarentegen een opstel van A. v. E., *Regtsgel. Bijblad*, II, 462—464, waarmede ik mij niet kan vereenigen.)

„Een duidelijk bewijs dat de wetgever in art. 100 eene beslissing *op de teregtzitting* heeft gewild, volgt nog uit het slot van art. 100, waarbij de bevoegdheid is toegekend, om, niettegenstaande de kwijtschelding der straf, de schuldigen *onder het bijzonder toezigt der hooge policie te plaatsen.*

„Dat deze laatste bij a. 11 *C. P.* bedreigde straf thans is vervallen, kan geene verandering te weeg brengen in de beoordeeling van den wil der wet, *waar* of *door wien de verschooning* zou moeten worden *beoordeeld.*

„Ik meen alzoo, dat in dit opzigt het arrest zal behooren te worden vernietigd, wegens schending van a. 135 Sg., in verband met de a. 299, 210, 214, en verkeerde toepassing van de a. 213 en 100 *C. P.*; en dat de Raad de *vier* laatstgenoemde beklaagden naar 's Hofs teregtzitting zal behooren te verwijzen, overeenkomstig de aangehaalde a.

„Een tweede bezwaar betreft de *niet-verwijzing* ten *criminele* van de *negen* beklaagden, die ter zake van beleediging met woorden en gebaren van bevelhebbers der gewapende magt in functie, *ten correctionele* zijn verwezen; de req. vermeent, dat de a. 209, 210 en 217 *C. P.* op hen toepasselijk waren. Het is mogelijk, maar ik kan het niet beoordeelen, en de reden daarvan is het gemis aan feitelijke omschrijving in requisitoir en bevelschrift, hetwelk, gelijk ik boven zeide, tot vernietiging van een en ander zou moeten, doch naar onze wetgeving in dezen stand der zaak niet kan, aanleiding geven.

„Van de ten laste gelegde *opzetting door woorden* zwijgt het bevelschrift van Regtb. en Hof.

„Van *beleedigende woorden* zwijgt daarentegen de beschuldiging.

„In deze onherstelbare verwarring kan ik thans niet anders dan de meening opperen, dat Hof en Regtb. *de woorden*, door

zake,
of althans
feitelijke
zijn o
niet
ing
of

»Ik ... wordt ... 1.35 ... afleiden ...
worden verwezen.

»Ik ... denter, dat dit art. alleen ... in casu, waar ... Sr. wezenlijk en ... bepaling volgens ... voorwoord is.

»Ik heb, ten gevolge van het bovenvermelde, den heer Proc.-G., te concluderen:

»1°. tot niet-ontvankelijk-verklaring der voorzieningen der beklaagden: 1° J. F. S., 2° J. G., 3° [illegible] v. B., 5° B. M.

»2°. tot vernietiging van het aangevallen arr. der overige beklaagden, en dat de H.-R., op [illegible] doende, 1° W. V., 2° J. F. D., 3° J. K., 4° P. J. [illegible] 5° A. v. H., 6° J. v. d. B., 7° L. v. B., 8° G. A., [illegible] D., 10° H. K. en 11° J. A. Q. voornoemd verwijze [illegible] openbare teregtzitting van het Pr.-Ger. in N.-brab., ten [illegible] te worden te regt gesteld, overeenkomstig den 5en titel Sr. zake van het hun ten laste gelegde, en alzoo de vier eerste voorzien ter zake van wederspannigheid jegens den ter uitvoering der wet handelende geroependen arm en agenten der regt[illegible]

licie, door het daartegen plegen van gewelddadigen wederstand, door eene gewapende zamenrotting ...*n 20 personen*, te Tilburg, op 17, 22, 23, 24, 1 Aug. 1858.

e eersten daarenboven ter zake van het plegen van *gheid met twee personen, zonder wapenen*, op 24 door *zich gewelddadig en feitelijk te verzetten tegen* ...*hters, door wie de in hechtenisneming van J. G.* ...*nomen.*

...aarenboven eindelijk de 1e, 4e, met de 5e, 6e, 7e, ...0e, en 11e, ter zake van *beleediging met woorden of van bevelhebbers van de gewapende magt in handen agenten, in de waarneming of ter gelegenheid van de* ...*ning van hunne bediening.*

...t last dat de *vier eerstgenoemde* beklaagden, W. V., J. ..., J. K. en P. J. v. d. V., zullen worden overgebragt in ...s gevangenis, en dat de *overige* in vrijheid zullen worden ...d, ten ware zij om andere redenen behoorden gevangen ...jven.

...RREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.; ... *Raadkamer.*)

... Gezien de memorie, waarbij als *middel* van cassatie wordt ...rgesteld: schending van a. 135 Sr., omdat door het Hof niet bevolen de teregtstelling van al de beklaagden, op grond ...an de a. 209, 210 en 217 van het Strafwetboek, naardien ...egen hen genoegzame bezwaren zouden bestaan ter zake van ...wederspannigheid jegens den ter uitvoering der wet handelende gewapenden arm en agenten der regtspolicie, door het daartegen plegen van gewelddadigen en feitelijken wederstand en het daartoe opzetten door redenen, op openbare plaatsen gevoerd, alles gepleegd door eene gewapende zamenrotting van meer dan 20 personen; — wordende bij de voorschreven memorie van cassatie subsidiair nog betoogd, dat, bijaldien er

het O. M. als *opzettende tot rebellie* beschouwd, heeft vermeend alleen *beleedigend voor de openbare magt* te zijn.

„Welke qualificatie juist is, kan ik, *bij gebreke van feiten*, niet beoordeelen, en ik meen, dat hiervan het gevolg moet zijn, dat de H.-R. ook niet kan beslissen, dat de qualificatie *onjuist* is, dat *de wet verkeerd is toegepast*, dat *misdaad* is hetgeen het arr. van verwijzing *wanbedrijf* heeft geoordeeld.

„Ik heb nog eene opmerking, zij is deze:

„Bij a. 158 Sv. wordt bepaald, wat de H.-R. *in casu* zal hebben te bevelen; daarbij wordt gelast de in achtneming omtrent de voeging, bij a. 135, al. 2, Sv. voorgeschreven. en men zou daaruit kunnen afleiden, dat de beklaagden *gedeeltelijk ten criminele, gedeeltelijk ten correctionele* zouden moeten worden verwezen.

„Ik geloof echter, dat dit a. alleen slaat op *niet zamenhangende misdrijven*, maar dat *in casu*, waar kennelijk zamenhang bestaat, de gelijktijdige beregting volgens de a. 129 en 130 Sv. wenschelijk en geoorloofd is.

„Ik heb, ten gevolge van het bovenvermelde, de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen:

„1°. tot niet-ontvankelijk-verklaring der voorziening ten aanzien der beklaagden: 1° J. F. S., 2° J. G., 3° G. S., 4° A. v. B., 5° B. M.

„2°. tot vernietiging van het aangevallen arr. ten aanzien der overige beklaagden, en dat de H.-R., op nieuw regt doende, 1° W. V., 2° J. F. D., 3° J. K., 4° P. J. v. d. V., 5° A. v. H., 6° J. v. d. B., 7° L. v. B., 8° G. A., 9° J. F. D., 10° H. K. en 11° J. A. Q. voornoemd verwijze naar de openbare teregtzitting van het Pr.-Ger. in N.brab., ten einde te worden te regt gesteld, overeenkomstig den 5en titel Sv., ter zake van het hun ten laste gelegde, en alzoo de *vier eerstgenoemden* ter zake van *wederspannigheid jegens den ter uitvoering der wet handelende gewapenden arm en agenten der regts-*

of regeringspolicie, door het daartegen plegen van gewelddadigen en feitelijken wederstand, door eene gewapende zamenrotting van meer dan 20 *personen*, te Tilburg, op 17, 22, 23, 24, 31 Julij en 1 Aug. 1858.

„De *beide eersten daarenboven* ter zake van het plegen van *wederspannigheid met twee personen, zonder wapenen*, op 24 Julij 1858, door *zich gewelddadig en feitelijk te verzetten tegen de veldwachters, door wie de in hechtenisneming van J. G. werd ondernomen.*

„En daarenboven eindelijk de 1e, 4e, met de 5e, 6e, 7e, 8e, 9e, 10e, en 11e, ter zake van *beleediging met woorden of gebaren van bevelhebbers van de gewapende magt in handen hebbende agenten, in de waarneming of ter gelegenheid van de waarneming van hunne bediening.*

„Met last dat de *vier eerstgenoemde* beklaagden, W. V., J. F. D., J. K. en P. J. v. d. V., zullen worden overgebragt in 's Hofs gevangenis, en dat de *overige* in vrijheid zullen worden gesteld, ten ware zij om andere redenen behoorden gevangen te blijven."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.; (*In Raadkamer.*)

„Gezien de memorie, waarbij als *middel* van cassatie wordt voorgesteld: schending van a. 135 Sv., omdat door het Hof niet is bevolen de teregtstelling van al de beklaagden, op grond van de a. 209, 210 en 217 van het Strafwetboek, naardien tegen hen genoegzame bezwaren zouden bestaan ter zake van wederspannigheid jegens den ter uitvoering der wet handelende gewapenden arm en agenten der regtspolicie, door het daartegen plegen van gewelddadigen en feitelijken wederstand en het daartoe opzetten door redenen, op openbare plaatsen gevoerd, alles gepleegd door eene gewapende zamenrotting van meer dan 20 personen; — wordende bij de voorschreven memorie van cassatie subsidiair nog betoogd, dat, bijaldien er

al geene gronden mogten gevonden worden om de beklaagden, wier buiten-vervolg-stelling is uitgesproken, ten criminele te verwijzen, er dan toch in allen gevalle genoegzame grond aanwezig zoude zijn om de teregtstelling van de beklaagden te bevelen, ten wier aanzien eene verwijzing naar den correctionelen regter is uitgesproken, als berustende die verwijzing op eene verkeerde regtskundige beoordeeling van bewezene daadzaken;

„O., dat ter beoordeeling van de gegrondheid dezer voorziening in cassatie, met het oog op a. 151 Sv., vóór alles behoort onderzocht te worden, welke feiten bij het aangevallen arr. als genoegzaam bewezen ter verdere vervolging zijn aangenomen;

„O., dat de bezwaren ten laste van de beklaagden (zoo als die uit de hoogst onvolledige voorstelling der feiten moeten worden opgemaakt) dáárin bestaan, dat er op den 17n Julij 1858 en volgende dagen zamenscholingen hebben plaats gehad; — dat er, ter gelegenheid dier zamenscholingen, feitelijk verzet door een gedeelte van de zamengescholenen gepleegd is, en dat de beklaagden, die bij de zamenscholingen onder de menigte zijn opgemerkt, zonder gezag of post in de bende, niet op de plaats der wederspannigheidspleging en zonder nieuwen wederstand of wapenen gevat zijn;

„O., dat er mitsdien op de aangeduide dagen blijkt te hebben plaats gehad wederspannigheid, zoo als die wordt omschreven in a. 209 van het Strafwetb., maar dat uit hetgeen in het arr. vermeld is niet kan worden opgemaakt, dat er bestaan heeft eene vereeniging van meerdere personen dan de 16 beklaagden, en dat die vereeniging gewapend is geweest, terwijl in het bestreden arr. ook geheel wordt gezwegen van de omstandigheid, dat door redenen, in openbare plaatsen gevoerd, tot de wederspannigheid zoude zijn opgezet;

„O., dat er alzoo in deze, naar hetgeen *in facto* is aangenomen, eeniglijk de rede mag zijn van *wederspannigheid*, *ge-*

pleegd door minder dan 20 *personen zonder wapenen*, strafbaar naar a. 211, laatste gedeelte, St., en dat van de toepasselijkheid van a. 217 van hetzelfde Wetb. geen sprake kan wezen;

„O., wat betreft de buiten-vervolg-stelling van de beklaagden (met uitzondering van W. V. en J. F. D.) ter zake van wederspannigheid, dat dezelve berust op 's Hofs regtsbeschouwing, dat de enkele deelneming aan, of de aanwezigheid bij de zamenscholingen niet kunnen verstaan worden daar te stellen mededadigheid of medepligtigheid aan het feitelijk verzet, ter gelegenheid dier zamenscholingen door een gedeelte van de zamengescholenen gepleegd; dat als schuldpligtig aan het verzet alleen zij kunnen beschouwd worden, die zich daaraan handdadig hebben gemaakt, of althans zich bevonden onder de hoopen volks, die tot feitelijken of gewelddadigen aanval of verzet zijn overgeslagen; — dat alzoo aan de beklaagden, die bij de zamenscholingen onder de menigte zijn opgemerkt zonder gezag of post in de bende, die niet op de plaats der wederspannigheidspleging en zonder nieuwen wederstand of wapenen gevat zijn, geenerlei straf ter zake van wederspannigheid kan worden opgelegd;

„O. te dien aanzien, dat, welk ook aanvankelijk het doel van de zamengeschoolde personen op den 17n Julij en volgende dagen moge geweest zijn, zij, volgens hetgeen *in facto* beslist is, tot het plegen van feitelijk verzet zijn overgegaan; en dat voorzeker onder die omstandigheden het deelnemen aan zoodanige zamenscholingen grond oplevert tot verdere vervolging; en wat betreft de toepasselijkheid van a. 218 van het Strafwetb., hetwelk het Hof in deze voor oogen heeft gehad, indien al kan aangenomen worden, dat het ten gunste van de beklaagden in dit geval mag ingeroepen worden, zulks toch nooit kon te pas komen bij de behandeling van de zaak in Raadkamer, doch alleen op de openbare teregtzitting, — zoo als blijkbaar is

bij inzage van a. 100, waarheen bij voormeld a. 213 verwezen wordt;

„O., dat bij het beklaagde arr. alzoo zijn geschonden de a. 209 en 211 St., en dat verkeerd is toegepast a. 213, in verband met a. 100 van hetzelfde Wetb.;

„Gezien a. 135 Sg.;

„Vernietigt het voorschreven arr. in Raadkamer, doch alleen voor zoo veel daarbij is bevestigd het bevelschrift van de Arr.-R. te 's Bosch, waartegen verzet, in zoo ver daarbij is verklaard, dat uit de instructie geene voldoende bezwaren ter verdere vervolging van de beklaagden ter zake van het feit, bij het requisitoir van den Off. v. J. te laste gelegd, namelijk de misdaad van wederspannigheid, zijn gerezen; en krachtens a. 105 R. O., te dien aanzien op nieuw regt doende op het gedane verzet:

„Doet mede te niet het voorschreven bevelschrift van voormelde Arr.-R., insgelijks alleen voor zoo veel betreft gemelde verklaring; en

„O., dat uit de instructie genoegzame bezwaren tegen al de beklaagden zijn gerezen, als zouden zij zich hebben schuldig gemaakt aan-wederspannigheid, gepleegd door eene vereeniging van minder dan 20 personen, waarbij geen *geweer voeren* heeft plaats gehad;

„O., dat tegen voormeld feit correctionele gevangenisstraf is bedreigd;

„Verwijst de beklaagden ter zake voormeld naar de correctionele teregtzitting der Arr.-R. te 's Hertogenbosch."

N°. MCDLXIV. — Arrest van 9 November 1858.

(A. 40 St.; a. 346 St., jis. a. 1 en 2 der wet van 28 Junij 1851, Sb. no. 68.)

Heeft het voorschrift van a. 40 St., dat de duur der correctionele gevangenisstraf niet minder dan 6 dagen zal mogen zijn, alleen betrekking op de gewone correctionele

gevangenisstraf, niet op de later ingevoerde gevangenisstraf, in eenzame opsluiting te ondergaan? — JA.

Moet de regter, vermeenende (zonder aanneming van verzachtende omstandigheden) het minimum der correctionele *gevangenisstraf, bij a.* 346 *S^t. gesteld, te kunnen opleggen, zoo hij daarbij tevens gebruik maakt van de bevoegdheid, hem bij de wet van* 28 *Junij* 1851, St. *n^o.* 68, *gegeven, den duur der eenzame opsluiting bepalen op* 3 *dagen?* — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Drenthe is req. van cassatie tegen een arr. van dat Geregtshof, van den 11^n Sept. 1858, waarbij is bevestigd het vonnis der Arr.-R. te Assen, van den 27^n Julij te voren, bij hetwelk de gereq^e. A. N., met toepassing van a. 346 S^t. en de a. 1 en 2 der wet van den 28^n Junij 1851, *St.* n°. 68, is schuldig verklaard aan het wanbedrijf van verzuim van aangifte aan den ambtenaar van den Burgerlijken Stand van de geboorte van een kind, waarbij zij ten haren huize tegenwoordig is geweest, en te dier zake veroordeeld tot eene gevangenisstraf in een huis van correctie voor den tijd van 3 dagen, in eenzame opsluiting te ondergaan, in eene geldboete van *f* 8.00 en in de kosten van het geding.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN. en gelet op het *middel* van cassatie, door den req. voorgesteld bij ingediende memorie, namelijk: schending van a. 40 S^t., omdat daar bepaald zijnde, dat de duur der gevangenisstraf ten minste 6 dagen zal zijn en niet meer dan 5 jaren, de regter, zonder toepassing van a. 463 van dat Wetb., geene gevangenisstraf beneden de 6 dagen had mogen opleggen, — heeft de Adv.-G. KARSSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het *eenige middel* van cassatie in deze is: schending van a. 40 S^t., vermits het Hof, zonder aanneming van verzachtende omstandigheden, eene gevangenis, *in eenzame opsluiting* te ondergaan, van slechts *drie* dagen tegen de gereq^e. heeft uitgesproken.

„De vraag betreft alzoo mede het regt verstand van de a. 1 en 2 der wet van 28 Junij 1851, *St.* n°. 68.

„Dat vooral het laatste a., zoowel in de oorspronkelijke redactie, als in het aangenomen amendement, eene wenschelijke duidelijkheid niet bijzonderlijk bezit, kan blijken uit hetgeen dienaangaande over en weder bij onderscheidene regterlijke uitspraken is aangenomen, en uit hetgeen door Mr. A. DE VRIES is verhandeld in de *N. Bijdragen voor Regtsg.*, II, 415 en volgg.

„Men zie ook het arr. van den Raad van 31 Dec. 1852 (vermeld bij V. D. HONERT, *Strafr.*, 1852, I, 198, en *Ned. Regtspr.* XL, 328), waarbij de Raad, door niet ambtshalve te vernietigen een arr. van het Pr.-Ger. in Groningen, ingewikkeld heeft beslist, dat de regter, zonder toepassing van a. 463, de cellulaire gevangenis niet mag doen dalen beneden de helft van het *minimum*, krachtens de strafwet uit te spreken.

„*In casu* betrof het de toepassing van a. 346 *C. P.*

„In eersten aanleg en in hooger beroep hebben de regterlijke collegiën in deze aangenomen, dat het *minimum* van de straf, bij a. 346 *C. P.* bedreigd, zijnde *zes dagen*, op een beklaagde mag worden toegepast, en dat alzoo, waar de regter *dit minimum* in *eenzame opsluiting* wil doen ondergaan, krachtens het vermelde a. 2 die straf *moet* worden teruggebragt tot *drie* dagen, omdat dit a. wil, dat de *cellulaire* gevangenis voor *niet langer dan de helft* van den tijd der gevangenisstraf, uit krachte der betrokkene strafwet uit te spreken, worde opgelegd.

„Ik geloof niet, dat de H.-R. ter beslissing van dit *cassatiemiddel* zich zeer zal hebben te verdiepen in de bovenvermelde quaestie, wat te verstaan zij door de woorden „dier gevangenisstraf," in het slot van a. 2 voormeld.

„Ik meen, dat, hoedanig men dit a. *in het algemeen* ook opvatte, de thans behandelde regtsvraag op andere gronden zal moeten worden beslist.

„Het aangevallen arr. heeft, naar het mij voorkomt, uit

het oog verloren, dat in allen gevalle hier sprake is van een *wanbedrijf*, waarop geene *policie*-straffen, maar slechts *correctionele* mogen worden toegepast, en a. 40 *C. P. beperkt* het *minimum* tot *zes* dagen;

„De bedoeling van a. 2 der wet van 1851 kan niet zijn geweest, het *minimum* der *correctionele* gevangenzetting, bij de algemeene wet bepaald, te wijzigen en te *verminderen;* daartoe zou eene *uitdrukkelijke* wilsverklaring van den wetgever mogen worden gevorderd.

„Alleen wanneer andere *limieten* door den wetgever zijn *gedetermineerd*, d. i. bepaaldelijk voorgeschreven, zoo als a. 40 *C. P.* het uitdrukt, mag de correctionele gevangenis boven het *maximum*, beneden het *minimum*, worden uitgesproken.

„Een voorbeeld daarvan is te vinden in a. 463 *C. P.*, waarbij echter *uitdrukkelijk* verlof is gegeven, om de gevangenis *zelfs beneden* de *zes dagen* te verminderen, mits niet beneden de bloote policiestraffen worde gegaan.

„Maar in a. 2 der wet van 1851 komt zoodanige *uitdrukkelijke verlaging* van het *minimum* der straf van a. 40 niet voor; integendeel bevestigt a. 1 dier wet, door de woorden: „bij veroordeeling tot *correctionele* gevangenisstraf kan de „regter bevelen, dat *de straf* in eenzame opsluiting moet „worden ondergaan," in de meening, dat de wetgever niet aan een *gewijzigd karakter* van straf, maar steeds aan eene *correctionele* straf heeft gedacht.

„Gelijke vraag heeft zich voorgedaan ten aanzien van a. 69 *C. P.*, hetwelk mede spreekt van het *blijven beneden de helft* van de straf, welke ondergaan zou zijn, indien de beschuldigde beneden de 16 jaren ware oud geweest.

„Ook in dat geval zou de redenering van het aangevallen arr. kunnen worden aangewend.

„En toch heeft de Raad reeds herhaaldelijk beslist, dat in zoodanig geval de regter het karakter van de *correctionele* straf

niet mag uit het oog verliezen, dat de regter bij *wanbedrijf* niet mag afdalen *beneden het minimum*, bij a. 40 bepaald.

„Men zie het arr. van 3 Febr. 1857 (*Ned. Regtspr.*, LV, 95) (*) en dat van 1 Dec. 1857 (*Ned. Regtspr.* LVII, 178) (†), en mijne subsidiaire conclusie in zake A. v. D. B. en H. v. G., arr. van 8 Sept 1857 (vermeld in *Ned. Regtspr.* LVI, 292). (§)

„Ik heb, op grond van een en ander, de eer, namens den heer Proc.-G. te concluderen tot vernietiging van het aangevallen arr., voor zoover de toegepaste straf betreft, wegens schending van a. 40 *O. P.* en verkeerde toepassing der a. 1 en 2 der wet van 28 Junij 1851, *St.* n°. 68, en dat de Raad, te dien aanzien op nieuw regt doende, de gereq. veroordeele tot eene gevangenzetting voor den tijd van *zes dagen*, in eenzame opsluiting te ondergaan, en in de kosten der cassatie."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat, zoo als te regt bij het beklaagde arr. is overwogen, a. 40 St. wel bepaalt, dat de duur der correctionele gevangenisstraf niet minder dan *zes dagen* zal mogen zijn, — doch dat dit voorschrift alleen betrekking heeft op de gewone correctionele gevangenisstraf, zoo als die bij dat a. verder is omschreven, maar niet op de later ingevoerde gevangenisstraf, in eenzame opsluiting te ondergaan;

„O., dat de wet van den 28n Junij 1851, *St.* n°. 68, den regter bij veroordeeling tot correctionele gevangenisstraf, in de gevallen, waarin de gewone gevangenisstraf voor één jaar of minder zou zijn uitgesproken, in het algemeen de bevoegdheid geeft, die straf in eenzame opsluiting te doen ondergaan, en als verhouding tusschen de gewone en die in eenzame opsluiting te ondergaan, de helft bepaalt van de straf, die uit krachte der

---

(*) In deze *Verz.* afd. *Jagt en Visscherij*, V, 133 en volgg.

(†) Ibid. afd. *Strafr.*, 1857, bl. 430.

(§) Ibid. bl. 297.

betrokken strafwet zou zijn uitgesproken, — zonder hiervan uit te zonderen die gevallen, waarin de wet als *minimum* zes dagen gevangenis bedreigt;

„O., dat alzoo de regter, vermeenende het *minimum* der gevangenisstraf, bij a. 346 van het Strafwetb. gesteld, te kunnen opleggen, namelijk zes dagen correctionele gevangenis, en tevens in de geaardheid van de beklaagde bijzondere aanleiding vindende om eenzame opsluiting te bevelen, den duur van die straf op drie dagen moest bepalen, omdat, naar het beginsel aangenomen bij a. 2 der zoo even aangehaalde wet van 1851, drie dagen, in eenzame opsluiting door te brengen, gelijk staan met zes dagen der naar het Fransche Strafwetb. bestaande correctionele gevangenisstraf;

„O., dat alzoo het geval, voorzien bij a. 463 S[t]., — namelijk dat, bij het bestaan van verzachtende omstandigheden, de gevangenisstraf mag worden verminderd tot onder de 6 dagen, — in deze niet bestond, en dat er mitsdien geen sprake kon zijn van de toepassing van dat artikel;

„O., dat het aangevoerde *middel* mitsdien is ongegrond;

„Verwerpt het beroep en verstaat dat de kosten zullen worden gedragen door den Staat.„

N°. MCDLXV. — Arrest van 16 November. 1858.

(A. 222, in verband met de a. 87, 118, 119 Sg.; a. 235, 232, 233, 234 en 236 Sg.)

Worden correctionele zaken, het zij regtstreeks, het zij ten gevolge verwijzing, altijd aanhangig gemaakt door eene dagvaarding aan den beklaagde van wege den Off. v. J., en in geen geval door een bevel van verwijzing? — JA.

Is derhalve de Off. v. J. verpligt, eene zaak, bij bevelschrift van de Raadkamer der Regtbank ten correctionele verwezen, door dagvaarding van zijnentwege ten correctionele aan te brengen, onverminderd zijne bevoegdheid om, indien naar zijn oordeel daartoe termen zijn, een beklaagde boven-

dien te doen dagvaarden wegens andere als wanbedrijf te qualificeren feiten, en alzoo bij de verwezen zaak nog eene andere regtstreeks aanhangig te maken? — Ja.

Is de Regtbank verpligt in de alzoo regelmatig ter correctionele teregtzitting aangebragte zaken, op het requisitoir van den Off. v. J. te beslissen? — Ja.

Kan de Regtbank, zoo zij meent dat de zaak door een nader onderzoek kan worden opgehelderd, slechts dan ambtshalve eene verwijzing tot dit einde naar den regter-commissaris bevelen, wanneer zij bevindt, dat tegen het feit eene lijf- of onteerende straf is bedreigd? — Ja.

De Proc.-G. bij den H.-R. is req. van cassatie in het belang der wet tegen een vonnis van de Arr.-R. te 's Gravenhage, van den 6n Julij 1858, waarbij, — in de zaak van den Off. v. J., r. o. eischer tegen L. C. O., oud volgens opgave 49 jaren, geboren te Leiden, laatstelijk zonder vaste woonplaats en beroep, door de Arr.-R., in Raadkamer vergaderd, den 18n Junij 1858, wegens *bedelarij* te 's Gravezande, op den 16n Junij bevorens, krachtens de a. 87 en 88 Sr., in verband met a. 19 der wet van den 29n Junij 1854, *St.* no. 102, verwezen naar de correctionele teregtzitting, en dien ten gevolge door den Off. v. J., bij acte van dagvaarding van den 18n Junij 1858, te dier zake gedagvaard ter correctionele teregtzitting van den 24n Junij daaraanvolgende, en daarbij *tevens* wegens *landlooperij* in de maanden Mei en Junij 1858, zonder dat hij ook wegens dit feit ten correctionele was verwezen, — genoemde L. C. O. is vrijgesproken van de hem ten laste gelegde bedelarij, en de zaak, wat betreft de aanklagt van landlooperij, is verwezen naar den regter-commissaris tot nader onderzoek.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Pape, heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De heer Proc.-G. bij den H.-R. heeft zich verpligt geacht, om *in het belang der wet* de vernietiging te vragen van een vonnis, door de Arr.-R. te 's Gravenhage op den 6n Julij 1858 in deze zaak gewezen.

„De *middelen*, waarop die voorziening berust, en welke ik de eer zal hebben namens ZEd. Hoog Achtb. aan den Raad voor te dragen, zijn de volgende: *vooreerst*, schending van a. 222, al. 1, St. en verkorting van de regten van het O. M., en daardoor schending van a. 22 Sr., door eene behoorlijk aanhangig gemaakte correctionele zaak niet te beslissen; *ten andere*, schending van de a. 232, 233, 234, 235 en 236 Sr., door, zonder op het requisitoir van het O. M. te beslissen, de zaak naar den regter-commissaris te verwijzen, ofschoon zoodanige verwijzing in dit geval door de wet niet was toegelaten.

„De grond voor het *eerste middel* is deze: dat, volgens de bepaling van a. 22 Sr., de Offn. v. J. ambtshalve belast zijn met de vervolging van alle misdrijven, behoorende tot de kennisneming der Geregtshoven en Arr.-Rn.; dat bij de correctionele zaken, volgens a. 79 Sr., slechts dan instructie plaats heeft, indien het O. M. zulks vordert; dat deze alzoo door *dagvaarding*, en zulks het zij *regtstreeks*, het zij *ten gevolge van verwijzing*, worden aanhangig gemaakt. Door de *dagvaarding* ontstaat alzoo de *litiscontestatie*, wordt de regter van de zaak gesaisisseerd; terwijl het bevelschrift van verwijzing slechts de aanwijzing is voor den ambtenaar, van wien de dagvaarding moet uitgaan, waar de zaak tegen den aangewezen persoon verder moet behandeld worden.

„Ik beroep mij ten deze op de autoriteit van den heer DE BOSCH KEMPER, *Wetb. van Strafr.*, III, 8 volgg., en op de arrn. van den Raad dd. 24 Mei 1853 (*Ned. Regtspr.* XLV, § 5, 29; V. D. HONERT, *Strafr.*, 1853, I, 190), 21 Nov. 1854 (*Ned. Regtspr.* XLVIII, § 56, bl. 249; V. D. HONERT, *Strafr.* 1854, II, 89 volgg.).

„Bij geene wettelijke bepaling is aan den Officier de verpligting opgelegd om het bevelschrift van verwijzing, zoo als zulks met de acte van beschuldiging plaats heeft, te doen beteekenen, of in de dagvaarding er melding van te maken; en

het komt mij niet twijfelachtig voor, of, gelijk dit ook door den heer DE BOSCH KEMPER wordt beweerd, de Officier bevoegd is gelijktijdig bij dezelfde dagvaarding ook andere feiten tegen denzelfden beklaagde tot 's regters kennis te brengen en bij hetzelfde vonnis te doen beslissen. De overweging in het beklaagde vonnis steunt op de onjuiste meening, dat het geding door het bevel van verwijzing wordt aanhangig gemaakt.

„Er kan meer dan één grond voor eene gelijktijdige behandeling worden aangevoerd. Daardoor wordt het correctioneel geding minder omslagtig, de bewijsvoering dikwijls gemakkelijker, de kosten minder. Op dit beginsel steunt de leer der zamenhangende misdrijven, in het Wetb. van Strafv. aangenomen, en de bepalingen van de a. 135 en 233 St. hebben, naar mijne beschouwing, denzelfden grond.

„En eene splitsing van gedingen tegen denzelfden beklaagde is m. i. onnoodig en strijdig met eene goede procesorde. Het komt er alleen op aan, of de zaak op eene wettige wijze, door behoorlijke dagvaarding, tot 's regters kennisse is gebragt.

„Maar was nu de Regtb. op eene legale wijze van het feit gesaisisseerd, dan was zij, en ziehier mijn *tweede middel* van cassatie, ook verpligt omtrent dit *feit*, in gevolge de onderscheidingen, bij het Wetb. van Strafv. gesteld, uitspraak te doen en op het requisitoir van het O. M. regtstreeks te beslissen. Eene verwijzing naar den regter-commissaris houdt geene beslissing op het requisitoir in; de Raad besliste dit alzoo bij arr. van 31 Julij 1855 (*Ned. Regtspr.* L, § 70, bl. 311; V. D. HONERT *Strafr.* 1855, II, 22 volgg.). Zoodanige verwijzing kan slechts dan plaats hebben, wanneer op de teregtzitting blijkt, dat tegen het feit eene lijf- of onteerende straf is bedreigd en er eene regterlijke instructie *noodzakelijk* is om de zaak op te helderen.

„De Regtb. had door *vrijspraak*, *ontslag* of *veroordeeling*, omtrent het requisitoir en het feit moeten beslissen; zij had

naar een anderen regter kunnen verwijzen, of in haar stelsel den Off. v. J. niet ontvankelijk moeten verklaren, ofschoon ook zulk eene uitspraak verkeerd en een *mal jugé* zoude zijn geweest; maar het verleenen van regtsingang, met last tot instructie, in eene correctionele zaak, buiten vordering van het O. M., is m. i. strijdig met de aangehaalde wetsbepalingen.

„Ik meen hierdoor de *beide* aangevoerde *middelen* genoegzaam te hebben toegelicht, en heb op grond daarvan de eer, namens den heer Proc.-G. bij dezen Raad, te concluderen tot cassatie, *in het belang der wet*, van het vonnis, door de Arr.-R. te 's Gravenhage op den 6n Julij 1858 in deze zaak gewezen, zonder dat hierdoor eenig nadeel worde toegebragt aan de regten, door partijen verkregen; de kosten, op dit beroep gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op de verklaring, afgegeven door den griffier der Arr.-R. te 's Gravenhage, dat door partijen tegen het beklaagde vonnis niet is gekomen in cassatie of appel;

„O., dat tot staving van het gedaan beroep in cassatie zijn aangevoerd *twee middelen*, als 1°. schending van a. 222, al. 1, Sv., en verkorting van de regten van het O. M., en daardoor schending van a. 22 Sv., door eene behoorlijk aanhangig gemaakte correctionele zaak niet te beslissen; 2°. schending van de a. 232, 233, 234, 235 en 236 Sv., door, zonder op het requisitoir van het O. M. te beslissen, de zaak naar den regter-commissaris te verwijzen, ofschoon zoodanige verwijzing in dit geval door de wet niet was toegelaten;

„O., wat betreft het *eerste* aangevoerde *middel* van cassatie, dat bij het beklaagde vonnis de zaak van den Off. van J., r. o. eischer tegen L. C. O., door de Regtb. in rade verwezen ter correctionele teregtzitting wegens *bedelarij*, doch bij welk wanbedrijf de Off. v. J. in de acte van dagvaarding dat van *landlooperij* gevoegd en aan de kennisneming des regters heeft

onderworpen, *wat aangaat de landlooperij*, door de Regtb. *niet* is onderzocht, maar tot nader onderzoek verwezen naar den regter-commissaris, op grond „dat de zaak is aanhangig „gemaakt ten gevolge der verwijzing door de Raadkamer, en „de Regtb. niet bevoegd is, om eenig ander punt van aan-„klagt of bezwaar, op een ander feit berustende, dan als grond „der verwijzing in de beschikking der Raadkamer vermeld is, „in overweging te nemen;"

„O., dat de wet aan een bevel van verwijzing naar de correctionele teregtzitting, blijkens de bepalingen, vervat in de a. 87, 118 en 119 Sg., geen ander gevolg toekent, dan dat er de regter door wordt aangewezen, die van de zaak, bij het bevelschrift vermeld, zal kennis nemen, en dat voorts de correctionele zaken, in gevolge de ondubbelzinnige woorden van a. 222 Sg., het zij regtstreeks, het zij ten gevolge van verwijzing, altijd door eene dagvaarding aan den beklaagde, van wege den Off. v. J. gedaan, worden aanhangig gemaakt, maar in geen geval door een bevel van verwijzing;

„O., dat derhalve de Off. v. J. verpligt is, eene zaak, bij bevelschrift der Raadkamer der Regtb. ten correctionele verwezen, door dagvaarding van zijnentwege ter correctionele teregtzitting aan te brengen, maar dat door zoodanig bevelschrift zijne bij a. 222 Sg. erkende bevoegdheid niet in het minste wordt beperkt, om, indien naar zijn oordeel daartoe termen zijn, een beklaagde bovendien te doen dagvaarden wegens andere als wanbedrijf te qualificeren feiten, en alzoo bij de verwezen zaak nog eene andere regtstreeks aanhangig te maken, wier gelijktijdige vervolging en beslissing dikwerf om veelzijdige redenen wenschelijk is, en met welker gelijktijdige aanhangigmaking een Off. v. J. in den regel zeer zeker in den geest des wetgevers handelt, blijkens meer dan ééne bepaling van het Wetb. v. Strafv. betrekkelijk het vervolgen en straffen der misdrijven;

„O., dat mitsdien bij het beklaagde vonnis, door het niet

onderzoeken van de door den Off. v. J., bij behoorlijk beteekende acte van dagvaarding, krachtens de wet regtstreeks aanhangig gemaakte zaak, betreffende de aan L. C. O. ten laste gelegde landlooperij, inderdaad a. 222, al. 1, Sg. is geschonden, en dat alzoo het *eerste middel* van cassatie is gegrond;

„O., met betrekking tot het *tweede* aangevoerde *middel* van cassatie, dat, wanneer, zoo als hierboven bij het onderzoek van het *eerste middel* werd overwogen, de zaak van den Off. v. J. tegen L. C. O., ter zake van landlooperij, regelmatig ter correctionele teregtzitting werd aangebragt, de Regtb. ook verpligt was in die zaak op het requisitoir van den Off. v. J. te beslissen, overeenkomstig de bepalingen, waarbij in de 1e afd. van den 6n titel van het Wetb. v. Strafv. het regtsgeding in correctionele zaken wordt geregeld;

„O. nu, wat bepaaldelijk de a. 232 — 236 Sg. voorschrijven, welke 's regters bevoegdheid is in de gevallen, waarin hij vermeent den beklaagde op het requisitoir van den Off. v. J. niet te kunnen schuldig verklaren aan of vrijspreken van het hem te laste gelegde feit, omdat òf de kennisneming eener ter correctionele teregtzitting aanhangig gemaakte zaak niet tot zijne bevoegdheid behoort, òf dewijl het ten laste gelegde feit slechts eene overtreding oplevert, òf uit hoofde hiertegen geene straf bedreigd is, òf omdat eindelijk de zaak door een nader onderzoek kan worden opgehelderd;

„O., dat de Regtb. in dit laatste geval, in gevolge a. 235 Sg., slechts *dan* ambtshalve eene verwijzing tot dat einde naar den bevoegden regter-commissaris kan bevelen, wanneer zij bevindt, dat het feit met lijf- en onteerende straf is bedreigd, maar geenszins wanneer, gelijk *in casu*, zulks het geval niet is, en de verwijzing op geene andere gronden berust dan die bij het bestreden vonnis zijn aangegeven;

„O., dat alzoo a. 235 Sg. in de eerste plaats bij het aange-

vallen vonnis is geschonden, en daardoor tevens de andere bij het *middel* van cassatie aangehaalde en 's regters bevoegdheid regelende wetsbepalingen, door het bevelen eener verwijzing, waartoe de Regtb., in elk bij de wet aangegeven geval, in de aan zijne kennisneming onderworpen zaak ten eenemale onbevoegd was;

„Vernietigt, in het belang der wet, het vonnis, door de Arr.-R. te 's Gravenhage den 6n Julij 1858, in de zaak van den Off. v. J., r. o. eischer, tegen L. C. O., beklaagde, gewezen, voor zoo ver de Regtb. zich daarbij heeft onthouden van een onderzoek naar de aan genoemden O. door den Off. v. J. ten laste gelegde landlooperij, maar de zaak, ten fine van nader onderzoek, heeft verwezen naar den regter-commissaris;

„Bepaalt dat deze uitspraak geen nadeel zal kunnen toebrengen aan de regten, door partijen verkregen;

„Beveelt dat de kosten, op dit beroep gevallen, zullen worden gedragen door den Staat.”

N°. MCDLXVI. — Arrest van 23 November 1858.

(A. 471, 4°, St., jo. a. 223 Sr.)

Moet de dagvaarding ter zake van belemmering van den openbaren weg, niet uitdrukkelijk vermelden, dat de oorzaak der belemmering was te wijten aan den beklaagde en dat de belemmering was buiten noodzaak? — JA.

G. B. M., koopman en logementhouder te Ommen, is req. van cassatie tegen een vonnis van het Ktng. te Ommen, van den 2n Oct. 1858, waarbij hij is schuldig verklaard aan de hem bij dagvaarding ten laste gelegde overtreding van op den 5n Julij 1858, des voormiddags omstreeks 11 uur, den openbaren weg van Ommen naar de buurtschap Beerze, gemeente Ambt Ommen, tegenover zijn land, belemmerd te hebben door eenige gevelde en doorgezaagde boomen, aan hem toebehoo-

rende, en te dier zake, met toepassing van a. 471 no. 4 St., is veroordeeld tot betaling eener geldboete van 50 cents, ten voordeele der gemeente Ambt Ommen, en in de kosten der procedure, ten behoeve van den Staat, beiden bij lijfsdwang invorderbaar.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., de volgende conclusie genomen:

„Wij zijn in deze zaak wederom in het vraagstuk betrekkelijk het bewijs van openbaarheid der wegen. In deze echter zal de Raad op de daartoe betrekkelijke *middelen* van cassatie geene uitspraak hebben te doen, omdat het mij voorkomt, dat het aangevallen vonnis uit anderen hoofde zal moeten worden vernietigd.

„Alvorens daartoe over te gaan, heb ik twee opmerkingen.

„De eerste betreft de vraag, of de memorie van cassatie ten deze in aanmerking kan komen, vermits zij noch aan zijde des req^s., noch aan zijde der griffie eenige dagteekening van inlevering voert, en het alzoo onzeker zou kunnen zijn, of zij binnen den wettelijken termijn is ingeleverd. Ik geloof echter dat dit bezwaar wordt opgeheven door de opmerking, dat dit stuk op den inventaris voorkomt, en dat deze is gedagteekend 12 Oct. 1858, weshalve de memorie binnen de 10 dagen na de aanteekening der cassatie moet ontvangen zijn.

„De tweede opmerking is, dat de memorie van cassatie aanvangt met het beweren, dat te regt is ingeroepen de regtsregel *non bis in idem*. Vermits dit alle vervolging zou moeten doen staken, meen ik in de eerste plaats daaromtrent een enkel woord in het midden te moeten brengen; ik zeg een enkel woord, want het beweren blijkt duidelijk hoegenaamd geen grond te hebben.

„Het zal den Raad duidelijk worden door de eenvoudige inzage van het vonnis, waarop de req. zich beroept. Bij vonnis

namelijk der Regtb. te Deventer, van 8 Junij 1858, is eene regtsvervolging tegen den req. geschorst; maar wat daarvan zij, wel blijkt dat het gewezen is in de zaak van den req., wegens eene overtreding op denzelfden weg, op dezelfde plaats gepleegd, maar die overtreding was van een anderen aard, namelijk het plaatsen van een mesthoop op den weg, en is begaan meer dan 4 maanden vroeger dan die waarover het geding thans loopt.

„Na deze herinnering meen ik te moeten aanvangen met het *vierde* of *laatste middel*, als den vorm en bijzonderlijk de dagvaarding betreffende.

„Het heet: schending van de a. 206 en 211 Sv., in verband met a. 471 n°. 4 St., omdat niet feitelijk onderzocht is, of de belemmering van den weg buiten noodzakelijkheid had plaats gegrepen.

„Het is zoo; alleen bij de qualificatie wordt dit bestanddeel der overtreding genoemd.

„Maar de regter had daarover *in facto* niet te beraadslagen, want het komt in de dagvaarding niet voor.

„De dagvaarding houdt slechts in, dat de openbare weg, daarbij omschreven, was belemmerd door eenige gevelde en doorgezaagde boomen, aan hem toebehoorende.

„Daargelaten nu, of, gelijk in 't *derde middel* van cassatie wordt betoogd, daardoor genoegzaam is uitgedrukt, dat de req. de schuld dier belemmering draagt, zeker is het dat een der bestanddeelen van het te last gelegde misdrijf ontbreekt, door de niet-vermelding van het niet noodzakelijke van dat feit, en dat alzoo in deze is regt gedaan op eene dagvaarding, welke volgens de jurisprudentie van den Raad, op grond der bepaling van a. 223 Sv., nietig was, en dat daardoor dit a. is geschonden.

„Op dien grond heb ik de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het aangevallen vonnis,

wegens schending van a. 223 Sr., en dat de Raad, ten principale regt doende, de dagvaarding nietig verklare.

„De kosten te dragen door den Staat.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., wat er van de aangevoerde *middelen* van cassatie moge zijn, dat de req. is gedagvaard, ter zake: „dat op den 5n Julij „1858, des voormiddags omstreeks 11 uur, de openbare „weg van Ommen naar de buurtschap Beerze, gemeente Ambt „Ommen, tegenover zijn land was belemmerd door eenige ge„velde en doorgezaagde boomen, aan hem toebehoorende;”

„O, dat, naar het voorschrift van a. 223 Sr., eene dagvaarding op straffe van nietigheid moet behelzen de opgave van het feit; — en dat aan dit stellig voorschrift der wet de dagvaarding in deze niet voldoet, uit hoofde daarbij niet is opgegeven, dat de gevelde en doorgezaagde boomen aldaar door toedoen of schuld van den beklaagde lagen buiten noodzaak, omstandigheden, die het strafbare van het feit kenmerken;

„O., dat mitsdien de Kntr., met op die gebrekkige dagvaarding de zaak zelve te onderzoeken en den req. te veroordeelen, in plaats van die dagvaarding te vernietigen, hierdoor a. 223 voornoemd heeft geschonden;

„Vernietigt op dezen grond het beklaagde vonnis, en naar aanleiding van a. 105 R. O. regt doende ten principale:

„Verklaart nietig en van onwaarde de dagvaarding, aan den req. beteekend;

„Al de kosten, ook die in cassatie gevallen, te dragen door den Staat.”

N°. MCDLXVII. — Arrest van 1 December 1858.

(A. 367 St.)

Moet hij, die onderscheidene exemplaren van een gedrukt stuk aan onderscheidene personen heeft toegezonden, geacht worden zoodanig stuk in den zin van a. 367 St. te hebben verspreid? — JA.

L. v. R. Wz., wonende te Delft, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van den 14n Sept. 1858, waarbij in hooger beroep, met bevestiging van een vonnis der Arr.-R. te Rotterdam, van den 2n Julij te voren, de req. is schuldig verklaard aan het wanbedrijf van laster, door in gedrukte geschriften, welke door den req. zijn verspreid geworden (*distribués*), aan iemand ten laste te leggen daden, die, in geval zij plaats hadden, dengene, tegen wien zij geduid zijn, aan boetstraffelijke vervolging en zeer zeker aan de verachting en den haat der burgers zouden blootstellen; en te dier zake, met toepassing van de a 52, 367, 368, 371, 374 en 42 St. en de a. 8 en 21 der wet van den 29n Junij 1854, *St.* n°. 102, en a. 216 Sr., veroordeeld in eene gevangenisstraf van ééne maand, eene geldboete van *f* 25.00 en in de kosten; en hij is ontzet gedurende 5 jaren van de regten, omschreven bij a. 8 van evengenoemde wet, aan te vangen van den dag, waarop het veroordeelend vonnis kracht van gewijsde verkrijgt; met bevel tot teruggave aan den eigenaar of regthebbende van de stukken van overtuiging, in deze zaak gediend hebbende; voorts is toegewezen de eisch der beleedigde partij, om het veroordeelend vonnis in twee dagbladen der provincie Z.holl. bekend te maken, mits de kosten daarvan geene *f* 150.00 te boven gaan, en de req. is veroordeeld in de kosten dezer procedure.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, en gelet op het *middel* van cassatie, voor den req. voorgesteld bij pleidooi, te weten, verkeerde toepassing van de a. 367 en 374 St., op grond dat de *in facto* aangenomen *verspreiding* niet de zoodanige is, welke valt in de

termen der aangehaalde artikelen van de strafwet, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Als *eenig middel* van cassatie in deze zaak is namens den req. voorgesteld: verkeerde toepassing van de a. 367 en 374 St., in verband met a. 1 St., op grond dat de *in facto* aangenomen *verspreiding* niet de zoodanige is, welke valt in de termen der aangehaalde a. van de strafwet.

„Ik ben van oordeel, dat *dit middel* is onaannemelijk, en kan de gronden voor die meening zeer beknopt ontwikkelen. Ik heb nog zeer onlangs in de zaak van D. (*) de vraag behandeld, wat in den zin der wet beteekent *répandre* of *distribuer un écrit*, en verwijs den Raad, even als bij die conclusie, naar het werk van CHAUVEAU, *Théor., éd. de Brux.*, II, § 2315, bl. 27, en van GRELLET-DUMAZEAU, *Traité de la Diffam.*, T. I, ch. I, s. V. § 204. Ook in het bekende arr. in zake van B., dd. 7 Apr. 1857 (*Ned. Regtspr.* LV, § 56, bl. 277) (†) heeft de Raad uitdrukkelijk beslist, wat het woord *verspreiding* in a. 283 St. beteekent; en de overweging in dat arr. voorkomende is geheel toepasselijk op a. 367, hetwelk in dit opzigt even algemeen is als a. 283 St.

„*Verspreiding* in den zin der strafwet onderstelt alzoo het *materiëel* feit van *ronddeeling* of *rondzending* van een *geschrift*, *gedrukt* of *ongedrukt*; zij behoeft daarom niet op *openbare plaatsen* te geschieden, in welk geval het meer de verspreiding van gedachten, en dus *immateriëel* is, waardoor het feit valt in het eerste lid van a. 367: eene *geheime* verspreiding stelt het misdrijf daar.

„Te regt zegt GRELLET t. a. p., § 205, bl. 139: „*La loi n'exige* „*pas que la distribution s'opère dans des lieux ou réunions publics*;

(*) Zie Deel I van 1858, blz. 32 en volgg.

(†) Zie deze *Verz.* afd. *Strafr.* 1857, 130 en volgg.

„*une distribution clandestine suffit: ce qui prouve que la pu-*
„*blicité doit se produire par la distribution elle-même.*"

„En in zoo verre ben ik het dan ook volkomen met den geachten verdediger eens, dat de vraag, wat *verspreiding* in den zin der wet is, als eene *quaestio juris*, welke in cassatie kan en moet onderzocht worden, te beschouwen is. En ik geloof niet dat het arr. van den Raad dd. 25 Nov. 1845, aangehaald door den heer SCHOONEVELD op a. 283, en opgenomen *Ned. Regtspr.* XXIII, § 4, bl. 26, met deze meening in strijd is. (*)

„Maar eenmaal beslist zijnde, zoo als ik geloof dat op regtskundige gronden moet worden aangenomen, dat iedere *rondzending*, ook de meest *geheime*, van een lasterlijk geschrift, eene *verspreiding* in den zin der strafwet *kan* zijn, zoo is de vraag of de *rondzending* of *ronddeeling*, zoo als die *in facto* is geschied, al dan niet is *verspreiding*, eene *quaestio facti* en niet *juris*. En in zoo verre verschil ik in *mijne* opvatting van het cassatie-proces van den geachten raadsman des req^s^. Indien nu feitelijk is beslist, dat exemplaren van een lasterlijk geschrift zijn *rondgedeeld* of *rondgezonden*, ja, al had de *judex facti* uitgemaakt dat slechts *één* zoodanig exemplaar aan meerdere personen achtereenvolgens was ter hand gesteld, en alzoo van hand tot hand was gegaan, en daarin eene *verspreiding* in den zin der wet had gezien, zoo geloof ik, dat op zoodanige uitspraak in cassatie niet zoude teruggekomen kunnen worden. En het argument voor mijne meening is eenvoudig dit, dat alles afhangt van de *intention*, van het *doel* van dengene die rondzendt, en dat de vraag hiernaar eene *quaestio facti* is. Ik vermeen dat deze ook is de leer van CHAUVEAU t. a. p.: „*La distribu-*
„*tion*" zegt hij, „*suppose* L'INTENTION *de le répandre: c'est*
„*cette intention qui forme la moralité du délit.*" Het beste is dit denkbeeld ontwikkeld door GRELLET, t. a. p., § 206,

(*) Zie in deze *Verz.* afd. *Strafr.* XIV, 204 en volgg.

blz. 140, waar hij zegt: „*Elle (la loi) se tait sur le nombre* „*d'écrits, imprimés ou dessins, dont la distribution peut con-* „*stituer le fait de publicité, ainsi que sur le nombre de per-* „*sonnes auxquelles cette distribution doit avoir été faite. C'est* „*donc là une question de fait*, OU PLUTÔT D'INTENTION, *aban-* „*donnée aux lumières et à la prudence des magistrats. C'est* „*ainsi que la cour de cassation de Liège a pu décider avec* „*raison qu'il y avait distribution propre à caractériser la pu-* „*blicité dans le fait d'avoir écrit à quatre personnes des lettres* „*missives, copiées l'une sur l'autre, et contenant des imputations* „*diffamatoires contre une jeune personne.*

„*Le tribunal correctionel de la Seine s'est également ren-* „*fermé dans les limites de son droit, en jugeant que la remise* „*d'un mémoire manuscrit à deux personnes ne constituait pas* „*la distribution.*"

„Ofschoon ik alzoo met den verdediger instem, dat er *verspreiding* moet plaats hebben om het wanbedrijf van laster te constitueren (men zie GRELLET l. l. § 207), zoo behoeft die verspreiding niet te zijn naar alle kanten heen — wijd en zijd — onder het publiek, omdat de woorden in den aanhef van a. 367: *lieux ou réunions publics*, alleen betrekking hebben op mondelingen laster; — en al geef ik gaarne toe, dat het constituerend element van het misdrijf is de openbaarheid, zoo weet ik niet wat de geachte raadsman verstond door *groote* publiciteit, en hoe dit gevoelen door de aanhaling van het rapport van den heer MONSEIGNAT bij LOCRÉ werd gestaafd. Zeker is het, dat de wet niet onderscheidt, en de vraag, of er genoegzame verspreiding is om publiciteit daar te stellen, is in ieder geval eene *quaestio facti*. En indien dit in het oog wordt gehouden, is het m. i. ter beoordeeling dezer zaak geheel onverschillig, of de wissels, waaraan de beleedigende brieven waren gehecht, al of niet voor endossement waren bestemd: de toezending dier brieven aan vijf personen was, vol-

gens de beslissing van den *judex facti*, eene verspreiding in den zin der wet, en ik geloof dat deze uitspraak in cassatie moet worden geëerbiedigd.

„Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep, met veroordeeling van den req. in de kosten, in cassatie gevallen."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., met betrekking tot het aangevoerde *middel* van cassatie, dat bij het beklaagde arr., in verband met het daarbij bevestigde vonnis, als bewezen is aangenomen: dat na voorafgaande daartoe strekkende bedreiging, de req., in het voorjaar van 1858, meest in Apr., vijf wissels van verschillend bedrag, te betalen op vertoon, aan order, heeft getrokken op den heer P. L. M., en ter incassering te Rotterdam gezonden aan de heeren R. A. M., G. A. B., E. E. en Zn., V. en R., A. v. H. en Zn., en aan welke wissels twee gedrukte brieven en een geschreven brief gehecht waren; en dat in een dier gedrukte brieven, gedagteekend Delft 14 Mrt. 1858 en geteekend L. v. R. Wz., en geadresseerd aan den heer P. L. M., beginnende met de woorden: *Tot sluiting onzer betrekkingen*, en eindigende met de woorden: *Wat zijt gij anders dan een duivel in menschelijke gedaante*, aan den genoemden heer P. L. M. werd ten laste gelegd hetgeen bij het door het Hof bevestigde vonnis der Arr.-R. in het breede is vermeld, en uit welke brieven aan het Hof is gebleken, dat de req. den heer P. L. M. aan de verachting zijner medeburgers wilde bloot geven, door zijne *gemeene handelingen* (zoo als hij die noemde) in druk te openbaren, indien aan zijne eischen niet voldaan werd;

„O., dat het Hof bij het beklaagde arr. te regt de door den req. erkende toezending van den bedoelden brief, vastgehecht aan wissels aan order, aan vijf onderscheidene personen en handelshuizen te Rotterdam, waardoor die brief uit den aard der zaak veel openbaarheid heeft verkregen, heeft geoordeeld

daar te stellen ***het verspreiden*** in den zin der wet, als niet vereischende dat die verspreiding ***algemeen*** en ***overal*** moet hebben plaats gehad;

„O. toch, dat, wanneer (zoo als naar de feitelijke beslissing *in casu* is geschied) onderscheiden exemplaren van een gedrukt stuk aan onderscheidene personen worden toegezonden, men dan moet geacht worden zoodanig stuk, in den zin van a. 367 St., te hebben *verspreid*, en zulks eensdeels, naardien genoemd wetsa. in algemeene bewoordingen is vervat en niets bepaalt omtrent de wijze van verspreiding en mededeeling, en mitsdien niet onderscheidt of de verspreiding is algemeen, dan wel of dezelve beperkt wordt tot bepaalde personen, — anderdeels in a. 367 eene verspreiding van gedrukte of ongedrukte geschriften, waarin lasterlijke aantijgingen zijn vervat wat het strafbare van het feit betreft, met mondelinge uiting van lasterlijke aantijgingen, op of in openbare plaatsen of bijeenkomsten (*dans les lieux ou réunions publics*) wordt gelijk gesteld;

„O., dat mitsdien bij het beklaagde arr. de als verkeerd toegepast voorgedragen wetsa. met juistheid zijn toegepast, en alzoo het aangevoerde *middel* van cassatie is onaannemelijk;

„Verwerpt het beroep en veroordeelt den req. in de kosten, in cassatie gevallen.”

N°. MCDLXVIII. — Arrest van 1 December 1858.

(A. 11, n°. 1, 428, n°. 2, en 487 Sv.)

Verliest een proces-verbaal, in forma probanti *opgemaakt, zijne regtsgeldigheid als bewijsmiddel, indien aan het opmaken, behalve de ambtenaren daartoe geroepen en geregtigd, ook door andere, daartoe niet bevoegden, is deel genomen?* — NEEN.

De Proc.-G. bij den H.-R. is req. van cassatie, in het belang der wet, tegen een arr. van het Pr.-Ger. in N.holl., van den 24 Aug. 1858, waarbij, op het hooger beroep van een vonnis

van de Arr.-R. te Alkmaar, van den 27ⁿ Julij 1858, bij hetwelk H. J., eigenlijk genaamd H. J. K., was schuldig verklaard aan eenvoudigen diefstal, en te dier zake veroordeeld tot eene gevangenisstraf voor den tijd van één jaar en in de kosten, dit vonnis is te niet gedaan, en, op nieuw regt doende, de genoemde persoon vrijgesproken ter zake het hem te last gelegde, en gelast dat hij onmiddellijk in vrijheid zou worden gesteld, ten ware hij om andere redenen in hechtenis behoorde te blijven.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VOORDUIN, heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het *middel* van cassatie, op grond waarvan de vernietiging van het arr. van het Pr.-Ger. van N.holl., in deze zaak gewezen, door den heer Proc.-G. bij dezen Raad in het belang der wet wordt gevraagd, is: schending is van a. 437, j^is. 428 en 117 Sz., dewijl bij het beklaagde arr. aan een schriftelijk bescheide, *in forma probanti* opgemaakt, bewijskracht in regten is ontzegd.

„De regtsvraag, welke alzoo door dit beroep aan de beslissing van den Raad wordt onderworpen, is deze: of een schriftelijk bescheide, door bevoegde ambtenaren op eene wettige wijze opgemaakt, zijne bewijskracht verliest, indien, behalve de oprigters, ook onbevoegde personen aan het opmaken van zulk een stuk deel nemen.

„Ik aarzel niet die vraag ontkennend te beantwoorden, en ben van oordeel, dat de Regtb. van Alkmaar bij haar vonnis van 20 Julij 1858, in deze zaak gewezen, zoodanig proces-verbaal te regt als bewijsmiddel heeft gebezigd; en ofschoon nu het Hof als *judex facti* volkomen bevoegd was, ook *de innerlijke* waarde van het bewijsmiddel in hooger beroep te onderzoeken, ja zelfs te verklaren, dat, niettegenstaande dat wettig bewijsmiddel, geene *overtuiging* van schuld was gevestigd, zoo houd ik echter de thans gegeven beslissing voor onjuist.

„En ik ontleen mijn argument aan *den aard* van zulk een schriftelijk bescheide zelf. Wat is toch het proces-verbaal? Niet anders dan eene opgave van feiten en omstandigheden, welke door ambtenaren, daartoe bij de wet bevoegd geacht, worden geconstateerd en welke zij verklaren de waarheid te zijn. Zoodanig stuk heeft eene *praesumtio juris* voor zich van de waarheid te behelzen, welke alleen door tegenbewijs kan ontzenuwd worden, en wanneer zoodanig stuk, het zij volgens het voorschrift der wet, het zij anderszins, door meer dan één ambtenaar is opgemaakt, dan moeten de daarin vermelde feiten en omstandigheden geacht worden door al de oprigters te zijn waargenomen en geconstateerd, ten zij uit het stuk zelf van het tegendeel blijke, in welk laatste geval echter de waarneming van één enkelen ambtenaar nog als bewijsmiddel kan worden aangenomen. De Raad kan hieromtrent vergelijken een arr. van 10 Febr. 1858 (*Ned. Regtspr.* LVIII, § 25, bl. 157 sqq.) (*)

„Maar moet nu zoodanig stuk beschouwd worden als te behelzen de waarneming van ieder der onderteekenaars voor het geheel, en zijn die oprigters bevoegde ambtenaren, in den wettelijken kring hunner bemoeijingen handelende, zoo kan het, naar mijne beschouwing, zijne bewijskracht niet verliezen, indien nog andere personen, ofschoon geene bevoegde ambtenaren zijnde, echter mede de waarheid der geconstateerde feiten en omstandigheden verklaren; ik geloof, dat in zoodanig geval de regel geldt: *quae abundant non vitiant;* zoodanige personen zijn dan getuigen, en de regter kan natuurlijk op hunne verklaringen, als niet behoorlijk ter teregtzitting afgelegd, doch ook geheel overbodig, geen acht slaan.

„En welke is nu de *ratio decidendi* van het beklaagde arr.? Deze, dat, volgens de bepalingen van het Wetb. van Strafr., dusdanige verbalen in regten volkomen bewijs leveren, mits opgemaakt door

(*) Zie in deze *Verz.* afd. *Strafr.*, 1858, I, 97 en volgg.

bevoegde ambtenaren, hetwelk *in casu* niet zoude zijn geschied.

„Volgens den eersten considerans van het arr. is het proces-verbaal, hetwelk door het O. M. *in casu* tot grond der vervolging is gelegd, opgemaakt door een gemeente-veldwachter, een brigadier en een rijksveldwachter, en alzoo door personen, bevoegd om in hunnen ambtskring misdrijven te constateren; en ofschoon nu, blijkens die overweging, nog twee personen, zich noemende bedienden bij de handelmaatschappij, aan de daarstelling van dat proces-verbaal hebben medegewerkt, zoo neemt dit niet weg, dat het stuk door bevoegden is opgerigt, en dat de regter, door uit dien hoofde daaraan bewijskracht te ontkennen, de door mij aangevoerde a. heeft geschonden.

„In dien zin besliste de Raad bij een arr. dd. 13 Dec. 1853 (*Ned. Regtspr.* XLVI, § 60, bl. 227; V. D. HONERT, *Strafr.*, 1853, II, 160), dat een proces-verbaal, opgemaakt door een persoon in eene qualiteit, waarin hij tot het constateren van zulk een misdrijf niet was bevoegd, evenwel als wettig bewijsmiddel kon en behoorde te worden aangenomen, omdat die beambte tevens eene andere qualiteit bezat, welke hem tot het opmaken van zulk een stuk geregtigd maakte, en hiervan uit het proces-verbaal zelf bleek. De beslissing van de Regtb. van Alkmaar was m. i. volkomen juist: het proces-verbaal moest in zooverre gelden, als het door bevoegde ambtenaren was opgerigt, en de vermelding dat ook andere personen daaraan hadden deel genomen, werd te regt als niet geschied aangemerkt.

„Op grond hiervan heb ik de eer, namens den heer Proc-G., te concluderen tot vernietiging van het arr., door het Pr.-Ger. van N.holl. in deze zaak gewezen, zonder dat hierdoor eenig nadeel zal worden toegebragt aan de regten, door partijen verkregen; de kosten, op dit beroep gevallen, te dragen door den Staat."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„O., dat tot staving van het beroep in cassatie is aange-

voerd: schending van a. 437, juncto a. 428 Ss., dewijl bij het beklaagde arr. aan een schriftelijk bescheid, *in forma probanti* opgemaakt, bewijskracht in regten is ontzegd;

„O. dienaangaande, dat bij het beklaagde arr. aan een proces-verbaal, opgemaakt door twee rijksveldwachters en eenen veldwachter der gemeente, waar zekere diefstal, bij acte van dagvaarding nader omschreven en daarbij aan den gereq. ten laste gelegd, was gepleegd, kracht van bewijs is ontzegd, op grond dat dit proces-verbaal niet alleen door genoemde ambtenaren op den eed, bij den aanvang hunner bediening gedaan, was opgemaakt, maar dat daaraan, op gelijken eed, tevens was deel genomen door twee daartoe onbevoegde personen, volgens het beklaagde arr., zich noemende *bedienden der handelmaatschappij*, en welke niet waren gebleken te behooren tot de beambten, in a. 11 n°. 7 Ss. bedoeld;

„O. echter, dat, volgens a. 428, n°. 2, en de a. 437 en 11, n°. 1, Ss., processen-verbaal, opgemaakt op den eed, bij den aanvang hunner bediening gedaan, door veldwachters op het grondgebied, voor hetwelk zij zijn aangesteld en beëedigd, ter zake van het opsporen van misdrijven, aldaar gepleegd, als wettige bewijsmiddelen zijn erkend, en dat de regtsgeldigheid van zoodanig bewijsmiddel volgens geene enkele wetsbepaling ophoudt te bestaan, indien aan het opmaken van zoodanige processen-verbaal, behalve door de ambtenaren daartoe geroepen en geregtigd, ook door andere daartoe niet bevoegden is deel genomen;

„O., dat mitsdien bij het beklaagde arr. zijn geschonden de a. 11 n°. 1, 428 n°. 2, en 437 Ss., en derhalve ten onregte bij dat arr. is te niet gedaan, uit hoofde van vermeende schending van die wetsa., het vonnis der Arr.-R. te Alkmaar van den 27n Julij 1858, waarvan hooger beroep, en waarbij het hiervoren omschreven proces-verbaal als wettig bewijsmiddel was aangenomen, doch *alleen voor zoover het op den eed*,

bij de aanvaarding hunner bediening gedaan, door genoemde veldwachters was opgemaakt;

„Vernietigt, in het belang der wet, het arr. van het Pr.-Ger. in N.holl, van den 24n Aug. 1858, voor zoover het Hof daarbij heeft uitgemaakt, dat het hiervoren omschreven proces-verbaal geen wettig bewijsmiddel daarstelt;

„Bepaalt dat die uitspraak geen nadeel zal kunnen toebrengen aan de regten, door partijen verkregen;

„Beveelt dat de kosten, op dit beroep gevallen, zullen gedragen worden door den Staat.„

No. MCDLXIX. — Arrest van 21 December 1858.

(A. 381 Sg.; a. 386, no. 4, St.)

Is de onderhavige voorziening in cassatie wel ontvankelijk, wat betreft dat gedeelte van het arr., waarbij de req. is vrijgesproken van den hem mede te laste gelegden diefstal van een pak kousen? — NEEN.

Is a. 386 *no.* 4 *St.* in casu *juist toegepast, het zij men den oorspronkelijken Franschen tekst, het zij dien van de officiële vertaling van het Wetb. van Strafr. raadplege?* — JA.

A. P., oud volgens zijne opgave 29 jaren, van beroep schippersknecht, geboren te Kampen, laatst woonachtig te Schoonoord, thans gedetineerd te Assen, is req. van cassatie tegen een arr. van het Pr.-Ger. in Drenthe, van den 15n Oct. 1858, waarbij hij ter zake van diefstal, door een bediende van een schipper, van goederen, welke hem als zoodanig waren toevertrouwd, is veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van 5 jaren en in de kosten van het geding, doch vrijgesproken van den hem tevens ten laste gelegden diefstal van een hem ter bezorging aan zekeren N. toevertrouwd pak kousen.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer PAPE, heeft de Adv.-G. KARSEBOOM, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„De req., die van een gedeelte van het hem ten laste gelegde is vrijgesproken, is zonder beperking tegen het aangevallen arr. in cassatie gekomen, en zal alzoo niet ontvankelijk behooren te worden verklaard voor zooveel die vrijspraak betreft.

„Bij memorie wordt als *middel* van cassatie aangevoerd: verkeerde toepassing van a. 386, n°. 4, *C. P.*, op grond dat de req. niet anders zou zijn dan een schippersknecht of bediende, maar geenszins een meesterknecht of *préposé*, die, even als de schipper zelf, als het ware een publiek karakter zou hebben, die, in plaats van den meester, tegenover het publiek als handelende persoon zou optreden; daar de wetgever *niet alle* bedienden heeft bedoeld, zoo als blijkt uit de benamingen: *domestique, homme de service à gages*, in de vorige zinsnede aangegeven.

„De geheele grond voor dit *middel* komt mij voor af te stuiten op de feitelijke beslissing; want daaruit blijkt, dat de req. juist was de knecht, *die in plaats van den schipper optrad* in casu, *wien de schipper in zijne plaats had gesteld*, en dus buiten twijfel een *préposé*.

„Er is toch feitelijk beslist, dat het door den req. ontvreemde aan hem als *knecht* van gemelden schipper, *in wiens plaats hij toen als schipper aan boord was*, ten vervoer met diens vaartuig, was toevertrouwd.

„De req. dringt zijn gevoelen nog nader aan door de opmerking, dat in de *officiële Hollandsche vertaling*, die alleen in aanmerking zou kunnen komen, in a. 386, n°. 4, *C. P.* in het geheel niet van *schippers*, en dus nog minder van *hunne bedienden*, wordt melding gemaakt.

„De req. vergist zich ten deze, immers gedeeltelijk.

„De officiële Hollandsche vertaling spreekt van „een logementhouder, een voerman, een *schipper* of *schuitenvoerder*, of „een van hun *bedienden*;„ maar waarheid is het, dat in de in die uitgaaf daartegen overgestelde *Fransche tekst* alleen wordt gesproken van „un hôtelier, un voiturier, ou un de leurs préposés.„

„Daarin is alzoo het woord „bateliers„ uitgevallen, een kennelijke drukfout.

„Dit blijkt dááruit, dat in de vertaling dit woord is overgebragt, en dat het in al de Parijsche uitgaven van het *C. P.* wordt gevonden.

„En, zoo min als de dusgenoemde *officiële vertaling*, volgens de jurisprudentie van dezen Raad, eene beslissende kracht heeft bij de uitlegging, is dit ook het geval met den in die uitgave daartegen overgestelden *Franschen tekst.*

„Ik herinner daartoe het Arrêté de son Altesse le Prince Archi-trésorier, Lieutenant-Général de S. M., sur les traductions des codes, des lois et des décrets impériaux en langue Hollandaise, van 3 Nov. 1810, welks a. 1 aanvangt: „Le texte „français des lois et des décrets impériaux tel qu'il sort des „presses de *l'imprimerie impériale de Paris*, *est seul reconnu „pour authentique* „ (FORTUIN III, 222).

„De tekst nu, zoo als die is opgenomen in het *Bulletin des lois*, n°. 277 bis, no. 4, à Paris, de l'imprimerie impériale (Bulletin 4e Serie, tome 12), spreekt van den „aubergiste, un „hôtelier, un voiturier, un *batelier* ou *un de leurs préposés.* „

„Ik behoef er dus niet op te wijzen, dat ook, al ware het woord *batelier* niet in den tekst te vinden, de daad des req^s. toch onder het bereik van a. 386, n°. 4, *C. P.* zou vallen, omdat *voiturier* in de taal der Fransche wetgeving in het algemeen zoowel van een *voerman* als van een *schipper* wordt gebezigd.

„Zoo spreekt a. 1782 *C. N.* van VOITURIERS *par terre et par eau;* a. 1785 *C. N.* van *entrepreneurs de voitures publiques par terre et par eau;* a. 69 der wet van 9 vendémiaire, an VI, van VOITURES *publiques de terre ou d' eau;* a. 73 aldaar van *voitures d' eau.* Zoo sprak ook a. 7 der wet van 25 Frimaire, an VIII, van „vol d' effets confiés aux coches, messageries, „et autres *voitures publiques par terre ou par eau.* „

„Ik meen, dat alzoo het *middel* van cassatie ten eenemale is

ongegrond, en heb mitsdien, namens den heer Proc.-G., de eer te concluderen tot niet-ontvankelijk-verklaring van den req., voor zooveel de vrijspraak aangaat, en overigens tot verwerping der voorziening, met veroordeeling van den req. in de kosten."

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

"Gelet op het *middel* van cassatie, namens den req. voorgesteld bij memorie en bestaande in: verkeerde toepassing van a. 386, n°. 4, St., *eensdeels*, omdat de ontvreemding, waaraan de req. zich heeft schuldig gemaakt, door hem niet is gepleegd terwijl hij als meesterknecht — *préposé* — maar slechts als een gewoon schippersknecht — *un homme de service à gages* — in zijns meesters dienst was; *anderdeels*, dewijl de officiële vertaling van het Wetb. van Strafr., die hier alléén in aanmerking zou kunnen komen, in a. 386, n°. 4, van geene schippers of hunne bedienden gewaagt;

"Gehoord enz.;

"O., wat betreft de onderwerpelijke voorziening in cassatie in het algemeen, dat zij onverdeeld is gerigt tegen een arr., waarbij de req. ook is vrijgesproken van eenen hem mede te laste gelegden diefstal van een pak kousen, en dat er, volgens a. 381 Sv., tegen een arr., houdende vrijspraak van den beklaagde, op grond dat zijne schuld niet is bewezen, geene andere voorziening in cassatie wordt toegelaten, dan die door den Proc.-G. bij den H.-R. in het belang der wet wordt gedaan;

"O., dat mitsdien des req^s. voorziening in cassatie is niet ontvankelijk, wat betreft dat gedeelte van het arr., waarbij de req. is vrijgesproken van den hem mede te laste gelegden diefstal van een pak kousen;

"Verklaart de voorziening in cassatie met betrekking tot deze vrijspraak niet ontvankelijk.

"O. voorts, wat aangaat het *eenig* aangevoerde *middel* van cassatie, dat, *vooreerst*, bij het beklaagde arr. niet alleen is uitgemaakt, dat de req. als knecht voor loon, kost en inwoning, in

dienst was van den schipper V., maar tevens dat hij, toen de diefstal door hem gepleegd werd, over diens schip en lading gesteld was — *préposé* — blijkens de letterlijke beslissing: dat hij „uit het vaartuig van dien schipper zich arglistig heeft toe„geëigend eene hoeveelheid manufacturen en kousen, welke „goederen hem *in zijne hoedanigheid van knecht van gemelden „schipper*, *in wiens plaats hij* TOEN ALS SCHIPPER *aan boord „was*, TER VERVOER *met diens vaartuig waren toevertrouwd;*" en dat *ten andere* de officiële vertaling van het Wetb. van Strafr., waarvan door den regter, krachtens de Keizerlijke decreten van 8 Nov. 1810, 22 Junij 1810 en 6 Januarij 1811, gebruik kan worden gemaakt, in a. 386, n°. 4, den *schipper of schuitenvoerder* of zijn *bediende* bij name noemt, en dat daarenboven de oorspronkelijke Fransche tekst, welke in geval van eene onnaauwkeurige vertaling zoude moeten worden geraadpleegd, onder de personen, op wie a. 386 moet worden toegepast, ook den schipper — *le batelier* — of den in zijne plaats optredenden knecht — *préposé* — rangschikt;

„O., dat derhalve het aangevoerde *middel* van cassatie, op *alle* punten zijnen feitelijken grondslag missende, om deze reden van zelf vervalt;

„Verwerpt het gedaan beroep en veroordeelt den req. in de kosten."

N°. MCDLXX. — Arrest van 28 December 1858.

(A. 223 Sr.)

Voldoet in casu *de dagvaarding aan den eisch van a.* 223 *Sv.?* — JA.

De Proc.-G. bij het Pr.-Ger. in Z.holl is req. van cassatie tegen een arr. van dat Geregtshof, van den 14n Oct. 1858, waarbij is bevestigd het vonnis der Arr.-R. te 's Gravenhage, van den

3 Sept. te voren, bij hetwelk is nietig verklaard de dagvaarding, aan den gereq. F. B. Cz. op den 18 Aug. jl. beteekend, en waarbij hem wordt ten laste gelegd hoon in een gedrukt en verspreid geschrift, door in zeker rond gezonden en uitgedeeld gedrukt boek, in Junij 1858 uitgekomen te 's Gravenhage, en getiteld *Afgeperst protest* enz., op onderscheidene pagina's aan de daarbij vermelde klagers te laste te leggen, dat zij zijn *leugenaars*, *karakterloozen* en *eedbrekers.*

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer VAN IJSSELSTEYN en de voordragt van den advocaat van den gereq., heeft de Adv.-G. RÖMER, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Het is mij voorgekomen, dat de onderwerpelijke zaak van zeer ondergeschikt belang is en geene breedvoerige behandeling vereischt. Ik houd het ingestelde beroep voor gegrond, en geloof dat de ten deze uitgevaardigde dagvaarding aan het voorschrift der wet voldoet. Het is niet de vraag, of zij uitvoeriger en naauwkeuriger in hare omschrijving van het ten laste gelegde feit had kunnen zijn, maar of zij eene zoodanige opgave van het feit inhoudt, dat hij, die in regten is geroepen, weten kan waaromtrent hij zich moet verantwoorden; en alleen, wanneer zulk eene opgave ontbreekt, kan de acte m. i. *nietig* worden verklaard.

„*In casu* is de gereq. gedagvaard ter zake van *hoon* in een gedrukt en verspreid geschrift, en derhalve ter zake van een feit, als *wanbedrijf* door de wet beschouwd; de dagvaarding bevat voorts den titel van het gedrukte werk en de plaats waar het is uitgekomen, alsmede de namen der personen, die daarin gehoond worden; zij vermeldt dat die beleedigingen op verscheidene bladzijden voorkomen, en waarin zij bestaan, namelijk dat aan de beleedigden wordt verweten, dat zij zijn *leugenaars*, *karakterloozen* en *eedbrekers.*

„De eenigste grieve, tegen deze dagvaarding aangevoerd, is

deze: dat daarin de bladzijden en zinsneden niet worden opgegeven, welke de beleedigende uitdrukkingen behelzen. Ik kan dat bezwaar niet deelen en geloof niet dat die opgave zulk een noodzakelijk vereischte is, dat het gemis de nietigheid der dagvaarding ten gevolge moet hebben; ik geloof dit te minder, omdat de woorden, in de dagvaarding opgenomen, uit hunnen aard geen ander dan een *beleedigend* karakter kunnen hebben, en er alzoo omtrent hunne *strekking* geene dubbelzinnigheid kan bestaan.

„Noch de beklaagde, noch de regter kan in onzekerheid verkeeren, waarover het onderzoek zal moeten loopen; het is slechts de vraag, of het O. M. de aanklagte ter overtuiging van den regter kan staven. De aanduiding en voorlezing der geïncrimineerde zinsneden moeten alzoo tot *bewijs* voor het feit worden gebezigd, maar zij zijn het feit zelf niet; en door deze opmerking vervallen de argumenten van den geachten raadsman, welke daarenboven te veel en derhalve niets bewijzen, alsof de regter het geheele geïncrimineerde geschrift zoude moeten doorlezen, of wel in zijn vonnis opnemen.

„De leer, dat de dagvaarding eene opgave van het feit moet behelzen, alleen ten einde de beklaagde wete waarover hij zich moet verantwoorden, is zoozeer door den Raad gehuldigd, dat de geheele opgave onnoodig is geacht, indien de beklaagde van elders met de tegen hem gerigte aanklagte reeds bekend was, ten gevolge van voorafgaande instructie en verwijzing der zaak naar de correctionele teregtzitting. Men zie het arr. van 3 Junij 1851 (*Ned. Regtspr.*, XXXIX, 92; v. d. Honert, *Strafr.*, 1851, II, 323 volgg.).

„En moet alzoo het beginsel in acht genomen worden: *jus in causa positum*, dan is de beantwoording der vraag, of deze gereq. met de tegen hem gerigte klagte door de dagvaarding voldoende werd bekend gemaakt, naar mijne beschouwing niet twijfelachtig; en ik mag het niet ontveinzen, dat het bevreemdend is, dat juist de Regtb. die dagvaarding heeft nietig ver-

klaard, welke geheel gelijkluidend was met het door haar gegeven bevelschrift van verwijzing.

„Doch dit daargelaten, zoo merk ik in de *eerste plaats* op, dat, volgens de feitelijke beslissing, de gereq. de *schrijver* is van het boek, in de dagvaarding vermeld, en alzoo, met zijn inhoud bekend, ook zeer goed wist, op welke bladzijden de uitdrukkingen voorkwamen, welke als *beleedigend* in de dagvaarding zijn aangemerkt; en ik zal wel niet behoeven aan te merken, dat deze redenering niet tot de slotsom leidt, dat de dagvaarding daardoor *overbodig* zoude worden, evenmin als de acte van beschuldiging in criminele zaken door de gevoerde instructie zulks wordt, zoo als de verdediger heeft gepleit, omdat het iets anders is, bekend te zijn met zijne eigene daden, en iets anders, te weten, welke feiten door het O. M. als misdrijf worden beschouwd en ter kennisse van den regter gebragt.

„Maar, en ziehier eene *tweede* opmerking, het geldt *in casu* hoon in een gedrukt en verspreid geschrift; de gereq. is niet raauwelijks voor den regter geroepen, de dagvaarding is niet geweest de inleiding van het proces, maar er heeft, ten gevolge van verleenden regtsingang en gehoudene instructie, verwijzing ten correctionele plaats gehad; de gereq. heeft zich voor den regter-commissaris omtrent het stuk, waarvan hij erkend heeft de schrijver te zijn, verantwoord; hij heeft zich in eerste instantie op de dagvaarding ten principale verdedigd, en zoowel de *animus injuriandi* als de verspreiding in den zin der wet ontkend; en onder zoodanige omstandigheden ben ik van oordeel, dat de dagvaarding moet worden in stand gehouden, al geef ik dan ook toe, dat zij eene breedere omschrijving van het feit had kunnen bevatten, en in dit opzigt het uitgevaardigde bevelschrift van verwijzing had kunnen aanvullen. Maar het gaat m. o. niet op, om de nietigheid eener dagvaarding uit te spreken, welke, als de onderwerpelijke, zelfs afgescheiden van iedere voorafgaande regterlijke intructie, een feit bevat, hetwelk in den zin

der wet als misdrijf konde worden gequalificeerd, en waarop de regter alzoo geroepen was regt te spreken.

„Ik vereenig mij alzoo met de gronden, door den req. tot staving van zijn beroep aangevoerd, en heb de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot vernietiging van het arr. van het Pr.-Ger. van Z.holl., in deze zaak gewezen, alsmede van het daarbij bevestigde vonnis van de Regtb. te 's Gravenhage, en dat de Raad de zaak zal verwijzen naar voornoemde Regtb., ten einde, met in achtneming van het te wijzen arr., op de bestaande dagvaarding te worden onderzocht en beregt; met veroordeeling van den gereq. in de kosten, zoo in eerste instantie als in hooger beroep en in cassatie gevallen.”

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *middel* van cassatie, door den req. voorgesteld bij ingediende memorie, namelijk: schending van a. 223 Sr., omdat ten onregte de dagvaarding in deze, als wel bevattende eene opgave van het ten laste gelegde feit, zoude zijn nietig verklaard;

„Wat betreft het aangevoerde *middel* van cassatie:

„O., dat in deze de gereq. is gedagvaard geworden voor de Arr.-R. te 's Gravenhage, „wegens hoon in een gedrukt en verspreid geschrift, door in zeker rondgezonden en uitgedeeld gedrukt boek, in Junij 1858 uitgekomen te 's Gravenhage, en getiteld *Afgeperst protest enz.*, op onderscheidene pagina's aan C. v. d. O., A. v. d. O., J. v. R. en W. L. v. P. te laste te leggen: dat zij zijn *leugenaars*, *karakterloozen en eedbrekers;*

„O., dat ten aanzien van de vraag, of deze dagvaarding voldoet aan den eisch van a. 223 Sr., in aanmerking komt, dat daarin wordt opgegeven, dat de beklaagde, nu gereq., aan zekere aangeduide personen heeft te last gelegd, dat zij zijn *leugenaars*, *karakterloozen* en *eedbrekers;* — dat wijders wordt opgegeven de titel van het gedrukte boek of geschrift, met de maand waarin, en de plaats waar het is uitgekomen, en mede

de stelling, dat dit gedrukte boek is rondgezonden en uitgedeeld;

„O., dat a. 223 wel vordert, dat de dagvaarding moet behelzen eene opgave van het *feit*, maar dat daaruit niet volgt, dat al de omstandigheden, die met het feit in verband staan, mede moeten worden opgegeven; — dat het daarentegen hoofdzakelijk dáárop aankomt, of de beklaagde door de opgave bij de dagvaarding voldoende wordt bekend gemaakt met hetgeen hem wordt te last gelegd, om hem in staat te stellen zijne verdediging daarnaar in te rigten en voor te bereiden;

„O., dat hieruit volgt, dat geenszins eene onbepaalde opgave van eenig feit, dat zou zijn bedreven, voldoende is, maar dat die omstandigheden mede moeten worden opgegeven, die het feit genoeg bepalen, om de opgave te doen beantwoorden aan hetgeen, naar den aard van ieder bijzonder geval, in voege voorschreven wordt gevorderd;

„O., dat, naar deze opvatting van het voorschrift van a. 223, de bedoelde dagvaarding moet geacht worden aan den eisch der wet te voldoen, vermits daarbij zijn opgegeven niet alleen de woorden, waarop zich de beschuldiging grondt, maar ook het geschrift, waarin die zouden zijn gebezigd, voldoende wordt aangeduid, met opgave verder van de feitelijke omstandigheden van rondzending en verspreiding, die, waar het hoon of laster geldt, mede moeten in aanmerking komen om een der bestanddeelen, voor het bestaan van die misdrijven vereischt, uit te maken;

„O., dat dan ook bij het beklaagde arr. het onvoldoende der dagvaarding eeniglijk, immers hoofdzakelijk, is gegrond op de omstandigheid, dat in de dagvaarding slechts is uitgedrukt, dat de bedoelde woorden zijn gebezigd „op onderscheidene pa„gina's van het gedrukt geschrift," zonder verdere aanduiding, en voorts op de stelling, dat de als gebezigd te last gelegde woorden niet voorkomen als het opgegeven wordende feit, maar als eene gevolgtrekking uit, of eene opvatting of uitlegging van,

in het geschrift voorkomende, doch niet opgegeven noch aangeduide zinsneden;

„O. echter *eensdeels*, dat de bijvoeging „op onderscheidene „pagina's," hoezeer als nadere aanduiding weinig afdoende, evenwel ook niet kan worden aangemerkt als voor de beslissing van het punt in geschil in den zin van het beklaagde arr. van invloed te zijn, omdat het geschrift genoegzaam zijnde aangeduid, de beklaagde moest worden aangenomen te weten, of hij de opgegeven woorden al of niet in het hem toegeschreven geschrift had gebezigd, en, zoo ja, wáár in dat geschrift, terwijl hij in allen gevalle, door de opgave van de woorden en van het geschrift in voege voorschreven, voldoende gelegenheid verkreeg om zijne verdediging voor te bereiden omtrent het gebruik van die woorden, daar waar ze in het geschrift metderdaad zouden zijn gebezigd;

„O. *anderdeels*, dat bij de dagvaarding is ten laste gelegd het bezigen van de daarbij bepaaldelijk aangeduide woorden: *leugenaars*, *karakterloozen* en *eedbrekers*, niet van andere woorden, uit het gebruik waarvan men slechts bij gevolgtrekking zou willen hebben opgemaakt, dat de ondeugden, die de gemelde woorden aanduiden, worden te laste gelegd;

„O., dat op grond van een en ander het beroep in cassatie is gegrond;

„Vernietigt het beklaagde arr. van het Pr.-Ger. in Z.holl., van den 14n Oct. 1858;

„En krachtens a. 105 R. O. ten principale regt doende op het bestaande hooger beroep:

„Doet te niet het vonnis van de Arr.-R. te 's Gravenhage, van den 3n Sept. 1858, waarvan hooger beroep;

„En op nieuw regt doende:

„Wijst de zaak terug naar de Arr.-R. te 's Gravenhage, om op de bestaande dagvaarding de zaak ten principale af te doen; de kosten, in cassatie gevallen, te dragen door den Staat."

N°. MCDLXXI. — Arrest van 31 December 1858.

(A 177, jo. 227 Sr.; a. 181, a. 60 Sr.)

Is de dagvaarding nietig, welke aan achtergeblevene getuigen in eene strafzaak is beteekend door een dienaar der openbare magt, bij het Wetb. van Strafv. niet aangewezen tot het doen van dagvaardingen aan getuigen ter verschijning ter openbare correctionele teregtzitting? — Ja.

De Off. v. J. bij de Arr.-R. te Zwolle is req. van cassatie tegen een vonnis van die Regtb., van den 28ⁿ Oct. 1858, waarbij is nietig verklaard eene dagvaarding, door eenen dienaar der openbare magt aan eene getuige beteekend, ter verschijning ter openbare teregtzitting, en het requisitoir van het O. M., strekkende tot veroordeeling van de achtergebleven getuige G. v. d. K., huisvrouw van D. A., gereq. in deze, is geweigerd.

Nadat was gehoord het verslag van den Raadsheer Evertsz, heeft de Adv.-G. Römer, namens den Proc.-G., genomen de volgende conclusie:

„Er doen zich bij dit beroep van cassatie *twee* vragen op, waarvan de eerste de procesorde, en de andere het fond der zaak betreft; beide worden in de memorie van den req. behandeld.

„Is de voorziening ontvankelijk? met andere woorden, stonden tegen de uitspraak geene andere middelen van herstel open, en kan de cassatie reeds nu worden gevraagd? Ik deel omtrent die vraag de meening van den req.: de *boete* is de *straf*, welke *in casu* wordt bedreigd; en de bepaling der wet, dat de achtergebleven getuige in de kosten kan worden verwezen, is ook naar mijne beschouwing geene strafbepaling, maar strekt slechts om te voorkomen, dat het regtsgeding noch ten laste van den beklaagde bij veroordeeling, noch ten laste van den Staat bij vrijspraak of ontslag, met noodelooze kosten worde bezwaard. Die bijvoeging in de wet maakt dus het vonnis niet voor hooger beroep vatbaar.

„Maar dat vonnis, of die uitspraak, komt mij ook voor een eindvonnis te wezen. Het is toch de beslissing op een incident,

hetwelk daarmede geheel is ten einde gebragt; het staat in geen verband hoegenaamd tot de beslissing der hoofdzaak *qua talis*, en brengt in het geding zelf geene verandering; het heeft geen invloed op de eigenlijk gezegde *litiscontestatie*, en leidt, om het zoo uit te drukken, het proces niet tot eene nadere ontknooping, zoo als elk ander gewijsde van instructie noodzakelijk doet; de beklaagde wordt er niet door benadeeld ; het geding wordt geheel buiten hem om gevoerd, en hij zoude m. i. geen regtskundig belang bij de instandhouding of vernietiging van de uitspraak kunnen beweren.

„Ofschoon ik alzoo met den req. instem, dat het beroep is ontvankelijk, zoo houd ik het er voor, dat het vonnis geheel overeenkomstig is gewezen met het onlangs uitgesproken arr. van den H.-R. in de zaak van K., (*) waaraan ik mij ten deze refereer, en dat mitsdien het aangevoerde *middel* van cassatie niet is gegrond. Ik erken met den req., dat de dagvaarding der getuigen noch in criminele, noch in correctionele zaken bepaaldelijk aan deurwaarders wordt opgedragen, maar juist dáárom, dat geen *dienaar der openbare magt* daartoe bevoegd is verklaard, moet de regel gelden, dat zulk eene oproeping door een deurwaarder moet geschieden. Die leer is, geloof ik, zoo duidelijk in het arr. van den Raad ontwikkeld, dat ik uit dien hoofde alle verdere beschouwingen ten deze overbodig acht.

„Ik heb alzoo de eer, namens den heer Proc.-G., te concluderen tot verwerping van het beroep; de kosten, ten deze gevallen te dragen door den Staat.„

ARREST. — De H.-R. d. N. — Op het beroep van enz.;

„Gelet op het *middel* van cassatie, door den req. voorgesteld bij memorie: schending van a. 177, j°. a. 227 Sg., naardien de getuige door den Rijksveldwachter, als dienaar der openbare magt, op eene wettige wijze is gedagvaard, omdat

(*) Zie arr. van 5 Oct. 1858, hierboven bladz. 175.

hier geen deurwaarder bij *uitsluiting* was aangewezen, a. 181 Sg. hier niets afdoet, en evenmin de deurwaarder als dienaar der openbare magt speciaal tot het dagvaarden van getuigen ergens in de wet is aangewezen, terwijl eene uitsluiting van de dienaars der openbare magt met a. 60 Sg. zoude strijden;

„Gehoord enz.

„O., dat, blijkens het beklaagde vonnis, de gereq. voor de Arr.-R. te Zwolle van wege het O. M. was opgeroepen, ten einde getuigenis der waarheid te geven; — dat zij niet voor de Regtb. verschenen zijnde, door den Off. v. J., naar aanleiding van de a. 176 en 177 Sg., een requisitoir is genomen; — dat echter de Regtb., op grond dat de dagvaarding aan de achtergebleven getuige was gedaan door eenen *dienaar der openbare magt,* bij het Wetb. v. Strafv. niet aangewezen tot het doen van dagvaardingen aan getuigen ter verschijning ter openbare teregtzitting, geoordeeld heeft, dat het exploit nietig was, en uit dien hoofde de gerequireerde veroordeeling niet heeft uitgesproken;

„O., met opzigt tot het aangevoerde *middel,* dat bij het Wetb. v. Strafv. het doen van geregtelijke exploiten, aanzeggingen en beteekeningen is opgedragen aan deurwaarders, en dat alleen *bij uitzondering* anderen daartoe bevoegd worden verklaard, zoo als in de a. 60, 95, 105, 222, 224 en 246 Sg.,

„O., dat daar, waar die uitzondering niet met name wordt toegelaten, de algemeene regel van bevoegdheid steeds moet worden in acht genomen;

„O., dat nu bij het Wetb. v. Strafv. nergens een dienaar der openbare magt bevoegd zijnde verklaard tot het doen van dagvaardingen aan getuigen ter openbare correctionele teregtzitting, hieruit al aanstonds volgt, dat de algemeene regel moet blijven gelden, en het niets ter zake doet, dat de deurwaarder; evenmin als de dienaar der openbare magt, ergens in de wet uitdrukkelijk tot het doen van deze dagvaardingen is aangewezen, daar toch de bevoegheid van den deurwaarder is alge-

meen en de regel, terwijl juist bij dienaren der openbare magt die bevoegdheid is beperkt tot de gevallen, met name in de wet aangeduid, en overigens is uitzondering;

„O. daarenboven, dat, zoo het de bedoeling des wetgevers bij het Wetb. v. Strafv. inderdaad ware geweest, die bevoegdheid ook aan dienaren der openbare magt toe te kennen, hij dan voorzeker de uitzondering, bij a. 60 Sv. aangenomen ten opzigte van het dagvaarden van getuigen voor den regter-commissaris, algemeen zou hebben gemaakt, of herhaald in den 5n of 6n titel van dat Wetb., maar nu juist uit die uitzonderende bepaling voor een enkel geval volgt, dat de wetgever in alle andere, niet speciaal uitgezonderde, gevallen den algemeenen regel heeft willen doen werken;

„O., dat mitsdien a. 177, j°. 227 Sv. niet alleen niet is geschonden, maar de wet integendeel met juistheid is toegepast;

„Verwerpt het ingestelde beroep tot cassatie; de kosten, daarop gevallen, te dragen door den Staat."

nbare mag
name in de

s wetgever
lie bevoegd
tennen, i
ven opzig
mmissaris.
5e of 6
erende be
le andere.
egel bed

het is ge-
oegepast
kosten,